JASHER

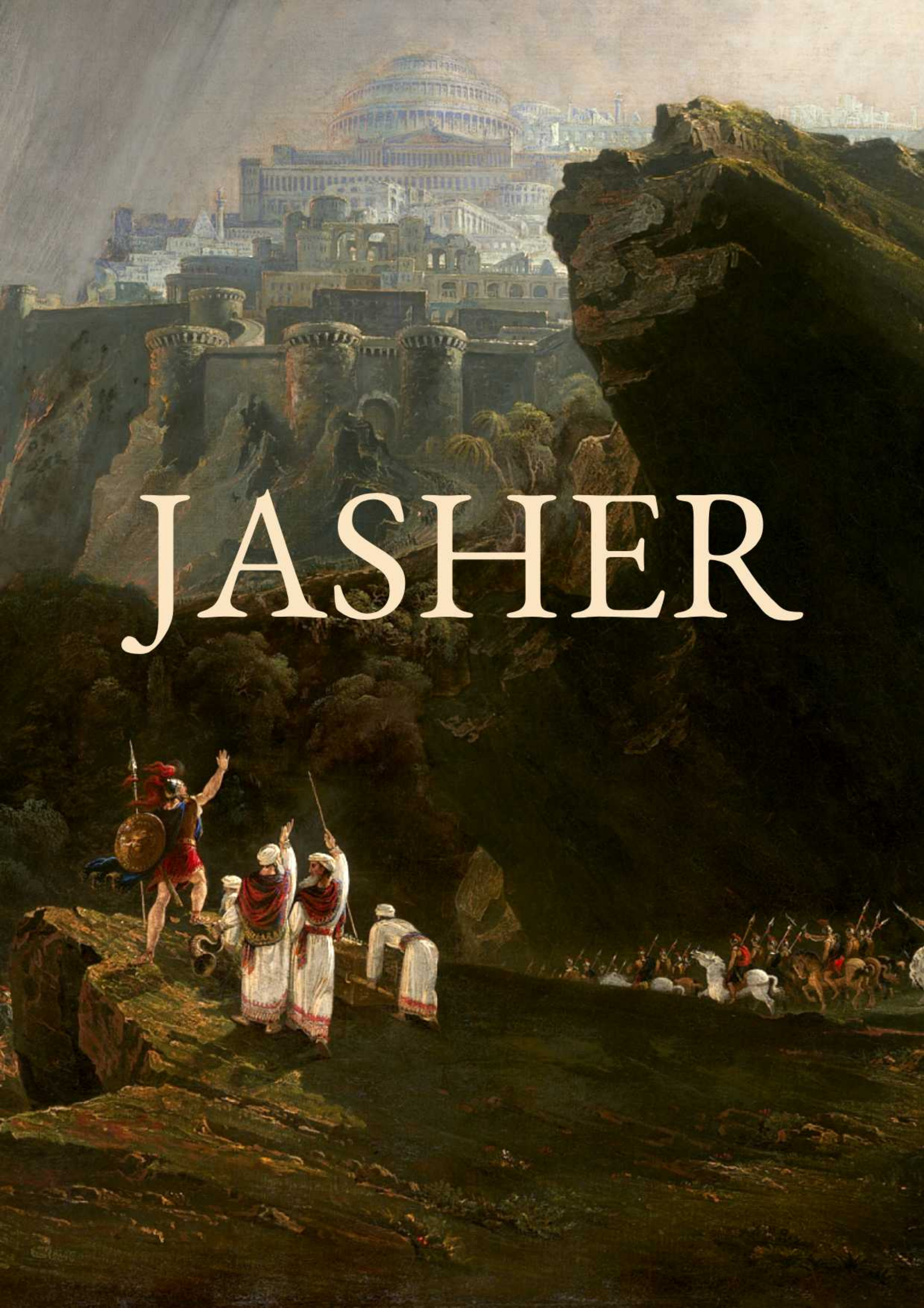

CAIBIDIL 1

1 Agus dúirt Dia, Déanaimis duine inár n-íomhá féin, de réir ár gcosúlachta, agus chruthaigh Dia an duine ina íomhá féin.
2 Agus chruthaigh Dia an duine as an talamh, agus shéid sé anáil na beatha ina shrón, agus rinneadh anam beo de'n duine a raibh cumas cainte aige.
3 Agus dúirt an Tiarna, Ní maith don duine a bheith ina aonar; déanfaidh mé cabhair dó atá oiriúnach.
4 Agus chuir an Tiarna codladh domhain ar Ádhamh, agus chodail sé, agus bhain sé ceann dá easnacha, agus thóg sé feoil air, agus chruthaigh sé é agus thug sé chuig Ádhamh é, agus dhúisigh Ádhamh as a chodladh, agus féach, bhí bean ina seasamh os a chomhair.
5 Agus dúirt sé, Cnámh de mo chnámha í seo agus glaofar bean uirthi, óir tógadh í ó fhear; agus thug Ádhamh Éabha mar ainm uirthi, óir ba í máthair na mbeo uile í.
6 Agus bheannaigh Dia iad agus thug sé Ádhamh agus Éabha orthu an lá a chruthaigh sé iad, agus dúirt an Tiarna Dia, Bígí torthúil agus iolraígí agus líonaigí an talamh.
7 Agus ghlac an Tiarna Dia Ádhamh agus a bhean chéile, agus chuir sé iad i ngairdín Éidin chun é a chothú agus a choinneáil; agus d'ordaigh sé dóibh agus dúirt sé leo, Is féidir libh ithe as gach crann sa ghairdín, ach ní ithfidh sibh as crann eolais an mhaith agus an uilc, óir an lá a n-íosfaidh sibh de gheobhaidh sibh bás go cinnte.
8 Agus nuair a bheannaigh agus a thug Dia ordú dóibh, d'imigh sé uathu, agus chónaigh Ádhamh agus a bhean sa ghairdín de réir an ordaithe a d'ordaigh an Tiarna dóibh.
9 Agus tháinig an nathair, a chruthaigh Dia leo ar an talamh, chucu chun iad a ghríosú chun sárú a dhéanamh ar ordú Dé a d'ordaigh sé dóibh.
10 Agus mheall an nathair an bhean agus chuir sí ina luí uirthi ithe ón gcrann eolais, agus d'éist an bhean le guth na nathrach, agus sháraigh sí focal Dé, agus thóg sí ón gcrann eolais ar mhaith agus ar olc, agus d'ith sí, agus thóg sí de agus thug sí dá fear céile freisin agus d'ith sé.
11 Agus sháraigh Ádhamh agus a bhean ordú Dé a d'ordaigh sé dóibh, agus bhí a fhios ag Dia é sin, agus las a fhearg ina gcoinne agus mhallaigh sé iad.
12 Agus thiomáin an Tiarna Dia iad an lá sin as gairdín Éidin, chun an talamh as ar tógadh iad a shaothrú, agus chuaigh siad agus chónaigh siad soir ó ghairdín Éidin; agus d'aithin Ádhamh a bhean chéile Éabha agus rug sí beirt mhac agus triúr iníonacha.
13 Agus thug sí Cáin mar ainm ar an gcéadghin, ag rá, Fuair mé fear ón Tiarna, agus thug sí Ábal mar ainm ar an bhfear eile, óir dúirt sí, I ndíomá a tháinig muid ar an talamh, agus i ndíomá a tógfar sinn uaidh.
14 Agus d'fhás na buachaillí aníos agus thug a n-athair seilbh dóibh sa tír; agus bhí Cáin ina shaothraí talún, agus Ábel ina chaorach.
15 Agus tar éis cúpla bliain thug siad ofráil chomhchosúil don Tiarna, agus thug Cain toradh na talún, agus thug Ábal toradh a thréada ó shaill a thréada, agus chas Dia agus chrom sé síos i dtreo Ábal agus a ofráil, agus tháinig tine anuas ón Tiarna ó neamh agus dhóigh sé í.
16 Agus níor chas an Tiarna ar Cháin agus ar a ofráil, agus níor chlaon sé chuige, óir thug sé toradh laga na talún os comhair an Tiarna, agus bhí éad ar Cháin i gcoinne a dhearthár Ábal dá bharr sin, agus d'iarr sé leithscéal chun é a mharú.
17 Agus tamall ina dhiaidh sin, chuaigh Cáin agus Ábel a dheartháir amach sa pháirc lá amháin chun a gcuid oibre a dhéanamh; agus bhí siad beirt sa pháirc, Cáin ag saothrú agus ag treabhadh a thalamh, agus Ábel ag beathú a thréada; agus chuaigh an tréad thar an gcuid sin a raibh Cáin tar éis a threabhadh sa talamh, agus chuir sé sin brón mór ar Cháin faoi.
18 Agus chuaigh Cáin i bhfeirg i dtreo a dheartháir Ábal, agus dúirt sé leis, "Cad atá idir mise agus tusa, go dtagann tú chun cónaí agus do thréad a thabhairt leat chun beatha i mo thír?"
19 Agus d'fhreagair Ábal a dheartháir Cáin agus dúirt leis, Cad é an rud atá idir mise agus tusa, go n-íosfaidh tú feoil mo thréada agus go gcuirfidh tú a n-olann ort féin?
20 Agus anois dá bhrí sin, bain díot olann mo chaoirigh a chuir tú ort féin, agus tabhair luach saothair dom as a dtorthaí agus a bhfeoil a d'ith tú, agus nuair a bheidh sé sin déanta agat, imeoidh mé as do thír mar a dúirt tú?
21 Agus dúirt Cáin lena dheartháir Ábel, "Má mharaím thú inniu, cé a éileoidh do chuid fola orm?"
22 Agus d'fhreagair Ábal Cáin, ag rá, Is cinnte go ndéanfaidh Dia a chruthaigh sinn ar an talamh díoltas ar mo chúis, agus éileoidh sé mo chuid fola uait má mharaíonn tú mé, óir is é an Tiarna an breitheamh agus an t-eadránaí, agus is é a chúiteoidh an duine de réir a uilc, agus an drochdhuine de réir na huilc a dhéanfaidh sé ar an talamh.
23 Agus anois, má mharaíonn tú mé anseo, is cinnte go bhfuil a fhios ag Dia faoi do rúndacht, agus tabharfaidh sé breithiúnas ort as an olc a dúirt tú a dhéanamh dom inniu.
24 Agus nuair a chuala Cáin na focail a labhair a dheartháir Ábel, féach, las fearg Cháin i gcoinne a dhearthár Ábel as an rud seo a rá.
25 Agus dheifir Cáin agus d'éirigh sé suas, agus thóg sé cuid iarainn a uirlise treabhadóireachta, agus leis sin bhuail sé a dhearthár go tobann agus mharaigh sé é, agus dhoirt Cáin fuil a dhearthár Ábel ar an talamh, agus shruth fuil Ábel ar an talamh os comhair an tréada.
26 Agus ina dhiaidh sin rinne Cain aithreachas as a dhearthár a mharú, agus bhí brón mór air, agus ghuil sé faoi agus chuir sé sin isteach go mór air.
27 Agus d'éirigh Cáin suas agus thochail sé poll sa pháirc, áit ar chuir sé corp a dhearthár, agus chas sé an deannach air.
28 Agus bhí a fhios ag an Tiarna cad a rinne Cáin lena dhearthár, agus thaispeáin an Tiarna é féin do Cháin agus dúirt leis, Cá bhfuil Ábel do dhearthár a bhí leat?
29 Agus rinne Cáin aithris air féin agus dúirt sé, "Níl a fhios agam, an mise coimeádaí mo dhearthár?" Agus dúirt an Tiarna leis, "Cad a rinne tú? Tá glór fola do dhearthár ag glaoch orm ón talamh inar mharaigh tú é."
30 Óir mharaigh tú do dhearthár agus rinne tú cealg os mo chomhair, agus shamhlaigh tú i do chroí nach bhfaca mé thú, agus nárbh eol dom do ghníomhartha go léir.
31 Ach rinne tú an rud seo agus mharaigh tú do dhearthár gan chúis agus toisc gur labhair sé go ceart leat, agus anois, dá bhrí sin, go raibh mallacht ort ón talamh a d'oscail a bhéal chun fuil do dhearthár a ghlacadh ó do lámh, agus inar adhlaic tú é.

32 Agus nuair a shaothróidh tú é, ní thabharfaidh sé a neart duit níos mó mar a bhí ar dtús, óir tabharfaidh an talamh dealga agus feochadáin, agus beidh tú ag gluaiseacht agus ag fánaíocht sa talamh go dtí lá do bháis.
33 Agus an uair sin chuaigh Cáin amach ó láthair an Tiarna, as an áit inar raibh sé, agus chuaigh sé ag gluaiseacht agus ag fánaíocht sa tír soir ó Éidin, é féin agus gach a raibh aige.
34 Agus d'aithin Cáin a bhean sna laethanta sin, agus d'fhás sí torrach agus rug sí mac, agus thug sé Enoch mar ainm air, ag rá, Sa tréimhse sin thosaigh an Tiarna ag tabhairt suaimhnis agus shuaimhnis dó ar an talamh.
35 Agus ag an am sin thosaigh Cáin ag tógáil cathrach freisin: agus thóg sé an chathair agus thug sé Enoch mar ainm ar an gcathair, de réir ainm a mhic; óir sna laethanta sin thug an Tiarna suaimhneas dó ar an talamh, agus níor bhog sé thart ná níor shiúil sé mar a bhí ar dtús.
36 Agus rugadh Irad d'Enoch, agus ghin Irad Mechuyael agus ghin Mechuyael Methusael.

CAIBIDIL 2

1 Agus sa chéad tríochadú bliain de shaol Ádhaimh ar an talamh, gur aithin sé arís Éabha a bhean chéile, agus ghabh sí torrach agus rug sí mac ina chosúlacht agus ina dheilbh, agus thug sí Set mar ainm air, ag rá, Mar cheap Dia síol eile dom in áit Ábel, óir mharaigh Cáin é.
2 Agus mhair Set céad agus cúig bliana, agus ghin sé mac; agus thug Set Enos mar ainm ar a mhac, ag rá, Mar sa tréimhse sin thosaigh mic na ndaoine ag iolrú, agus ag crá a n-anamacha agus a gcroí trí chiontú agus éirí amach in aghaidh Dé.
3 Agus i laethanta Enosh a lean clann na ndaoine orthu ag ceannairc agus ag ciontú i gcoinne Dé, chun fearg an Tiarna a mhéadú i gcoinne chlann na ndaoine.
4 Agus chuaigh clann na ndaoine agus rinne siad seirbhís do dhéithe eile, agus d'imigh siad as an Tiarna a chruthaigh iad ar an talamh: agus sna laethanta sin rinne clann na ndaoine íomhánna práis agus iarainn, adhmaid agus cloiche, agus chrom siad síos agus rinne siad seirbhís dóibh.
5 Agus rinne gach fear a dhia féin agus chrom siad síos dóibh, agus thréig clann na ndaoine an Tiarna ar feadh laethanta Enos agus a chlann; agus las fearg an Tiarna de bharr a n-oibreacha agus a ngráin a rinne siad ar talamh.
6 Agus chuir an Tiarna uiscí abhainn Ghihon tharstu, agus scrios agus d'ith sé iad, agus scrios sé an tríú cuid den domhan, agus in ainneoin seo, níor chas clann na ndaoine óna mbealaí olca, agus bhí a lámha sínte amach fós chun olc a dhéanamh i radharc an Tiarna.
7 Agus sna laethanta sin ní raibh cur ná baint ar an talamh; agus ní raibh bia ag clann na ndaoine agus bhí an gorta an-mhór sna laethanta sin.
8 Agus rinneadh dealga, feochadáin agus driseacha den síol a chuir siad sa talamh sna laethanta sin; óir ó laethanta Ádhaimh bhí an dearbhú seo faoin talamh ann, faoi mhallacht Dé, a mhallaigh sé an talamh, de bharr an pheaca a pheacaigh Ádhaimh os comhair an Tiarna.
9 Agus nuair a lean daoine orthu ag ceannairc agus ag sárú i gcoinne Dé, agus ag truailliú a mbealaí, gur thruaillíodh an talamh freisin.
10 Agus mhair Enos nócha bliain agus ghin sé Cáinán;
11 Agus d'fhás Cainan suas agus bhí sé daichead bliain d'aois, agus tháinig sé chun bheith críonna agus bhí eolas agus scileanna aige i ngach eagna, agus bhí sé i réim ar gach mac daonna, agus threoraigh sé mic na ndaoine chun eagna agus eolais; óir ba fhear an-chríonna é Cainan agus bhí tuiscint aige i ngach eagna, agus lena eagna rialaigh sé spioraid agus deamhain;
12 Agus bhí a fhios ag Cáinán trína eagna go scriosfadh Dia clann na ndaoine as peaca a dhéanamh ar talamh, agus go dtabharfadh an Tiarna uiscí na tuile orthu sna laethanta deiridh.
13 Agus sna laethanta sin scríobh Cáinán ar tháibléid chloiche cad a tharlódh san am a bhí le teacht, agus chuir sé ina sheoda iad.
14 Agus bhí Cainán i réim ar an domhan uile, agus chuir sé cuid de chlann na ndaoine i mbun seirbhíse Dé.
15 Agus nuair a bhí Cáinán seachtó bliain d'aois, ghin sé triúr mac agus beirt iníonacha.
16 Agus seo iad ainmneacha chlann Chéinán; Mahalalel an chéadghin, Enán an dara hainm, agus Mered an tríú hainm, agus Adá agus Silá a ndeirfiúracha; seo iad cúigear clainne Chéinán a rugadh dó.
17 Agus tháinig gaol idir Lámhic mac Mheathusael agus Cáinán trí phósadh, agus ghlac sé a bheirt iníonacha mar mhná céile dó, agus d'fhás Adah torrach agus rug sí mac do Lámhic, agus thug sí Iabal mar ainm air.
18 Agus d'fhás sí torrach arís agus rug sí mac, agus thug sí Iúbal mar ainm air; agus bhí Sillah, a deirfiúr, gan leanbh sna laethanta sin agus ní raibh aon sliocht aici.
19 Óir sna laethanta sin thosaigh clann na ndaoine ag ciontú i gcoinne Dé, agus ag sárú na n-aithne a d'ordaigh sé d'Ádhamh, le bheith torthúil agus iolrach ar an talamh.
20 Agus thug cuid de mhic na bhfear ar a mná céile deoch a ól a chuirfeadh ar neamhní iad, d'fhonn go gcoinneoidís a gcruth agus nach gcuirfeadh a n-áilleacht as a riocht.
21 Agus nuair a thug mic na bhfear deoch dá mná, d'ól Silla leo.
22 Agus bhí na mná a bhí ag iompar clainne gránna i súile a bhfear céile mar bhaintreacha, fad a mhair a bhfear céile, óir ní raibh siad ceangailte ach leis na mná neamhthorracha.
23 Agus i ndeireadh na laethanta agus na mblianta, nuair a bhí Sillah sean, d'oscail an Tiarna a broinn.
24 Agus ghabh sí torrach agus rug sí mac agus thug sí Tubal Cain mar ainm air, ag rá, Tar éis dom seargadh, fuair mé é ó Dhia Uilechumhachtach.
25 Agus d'fhás sí torrach arís agus rug sí iníon, agus thug sí Námá mar ainm uirthi, óir dúirt sí, Tar éis dom seargadh, fuair mé pléisiúr agus sult.
26 Agus bhí Láiméch sean agus ardaithe i mblianta, agus a shúile dorcha ionas nach bhféadfadh sé a fheiceáil, agus bhí Tubal Cain, a mhac, á threorú agus lá amháin chuaigh Láiméch isteach sa pháirc agus Tubal Cain a mhac leis, agus agus iad ag siúl sa pháirc, tháinig Cain mac Ádhaimh ina dtreo; óir bhí Láiméch an-shean agus ní raibh sé in ann mórán a fheiceáil, agus bhí Tubal Cain a mhac an-óg.
27 Agus dúirt Tubal Cain lena athair a bhogha a tharraingt, agus leis na saigheada bhuail sé Cain, a bhí fós i bhfad uaidh, agus mharaigh sé é, óir ba chosúil leo gur ainmhí a bhí ann.

28 Agus chuaigh na saigheada isteach i gcorp Cháin cé go raibh sé i bhfad uathu, agus thit sé ar an talamh agus fuair sé bás.
29 Agus dhíol an Tiarna olc Cháin de réir a chionta a rinne sé ar a dhearthháir Ábel, de réir bhriathar an Tiarna a labhair sé.
30 Agus nuair a fuair Cáin bás, chuaigh Lamech agus Tubal chun an ainmhí a mharaigh siad a fheiceáil, agus chonaic siad, agus féach, bhí Cáin a seanathair marbh ar an talamh.
31 Agus bhí brón mór ar Lámach as an méid sin a dhéanamh, agus agus é ag bualadh a lámha le chéile bhuail sé a mhac agus chuir sé bás air.
32 Agus chuala mná céile Lámhic cad a rinne Lámhic, agus d'iarr siad é a mharú.
33 Agus bhí fuath ag mná céile Lámhic dó ón lá sin ar aghaidh, mar gur mharaigh sé Cáin agus Tubal Cáin, agus gur scar mná céile Lámhic leis, agus nár éist siad leis sna laethanta sin.
34 Agus tháinig Lamech chuig a mhná céile, agus chuir sé brú orthu éisteacht leis faoin ábhar seo.
35 Agus dúirt sé lena mhná céile Adah agus Sillah, Éist le mo ghlór, a mhná céile Lámhic, tabhair aird ar mo bhriathra, óir anois shamhlaigh sibh agus dúirt sibh gur mharaigh mé fear le mo chréachtaí, agus leanbh le mo stríoca mar nár dhein siad aon fhoréigean, ach bíodh a fhios agaibh go bhfuil mé sean agus liath, agus go bhfuil mo shúile trom le haois, agus rinne mé an rud seo gan fhios dom.
36 Agus d'éist mná céile Lámhic leis sa chás seo, agus d'fhill siad air le comhairle a n-athar Ádhaimh, ach níor rug siad clann dó ó shin i leith, óir bhí a fhios acu go raibh fearg Dé ag méadú sna laethanta sin in aghaidh chlann na ndaoine, chun iad a scrios le huiscí na tuile as a ndrochghníomhartha.
37 Agus mhair Mahalalel mac Chéinán cúig bliana is seasca agus ghin sé Iaréad; agus mhair Iaréad dhá bhliain is seasca agus ghin sé Enoch.

CAIBIDIL 3

1 Agus mhair Enoch cúig bliana is seasca agus ghin sé Methusalah; agus shiúil Enoch le Dia tar éis dó Methusalah a ghiniúint, agus rinne sé seirbhís don Tiarna, agus níor thaitin drochbhealaí na ndaoine leis.
2 Agus bhí anam Enoch fillte i dteagasc an Tiarna, in eolas agus i dtuiscint; agus d'imigh sé go ciallmhar ó chlann na ndaoine, agus d'fhan sé i bhfolach uathu ar feadh go leor laethanta.
3 Agus tar éis blianta fada, agus é ag fónamh don Tiarna, agus ag guí os a chomhair ina theach, ghlaoigh aingeal an Tiarna air ó Neamh, agus dúirt sé, Seo mé.
4 Agus dúirt sé, Éirigh, imigh amach as do theach agus as an áit ina bhfuil tú i bhfolach, agus taispeáin do chlann na ndaoine, d'fhonn go múinfidh tú dóibh an bealach ar cheart dóibh dul agus an obair a chaithfidh siad a dhéanamh chun dul isteach i mbealaí Dé.
5 Agus d'éirigh Enoch suas de réir bhriathar an Tiarna, agus chuaigh sé amach as a theach, as a áit agus as an seomra ina raibh sé i bhfolach; agus chuaigh sé chuig clann na ndaoine agus mhúin sé dóibh bealaí an Tiarna, agus ag an am sin chruinnigh sé clann na ndaoine agus chuir sé teagasc an Tiarna ar an eolas dóibh.
6 Agus d'ordaigh sé go bhfógrófaí i ngach áit ina raibh cónaí ar chlann na ndaoine, ag rá, Cá bhfuil an fear ar mian leis bealaí an Tiarna agus dea-ghníomhartha a thuiscint? Tagadh sé chuig Enoch.
7 Agus chruinnigh clann na ndaoine uile chuige ansin, óir chuaigh gach duine a raibh an rud seo uathu chuig Enoch, agus bhí Enoch i réim ar chlann na ndaoine de réir bhriathar an Tiarna, agus tháinig siad agus chrom siad síos dó agus chuala siad a bhriathar.
8 Agus bhí spiorad Dé ar Enoch, agus mhúin sé eagna Dé agus a bhealaí dá chuid fear uile, agus rinne clann na ndaoine seirbhís don Tiarna ar feadh laethanta Enoch, agus tháinig siad chun éisteacht lena eagna.
9 Agus tháinig ríthe uile chlann na ndaoine, an chéad duine agus an ceann deireanach, mar aon lena bprionsaí agus a mbreithiúna, chuig Enoch nuair a chuala siad faoina eagna, agus chrom siad síos dó, agus d'éiligh siad ar Enoch freisin rialú a dhéanamh orthu, rud a thoiligh sé leis.
10 Agus bhailigh siad le chéile céad tríocha rí agus prionsaí san iomlán, agus rinne siad Enoch ina rí orthu agus bhí siad uile faoina chumhacht agus faoina cheannas.
11 Agus mhúin Enoch eagna, eolas, agus bealaí an Tiarna dóibh; agus rinne sé síocháin eatarthu, agus bhí síocháin ar fud an domhain le linn shaol Enoch.
12 Agus bhí Enoch i réim ar chlann na ndaoine dhá chéad daichead a trí bliain, agus rinne sé ceart agus fíréantacht lena phobal uile, agus threoraigh sé iad ar bhealaí an Tiarna.
13 Agus seo iad ginealaigh Enoch, Methusalah, Eliseá agus Elimelech, triúr mac; agus ba iad a ndeirfiúracha Melca agus Nahmah, agus mhair Methusalah seacht mbliana is ochtó agus ghin sé Lámach.
14 Agus sa séú bliain is caoga de shaol Lámhic a fuair Ádhamh bás; naoi gcéad tríocha bliain d'aois a bhí sé nuair a fuair sé bás, agus chuir a bheirt mhac, mar aon le hÉanoch agus Methusalah a mhac, é le mór-uaimh, mar a dhéanfaí ríthe a adhlacadh, san uaimh a dúirt Dia leis.
15 Agus san áit sin rinne clann na ndaoine uile caoineadh agus gol mór mar gheall ar Ádhamh; dá bhrí sin is nós é i measc chlann na ndaoine go dtí an lá inniu.
16 Agus fuair Ádhamh bás de bharr gur ith sé de chrann an eolais; é féin agus a chlann ina dhiaidh, mar a dúirt an Tiarna Dia.
17 Agus ba sa bhliain a fuair Ádhaimh bás, an dá chéad daichead a trí bliain de réimeas Enoch, a shocraigh Enoch é féin a scaradh ó chlann na ndaoine agus é féin a cheilt mar a bhí ar dtús chun freastal ar an Tiarna.
18 Agus rinne Enoch amhlaidh, ach níor cheil sé é féin go hiomlán uathu, ach d'fhan sé ar shiúl ó mhic na ndaoine ar feadh trí lá agus ansin chuaigh sé chucu ar feadh lae amháin.
19 Agus le linn na dtrí lá a bhí sé ina sheomra, ghuigh sé chun an Tiarna a Dhia agus mhol sé é, agus an lá a chuaigh sé agus a thaispeáin sé dá chuid ábhar, mhúin sé dóibh bealaí an Tiarna, agus d'inis sé dóibh gach a bhfiafródh siad de faoin Tiarna.
20 Agus rinne sé amhlaidh ar feadh blianta fada, agus ina dhiaidh sin d'fholaigh sé é féin ar feadh sé lá, agus thaispeáin sé dá mhuintir lá amháin i seacht lá; agus ina dhiaidh sin uair sa mhí, agus ansin uair sa bhliain, go dtí

gur lorg na ríthe, na prionsaí agus na fir go léir é, agus gur mhian leo aghaidh Enoch a fheiceáil arís, agus a bhriathar a chloisteáil; ach ní fhéadfaidís, mar bhí eagla mhór ar na fir go léir roimh Enoch, agus bhí eagla orthu druidim leis mar gheall ar an uafás cosúil le Dia a bhí ina shuí ar a aghaidh; dá bhrí sin ní fhéadfadh aon duine breathnú air, ar eagla go ndéanfaí pionós air agus go bhfaigheadh sé bás.
21 Agus shocraigh na ríthe agus na prionsaí uile clann na ndaoine a chruinniú le chéile, agus teacht chuig Enoch, ag smaoineamh go bhféadfaidís uile labhairt leis an am a thiocfadh sé amach ina measc, agus rinne siad amhlaidh.
22 Agus tháinig an lá a chuaigh Enoch amach agus chruinnigh siad uile agus tháinig siad chuige, agus labhair Enoch focail an Tiarna leo agus mhúin sé eagna agus eolas dóibh, agus chrom siad síos os a chomhair agus dúirt siad, Go maire an rí! Go maire an rí!
23 Agus tamall ina dhiaidh sin, nuair a bhí na ríthe agus na prionsaí agus clann na ndaoine ag labhairt le hÉanóc, agus Enóc ag múineadh bealaí Dé dóibh, féach, ghlaoigh aingeal an Tiarna ar Éanóc ón spéir, agus bhí fonn air é a thabhairt suas go neamh chun é a dhéanamh ina réimeas ansin ar chlann Dé, mar a bhí sé ina réimeas ar chlann na ndaoine ar talamh.
24 Nuair a chuala Enoch é seo san am sin chuaigh sé agus chruinnigh sé áitritheoirí uile an domhain, agus mhúin sé eagna agus eolas dóibh agus thug sé treoracha diaga dóibh, agus dúirt sé leo, Táim ag dul suas go neamh, dá bhrí sin níl a fhios agam lá mo imeartha.
25 Agus anois dá bhrí sin múinfidh mé eagna agus eolas duit agus tabharfaidh mé treoir duit sula n-imeoidh mé uait, conas gníomhú ar talamh trína bhféadfaidh tú maireachtáil; agus rinne sé amhlaidh.
26 Agus mhúin sé eagna agus eolas dóibh, agus thug sé treoir dóibh, agus cháin sé iad, agus chuir sé reachtanna agus breithiúnais os a gcomhair le déanamh ar talamh, agus rinne sé síocháin eatarthu, agus mhúin sé an bheatha shíoraí dóibh, agus chónaigh sé leo ar feadh tamaill ag múineadh na rudaí seo go léir dóibh.
27 Agus ag an am sin bhí mic na ndaoine in éineacht le Enoch, agus bhí Enoch ag labhairt leo, agus thóg siad a súile suas agus tháinig cosúlacht capaill mhóir anuas ó neamh, agus an capall ag siúl san aer;
28 Agus d'inis siad d'Enoch a raibh feicthe acu, agus dúirt Enoch leo, "Is ar mo shonsa a thagann an capall seo anuas ar an talamh; tá an t-am tagtha nuair a chaithfidh mé imeacht uait agus ní fheicfidh sibh mé níos mó."
29 Agus tháinig an capall anuas an uair sin agus sheas sé os comhair Enoch, agus chonaic clann na ndaoine uile a bhí in éineacht le Enoch é.
30 Agus d'ordaigh Enoch guth a fhógairt arís, ag rá, Cá bhfuil an fear a bhfuil dúil aige i mbealaí an Tiarna a Dhia a thuiscint, lig dó teacht inniu chuig Enoch sula dtógfar uainn é.
31 Agus chruinnigh clann na ndaoine uile agus tháinig siad chuig Enoch an lá sin; agus d'fhan ríthe an domhain uile, lena bprionsaí agus lena gcomhairleoirí, leis an lá sin; agus ansin mhúin Enoch eagna agus eolas do chlann na ndaoine, agus thug sé treoir dhiaga dóibh; agus d'ordaigh sé dóibh freastal ar an Tiarna agus siúl ina bhealaí ar feadh a saoil, agus lean sé air ag déanamh síochána eatarthu.
32 Agus ina dhiaidh sin d'éirigh sé suas agus chuaigh sé ar muin an chapaill; agus chuaigh sé amach agus lean clann na ndaoine uile é, timpeall ocht gcéad míle fear; agus chuaigh siad leis turas lae amháin.
33 Agus an dara lá dúirt sé leo, Fill ar ais chuig do theach, cén fáth a n-imeoidh sibh? B'fhéidir go bhfaighidh sibh bás; agus d'imigh cuid acu uaidh, agus chuaigh an dream a d'fhan leis turas sé lá; agus dúirt Enoch leo gach lá, Fill ar ais chuig do theach, ar eagla go bhfaighidh sibh bás; ach ní raibh siad sásta filleadh, agus chuaigh siad leis.
34 Agus ar an séú lá d'fhan cuid de na fir agus lean siad leis, agus dúirt siad leis, "Rachaimid leat go dtí an áit a rachaidh tú; dar beo an Tiarna, ní dhéanfaidh ach an bás scarúint eadrainn."
35 Agus d'áitigh siad chomh mór sin air dul leis, gur scoir sé de labhairt leo; agus lean siad é agus níor fhill siad;
36 Agus nuair a d'fhill na ríthe, chuir siad faoi deara go ndéanfaí daonáireamh, d'fhonn líon na bhfear a bhí fágtha a chuaigh le hÉanóc a fháil amach; agus ba ar an seachtú lá a chuaigh Éanóc suas ar neamh i gcuairt ghaoithe, le capaill agus carbaid tine.
37 Agus ar an ochtú lá chuir na ríthe uile a bhí le Enoch teachtairí chun líon na bhfear a bhí le Enoch a thabhairt ar ais, san áit as ar ardaigh sé suas ar neamh.
38 Agus chuaigh na ríthe sin go léir go dtí an áit agus fuair siad an talamh lán de shneachta ann, agus ar an sneachta bhí clocha móra sneachta, agus dúirt duine acu leis an duine eile, Tar, déanaimis briseadh tríd an sneachta agus féach, b'fhéidir go bhfuil na fir a d'fhan le Enoch marbh, agus go bhfuil siad anois faoi na clocha sneachta, agus rinne siad cuardach ach ní bhfuair siad é, óir bhí sé tar éis dul suas go neamh.

CAIBIDIL 4

1 Agus ba iad trí chéad seasca a cúig bliain uile laethanta Enoch ar an talamh.
2 Agus nuair a chuaigh Enoch suas ar neamh, d'éirigh ríthe an domhain uile agus ghlac siad a mhac Methusalah agus d'ung siad é, agus chuir siad i réim orthu é in áit a athar.
3 Agus ghníomhaigh Methusalah go díreach i láthair Dé, mar a mhúin a athair Enoch dó, agus ar an gcaoi chéanna mhúin sé eagna, eolas agus eagla Dé do chlann na ndaoine ar feadh a shaoil, agus níor chlaon sé ón tslí mhaith ar dheis ná ar chlé.
4 Ach i laethanta deiridh Mhetúisalá, d'iompaigh clann na ndaoine ón Tiarna, thruaill siad an talamh, robáil agus chreach siad a chéile, agus d'éirigh siad amach in aghaidh Dé agus rinne siad peaca, agus thruaill siad a mbealaí, agus níor éist siad le guth Mhetúisalá, ach d'éirigh siad amach ina choinne.
5 Agus bhí an Tiarna thar a bheith feargach ina gcoinne, agus lean an Tiarna de bheith ag scriosadh an tsíl sna laethanta sin, ionas nach raibh cur ná baint sa talamh.
6 Óir nuair a chuir siad an talamh chun bia a fháil dá gcothú, féach, tháinig dealga agus feochadáin amach nár chuir siad.
7 Agus níor iompaigh clann na ndaoine óna ndrochbhealaí fós, agus bhí a lámha sínte amach fós chun olc a dhéanamh i radharc Dé, agus ghríosaigh siad an Tiarna lena

ndrochbhealaí, agus bhí an Tiarna an-fheargach, agus ghabh sé aithreachas as an duine a chruthú.
8 Agus shíl sé iad a scriosadh agus a dhíothú agus rinne sé amhlaidh.
9 Sna laethanta sin nuair a bhí Lámhic mac Mhetusalah céad seasca bliain d'aois, fuair Set mac Ádhaimh bás.
10 Agus ba iad naoi gcéad agus dhá bhliain déag laethanta uile Shet, agus fuair sé bás.
11 Agus bhí Lámach céad agus ochtó bliain d'aois nuair a phós sé Asmua, iníon Eliseá mac Enoch a uncail, agus d'fhás sí torrach.
12 Agus ag an am sin chuir clann na ndaoine an talamh, agus táirgeadh beagán bia, ach níor iompaigh clann na ndaoine óna ndrochbhealaí, agus rinne siad cion agus éirigh siad amach in aghaidh Dé.
13 Agus ghabh bean Lámhic torrach agus rug sí mac dó an tráth sin, ag réabhlóid na bliana.
14 Agus thug Methusalah Naoi mar ainm air, ag rá, Bhí an talamh ina laethanta i suaimhneas agus saor ó thruailliú, agus thug Lámech a athair Menachem mar ainm air, ag rá, Tabharfaidh an té seo sólás dúinn inár saothair agus inár saothar trua ar an talamh a mhallaigh Dia.
15 Agus d’fhás an leanbh aníos agus cuireadh den bhainne é, agus lean sé cosáin a athar Metusalah, foirfe agus díreach le Dia.
16 Agus d’imigh clann na ndaoine uile ó shlite an Tiarna sna laethanta sin agus iad ag iolrú ar dhromchla na talún le mic agus iníonacha, agus ag múineadh a ndrochchleachtais dá chéile agus ag peaca i gcoinne an Tiarna i gcónaí.
17 Agus rinne gach fear dia dó féin, agus robáil agus chreach gach fear a chomharsa chomh maith lena ghaol, agus thruaill siad an talamh, agus líonadh an talamh le foréigean.
18 Agus chuaigh a mbreithiúna agus a rialóirí chuig iníonacha na bhfear agus thóg siad a mná céile le fórsa óna bhfear de réir a rogha féin, agus thóg mic na bhfear sna laethanta sin ó eallach na talún, ó ainmhithe na páirce agus ó éanlaith an aeir, agus mhúin siad meascadh ainmhithe de chineál amháin leis an gcineál eile, d’fhonn an Tiarna a ghríosú leis sin; agus chonaic Dia an talamh ar fad agus bhí sé truaillithe, óir bhí gach feoil tar éis a bealaí ar talamh a thruailliú, gach duine agus gach ainmhí.
19 Agus dúirt an Tiarna, Scriosfaidh mé an duine a chruthaigh mé de dhromchla na talún, seadh, ón duine go dtí éin an aeir, mar aon leis an eallach agus na hainmhithe atá sa pháirc óir tá aithreachas orm gur chruthaigh mé iad.
20 Agus fuair gach fear a shiúl i mbealaí an Tiarna bás sna laethanta sin, sular thug an Tiarna an t-olc a d’fhógair sé ar an duine, óir ba ón Tiarna a tháinig sé seo, ionas nach bhfeicfidís an t-olc a labhair an Tiarna faoi chlann na ndaoine.
21 Agus fuair Naoi grásta i súile an Tiarna, agus roghnaigh an Tiarna é féin agus a chlann chun síol a thógáil uathu ar aghaidh an domhain uile.

CAIBIDIL 5

1 Agus sa cheathrú bliain is ochtó de shaol Naoi a fuair Enoch mac Shét bás, bhí sé naoi gcéad agus cúig bliana d'aois nuair a fuair sé bás.
2 Agus sa chéad seachtó naoú bliain de shaol Naoi, fuair Cáinán mac Enóis bás, agus ba iad naoi gcéad agus deich mbliana laethanta iomlána Cháinán, agus fuair sé bás.
3 Agus sa dá chéad tríocha ceathrú bliain de shaol Naoi, fuair Mahalalel mac Cáinán bás, agus bhí laethanta Mahalalel ocht gcéad nócha cúig bliana, agus fuair sé bás.
4 Agus fuair Iaréad mac Mhahalalel bás sna laethanta sin, sa trí chéad tríocha séú bliain de shaol Naoi; agus ba iad naoi gcéad seasca a dó bliain uile laethanta Iaréad, agus fuair sé bás.
5 Agus fuair gach duine a lean an Tiarna bás sna laethanta sin, sular chonaic siad an t-olc a d’fhógair Dia a dhéanamh ar an talamh.
6 Agus tar éis blianta fada, sa cheithre chéad ochtó bliain de shaol Naoi, nuair a bhí na fir uile a lean an Tiarna tar éis bháis ó measc chlann na ndaoine, agus gan ach Methusalá fágtha ansin, dúirt Dia le Naoi agus Methusalá, ag rá,
7 Labhraígí agus fógairt do chlann na ndaoine, ‘Seo a deir an Tiarna, fillígí ó bhur ndrochbhealaí agus tréigí bhur n-oibreacha, agus beidh aithreachas ar an Tiarna faoin olc a d’fhógair sé a dhéanamh daoibh, ionas nach dtarlóidh sé.’
8 Óir mar seo a deir an Tiarna, Féach, tugann mé tréimhse céad agus fiche bliain daoibh; má iompóidh sibh chugamsa agus má thréigeann sibh bhur ndrochbhealaí, ansin iompóidh mise ón olc a dúirt mé libh, agus ní bheidh sé ann, a deir an Tiarna.
9 Agus labhair Naoi agus Metusalah briathra uile an Tiarna le clann na ndaoine, lá i ndiaidh lae, ag labhairt leo i gcónaí.
10 Ach níor éisteadh clann na ndaoine leo, ná níor chlaon siad a gcluasa dá gcuid focal, agus bhí siad righin.
11 Agus dheonaigh an Tiarna tréimhse céad agus fiche bliain dóibh, ag rá, Má fhillfidh siad, déanfaidh Dia aithreachas faoin olc, ionas nach scriosfaidh sé an talamh.
12 Staon Naoi mac Lámhic ó bhean a thógáil sna laethanta sin, le clann a ghiniúint, óir dúirt sé, “Cinnte anois go scriosfaidh Dia an talamh, cén fáth ansin a ghinfidh mé clann?”
13 Agus fear fíréanta ab ea Naoi, bhí sé foirfe ina ghlúin, agus roghnaigh an Tiarna é chun síol a thógáil óna shliocht ar aghaidh na talún.
14 Agus dúirt an Tiarna le Naoi, “Gabh bean chéile duit féin agus gin clann, óir chonaic mé fíréan thú i mo láthair sa ghlúin seo.”
15 Agus tógfaidh tú suas síol, agus do chlann leat, i lár na talún; agus chuaigh Naoi agus ghlac sé bean, agus roghnaigh sé Naamah iníon Enoch, agus bhí sí cúig chéad agus ochtó bliain d'aois.
16 Agus bhí Naoi ceithre chéad nócha a hocht mbliana d’aois nuair a ghlac sé Naamah mar bhean.
17 Agus ghabh Naamah torrach agus rug sí mac, agus thug sé Iafet mar ainm air, ag rá, Chuir Dia fairsinge orm sa talamh; agus ghabh sí torrach arís agus rug sí mac, agus thug sé Sem mar ainm air, ag rá, Chuir Dia iarsma díom, chun síol a fhás i lár na talún.
18 Agus bhí Naoi cúig chéad agus dhá bhliain d'aois nuair a rug Naamah Sem, agus d'fhás na buachaillí aníos agus lean siad bealaí an Tiarna, i ngach a mhúin Metusalah agus Naoi a n-athair dóibh.
19 Agus fuair Lámhic athair Naoi bás sna laethanta sin; ach níor lean sé le croí iomlán i mbealaí a athar, agus fuair sé bás sa chéad nócha cúigiú bliain de shaol Naoi.

20 Agus seacht gcéad seachtó bliain a mhair Lámhéch ar fad, agus fuair sé bás.

21 Agus fuair gach mac daonna a raibh aithne acu ar an Tiarna bás sa bhliain sin sular thug an Tiarna olc orthu; óir ba mhian leis an Tiarna iad a bhású, ionas nach bhfeicfidís an t-olc a thabharfadh Dia ar a ndeartháireacha agus a ngaolta, mar a d'fhógair sé a dhéanamh.

22 San am sin, dúirt an Tiarna le Naoi agus le Metusalá, Seasaigí amach agus fógairtí do chlann na ndaoine na focail uile a labhair mé libh sna laethanta sin, b'fhéidir go n-iompóidh siad óna ndrochbhealaí, agus ansin déanfaidh mé aithrí faoin olc agus ní thabharfaidh mé liom é.

23 Agus sheas Naoi agus Methusalah amach, agus dúirt siad i gcluasa chlann na ndaoine gach a raibh labhair Dia fúthu.

24 Ach ní éistfeadh clann na ndaoine, ná níor chlaon siad a gcluasa chuig a gcuid ráiteas uile.

25 Agus ina dhiaidh sin dúirt an Tiarna le Naoi, Tá deireadh gach feola tagtha i mo láthair, mar gheall ar a ngníomhartha olca, agus féach, scriosfaidh mé an talamh.

26 Agus tóg adhmad gopher leat, agus téigh go dtí áit áirithe agus déan áirc mhór, agus cuir san áit sin í.

27 Agus mar seo a dhéanfaidh tú é; trí chéad cubhad a fhad, caoga cubhad a leithead agus tríocha cubhad a airde.

28 Agus déanfaidh tú doras duit féin, oscailte ar a thaobh, agus críochnóidh tú é go cubhad ar fhad os a chionn, agus clúdóidh tú é istigh agus amuigh le pic.

29 Agus féach, tabharfaidh mé tuile uisce ar an talamh, agus scriosfar gach feoil, agus imeoidh gach a bhfuil ar an talamh ó faoi na flaithis.

30 Agus rachaidh tusa agus do theaghlach agus cruinneoidh sibh dhá lánúin de gach rud beo, fireann agus baineann, agus tabharfaidh sibh isteach san áirc iad, chun síol a fhás uathu ar an talamh.

31 Agus cruinnigh chugat an bia go léir a itheann na hainmhithe go léir, ionas go mbeidh bia ann duit féin agus dóibhsean.

32 Agus roghnóidh tú do do mhic triúr cailíní, ó iníonacha na bhfear, agus beidh siad ina mná céile do do mhic.

33 Agus d'éirigh Naoi suas, agus thóg sé an áirc, san áit inar ordaigh Dia dó, agus rinne Naoi mar a ordaigh Dia dó.

34 Sa chúig chéad nócha cúig bliana d'aois a thosaigh Naoi ag déanamh na háirce, agus rinne sé an áirc i gcúig bliana, mar a d'ordaigh an Tiarna.

35 Ansin ghlac Naoi triúr iníonacha Eilíacím mac Mhathúiseál mar mhná céile dá mhic, mar a d'ordaigh an Tiarna do Naoi.

36 Agus ba é an tráth sin a fuair Methusalah mac Enoch bás, naoi gcéad seasca bliain d'aois nuair a fuair sé bás.

CAIBIDIL 6

1 An tráth sin, tar éis bhás Mhathúiseala, dúirt an Tiarna le Naoi, "Imigh leat féin agus do theaghlach isteach san áirc; féach, cruinneoidh mé chugat gach beithíoch ar talamh, beithígh na páirce agus éanlaith an aeir, agus tiocfaidh siad go léir agus timpeallóidh siad an áirc."

2 Agus imeoidh tú agus suífidh tú féin ag doirse na háirce, agus cruinneoidh na beithígh, na hainmhithe agus na héin go léir agus cuirfidh siad iad féin os do chomhair, agus cibé acu a thiocfaidh agus a chromfaidh os do chomhair, glacfaidh tú iad agus tabharfaidh tú iad do do mhac, a thabharfaidh chuig an áirc iad, agus fágfaidh tú gach a sheasfaidh os do chomhair.

3 Agus thug an Tiarna seo i gcrích an lá dár gcionn, agus tháinig ainmhithe, beithígh agus éanlaith i sluaite móra agus thimpeallaigh siad an áirc.

4 Agus chuaigh Naoi agus shuigh sé ag doras na háirce, agus thug sé isteach san áirc gach feoil a bhí ina luí os a chomhair, agus d'fhág sé ar an talamh gach a raibh ina sheasamh os a chomhair.

5 Agus tháinig leoin baineann, agus a dhá choileán, fireann agus baineann, agus chrom an triúr os comhair Naoi, agus d'éirigh an dá choileán suas in aghaidh na leoin baineann agus bhuail siad í, agus chuir siad iallach uirthi teitheadh as a háit, agus d'imigh sí, agus d'fhill siad ar a n-áiteanna, agus chrom siad ar an talamh os comhair Naoi.

6 Agus rith an leoin baineann ar shiúl, agus sheas sí in áit na leoin.

7 Agus chonaic Naoi é seo, agus chuir sé iontas mór air, agus d'éirigh sé agus rug sé leis an dá choileán, agus thug sé isteach san áirc iad.

8 Agus thug Naoi isteach san áirc aon cheann de na créatúir bheo uile a bhí ar an talamh, ionas nach raibh aon cheann fágtha ach an ceann a thug Naoi isteach san áirc.

9 Beirt agus beirt a tháinig isteach san áirc chuig Naoi, ach as na hainmhithe glana agus as na héanlaith ghlana, thug sé seacht lánúin leis, mar a d'ordaigh Dia dó.

10 Agus bhí na hainmhithe, na beithígh, agus na héanlaith go léir fós ann, agus bhí siad timpeall na háirce i ngach áit, agus níor thit an bháisteach go dtí seacht lá ina dhiaidh sin.

11 Agus an lá sin, chuir an Tiarna crith ar an talamh ar fad, agus dhorchaigh an ghrian, agus rinne bunús an domhain ruaigeadh, agus chorraíodh an talamh ar fad go foréigneach, agus phléasc an tintreach, agus bheuc an toirneach, agus phléasc na tobair uile sa talamh, rud nárbh eol do na háitritheoirí roimhe seo; agus rinne Dia an gníomh mór seo, chun uafás a chur ar chlann na ndaoine, ionas nach mbeadh aon olc ar an talamh a thuilleadh.

12 Agus fós níor fhillfeadh clann na ndaoine óna ndrochbhealaí, agus mhéadaigh siad fearg an Tiarna an uair sin, agus níor dhírigh siad a gcroí fiú ar seo go léir.

13 Agus i ndeireadh seacht lá, sa sé chéad bliain de shaol Naoi, bhí uiscí na tuile ar an talamh.

14 Agus phléasc tobair uile na doimhne, agus osclaíodh fuinneoga na bhflaitheas, agus bhí an bháisteach ar an talamh daichead lá agus daichead oíche.

15 Agus tháinig Naoi agus a theaghlach, agus na créatúir bheo go léir a bhí leis, isteach san áirc de bharr uiscí na tuile, agus dhún an Tiarna istigh air.

16 Agus gach mac daonna a fágadh ar an talamh, bhí siad tuirseach de bharr an uilc de bharr na báistí, óir bhí na huiscí ag teacht níos foréigní ar an talamh, agus bhí na hainmhithe agus na beithígh fós timpeall na háirce.

17 Agus bhailigh clann na ndaoine le chéile, timpeall seacht gcéad míle fear agus bean, agus tháinig siad chuig Naoi chun na háirce.

18 Agus ghlaoigh siad ar Naoi, ag rá, Oscail dúinn ionas go dtiocfaimid chugat san áirc—agus cén fáth a bhfaighfimid bás?

19 Agus d'fhreagair Naoi iad le guth ard ón áirc, ag rá, Nach ndearna sibh uile ceannairc in aghaidh an Tiarna,

agus nár dhúirt sibh nach bhfuil sé ann? agus dá bhrí sin thug an Tiarna an t-olc seo oraibh, chun sibh a scriosadh agus a ghearradh amach ó aghaidh na talún.

20 Nach é seo an rud a dúirt mé libh céad is fiche bliain ó shin, agus nár éist sibh le guth an Tiarna, agus anois an bhfuil fonn oraibh maireachtáil ar an talamh?

21 Agus dúirt siad le Naoi, Táimid réidh le filleadh ar an Tiarna; oscail dúinn ach amháin ionas go mairfimid agus nach bhfaighfimid bás.

22 Agus d'fhreagair Naoi iad, ag rá, Féach anois ó fheiceann sibh trioblóid bhur n-anamacha, is mian libh filleadh ar an Tiarna; cén fáth nár fhill sibh le linn na gcéad is fiche bliain seo, a thug an Tiarna daoibh mar an tréimhse chinnte?

23 Ach anois, ó tháinig sibh agus inis sibh dom é seo mar gheall ar thrioblóidí bhur n-anamacha, ní éistfidh an Tiarna libh ach an oiread, agus ní thabharfaidh sé cluas daoibh inniu, agus mar sin ní éireoidh libh anois i bhur mianta.

24 Agus tháinig clann na ndaoine i ngar d'fhonn briseadh isteach san áirc, le teacht isteach de bharr na báistí, óir ní fhéadfaidís an bháisteach a sheasamh orthu.

25 Agus chuir an Tiarna na beithígh agus na hainmhithe uile a bhí ina seasamh timpeall na háirce uathu. Agus bhuaigh na beithígh orthu agus thiomáin siad as an áit sin iad, agus d'imigh gach duine a bhealach féin agus scaip siad iad féin arís ar aghaidh na talún.

26 Agus bhí an bháisteach ag titim fós ar an talamh, agus thit sé daichead lá agus daichead oíche, agus bhuaigh na huiscí go mór ar an talamh; agus fuair gach feoil a bhí ar an talamh nó sna huiscí bás, idir dhaoine, ainmhithe, beithígh, ainmhithe sneachta nó éin an aeir, agus níor fágadh ach Naoi agus a raibh leis san áirc.

27 Agus bhuaigh na huiscí agus mhéadaigh siad go mór ar an talamh, agus thóg siad an áirc agus tógadh ón talamh í.

28 Agus shnámh an áirc ar aghaidh na n-uiscí, agus caitheadh í ar na huiscí ionas gur casadh na créatúir bheo go léir inti timpeall amhail is dá mba bhruscar i gcoire é.

29 Agus ghabh imní mhór greim ar na créatúir bheo go léir a bhí san áirc, agus bhí an áirc ar tí a bheith briste.

30 Agus bhí uafás ar na créatúir bheo go léir a bhí san áirc, agus bhéic na leoin, agus rinne na daimh geonaíl, agus rinne na mac tíre uaillmhian, agus labhair agus chaoin gach créatúr beo san áirc ina teanga féin, ionas gur shroich a nglórtha i bhfad i gcéin, agus ghlaodh agus chaoin Naoi agus a mhic ina dtrioblóidí; bhí eagla mhór orthu go raibh siad tar éis geataí an bháis a bhaint amach.

31 Agus ghuigh Naoi chun an Tiarna, agus ghlaoigh sé air mar gheall air seo, agus dúirt sé, A Thiarna, cuidigh linn, óir níl neart againn an t-olc seo atá timpeall orainn a iompar, óir tá tonnta na n-uiscí timpeall orainn, tá uafás curtha orainn ag tuilte doiléire, tá gaistí an bháis tagtha romhainn; freagair sinn, a Thiarna, freagair sinn, soilsigh do ghnúis inár dtreo agus bí trócaireach linn, fuascail sinn agus saor sinn.

32 Agus d'éist an Tiarna le guth Naoi, agus chuimhnigh an Tiarna air.

33 Agus shéid gaoth thar an talamh, agus d'fhan na huiscí ina dtost agus stad an áirc.

34 Agus dúnadh tobair na doimhne agus fuinneoga na bhflaitheas, agus cuireadh bac ar an mbáisteach ó neamh.

35 Agus laghdaigh na huiscí sna laethanta sin, agus luigh an áirc ar shléibhte Ararat.

36 Agus d'oscail Naoi fuinneoga na háirce ansin, agus ghlaoigh Naoi fós ar an Tiarna an uair sin agus dúirt sé, A Thiarna, a chruthaigh an talamh agus na flaithis agus gach a bhfuil iontu, tabhair ár n-anamacha amach as an ngéibheann seo, agus as an bpríosún inar chuir tú sinn, óir táim an-tuirseach den osna.

37 Agus d'éist an Tiarna le guth Naoi, agus dúirt sé leis, Nuair a bheidh bliain iomlán críochnaithe agat, imeoidh tú amach.

38 Agus ag réabadh na bliana, nuair a bhí bliain iomlán críochnaithe le linn do Naoi fanacht san áirc, thriomaigh na huiscí den talamh, agus bhain Naoi clúdach na háirce de.

39 Ag an am sin, ar an seachtú lá is fiche den dara mí, bhí an talamh tirim, ach níor imigh Naoi agus a mhic, agus a raibh leis, amach as an áirc go dtí gur inis an Tiarna dóibh.

40 Agus tháinig an lá a dúirt an Tiarna leo imeacht, agus chuaigh siad uile amach as an áirc.

41 Agus d'imigh siad agus d'fhill siad gach duine ar a bhealach agus ar a áit féin, agus d'fhan Naoi agus a mhic sa tír a dúirt Dia leo, agus d'fhóin siad don Tiarna ar feadh a saoil, agus bheannaigh an Tiarna Naoi agus a mhic agus iad ag imeacht as an áirc.

42 Agus dúirt sé leo, Bígí torthúil agus líonaigí an talamh uile; bígí láidir agus fásaigí go flúirseach ar an talamh agus iolraighigí ann.

CAIBIDIL 7

1 Agus seo iad ainmneacha mhac Naoi: Iafet, Ham agus Sem; agus rugadh clann dóibh i ndiaidh na tuile, óir phós siad mná roimh an tuile.

2 Seo iad mic Iafet; Gomer, Magog, Madai, Iáván, Túbal, Meshech, agus Tiras, seachtar mac.

3 Agus ba iad mic Ghomer Ascinaz, Refát agus Tegarmá.

4 Agus ba iad mic Magog Elichanaf agus Lubal.

5 Agus ba iad clann Mhadai Achon, Zeelo, Chazoni agus Lot.

6 Agus ba iad mic Iávan Eilíseá, Tarsis, Chitim agus Dudonim.

7 Agus ba iad mic Thubal Arifí, Cesed agus Taari.

8 Agus ba iad mic Mhisech Dedon, Zaron agus Sebasni.

9 Agus ba iad clann Thiras Benib, Gera, Lupirion agus Gilac; is iad seo clann Iafet de réir a dteaghlach, agus ba thimpeall ceithre chéad seasca fear a líon sna laethanta sin.

10 Agus seo iad mic Ham; Cus, Mitzraim, Phút agus Canán, ceathrar mac; agus ba iad mic Cus Seba, Havilá, Sabta, Raama agus Satecha, agus ba iad mic Raama Seba agus Dedan.

11 Agus ba iad mic Mhitzraim Lud, Anom agus Patros, Chaslot agus Chaftor.

12 Agus ba iad clann Phút Gebul, Hadán, Bena agus Adán.

13 Ba iad clann mhac Chanán ná Sídon, Hét, Amori, Géirgasi, Héí, Aircé, Seni, Áróid, Símóid agus Camóti.

14 Seo iad clann Ham, de réir a dteaghlach, agus bhí a líon sna laethanta sin thart ar seacht gcéad agus tríocha fear.

15 Agus seo iad mic Sheim; Éalám, Asúr, Arfachsad, Lúd agus Arám, cúigear mac; agus ba iad mic Éalám Súsán, Macúl agus Harmón.

16 Agus ba iad mic Asar Mirus agus Mocil, agus ba iad mic Arphacsad Sealach, Anar agus Ashcol.
17 Agus ba iad Petór agus Bisaion mic Lud, agus ba iad Úz, Chúl, Gear agus Mas mic Aram.
18 Seo iad clann Sheim, de réir a dteaghlach; agus bhí a líon sna laethanta sin thart ar thrí chéad fear.
19 Seo iad ginealaigh Sheim; ghin Sheim Arfachsad, agus ghin Arfachsad Sealach, agus ghin Sealach Eber, agus rugadh beirt chlainne d'Eber, Peleg ainm duine acu, óir ina laethanta sin roinneadh clann na ndaoine, agus sna laethanta deiridh sin roinneadh an domhan.
20 Agus Yoktan a bhí mar ainm ar an dara duine, rud a chiallaíonn gur laghdaíodh agus gur laghdaíodh saolta mhic na ndaoine ina ré.
21 Seo iad mic Ioctáin; Almodad, Selaf, Chazarmovet, Ierach, Hadúrom, Ozel, Dicla, Obal, Abimael, Seba, Ófir, Havilá agus Ióbab; is iad seo uile mic Ioctáin.
22 Agus ghin Peleg a dheartháir Éan, agus ghin Éan Serug, agus ghin Serug Náhor agus ghin Náhor Terach, agus bhí Terach ocht mbliana is tríocha d'aois, agus ghin sé Háran agus Náhor.
23 Agus rug Cush mac Ham, mac Naoi, bean sna laethanta sin ina sheanaois, agus rug sí mac, agus thug siad Nimrod mar ainm air, ag rá, Ag an am sin thosaigh mic na ndaoine arís ag ceannairc agus ag ciontú i gcoinne Dé, agus d'fhás an leanbh aníos, agus bhí grá mór ag a athair dó, óir ba é mac a sheanaoise é.
24 Agus na héadaí craicinn a rinne Dia d'Ádhamh agus dá bhean chéile nuair a chuaigh siad amach as an ngairdín, tugadh do Chúis iad.
25 Óir tar éis bhás Ádhaimh agus a mhná céile, tugadh na héadaí d'Eanoch mac Iarád, agus nuair a tógadh Enoch suas chuig Dia, thug sé iad do Mhathúiseál a mhac.
26 Agus nuair a fuair Methusalah bás, rug Naoi leo agus thug sé leo iad san áirc, agus bhí siad leis go dtí gur imigh sé as an áirc.
27 Agus iad ag imeacht, ghoid Ham na héadaí sin óna athair Naoi, agus thug sé leo iad agus d'fholaigh sé iad óna dheartháireacha.
28 Agus nuair a ghin Ham a chéadghin Cuis, thug sé na héadaí dó i ngan fhios, agus d'fhan siad le Cuis ar feadh go leor laethanta.
29 Agus cheil Cush iad óna mhic agus óna dheartháireacha freisin, agus nuair a ghin Cush Nimrod, thug sé na héadaí sin dó de bharr a ghrá dó, agus d'fhás Nimrod aníos, agus nuair a bhí sé fiche bliain d'aois chuir sé na héadaí sin air.
30 Agus tháinig neart ar Nimrod nuair a chuir sé na héadaí air, agus thug Dia neart agus neart dó, agus ba shealgair cumhachtach é ar an talamh, sea, ba shealgair cumhachtach é ar an bpáirc, agus rinne sé seilg ar na hainmhithe agus thóg sé altóirí, agus d'ofráil sé na hainmhithe orthu os comhair an Tiarna.
31 Agus neartaigh Nimrod é féin, agus d'éirigh sé suas ó measc a dheartháireacha, agus throid sé cathanna a dheartháireacha in aghaidh a naimhde uile timpeall orthu.
32 Agus thug an Tiarna naimhde uile a dheartháireacha ina láimh, agus thug Dia rath dó ó am go ham ina chathanna, agus bhí sé i réim ar an talamh.
33 Dá bhrí sin, ba ghnách sna laethanta sin, nuair a thabharfadh fear amach iad siúd a raibh sé tar éis a oiliúint don chath, go ndéarfadh sé leo, Mar a rinne Dia le Nimrod, a bhí ina shealgair cumhachtach ar domhan, agus a d'éirigh leis sna cathanna a bhuaigh i gcoinne a dheartháireacha, gur shaor sé iad ó lámha a naimhde, go neartaí Dia sinn agus go saora sé sinn inniu.
34 Agus nuair a bhí Nimrod daichead bliain d'aois, ag an am sin bhí cogadh idir a dheartháireacha agus clann Iafet, ionas go raibh siad i ndrochlámh a naimhde.
35 Agus chuaigh Nimrod amach ag an am sin, agus chruinnigh sé mic Cush uile agus a dteaghlaigh, tuairim is ceithre chéad seasca fear, agus d'fhostaigh sé tuairim is ochtó fear ó chuid dá chairde agus dá lucht aitheantais, agus thug sé a dtuarastal dóibh, agus chuaigh sé leo chun catha, agus nuair a bhí sé ar an mbóthar, neartaigh Nimrod croíthe na ndaoine a chuaigh leis.
36 Agus dúirt sé leo, "Ná bíodh eagla oraibh, ná ná bíodh scanradh oraibh, óir tabharfar ár naimhde uile inár lámha, agus is féidir libh a dhéanamh leo mar is mian libh."
37 Agus bhí thart ar chúig chéad fear ann ar fad a chuaigh, agus throid siad in aghaidh a naimhde, agus scrios siad iad, agus chuir siad faoi chois iad, agus chuir Nimrod oifigigh sheasta orthu ina n-áiteanna faoi seach.
38 Agus ghlac sé cuid dá gclann mar urrús, agus bhí siad uile ina seirbhísigh ag Nimrod agus ag a dheartháireacha, agus d'fhill Nimrod agus an pobal go léir a bhí leis abhaile.
39 Agus nuair a d'fhill Nimrod go lúcháireach ón gcath, tar éis dó a naimhde a shárú, chruinnigh a dheartháireacha go léir, mar aon leo siúd a raibh aithne acu air roimhe sin, chun é a dhéanamh ina rí orthu, agus chuir siad an choróin ríoga ar a cheann.
40 Agus chuir sé prionsaí, breithiúna agus rialóirí i gceann a chuid ábhar agus a mhuintire, mar is gnách i measc ríthe.
41 Agus chuir sé Terah mac Nahor ina phrionsa ar a shlua, agus thug sé uasal dó agus d'ardaigh sé é os cionn a phrionsaí uile.
42 Agus é i réim de réir mhian a chroí, tar éis dó a naimhde go léir timpeall a shárú, chomhairligh sé lena chomhairleoirí cathair a thógáil dá phálás, agus rinne siad amhlaidh.
43 Agus fuair siad gleann mór os coinne soir, agus thóg siad cathair mhór fairsing dó, agus thug Nimrod Sinear mar ainm ar an gcathair a thóg sé, óir bhí an Tiarna tar éis a naimhde a chroitheadh go dian agus iad a scrios.
44 Agus chónaigh Nimrod i Shinar, agus bhí sé i réim go daingean, agus throid sé lena naimhde agus chuir sé faoi chois iad, agus d'éirigh leis ina chuid cathanna uile, agus d'fhás a ríocht an-mhór.
45 Agus chuala gach náisiún agus teanga faoina chlú, agus bhailigh siad chuige, agus chrom siad síos chun na talún, agus thug siad tairiscintí dó, agus rinneadh tiarna agus rí díobh de, agus chónaigh siad go léir leis sa chathair ag Sinear, agus bhí Nimrod i réim ar an talamh thar mhic Naoi go léir, agus bhí siad go léir faoina chumhacht agus faoina chomhairle.
46 Agus bhí an talamh uile d'aon teanga amháin agus d'aon bhriathra aontaithe, ach níor lean Nimrod bealaí an Tiarna, agus bhí sé níos measa ná na fir uile a bhí roimhe, ó laethanta na tuile go dtí na laethanta sin.
47 Agus rinne sé déithe adhmaid agus cloiche, agus chrom sé síos dóibh, agus d'éirigh sé amach in aghaidh an Tiarna, agus mhúin sé a bhealaí olca dá chuid ábhar uile agus do

mhuintir na talún; agus bhí Mardon a mhac níos olca ná a athair.
48 Agus gach duine a chuala faoi ghníomhartha Mhardóin mhic Nimrod, déarfadh sé faoi, Ó na drochdhaoine a thagann an t-olc; dá bhrí sin rinneadh seanfhocal de ar fud an domhain, ag rá, Ó na drochdhaoine a thagann an t-olc, agus bhí sé coitianta i mbriathra na ndaoine ó shin go dtí seo.
49 Agus bhí Terah mac Nahor, prionsa arm Nimrod, an-mhór sna laethanta sin i súile an rí agus a chuid ábhar, agus bhí grá ag an rí agus ag na prionsaí dó, agus d'ardaigh siad go hard é.
50 Agus rug Terach bean agus Amthelo, iníon Cornebo, a bhí mar ainm uirthi; agus ghabh bean Terach torrach agus rug sí mac dó sna laethanta sin.
51 Bhí Terach seachtó bliain d'aois nuair a ghin sé é, agus thug Terach Abram mar ainm ar a mhac a rugadh dó, mar gur thóg an rí é sna laethanta sin, agus gur thug sé meas dó os cionn a phrionsaí uile a bhí leis.

CAIBIDIL 8

1 Agus an oíche a rugadh Abram, tháinig seirbhísigh uile Therach, agus fir críonna Nimrod, agus a dhraíochtóirí, agus d'ith agus d'ól siad i dteach Therach, agus rinne siad lúcháir leis an oíche sin.
2 Agus nuair a chuaigh na saoithe agus na draíochtóirí go léir amach as teach Theach, thóg siad a súile suas i dtreo na bhflaitheas an oíche sin chun breathnú ar na réaltaí, agus chonaic siad, agus féach, tháinig réalta amháin an-mhór ón oirthear agus rith sí sna flaithis, agus shlog sí na ceithre réalta ó cheithre thaobh na bhflaitheas.
3 Agus chuir an radharc iontas ar gach saoithe a bhí ag an rí agus ar a chuid draoithe, agus thuig na saoithe an scéal seo, agus bhí a thábhacht ar eolas acu.
4 Agus dúirt siad lena chéile, Ní hionann seo ach comhartha an linbh a rugadh do Thearach an oíche seo, a fhásfaidh suas agus a bheidh torthúil, agus a iolróidh, agus a shealbhóidh an talamh go léir, é féin agus a chlann go deo, agus maróidh sé féin agus a shliocht ríthe móra, agus gheobhaidh siad a gcuid tailte mar oidhreacht.
5 Agus chuaigh na saoithe agus na draoithe abhaile an oíche sin, agus ar maidin d'éirigh na saoithe agus na draoithe seo go léir go moch, agus chruinnigh siad i dteach ceaptha.
6 Agus labhair siad lena chéile agus dúirt siad, Féach, an radharc a chonaiceamar aréir, tá sé i bhfolach ón rí, níor nochtadh dó é.
7 Agus má thagann an rí ar an eolas faoi seo sna laethanta deiridh, déarfaidh sé linn, Cén fáth ar cheil sibh an scéal seo uaimse, agus ansin gheobhaidh muid uile bás; dá bhrí sin, rachaimis anois agus inseoimid don rí an radharc a chonaiceamar, agus a mhíniú, agus fanfaimid glan ansin.
8 Agus rinne siad amhlaidh, agus chuaigh siad uile chuig an rí agus chrom siad síos dó go talamh, agus dúirt siad, Go maire an rí, go maire an rí.
9 Chuala muid gur rugadh mac do Thearach mac Nahor, prionsa d'arm, agus tháinig muid chuig a theach inné, agus d'ith muid agus d'ól muid agus rinneamar lúcháir leis an oíche sin.
10 Agus nuair a chuaigh do shearbhóntaí amach ó theach Theach, le dul go dtí ár dtithe faoi seach le fanacht ann don oíche, thógamar ár súile suas chun na bhflaitheas, agus chonaiceamar réalta mhór ag teacht ón oirthear, agus rith an réalta chéanna le luas mór, agus shlog sí ceithre réalta mhóra, ó cheithre thaobh na bhflaitheas.
11 Agus bhí do shearbhóntaí ionadh faoin radharc a chonaiceamar, agus bhí uafás mór orainn, agus rinneamar ár mbreithiúnas ar an radharc, agus thuig muid lenár n-eagna an léirmhíniú ceart air, go mbaineann an rud seo leis an leanbh a bheirtear do Therach, a fhásfaidh suas agus a iolróidh go mór, agus a éireoidh cumhachtach, agus a mharóidh ríthe uile an domhain, agus a oidhreachtóidh a gcuid tailte uile, é féin agus a shliocht go deo.
12 Agus anois, a thiarna agus a rí, féach, táimid tar éis a chur in iúl duit go fírinneach cad a chonaiceamar maidir leis an leanbh seo.
13 Más maith leis an rí luach an linbh seo a thabhairt dá athair, cuirfimid chun báis é sula bhfásfaidh sé suas agus sula dtiocfaidh méadú air sa tír, agus sula méadóidh a olc inár n-aghaidh, ionas go rachaidh muid féin agus ár gclann amú de bharr a uilc.
14 Agus chuala an rí a gcuid focal agus bhí siad taitneamhach ina shúile, agus chuir sé fios agus ghlaoigh sé ar Theach, agus tháinig Theach os comhair an rí.
15 Agus dúirt an rí le Terah, Dúradh liom gur rugadh mac duit inné, agus gur breathnaíodh ar an nós seo sna flaithis nuair a rugadh é.
16 Tabhair dom an leanbh anois, le go maróimid é sula dtiocfaidh a olc chun cinn inár n-aghaidh, agus tabharfaidh mé duit do theach lán d'airgead agus d'ór mar luach air.
17 Agus d'fhreagair Terah an rí agus dúirt leis: "A Thiarna agus a rí, chuala mé do bhriathra, agus déanfaidh do shearbhónta gach a bhfuil uaidh ag a rí."
18 Ach a thiarna agus a rí, inseoidh mé duit cad a tharla dom inné, ionas go bhfeicfidh mé cén chomhairle a thabharfaidh an rí dá shearbhónta, agus ansin tabharfaidh mé freagra don rí ar a bhfuil ráite aige díreach; agus dúirt an rí, Labhair.
19 Agus dúirt Terah leis an rí, Tháinig Ayon mac Mhóired chugam inné, ag rá,
20 Tabhair dom an capall mór álainn a thug an rí duit, agus tabharfaidh mé airgead agus ór duit, agus tuí agus bia mar luach; agus dúirt mé leis, Fan go bhfeicfidh mé an rí faoi do chuid focal, agus féach cibé rud a deir an rí, déanfaidh mé é.
21 Agus anois, a thiarna agus a rí, féach, chuir mé an rud seo in iúl duit, agus an chomhairle a thabharfaidh mo rí dá shearbhónta, leanfaidh mé í.
22 Agus chuala an rí briathra Theach, agus las a fhearg agus mheas sé gur amadán a bhí ann.
23 Agus d'fhreagair an rí Terah, agus dúirt sé leis, An bhfuil tú chomh dúr, chomh neamheolach, nó chomh heaspa tuisceana, an rud seo a dhéanamh, do chapall álainn a thabhairt ar airgead agus ar ór nó fiú ar thuí agus ar bhia?
24 An bhfuil tú chomh gann ar airgead agus ar ór gur cheart duit an rud seo a dhéanamh, mar nach féidir leat tuí agus bia a fháil le do chapall a bheathú? Agus cad is airgead agus ór duit, nó tuí agus bia, gur cheart duit an capall breá sin a thug mé duit a thabhairt uait, nach bhfuil a leithéid le fáil ar an domhan ar fad?

25 Agus scor den rí de labhairt, d’fhreagair Terah an rí, ag rá, Mar seo a labhair an rí lena shearbhónta;

26 Impím ort, a thiarna agus a rí, cad é an rud seo a dúirt tú liom, ag rá, ‘Tabhair do mhac dúinn le go maróimid é, agus tabharfaidh mé airgead agus ór duit ar a luach; cad a dhéanfaidh mé leis an airgead agus leis an ór tar éis bhás mo mhic? Cé a gheobhaidh mé mar oidhreacht? Is cinnte ansin, ar mo bhás, go bhfillfidh an t-airgead agus an t-ór ar mo rí a thug é.’

27 Agus nuair a chuala an rí briathra Tharah, agus an parabal a thug sé faoin rí, chuir sé brón mór air agus bhí sé cráite faoin rud seo, agus las a fhearg ann.

28 Agus chonaic Terah go raibh fearg an rí lastha ina choinne, agus d’fhreagair sé an rí, ag rá, Gach a bhfuil agam, tá sé i gcumhacht an rí; cibé rud is mian leis an rí a dhéanamh dá shearbhónta, lig dó é sin a dhéanamh, fiú mo mhac, tá sé i gcumhacht an rí, gan luach ar ais, é féin agus a bheirt deartháireacha atá níos sine ná é.

29 Agus dúirt an rí le Terah, “Ní hea, ach ceannóidh mé do mhac is óige ar phraghas.”

30 Agus d’fhreagair Terah an rí, ag rá, Impím ort, a thiarna agus a rí, ligean do do shearbhónta focal a labhairt os do chomhair, agus lig don rí focal a shearbhónta a chloisteáil, agus dúirt Terah, Lig do mo rí trí lá a thabhairt dom go dtí go mbreithneoidh mé an t-ábhar seo i mo chroí féin, agus go rachaidh mé i gcomhairle le mo theaghlach faoi bhriathra mo rí; agus chuir sé brú mór ar an rí aontú leis seo.

31 Agus d’éist an rí le Terah, agus rinne sé amhlaidh agus thug sé trí lá dó, agus d’imigh Terah ó láthair an rí, agus tháinig sé abhaile chuig a theaghlach agus labhair sé leo focail uile an rí; agus bhí eagla mhór ar na daoine.

32 Agus ar an tríú lá chuir an rí teachtaireacht chuig Terah, ag rá, Seol do mhac chugam ar phraghas mar a dúirt mé leat; agus mura ndéanfaidh tú é seo, cuirfidh mé fios chugam agus maróidh mé gach a bhfuil i do theach agat, ionas nach mbeidh fiú madra fágtha agat.

33 Agus rinne Terah deifir, (ós rud é go raibh an rí ag iarraidh go práinneach), agus ghlac sé leanbh ó cheann dá shearbhóntaí, a rugadh dó an lá sin, agus thug Terah an leanbh chuig an rí agus fuair sé luach air.

34 Agus bhí an Tiarna le Terah sa chás seo, ionas nach mbeadh Nimrod ina chúis le bás Abram, agus thóg an rí an leanbh ó Terah agus le gach neart a bhí aige, bhuail sé a cheann ar an talamh, óir cheap sé gurbh é Abram a bhí ann; agus ceileadh seo air ón lá sin, agus rinne an rí dearmad air, mar gurbh é toil an Fhorbartha gan bás Abram a fhulaingt.

35 Agus thug Terah a mhac Abram leis i ngan fhios, mar aon lena mháthair agus lena bhanaltra, agus chuir sé i bhfolach iad i bpluais, agus thug sé a gcuid soláthairtí dóibh gach mí.

36 Agus bhí an Tiarna le hAbram san uaimh agus d’fhás sé suas, agus bhí Abram san uaimh ar feadh deich mbliana, agus cheap an rí agus a phrionnsa, na fáistine agus na saoithe, gur mharaigh an rí Abram.

CAIBIDIL 9

1 Agus ghabh Háran mac Thearach, deartháir ba shine Abram, bean sna laethanta sin.

2 Bhí Harán naoi mbliana is tríocha d'aois nuair a rug sé í; agus ghabh bean Harán torrach agus rug sí mac, agus thug sé Lót mar ainm air.

3 Agus d’fhás sí torrach arís agus rug sí iníon, agus thug sí Milca mar ainm uirthi; agus d’fhás sí torrach arís agus rug sí iníon, agus thug sí Sáraí mar ainm uirthi.

4 Bhí Harán dhá bhliain is daichead d'aois nuair a ghin sé Sáraí, agus ba sa deichiú bliain de shaol Abram é sin; agus sna laethanta sin chuaigh Abram, a mháthair agus a bhanaltra amach as an uaimh, mar bhí dearmad déanta ag an rí agus ag a chuid ábhar ar scéal Abram.

5 Agus nuair a tháinig Abram amach as an uaimh, chuaigh sé go dtí Naoi agus a mhac Sem, agus d’fhan sé leo chun teagasc an Tiarna agus a bhealaí a fhoghlaim, agus ní raibh a fhios ag aon duine cá raibh Abram, agus d’fhóin Abram do Naoi agus dá mhac Sem ar feadh i bhfad.

6 Agus bhí Abram i dteach Naoi tríocha naoi mbliana, agus bhí aithne ag Abram ar an Tiarna ó bhí sé trí bliana d'aois, agus lean sé bealaí an Tiarna go dtí lá a bháis, mar a mhúin Naoi agus a mhac Sem dó; agus rinne clann na talún uile cion mór sna laethanta sin i gcoinne an Tiarna, agus d'éirigh siad amach ina choinne agus rinne siad seirbhís do dhéithe eile, agus d'éirigh siad as an Tiarna a chruthaigh iad ar an talamh; agus rinne áitritheoirí na talún dóibh féin, ag an am sin, gach fear a dhia féin; déithe adhmaid agus cloiche nach bhféadfadh labhairt, éisteacht ná slánú, agus rinne clann na ndaoine seirbhís dóibh agus rinneadh déithe díobh.

7 Agus ba iad an rí agus a sheirbhísigh uile, agus Terah agus a theaghlach uile, na chéad daoine a rinne seirbhís do dhéithe adhmaid agus cloiche.

8 Agus bhí dhá dhé dhéag mhóra adhmaid agus cloiche ag Terah, agus é ag freastal ar gach ceann acu gach mí, agus gach mí thugadh Terah a ofráil bia agus a ofráil deoch dá dhéithe; agus mar sin a rinne Terah ar feadh na laethanta ar fad.

9 Agus bhí an ghlúin sin uile olc i súile an Tiarna, agus rinne siad gach duine a dhia féin, ach thréig siad an Tiarna a chruthaigh iad.

10 Agus ní raibh fear le fáil sna laethanta sin ar fud an domhain a raibh aithne aige ar an Tiarna (óir rinne gach duine seirbhís dá Dhia féin) ach amháin Naoi agus a theaghlach, agus bhí aithne ag gach duine a bhí faoina chomhairle ar an Tiarna sna laethanta sin.

11 Agus bhí Abram mac Therach ag dul i méid sna laethanta sin i dteach Naoi, agus ní raibh a fhios ag aon duine é, agus bhí an Tiarna leis.

12 Agus thug an Tiarna croí tuisceanach d’Abram, agus thuig sé go raibh oibreacha uile na glúine sin dìomhain, agus go raibh a ndéithe uile dìomhain agus gan tairbhe ar bith.

13 Agus chonaic Abram an ghrian ag taitneamh ar an talamh, agus dúirt Abram leis féin: “Is Dia an ghrian seo atá ag taitneamh ar an talamh, agus dó a dhéanfaidh mé seirbhís.”

14 Agus rinne Abram seirbhís don ghrian an lá sin agus ghuigh sé leis, agus nuair a tháinig an tráthnóna chuaigh an ghrian faoi mar is gnách, agus dúirt Abram leis féin, Nach féidir gur Dia é seo?

15 Agus lean Abram air ag labhairt leis féin, Cé hé a rinne na flaithis agus an talamh? A chruthaigh ar an talamh? Cá bhfuil sé?

16 Agus dhorchaigh an oíche air, agus thóg sé a shúile siar, thuaidh, theas agus oirthear, agus chonaic sé go raibh an ghrian imithe ón talamh, agus gur tháinig dorchadas ar an lá.

17 Agus chonaic Abram na réaltaí agus an ghealach os a chomhair, agus dúirt sé, Go deimhin is é seo an Dia a chruthaigh an domhan uile chomh maith leis an duine, agus féach, is déithe iad seo a shearbhóntaí timpeall air: agus rinne Abram seirbhís don ghealach agus ghuigh sé léi an oíche sin ar fad.

18 Agus ar maidin nuair a tháinig solas agus an ghrian ag taitneamh ar an talamh mar is gnách, chonaic Abram na rudaí uile a rinne an Tiarna Dia ar an talamh.

19 Agus dúirt Abram leis féin, "Ní déithe iad seo a rinne an talamh agus an cine daonna uile, ach seirbhísigh Dé iad seo." Agus d'fhan Abram i dteach Naoi agus ansin d'aithin sé an Tiarna agus a bhealaí, agus d'fhóin sé don Tiarna ar feadh a shaoil. Ach d'éirigh an ghlúin sin ar fad as an Tiarna agus d'fhóin siad do dhéithe eile adhmaid agus cloiche, agus d'éirigh siad as a saol ar fad.

20 Agus bhí rí Nimrod i réim go daingean, agus bhí an domhan uile faoina smacht, agus bhí an domhan uile d'aon teanga amháin agus focail aontaithe.

21 Agus chuaigh prionsaí Nimrod agus a mhórfhir i gcomhairle le chéile; Phut, Mitzraim, Cush agus Canaan lena dteaghlaigh, agus dúirt siad lena chéile, "Tagaigí, tógfaimid cathair dúinn féin agus túr láidir inti, agus a bharr ag sroicheadh na bhflaitheas, agus déanfaimid clú agus cáil orainn féin, ionas go mbeimid i réim ar an domhan ar fad, ionas go scoirfidh olc ár naimhde dínn, go mbeimid i réim go cumhachtach orthu, agus nach scaipfear sinn ar fud na talún mar gheall ar a gcogaí."

22 Agus chuaigh siad uile os comhair an rí, agus d'inis siad na focail seo don rí, agus d'aontaigh an rí leo sa chás seo, agus rinne sé amhlaidh.

23 Agus bhailigh na teaghlaigh uile le chéile, tuairim is sé chéad míle fear, agus chuaigh siad ag lorg píosa talún fairsing chun an chathair agus an túr a thógáil, agus rinne siad cuardach ar fud na talún ar fad agus ní bhfuair siad aon cheann cosúil le gleann amháin soir ó thír Shinar, siúlóid dhá lá, agus thaistil siad ann agus chónaigh siad ann.

24 Agus thosaigh siad ag déanamh brící agus ag lasadh tinte chun an chathair agus an túr a bhí beartaithe acu a chríochnú a thógáil.

25 Agus ba chionta agus peaca dóibh tógáil an túir, agus thosaigh siad á thógáil, agus agus iad ag tógáil i gcoinne an Tiarna Dia na bhflaitheas, shamhlaigh siad ina gcroíthe cogadh ina choinne agus dul suas ar neamh.

26 Agus roinneadh na daoine seo go léir agus na teaghlaigh go léir ina dtrí chuid; dúirt an chéad chuid, Rachaimid suas chun neamh agus troidfimid ina choinne; dúirt an dara cuid, Rachaimid suas chun neamh agus cuirfimid ár ndéithe féin ann agus déanfaimid freastal orthu; agus dúirt an tríú cuid, Rachaimid suas chun neamh agus buailfimid é le bogha agus sleá; agus bhí a fhios ag Dia a gcuid oibre go léir agus a gcuid drochsmaointe go léir, agus chonaic sé an chathair agus an túr a bhí á thógáil acu.

27 Agus iad ag tógáil cathair mhór agus túr an-ard agus láidir, thóg siad cathair mhór dóibh féin agus túr an-ard agus láidir; agus mar gheall ar a hairde níor shroich an moirtéal agus na brící na tógálaithe agus iad ag dreapadh suas ann, go dtí go raibh bliain iomlán críochnaithe ag na daoine a chuaigh suas, agus ina dhiaidh sin, shroich siad chuig na tógálaithe agus thug siad an moirtéal agus na brící dóibh; mar sin a rinneadh gach lá.

28 Agus féach, chuaigh siad seo suas agus tháinig cinn eile anuas i rith an lae ar fad; agus dá dtitfeadh bríce as a lámha agus go mbrisfí í, chaoinfidís go léir í, agus dá dtitfeadh fear agus dá bhfaigheadh sé bás, ní fhéachfadh aon duine acu air.

29 Agus bhí a fhios ag an Tiarna a gcuid smaointe, agus nuair a bhí siad ag tógáil chaith siad na saigheada i dtreo na bhflaitheas, agus thit na saigheada go léir orthu lán le fuil, agus nuair a chonaic siad iad dúirt siad lena chéile, Is cinnte gur mharaigh muid gach duine atá ar neamh.

30 Óir is ón Tiarna a rinneadh é seo d'fhonn iad a chur ar seachrán, agus d'fhonn iad a scriosadh de dhromchla na talún.

31 Agus thóg siad an túr agus an chathair, agus rinne siad an rud seo go laethúil go dtí gur chuaigh go leor laethanta agus blianta thart.

32 Agus dúirt Dia leis na seachtó aingeal a bhí ina seasamh chun tosaigh os a chomhair, leo siúd a bhí i ngar dó, ag rá, Taraigí anuas, déanaimis a dteacht anuas agus mearbhall a dhéanamh ar a dteangacha, ionas nach dtuigfidh aon duine teanga a chomharsa, agus rinne siad amhlaidh dóibh.

33 Agus ón lá sin ina dhiaidh sin, d'éirigh leo dearmad a dhéanamh ar theanga a chomharsa, agus níorbh fhéidir leo labhairt i dteanga amháin, agus nuair a thógfadh an tógálaí aol nó cloch ó lámha a chomharsa nár ordaigh sé, chaithfeadh an tógálaí uaidh é agus chaithfeadh sé ar a chomharsa é, ionas go bhfaigheadh sé bás.

34 Agus rinne siad amhlaidh ar feadh go leor laethanta, agus mharaigh siad mórán díobh ar an mbealach seo.

35 Agus bhuail an Tiarna na trí dhream a bhí ann, agus phionós sé iad de réir a n-oibreacha agus a n-intinn; iad siúd a dúirt, "Rachaimid suas chun na bhflaitheas agus déanfaimid seirbhís dár ndéithe", rinneadh cosúil le apaí agus eilifintí díobh; agus iad siúd a dúirt, "Buailfimid na flaithis le saigheada", mharaigh an Tiarna iad, fear amháin trí láimh a chomharsa; agus an tríú dream díobh siúd a dúirt, "Rachaimid suas chun na bhflaitheas agus troidfimid ina choinne", scaip an Tiarna iad ar fud na talún.

36 Agus iad siúd a fágadh ina measc, nuair a thuig siad an t-olc a bhí ag teacht orthu, thréig siad an foirgneamh, agus scaipeadh iad ar aghaidh an domhain uile.

37 Agus scoir siad de bheith ag tógáil na cathrach agus an túir; dá bhrí sin thug sé Bábéil ar an áit sin, óir ansin chuir an Tiarna mearbhall ar theanga an domhain uile; féach, bhí sé soir ó thír Shinar.

38 Agus maidir leis an túr a thóg mic na ndaoine, d'oscail an talamh a bhéal agus shlog sé an tríú cuid de, agus tháinig tine anuas ó neamh agus dhóigh sí tríú cuid eile, agus tá an tríú cuid eile fágtha go dtí an lá inniu, agus is den chuid sin a bhí thuas é, agus is é a imlíne siúlóid trí lá.

39 Agus fuair mórán de chlann na ndaoine bás sa túr sin, pobal gan áireamh.

CAIBIDIL 10

1 Agus fuair Peleg mac Eber bás sna laethanta sin, sa ochtú bliain is daichead de shaol Abram mac Terah, agus ba dhá chéad tríocha naoi mbliana d'aois uile Pheleg.
2 Agus nuair a scaip an Tiarna clann na ndaoine de bharr a bpeaca ag an túr, féach scaip siad amach ina go leor ranna, agus scaipeadh clann na ndaoine uile ar cheithre choirnéal an domhain.
3 Agus rinneadh gach teaghlach de réir a theanga, a thíre, nó a cathrach.
4 Agus thóg clann na ndaoine go leor cathracha de réir a dteaghlach, sna háiteanna uile inar chuaigh siad, agus ar fud na talún inar scaip an Tiarna iad.
5 Agus thóg cuid acu cathracha in áiteanna as ar baineadh iad ina dhiaidh sin, agus thug siad na cathracha seo de réir a n-ainmneacha féin, nó ainmneacha a gclann, nó de réir a n-eachtraí sonracha.
6 Agus chuaigh mic Iafet mac Naoi agus thóg siad cathracha dóibh féin sna háiteanna inar scaipeadh iad, agus thug siad a n-ainmneacha ar a gcathracha uile, agus roinneadh mic Iafet ar dhromchla na talún ina mórán ranna agus teangacha.
7 Agus seo iad clann Iafet de réir a dteaghlach, Gomer, Magog, Medai, Iáván, Tubal, Meshech agus Tiras; seo iad clann Iafet de réir a nglúine.
8 Agus ba iad clann Ghomer, de réir a gcathracha, na Francum, a chónaíonn i dtír Franca, cois abhainn Franca, cois abhainn Senah.
9 Agus is iad clann Refát na Bartonim, a chónaíonn i dtír Bartonia cois abhainn Ladah, a dhoirteann a huiscí isteach sa mhuir mhór Gihon, is é sin, Oceanus.
10 Agus is deich dteaghlach iad clann Tugarma, agus seo iad a n-ainmneacha: Buzar, Parzunac, Balgar, Elicanum, Ragbib, Tarki, Bid, Zebuc, Ongal agus Tilmaz; scaip siad seo go léir agus shocraigh siad sa tuaisceart agus thóg siad cathracha dóibh féin.
11 Agus thug siad a gcathracha de réir a n-ainmneacha féin, is iadsan atá ina gcónaí cois aibhneacha Hitlah agus Italac go dtí an lá inniu.
12 Ach clanna Angoli, Balgar agus Parzunac, tá cónaí orthu cois abhainn mhóir Dubnee; agus tá ainmneacha a gcathracha de réir a n-ainmneacha féin freisin.
13 Agus is iad clann Iáva na hIávánaigh a chónaíonn i dtír Mhacdóinia, agus is iad clann Mheadaiare na hOrelum a chónaíonn i dtír Churson, agus is iad clann Tubal iad siúd a chónaíonn i dtír Tuskanah cois abhainn Phaisiah.
14 Agus is iad clann Mhéiseach na Sibashní agus clann Thiras Rusash, Cushni, agus Ongolis; chuaigh siad seo go léir agus thóg siad cathracha dóibh féin; is iad sin na cathracha atá suite cois farraige Iabus cois abhainn Cura, a sceitheann í féin in abhainn Tragan.
15 Agus is iad clann Elishah na Almanim, agus chuaigh siadsan freisin agus thóg siad cathracha dóibh féin; is iad sin na cathracha atá suite idir sléibhte Iób agus Shibathmo; agus díobh sin bhí muintir Lumbardi a chónaíonn os comhair shléibhte Iób agus Shibathmo, agus ghabh siad talamh na hIodáile agus d’fhan siad ann go dtí an lá inniu.
16 Agus is iad clann Chitim na Romaigh a chónaíonn i ngleann Canopia cois abhainn Tibreu.
17 Agus is iad clann Dúdóinim iad siúd a chónaíonn i gcathracha mhara Ghihon, i dtír Bhordna.
18 Seo iad clanna Iafet de réir a gcathracha agus a dteangacha, nuair a scaipeadh iad i ndiaidh an túir, agus thug siad a gcathracha de réir a n-ainmneacha agus a n-áiteanna; agus seo iad ainmneacha a gcathracha uile de réir a dteaghlach, a thóg siad sna laethanta sin i ndiaidh an túir.
19 Agus ba iad clann Ham Cus, Mitzraim, Phut agus Canaan de réir a nginealach agus a gcathracha.
20 Chuaigh siad seo go léir agus thóg siad cathracha dóibh féin de réir mar a fuair siad áiteanna oiriúnacha dóibh, agus thug siad Cush, Mitzraim, Phut agus Canaan ar a gcathracha i ndiaidh ainmneacha a n-aithreacha.
21 Agus is iad clann Mhitzraim na Ludaigh, na hAnáimigh, na Lehabaigh, na Naftúchaigh, na Patrúsaigh, na Caslúchaigh agus na Captúraigh, seacht dteaghlach.
22 Tá cónaí orthu seo go léir cois abhainn Shihor, is é sin sruth na hÉigipte, agus thóg siad cathracha dóibh féin agus thug siad a n-ainmneacha féin orthu.
23 Agus phós clann Phatrós agus Chasloch le chéile, agus as sin a tháinig na Filistínigh, na hAsátaigh, agus na Gearáirímigh, na Gítímigh agus na hEacrónaigh, sna cúig theaghlach uile; thóg siad seo cathracha dóibh féin freisin, agus thug siad ainmneacha a n-aithreacha ar a gcathracha go dtí an lá inniu.
24 Agus thóg clann Chanán cathracha dóibh féin freisin, agus thug siad a gcathracha de réir a n-ainmneacha, aon chathair déag agus cinn eile gan uimhir.
25 Agus chuaigh ceathrar fear ó theaghlach Ham go dtí tír an mhachaire; seo iad ainmneacha na gceathrar fear, Sodom, Gomorra, Admah agus Sebóim.
26 Agus thóg na fir seo ceithre chathair dóibh féin i dtír an mhachaire, agus thug siad ainmneacha a gcathracha de réir a n-ainmneacha féin.
27 Agus chónaigh siad féin agus a gclann agus gach a raibh acu sna cathracha sin, agus bhí siad torthúil agus iolraíodh go mór agus chónaigh siad go síochánta.
28 Agus chuaigh Seír mac Húir, mac Híbhí, mac Chanán, agus fuair sé gleann os comhair Shliabh Párán, agus thóg sé cathair ann, agus chónaigh sé féin agus a sheachtar mac agus a theaghlach ann, agus thug sé Seír ar an gcathair a thóg sé, de réir a ainm; sin í tír Sheír go dtí an lá inniu.
29 Seo iad teaghlaigh chlann Ham, de réir a dteangacha agus a gcathracha, nuair a scaipeadh iad chuig a dtíortha i ndiaidh an túir.
30 Agus chuaigh cuid de chlann Shem mac Naoi, athair chlann Éibeir uile, agus thóg siad cathracha dóibh féin sna háiteanna inar scaipeadh iad, agus thug siad a gcathracha de réir a n-ainmneacha.
31 Agus ba iad clann Sheim Élam, Asúr, Arfachsad, Lúd agus Aram, agus thóg siad cathracha dóibh féin agus thug siad ainmneacha a gcathracha uile de réir a n-ainmneacha féin.
32 Agus chuaigh Asúr mac Sheim amach ag an am sin, dream an-mhór díobh, agus chuaigh siad go tír i bhfad i gcéin a fuair siad, agus bhuail siad le gleann an-fhairsing sa tír inar chuaigh siad, agus thóg siad ceithre chathair dóibh féin, agus thug siad a n-ainmneacha agus a n-eachtraí féin orthu.

33 Agus seo iad ainmneacha na gcathracha a thóg clann Asúr, Ninevá, Resen, Calach agus Rehobother; agus tá clann Asúr ina gcónaí ann go dtí an lá inniu.
34 Chuaigh clann Aram agus thóg siad cathair dóibh féin, agus thug siad Ús mar ainm ar an gcathair i ndiaidh a ndearthár ba shine, agus tá cónaí orthu inti; sin í tír Ús go dtí an lá inniu.
35 Agus sa dara bliain i ndiaidh an túir, chuaigh fear de theaghlach Asúir, Béala a bhí mar ainm air, ó thír Nínivé chun fanacht lena theaghlach cibé áit a bhfaigheadh sé áit; agus tháinig siad go dtí os comhair chathracha an mhachair i dtreo Shodom, agus chónaigh siad ann.
36 Agus d'éirigh an fear agus thóg sé cathair bheag ann, agus thug sé Béala mar ainm uirthi; is é sin tír Shóár go dtí an lá inniu.
37 Agus seo iad teaghlaigh chlann Sheim de réir a dteanga agus a gcathracha, tar éis dóibh a bheith scaipthe ar fud na talún i ndiaidh an túir.
38 Agus thóg gach ríocht, cathair agus teaghlach de chlann Naoi go leor cathracha dóibh féin ina dhiaidh seo.
39 Agus bhunaigh siad rialtais ina gcathracha uile, d'fhonn a bheith faoi rialú ag a n-orduithe; mar sin a rinne teaghlaigh uile chlann Naoi go deo.

CAIBIDIL 11

1 Agus bhí Nimrod mac Cúis fós i dtír Shinar, agus bhí sé i réim air agus chónaigh sé ann, agus thóg sé cathracha i dtír Shinar.
2 Agus seo iad ainmneacha na gceithre chathair a thóg sé, agus thug sé ainmneacha orthu de réir na n-eachtraí a tharla dóibh agus an túr á thógáil.
3 Agus thug sé Bábéal ar an gcéad cheann, ag rá, Mar chuir an Tiarna mearbhall ar theanga an domhain uile ansin; agus thug sé Éireach mar ainm ar an dara ceann, mar as sin a scaip Dia iad.
4 Agus thug sé Eched ar an tríú ceann, ag rá go raibh cath mór san áit sin; agus thug sé Calna ar an gceathrú ceann, mar gur scriosadh a phrionsaí agus a chuid fear cumhachtach ann, agus gur chuir siad isteach ar an Tiarna, gur éirigh siad amach agus gur sháraigh siad a choir.
5 Agus nuair a thóg Nimrod na cathracha seo i dtír Shinar, chuir sé iontu an chuid eile dá mhuintir, a phrionsaí agus a chuid fear cumhachtach a bhí fágtha ina ríocht.
6 Agus chónaigh Nimrod i mBabail, agus athnuaigh sé a réimeas ansin thar an gcuid eile dá chuid ábhar, agus bhí sé i réim go daingean, agus thug ábhair agus prionsaí Nimrod Amraphel mar ainm air, ag rá gur thit a phrionsaí agus a chuid fear ag an túr trína acmhainn.
7 Agus d'ainneoin seo, níor fhill Nimrod ar an Tiarna, agus lean sé air ag déanamh olc agus ag múineadh olc do mhic na ndaoine; agus bhí Mardon, a mhac, níos measa ná a athair, agus lean sé air ag cur le gráineálacha a athar.
8 Agus thug sé ar mhic na ndaoine peaca a dhéanamh, dá bhrí sin deirtear, Ó na drochdhaoine a thagann an t-olc.
9 Ag an am sin bhí cogadh idir teaghlaigh chlann Ham, agus iad ina gcónaí sna cathracha a bhí tógtha acu.
10 Agus d'imigh Cedorlaomer rí Élam ó theaghlaigh chlann Ham, agus throid sé leo agus chuir sé faoi chois iad, agus chuaigh sé go dtí na cúig chathair ar an mhachaire agus throid sé ina gcoinne agus chuir sé faoi chois iad, agus bhí siad faoina smacht.
11 Agus d'fhóin siad dó ar feadh dhá bhliain déag, agus thug siad cáin bhliantúil dó.
12 Ag an am sin fuair Nahor mac Serug bás sa naoú bliain is daichead de shaol Abram mac Therach.
13 Agus sa chaogadú bliain de shaol Abram mac Thearach, tháinig Abram amach as teach Naoi, agus chuaigh sé go teach a athar.
14 Agus d'aithin Abram an Tiarna, agus chuaigh sé ina bhealaí agus ina threoracha, agus bhí an Tiarna a Dhia leis.
15 Agus bhí a athair Terah sna laethanta sin fós ina chaptaen ar arm an rí Nimrod, agus lean sé déithe coimhthíocha fós.
16 Agus tháinig Abram go teach a athar agus chonaic sé dhá dhé dhéag ina seasamh ann ina dteampaill, agus las fearg Abram nuair a chonaic sé na híomhánna seo i dteach a athar.
17 Agus dúirt Abram, Dar beo an Tiarna, ní fhanfaidh na híomhánna seo i dteach m'athar; mar sin a dhéanfaidh an Tiarna a chruthaigh mé dom mura mbrisfidh mé iad go léir i gceann trí lá.
18 Agus d'imigh Abram uathu, agus las a fhearg ina chroí. Agus rinne Abram deifir agus chuaigh sé ón seomra go cúirt sheachtrach a athar, agus fuair sé a athair ina shuí sa chúirt, agus a shearbhóntaí uile leis, agus tháinig Abram agus shuigh sé os a chomhair.
19 Agus d'fhiafraigh Abram dá athair, "A athair, inis dom cá bhfuil an Dia a chruthaigh neamh agus talamh, agus gach mac daonna ar talamh, agus a chruthaigh thú féin agus mise." Agus d'fhreagair Terah a mhac Abram agus dúirt, "Féach, tá siadsan a chruthaigh sinn uile linn sa teach."
20 Agus dúirt Abram lena athair, "A thiarna, taispeáin dom iad, le do thoil." Agus thug Terah Abram isteach i seomra na cúirte istigh, agus chonaic Abram, agus féach, bhí an seomra ar fad lán de dhéithe adhmaid agus cloiche, dhá íomhá dhéag mhóra agus cinn eile níos lú ná iad gan áireamh.
21 Agus dúirt Terah lena mhac, Féach, is iadsan a rinne gach a bhfeiceann tú ar talamh, agus a chruthaigh mise agus thú féin, agus an cine daonna uile.
22 Agus chrom Terah síos dá dhéithe, agus ansin d'imigh sé uathu, agus d'imigh Abram a mhac leis.
23 Agus nuair a d'imigh Abram uathu chuaigh sé chuig a mháthair agus shuigh sé os a comhair, agus dúirt sé lena mháthair, Féach, thaispeáin m'athair dom iad siúd a rinne neamh agus talamh, agus clann na ndaoine uile.
24 Anois, dá bhrí sin, déan deifir agus tabhair meannán ón tréad, agus déan bia blasta de, ionas gur féidir liom é a thabhairt do dhéithe m'athar mar ofráil dóibh le hithe; b'fhéidir go nglacfaidh siad liom dá bharr.
25 Agus rinne a mháthair amhlaidh, agus thug sí meannán leis, agus rinne sí bia blasta de, agus thug sí chuig Abram é, agus ghlac Abram an bia blasta óna mháthair agus thug sé os comhair déithe a athar é, agus chuaigh sé i ngar dóibh le go n-íosfaidís é; agus ní raibh a fhios ag a athair Terah faoi.
26 Agus chonaic Abram an lá agus é ina shuí ina measc, nach raibh guth acu, gan éisteacht, gan ghluaiseacht, agus nach raibh aon duine acu in ann a lámh a shíneadh amach le hithe.

27 Agus rinne Abram magadh fúthu agus dúirt sé, "Níor thaitin an bia blasta a d'ullmhaigh mé leo, nó b'fhéidir go raibh sé róbheag dóibh, agus dá bhrí sin ní ithfidís é; dá bhrí sin amárach ullmhóidh mé bia úr blasta, níos fearr agus níos flúirseach ná seo, ionas go bhfeicfidh mé a thoradh."

28 Agus an lá dár gcionn thug Abram treoir dá mháthair faoin mbia blasta, agus d'éirigh a mháthair agus thug sí trí mheabhán breátha leo ón tréad, agus rinne sí bia blasta den scoth díobh, mar a thaitin lena mac, agus thug sí dá mac Abram é; agus ní raibh a fhios ag a athair Terah faoi.

29 Agus ghlac Abram an bia blasta óna mháthair, agus thug sé isteach sa seomra é os comhair déithe a athar; agus tháinig sé i ngar dóibh le go n-íosfaidís, agus chuir sé os a gcomhair é, agus shuigh Abram os a gcomhair an lá ar fad, ag smaoineamh b'fhéidir go n-íosfaidís.

30 Agus d'fhéach Abram orthu, agus féach ní raibh guth ná éisteacht acu, agus níor shín aon duine acu a lámh amach chuig an mbia le hithe.

31 Agus tráthnóna an lae sin sa teach sin cuireadh Spiorad Dé ar Abram.

32 Agus ghlaoigh sé amach agus dúirt sé, Is mairg do m'athair agus don ghlúin olc seo, a bhfuil a gcroíthe uile claonta i dtreo an diamhais, a dhéanann seirbhís do na hiodail adhmaid agus cloiche seo nach féidir leo ithe, boladh, éisteacht ná labhairt, a bhfuil béal gan urlabhra acu, súile gan radharc, cluasa gan éisteacht, lámha gan mothú, agus cosa gan bogadh; cosúil leo siúd atá siadsan a rinne iad agus a chuireann a muinín iontu.

33 Agus nuair a chonaic Abram na rudaí seo go léir, las a fhearg i gcoinne a athar, agus rinne sé deifir agus rug sé tua ina láimh, agus chuaigh sé go seomra na ndéithe, agus bhris sé déithe a athar go léir.

34 Agus nuair a bhí na híomhánna briste aige, chuir sé an tua i láimh an dé mhóir a bhí os a gcomhair, agus chuaigh sé amach; agus tháinig a athair Terah abhaile, óir chuala sé fuaim bualadh na tua ag an doras; agus mar sin tháinig Terah isteach sa teach le fáil amach cad a bhí i gceist leis seo.

35 Agus nuair a chuala Terah torann an tua i seomra na n-íomhánna, rith sé go dtí an seomra chuig na híomhánna, agus bhuail sé le hAbram agus é ag dul amach.

36 Agus chuaigh Terah isteach sa seomra agus fuair sé na hiodail go léir tite síos agus briste, agus an tua i láimh an cheann ba mhó, nár bhris, agus an bia blasta a rinne a mhac Abram fós os a gcomhair.

37 Agus nuair a chonaic Terah é seo las a fhearg go mór, agus rinne sé deifir agus chuaigh sé ón seomra go dtí Abram.

38 Agus fuair sé a mhac Abram ina shuí sa teach fós; agus dúirt sé leis, Cad é an obair seo atá déanta agat do mo dhéithe?

39 Agus d'fhreagair Abram Terah a athair agus dúirt sé, Ní mar sin a thiarna, óir thug mé bia blasta os a gcomhair, agus nuair a tháinig mé i ngar dóibh leis an mbia le hithe, shín siad amach a lámha le hithe sular shín an fear mór amach a lámh le hithe.

40 Agus chonaic an fear mór a n-oibreacha a rinne siad os a chomhair, agus las a fhearg go dian ina gcoinne, agus chuaigh sé agus thóg sé an tua a bhí sa teach agus tháinig sé chucu agus bhris sé iad uile, agus féach, tá an tua fós ina láimh mar a fheiceann tú.

41 Agus las fearg Théarach i gcoinne a mhic Abram nuair a dúirt sé an méid sin; agus dúirt Théarach lena mhac Abram ina fheirg, "Cad é an scéal seo a d'inis tú? Is bréaga atá á n-inste agat dom."

42 An bhfuil spiorad, anam nó cumhacht sna déithe seo chun gach a ndúirt tú liom a dhéanamh? Nach adhmad agus cloch iad, agus nach mise féin a rinne iad, agus an féidir leat bréaga den sórt sin a labhairt, ag rá gur bhuail an dia mór a bhí leo iad? Is tusa a chuir an tua ina lámha, agus ansin a deir gur bhuail sé iad uile.

43 Agus d'fhreagair Abram a athair agus dúirt leis, Agus conas is féidir leat freastal ar na híola seo nach bhfuil aon chumhacht agat iontu aon rud a dhéanamh? An féidir leis na híola sin a bhfuil muinín agat astu tú a shaoradh? An féidir leo do ghuí a chloisteáil nuair a ghlaonn tú orthu? An féidir leo tú a shaoradh ó lámha do naimhde, nó an dtroidfidh siad do chathanna ar do shon in aghaidh do naimhde, ionas go ndéanfá freastal ar adhmad agus ar chloch nach féidir leo labhairt ná éisteacht?

44 Agus anois, ní cinnte go bhfuil sé go maith duitse ná do mhic na ndaoine atá bainteach leat na rudaí seo a dhéanamh; an bhfuil tú chomh dúr, chomh amaideach nó chomh gann ar thuiscint go ndéanfaidh tú freastal ar adhmad agus ar chloch, agus go ndéanfaidh tú ar an mbealach seo?

45 Agus dearmad a dhéanamh ar an Tiarna Dia a rinne neamh agus talamh, agus a chruthaigh sibh ar talamh, agus dá bhrí sin olc mór a thabhairt ar bhur n-anamacha sa chás seo trí chloch agus adhmad a sheirbheáil?

46 Nach ndearna ár n-aithreacha i sean-laethanta na haimsire peaca sa chás seo, agus nach ndearna an Tiarna Dia na cruinne uiscí na tuile a thabhairt orthu agus an domhan ar fad a scrios?

47 Agus conas is féidir libh leanúint ar aghaidh leis seo agus déithe adhmaid agus cloiche a sheirbheáil, nach féidir leo éisteacht, ná labhairt, ná sibh a shaoradh ó fhoréigin, agus ar an gcaoi sin fearg Dé na cruinne a chur oraibh?

48 Anois, dá bhrí sin, seachain seo, m'athair, agus ná tabhair olc ar d'anam féin agus ar anamacha do theaghlaigh.

49 Agus rinne Abram deifir agus léim sé ó láthair a athar, agus thóg sé an tua ó íol ba mhó a athar, agus bhris Abram í leis agus theith sé.

50 Agus nuair a chonaic Terah gach a raibh déanta ag Abram, rinne sé deifir chun imeacht óna theach, agus chuaigh sé chuig an rí agus tháinig sé os comhair Nimrod agus sheas sé os a chomhair, agus chrom sé síos don rí; agus dúirt an rí, Cad atá uait?

51 Agus dúirt sé, Impím ort, a thiarna, éisteacht liom -- Anois caoga bliain ó shin rugadh leanbh dom, agus mar sin a rinne sé le mo dhéithe agus mar sin a labhair sé; agus anois dá bhrí sin, a thiarna agus a rí, cuir fios air ionas go dtiocfaidh sé os do chomhair, agus go mbreithneoidh sé é de réir an dlí, ionas go saorfar sinn óna olc.

52 Agus chuir an rí triúr fear dá shearbhóntaí uaidh, agus chuaigh siad agus thug siad Abram os comhair an rí. Agus bhí Nimrod agus a phrionsaí agus a shearbhóntaí go léir ina suí os a chomhair an lá sin, agus shuigh Terah os a gcomhair freisin.

53 Agus dúirt an rí le hAbram, “Cad é seo a rinne tú le d’athair agus lena dhéithe?” Agus d’fhreagair Abram an rí sna focail a labhair sé lena athair, agus dúirt sé, “Rinne an dia mór a bhí leo sa teach leo an rud a chuala tú.”
54 Agus dúirt an rí le hAbram, “An raibh cumhacht acu labhairt agus ithe agus déanamh mar a dúirt tú?” Agus d’fhreagair Abram an rí, ag rá, “Agus mura bhfuil cumhacht iontu, cén fáth a ndéanann tú seirbhís dóibh agus a chuireann tú clann na ndaoine ar strae trí do chuid amaidí?”
55 An gceapann tú gur féidir leo tú a shaoradh nó aon rud beag nó mór a dhéanamh, go ndéanfá freastal orthu? Agus cén fáth nach mbraithfeá Dia na cruinne uile, a chruthaigh thú agus a bhfuil sé de chumhacht aige tú a mharú agus a choinneáil beo?
56 A rí amaideach, simplí, agus aineolach, is mairg duit go deo.
57 Shíl mé go múinfeá do do shearbhóntaí an tslí cheart, ach ní dhearna tú é sin, ach líon tú an talamh ar fad le do pheacaí agus le peacaí do mhuintire a lean do bhealaí.
58 Nach bhfuil a fhios agat, nó nach gcuala tú, gur pheacaigh ár sinsir ann sna laethanta a chuaigh thart an t-olc seo a dhéanann tú, agus gur thug an Dia síoraí uiscí na tuile orthu agus gur scrios sé iad uile, agus gur scrios sé an domhan ar fad ar a son freisin? Agus an n-éireoidh tusa agus do mhuintir suas anois agus an ndéanfaidh sibh an obair seo, chun fearg an Tiarna Dia na cruinne a chur faoi chois, agus chun olc a thabhairt ort féin agus ar an domhan ar fad?
59 Anois, dá bhrí sin, cuir an drochghníomh seo atá á dhéanamh agat ar shiúl agus déan seirbhís do Dhia na cruinne, mar atá d’anam ina lámha, agus ansin beidh gach rud go maith duit.
60 Agus mura n-éistfidh do chroí olc le mo bhriathra le go dtréigfidh tú do bhealaí olca, agus go ndéanfaidh tú seirbhís don Dia síoraí, gheobhaidh tú bás le náire sna laethanta deiridh, tú féin, do mhuintir agus gach duine a bhfuil baint acu leat, ag éisteacht le do bhriathra nó ag siúl i do bhealaí olca.
61 Agus nuair a bhí deireadh le labhairt Abram os comhair an rí agus na bprionsaí, thóg Abram a shúile suas chun na bhflaitheas agus dúirt sé, “Feiceann an Tiarna na drochdhaoine uile, agus tabharfaidh sé breithiúnas orthu.”

CAIBIDIL 12

1 Agus nuair a chuala an rí briathra Abram d’ordaigh sé é a chur i bpríosún; agus bhí Abram deich lá sa phríosún.
2 Agus ag deireadh na laethanta sin d’ordaigh an rí go dtiocfadh na ríthe, na prionsaí agus na rialtóirí uile de na cúigí éagsúla agus na saoithe os a chomhair, agus shuíodar os a chomhair, agus bhí Abram fós i dteach an gharda.
3 Agus dúirt an rí leis na prionsaí agus leis na saoithe, An chuala sibh cad a rinne Abram mac Theach lena athair? Seo mar a rinne sé leis, agus d’ordaigh mé é a thabhairt os mo chomhair, agus seo mar a labhair sé; níor chuir a chroí isteach air, agus níor chorraigh sé i mo láthair, agus féach anois tá sé i ngéibheann sa phríosún.
4 Agus dá bhrí sin, socraigh cén breithiúnas atá dlite don fhear seo a cháin an rí; a labhair agus a rinne na rudaí uile a chuala tú.
5 Agus d’fhreagair siad uile an rí ag rá, Ba chóir an fear a cháineann an rí a chrochadh ar chrann; ach tar éis dó gach a ndúirt sé a dhéanamh, agus tar éis dó ár ndéithe a dhíspeagadh, ní mór é a dhó chun báis, óir is é seo an dlí sa chás seo.
6 Más maith leis an rí é seo a dhéanamh, lig dó a sheirbhísigh tine a lasadh oíche agus lá i do fhoirnéis brící, agus ansin caithfimid an fear seo isteach ann. Agus rinne an rí amhlaidh, agus d’ordaigh sé dá sheirbhísigh tine a ullmhú ar feadh trí lá agus trí oíche i bhfoirnéis an rí, atá i gCasdim; agus d’ordaigh an rí dóibh Abram a thógáil as an bpríosún agus é a thabhairt amach le go ndófaí é.
7 Agus sheas seirbhísigh uile an rí, prionsaí, tiarnaí, rialtóirí agus breithiúna, agus áitritheoirí uile na tíre, timpeall naoi gcéad míle fear, os comhair na foirnéise le feiceáil Abram.
8 Agus chruinnigh na mná agus na páistí go léir ar na díonta agus ar na túir le feiceáil cad a bhí á dhéanamh ag Abram, agus sheas siad go léir le chéile i gcéin; agus ní raibh fear fágtha nár tháinig an lá sin chun an radharc a fheiceáil.
9 Agus nuair a tháinig Abram, chonaic draoithe an rí agus na saoithe Abram, agus ghlaoigh siad ar an rí, ag rá, A thiarna uasal, is cinnte gurb é seo an fear a bhfuil a fhios againn gurbh é an leanbh é nuair a rugadh é ar shlog an réalta mhór na ceithre réalta, a ndearnamar a fhógairt don rí caoga bliain ó shin anois.
10 Agus féach anois tá a athair tar éis do orduithe a shárú freisin, agus rinne sé magadh fút trí leanbh eile a thabhairt duit, a mharaigh tú féin.
11 Agus nuair a chuala an rí a gcuid focal, tháinig fearg mhór air, agus d’ordaigh sé Terah a thabhairt os a chomhair.
12 Agus dúirt an rí, An chuala tú cad a dúirt na draoithe? Inis dom anois go fírinneach, conas a rinne tú é; agus má labhraíonn tú an fhírinne saorfar thú.
13 Agus nuair a chonaic Terah go raibh fearg an rí chomh mór sin air, dúirt sé leis an rí, “A thiarna agus a rí, chuala tú an fhírinne, agus is ceart an méid a dúirt na saoithe.” Agus dúirt an rí, “Conas a d’fhéadfá an rud seo a dhéanamh, mo chuid orduithe a shárú agus leanbh a thabhairt dom nár ghin tú féin, agus luach a ghlacadh air?”
14 Agus d’fhreagair Terah an rí, Mar gheall gur bhraith mé brón mór i leith mo mhic an uair sin, agus rug mé mac de chuid mo bhanríona agus thug mé chuig an rí é.
15 Agus dúirt an rí, Cé a thug an chomhairle seo duit? Inis dom, ná ceil aon rud uaim, agus ansin ní bhfaighidh tú bás.
16 Agus bhí Terah scanraithe go mór i láthair an rí, agus dúirt sé leis an rí, Ba é Haran mo mhac ba shine a thug an chomhairle seo dom; agus bhí Haran sna laethanta sin a rugadh Abram, dhá bhliain is tríocha d'aois.
17 Ach níor thug Háran aon chomhairle dá athair, óir dúirt Terach an méid sin leis an rí chun a anam a shaoradh ón rí, óir bhí eagla mhór air; agus dúirt an rí le Terach, “Faighidh do mhac Háran, a thug an chomhairle seo duit, bás tríd an tine in éineacht le hAbram; óir tá an breithiúnas báis air as ucht é a chur i gcoinne thoil an rí agus an rud seo a dhéanamh.”
18 Agus mhothaigh Háran an uair sin fonn air leanúint cosáin Abrám, ach choinnigh sé leis féin é.

19 Agus dúirt Haran ina chroí, Féach anois tá an rí tar éis Abram a ghabháil de bharr na rudaí seo a rinne Abram, agus tarlóidh sé, má bhuaigh Abram ar an rí leanfaidh mé é, ach má bhuaigh an rí rachaidh mé i ndiaidh an rí.
20 Agus nuair a dúirt Terah an méid sin leis an rí faoi Harán a mhac, d'ordaigh an rí Harán a ghabháil in éineacht le hAbram.
21 Agus thug siad leo an bheirt acu, Abram agus a dheartháir Haran, le caitheamh sa tine iad; agus bhí áitritheoirí na tíre uile agus seirbhísigh agus prionsaí an rí agus na mná agus na páistí uile ann, ina seasamh orthu an lá sin.
22 Agus thug seirbhísigh an rí Abram agus a dheartháir leo, agus bhain siad a gcuid éadaí go léir díobh seachas na héadaí íochtaracha a bhí orthu.
23 Agus cheangail siad a lámha agus a gcosa le cordaí línéadaigh, agus thóg seirbhísigh an rí suas iad agus chaith siad isteach san oigheann iad beirt.
24 Agus bhí grá ag an Tiarna d'Abram agus bhí trua aige dó, agus tháinig an Tiarna anuas agus shaor sé Abram ón tine agus níor dódh é.
25 Ach dódh na cordaí uile lenar cheangail siad é, agus d'fhan Abram ag siúl timpeall sa tine.
26 Agus fuair Haran bás nuair a chaith siad sa tine é, agus dódh é go luaithreach, óir ní raibh a chroí foirfe leis an Tiarna; agus na fir a chaith sa tine é, leath lasair na tine orthu, agus dódh iad, agus fuair dháréag fear díobh bás.
27 Agus shiúil Abram i lár na tine trí lá agus trí oíche, agus chonaic seirbhísigh uile an rí é ag siúl sa tine, agus tháinig siad agus d'inis siad don rí, ag rá, Féach, chonaiceamar Abram ag siúl timpeall i lár na tine, agus níor dódh fiú na héadaí íochtaracha a bhí air, ach dódh an corda lenar ceanglaíodh é.
28 Agus nuair a chuala an rí a gcuid focal, lagaigh a chroí agus níor chreid sé iad; mar sin chuir sé prionsaí dílse eile chun an scéal seo a fheiceáil, agus chuaigh siadsan agus chonaic siad é agus d'inis siad don rí é; agus d'éirigh an rí chun dul agus é a fheiceáil, agus chonaic sé Abram ag siúl anonn is anall i lár na tine, agus chonaic sé corp Haran dóite, agus chuir sé iontas mór ar an rí.
29 Agus d'ordaigh an rí Abram a thabhairt amach as an tine; agus tháinig a shearbhóntaí i ngar chun é a thabhairt amach ach níorbh fhéidir leo, óir bhí an tine timpeall orthu agus an lasair ag dul suas ina dtreo ón bhfoirnéis.
30 Agus theith seirbhísigh an rí uaidh, agus thug an rí drochmheas dóibh, ag rá, Déanaigí deifir agus tabhairigí Abram amach as an tine ionas nach bhfaighidh sibh bás.
31 Agus tháinig seirbhísigh an rí i ngar dóibh arís chun Abram a thabhairt amach, agus tháinig na lasracha orthu agus dhóigh siad a n-aghaidheanna ionas gur bhásaigh ochtar acu.
32 Agus nuair a chonaic an rí nach bhféadfadh a shearbhóntaí dul i ngar don tine ar eagla go ndófaí iad, ghlaoigh an rí ar Abram, A sheirbhíseach Dé atá ar neamh, téigh amach as lár na tine agus tar anseo i mo láthair; agus d'éist Abram le guth an rí, agus chuaigh sé amach as an tine agus tháinig sé agus sheas sé os comhair an rí.
33 Agus nuair a tháinig Abram amach, chonaic an rí agus a shearbhóntaí uile Abram ag teacht os comhair an rí, agus a chuid éadaí íochtaracha air, óir níor dódh iad, ach dódh an corda a raibh sé ceangailte leis.
34 Agus dúirt an rí le hAbram, Cén fáth nár dódh sa tine thú?
35 Agus dúirt Abram leis an rí, Dia neimhe agus talún, a bhfuil mo mhuinín ann agus a bhfuil gach rud faoina chumhacht, shaor sé mé ón tine inar chaith tú mé.
36 Agus loisceadh Haran deartháir Abram go luaithreach, agus chuardaigh siad a chorp, agus fuair siad é loiscthe.
37 Agus bhí Haran ochtó a dó bliain d'aois nuair a fuair sé bás i dtine Chasdim. Agus nuair a chonaic an rí, na prionsaí, agus áitritheoirí na tíre gur saoradh Abram ón tine, tháinig siad agus chrom siad síos d'Abram.
38 Agus dúirt Abram leo, Ná cromaigí síos domsa, ach cromaigí síos do Dhia an domhain a chruthaigh sibh, agus déanaigí seirbhís dó, agus imígí ina bhealaí óir is é a shaor mé as an tine seo, agus is é a chruthaigh anamacha agus spioraid gach duine, agus a mhúnlaigh an duine i mbroinn a mháthar, agus a thug amach ar an domhan é, agus is é a shaorfaidh iad siúd a chuireann a muinín ann ó gach pian.
39 Agus ba mhór an t-iontas an rud seo i súile an rí agus na bprionsaí, gur sábháladh Abram ón tine agus gur dódh Haran; agus thug an rí go leor bronntanas d'Abram agus thug sé dó a bheirt phríomhsheirbhíseach ó theach an rí; Oni a bhí ar dhuine acu agus Eilíeizir a bhí ar an duine eile.
40 Agus thug na ríthe, na prionsaí agus na seirbhísigh go léir bronntanais iomadúla airgid agus óir agus péarla d'Abram, agus chuir an rí agus a phrionsaí ar shiúl é, agus d'imigh sé i síocháin.
41 Agus d'imigh Abram ón rí i síocháin, agus lean mórán de sheirbhísigh an rí é, agus chuaigh tuairim is trí chéad fear leis.
42 Agus d'fhill Abram an lá sin agus chuaigh sé go teach a athar, é féin agus na fir a lean é, agus rinne Abram seirbhís don Tiarna a Dhia ar feadh a shaoil, agus shiúil sé ina bhealaí agus lean sé a dhlí.
43 Agus ón lá sin amach, chlaon Abram croíthe chlann na ndaoine chun seirbhís a thabhairt don Tiarna.
44 Agus an tráth sin ghlac Nahor agus Abram mná céile dóibh féin, iníonacha a ndearthár Haran; Milca ab ea bean chéile Nahor agus Sáraí ainm mhná Abram. Agus bhí Sáraí, bean Abram, gan leanbh; ní raibh aon sliocht aici sna laethanta sin.
45 Agus tar éis dhá bhliain a bheith caite ó d'imigh Abram as an tine, is é sin sa dara bliain is caoga dá shaol, féach, bhí an rí Nimrod ina shuí i mBabil ar an ríchathaoir, agus thit an rí ina chodladh agus shamhlaigh sé go raibh sé ina sheasamh lena chuid trúpaí agus a chuid arm i ngleann os comhair foirnéis an rí.
46 Agus thóg sé a shúile suas agus chonaic sé fear i gcosúlacht Abram ag teacht amach as an bhfoirnéis, agus gur tháinig sé agus gur sheas sé os comhair an rí lena chlaíomh tarraingthe, agus ansin gur léim sé i dtreo an rí lena chlaíomh, nuair a theith an rí ón bhfear, óir bhí eagla air; agus agus é ag rith, chaith an fear ubh ar cheann an rí, agus rinneadh abhainn mhór den ubh.
47 Agus shamhlaigh an rí gur bádh a chuid trúpaí go léir san abhainn sin agus gur fuair siad bás, agus d'éalaigh an rí le triúr fear a bhí roimhe agus d'éalaigh sé.
48 Agus d'fhéach an rí ar na fir seo agus bhí siad gléasta i gculaith ríthe mar a bheadh éadaí ríthe orthu, agus bhí cuma agus maorga ríthe orthu.

49 Agus iad ag rith, d'iompaigh an abhainn ina hubh arís os comhair an rí, agus tháinig éan óg amach as an ubh a tháinig os comhair an rí, agus d'eitil sé i ndiaidh a chinn agus bhain sé súil an rí amach.
50 Agus bhraith an rí brón faoin radharc, agus dhúisigh sé as a chodladh agus bhí a spiorad corraithe; agus mhothaigh sé uafás mór.
51 Agus ar maidin d'éirigh an rí óna tholg faoi eagla, agus d'ordaigh sé do na saoithe agus na draoithe go léir teacht ina láthair, nuair a d'inis an rí a bhrionglóid dóibh.
52 Agus d'fhreagair seirbhíseach críonna an rí, Anúcí a d'ainmnigh sé, an rí, ag rá, Ní rud ar bith eile é seo ach olc Abrám agus a shliocht a thiocfaidh i gcoinne mo Thiarna agus mo rí sna laethanta deiridh.
53 Agus féach, tiocfaidh an lá a mbeidh Abram agus a shliocht agus clann a thí ag cogadh le mo rí, agus buailfidh siad sluaite uile an rí agus a chuid trúpaí.
54 Agus maidir leis an méid a dúirt tú faoi thriúr fear a chonaic tú cosúil leat féin, agus a d'éalaigh, ciallaíonn sé seo nach éalóidh ach tusa le triúr ríthe ó ríthe an domhain a bheidh leat sa chath.
55 Agus an rud a chonaic tú den abhainn a d'iompaigh ina hubh mar a bhí ar dtús, agus an t-éan óg ag baint do shúile as, ní chiallaíonn sé sin aon rud eile ach sliocht Abrám a mharóidh an rí sna laethanta deiridh.
56 Seo brionglóid mo rí, agus seo a léirmhíniú, agus is fíor an brionglóid, agus is ceart an léirmhíniú a thug do shearbhónta duit.
57 Anois dá bhrí sin, a rí, is cinnte go bhfuil a fhios agat go bhfuil dhá bhliain is caoga caite anois ó chonaic do shaoithe é seo nuair a rugadh Abram, agus má cheadaíonn mo rí d'Abram maireachtáil ar an talamh, beidh sé ina dochar do mo thiarna agus do mo rí, óir ní dhaingneofar tusa ná do ríocht fad a mhairfidh Abram, óir bhí a fhios seo roimhe seo nuair a rugadh é; agus cén fáth nach maróidh mo rí é, ionas go gcoimeádfar a olc uait sna laethanta deiridh?
58 Agus d'éist Nimrod le guth Anuki, agus chuir sé cuid dá shearbhóntaí i ngan fhios chun dul agus Abram a ghabháil, agus é a thabhairt os comhair an rí le go bhfulaingeodh sé bás.
59 Agus bhí Eilíezer, seirbhíseach Abram a thug an rí dó, i láthair an rí ag an am sin, agus chuala sé an chomhairle a thug Anúcaigh don rí, agus an méid a dúirt an rí chun bás Abram a chur faoi deara.
60 Agus dúirt Eilíeizir le hAbram, "Déan deifir, éirigh suas agus sábháil d'anam, ionas nach bhfaighidh tú bás trí lámha an rí, óir is mar sin a chonaic sé i mbrionglóid fút, agus is mar sin a léirigh Anúcaigh é, agus mar sin freisin a thug Anúcaigh comhairle don rí fút."
61 Agus d'éist Abram le guth Eilíeizéir, agus rinne Abram deifir agus rith sé ar thóir sábháilteachta go teach Naoi agus a mhic Sem, agus d'fholaigh sé é féin ann agus fuair sé áit shábháilte; agus tháinig seirbhísigh an rí go teach Abram á lorg, ach ní bhfuair siad é, agus chuardaigh siad ar fud na tíre agus ní raibh sé le fáil, agus chuaigh siad agus chuardaigh siad i ngach treo agus ní raibh sé le fáil.
62 Agus nuair nárbh fhéidir le seirbhísigh an rí Abram a fháil, d'fhill siad ar an rí, ach chuir fearg an rí i gcoinne Abram stad mar nár aimsíodh é, agus chuir an rí an scéal seo faoi Abram as a intinn.
63 Agus bhí Abram i bhfolach i dteach Naoi ar feadh míosa, go dtí gur dhearmad an rí an scéal seo, ach bhí eagla fós ar Abram roimh an rí; agus tháinig Terach chun Abram a fheiceáil i ngan fhios i dteach Naoi, agus bhí Terach an-mhór i súile an rí.
64 Agus dúirt Abram lena athair, Nach bhfuil a fhios agat go bhfuil an rí ag smaoineamh mé a mharú, agus m'ainm a scrios den talamh le comhairle a chomhairleoirí olca?
65 Cé atá agat anseo anois, agus cad atá agat sa tír seo? Éirigh, rachaimis le chéile go tír Chanán, ionas go saorfar sinn óna láimh, ar eagla go n-éagfaidh tusa freisin tríd sna laethanta deiridh.
66 Nach bhfuil a fhios agat nó nach gcuala tú, nach trí ghrá a thugann Nimrod an onóir seo go léir duit, ach gur chun a leasa féin amháin a bhronnann sé an mhaith seo go léir ort?
67 Agus má dhéanann sé níos mó maitheasa ná seo duit, is cinnte nach bhfuil iontu seo ach dìomhanais an tsaoil, óir ní féidir le saibhreas ná le saibhreas leas a bhaint as lá na feirge agus na feirge.
68 Éist le mo ghlór anois, agus éirímis agus rachaimis go tír Chanán, as rochtain díobhála ó Nimrod; agus déan seirbhís don Tiarna a chruthaigh thú ar an talamh agus beidh gach rud go maith leat; agus caith uait na rudaí gan bhrí go léir a leanann tú.
69 Agus scoir Abram de labhairt, nuair a d'fhreagair Naoi agus a mhac Sem Terah, ag rá, Is fíor an focal a dúirt Abram leat.
70 Agus d'éist Terah le guth a mhic Abram, agus rinne Terah gach a ndúirt Abram, óir ba é an Tiarna a bhí ann, ionas nach gcuirfeadh an rí bás Abram faoi deara.

CAIBIDIL 13

1 Agus thug Téarach leis a mhac Abram agus a gharmhac Lót, mac Harán, agus Sáraí a bhanchliamhain, bean chéile a mhic Abram, agus anamacha a theaghlaigh go léir agus chuaigh sé leo ó Úr Casdim go tír Chanán. Agus nuair a tháinig siad chomh fada le tír Harán, d'fhan siad ann, óir ba thalamh thar a bheith maith é le haghaidh féarach, agus fairsing go leor dóibh siúd a chuaigh leo.
2 Agus chonaic muintir thír Harán go raibh Abram maith agus ionraic le Dia agus le daoine, agus go raibh an Tiarna a Dhia leis, agus tháinig cuid de mhuintir thír Harán agus chuaigh siad le hAbram, agus mhúin sé dóibh treoir an Tiarna agus a bhealaí; agus d'fhan na fir seo le hAbram ina theach agus lean siad leis.
3 Agus d'fhan Abram sa tír trí bliana, agus tar éis trí bliana, thaispeáin an Tiarna d'Abram agus dúirt leis: "Is mise an Tiarna a thug amach thú as Úr Chasdim, agus a shaor thú ó lámha do naimhde go léir."
4 Agus anois dá bhrí sin, má éisteann tú le mo ghlór agus má choimeádann tú m'aitheanta, mo reachtanna agus mo dhlíthe, cuirfidh mé do naimhde faoi do bhráid, agus méadóidh mé do shliocht cosúil le réaltaí na bhflaitheas, agus cuirfidh mé mo bheannacht ar gach saothar a dhéanfaidh tú, agus ní bheidh aon rud in easnamh ort.
5 Éirigh anois, tabhair leat do bhean chéile agus gach a bhfuil agat agus téigh go tír Chanán agus fan ann, agus beidh mé i do Dhia duit ansin, agus beannóidh mé thú. Agus d'éirigh Abram agus thug sé a bhean chéile agus gach a bhfuil aige leis, agus chuaigh sé go tír Chanán mar a

dúirt an Tiarna leis; agus bhí Abram caoga bliain d’aois nuair a d’imigh sé ó Harán.

6 Agus tháinig Abram go tír Chanán agus d’fhan sé i lár na cathrach, agus chuir sé a phuball suas ansin i measc chlann Chanán, áitritheoirí na tíre.

7 Agus thaispeáin an Tiarna d’Abram nuair a tháinig sé go tír Chanán, agus dúirt sé leis, “Seo an tír a thug mé duit agus do do shliocht i do dhiaidh go deo, agus déanfaidh mé do shliocht cosúil le réaltaí neimhe, agus tabharfaidh mé do do shliocht mar oidhreacht na tailte uile a fheiceann tú.”

8 Agus thóg Abram altóir san áit inar labhair Dia leis, agus ghlaoigh Abram ansiúd ar ainm an Tiarna.

9 Ag an am sin, i ndeireadh trí bliana d’áit chónaithe Abram i dtír Chanán, fuair Naoi bás sa bhliain sin, an t-ochtú bliain is caoga de shaol Abram; agus ba iad naoi gcéad is caoga bliain laethanta iomlána Naoi agus fuair sé bás.

10 Agus d’fhan Abram i dtír Chanán, é féin, a bhean chéile, agus gach a raibh aige, agus gach a raibh leis, mar aon leis na daoine a tháinig leis ó mhuintir na tíre; ach d’fhan Nahor, deartháir Abram, agus Terah a athair, agus Lót mac Harán agus gach a raibh acu i Harán.

11 Sa chúigiú bliain d’áit chónaithe Abram i dtír Chanán, d’éirigh muintir Shodom agus Gomorrah agus cathracha uile an mhachaire amach ó chumhacht Chedorlaomer, rí Élam; óir bhí ríthe uile chathracha an mhachaire tar éis seirbhís a thabhairt do Chedorlaomer ar feadh dhá bhliain déag, agus cáin bhliantúil a thabhairt dó, ach sna laethanta sin sa tríú bliain déag, d’éirigh siad amach ina choinne.

12 Agus sa deichiú bliain d’áit chónaithe Abram i dtír Chanán, bhí cogadh idir Nimrod rí Shinar agus Chedorlaomer rí Élam, agus tháinig Nimrod chun troid le Chedorlaomer agus chun é a chur faoi chois.

13 Óir ba é Cedorlaomer ceann de phrionsaí shlua Nimrod ag an am sin, agus nuair a scaipeadh na daoine go léir ag an túr agus iad siúd a bhí fágtha scaipthe ar dhromchla na talún freisin, chuaigh Cedorlaomer go tír Élam agus bhí sé i réim air agus d’éirigh sé amach i gcoinne a thiarna.

14 Agus sna laethanta sin nuair a chonaic Nimrod go raibh cathracha an mhachaire tar éis éirí amach, tháinig sé le bród agus le fearg chun cogaidh le Cedorlaomer, agus chruinnigh Nimrod a phrionsaí agus a chuid ábhar go léir, timpeall seacht gcéad míle fear, agus chuaigh sé i gcoinne Chedorlaomer, agus chuaigh Cedorlaomer amach chun bualadh leis le cúig mhíle fear, agus d’ullmhaigh siad don chath i ngleann Bhabil atá idir Elam agus Shinar.

15 Agus throid na ríthe sin go léir ansin, agus buaileadh Nimrod agus a mhuintir os comhair mhuintir Chedorlaomer, agus thit thart ar shé chéad míle fear de chuid fhir Nimrod, agus thit Mardon mac an rí ina measc.

16 Agus theith Nimrod agus d’fhill sé faoi náire agus faoi dhíomá ar a thír féin, agus bhí sé faoi smacht Chedorlaomer ar feadh i bhfad, agus d’fhill Chedorlaomer ar a thír féin agus chuir sé prionsaí a shluaigh chuig na ríthe a bhí ina gcónaí timpeall air, chuig Arioch rí Elasar, agus chuig Tidal rí Goyim, agus rinne sé conradh leo, agus bhí siad uile umhal dá orduithe.

17 Agus sa chúigiú bliain déag d’áit chónaithe Abram i dtír Chanán, is é sin an seachtódú bliain de shaol Abram, thaispeáin an Tiarna d’Abram sa bhliain sin agus dúirt sé leis, Is mise an Tiarna a thug amach thú as Úr Chasdim chun an talamh seo a thabhairt duit mar oidhreacht.

18 Anois, dá bhrí sin, siúil i mo láthair agus bí foirfe agus coinnigh m’aitheanta, óir duitse agus do do shliocht tabharfaidh mé an talamh seo mar oidhreacht, ó abhainn Mhitzraim go dtí an abhainn mhór Euphrates.

19 Agus tiocfaidh tú chuig d’aithreacha i síocháin agus i ndea-aois, agus fillfidh an ceathrú glúin anseo sa tír seo agus gheobhaidh siad oidhreacht uirthi go deo; agus thóg Abram altóir, agus ghlaoigh sé ar ainm an Tiarna a thaispeáin dó, agus thug sé íobairtí ar an altóir don Tiarna.

20 An uair sin d’fhill Abram agus chuaigh sé go Harán chun a athair agus a mháthair agus teaghlach a athar a fheiceáil, agus d’fhill Abram agus a bhean chéile agus gach a raibh aige go Harán, agus d’fhan Abram i Harán cúig bliana.

21 Agus lean mórán de mhuintir Harán, tuairim is seachtó a dó fear, Abram agus mhúin Abram treoir an Tiarna agus a bhealaí dóibh, agus mhúin sé dóibh an Tiarna a aithint.

22 Sna laethanta sin, thaispeáin an Tiarna d’Abram i Harán, agus dúirt sé leis, Féach, labhair mé leat fiche bliain ó shin ag rá,

23 Imigh amach as do thír, as do áit bhreithe agus as teach d’athar, go dtí an tír a thaispeáin mé duit le tabhairt duit féin agus do do chlann, óir ansin sa tír sin beannóidh mé thú, agus déanfaidh mé náisiún mór díot, agus cuirfidh mé d’ainm i gcumhacht, agus beannófar clanna na talún ionat.

24 Éirigh anois, dá bhrí sin, imigh as an áit seo, tú féin, do bhean chéile, agus gach a bhfuil agat, chomh maith le gach duine a rugadh i do theach agus na hanamacha uile a chruthaigh tú i Harán, agus tabhair leat iad as seo, agus éirigh chun filleadh ar thír Chanán.

25 Agus d’éirigh Abram agus thug leis a bhean Sáraí agus gach a raibh aige agus gach a rugadh dó ina theach agus na hanamacha a rinne siad i Harán, agus tháinig siad amach chun dul go tír Chanán.

26 Agus chuaigh Abram agus d’fhill sé ar thír Chanán, de réir bhriathar an Tiarna. Agus chuaigh Lót mac a dhearthár Harán leis, agus bhí Abram seachtó cúig bliana d’aois nuair a d’imigh sé ó Harán chun filleadh ar thír Chanán.

27 Agus tháinig sé go tír Chanán de réir bhriathar an Tiarna le hAbram, agus chuir sé a phuball suas agus chónaigh sé i nmair Mhamre, agus bhí Lót mac a dhearthár leis, agus gach a raibh aige.

28 Agus thaispeáin an Tiarna arís d’Abram agus dúirt sé, “Do do shliocht a thabharfaidh mé an talamh seo.” Agus thóg sé altóir ansin don Tiarna a thaispeáin dó, atá fós go dtí an lá inniu i machairí Mhamre.

CAIBIDIL 14

1 Sna laethanta sin bhí fear críonna i dtír Shinar a raibh tuiscint aige ar gach eagna, agus cuma álainn air, ach bhí sé bocht agus gann; Rikeon a bhí mar ainm air agus bhí sé deacair air é féin a chothú.

2 Agus shocraigh sé dul go dtí an Éigipt, chuig Oswiris mac Anom rí na hÉigipte, chun a eagna a thaispeáint don rí; óir b’fhéidir go bhfaigheadh sé grásta ina radharc, chun é a ardú agus cothabháil a thabhairt dó; agus rinne Rikayon amhlaidh.

3 Agus nuair a tháinig Riseán go dtí an Éigipt, d'fhiafraigh sé de mhuintir na hÉigipte faoin rí, agus d'inis muintir na hÉigipte dó nós rí na hÉigipte, óir ba nós le rí na hÉigipte ag an am sin go n-imeodh sé óna phálás ríoga agus nach bhfeicfí amuigh é ach lá amháin sa bhliain, agus ina dhiaidh sin d'fhillfeadh an rí ar a phálás le fanacht ann.

4 Agus an lá a chuaigh an rí amach, thug sé breithiúnas sa tír, agus tháinig gach duine a raibh cás aige os comhair an rí an lá sin chun a iarratas a fháil.

5 Agus nuair a chuala Ríceon faoin nós san Éigipt agus nach bhféadfadh sé teacht i láthair an rí, bhrón sé go mór agus bhí sé an-bhrónach.

6 Agus tráthnóna chuaigh Ríceon amach agus fuair sé teach ina fhothrach, teach bácála a bhíodh ann san Éigipt, agus d'fhan sé ann ar feadh na hoíche i searbhas anama agus ag fulaingt ón ocras, agus baineadh an codladh as a shúile.

7 Agus smaoil Riacaion leis féin cad a dhéanfadh sé sa bhaile go dtí go dtiocfadh an rí i láthair, agus conas a d'fhéadfadh sé maireachtáil ann.

8 Agus d'éirigh sé ar maidin agus shiúil sé thart, agus casadh ar a bhealach air siúd a dhíol glasraí agus cineálacha éagsúla síolta a sholáthair siad do na háitritheoirí.

9 Agus bhí fonn ar Ríceon an rud céanna a dhéanamh chun cothabháil a fháil sa chathair, ach ní raibh sé eolach ar nósanna na ndaoine, agus bhí sé cosúil le dall ina measc.

10 Agus chuaigh sé agus fuair sé glasraí le díol leo mar bheatha dó féin, agus bhailigh an slua timpeall air agus rinne siad magadh faoi, agus thóg siad a ghlasraí uaidh agus níor fhág siad tada aige.

11 Agus d'éirigh sé as sin i searbhas anama, agus chuaigh sé ag osnaíl go dtí an teach bácála inar fhan sé an oíche roimhe sin, agus chodail sé ann an dara oíche.

12 Agus an oíche sin réasúnaigh sé leis féin arís conas a d'fhéadfadh sé é féin a shábháil ón ocras, agus cheap sé scéim conas gníomhú.

13 Agus d'éirigh sé ar maidin agus ghníomhaigh sé go cliste, agus chuaigh sé agus d'fhostaigh sé tríocha fear láidir den phobal, ag iompar a n-uirlisí cogaidh ina lámha, agus threoraigh sé iad go barr uaigh na hÉigipte, agus chuir sé ann iad.

14 Agus d'ordaigh sé dóibh, ag rá, Mar seo a deir an rí, Neartaigh sibh féin agus bígí i bhur bhfear cróga, agus ná cuirtear aon duine anseo go dtí go dtabharfar dhá chéad píosa airgid, agus ansin féadfar é a adhlacadh; agus rinne na fir sin de réir ordaithe Ríceon le muintir na hÉigipte ar feadh na bliana sin.

15 Agus i gceann ocht mí bhailigh Rikayon agus a chuid fear saibhreas mór airgid agus óir, agus thug Rikayon cuid mhór capall agus ainmhithe eile leis, agus d'fhostaigh sé níos mó fear, agus thug sé capaill dóibh agus d'fhan siad leis.

16 Agus nuair a tháinig an bhliain, tráth a rachadh an rí amach isteach sa bhaile, bhailigh áitritheoirí uile na hÉigipte le chéile chun labhairt leis faoi obair Ríceon agus a chuid fear.

17 Agus chuaigh an rí amach ar an lá ceaptha, agus tháinig na hÉigiptigh uile os a chomhair agus ghlaoigh siad air, ag rá,

18 Go maire an rí go deo. Cad é an rud seo a dhéanann tú sa bhaile le do shearbhóntaí, gan corp marbh a adhlacadh go dtí go mbeadh an oiread sin airgid agus óir tugtha? An ndearnadh a leithéid riamh ar fud an domhain, ó laethanta na seanríthe fiú, fiú ó laethanta Ádhaimh, go dtí an lá inniu, nach ndéanfaí na mairbh a adhlacadh ach ar phraghas socraithe?

19 Is eol dúinn gur nós ag ríthe cáin bhliantúil a bhailiú ó na beo, ach ní hamháin go ndéanann tusa é seo, ach bailíonn tú cáin ó na mairbh freisin gach lá.

20 Anois, a rí, ní féidir linn é seo a sheasamh níos mó, óir tá an chathair ar fad scriosta dá bharr seo, agus nach bhfuil a fhios agat é?

21 Agus nuair a chuala an rí gach a raibh ráite acu, tháinig fearg mhór air, agus las a fhearg ann faoin scéal seo, óir ní raibh a fhios aige faoi.

22 Agus dúirt an rí, Cé hé agus cá bhfuil sé a leomhann an drochrud seo a dhéanamh i mo thír gan mo ordú? Is cinnte go n-inseoidh tú dom é.

23 Agus d'inis siad dó gach a ndearna Ríceón agus a chuid fear, agus las fearg an rí, agus d'ordaigh sé Ríceón agus a chuid fear a thabhairt os a chomhair.

24 Agus rug Risteár leis tuairim is míle páiste, mac agus iníon, agus chuir sé éadaí síoda agus bróidnéireachta orthu, agus chuir sé ar chapaill iad agus chuir sé chuig an rí iad trína chuid fear, agus thug sé leis freisin méid mór airgid agus óir agus clocha luachmhara, agus capall láidir álainn, mar bhronntanas don rí, agus tháinig sé leis os comhair an rí agus chrom sé síos go talamh os a chomhair; agus chuir an rí, a shearbhóntaí agus áitritheoirí uile na hÉigipte iontas ar shaothar Risteár, agus chonaic siad a shaibhreas agus an bronntanas a thug sé don rí.

25 Agus chuir sé iontas mór ar an rí agus nuair a shuigh Rikeon os a chomhair chuir an rí ceist air faoina chuid oibre go léir, agus labhair Rikeon a chuid focal go críonna os comhair an rí, a shearbhóntaí agus áitritheoirí uile na hÉigipte.

26 Agus nuair a chuala an rí focail Riacaoin agus a eagna, fuair Riacaoin gean ina shúile, agus fuair sé gean agus cineáltas ó sheirbhísigh uile an rí agus ó áitritheoirí uile na hÉigipte, mar gheall ar a eagna agus a chuid cainte den scoth, agus ó shin i leith, bhí grá mór acu dó.

27 Agus d'fhreagair an rí agus dúirt sé le Riacaion, “Ní thabharfar Riacaion ort feasta ach is é Faraó d'ainm, óir bhailigh tú cáin ó na mairbh.” Agus thug sé Faraó mar ainm air.

28 Agus bhí grá ag an rí agus ag a chuid ábhar do Ricaion mar gheall ar a eagna, agus chuaigh siad i gcomhairle le háitritheoirí uile na hÉigipte le go ndéanfaidís é ina mhaor faoin rí.

29 Agus rinne áitritheoirí uile na hÉigipte agus a saoithe amhlaidh, agus rinneadh dlí de san Éigipt.

30 Agus rinne siad Rikayon Faraó ina mhaor faoi Oswiris rí na hÉigipte, agus rialaigh Rikayon Faraó an Éigipt, ag cur ceartais i bhfeidhm go laethúil ar an gcathair ar fad, ach dhéanfadh Oswiris an rí breithiúnas ar mhuintir na tíre lá amháin sa bhliain, nuair a rachadh sé amach chun a láithriú.

31 Agus rinne Faraó Ríceon smacht seiftiúil ar riail na hÉigipte, agus ghearr sé cáin ar áitritheoirí uile na hÉigipte.

32 Agus bhí grá mór ag áitritheoirí uile na hÉigipte do Ríceán Faraó, agus rinne siad foraithne gach rí a bheadh i réim orthu féin agus ar a sliocht san Éigipt a thabhairt ar ‘Faraó’.

33 Dá bhrí sin tugadh Faraó ar na ríthe uile a bhí i réim san Éigipt ón am sin amach go dtí an lá inniu.

CAIBIDIL 15

1 Agus sa bhliain sin bhí gorta trom ar fud thír Chanán, agus ní raibh áitritheoirí na tíre in ann fanacht mar gheall ar an ngorta óir bhí sé an-trom.
2 Agus d'éirigh Abram agus a mhuintir go léir agus chuaigh siad síos go dtí an Éigipt de bharr an ghorta, agus nuair a bhí siad ag sruthán Mhitzraim d'fhan siad ann tamall le scíth a ligean ó thuirse an bhóthair.
3 Agus bhí Abram agus Sáraí ag siúl ar imeall shruthán Mhitzraim, agus chonaic Abram a bhean Sáraí go raibh sí an-álainn.
4 Agus dúirt Abram lena bhean chéile Sáraí, Ós rud é gur chruthaigh Dia thú le cuma chomh hálainn sin, tá eagla orm roimh na hÉigiptigh go maróidh siad mé agus go dtabharfaidh siad leo thú, óir níl eagla Dé sna háiteanna seo.
5 Cinnte déanfaidh tú an méid seo, Abair gur deirfiúr thú le gach duine a iarrfaidh ort, i dtreo go n-éireoidh go maith liom, agus go mairfimid agus nach gcuirfear chun báis sinn.
6 Agus d'ordaigh Abram an rud céanna dóibh siúd go léir a tháinig leis go dtí an Éigipt de bharr an ghorta; agus d'ordaigh sé dá nia Lót freisin, ag rá, Má fhiafraíonn na hÉigiptigh díot faoi Sháraí, abair gurb í deirfiúr Abram í.
7 Agus fós féin, in ainneoin na n-orduithe seo go léir, níor chuir Abram muinín iontu, ach rug sé Sáraí agus chuir sé i gcófra í agus cheil sé i measc a soithí í, óir bhí imní mhór ar Abram faoi Sháraí mar gheall ar dhroch-chiontacht na nÉigipteach.
8 Agus d'éirigh Abram agus a mhuintir go léir suas ó shruth Mhitzraim agus tháinig siad go dtí an Éigipt; agus ní raibh siad ach tar éis dul isteach i ngeataí na cathrach nuair a sheas na gardaí suas chucu ag rá leo, "Tabhair deachúna don rí as a bhfuil agat, agus ansin is féidir leat teacht isteach sa bhaile." Agus rinne Abram agus a mhuintir amhlaidh.
9 Agus tháinig Abram agus a mhuintir leis go dtí an Éigipt, agus nuair a tháinig siad thug siad leo an cófra ina raibh Sáraí i bhfolach agus chonaic na hÉigiptigh an cófra.
10 Agus chuaigh seirbhísigh an rí i dtreo Abram, ag rá, "Cad atá agat anseo sa chófra seo nach bhfacamar? Oscail an cófra anois agus tabhair deachúna don rí as gach a bhfuil ann."
11 Agus dúirt Abram, "Ní osclóidh mé an cófra seo, ach gach a n-iarrfaidh tú air tabharfaidh mé dó." Agus d'fhreagair oifigigh Fharao Abram, ag rá, "Is cófra clocha luachmhara é seo, tabhair dúinn an deichiú cuid de."
12 Dúirt Abram, "Tabharfaidh mé duit gach a bhfuil uait, ach ná hoscail an cófra."
13 Agus bhrúigh oifigigh an rí Abram, agus shroich siad an cófra agus d'oscail siad é le fórsa, agus chonaic siad, agus féach, bhí bean álainn sa chófra.
14 Agus nuair a chonaic oifigigh an rí Sáraí, ghabh a háilleacht iontas orthu, agus bhailigh prionsaí agus seirbhísigh uile Pharao le chéile chun Sáraí a fheiceáil, óir bhí sí an-álainn. Agus rith oifigigh an rí agus d'inis siad do Pharao gach a raibh feicthe acu, agus mhol siad Sáraí don rí; agus d'ordaigh Pharao í a thabhairt, agus tháinig an bhean os comhair an rí.
15 Agus chonaic Faraó Sáraí agus thaitin sí go mór leis, agus ghabh a háilleacht an-tógtha leis, agus rinne an rí áthas mór uirthi, agus thug sé bronntanais dóibh siúd a thug an scéala dó fúithi.
16 Agus tugadh an bhean ansin go teach Pharao, agus bhrón Abram mar gheall ar a bhean, agus ghuidh sé ar an Tiarna í a shaoradh ó lámha Pharao.
17 Agus ghuigh Sárái freisin an uair sin agus dúirt sí, A Thiarna Dia, dúirt tú le mo Thiarna Abram imeacht óna thír agus óna theach athar go tír Chanán, agus gheall tú go ndéanfá go maith leis dá gcomhlíonfadh sé d'orduithe; féach anois, rinneamar an rud a d'ordaigh tú dúinn, agus d'fhágamar ár dtír agus ár dteaghlaigh, agus chuaigh muid go tír eachtrannach agus go pobal nárbh aithin muid roimhe seo.
18 Agus tháinig muid go dtí an tír seo chun an gorta a sheachaint, agus tharla an timpiste olc seo dom; anois dá bhrí sin, a Thiarna Dia, saor sinn agus sábháil sinn ó láimh an fhir seo, agus déan maith dom ar mhaithe le do thrócaire.
19 Agus d'éist an Tiarna le guth Sháraí, agus chuir an Tiarna aingeal amach chun Sháraí a shaoradh ó chumhacht Fharaó.
20 Agus tháinig an rí agus shuigh sé os comhair Sháraí agus féach, bhí aingeal an Tiarna ina sheasamh os a gcionn, agus thaispeáin sé do Sháraí agus dúirt sé léi, "Ná bíodh eagla ort, óir chuala an Tiarna do ghuí."
21 Agus chuaigh an rí i dtreo Sháraí agus dúirt léi, "Cad é an fear sin duit a thug anseo thú?" Agus dúirt sí, "Is é mo dhearthháir é."
22 Agus dúirt an rí, "Is orainne atá sé é a dhéanamh mór, é a ardú agus gach maitheas a dhéanamh dó a ordóidh tú dúinn; agus an uair sin chuir an rí airgead agus ór agus clocha luachmhara go flúirseach chuig Abram, mar aon le beithíoch, seirbhísigh fhir agus banfhrithe; agus d'ordaigh an rí Abram a thabhairt isteach, agus shuigh sé i gcúirt theach an rí, agus ardaigh an rí Abram go mór an oíche sin.
23 Agus tháinig an rí i ngar dó chun labhairt le Sáraí, agus shín sé a lámh amach chun í a theagmháil, nuair a bhuail an t-aingeal go trom é, agus tháinig uafás air agus staon sé ó shroicheadh chuici.
24 Agus nuair a tháinig an rí i ngar do Sháraí, bhuail an t-aingeal é go talamh, agus rinne sé amhlaidh leis ar feadh na hoíche, agus tháinig uafás ar an rí.
25 Agus an oíche sin bhuail an t-aingeal seirbhísigh an rí go trom, agus a theaghlach ar fad, mar gheall ar Sháraí, agus bhí caoineadh mór an oíche sin i measc mhuintir theach Pharao.
26 Agus nuair a chonaic Faraó an t-olc a tharla dó, dúirt sé, "Is cinnte gur mar gheall ar an mbean seo a tharla an rud seo dom," agus d'imigh sé uaithi agus labhair sé focail thaitneamhacha léi.
27 Agus dúirt an rí le Sáraí, "Inis dom, le do thoil, faoin bhfear a tháinig tú anseo leis." Agus dúirt Sáraí, "Is é seo m'fhear céile, agus dúirt mé leat gurbh é mo dhearthháir é mar bhí eagla orm go gcuirfeá chun báis é de bharr mailís."
28 Agus d'fhan an rí ar shiúl ó Sháraí, agus stop plá aingeal an Tiarna air féin agus ar a theaghlach; agus bhí a fhios ag Faraó gur mar gheall ar Sháraí a buaileadh é, agus chuir sin iontas mór ar an rí.
29 Agus ar maidin ghlaoigh an rí ar Abram agus dúirt leis, "Cad é seo a rinne tú dom? Cén fáth ar dúirt tú, 'Is í mo

dheirfiúr í,' agus dá bhrí sin ghlac mé léi mar bhean chéile, agus dá bhrí sin tá an phlá throm seo tagtha orm féin agus ar mo theaghlach."

30 Seo í do bhean chéile anois, tóg í agus imigh as ár dtír ar eagla go bhfaighfimid bás ar a son. Agus ghlac Faraó níos mó eallaigh, seirbhísigh fhir agus seirbhíseacha, agus airgead agus ór, le tabhairt d'Abram, agus thug sé Sáraí a bhean chéile ar ais dó.

31 Agus rug an rí cailín a gineadh aige lena choimhdeacha, agus thug sé í do Sháraí mar bhan-mhaighdean.

32 Agus dúirt an rí lena iníon, Is fearr duit, a iníon, a bheith i do bhanríon i dteach an fhir seo ná i do mháistreás i mo theach-sa, tar éis dúinn an t-olc a tharla dúinn de bharr na mná seo a fheiceáil.

33 Agus d'éirigh Abram, agus d'imigh sé féin agus a bhuíochas as an Éigipt; agus d'ordaigh Faraó cuid dá chuid fear dul leis agus leis na daoine uile a chuaigh leis.

34 Agus d'fhill Abram ar thír Chanán, go dtí an áit inar rinne sé an altóir, áit ar chuir sé a phuball suas ar dtús.

35 Agus bhí stoc mór eallaigh, tréada agus beithíoch agus pubaill ag Lót mac Harán, deartháir Abrám, óir bhí an Tiarna flaithiúil leo ar son Abrám.

36 Agus nuair a bhí Abram ina chónaí sa tír, rinne aoirí Lót achrann le haoirí Abram, óir bhí a maoin rómhór dóibh fanacht le chéile sa tír, agus ní raibh an tír in ann iad a iompar de bharr a gcuid eallaigh.

37 Agus nuair a chuaigh aoirí Abram chun a dtréada a bheathú ní théadh siad isteach i bpáirceanna mhuintir na tíre, ach ní dhearna eallach aoirí Lót a mhalairt, óir ligeadh dóibh beathú i bpáirceanna mhuintir na tíre.

38 Agus chonaic muintir na tíre an eachtra seo gach lá, agus tháinig siad chuig Abram agus rinne siad achrann leis mar gheall ar aoirí Lót.

39 Agus dúirt Abram le Lót, "Cad é seo atá á dhéanamh agat dom, chun mé a dhéanamh neamhshuimiúil i measc áitritheoirí na tíre, go bhfuil tú ag ordú do d'aoire do chuid eallaigh a bheathú i bpáirceanna daoine eile? Nach bhfuil a fhios agat gur strainséir mé sa tír seo i measc chlann Chanán, agus cén fáth a ndéanfá seo dom?"

40 Agus bhíodh Abram ag argóint le Lót gach lá faoi seo, ach níor éist Lót le hAbram, agus lean sé air ag déanamh an rud céanna agus tháinig áitritheoirí na tíre agus d'inis siad d'Abram é.

41 Agus dúirt Abram le Lót, "Cá fhad a bheidh tú i do chonstaic domsa i measc áitritheoirí na tíre? Anois, impím ort ná lig dúinn a thuilleadh achrainn a bheith eadrainn, óir is gaolta muid."

42 Ach impím ort scaradh uaimse, imigh agus roghnaigh áit inar féidir leat cónaí le d'eallach agus le gach a bhfuil agat, ach fan i bhfad uaimse, tú féin agus do theaghlach.

43 Agus ná bíodh eagla ort imeacht uaim, óir má dhéanann aon duine dochar duit, cuir in iúl dom é agus déanfaidh mé díoltas air; ach amháin imeacht uaim.

44 Agus nuair a labhair Abram na focail seo go léir le Lót, ansin d'éirigh Lót agus thóg sé a shúile i dtreo machaire na Iordáine.

45 Agus chonaic sé go raibh an áit seo ar fad uiscetha go maith, agus go raibh sí go maith don duine chomh maith le bheith ina féarach don eallach.

46 Agus chuaigh Lót ó Abram go dtí an áit sin, agus chuir sé a phuball suas ann agus chónaigh sé i Sodom, agus scar siad óna chéile.

47 Agus d'fhan Abram i nmair Mhamre atá i Heabrón, agus chuir sé a phuball suas ann, agus d'fhan Abram san áit sin ar feadh blianta fada.

CAIBIDIL 16

1 Ag an am sin, chuir Cedorlaomer rí Élam teachtaireacht chuig na ríthe comharsanachta go léir, chuig Nimrod, rí Shinar a bhí faoina smacht ag an am, agus chuig Tidal, rí Goyim, agus chuig Arioch, rí Elasar, a ndearna sé conradh leis, ag rá, Tar aníos chugam agus cabhraigh liom, ionas go mbuailfimid bailte Sodom go léir agus a áitritheoirí, óir tá siad ag éirí amach i mo choinne le trí bliana déag anuas.

2 Agus chuaigh na ceithre rí seo suas lena gcuid campaí uile, tuairim is ocht gcéad míle fear, agus chuaigh siad mar a bhí siad, agus bhuail siad gach fear a fuair siad ina mbóthar.

3 Agus chuaigh cúig rí Shodaim agus Ghomorrah, Sínab rí Admah, Semeber rí Sheboim, Beara rí Shodaim, Beirse rí Ghomorrah, agus Béala rí Zoar, amach chun bualadh leo, agus chruinnigh siad go léir le chéile i ngleann Shidim.

4 Agus rinne na naoi rí seo cogadh i ngleann Shidim; agus buaileadh ríthe Shodom agus Gomorrah os comhair ríthe Élam.

5 Agus bhí gleann Shidim lán de phoill aoil agus lean ríthe Élam ríthe Shodaim, agus theith ríthe Shodaim lena gcampaí agus thit siad sna poill aoil, agus chuaigh gach a raibh fágtha go dtí an sliabh ar thóir sábháilteachta, agus tháinig cúig rí Élam ina ndiaidh agus lean siad iad go geataí Shodaim, agus ghabh siad gach a raibh i Shodaim.

6 Agus chreachadh siad cathracha Shodaim agus Ghomorrah go léir, agus ghabh siad Lót, mac deartháir Abram, agus a mhaoin freisin, agus ghabh siad earraí uile chathracha Shodaim, agus d'imigh siad leo; agus chonaic Unic, seirbhíseach Abram, a bhí sa chath, é seo, agus d'inis sé d'Abram gach a ndearna na ríthe le cathracha Shodaim, agus gur gabhadh Lót ina mbraighdeanas acu.

7 Agus chuala Abram é seo, agus d'éirigh sé suas le tuairim is trí chéad agus ocht bhfear déag a bhí leis, agus lean sé na ríthe seo an oíche sin agus bhuail sé iad, agus thit siad go léir os comhair Abram agus a chuid fear, agus ní raibh aon duine fágtha ach na ceithre rí a theith, agus chuaigh gach duine acu ar a bhealach féin.

8 Agus fuair Abram maoin Shodóim ar ais, agus fuair sé Lót ar ais freisin agus a mhaoin, a mhná céile agus a chlann bheag agus gach a raibh aige, ionas nach raibh aon rud in easnamh ar Lót.

9 Agus nuair a d'fhill sé ó bheith ag bualadh na ríthe seo, chuaigh sé féin agus a chuid fear thar ghleann Shidim áit a raibh na ríthe tar éis cogadh a dhéanamh le chéile.

10 Agus chuaigh Beara rí Shodaim, agus an chuid eile dá chuid fear a bhí leis, amach as na poill aoil inar thit siad, chun bualadh le hAbram agus a chuid fear.

11 Agus chuaigh Adónaisédéc rí Iarúsailéim, Sem arbh é sin é, amach lena chuid fear i gcoinne Abrám agus a mhuintire, le harán agus fíon, agus d'fhan siad le chéile i ngleann Mháilc.

12 Agus bheannaigh Adonizedéc Abram, agus thug Abram deichiú cuid dó as gach a raibh tugtha leis aige ó chreach a naimhde, óir ba shagart i láthair Dé é Adonizedéc.

13 Agus tháinig ríthe Shodom agus Gomorrah uile a bhí ann, lena seirbhísigh, i dtreo Abram agus d'impigh siad air na seirbhísigh a bhí curtha i mbraighdeanas aige a thabhairt ar ais dóibh, agus an mhaoin go léir a thógáil leis féin.

14 Agus d'fhreagair Abram ríthe Shodaim, ag rá, Dar beo an Tiarna a chruthaigh neamh agus talamh, agus a d'fhuascail m'anam ó gach trioblóid, agus a shaor mé inniu ó mo naimhde, agus a thug i mo láimh iad, ní thógfaidh mé aon rud de do chuid féin, ionas nach mbeidh sibh in ann maíomh amárach, ag rá, Rinne Abram saibhreas dár maoin a shábháil sé.

15 Óir dúirt an Tiarna mo Dhia, a bhfuil mo mhuinín ann, liom, Ní bheidh aon rud in easnamh ort, óir beannóidh mé thú i ngach saothar a dhéanfaidh tú.

16 Agus anois, féach, seo gach a bhfuil agat, glac leis agus imigh leat; dar beo an Tiarna, ní thógfaidh mé uait aon anam beo go bróg nó snáithe, ach amháin costas bia na ndaoine a chuaigh amach liom chun catha, agus cuid na bhfear a chuaigh liom, Anar, Ashcol agus Mamre, iad féin agus a gcuid fear, agus iad siúd a d'fhan ag faire na mbagáiste, glacfaidh siad a gcuid féin den chreach.

17 Agus thug ríthe Shodaim d'Abram gach a ndúirt sé, agus chuir siad brú air glacadh de cibé rud a roghnaigh sé, ach ní dheonaigh sé.

18 Agus chuir sé ríthe Shodaim agus a gcuid fear eile ar shiúl, agus thug sé orduithe dóibh faoi Lót, agus chuaigh siad chuig a n-áiteanna faoi seach.

19 Agus chuir sé Lót, mac a dhearthár, ar shiúl leis an maoin a bhí aige, agus chuaigh sé leo, agus d'fhill Lót ar ais abhaile go Sodom, agus d'fhill Abram agus a mhuintir ar ais abhaile go machairí Mhamre atá i Heabrón.

20 An uair sin, thaispeáin an Tiarna arís d'Abram i Heabrón, agus dúirt sé leis, "Ná bíodh eagla ort, tá do luach saothair an-mhór i mo láthair, óir ní thréigfidh mé thú go dtí go mbeidh mé tar éis thú a iolrú agus tú a bheannú agus do shliocht a dhéanamh cosúil leis na réaltaí ar neamh, nach féidir a thomhas ná a uimhir."

21 Agus tabharfaidh mé do do shliocht na tailte seo go léir a fheiceann tú le do shúile, tabharfaidh mé dóibh iad mar oidhreacht go deo, ach bí láidir agus ná bíodh eagla ort, siúil os mo chomhair agus bí foirfe.

22 Agus sa seachtó hochtú bliain de shaol Abram, sa bhliain sin fuair Reú mac Pheleg bás, agus ba dhá chéad tríocha naoi mbliana d'aois uile Reú, agus ansin fuair sé bás.

23 Agus bhí Sáraí, iníon Harán, bean Abram, fós gan leanbh sna laethanta sin; níor rug sí mac ná iníon d'Abram.

24 Agus nuair a chonaic sí nár rug sí clann, rug sí a banóglach Hágar, a thug Faraó di, agus thug sí í dá fear Abram mar bhean chéile.

25 Óir d'fhoghlaim Hágar gach slí a bhí ag Sáraí mar a mhúin Sáraí di, ní raibh sí ar chor ar bith easnamhach ina dea-shlíthe a leanúint.

26 Agus dúirt Sáraí le hAbram, "Féach, seo mo bhanóglach Hágar, imigh chuici ionas go dtiocfaidh sí ar mo ghlúin, ionas go bhfaighidh mise clann léi freisin."

27 Agus tar éis deich mbliana d'áit chónaithe Abram i dtír Chanán, is é sin an cúigiú bliain is ochtó de shaol Abram, thug Sáraí Hágar dó.

28 Agus d'éist Abram le guth a mhná Sáraí, agus rug sé Hágar, a bhanóglach, agus tháinig Abram chuici agus d'fhás sí torrach.

29 Agus nuair a chonaic Hágar go raibh sí torrach, rinne sí áthas mór, agus bhí a bean uasal dímheasúil ina súile, agus dúirt sí léi féin, Ní féidir a bheith cinnte ach gur fearr mise i láthair Dé ná Sáraí mo bhean uasal, óir na laethanta uile a bhí mo bhean uasal le mo thiarna, níor tháinig sí torrach, ach thug an Tiarna orm i mbeagán ama toircheas a fháil uaidh.

30 Agus nuair a chonaic Sáraí go raibh Hágar torrach le hAbram, bhí éad ar Sháraí lena banóglach, agus dúirt Sáraí léi féin, Ní haon rud eile é seo ach go gcaithfidh sí a bheith níos fearr ná mise.

31 Agus dúirt Sárái le hAbram, "Go raibh mo chiont ort féin, óir nuair a ghuigh tú os comhair an Tiarna ar son clann, cén fáth nár ghuigh tú ar mo shon go dtabharfadh an Tiarna síol dom uait?"

32 Agus nuair a labhraím le Hágar i do láthair, déanann sí neamhshuim de mo bhriathra, mar go bhfuil sí torrach, agus ní déarfaidh tú tada léi; go dtabharfadh an Tiarna breithiúnas idir mise agus tusa as an méid a rinne tú dom.

33 Agus dúirt Abram le Sáraí, "Féach, tá do bhanríon i do láimh; déan léi mar is maith leat." Agus chuir Sáraí isteach uirthi, agus theith Hágar uaithi go dtí an fásach.

34 Agus fuair aingeal an Tiarna í san áit as ar theith sí, cois tobar, agus dúirt sé léi, Ná bíodh eagla ort, óir mé a líonfaidh do shliocht, óir beirfidh tú mac agus tabharfaidh tú Íosmael mar ainm air; anois ansin fill ar ais chuig Sáraí do mháistreás, agus géill di.

35 Agus thug Hágar Beer-lahai-roi ar áit an tobair sin; tá sé idir Cáidéis agus fásach Bheréid.

36 Agus d'fhill Hágar an uair sin ar theach a máistir, agus i ndeireadh na laethanta rug Hágar mac d'Abram, agus thug Abram Íosmael mar ainm air; agus bhí Abram sé bliana is ochtó d'aois nuair a ghin sé é.

CAIBIDIL 17

1 Agus sna laethanta sin, sa nócha haonú bliain de shaol Abram, rinne clann Chitim cogadh le clann Tubal, óir nuair a scaip an Tiarna clann na ndaoine ar aghaidh na talún, chuaigh clann Chitim agus chuir siad fúthu i machaire Chanóipe, agus thóg siad cathracha dóibh féin ann agus chónaigh siad cois abhainn Tibreu.

2 Agus chónaigh clann Tubal i dTuscán, agus shroich a dteorainneacha abhainn Tibreu, agus thóg clann Tubal cathair i dTuscán, agus thug siad Sabinah mar ainm uirthi, i ndiaidh ainm Sabinah mac Tubal a n-athar, agus chónaigh siad ann go dtí an lá inniu.

3 Agus ba ag an am sin a rinne clann Chitim cogadh le clann Túbal, agus buaileadh clann Túbal os comhair chlann Chitim, agus chuir clann Chitim trí chéad seachtó fear as clann Túbal.

4 Agus ag an am sin mhionnaigh clann Túbal do chlann Chitim, ag rá, Ní phósfaidh sibh eadrainn, agus ní thabharfaidh fear a iníon d'aon mhac Chitim.

5 Óir bhí iníonacha Túbaile go léir álainn sna laethanta sin, óir ní raibh aon bhean chomh hálainn le hiníonacha Túbaile le fáil ar fud an domhain an uair sin.
6 Agus chuaigh gach duine a raibh dúil mhór acu in áilleacht na mban chuig iníonacha Túbaíl agus ghlac siad mná uathu, agus ghlac mic na bhfear, ríthe agus prionsaí, a raibh dúil mhór acu in áilleacht na mban, mná sna laethanta sin ó iníonacha Túbaíl.
7 Agus tar éis trí bliana tar éis do chlann Túbal mionnú a thabhairt do chlann Chitim gan a n-iníonacha a thabhairt dóibh mar mhná céile, chuaigh tuairim is fiche fear de chlann Chitim chun cuid d'iníonacha Túbal a thógáil leo, ach ní bhfuair siad aon cheann.
8 Óir choinnigh clann Túbal a mionnaí gan pósadh leo, agus níor bhris siad a mionnaí.
9 Agus i laethanta an fhómhair chuaigh clann Túbal amach ina bpáirceanna chun a bhfómhar a bhailiú, agus chruinnigh fir óga Chitim le chéile agus chuaigh siad go cathair Shabina, agus rug gach fear bean óg de chuid iníonacha Túbal, agus tháinig siad chuig a gcathracha.
10 Agus chuala clann Tubal é agus chuaigh siad chun cogaidh a dhéanamh leo, ach níorbh fhéidir leo iad a shárú, óir bhí an sliabh thar a bheith ard uathu, agus nuair a chonaic siad nach bhféadfaidís iad a shárú, d'fhill siad ar a dtír féin.
11 Agus le linn réabhlóid na bliana chuaigh clann Tubal agus d'fhostaigh siad thart ar dheich míle fear ó na cathracha sin a bhí in aice leo, agus chuaigh siad chun cogaidh le clann Chitim.
12 Agus chuaigh clann Túbal chun cogaidh le clann Chitim, chun a dtír a scriosadh agus chun iad a chur i gcruachás, agus sa chath seo bhuaigh clann Túbal ar chlann Chitim, agus nuair a chonaic clann Chitim go raibh siad i gcruachás mór, thóg siad na clann a rugadh dóibh le hiníonacha Túbal ar an mballa a tógadh, le bheith os comhair súile chlann Túbal.
13 Agus dúirt clann Chitim leo, An chun cogaidh a dhéanamh le bhur mic agus le bhur n-iníonacha féin a tháinig sibh, agus nach measadh gur bhur gcnámha agus bhur bhfeoil sinn ó shin go dtí seo?
14 Agus nuair a chuala clann Túbal é seo, scoir siad de chogadh a dhéanamh le clann Chitim, agus d'imigh siad leo.
15 Agus d'fhill siad ar a gcathracha, agus chruinnigh clann Chitim an uair sin agus thóg siad dhá chathair cois farraige, agus thug siad Purtu ar cheann acu agus Ariza ar an gceann eile.
16 Agus bhí Abram mac Thearach naoi mbliana is nócha d'aois an uair sin.
17 An uair sin, thaispeáin an Tiarna é féin dó agus dúirt sé leis, "Déanfaidh mé mo chonradh idir mise agus tusa, agus méadóidh mé do shliocht go mór, agus seo an conradh a dhéanaim idir mise agus tusa, go ndéanfar gach mac fireannach a thimpeallghearradh, tusa agus do shliocht i do dhiaidh."
18 Ag ocht lá d'aois déanfar timpeallghearradh air, agus beidh an conradh seo i do fheoil mar chonradh síoraí.
19 Dá bhrí sin, ní thabharfar Abram ort feasta ach Abrahám, agus ní thabharfar Sáraí ar do bhean feasta ach Sárá.
20 Óir beannóidh mé oraibh beirt, agus líonfaidh mé bhur sliocht i bhur ndiaidh ionas go mbeidh sibh i bhur náisiún mór, agus tiocfaidh ríthe amach asaibh.

CAIBIDIL 18

1 Agus d'éirigh Abrahám agus rinne sé gach a raibh ordaithe ag Dia dó, agus thug sé leis fir a theaghlaigh agus iad siúd a ceannaíodh lena chuid airgid, agus thimpeallghearr sé iad mar a d'ordaigh an Tiarna dó.
2 Agus ní raibh aon duine fágtha nár thimpeallghearr sé, agus thimpeallghearradh Abrahám agus a mhac Íosmael i bhfeoil a réamhchraicinn; bhí Íosmael trí bliana déag d'aois nuair a thimpeallghearradh é i bhfeoil a réamhchraicinn.
3 Agus ar an tríú lá chuaigh Abrahám amach as a phuball agus shuigh sé ag an doras chun taitneamh a bhaint as teas na gréine, le linn pian a fheola.
4 Agus thaispeáin an Tiarna é féin dó i nglas Mhamre, agus chuir sé triúr dá aingeal oibrithe chun cuairt a thabhairt air, agus é ina shuí ag doras an phubaill, agus thóg sé a shúile agus chonaic sé, agus féach, triúr fear ag teacht ó chian, agus d'éirigh sé suas agus rith sé chun bualadh leo, agus chrom sé síos dóibh agus thug sé isteach ina theach iad.
5 Agus dúirt sé leo, "Má fuair mé fabhar i bhur radharc anois, casaigí isteach agus ithigí greim aráin." Agus bhrúigh sé iad, agus chas siad isteach agus thug sé uisce dóibh agus nigh siad a gcosa, agus chuir sé faoi chrann iad ag doras an bhotháin.
6 Agus rith Abrahám agus rug sé lao bog agus maith leis, agus rinne sé deifir chun é a mharú, agus thug sé dá shearbhónta Eilíeizéar é le hullmhú.
7 Agus tháinig Abrahám chuig Sárá isteach sa phuball, agus dúirt sé léi, "Ullmhaigh go tapaidh trí thomhas de phlúr breá, fuin iad agus déan cácaí chun an pota ina bhfuil an fheoil a chlúdach." Agus rinne sí amhlaidh.
8 Agus rinne Abrahám deifir agus thug sé im agus bainne, mairteoil agus caoireoil rompu, agus thug sé dóibh le hithe sular bhíodh feoil an lao bruite go leor, agus d'ith siad.
9 Agus nuair a bhí siad críochnaithe le hithe dúirt duine acu leis, "Fillfidh mé ort tráth na beatha, agus beidh mac ag Sárá do bhean chéile."
10 Agus d'imigh na fir ina dhiaidh sin agus chuaigh siad ar a mbealach, go dtí na háiteanna ar cuireadh chucu iad.
11 Sna laethanta sin, bhí muintir Shodom agus Gomorrah, agus na gcúig chathair ar fad, thar a bheith olc agus peacach in aghaidh an Tiarna agus ghríosaigh siad an Tiarna lena ngráin, agus neartaigh siad ag dul in aois go gránna agus go tarcaisneach os comhair an Tiarna, agus bhí a n-olc agus a gcoireanna mór sna laethanta sin os comhair an Tiarna.
12 Agus bhí gleann an-fhairsing acu ina dtír, siúlóid leath lae ar fhad, agus bhí tobair uisce ann agus neart luibhre timpeall an uisce.
13 Agus théadh muintir Shodom agus Gomorrah uile ann ceithre huaire sa bhliain, lena mná céile agus lena gclann agus lena gcuid uile, agus rinne siad lúcháir ann le tiompáin agus le damhsaí.
14 Agus in am an lúcháire d'éireodh siad go léir agus ghabhfaidís greim ar mhná céile a gcomharsan, agus ar iníonacha maighdeana a gcomharsan, agus bhainidís

taitneamh astu, agus chonaic gach fear a bhean chéile agus a iníon i lámha a chomharsan agus níor dhúirt sé focal.

15 Agus rinne siad amhlaidh ó mhaidin go hoíche, agus ina dhiaidh sin d'fhill siad abhaile gach fear chuig a theach agus gach bean chuig a puball; mar sin a rinne siad i gcónaí ceithre huaire sa bhliain.

16 Chomh maith leis sin, nuair a thagadh strainséir isteach ina gcathracha agus a thug sé earraí leis a cheannaigh sé le díol ann, chruinníodh muintir na gcathracha sin le chéile, fir, mná agus páistí, óg agus aosta, agus théadh siad chuig an bhfear agus thógfadh siad a chuid earraí de láimh, ag tabhairt beagán do gach fear go dtí go mbeadh deireadh le gach earraí a thug an t-úinéir isteach sa tír.

17 Agus dá ndéanfadh úinéir na n-earraí achrann leo, ag rá, Cad é an obair seo atá déanta agaibh dom, ansin théadh siad chuige duine ar dhuine, agus thaispeánfadh gach duine dó an beagán a thóg sé agus dhéanfaidís magadh faoi, ag rá, Níor thóg mé ach an beagán a thug tú dom; agus nuair a chloisfeadh sé seo uathu go léir, d'éirigh sé agus d'imigh sé uathu i mbrón agus i searbhas anama, ansin d'éirigh siad go léir agus leanfaidís é, agus thiomáinfidís amach as an gcathair é le torann agus le círéib mhór.

18 Agus bhí fear ó thír Élam ann a bhí ag siúl go socair ar an mbóthar, ina shuí ar a asal, a raibh brat breá de dhathanna éagsúla air, agus an brat ceangailte le corda ar an asal.

19 Agus bhí an fear ar a thuras ag dul trí shráid Shodom nuair a chuaigh an ghrian faoi tráthnóna, agus d'fhan sé ann le fanacht san oíche, ach níor lig aon duine isteach ina theach é; agus ag an am sin bhí fear olc agus míthrócaireach i Shodom, fear a raibh an-chumas aige olc a dhéanamh, agus Héadad a ainm.

20 Agus thóg sé a shúile suas agus chonaic sé an taistealaí i sráid na cathrach, agus tháinig sé chuige agus dúirt sé, Cá as a dtagann tú agus cá bhfuil tú ag dul?

21 Agus dúirt an fear leis, Táim ag taisteal ó Heabrón go hElam áit a bhfuilim i mo chónaí, agus nuair a chuaigh an ghrian faoi, níor lig aon duine dom dul isteach ina theach, cé go raibh arán agus uisce agus tuí agus bia agam do m'asal, agus nach raibh aon rud in easnamh orm.

22 Agus d'fhreagair Héadad agus dúirt leis, "Gach a mbeidh uait, soláthróidh mise é, ach ní fhanfaidh tú ar an tsráid ar feadh na hoíche."

23 Agus thug Héadad chuig a theach é, agus bhain sé an brat den asal leis an téad, agus thug sé chuig a theach iad, agus thug sé tuí agus bia don asal agus an taistealaí ag ithe agus ag ól i dteach Héadad, agus d'fhan sé ann an oíche sin.

24 Agus ar maidin d'éirigh an taistealaí go moch chun leanúint lena thuras, nuair a dúirt Héadad leis, Fan, tabhair sólás do chroí le greim aráin agus ansin imigh, agus rinne an fear amhlaidh; agus d'fhan sé leis, agus d'ith agus d'ól siad beirt le chéile i rith an lae, nuair a d'éirigh an fear chun imeacht.

25 Agus dúirt Héadad leis, Féach anois tá an lá ag dul in éag, is fearr duit fanacht ar feadh na hoíche le go mbeadh do chroí socair; agus chuir sé brú air ionas gur fhan sé ann ar feadh na hoíche, agus an dara lá d'éirigh sé go moch le himeacht, nuair a chuir Héadad brú air, ag rá, Cothaigh do chroí le greim aráin agus ansin imigh, agus d'fhan sé agus d'ith sé leis an dara lá freisin, agus ansin d'éirigh an fear chun leanúint ar aghaidh lena thuras.

26 Agus dúirt Héadad leis, Féach anois tá an lá ag dul in éag, fan liomsa chun do chroí a chothú agus éirigh go moch ar maidin agus imigh leat.

27 Agus ní fhanfadh an fear, ach d'éirigh sé agus chuir sé diall ar a asal, agus agus é ag cur diall ar a asal dúirt bean Héadad lena fear céile, Féach, tá an fear seo linn le dhá lá ag ithe agus ag ól agus níor thug sé tada dúinn, agus anois an imeoidh sé uainn gan tada a thabhairt dúinn? Agus dúirt Héadad léi, Bí i do thost.

28 Agus chuir an fear diallait ar a asal le go n-imeodh sé, agus d'iarr sé ar Héadad an corda agus an brat a thabhairt dó le go gceanglófaí ar an asal é.

29 Agus dúirt Héadad leis, "Cad atá á rá agat?" Agus dúirt sé leis, "Go dtabharfaidh tusa, a thiarna, dom an corda agus an brat atá déanta as dathanna éagsúla a chuir tú i bhfolach i do theach le go dtabharfaidh tú aire dóibh."

30 Agus d'fhreagair Héadad an fear, ag rá, Seo míniú do bhrionglóid, ciallaíonn an corda a chonaic tú go mbeidh do shaol sínte amach cosúil le corda, agus tar éis duit an brat a fheiceáil daite le gach sórt dathanna, ciallaíonn sé go mbeidh fíonghort agat inar chuirfidh tú crainn de gach toradh.

31 Agus d'fhreagair an taistealaí, ag rá, Ní mar sin a thiarna, óir bhí mé i mo dhúiseacht nuair a thug mé an corda duit agus brat fite fuaite le dathanna difriúla, a bhain tú den asal le cur i mo dhiaidh iad; agus d'fhreagair Héadad agus dúirt, Is cinnte gur inis mé duit míniú d'aislinge agus is aisling mhaith í, agus seo í a míniú.

32 Anois, tabhair mic na ndaoine ceithre phíosa airgid dom, is iad sin mo chúram chun brionglóidí a léirmhíniú, agus uaitse amháin atá uaim trí phíosa airgid.

33 Agus chuir focail Héadad fearg ar an bhfear, agus ghuil sé go searbh, agus thug sé Héadad chuig Serak, breitheamh Shodom.

34 Agus chuir an fear a chás os comhair an bhreithimh Serak, nuair a d'fhreagair Hedad, ag rá, Ní mar sin atá, ach mar sin atá an scéal; agus dúirt an breitheamh leis an taistealaí, Insíonn an fear seo Hedad an fhírinne duit, óir tá cáil air sna cathracha as léirmhíniú cruinn aislingí.

35 Agus d'éigh an fear ar bhriathar an bhreithimh agus dúirt sé, Ní mar sin a Thiarna, óir ba é an lá a thug mé dó an corda agus an brat a bhí ar an asal, le go gcuirfinn ina theach iad. Agus rinne an bheirt acu argóint os comhair an bhreithimh, duine acu ag rá, Mar sin a bhí an scéal, agus an duine eile ag rá a mhalairt.

36 Agus dúirt Héadad leis an bhfear, "Tabhair dom ceithre phíosa airgid a ghearraim as mo mhíniú ar bhrionglóidí; ní thabharfaidh mé aon liúntas; agus tabhair dom costas na gceithre bhéile a d'ith tú i mo theach."

37 Agus dúirt an fear le Héadad, Íocfaidh mé leat go deimhin as an méid a d'ith mé i do theach, ach tabhair dom an corda agus an brat a cheil tú i do theach.

38 Agus d'fhreagair Héadad os comhair an bhreithimh agus dúirt leis an bhfear, Nach ndúirt mé leat míniú do bhrionglóidí? Ciallaíonn an corda go mbeidh do laethanta fada cosúil le corda, agus an brat, go mbeidh fíonghort agat ina gcuirfidh tú gach cineál crann torthaí.

39 Seo é an míniú ceart ar do bhrionglóid; tabhair dom anois na ceithre phíosa airgid atá ag teastáil uaim mar chúiteamh, mar ní thabharfaidh mé aon liúntas duit.

40 Agus ghlaodh an fear faoi bhriathra Héadad agus rinne siad araon achrann os comhair an bhreithimh, agus thug an breitheamh orduithe dá shearbhóntaí, a thiomáin amach as an teach iad go meargánta.
41 Agus d'imigh siad ag achrann ón mbreitheamh, nuair a chuala muintir Shodaim iad, agus bhailigh siad timpeall orthu agus rinne siad gearán faoin strainséir, agus dhíbir siad go mearbhall é as an gcathair.
42 Agus lean an fear ar aghaidh lena thuras ar a asal le searbhas anama, ag caoineadh agus ag gol.
43 Agus é ag imeacht leis, ghuil sé faoin méid a tharla dó i gcathair thruaillithe Shodom.

CAIBIDIL 19

1 Agus bhí ceithre bhreitheamh ag cathracha Shodaim do cheithre chathair, agus seo iad a n-ainmneacha, Serac i gcathair Shodaim, Sharcad i nGomorrah, Zabnac in Admah, agus Menon i Zeboyim.
2 Agus thug seirbhíseach Eilíeizéar Abrahám ainmneacha difriúla orthu, agus thiontaigh sé Serak go Shakra, Sharkad go Shakrura, Zebnac go Kezobim, agus Menon go Matzlodin.
3 Agus ar thoil a gceathrar breithiúna, chuir muintir Shodom agus Gomorrah leapacha suas i sráideanna na gcathracha, agus dá dtiocfadh fear chuig na háiteanna seo, ghabhfaidís é agus thugadar chuig ceann dá leapacha é, agus le fórsa chuirfidís ina luí iontu é.
4 Agus é ag luí síos, sheasfadh triúr fear ag a cheann agus triúr ag a chosa, agus thomhaisfidís é de réir fad na leapa, agus dá mbeadh an fear níos lú ná an leaba, shínfeadh na seisear fear seo é ag gach ceann, agus nuair a ghlaodh sé orthu ní fhreagraidís é.
5 Agus dá mbeadh sé níos faide ná an leaba, tharraingfidís dhá thaobh na leapa le chéile ag gach ceann, go dtí go mbeadh geataí an bháis sroichte ag an fear.
6 Agus dá leanfadh sé air ag glaoch orthu, d'fhreagróidís é, ag rá, Mar seo a dhéanfar le fear a thiocfaidh isteach inár dtír.
7 Agus nuair a chuala fir na rudaí seo go léir a rinne muintir chathracha Shodom, staon siad ó theacht ann.
8 Agus nuair a thiocfadh fear bocht chuig a dtír, thugadh siad airgead agus ór dó, agus chuirfidís fógra ar fud na cathrach gan greim aráin a thabhairt dó le hithe, agus dá bhfanfadh an strainséir ann ar feadh roinnt laethanta, agus dá bhfaigheadh sé bás den ocras, gan greim aráin a fháil, ansin ar a bhás, thiocfadh muintir na cathrach go léir agus thógfadh siad an t-airgead agus an t-ór a thug siad dó.
9 Agus iad siúd a d'aithin an t-airgead nó an t-ór a thug siad dó, thóg siad ar ais é, agus nuair a fuair sé bás, bhain siad a chuid éadaigh de freisin, agus throidfidís fúthu, agus an té a bhuaigh ar a chomharsa, thóg sé iad.
10 Ina dhiaidh sin, d'iompróidís é agus chuirfidís faoi chuid de na toir sna fásaigh é; agus mar sin a rinne siad i rith an lae le haon duine a tháinig chucu agus a fuair bás ina dtír.
11 Agus i gceann tamaill chuir Sárá Eilíeizéar go Sodom, chun Lót a fheiceáil agus fiosrú a dhéanamh faoina shláinte.
12 Agus chuaigh Eilíeizir go Sodom, agus bhuail fear as Sodom leis a bhí ag troid le strainséir, agus bhain fear Shodom a chuid éadaí go léir den bhochtán agus d'imigh sé leis.
13 Agus ghlaoigh an fear bocht seo ar Eilíezer agus d'impigh sé air mar gheall ar a ndearna fear Shodom leis.
14 Agus dúirt sé leis, Cén fáth a ndéanann tú mar seo leis an mbochtán a tháinig chuig do thír?
15 Agus d'fhreagair fear Shodaim Eilíeizir, ag rá, An é seo do dheartháir, nó an ndearna muintir Shodaim breitheamh díot inniu, go bhfuil tú ag caint faoin bhfear seo?
16 Agus rinne Eilíeizir achrann leis an bhfear ó Shodom ar son an bhochtáin, agus nuair a tháinig Eilíeizir chun éadaí an bhochtáin a bhaint de Shodom, rinne sé deifir agus bhuail sé Eilíeizir le cloch sa éadan.
17 Agus shil an fhuil go flúirseach ó éadan Eilíeizéir, agus nuair a chonaic an fear an fhuil, rug sé ar Eilíeizéir agus dúirt sé, "Tabhair dom mo thuarastal as an drochfhuil seo a bhí i d'éadan a ghlanadh díot, óir is é sin an nós agus an dlí inár dtír."
18 Agus dúirt Eilíeizir leis, "Tá tú tar éis mo ghortú agus tá tú ag iarraidh orm do thuarastal a íoc leat." Ach níor éist Eilíeizir le briathra fhir Shodaim.
19 Agus rug an fear ar Eilíeizéar agus thug sé chuig Sacra breitheamh Shodom é le haghaidh breithiúnais.
20 Agus labhair an fear leis an mbreitheamh, ag rá, Impím ort, a thiarna, mar seo a rinne an fear seo, óir bhuail mé é le cloch gur shil an fhuil óna éadan, agus níl sé sásta mo thuarastal a thabhairt dom.
21 Agus dúirt an breitheamh le hEilíezir, "Deir an fear seo an fhírinne leat; tabhair a thuarastal dó, óir is é seo an nós inár dtír." Agus chuala Eilíezir briathra an bhreithimh, agus thóg sé cloch agus bhuail sé an breitheamh, agus bhuail an chloch a éadan, agus shil an fhuil go flúirseach ó éadan an bhreithimh, agus dúirt Eilíezir, "Más é seo an nós i do thír féin, tabhair don fhear seo an rud ba chóir dom a thabhairt dó, óir ba é seo do chinneadh, is tusa a d'ordaigh é."
22 Agus d'fhág Eilíeazar fear Shodóim leis an mbreitheamh, agus d'imigh sé leis.
23 Agus nuair a rinne ríthe Élam cogadh le ríthe Shodaim, ghabh ríthe Élam maoin Shodaim go léir, agus ghabh siad Lót i mbraighdeanas, maille lena mhaoin féin, agus nuair a dúradh le hAbrahám gur chuaigh sé agus gur rinne sé cogadh le ríthe Élam, agus d'aisghabh sé óna lámha maoin Lót go léir chomh maith le maoin Shodaim.
24 An uair sin rug bean Lót iníon dó, agus thug sé Paltith mar ainm uirthi, ag rá, Mar gur shaor Dia é féin agus a theaghlach go léir ó ríthe Éalám; agus d'fhás Paltith iníon Lót aníos, agus ghlac fear de fhir Shodaim í mar bhean chéile.
25 Agus tháinig fear bocht isteach sa chathair ag lorg cothabhála, agus d'fhan sé sa chathair ar feadh roinnt laethanta, agus d'fhógair muintir Shodaim go léir a nós gan greim aráin a thabhairt don fhear seo le hithe, go dtí go dtitfeadh sé marbh ar an talamh, agus rinne siad amhlaidh.
26 Agus chonaic Paltith iníon Lót an fear seo ina luí sna sráideanna agus é ag fulaingt den ocras, agus ní thabharfadh aon duine aon rud dó le go gcoinneofaí beo é, agus bhí sé ar tí bás a fháil.
27 Agus líonadh a hanam le trua don fhear, agus chothaigh sí arán dó i ngan fhios ar feadh laethanta fada, agus athbheoigh anam an fhir seo.

28 Óir nuair a théadh sí amach ag bailiú uisce, chuireadh sí an t-arán sa chruach uisce, agus nuair a thiocfadh sí go dtí an áit a raibh an fear bocht, thógfadh sí an t-arán as an gcruach agus thug sí dó le hithe é; agus mar sin a rinne sí ar feadh go leor laethanta.

29 Agus chuir muintir Shodom agus Gomorrah iontas ar fad conas a d'fhéadfadh an fear seo an ocras a sheasamh ar feadh an oiread sin laethanta.

30 Agus dúirt siad lena chéile, Ní féidir é seo a bheith amhlaidh ach go n-itheann sé agus go n-ólann sé, óir ní féidir le haon duine an ocras a sheasamh an oiread sin laethanta ná maireachtáil mar atá an fear seo, gan fiú a aghaidh a athrú; agus d'fholaigh triúr fear iad féin san áit a raibh an fear bocht suite, le fios a bheith acu cé a thug arán dó le hithe.

31 Agus chuaigh Paltith iníon Lót amach an lá sin ag iarraidh uisce, agus chuir sí arán ina crúiscín uisce, agus chuaigh sí ag tarraingt uisce ag áit an bhoicht, agus thóg sí an t-arán as an gcrúiscín agus thug sí don bhochtán é agus d'ith sé é.

32 Agus chonaic an triúr fear cad a rinne Paltith don bhochtán, agus dúirt siad léi, Is tusa, mar sin, a thacaigh leis, agus dá bhrí sin níor bhásaigh sé den ocras, ná níor athraigh a chuma ná níor fuair sé bás cosúil leis an gcuid eile.

33 Agus chuaigh an triúr fear amach as an áit inar raibh siad i bhfolach, agus rug siad ar Phaltith agus ar an arán a bhí i lámh an bhoicht.

34 Agus rug siad Paltith agus thug siad os comhair a mbreithiúna í, agus dúirt siad leo, Mar sin a rinne sí, agus is í a sholáthair arán don bhochtán, dá bhrí sin níor fuair sé bás an t-am ar fad seo; anois mar sin, cuir in iúl dúinn an pionós atá dlite don bhean seo as ár ndlí a shárú.

35 Agus chruinnigh muintir Shodom agus Gomorrah le chéile agus las siad tine i sráid na cathrach, agus ghabh siad an bhean agus chaith siad sa tine í agus loisceadh í go luaithreach.

36 Agus i gcathair Admah bhí bean ann ar dhein siad an rud céanna léi.

37 Óir tháinig taistealaí isteach i gcathair Admah le fanacht ann ar feadh na hoíche, agus é ar intinn aige filleadh abhaile ar maidin, agus shuigh sé os comhair dhoras tí athair na mná óige, le fanacht ann, mar a luigh an ghrian nuair a shroich sé an áit sin; agus chonaic an bhean óg é ina shuí ag doras an tí.

38 Agus d'iarr sé deoch uisce uirthi agus dúirt sí leis, "Cé thú?" Agus dúirt sé léi, "Bhí mé ag imeacht ar an mbóthar inniu, agus shroich mé anseo nuair a chuaigh an ghrian faoi, mar sin fanfaidh mé anseo ar feadh na hoíche, agus ar maidin éireoidh mé go moch agus leanfaidh mé ar aghaidh le mo thuras."

39 Agus chuaigh an bhean óg isteach sa teach agus thug sí arán agus uisce don fhear le hithe agus le hól.

40 Agus tháinig an scéal seo chun solais do mhuintir Admah, agus chruinnigh siad le chéile agus thug siad an bhean óg os comhair na mbreithiúna, le go ndéanfaidís breithiúnas uirthi as an ngníomh seo.

41 Agus dúirt an breitheamh, "Caithfear breith an bháis a thabhairt ar an mbean seo mar gur sháraigh sí ár ndlí, agus is é seo an breith a bhaineann léi dá bhrí sin."

42 Agus chruinnigh muintir na gcathracha sin agus thug siad an bhean óg amach, agus d'ung siad í le mil ó cheann go cos, mar a d'ordaigh an breitheamh, agus chuir siad í os comhair sciamh beach a bhí ina gcoirceoga ag an am sin, agus d'eitil na beacha uirthi agus ghortaigh siad í ionas gur at a corp ar fad.

43 Agus ghlaodh an bhean óg amach mar gheall ar na beacha, ach níor thug aon duine aird uirthi ná níor ghlac aon duine trua di, agus chuaigh a h-éachtaí suas go neamh.

44 Agus chuir seo agus gach obair a rinne cathracha Shodóim fearg ar an Tiarna, óir bhí neart bia acu, agus bhí suaimhneas ina measc, agus fós ní thabharfadh siad tacaíocht do na boicht agus do na bochta, agus sna laethanta sin mhéadaigh a ndrochghníomhartha agus a bpeacaí i láthair an Tiarna.

45 Agus chuir an Tiarna fios ar bheirt de na haingil a tháinig go teach Abrahám, chun Sodom agus a chathracha a scrios.

46 Agus d'éirigh na haingil suas ó dhoras phuball Abrahám, tar éis dóibh ithe agus ól, agus shroich siad Sodom tráthnóna, agus bhí Lót ina shuí ansin i ngeata Sodom, agus nuair a chonaic sé iad d'éirigh sé chun bualadh leo, agus chrom sé síos go talamh.

47 Agus chuir sé brú mór orthu agus thug sé isteach ina theach iad, agus thug sé bia dóibh a d'ith siad, agus d'fhan siad ar feadh na hoíche ina theach.

48 Agus dúirt na haingil le Lót, Éirigh, imigh as an áit seo, tú féin agus gach a bhfuil agat, ar eagla go gcaillfear thú i gciontacht na cathrach seo, óir scriosfaidh an Tiarna an áit seo.

49 Agus rug na haingil ar lámh Lót agus ar lámh a mhná céile, agus ar lámha a chlann, agus ar gach a raibh aige, agus thug siad amach é agus chuir siad lasmuigh de na cathracha é.

50 Agus dúirt siad le Lót, "Éiligh ar son do bheatha," agus theith sé féin agus a chuid uile.

51 Ansin chuir an Tiarna burst agus tine ón Tiarna as na flaithis ar Shodom agus ar Ghomorra agus ar na cathracha seo go léir.

52 Agus scrios sé na cathracha seo, an machaire go léir agus áitritheoirí na gcathracha go léir, agus an méid a d'fhás ar an talamh; agus d'fhéach Adó bean Lót siar chun scrios na gcathracha a fheiceáil, óir bhí trua aici dá hiníonacha a d'fhan i Sodom, mar nár imigh siad léi.

53 Agus nuair a d'fhéach sí siar rinneadh colún salainn di, agus tá sé fós san áit sin go dtí an lá inniu.

54 Agus na daimh a bhí ina seasamh san áit sin, bhíodh siad ag lí an salainn suas go dtí foircinn a gcosa gach lá, agus ar maidin thiocfadh sé amach as an nua, agus bhíodh siad ag lí arís é go dtí an lá inniu.

55 Agus theith Lót agus beirt dá iníonacha a d'fhan leis go dtí uaimh Adullam, agus d'fhan siad ann ar feadh tamaill.

56 Agus d'éirigh Abrahám go moch ar maidin le feiceáil cad a rinneadh le cathracha Shodóim; agus d'fhéach sé agus chonaic sé deatach na gcathracha ag dul suas cosúil le deatach foirnéise.

57 Agus d'fhan Lót agus a bheirt iníonacha sa uaimh, agus thug siad fíon dá n-athair, agus luigh siad leis, óir dúirt siad nach raibh aon fhear ar talamh a d'fhéadfadh síol a thógáil uathu, óir cheap siad go raibh an domhan ar fad scriosta.

58 Agus luigh siad beirt lena n-athair, agus ghabh siad torrach agus rug siad mic, agus thug an chéadghin Moáb mar ainm ar a mac, ag rá, Ó m'athair a ghabh mé é; is é athair na Moábach go dtí an lá inniu.
59 Agus thug an bhean ab óige Benami ar a mac freisin; is é athair chlann Ammon go dtí an lá inniu.
60 Agus ina dhiaidh sin d'imigh Lót agus a bheirt iníon as sin, agus d'fhan sé ar an taobh eile den Iordáin lena bheirt iníon agus a mic, agus d'fhás mic Lót aníos, agus chuaigh siad agus ghlac siad mná dóibh féin ó thír Chanán, agus ghin siad clann agus bhí siad torthúil agus iolraigh siad.

CAIBIDIL 20

1 Agus an tráth sin d'imigh Abrahám ó mhachaire Mhamre, agus chuaigh sé go tír na bhFilistíneach, agus chónaigh sé i nGearár; sa chúigiú bliain is fiche d'Abrahám a bheith i dtír Chanán, agus sa chéad bliain de shaol Abrahám, tháinig sé go Gearár i dtír na bhFilistíneach.
2 Agus nuair a chuaigh siad isteach sa tír dúirt sé le Sárá a bhean chéile, "Abair gurb tusa mo dheirfiúr," le haon duine a iarrfaidh ort, ionas go n-éalóimid ó olc áitritheoirí na tíre.
3 Agus Abrahám ina chónaí i dtír na bhFilistíneach, chonaic seirbhísigh Abimelech, rí na bhFilistíneach, go raibh Sárá thar a bheith álainn, agus d'fhiafraigh siad d'Abrahám fúithi, agus dúirt sé, Is í mo dheirfiúr í.
4 Agus chuaigh seirbhísigh Abimelech go Abimelech, ag rá, "Tá fear ó thír Chanán tagtha chun cónaí sa tír, agus tá deirfiúr aige atá thar a bheith álainn."
5 Agus chuala Abimelech briathra a shearbhóntaí a mhol Sárá leis, agus chuir Abimelech a oifigigh uaidh, agus thug siad Sárá chuig an rí.
6 Agus tháinig Sárá go teach Abimelech, agus chonaic an rí go raibh Sárá álainn, agus thaitin sí go mór leis.
7 Agus chuaigh sé i dteagmháil léi agus dúirt sé léi, "Cad é an fear sin duit a tháinig tú leis go dtí ár dtír?" Agus d'fhreagair Sárá agus dúirt sí Is é mo dheartháir é, agus tháinig muid ó thír Chanán chun cónaí in aon áit a bhfaighfimis áit.
8 Agus dúirt Abimelech le Sárá, "Féach, tá mo thír romhat; cuir do dheartháir in aon chuid den tír seo is maith leat, agus beidh sé de dhualgas orainn é a ardú agus a ardú os cionn mhuintir uile na tíre óir is é do dheartháir é."
9 Agus chuir Abimelech fios ar Abrahám, agus tháinig Abrahám go dtí Abimelech.
10 Agus dúirt Abimelech le hAbrahám, Féach, thug mé ordú duit onóir a thabhairt duit mar is mian leat ar son do dheirféar Sárá.
11 Agus chuaigh Abrahám amach ón rí, agus lean bronntanas an rí é.
12 Tráthnóna mar a bhí, sula luífeadh daoine síos chun sosa, bhíodh an rí ina shuí ar a ríchathaoir, agus thit codladh domhain air, agus luigh sé ar an ríchathaoir agus chodail sé go dtí an mhaidin.
13 Agus shamhlaigh sé gur tháinig aingeal an Tiarna chuige agus claíomh tarraingthe ina láimh, agus gur sheas an t-aingeal os cionn Abimelech, agus gur mhian leis é a mharú leis an gclaíomh, agus tháinig uafás ar an rí ina bhrionglóid, agus dúirt sé leis an aingeal, Cad ina bhfuil peaca déanta agam i do choinne gur tháinig tú chun mé a mharú le do chlaíomh?
14 Agus d'fhreagair an t-aingeal agus dúirt sé le Abimelech, Féach, tá tú ag fáil bháis de bharr na mná a thug tú isteach i do theach inné, óir is bean phósta í, bean Abrahám a tháinig isteach i do theach; tabhair ar ais don fhear sin a bhean anois, óir is í a bhean í; agus mura dtabharfaidh tú ar ais í, bíodh a fhios agat go bhfaighidh tú bás go cinnte, tú féin agus gach a bhfuil agat.
15 Agus an oíche sin bhí scread mhór i dtír na bhFilistíneach, agus chonaic áitritheoirí na tíre figiúr fir ina sheasamh agus claíomh tarraingthe ina láimh, agus bhuail sé áitritheoirí na tíre leis an gclaíomh, agus lean sé orthu ag bualadh.
16 Agus bhuail aingeal an Tiarna tír na bhFilistíneach ar fad an oíche sin, agus bhí mearbhall mór ann an oíche sin agus an mhaidin dár gcionn.
17 Agus dúnadh gach broinn, agus a gcuid sileadh uile, agus bhí lámh an Tiarna orthu mar gheall ar Shárá, bean Abrahám, a rug Abimelech léi.
18 Agus ar maidin d'éirigh Abimelech faoi uafás agus mearbhall agus le huafás mór, agus chuir sé fios agus thug sé cuireadh dá shearbhóntaí, agus d'inis sé a bhrionglóid dóibh, agus tháinig eagla mhór ar na daoine.
19 Agus d'fhreagair fear amháin a bhí ina sheasamh i measc sheirbhísigh an rí an rí, ag rá, A rí uasal, tabhair an bhean seo ar ais dá fear céile, óir is é a fear céile é, óir tharla a leithéid do rí na hÉigipte nuair a tháinig an fear seo go dtí an Éigipt.
20 Agus dúirt sé faoina bhean, Is í mo dheirfiúr í, óir is é sin a dhéanann sé nuair a thagann sé chun cónaí sa tír ina bhfuil sé ina strainséir.
21 Agus chuir Faraó teachtaire uaidh agus rug sé an bhean seo leis agus thug an Tiarna plá trom air go dtí gur thug sé an bhean ar ais dá fear céile.
22 Anois dá bhrí sin, a rí uasal, bíodh a fhios agat cad a tharla inné don tír ar fad, óir bhí uafás agus pian agus caoineadh an-mhór ann, agus tá a fhios againn gur mar gheall ar an mbean a ghlac tú a tharla sé.
23 Anois, dá bhrí sin, tabhair an bhean seo ar ais dá fear céile, ar eagla go dtarlódh dúinn mar a tharla do Fharó rí na hÉigipte agus dá chuid faoi thalamh, agus nach bhfaighfimid bás; agus rinne Abimelech deifir agus ghlaoigh sé agus thug sé glaoch ar Shárá, agus tháinig sí os a chomhair, agus thug sé glaoch ar Abrahám, agus tháinig sé os a chomhair.
24 Agus dúirt Abimelech leo, "Cad é an saothar seo atá á dhéanamh agaibh ag rá gur deartháir agus deirfiúr sibh, agus gur ghlac mé an bhean seo mar bhean chéile?"
25 Agus dúirt Abrahám, Mar cheap mé go bhfaigheadh mé bás mar gheall ar mo mhná céile; agus thug Aibímeilech tréada agus eallacha, agus seirbhísigh fhir agus bansheirbhísigh, agus míle píosa airgid, agus thug sé iad d'Abrahám, agus thug sé Sárá ar ais dó.
26 Agus dúirt Abimelech le hAbrahám, "Féach, tá an tír uile romhat; cónaitheoidh inti cibé áit is rogha leat."
27 Agus d'imigh Abrahám agus Sárá, a bhean chéile, ó láthair an rí le honóir agus le meas, agus d'fhan siad sa tír, i nGéarar.
28 Agus bhí áitritheoirí uile thír na bhFilistíneach agus seirbhísigh an rí fós i bpian, de bharr na plá a chuir an t-aingeal orthu an oíche ar fad mar gheall ar Shárá.

29 Agus chuir Abimelech fios ar Abrahám, ag rá, Guí anois ar son do shearbhóntaí chuig an Tiarna do Dhia, go gcuirfeadh sé an básmhaireacht seo as ár measc.

30 Agus ghuigh Abrahám ar son Abimelech agus a chuid ábhar, agus chuala an Tiarna paidir Abrahám, agus leighis sé Abimelech agus a chuid ábhar go léir.

CAIBIDIL 21

1 Agus an tráth sin, i ndeireadh bliana agus ceithre mhí d'áit chónaithe Abrahám i dtír na bhFilistíneach i nGéarar, thug Dia cuairt ar Shárá, agus chuimhnigh an Tiarna uirthi, agus d'fhás sí torrach agus rug sí mac d'Abrahám.

2 Agus thug Abrahám Íosác mar ainm ar an mac a rugadh dó, a rug Sárá dó.

3 Agus thimpeallghearr Abrahám a mhac Íosác agus é ocht lá d'aois, mar a d'ordaigh Dia d'Abrahám a dhéanamh dá shliocht ina dhiaidh; agus bhí Abrahám céad bliain d'aois agus Sárá nócha bliain d'aois nuair a rugadh Íosác dóibh.

4 Agus d'fhás an leanbh suas agus baineadh den bhroinn é, agus rinne Abrahám féasta mór an lá a baineadh den bhroinn Íosác.

5 Agus tháinig Sem agus Eber agus mór-mhuintir na tíre go léir, agus Abimelech rí na bhFilistíneach, agus a shearbhóntaí, agus Picol, ceannasaí a shlua, chun ithe agus ól agus chun lúcháir a dhéanamh ag an bhféasta a rinne Abrahám an lá a scoitheadh a mhac Íosác.

6 Tháinig Tearach athair Abrahám agus Náhor a dheartháir ó Harán, iad féin agus a muintir go léir, óir bhí áthas mór orthu nuair a chuala siad go raibh mac rugadh do Shárá.

7 Agus tháinig siad go dtí Abrahám, agus d'ith siad agus d'ól siad ag an bhféasta a rinne Abrahám an lá a scoitheadh Íosác.

8 Agus rinne Terah agus Nahor lúcháir le hAbrahám, agus d'fhan siad leis ar feadh go leor laethanta i dtír na bhFilistíneach.

9 Ag an am sin fuair Serug mac Reú bás, sa chéad bhliain ó rugadh Íosác mac Abrahám.

10 Agus ba dhá chéad tríocha naoi mbliana d'aois uile Sherug, agus fuair sé bás.

11 Agus bhí Íosáem mac Abrahám fásta sna laethanta sin; bhí sé ceithre bliana déag d'aois nuair a rug Sárá Íosác d'Abrahám.

12 Agus bhí Dia le hÍosmael mac Abrahám, agus d'fhás sé aníos, agus d'fhoghlaim sé conas an bogha a úsáid agus rinneadh boghaí de.

13 Agus nuair a bhí Íosác cúig bliana d'aois, bhí sé ina shuí le hÍosmael ag doras na teanta.

14 Agus tháinig Íosác chuig Íosác agus shuigh sé os a chomhair, agus thóg sé an bogha agus tharraing sé é agus chuir sé an tsaighead ann, agus bhí sé i gceist aige Íosác a mharú.

15 Agus chonaic Sárá an gníomh a bhí ag iarraidh le hÍosáem a dhéanamh dá mac Íosác, agus chuir sé brón mór uirthi mar gheall ar a mac, agus chuir sí fios ar Abrahám, agus dúirt sí leis, "Caith amach an daoróg seo agus a mac, óir ní bheidh a mac ina oidhre le mo mhac, óir is amhlaidh a bhí sé ag iarraidh a dhéanamh leis inniu."

16 Agus d'éist Abrahám le guth Shárá, agus d'éirigh sé go moch ar maidin, agus ghlac sé dhá arán déag agus buidéal uisce a thug sé do Hágar, agus chuir sé ar shiúl í lena mac, agus chuaigh Hágar lena mac go dtí an fásach, agus d'fhan siad i bhfásach Phárán le háitritheoirí an fhásaigh, agus ba bhoghadóir é Íosmael, agus d'fhan sé san fhásach ar feadh i bhfad.

17 Agus chuaigh sé féin agus a mháthair ina dhiaidh sin go tír na hÉigipte, agus d'fhan siad ann, agus rug Hágar bean dá mac ón Éigipt, agus Meriba a hainm.

18 Agus d'fhás bean Ismael torrach agus rug sí ceathrar mac agus beirt iníonacha, agus d'imigh Ismael agus a mháthair agus a bhean chéile agus a chlann ina dhiaidh sin agus d'fhill siad ar an bhfásach.

19 Agus rinne siad pubaill dóibh féin san fhásach, inar chónaigh siad, agus lean siad orthu ag taisteal agus ansin ag scíth a ligean go míosúil agus go bliantúil.

20 Agus thug Dia tréada agus tréada agus pubaill d'Íosmael ar son Abrahám a athar, agus mhéadaigh an fear a chuid eallaigh.

21 Agus d'fhan Íosmael i bhfásaigh agus i bpubaill, ag taisteal agus ag scíth a ligean ar feadh i bhfad, agus ní fhaca sé aghaidh a athar.

22 Agus tamall ina dhiaidh sin, dúirt Abrahám le Sárá a bhean chéile, Rachaidh mé agus feicfidh mé mo mhac Íosmael, óir tá fonn orm é a fheiceáil, óir ní fhaca mé é le fada an lá.

23 Agus chuaigh Abrahám ar chamall dá chuid go dtí an fásach ag lorg a mhic Íosmael, óir chuala sé go raibh sé ina chónaí i bpuball san fhásach agus gach a raibh aige.

24 Agus chuaigh Abrahám isteach san fhásach, agus shroich sé puball Íosmael timpeall meán lae, agus d'fhiafraigh sé faoi Íosmael, agus fuair sé bean Íosmael ina suí sa phuball lena páistí, agus ní raibh Íosmael a fear céile ná a mháthair leo.

25 Agus d'fhiafraigh Abrahám de bhean Ismael, ag rá, "Cá ndeachaigh Ismael?" agus dúirt sí, "Chuaigh sé amach sa pháirc ag seilg," agus bhí Abrahám fós ar muin an chamaill, óir ní thiocfadh sé den talamh mar a mhionnaigh sé dá bhean Sárá nach dtiocfadh sé den chamall.

26 Agus dúirt Abrahám le bean Íosmael, "A iníon, tabhair dom beagán uisce le go n-ólfaidh mé, óir táim tuirseach ón turas."

27 Agus d'fhreagair bean Íosmael agus dúirt sí le hAbrahám, "Níl uisce ná arán againn." Agus d'fhan sí ina suí sa phuball agus níor thug sí faoi deara Abrahám, agus níor fhiafraigh sí de cé hé.

28 Ach bhí sí ag bualadh a páistí sa phuball, agus bhí sí ag cur mallachta orthu, agus chuir sí mallacht ar a fear céile Íosmael freisin agus thug sí maslú dó, agus chuala Abrahám focail bhean Íosmael lena páistí, agus bhí fearg agus míshástacht mhór air.

29 Agus ghlaoigh Abrahám ar an mbean teacht amach chuige ón bpuball, agus tháinig an bhean agus sheas sí os comhair Abrahám, óir bhí Abrahám fós ar muin an chamaill.

30 Agus dúirt Abrahám le bean chéile Íosmael, Nuair a fhillfidh d'fhear Íosmael abhaile, abair na focail seo leis,

31 Tháinig fear an-sean ó thír na bhFilistíneach anseo ag lorg duit, agus seo a bhí a chuma agus a chruth; níor fhiafraigh mé de cé hé, agus ó chonaic sé nach raibh tú anseo labhair sé liom agus dúirt sé, 'Nuair a fhillfidh d'fhear céile Íosmael, abair leis mar a dúirt an fear seo,

'Nuair a thiocfaidh tú abhaile, bain an tairne seo den phuball a chuir tú anseo, agus cuir tairne eile ina áit.'

32 Agus chríochnaigh Abrahám a chuid treoracha don bhean, agus d'iompaigh sé agus d'imigh sé ar an gcamall abhaile.

33 Agus ina dhiaidh sin tháinig Ismael ón ruaig, é féin agus a mháthair, agus d'fhill siad ar an bpuball, agus labhair a bhean na focail seo leis,

34 Tháinig fear an-sean ó thír na bhFilistíneach ag lorg duit, agus seo a bhí a chuma agus a chruth; níor fhiafraigh mé de cé hé, agus ó chonaic sé nach raibh tú sa bhaile dúirt sé liom, 'Nuair a thiocfaidh do fhear abhaile abair leis, seo a deir an seanfhear, Bain uait tairne an phuball a chuir tú suas anseo agus cuir tairne eile ina áit.'

35 Agus chuala Íosmael briathra a mhná céile, agus bhí a fhios aige gurbh é a athair é, agus nach raibh a bhean ag tabhairt onóra dó.

36 Agus thuig Íosmael briathra a athar a labhair sé lena bhean chéile, agus d'éist Íosmael le guth a athar, agus chaith Íosmael an bhean sin uaidh agus d'imigh sí.

37 Agus chuaigh Ismael ina dhiaidh sin go tír Chanán, agus ghlac sé bean eile agus thug sé chuig a phuball í go dtí an áit inar chónaigh sé an uair sin.

38 Agus i gceann trí bliana dúirt Abrahám, "Rachaidh mé ar ais agus feicfidh mé Íosmael mo mhac, óir ní fhaca mé é le fada an lá."

39 Agus chuaigh sé ar chamall agus chuaigh sé isteach sa fhásach, agus shroich sé puball Ismael timpeall meán lae.

40 Agus d'fhiafraigh sé faoi Íosmael, agus tháinig a bhean amach as an bpuball agus dúirt sí, Níl sé anseo, a thiarna, óir chuaigh sé ag fiach sna páirceanna, agus ag beathú na gcamall. Agus dúirt an bhean le hAbrahám, Cas isteach, a thiarna, sa phuball, agus ith greim aráin, óir beidh d'anam tuirseach de bharr an turais.

41 Agus dúirt Abrahám léi, Ní stadfaidh mé óir tá deifir orm leanúint ar aghaidh le mo thuras, ach tabhair beagán uisce dom le hól, óir tá tart orm. Agus rinne an bhean deifir agus rith sí isteach sa phuball agus thug sí uisce agus arán amach d'Abrahám, agus chuir sí os a chomhair iad agus spreag sí é le hithe, agus d'ith agus d'ól sé agus tugadh sólás dá chroí agus bheannaigh sé a mhac Íosmael.

42 Agus chríochnaigh sé a bhéile agus bheannaigh sé an Tiarna, agus dúirt sé le bean chéile Íosmael, Nuair a thiocfaidh Íosmael abhaile abair na focail seo leis,

43 Tháinig fear an-sean ó thír na bhFilistíneach anseo agus d'fhiafraigh sé fút, agus ní raibh tú anseo; agus thug mé arán agus uisce dó agus d'ith agus d'ól sé agus fuair sé sólás.

44 Agus labhair sé na focail seo liom: Nuair a thiocfaidh Íosmael do fhear céile abhaile, abair leis, 'Tá tairne an phuball atá agat an-mhaith, ná bain den phuball é.'

45 Agus chríochnaigh Abrahám ag tabhairt orduithe don bhean, agus d'imigh sé ar a mharcaíocht abhaile go tír na bhFilistíneach; agus nuair a tháinig Íosmael chuig a phuball chuaigh a bhean amach ina choinne le lúcháir agus le croí gealgháireach.

46 Agus dúirt sí leis, Tháinig seanfhear anseo ó thír na bhFilistíneach agus seo a bhí air, agus d'fhiafraigh sé fút agus ní raibh tú anseo, agus thug mé arán agus uisce amach, agus d'ith agus d'ól sé agus fuair sé sólás.

47 Agus dúirt sé na focail seo liom, Nuair a thiocfaidh Íosmael do fhear abhaile abair leis, 'Tá tairne an teanta atá agat an-mhaith, ná bain den teanta é.'

48 Agus bhí a fhios ag Íosmael gurbh é a athair é, agus gur thug a bhean onóir dó, agus bheannaigh an Tiarna Íosmael.

CAIBIDIL 22

1 Ansin d'éirigh Íosmael agus thug sé a bhean chéile agus a chlann agus a chuid eallaigh agus gach a raibh aige leis leis, agus d'imigh sé as sin agus chuaigh sé go dtí a athair i dtír na bhFilistíneach.

2 Agus d'inis Abrahám dá mhac Íosmael an chaoi ar ghlac Íosmael leis an gcéad bhean, de réir a ndearna sí.

3 Agus d'fhan Íosmael agus a chlann le hAbrahám ar feadh mórán laethanta sa tír sin, agus d'fhan Abrahám i dtír na bhFilistíneach ar feadh i bhfad.

4 Agus mhéadaigh na laethanta agus shroich siad sé bliana is fiche, agus ina dhiaidh sin d'imigh Abrahám lena shearbhóntaí agus gach a raibh aige ó thír na bhFilistíneach agus bhog siad go dtí i bhfad i gcéin, agus tháinig siad i ngar do Heabrón, agus d'fhan siad ann, agus thochail seirbhísigh Abrahám tobair uisce, agus chónaigh Abrahám agus gach a raibh aige cois uisce, agus chuala seirbhísigh Abimelech rí na bhFilistíneach an scéala go raibh seirbhísigh Abrahám tar éis tobair uisce a thochail i dteorainneacha na tíre.

5 Agus tháinig siad agus rinne siad achrann le seirbhísigh Abrahám, agus robáil siad an tobar mór a thochail siad uathu.

6 Agus chuala Abimelech rí na bhFilistíneach faoin scéal seo, agus tháinig sé féin agus Picol ceannasaí a shlua agus fiche fear dá chuid fear chuig Abrahám. Agus labhair Abimelech le Abrahám faoina shearbhóntaí, agus cháin Abrahám Abimelech faoin tobar a robáil a shearbhóntaí uaidh.

7 Agus dúirt Abimelech le hAbrahám, Dar beo an Tiarna a chruthaigh an domhan uile, níor chuala mé trácht ar an ngníomh a rinne mo shearbhóntaí do do shearbhóntaí go dtí an lá inniu.

8 Agus ghlac Abrahám seacht n-uan baineann agus thug sé iad d'Aibimelech, ag rá, "Glac iad seo ó mo lámha, le go mbeidh siad ina bhfianaise domsa gur thochail mé an tobar seo."

9 Agus ghlac Abimelech na seacht n-uan baineann a thug Abrahám dó, óir thug sé eallach agus tréada dó go flúirseach freisin, agus mhionnaigh Abimelech d'Abrahám faoin tobair, dá bhrí sin thug sé Beersheba ar an tobar sin, óir mhionnaigh siad beirt faoi ansin.

10 Agus rinne siad beirt conradh i mBéar Seaba, agus d'éirigh Abimelech suas le Picol ceannasaí a shlua agus a chuid fear go léir, agus d'fhill siad ar thír na bhFilistíneach, agus d'fhan Abrahám agus gach a raibh aige i mBéar Seaba agus d'fhan sé sa tír sin ar feadh i bhfad.

11 Agus phlandáil Abrahám crann mór i mBéar Seaba, agus rinne sé ceithre gheata dó os comhair ceithre thaobh an domhain, agus phlandáil sé fíonghort ann, ionas dá dtiocfadh taistealaí chuig Abrahám, go rachadh sé isteach in aon gheata a bhí ina bhóthar, agus go bhfanfadh sé ann agus go n-íosfadh agus go n-ólfadh sé agus go sásódh sé é féin agus ansin d'imigh sé.

12 Óir bhíodh teach Abrahám oscailte i gcónaí do chlann na ndaoine a ghabhadh thart agus a thiocfadh thart, a thagadh gach lá le hithe agus le hól i dteach Abrahám.

13 Agus aon duine a raibh ocras air agus a thagadh go teach Abrahám, thugadh Abrahám arán dó le go n-íosfadh agus le go n-ólfadh sé agus go mbeadh sé sásta, agus aon duine a thagadh nocht isteach ina theach, chuirfeadh sé éadaí air de réir a rogha féin, agus thugadh sé airgead agus ór dó agus chuirfeadh sé in iúl dó an Tiarna a chruthaigh é ar talamh; rinne Abrahám amhlaidh ar feadh a shaoil.

14 Agus chónaigh Abrahám agus a chlann agus gach a raibh aige i mBéar Seaba, agus chuir sé a phuball suas chomh fada le Heabrón.

15 Agus chónaigh Nahor, deartháir Abrahám, agus a athair agus gach a raibh acu i Harán, óir níor tháinig siad le hAbrahám go tír Chanán.

16 Agus rugadh clann do Nahor a rug Milca iníon Harán, deirfiúr Shárá, bean Abrahám, dó.

17 Agus seo iad ainmneacha na ndaoine a rugadh dó, Úz, Bús, Cemuéil, Ceséad, Chazo, Pildas, Tidlaf, agus Bethuel, ochtar mac iad; seo iad clann Mhilca a rug sí do Nahor, deartháir Abrahám.

18 Agus bhí coimhdeach ag Nahor darbh ainm Reúma, agus rug sí do Nahor freisin Sebach, Gachas, Tachas agus Maacha, ceathrar mac.

19 Agus rugadh dháréag mac do Nahor, sa bhreis ar a iníonacha, agus rugadh clann dóibh i Harán freisin.

20 Agus ba iad clann Úz, céadghin Nahor, Abi, Cherif, Gadín, Melus, agus Debóra a ndeirfiúr.

21 Agus ba iad mic Bhuz Berachel, Naamat, Seva, agus Madonú.

22 Agus ba iad clann Chemuéil Aram agus Reachob.

23 Agus ba iad mic Cheséid Anamlech, Mesai, Benon agus Yifi; agus ba iad mic Chazo Pildas, Mechi agus Opher.

24 Agus ba iad mic Pildas Arud, Chamum, Mered agus Moloch.

25 Agus ba iad mic Thíllaf Mushan, Cushan agus Mutzí.

26 Agus ba iad clann Bhétuel Sechar, Labán agus a ndeirfiúr Rebecca.

27 Seo iad clanna chlann Nahor a rugadh dóibh i Harán; agus d'imigh Arám mac Kemuéil agus Reachob a dheartháir ó Harán, agus fuair siad gleann sa tír cois abhainn Euphrates.

28 Agus thóg siad cathair ann, agus thug siad Petor mac Arám mar ainm ar an gcathair, is é sin Arám Naheráim go dtí an lá inniu.

29 Agus chuaigh clann Cheséid freisin chun cónaí in áit ar bith a bhféadfaidís áit a fháil, agus chuaigh siad agus fuair siad gleann os comhair thír Shinar, agus chónaigh siad ann.

30 Agus thóg siad cathair dóibh féin ansin, agus thug siad Cesed mar ainm ar an gcathair i ndiaidh ainm a n-athar, is é sin talamh na gCasdach go dtí an lá inniu, agus chónaigh na Casdaigh sa tír sin agus bhí siad torthúil agus mhéadaigh siad go mór.

31 Agus chuaigh Terach, athair Nahor agus Abrahám, agus ghlac sé bean eile ina sheanaois, agus Peilila a hainm, agus d'fhás sí torrach agus rug sí mac dó agus thug sé Zoba mar ainm air.

32 Agus mhair Tearach cúig bliana is fiche tar éis dó Zoba a ghiniúint.

33 Agus fuair Tearach bás sa bhliain sin, is é sin sa chúigiú bliain is tríocha ó rugadh Íosác mac Abrahám.

34 Agus bhí laethanta Therach dhá chéad agus cúig bliana, agus cuireadh i Harán é.

35 Agus mhair Zoba mac Terah tríocha bliain agus ghin sé Aram, Achlis agus Meric.

36 Agus bhí trí bhean ag Aram mac Zoba mac Thearach, agus ghin sé dhá mhac déag agus trí iníon; agus thug an Tiarna do Aram mac Zoba saibhreas agus maoin, agus líon mór eallaigh, agus tréad agus tréada, agus mhéadaigh an fear go mór.

37 Agus d'imigh Aram mac Zoba agus a dheartháir agus a theaghlach go léir ó Harán, agus chuaigh siad chun cónaí san áit a bhfaighidís áit, óir bhí a maoin rómhór le fanacht i Harán; óir ní fhéadfaidís fanacht i Harán in éineacht lena ndeartháireacha clann Nahor.

38 Agus chuaigh Aram mac Zoba lena dheartháireacha, agus fuair siad gleann i bhfad i gcéin i dtreo thír an oirthir agus chónaigh siad ann.

39 Agus thóg siad cathair ann freisin, agus thug siad Aram mar ainm uirthi, i ndiaidh ainm a ndeartháir ba shine; is é sin Aram Zoba go dtí an lá inniu.

40 Agus bhí Íosác mac Abrahám ag fás aníos sna laethanta sin, agus mhúin Abrahám a athair dó bealach an Tiarna chun an Tiarna a aithint, agus bhí an Tiarna leis.

41 Agus nuair a bhí Íosác seacht mbliana is tríocha d'aois, bhí a dheartháir Íosmael ag siúl leis sa phuball.

42 Agus rinne Íosác gaisce as féin, ag rá, Bhí mé trí bliana déag d'aois nuair a labhair an Tiarna le m'athair sinn a thimpeallghearradh, agus rinne mé de réir bhriathar an Tiarna a labhair sé le m'athair, agus thug mé m'anam don Tiarna, agus níor sháraigh mé a bhriathar a d'ordaigh sé do m'athair.

43 Agus d'fhreagair Íosác Íosmael, ag rá, Cén fáth a bhfuil tú ag maíomh liom faoi seo, faoi phíosa beag de do fheoil a thóg tú as do chorp, faoi mar a d'ordaigh an Tiarna duit?

44 Mar is beo an Tiarna, Dia m'athar Abrahám, dá ndéarfadh an Tiarna le m'athair, 'Glac do mhac Íosác anois agus tabhair suas é mar ofráil os mo chomhair,' ní staonfainn ach ghlacfainn leis go lúcháireach.

45 Agus chuala an Tiarna an focal a labhair Íosác le hÍosmael, agus ba mhaith leis an Tiarna é, agus shíl sé go ndéanfadh sé iarracht ar Abrahám sa chás seo.

46 Agus tháinig an lá inar tháinig mic Dé agus gur sheas siad os comhair an Tiarna, agus tháinig Sátan freisin le mic Dé os comhair an Tiarna.

47 Agus dúirt an Tiarna le Sátan, "Cá as a dtagann tú?" agus d'fhreagair Sátan an Tiarna agus dúirt sé, "Ó bheith ag imeacht anonn is anall ar an talamh, agus ó bheith ag siúl ann."

48 Agus dúirt an Tiarna le Sátan, "Cad é do bhriathar liom i dtaobh clann uile an domhain?" Agus d'fhreagair Sátan an Tiarna agus dúirt sé, "Chonaic mé clann uile an domhain a fhreastalaíonn ort agus a chuimhníonn ort nuair a éilíonn siad aon rud ort."

49 Agus nuair a thugann tú dóibh an rud a éilíonn siad ort, suíonn siad go socair, agus tréigfidh siad thú agus ní chuimhneoidh siad ort níos mó.

50 An bhfaca tú Abrahám mac Theach, nárbh aon chlann dó ar dtús, agus a d'fhóin sé duit agus a thóg altóirí duit

cibé áit a dtiocfadh sé, agus a thug suas íobairtí orthu, agus a d'fhógair sé d'ainm i gcónaí do chlann uile an domhain.

51 Agus anois ó rugadh a mhac Íosác dó, thréig sé thú, rinne sé féasta mór do gach áitritheoir sa tír, agus d'éirigh leis dearmad a dhéanamh ar an Tiarna.

52 Óir i measc a ndearna sé níor thug sé aon ofráil duit; ná íobairt uileloiscthe ná íobairt síochána, ná damh, uan ná gabhar, de na rudaí ar fad a mharaigh sé an lá a scoitheadh a mhac.

53 Ó rugadh a mhic go dtí seo, agus é seacht mbliana is tríocha d'aois, níor thóg sé altóir os do chomhair, ná níor thug sé aon ofráil chugat, óir chonaic sé gur thug tú an rud a d'iarr sé os do chomhair, agus dá bhrí sin thréig sé thú.

54 Agus dúirt an Tiarna le Sátan, An ndearna tú an machnamh seo ar mo shearbhónta Abrahám? Óir níl aon duine cosúil leis ar talamh, fear foirfe agus díreach i mo láthair, fear a bhfuil eagla Dé air agus a sheachnaíonn olc; dá mbeo mé, dá ndéarfainn leis, Tabhair do mhac Íosác aníos i mo láthair, ní choinneodh sé uaim é, agus is mó fós dá n-iarrfainn air íobairt uileloiscthe a thabhairt aníos i mo láthair óna thréada nó óna thréada.

55 Agus d'fhreagair Sátan an Tiarna agus dúirt sé, Labhair anois le hAbrahám mar a dúirt tú, agus feicfidh tú an ndéanfaidh sé sárú inniu agus an gcuirfidh sé do bhriathra ar neamhní.

CAIBIDIL 23

1 An uair sin tháinig focal an Tiarna chuig Abrahám, agus dúirt sé leis, Abrahám, agus dúirt sé, Seo mé.

2 Agus dúirt sé leis, "Tóg anois do mhac, d'aon mhac is breá leat, Íosác, agus téigh go tír Mhóiriá, agus ofráil é ansin mar íobairt uileloiscthe ar cheann de na sléibhte a thaispeánfar duit, óir feicfidh tú scamall agus glóir an Tiarna ansin."

3 Agus dúirt Abrahám leis féin, Conas a scarfaidh mé mo mhac Íosác óna mháthair Sárá, d'fhonn é a thabhairt suas mar íobairt uileloiscthe i láthair an Tiarna?

4 Agus tháinig Abrahám isteach sa phuball, agus shuigh sé os comhair Shárá a mhná céile, agus labhair sé na focail seo léi,

5 Tá mo mhac Íosác fásta agus níor rinne sé staidéar ar sheirbhís a Dhia le tamall anuas. Amárach rachaidh mé agus tabharfaidh mé chuig Sem é, agus chuig Eber a mhac, agus foghlaimeoidh sé bealaí an Tiarna ansin. Múinfidh siad dó an Tiarna a aithint agus a fhios a bheith aige, nuair a ghuíonn sé i gcónaí os comhair an Tiarna, go bhfreagróidh sé é. Dá bhrí sin, aithneoidh sé ansin bealach seirbhíse an Tiarna a Dhia.

6 Agus dúirt Sárá, "Is maith an rud atá ráite agat; imigh, a thiarna, agus déan leis mar a dúirt tú, ach ná cuir i bhfad uaim é, agus ná lig dó fanacht ann rófhada, óir tá m'anam ceangailte ina anam."

7 Agus dúirt Abrahám le Sárá, A iníon, guímis ar an Tiarna ár nDia go ndéanfadh sé maitheas dúinn.

8 Agus rug Sárá a mac Íosác leis agus d'fhan sé léi an oíche sin ar fad, agus phóg sí é agus chuir sí a barróg air, agus thug sí treoracha dó go dtí an mhaidin.

9 Agus dúirt sí leis, "A mhic, conas is féidir le m'anam scaradh uait?" Agus phóg sí é agus chuir sí a barróg air, agus thug sí treoracha d'Abrahám ina thaobh.

10 Agus dúirt Sárá le hAbrahám, A thiarna, impím ort aire a thabhairt do do mhac, agus do shúile a chur air, óir níl mac ná iníon eile agam ach é.

11 Ná tréig é. Má bhíonn ocras air tabhair arán dó, agus má bhíonn tart air tabhair uisce dó le hól; ná lig dó siúl de shiúl na gcos, agus ná lig dó suí sa ghrian.

12 Ná lig dó imeacht leis féin ar an mbóthar, ná ná cuir iallach air aon rud is mian leis a dhéanamh, ach déan leis mar a deir sé leat.

13 Agus ghuil Sárá go searbh ar feadh na hoíche ar fad mar gheall ar Íosác, agus thug sí treoracha dó go dtí an mhaidin.

14 Agus ar maidin roghnaigh Sárá éadaí an-bhreátha agus álainn as na héadaí a bhí aici sa teach, a thug Abimelech di.

15 Agus chuir sí gléas air ar a mac Íosác, agus chuir sí turban ar a cheann, agus chuir sí cloch luachmhar i mbarr an turbáin, agus thug sí bia dóibh don bhóthar, agus d'imigh siad amach, agus chuaigh Íosác lena athair Abrahám, agus chuaigh cuid dá seirbhísigh leo chun iad a fheiceáil ag imeacht ón mbóthar.

16 Agus chuaigh Sárá amach leo, agus chuaigh sí leo ar an mbóthar chun iad a fheiceáil ag imeacht, agus dúirt siad léi, "Fill ar ais go dtí an puball."

17 Agus nuair a chuala Sárá briathra a mic Íosác, ghuil sí go searbh, agus ghuil Abrahám a fear léi, agus ghuil a mac leo go mór; ghuil siadsan a chuaigh leo go mór freisin.

18 Agus rug Sárá ar a mac Íosác, agus chuir sí ina baclainn é, agus chuir sí a barróg air agus lean sí uirthi ag gol leis, agus dúirt Sárá, Cé a fhios an bhfeicfidh mé thú arís tar éis an lae seo?

19 Agus ghoil siad le chéile fós, Abrahám, Sárá agus Íosác, agus gach duine a bhí leo ar an mbóthar ag gol leo, agus ina dhiaidh sin chas Sárá óna mac, ag gol go searbh, agus d'fhill a seirbhísigh agus a mná tí go léir léi go dtí an puball.

20 Agus chuaigh Abrahám lena mhac Íosác chun é a thabhairt suas mar ofráil os comhair an Tiarna, mar a d'ordaigh sé dó.

21 Agus thug Abrahám beirt dá fhir óga leis, Íosmael mac Hágar agus Eilíeizir a shearbhónta, agus chuaigh siad leo in éineacht, agus agus iad ag siúl ar an mbóthar labhair na fir óga na focail seo leo féin,

22 Agus dúirt Íosáem le hEilieizéar, "Anois tá m'athair Abrahám ag dul le hÍosác chun é a thabhairt suas mar íobairt uileloiscthe don Tiarna, mar a d'ordaigh sé dó."

23 Anois nuair a fhillfidh sé tabharfaidh sé dom gach a bhfuil aige, le bheith mar oidhreacht ina dhiaidh, óir is mise a chéadghin.

24 Agus d'fhreagair Eilíeizir Íosmael agus dúirt sé, Is cinnte gur chaith Abrahám uait thú féin agus do mháthair, agus gur mhionnaigh sé nach n-oidhreofá aon rud dá sheilbh, agus cé dó a thabharfaidh sé a bhfuil aige, agus a chuid seoda go léir, ach domsa a shearbhónta, a bhí dílis ina theach, a d'fhóin dó oíche agus lá, agus a rinne gach a d'iarr sé orm? An dtabharfaidh sé a bhfuil aige mar oidhreacht domsa ar a bhás.

25 Agus Abrahám ag imeacht lena mhac Íosác ar an mbóthar, tháinig Sátan agus thaispeáin sé d'Abrahám i riocht fir an-aosta, umhal agus cráite. Agus chuaigh sé i dtreo Abrahám agus dúirt leis, "An amaideach nó an-bhéasach thú go bhfuil tú ag dul a dhéanamh an rud seo inniu le d'aonmhac?"

26 Óir thug Dia mac duit i do laethanta deiridh, i do sheanaois, agus an rachaidh tú agus an maróidh tú é inniu mar nach ndearna sé aon fhoréigean, agus an gcuirfidh tú anam d'aon mhic as an talamh?

27 Nach bhfuil a fhios agat agus nach dtuigeann tú nach féidir leis an Tiarna teacht as an Tiarna? Óir ní féidir leis an Tiarna olc den sórt sin a dhéanamh ar an duine ar talamh agus a rá leis, 'Imigh agus maraigh do leanbh.'

28 Agus chuala Abrahám é seo agus thuig sé gurbh é focal Shátain a bhí ag iarraidh é a tharraingt ar shiúl ó shlí an Tiarna, ach níor éist Abrahám le guth Shátain, agus cháin Abrahám é ionas gur imigh sé.

29 Agus d'fhill Sátan agus tháinig sé go hÍosác; agus thaispeáin sé d'Íosác é i gcosúlacht fear óg álainn agus dea-ghné.

30 Agus chuaigh sé i dtreo Íosác agus dúirt leis, Nach bhfuil a fhios agat agus nach dtuigeann tú go bhfuil d'athair sean-amaideach ag tabhairt chun báis thú inniu gan chúis ar bith?

31 Anois dá bhrí sin, a mhic, ná héist leis ná tabhair aird air, óir is seanfhear amaideach é, agus ná lig do d'anam luachmhar agus do chruth álainn dul amú den talamh.

32 Agus chuala Íosác é seo, agus dúirt sé le hAbrahám, An gclois tú, a athair, an méid a dúirt an fear seo? Mar sin féin a dúirt sé.

33 Agus d'fhreagair Abrahám a mhac Íosác agus dúirt leis, Tabhair aire dó agus ná héist lena bhriathra, ná tabhair aird air, óir is é Sátan é, ag iarraidh sinn a tharraingt ar leataobh inniu ó orduithe Dé.

34 Agus lean Abrahám ar aghaidh ag cáineadh Sátan, agus d'imigh Sátan uathu, agus ó chonaic sé nach raibh sé in ann iad a shárú, d'fholaigh sé é féin uathu, agus chuaigh sé agus chuaigh sé thar bráid rompu ar an mbóthar; agus d'athraigh sé é féin ina shruthán mór uisce ar an mbóthar, agus shroich Abrahám agus Íosác agus a bheirt fhear óg an áit sin, agus chonaic siad sruthán mór agus cumhachtach mar na huiscí móra.

35 Agus chuaigh siad isteach sa sruthán agus ghabh siad tríd, agus shroich na huiscí a gcosa ar dtús.

36 Agus chuaigh siad níos doimhne isteach sa tsruthán agus shroich na huiscí suas go dtí a muineál, agus bhí uafás orthu go léir de bharr an uisce; agus agus iad ag dul thar an tsruthán d'aithin Abrahám an áit sin, agus bhí a fhios aige nach raibh aon uisce ann roimhe sin.

37 Agus dúirt Abrahám lena mhac Íosác, "Tá a fhios agam an áit seo nach raibh sruthán ná uisce inti; mar sin is é an Sátan seo a dhéanann an méid seo go léir dúinn, chun sinn a tharraingt ar leataobh inniu ó orduithe Dé."

38 Agus cháin Abrahám é agus dúirt leis, Go ndéana an Tiarna cháineadh ort, a Shátan, imigh uainn óir is de réir orduithe Dé a dhéanaimid.

39 Agus ghabh guth Abrahám uafás ar Shátan, agus d'imigh sé uathu, agus rinneadh talamh tirim den áit arís mar a bhí sí ar dtús.

40 Agus chuaigh Abrahám le hÍosác i dtreo na háite a dúirt Dia leis.

41 Agus ar an tríú lá thóg Abrahám a shúile suas agus chonaic sé an áit i bhfad uainn a dúirt Dia leis.

42 Agus feiceadh colún tine dó a shroich ón talamh go neamh, agus scamall glóire ar an sliabh, agus chonacthas glóir an Tiarna sa scamall.

43 Agus dúirt Abrahám le hÍosác, A mhic, an bhfeiceann tú sa sliabh sin, a fheicimid i bhfad uainn, an rud a fheicimse air?

44 Agus d'fhreagair Íosác agus dúirt lena athair, Feicim agus féach colún tine agus néal, agus glóir an Tiarna le feiceáil ar an néal.

45 Agus bhí a fhios ag Abrahám go raibh a mhac Íosác glactha i láthair an Tiarna mar íobairt uileloiscthe.

46 Agus dúirt Abrahám le hEiliezer agus le hÍosmael a mhac, An bhfeiceann sibhse freisin an rud a fheicimid ar an sliabh atá i bhfad uainn?

47 Agus d'fhreagair siad agus dúirt siad, Ní fheicimid aon rud níos mó ná cosúil leis na sléibhte eile ar domhan. Agus bhí a fhios ag Abrahám nach raibh siad glactha os comhair an Tiarna chun dul leo, agus dúirt Abrahám leo, Fanaigí anseo leis an asal agus rachaimis féin agus mo mhac Íosác go dtí an sliabh sin agus adhradh a dhéanamh ansin os comhair an Tiarna agus ansin fillfimid ar ais chugaibh.

48 Agus d'fhan Eilíeizir agus Íosmael san áit sin, mar a d'ordaigh Abrahám.

49 Agus ghlac Abrahám adhmad le haghaidh íobairt uileloiscthe agus chuir sé ar a mhac Íosác é, agus thug sé an tine agus an scian leis, agus chuaigh siad beirt go dtí an áit sin.

50 Agus iad ag imeacht leo dúirt Íosác lena athair, "Féach, feicim an tine agus an t-adhmad anseo, agus cá bhfuil an t-uan atá le híobairt dóite os comhair an Tiarna?"

51 Agus d'fhreagair Abrahám a mhac Íosác, ag rá, Thogh an Tiarna thú, a mhic, le bheith i do íobairt uileloiscthe foirfe in ionad an uain.

52 Agus dúirt Íosác lena athair, Déanfaidh mé gach a ndúirt an Tiarna leat le lúcháir agus le fonn croí.

53 Agus dúirt Abrahám arís lena mhac Íosác, "An bhfuil aon smaoineamh nó comhairle i do chroí faoin méid seo nach bhfuil ceart? Inis dom, a mhic, impím ort, a mhic, ná ceil é uaim."

54 Agus d'fhreagair Íosác a athair Abrahám agus dúirt leis, A athair, dar beo an Tiarna agus dar beo d'anam, níl aon rud i mo chroí a chuirfeadh orm imeacht ar dheis ná ar chlé ón bhfocal a labhair sé leat.

55 Níor ghluais ná níor corraigh géag ná matán faoi seo, agus níl aon smaoineamh ná drochchomhairle i mo chroí faoi seo.

56 Ach táim lúcháireach agus suaimhneach sa chás seo, agus deirim, Is beannaithe an Tiarna a roghnaigh mé inniu le bheith i mo íobairt uileloiscthe os a chomhair.

57 Agus rinne Abrahám áthas mór faoi bhriathra Íosác, agus d'imigh siad agus tháinig siad le chéile go dtí an áit a raibh an Tiarna tar éis labhairt fúithi.

58 Agus chuaigh Abrahám i ngar chun an altóir a thógáil san áit sin, agus bhí Abrahám ag gol, agus thóg Íosác clocha agus moirtéal go dtí go raibh an altóir críochnaithe acu.

59 Agus thóg Abrahám an t-adhmad agus chuir sé in ord é ar an altóir a thóg sé.

60 Agus rug sé a mhac Íosác agus cheangail sé é d'fhonn é a chur ar an adhmad a bhí ar an altóir, le go marófaí é mar íobairt uileloiscthe os comhair an Tiarna.

61 Agus dúirt Íosác lena athair, Ceangail mé go daingean agus cuir mé ar an altóir ar eagla go ndéanfainn casadh agus corraí, agus go scaoilfinn ó fhórsa na scian ar mo

fheoil agus go ndéanfainn an íobairt uileloiscthe a thruailliú dá bharr. Agus rinne Abrahám amhlaidh.
62 Agus dúirt Íosác lena athair fós, A athair, nuair a bheidh mé maraithe agat agus mé dóite mar íobairt, tabhair leat an méid a bheidh fágtha de mo luaithreach le tabhairt chuig Sárá mo mháthair, agus abair léi, Seo boladh milis Íosác; ach ná habair seo léi má shuíonn sí in aice le tobar nó ar aon áit ard, ar eagla go gcaithfeadh sí a hanam i mo dhiaidh agus go bhfaigheadh sí bás.
63 Agus chuala Abrahám briathra Íosác, agus thóg sé a ghlór agus ghuil sé nuair a labhair Íosác na briathra seo; agus shil deora Abrahám anuas ar a mhac Íosác, agus ghuil Íosác go searbh, agus dúirt sé lena athair, Déan deifir, a athair, agus déan liom toil an Tiarna ár nDia mar a d'ordaigh sé duit.
64 Agus rinne croíthe Abrahám agus Íosác áthas faoin rud seo a d'ordaigh an Tiarna dóibh; ach ghuil an tsúil go searbh agus an croí ag déanamh áthais.
65 Agus cheangail Abrahám a mhac Íosác, agus chuir sé ar an altóir é, os cionn an adhmaid, agus shín Íosác a mhuineál amach ar an altóir os comhair a athar, agus shín Abrahám a lámh amach chun an scian a thógáil chun a mhac a mharú mar íobairt uileloiscthe os comhair an Tiarna.
66 Ag an am sin tháinig aingil na trócaire i láthair an Tiarna agus labhair siad leis faoi Íosác, ag rá,
67 A Thiarna, is Rí trócaireach agus lán trua thú thar gach a chruthaigh tú ar neamh agus ar talamh, agus tacaíonn tú leo uile; tabhair fuascailt agus fuascailt dá bhrí sin in ionad do shearbhónta Íosác, agus déan trua agus comhbhá le hAbrahám agus le hÍosác a mhac, atá ag comhlíonadh d'orduithe inniu.
68 An bhfaca tú, a Thiarna, an chaoi a bhfuil Íosác mac Abrahám do shearbhónta ceangailte síos chun marú mar ainmhí? Anois, dá bhrí sin, lig do thrócaire a bheith agat dóibh, a Thiarna.
69 An uair sin, thaispeáin an Tiarna d'Abrahám, agus ghlaoigh sé air ó neamh, agus dúirt leis, "Ná leag do lámh ar an mbuachaill, ná déan aon rud leis, óir tá a fhios agam anois go bhfuil eagla Dé ort agus tú ag déanamh an ghnímh seo, agus gan do mhac, d'aon mhac, a choinneáil uaim."
70 Agus thóg Abrahám a shúile suas agus chonaic sé, agus féach, reithe gafa i ndorn de bharr a adharca; sin an reithe a chruthaigh an Tiarna Dia ar talamh an lá a rinne sé talamh agus neamh.
71 Óir bhí an reithe seo ullmhaithe ag an Tiarna ón lá sin, le bheith ina íobairt uileloiscthe in ionad Íosác.
72 Agus bhí an reithe seo ag druidim le hAbrahám nuair a rug Sátan air agus chuir sé a adharca i bhfostú sa toir, le nach bhféadfadh sé druidim le hAbrahám, d'fhonn go maródh Abrahám a mhac.
73 Agus nuair a chonaic Abrahám an reithe ag teacht chuige agus Sátan á choinneáil siar, thug sé leis é agus thug sé os comhair na haltóra é, agus scaoil sé a mhac Íosác óna cheangal, agus chuir sé an reithe ina áit, agus mharaigh Abrahám an reithe ar an altóir, agus thug sé suas é mar ofráil in áit a mhic Íosác.
74 Agus chroith Abrahám cuid d'fhuil an reithe ar an altóir, agus d'éirigh sé agus dúirt sé, Tá sé seo in áit mo mhic, agus measfar é seo inniu mar fhuil mo mhic i láthair an Tiarna.
75 Agus gach a ndearna Abrahám ar an ócáid seo ag an altóir, déarfadh sé, Tá sé seo i n-áit mo mhic, agus go measfaí é inniu os comhair an Tiarna in áit mo mhic; agus chríochnaigh Abrahám an tseirbhís ar fad ag an altóir, agus glacadh leis an tseirbhís os comhair an Tiarna, agus measadh gurbh é Íosác a bhí ann; agus bheannaigh an Tiarna Abrahám agus a shliocht an lá sin.
76 Agus chuaigh Sátan go Sárá, agus thaispeáin sé di i bhfoirm seanfhir an-umhal agus ciúin, agus bhí Abrahám fós i mbun na híobairte loiscthe os comhair an Tiarna.
77 Agus dúirt sé léi, Nach bhfuil a fhios agat an obair uile a rinne Abrahám le d'aonmhac inniu? Óir rug sé Íosác agus thóg sé altóir, agus mharaigh sé é, agus thug sé suas é mar íobairt ar an altóir, agus ghlaodh agus chaoin Íosác os comhair a athar, ach níor fhéach sé air, agus ní raibh trua aige dó.
78 Agus dúirt Sátan na focail seo arís, agus d'imigh sé uaithi, agus chuala Sárá focail uile Shátain, agus shamhlaigh sí gur seanfhear é ó measc na mac fir a bhí in éineacht lena mac, agus a tháinig agus a d'inis na rudaí seo di.
79 Agus thóg Sárá a guth agus ghuil sí agus ghlaoigh sí go searbh ar son a mic; agus chaith sí í féin ar an talamh agus chaith sí deannach ar a ceann, agus dúirt sí, A mhic, a mhic Íosác, a Dhia, dá bhfuair mé bás inniu i do áit. Agus lean sí uirthi ag gol agus dúirt sí, Is brónach dom do shon, a mhic, a mhic Íosác, dá bhfuair mé bás inniu i do áit.
80 Agus lean sí uirthi ag gol, agus dúirt sí, Is brón orm fút tar éis dom thú a thógáil agus a thógáil; anois tá mo lúcháir iompaithe ina caoineadh fút, mise a raibh fonn orm fút, agus a ghlaodh agus a ghuigh le Dia go dtí gur rug mé thú ag nócha bliain d'aois; agus anois tá tú ag fónamh inniu don scian agus don tine, le bheith i do ofráil.
81 Ach táim i mo chompord leat, a mhic, mar gur focal an Tiarna é, óir chomhlíon tú ordú do Dé; óir cé a fhéadfaidh briseadh i gcoinne focal ár nDia, a bhfuil anam gach créatúir bheo ina lámha?
82 Is cóir thú, a Thiarna ár nDia, óir is maith agus is fíréanta do chuid oibreacha uile; óir táim féin sásta le do bhriathar a d'ordaigh tú, agus agus mo shúil ag gol go searbh, déanann mo chroí lúcháir.
83 Agus leag Sárá a ceann ar bhrollach ceann dá ban-mhaighdeana, agus thit sí ina tost mar chloch.
84 D'éirigh sí ina dhiaidh sin agus chuaigh sí timpeall ag fiosrú go dtí gur shroich sí Heabrón, agus chuir sí fios ar gach duine a casadh uirthi agus iad ag siúl ar an mbóthar, agus ní raibh aon duine in ann a insint di cad a tharla dá mac.
85 Agus tháinig sí lena ban-sheirbhísigh agus lena seirbhísigh go Cireat Arba, is é sin Heabrón, agus d'fhiafraigh sí faoina Mac, agus d'fhan sí ann agus chuir sí cuid dá seirbhísigh amach chun a fháil amach cá ndeachaigh Abrahám le hÍosác; chuaigh siad á lorg i dteach Shem agus Eibéir, agus ní bhfuair siad é, agus chuardaigh siad ar fud na tíre agus ní raibh sé ann.
86 Agus féuch, tháinig Sátan chuig Sárá i gcruth seanfhir, agus tháinig sé agus sheas sé os a comhair, agus dúirt sé léi, Labhair mé bréag leat, óir níor mharaigh Abrahám a mhac agus níl sé marbh; agus nuair a chuala sí an focal bhí a lúcháir chomh mór sin mar gheall ar a mac, gur imigh a

hanam as an lúcháir; fuair sí bás agus bailíodh í chuig a muintir.

87 Agus nuair a bhí a sheirbhís críochnaithe ag Abrahám, d'fhill sé lena mhac Íosác ar a chuid fear óg, agus d'éirigh siad suas agus chuaigh siad le chéile go Beersheba, agus tháinig siad abhaile.

88 Agus chuardaigh Abrahám Sárá, ach ní bhfuair sé í, agus rinne sé fiosrúcháin fúithi, agus dúirt siad leis, Chuaigh sí chomh fada le Heabrón ag lorg bhur mbeirt san áit a raibh sibh imithe, óir is amhlaidh a dúradh léi.

89 Agus chuaigh Abrahám agus Íosác chuici go Heabrón, agus nuair a fuair siad amach go raibh sí marbh, thóg siad a nglórtha agus ghuil siad go searbh fúithi; agus thit Íosác ar aghaidh a mháthar agus ghuil sé fúithi, agus dúirt sé, A mháthair, a mháthair, conas a d'fhág tú mé, agus cá ndeachaigh tú? A conas, conas a d'fhág tú mé!

90 Agus ghuil Abrahám agus Íosác go mór, agus ghuil a seirbhísigh uile leo mar gheall ar Shárá, agus rinne siad caoin mhór throm uirthi.

CAIBIDIL 24

1 Agus bhí Sárá céad is seacht mbliana is fiche beo, agus fuair Sárá bás; agus d'éirigh Abrahám ó láthair a mhairbh ag lorg áit adhlactha le Sárá a bhean chéile a adhlacadh; agus chuaigh sé agus labhair sé le clann Het, áitritheoirí na tíre, ag rá,

2 Is strainséir agus eachtrannach mé libh i bhur dtír; tabhair dom áit adhlactha i bhur dtír, ionas go bhféadfainn mo mhairbh a adhlacadh ó mo láthair.

3 Agus dúirt clann Het le hAbrahám, Féach, tá an talamh romhat; i rogha ár n-uaigheanna, adhlaic do mhairbh, óir ní choinneoidh aon duine thú ó do mhairbh a adhlacadh.

4 Agus dúirt Abrahám leo, "Más toil libh leis seo, téigí agus impígí ar mo shon ar Ephron mac Zochar, ag iarraidh air uaimh Machpelah atá i ndeireadh a pháirce a thabhairt dom, agus ceannóidh mé uaidh í ar cibé rud is mian leis."

5 Agus chónaigh Ephron i measc chlann Het, agus chuaigh siad agus ghlaoigh siad air, agus tháinig sé i láthair Abrahám, agus dúirt Ephron le Abrahám, Féach, déanfaidh do shearbhónta gach a n-iarrann tú ort. Agus dúirt Abrahám, Ní hea, ach ceannóidh mé an uaimh agus an pháirc atá agat ar luach, ionas go mbeidh sé mar sheilbh áit adhlactha go deo.

6 Agus d'fhreagair Ephron agus dúirt sé, Féach, tá an réimse agus an uaimh os do chomhair; tabhair cibé rud is mian leat. Agus dúirt Abrahám, Ní cheannóidh mé ach ar a luach iomlán ó do láimh féin é, agus ó láimh na ndaoine a théann isteach i ngeata do chathrach, agus ó láimh do shliocht go deo.

7 Agus chuala Ephron agus a dheartháireacha uile é seo, agus mheáigh Abrahám ceithre chéad seicil airgid d'Ephron i lámha Ephron agus i lámha a dheartháireacha uile; agus scríobh Abrahám an scéala seo, agus scríobh sé é agus thug sé fianaise air le ceathrar finnéithe.

8 Agus seo iad ainmneacha na bhfinnéithe, Amigal mac Aibísne an Hiteach, Adichorom mac Asunach an Híveach, Abdon mac Achiram an Gomerach, Bakdil mac Abúdís an Sidonach.

9 Agus ghlac Abrahám leabhar an cheannaigh, agus chuir sé ina chuid stór é, agus seo iad na focail a scríobh Abrahám sa leabhar, eadhon:

10 An uaimh agus an réimse a cheannaigh Abrahám ó Ephron an Hiteach, agus óna shliocht, agus ó na daoine a théann amach as a chathair, agus óna sliocht go deo, is ceannachán iad d'Abrahám agus dá shliocht agus dóibh siúd a théann amach as a leasraí, mar sheilbh áit adhlactha go deo; agus chuir sé séala air agus thug sé fianaise air le finnéithe.

11 Agus rinneadh an réimse agus an uaimh a bhí ann agus an áit sin go léir a dhaingniú d'Abrahám agus dá shliocht ina dhiaidh, ó chlann Het; féach, tá sé os comhair Mhamre i Heabrón, atá i dtír Chanán.

12 Agus ina dhiaidh sin, chuir Abrahám a bhean chéile Sárá ann, agus ba leis an Abrahám agus lena shliocht an áit sin agus a theorainn go léir mar sheilbh áit adhlactha.

13 Agus chuir Abrahám Sárá faoi uaimh mar a dhéantar ag adhlacadh ríthe, agus cuireadh í in éadaí an-bhreátha agus álainn.

14 Agus ag a cairéal bhí Sem, agus a mhic Éber agus Abimelech, mar aon le Anar, Ascol agus Mamre, agus lean móruaisle na tíre a cairéal.

15 Agus bhí laethanta Shárá céad is seacht mbliana is fiche agus fuair sí bás, agus rinne Abrahám caoin mhór throm, agus rinne sé deasghnátha caointe ar feadh seacht lá.

16 Agus thug áitritheoirí uile na tíre sólás d'Abrahám agus dá mhac Íosác mar gheall ar Shárá.

17 Agus nuair a bhí laethanta a mbrón thart, chuir Abrahám a mhac Íosác uaidh, agus chuaigh sé go teach Sem agus Eber, chun foghlaim faoi bhealaí an Tiarna agus a threoracha, agus d'fhan Abrahám ann trí bliana.

18 An uair sin d'éirigh Abrahám agus a shearbhóntaí uile, agus chuaigh siad agus d'fhill siad abhaile go Beer Seaba, agus d'fhan Abrahám agus a shearbhóntaí uile i mBeer Seaba.

19 Agus le linn réabhlóide na bliana fuair Abimelech rí na bhFilistíneach bás sa bhliain sin; bhí sé céad nócha trí bliana d'aois nuair a fuair sé bás; agus chuaigh Abrahám lena mhuintir go tír na bhFilistíneach, agus thug siad sólás don teaghlach ar fad agus dá sheirbhísigh ar fad, agus ansin d'fhill sé agus chuaigh sé abhaile.

20 Agus tar éis bhás Abimelech ghabh muintir Ghearar a mhac Benmalich, agus ní raibh sé ach dhá bhliain déag d'aois, agus chuir siad ina luí é in áit a athar.

21 Agus thug siad Abimelech air i ndiaidh ainm a athar, óir ba ghnách leo déanamh amhlaidh i nGéarar, agus tháinig Abimelech i réim in áit Abimelech a athar, agus shuigh sé ar a ríchathaoir.

22 Agus fuair Lót mac Harán bás sna laethanta sin freisin, sa naoú bliain tríocha de shaol Íosác, agus ba iad céad agus daichead bliain na laethanta uile a mhair Lót agus fuair sé bás.

23 Agus seo iad clann Lót, a rugadh dó óna iníonacha; Moáb ainm an chéadghin, agus Benami ainm an dara gin.

24 Agus chuaigh beirt mhac Lót agus ghlac siad mná leo féin ó thír Chanán, agus rug siad clann dóibh, agus ba iad clann Mhóáb Éad, Maion, Tarsus, agus Canvil, ceathrar mac; is iad seo aithreacha chlann Mhóáb go dtí an lá inniu.

25 Agus chuaigh clanna uile Lót chun cónaí cibé áit a dtiocfaidís air, óir bhí siad torthúil agus mhéadaigh siad go flúirseach.

26 Agus chuaigh siad agus thóg siad cathracha dóibh féin sa tír inar chónaigh siad, agus thug siad ainmneacha a n-ainmneacha féin ar na cathracha a thóg siad.

27 Agus fuair Nahor mac Therach, deartháir Abrahám, bás sna laethanta sin sa daicheadú bliain de shaol Íosác, agus ba iad céad seachtó a dó bliain uile laethanta Nahor agus fuair sé bás agus cuireadh i Harán é.

28 Agus nuair a chuala Abrahám go raibh a dheartháir marbh, bhrón sé go mór, agus chaoin sé a dheartháir ar feadh laethanta fada.

29 Agus ghlaoigh Abrahám ar Eilíeizir, a phríomhsheirbhíseach, le horduithe a thabhairt dó maidir lena theach, agus tháinig sé agus sheas sé ina láthair.

30 Agus dúirt Abrahám leis, Féach, táim sean, níl a fhios agam lá mo bháis; óir táim imithe i mblianta; éirigh suas anois dá bhrí sin, imigh amach agus ná glac bean do mo mhac as an áit seo agus as an tír seo, ó iníonacha na gCanánach ina bhfuil cónaí orainn.

31 Ach téigh go dtí mo thír agus go dtí mo cheantar dúchais, agus tóg bean chéile as sin do mo mhac, agus an Tiarna Dia Neamh agus talún a thóg mé ó theach m’athar agus a thug mé go dtí an áit seo, agus a dúirt liom, ‘Do do shliocht tabharfaidh mé an talamh seo mar oidhreacht go deo,’ cuirfidh sé a aingeal romhat agus cuirfidh sé rath ar do thuras, ionas go bhfaighidh tú bean chéile do mo mhac ó mo theaghlach agus ó theach m’athar.

32 Agus d’fhreagair an seirbhíseach a mháistir Abrahám agus dúirt sé, Féach, táim ag dul go dtí do cheantar dúchais agus go dtí teach d’athar, agus bean a ghabháil do do mhac as sin; ach mura mbeidh an bhean sásta mé a leanúint go dtí an tír seo, an dtabharfaidh mé do mhac ar ais go tír do dúchais?

33 Agus dúirt Abrahám leis, “Tabhair aire nach dtabharfaidh tú mo mhac anseo arís, óir an Tiarna, a raibh mé ag siúl ina chomhair, cuirfidh sé a aingeal romhat agus cuirfidh sé rath ar do thuras.”

34 Agus rinne Eilíeizir mar a d’ordaigh Abrahám dó, agus mhionnaigh Eilíeizir dá mháistir Abrahám ar an ábhar seo; agus d’éirigh Eilíeizir suas agus thug sé deich gcamall de chamaill a mháistir leis, agus deich bhfear ó sheirbhísigh a mháistir, agus d’éirigh siad suas agus chuaigh siad go Harán, cathair Abrahám agus Nahor, chun bean chéile a fháil d’Íosác mac Abrahám; agus agus iad imithe, chuir Abrahám teachtaireacht chuig teach Shem agus Eber, agus thug siad a mhac Íosác as sin.

35 Agus tháinig Íosác abhaile go teach a athar go Beerséba, agus Eilíeizir agus a chuid fear ag teacht go Harán; agus sheas siad sa chathair ag an uisce, agus chuir sé a chamaill ar a nglúine ag an uisce agus d’fhan siad ann.

36 Agus ghuigh Eilíeizir, seirbhíseach Abrahám, agus dúirt sé, A Dhia Abrahám, mo mháistir, tabhair dea-ghiúmar dom inniu, guím ort, agus déan cineáltas le mo mháistir, ionas go gceapfaidh tú bean chéile inniu do mhac mo mháistir óna theaghlach.

37 Agus d’éist an Tiarna le guth Eilíeizéir ar mhaithe lena shearbhónta Abrahám, agus bhuail sé le hiníon Bhétúéil, mac Mhílca, bean chéile Nahor, deartháir Abrahám, agus tháinig Eilíeizéir chuig a teach.

38 Agus d’inis Eilíeazar dóibh a chuid imní go léir, agus gurbh é seirbhíseach Abrahám é, agus rinne siad áthas mór air.

39 Agus bheannaigh siad uile an Tiarna a rinne an rud seo, agus thug siad Rebeca iníon Bhetúéil dó mar bhean chéile d’Íosác.

40 Agus bhí an bhean óg an-deas de chuma, ba mhaighdean í, agus bhí Rebecca deich mbliana d'aois sna laethanta sin.

41 Agus rinne Betuel agus Labán agus a chlann féasta an oíche sin, agus tháinig Eilíeizir agus a chuid fear agus d’ith agus d’ól siad agus rinne siad lúcháir ann an oíche sin.

42 Agus d’éirigh Eilíeizir ar maidin, é féin agus na fir a bhí leis, agus ghlaoigh sé ar theaghlach Bhétúéil uile, ag rá, Ligigí uaim le go rachaidh mé chuig mo mháistir. Agus d’éirigh siad agus chuir siad Rebeca agus a banaltra Debórá, iníon Ús, ar shiúl, agus thug siad airgead agus ór di, seirbhísigh fhir agus banaltra, agus bheannaigh siad í.

43 Agus chuir siad Eilíeizéar ar shiúl lena chuid fear; agus thug na seirbhísigh Rebeca leo, agus d’imigh sé agus d’fhill sé ar a mháistir go tír Chanán.

44 Agus rug Íosác Rebeca agus rinneadh bean chéile di, agus thug sé isteach sa phuball í.

45 Agus bhí Íosác daichead bliain d'aois nuair a ghlac sé Rebeca, iníon a uncail Bétuel, mar bhean chéile.

CAIBIDIL 25

1 Agus an tráth sin ghlac Abrahám bean arís ina sheanaois, agus Cetúra a hainm, ó thír Chanán.

2 Agus rug sí dó Zimran, Iocsán, Medán, Midian, Ísbac agus Suach, seisear mac. Agus ba iad clann Zimran Aibihen, Molich agus Narím.

3 Agus ba iad Seaba agus Deadán mic Iócsáin, agus ba iad Amida, Ióab, Gochi, Eilíseá agus Nótach mic Mheadáin; agus ba iad Epha, Epher, Chanoch, Abida agus Eldaah mic Mhidiáin.

4 Agus ba iad mic Ísbac ná Makiro, Beyodua agus Tator.

5 Agus ba iad mic Shuach Bildad, Mamdad, Munan agus Meban; is iad seo uile teaghlaigh chlann Chetura na Canánacha a rug sí d’Abrahám an tEabhraí.

6 Agus chuir Abrahám iad seo uile ar shiúl, agus thug sé bronntanais dóibh, agus d’imigh siad óna mhac Íosác le cónaí in aon áit a bhfaighidís áit.

7 Agus chuaigh siad seo go léir go dtí an sliabh soir, agus thóg siad sé chathair dóibh féin ina gcónaíonn siad go dtí an lá inniu.

8 Ach níor fhan clann Sheba agus Dedan, clann Iócsáin, lena gclann, lena ndeartháireacha ina gcathracha, agus chuaigh siad ar a mbealach agus chuir siad campa sna tíortha agus sna fásaigh go dtí an lá inniu.

9 Agus chuaigh clann Mhidiáin, mac Abrahám, soir ó thír Chuis, agus fuair siad gleann mór ann sa tír thoir, agus d’fhan siad ann agus thóg siad cathair, agus chónaigh siad ann, is é sin tír Mhidiáin go dtí an lá inniu.

10 Agus d’fhan Midian sa chathair a thóg sé, é féin agus a chúigear mac agus gach a raibh aige.

11 Agus seo iad ainmneacha mhac Mhidiáin de réir a n-ainmneacha ina gcathracha, Ephah, Epher, Chanoch, Abida agus Eldaah.

12 Agus ba iad mic Eafá Metach, Mesar, Aivi agus Tzanua, agus ba iad mic Eiféar Ephron, Zur, Alirún agus Medin, agus ba iad mic Chanoch Reuel, Recem, Azi, Alyoshub agus Alad.
13 Agus ba iad clann Abida Chur, Melud, Kerury, Molchi; agus clann Eldaah Miker, agus Reba, agus Malchiyah agus Gabol; is iad seo ainmneacha na Midiánach de réir a dteaghlach; agus ina dhiaidh sin scaip clanna Midián ar fud thír Midián.
14 Agus seo iad ginealaigh Íosmael mhic Abrahám, a rug Hágar, banóglach Shárá, d’Abrahám.
15 Agus rug Íosmael bean ó thír na hÉigipte, agus Riba a hainm, is é sin Meriba.
16 Agus rug Ribah do Íosmael Nebayot, Cedar, Adbeel, Mibsam agus a ndeirfiúr Bosmat.
17 Agus chaith Íosmael a bhean Riba uaidh, agus d’imigh sí uaidh agus d’fhill sí ar an Éigipt go teach a hathar, agus d’fhan sí ann, óir bhí sí an-olc i súile Íosmael, agus i súile a athar Abrahám.
18 Agus ina dhiaidh sin rug Íosmael bean ó thír Chanán, agus Malcút a hainm, agus rug sí dó Nisma, Dúma, Masa, Cadad, Tema, Ietúr, Nafís agus Cadma.
19 Seo iad mic Íosmael, agus seo iad a n-ainmneacha, dhá cheann déag de phrionsa de réir a náisiúin; agus scaip teaghlaigh Íosmael amach ina dhiaidh sin, agus thug Íosmael a chlann leis agus an mhaoin go léir a fuair sé, mar aon le hanamacha a theaghlaigh agus gach a raibh aige, agus chuaigh siad chun cónaí san áit a bhfaighidís áit.
20 Agus chuaigh siad agus chónaigh siad in aice le fásach Phárán, agus bhí a n-áit chónaithe ó Havíle go Sur, atá os comhair na hÉigipte agus tú ag teacht i dtreo na hAsairia.
21 Agus chónaigh Íosmael agus a mhic sa tír, agus rugadh clann dóibh, agus bhí siad torthúil agus mhéadaigh siad go flúirseach.
22 Agus seo iad ainmneacha mhac Nebayot, céadghin Ismael; Mend, Send, Mayon; agus ba iad mic Chedar Alyon, Kezem, Chamad agus Eli.
23 Agus ba iad clann Adbeel, Hamad agus Iabin; agus ba iad clann Mhibsam, Obaidiá, Ebedmelech agus Ieúis; is iad sin clanna chlann Riba, bean Íosmael.
24 Agus ba iad mic Mhisma mac Íosmael ná Samua, Zecarion agus Obed; agus ba iad mic Dhúma Cesed, Éilí, Macmad agus Amed.
25 Agus ba iad mic Mhasa Mealón, Múla agus Eibéadón; agus ba iad mic Chadad Azur, Minzar agus Eibéadmelech; agus ba iad mic Theama Seír, Sadon agus Iacol.
26 Agus ba iad mic Yetur Meirit, Yais, Alyo, agus Pacoth; agus ba iad mic Naphis Ebed-Tamed, Abiyasaph agus Mir; agus ba iad mic Chedma Calip, Tachti, agus Omir; ba iad seo clann Malchut, bean chéile Ishmael, de réir a dteaghlach.
27 Seo iad clanna Íosmael de réir a nglúine, agus bhí cónaí orthu sna tailte inar thóg siad cathracha dóibh féin go dtí an lá inniu.
28 Agus bhí Rebecca iníon Bheituel, bean chéile Íosác mhac Abrahám, gan leanbh sna laethanta sin, ní raibh aon sliocht aici; agus chónaigh Íosác lena athair i dtír Chanán; agus bhí an Tiarna le hÍosác; agus fuair Arfachsad mac Sheim mhic Naoi bás sna laethanta sin, sa daicheadú bliain d’ochtú bliain d’Íosác, agus ba cheithre chéad tríocha hocht mbliana d’aois Arfachsad ar fad, agus ansin fuair sé bás.

CAIBIDIL 26

1 Agus sa naoú bliain is caoga de shaol Íosác mac Abrahám, bhí Rebecca a bhean fós gan leanbh sna laethanta sin.
2 Agus dúirt Rebecca le hÍosác, Chuala mé go fírinneach, a thiarna, go raibh do mháthair Sárá gan leanbh ina laethanta go dtí gur ghuigh mo Thiarna Abrahám, d’athair, ar a son agus gur ghabh sí a ceann.
3 Seas suas anois, dá bhrí sin, guí thusa freisin chuig Dia agus éistfidh sé le do ghuí agus cuimhneoidh sé orainn trína thrócaire.
4 Agus d’fhreagair Íosác a bhean chéile Rebecca, ag rá, Tá Abrahám tar éis guí ar mo shon chuig Dia cheana féin go n-iolródh sé a shliocht; anois dá bhrí sin ní foláir don neamhthorthaí seo teacht chugainn uaitse.
5 Agus dúirt Rebecca leis, Ach éirigh anois agus guigh go n-éistfeadh an Tiarna le d’urnaí agus go dtabharfadh sé clann dom. Agus d’éist Íosác le briathra a mhná céile, agus d’éirigh Íosác agus a bhean suas agus chuaigh siad go tír Mhóiriá chun guí ann agus chun an Tiarna a lorg. Agus nuair a shroich siad an áit sin, sheas Íosác suas agus ghuigh sé chun an Tiarna ar son a mhná céile mar gheall go raibh sí gan leanbh.
6 Agus dúirt Íosác, A Thiarna, Dia neamh agus talún, a bhfuil do mhaitheas agus do thrócaire ag líonadh na talún, tusa a thóg m’athair ó theach a athar agus óna áit bhreithe, agus a thug chuig an tír seo é, agus a dúirt leis, Do do shliocht a thabharfaidh mé an tír, agus a gheall tú dó agus a dhearbhaigh dó, Déanfaidh mé do shliocht a iolrú mar réaltaí neamh agus mar ghaineamh na farraige, anois go bhfíorófar na focail a labhair tú le m’athair.
7 Óir is tusa an Tiarna ár nDia, tá ár súile ort le sliocht fireann a thabhairt dúinn, mar a gheall tú dúinn, óir is tusa an Tiarna ár nDia agus níl ár súile dírithe ortsa amháin.
8 Agus éist an Tiarna le paidir Íosác mhic Abrahám, agus d’éist an Tiarna leis agus d’fhás Rebecca a bhean torrach.
9 Agus thart ar sheacht mí ina dhiaidh sin, bhí na páistí ag streachailt le chéile ina croí, agus chuir sé pian mhór uirthi an tuirse a bhí uirthi dá mbarr, agus dúirt sí leis na mná go léir a bhí sa tír an uair sin, “An ndearnadh a leithéid daoibhse agus a tharla domsa?” agus dúirt siad léi, “Ní hea.”
10 Agus dúirt sí leo, Cén fáth a bhfuilim i m’aonar sa chás seo i measc na mban uile atá ar talamh? Agus chuaigh sí go tír Mhóiriá chun an Tiarna a lorg mar gheall air seo; agus chuaigh sí go Sem agus Eber a mhac chun fiosrúcháin a dhéanamh orthu faoin ábhar seo, agus chun go ndéanfaidís an Tiarna a lorg faoin ábhar seo maidir léi.
11 Agus d’iarr sí ar Abrahám freisin dul i gcomhairle leis an Tiarna faoi gach a tharla di.
12 Agus d’fhiafraigh siad uile den Tiarna faoin ábhar seo, agus thug siad focal di ón Tiarna agus dúirt siad léi, Tá beirt leanaí i do bhroinn, agus éireoidh dhá náisiún astu; agus beidh náisiún amháin níos láidre ná an ceann eile, agus déanfaidh an ceann is mó seirbhís don cheann is óige.
13 Agus nuair a bhí a laethanta le breith aici críochnaithe, chrom sí síos, agus féach, bhí cúpla ina broinn, mar a dúirt an Tiarna léi.
14 Agus tháinig an chéad duine amach dearg ar fad cosúil le héadach clúmhach, agus thug muintir na tíre uile Éasau

mar ainm air, ag rá, Go raibh an fear seo críochnaithe ón mbroinn.

15 Agus ina dhiaidh sin tháinig a dhearthái r, agus rug a lámh ar sháil Éasau, uime sin thug siad Iacób mar ainm air.

16 Agus bhí Íosác mac Abrahám seasca bliain d'aois nuair a ghin sé iad.

17 Agus d'fhás na buachaillí suas go dtí a gcúigiú bliain déag, agus tháinig siad i measc phobal na bhfear. Fear cealgach agus cealgach ab ea Éasau, agus sealgaire oilte sa réimse, agus fear foirfe agus críonna ab ea Iacób, ag maireachtáil i bpubaill, ag cothú tréada agus ag foghlaim treoracha an Tiarna agus orduithe a athar agus a mháthar.

18 Agus d'fhan Íosác agus clann a thí lena athair Abrahám i dtír Chanán, mar a d'ordaigh Dia dóibh.

19 Agus chuaigh Íosmael mac Abrahám lena chlann agus lena n-uile a raibh acu, agus d'fhill siad ann go tír Havíla, agus d'fhan siad ann.

20 Agus chuaigh clann uile choimhdeacha Abrahám chun cónaí i dtír an oirthir, óir chuir Abrahám ar shiúl óna mhac iad, agus thug sé bronntanais dóibh, agus d'imigh siad.

21 Agus thug Abrahám a chuid uile dá mhac Íosác, agus thug sé dó freisin a chuid seoda uile.

22 Agus d'ordaigh sé dó ag rá, Nach bhfuil a fhios agat agus nach dtuigeann tú gurb é an Tiarna Dia ar neamh agus ar talamh, agus nach bhfuil aon duine eile ann seachas é?

23 Agus is é a thug mé ó theach m'athar, agus ó áit mo bhreithe, agus a thug dom gach sólás ar talamh; a shaor mé ó chomhairle na ndrochdhaoine, óir ann a chuir mé mo mhuinín.

24 Agus thug sé mé go dtí an áit seo, agus shaor sé mé ó Ur Casdim; agus dúirt sé liom, Do do shliocht tabharfaidh mé na tailte seo go léir, agus gheobhaidh siad oidhreacht orthu nuair a choimeádfaidh siad mo chuid aitheanta, mo reachtanna agus mo bhreithiúnais a d'ordaigh mé duit, agus a ordóidh mé dóibh.

25 Anois dá bhrí sin, a mhic, éist le mo ghlór, agus coinnigh aithne an Tiarna do Dhia, a d'ordaigh mé duit, ná claon ón mbealach ceart ar dheis ná ar chlé, i dtreo go n-éireoidh go maith leat féin agus le do chlann i do dhiaidh go deo.

26 Agus cuimhnigh ar oibreacha iontacha an Tiarna, agus ar a chineáltas a léirigh sé dúinn, trí sinn a shaoradh ó lámha ár naimhde, agus gur chuir an Tiarna ár nDia iad inár lámha; agus anois dá bhrí sin coinnigh gach a d'ordaigh mé duit, agus ná claon ó aithne do Dhia, agus ná déan seirbhís d'aon duine eile seachas é, d'fhonn go n-éireoidh go maith leat féin agus le do shliocht i do dhiaidh.

27 Agus múin do do chlann agus do do shliocht treoracha an Tiarna agus a aithne, agus múin dóibh an tslí dhílis ar cheart dóibh dul, ionas go n-éireoidh go maith leo go deo.

28 Agus d'fhreagair Íosác a athair agus dúirt leis, An rud a d'ordaigh mo Thiarna, sin a dhéanfaidh mé, agus ní imeoidh mé ó orduithe an Tiarna mo Dhia, coimeádfaidh mé gach a d'ordaigh sé dom; agus bheannaigh Abrahám a mhac Íosác, agus a chlann freisin; agus mhúin Abrahám teagasc an Tiarna agus a bhealaí do Iacób.

29 Agus ba é an tráth sin a fuair Abrahám bás, sa chúigiú bliain déag de shaol Iacób agus Éasau, mic Íosác, agus ba iad céad seachtó cúig bliana laethanta iomlán Abrahám, agus fuair sé bás agus bailíodh é lena mhuintir i seanaois mhaith, sean agus sásta le laethanta, agus chuir Íosác agus Íosmael a mhic é.

30 Agus nuair a chuala áitritheoirí Chanán go raibh Abrahám marbh, tháinig siad go léir, lena ríthe agus a bprionsaí agus a gcuid fear go léir, chun Abrahám a adhlacadh.

31 Agus tháinig áitritheoirí uile thír Harán, agus clanna uile theach Abrahám, agus na prionsaí agus na móruaisle uile, agus mic Abrahám trí na coimhdeacha, nuair a chuala siad faoi bhás Abrahám, agus dhíol siad cineáltas Abrahám, agus thug siad sólás d'Íosác a mhac, agus chuir siad Abrahám san uaimh a cheannaigh sé ó Ephron an Hiteach agus a chlann, mar sheilbh áit adhlactha.

32 Agus chaoin áitritheoirí Chanán uile, agus gach duine a raibh aithne acu ar Abrahám, ar Abrahám ar feadh bliana iomláine, agus chaoin fir agus mná é.

33 Agus ghuil na páistí beaga go léir, agus áitritheoirí uile na tíre, faoi Abrahám, mar gheall ar a bheith maith dóibh go léir, agus mar gheall ar a bheith macánta le Dia agus le daoine.

34 Agus níor éirigh fear a raibh eagla Dé air mar a bhí ar Abrahám, óir bhí eagla Dé air óna óige, agus bhí sé ag fónamh don Tiarna, agus bhí sé ag leanúint a bhealaí uile le linn a shaoil, óna óige go dtí lá a bháis.

35 Agus bhí an Tiarna leis agus shaor sé é ó chomhairle Nimrod agus a mhuintire, agus nuair a rinne sé cogadh le ceithre rí Élam, bhuaigh sé orthu.

36 Agus thug sé clann uile an domhain chun seirbhíse Dé, agus mhúin sé dóibh bealaí an Tiarna, agus chuir sé ar a gcumas an Tiarna a aithint.

37 Agus rinne sé crann agus phlandáil sé fíonghort ann, agus bhíodh bia agus deoch ullmhaithe aige i gcónaí ina phuball dóibh siúd a ghabhfadh tríd an tír, ionas go mbeadh siad sásta ina theach.

38 Agus shaor an Tiarna Dia an domhan ar fad ar son Abrahám.

39 Agus tar éis bhás Abrahám, bheannaigh Dia a mhac Íosác agus a chlann, agus bhí an Tiarna le hÍosác mar a bhí sé lena athair Abrahám, óir choinnigh Íosác aithne uile an Tiarna mar a d'ordaigh a athair Abrahám dó; níor chas sé ar dheis ná ar chlé ón gcosán ceart a d'ordaigh a athair dó.

CAIBIDIL 27

1 Agus théadh Éasau go minic amach sa pháirc ag seilg an tráth sin tar éis bhás Abrahám.

2 Agus théadh Nimrod rí Bhabil, Amrafel, go minic lena chuid fear cumhachtach ag fiach sa réimse, agus ag siúl timpeall lena chuid fear i bhfuar an lae.

3 Agus bhí Nimrod ag faire ar Éasau an lá ar fad, óir bhí éad i gcroí Nimrod in aghaidh Éasau an lá ar fad.

4 Agus lá áirithe chuaigh Éasau amach sa pháirc ag seilg, agus fuair sé Nimrod ag siúl san fhásach lena bheirt fhear.

5 Agus bhí a chuid fear cumhachtach go léir agus a mhuintir leis san fhásach, ach d'imigh siad uaidh i bhfad uaidh, agus chuaigh siad uaidh i dtreonna difriúla chun fiach a dhéanamh, agus d'fholaigh Éasau é féin ar son Nimrod, agus d'fhan sé i bhfolach air san fhásach.

6 Agus ní raibh aithne ag Nimrod ná ag a chuid fear a bhí leis air, agus bhíodh Nimrod agus a chuid fear ag siúl

timpeall sa réimse go minic le linn fionnuar an lae, agus le fios a bheith acu cá raibh a chuid fear ag seilg sa réimse.

7 Agus tháinig Nimrod agus beirt dá chuid fear a bhí leis go dtí an áit inar rabhadar, nuair a léim Éasau go tobann óna áit fholaithe, agus tharraing sé a chlaíomh, agus rith sé go tapa chuig Nimrod agus ghearr sé a cheann de.

8 Agus throid Éasau troid ghéar leis an mbeirt fhear a bhí in éineacht le Nimrod, agus nuair a ghlaoigh siad air, chas Éasau orthu agus bhuail sé chun báis iad lena chlaíomh.

9 Agus chuala fir chumhachtacha Nimrod uile, a d'fhág é chun dul go dtí an fásach, an glao i gcéin, agus d'aithin siad guthanna an bheirt fhear sin, agus rith siad chun cúis an scéil a fháil amach, nuair a fuair siad a rí agus an bheirt fhear a bhí leis ina luí marbh sa fhásach.

10 Agus nuair a chonaic Éasau fir chumhachtacha Nimrod ag teacht i gcéin, theith sé, agus ar an gcaoi sin d'éalaigh sé; agus rug Éasau leis na héadaí luachmhara a bhí ag Nimrod, a thug athair Nimrod do Nimrod, agus lenar bhuaigh Nimrod ar an tír ar fad, agus rith sé agus cheil sé iad ina theach.

11 Agus ghlac Éasau na héadaí sin agus rith sé isteach sa chathair ar son fhir Nimrod, agus tháinig sé go teach a athar tuirseach agus traochta ón gcath, agus bhí sé réidh le bás a fháil de bhrón nuair a chuaigh sé i dtreo a dheartháir Iacób agus shuigh sé os a chomhair.

12 Agus dúirt sé lena dheartháir Iacób, "Féach, táim ag fáil bháis inniu, agus cén fáth, mar sin, a bhfuil an ceart breithe ag teastáil uaim?" Agus ghníomhaigh Iacób go ciallmhar le hEsau sa chás seo, agus dhíol Ésau a cheart breithe le Iacób, óir is amhlaidh a rinne an Tiarna é.

13 Agus cuid Éasau i bpluais pháirc Machpelah, a cheannaigh Abrahám ó chlann Het mar sheilbh reilige, dhíol Éasau le Iacób freisin, agus cheannaigh Iacób an chuid sin go léir óna dheartháir Éasau ar luach.

14 Agus scríobh Iacób an méid seo ar fad i leabhar, agus thug sé fianaise air le finnéithe, agus shéalaigh sé é, agus d'fhan an leabhar i lámha Iacóib.

15 Agus nuair a fuair Nimrod mac Cush bás, thóg a chuid fear suas é agus thug siad leo é i ngreann, agus chuir siad ina chathair é, agus ba dhá chéad agus cúig bliana déag na laethanta ar fad a mhair Nimrod agus fuair sé bás.

16 Agus ba iad céad ochtó cúig bliana na laethanta a raibh Nimrod i réim ar mhuintir na tíre; agus fuair Nimrod bás le claíomh Esau i náire agus i ndeaspóid, agus ba iad sliocht Abrahám ba chúis lena bhás mar a chonaic sé ina bhrionglóid.

17 Agus nuair a fuair Nimrod bás, roinneadh a ríocht ina go leor rannóga, agus tugadh ar ais do ríthe na tíre na codanna uile a raibh Nimrod i réim orthu, a fuair ar ais iad tar éis bhás Nimrod, agus bhí muintir uile theach Nimrod faoi sclábhaíocht ag ríthe eile na tíre ar feadh i bhfad.

CAIBIDIL 28

1 Agus sna laethanta sin, tar éis bhás Abrahám, sa bhliain sin thug an Tiarna gorta trom sa tír, agus agus an gorta ag dul i léig i dtír Chanán, d'éirigh Íosác chun dul síos go dtí an Éigipt de bharr an ghorta, mar a rinne a athair Abrahám.

2 Agus thaispeáin an Tiarna d'Íosác an oíche sin agus dúirt sé leis, Ná téigh síos go dtí an Éigipt ach éirigh agus téigh go Gearar, chuig Abimelech rí na bhFilistíneach, agus fan ann go dtí go mbeidh deireadh leis an ngorta.

3 Agus d'éirigh Íosác agus chuaigh sé go Gearar, mar a d'ordaigh an Tiarna dó, agus d'fhan sé ann bliain iomlán.

4 Agus nuair a tháinig Íosác go Gearár, chonaic muintir na tíre go raibh cuma álainn ar Rebecca a bhean chéile, agus d'fhiafraigh muintir Gearár d'Íosác faoina bhean chéile, agus dúirt sé, "Is í mo dheirfiúr í," óir bhí eagla air a rá gurbh í a bhean chéile í ar eagla go maródh muintir na tíre é mar gheall uirthi.

5 Chuaigh prionsaí Abimelech agus mhol siad an bhean don rí, ach níor fhreagair sé iad, agus níor thug sé aird ar a gcuid focal.

6 Ach chuala sé iad ag rá gur dhearbhaigh Íosác gurbh í a dheirfiúr í, agus mar sin choinnigh an rí é sin ina aonar.

7 Agus nuair a bhí trí mhí caite ag Íosác sa tír, d'fhéach Abimelech amach an fhuinneog agus chonaic sé, agus féach, bhí Íosác ag spraoi le Rebeca a bhean chéile, óir bhí cónaí ar Íosác i dteach seachtrach an rí, agus bhí teach Íosác os comhair theach an rí.

8 Agus dúirt an rí le hÍosác, "Cad é seo a rinne tú orainn ag rá faoi do bhean chéile, 'Is í mo dheirfiúr í?' Nach furasta a d'fhéadfadh duine de mhórfhir an phobail luí léi, agus ansin thabharfá cion orainn."

9 Agus dúirt Íosác le hAibimelech, Óir bhí eagla orm go bhfaigheadh mé bás de bharr mo mhná céile, dá bhrí sin dúirt mé, Is í mo dheirfiúr í.

10 Ag an am sin thug Abimelech orduithe dá phrionsaí agus dá mhórfhir uile, agus thug siad leo Íosác agus Rebeca a bhean chéile agus thug siad os comhair an rí iad.

11 Agus d'ordaigh an rí go gcuirfidís éadaí ríoga orthu, agus go gcuirfidís ag marcaíocht iad trí shráideanna na cathrach, agus go bhfógróidís os a gcomhair ar fud na tíre, ag rá, 'Seo an fear agus seo a bhean chéile; cibé duine a bhainfidh leis an bhfear seo nó lena bhean chéile, gheobhaidh sé bás cinnte.' Agus d'fhill Íosác lena bhean chéile go teach an rí, agus bhí an Tiarna le hÍosác agus lean sé air ag dul i méid agus ní raibh aon rud in easnamh air.

12 Agus thug an Tiarna fabhar d'Íosác i súile Abimelech, agus i súile a chuid ábhar go léir, agus rinne Abimelech go maith le hÍosác, óir chuimhnigh Abimelech ar an mionn agus ar an gconradh a bhí idir a athair agus Abrahám.

13 Agus dúirt Abimelech le hÍosác, "Féach, tá an talamh ar fad romhat; cónaí cibé áit is maith leat go dtí go bhfillfidh tú ar do thír féin." Agus thug Abimelech páirceanna agus fíonghoirt d'Íosác agus an chuid is fearr de thalamh Ghearar, le cur agus le baint agus le toradh na talún a ithe go dtí go mbeadh laethanta an ghorta thart.

14 Agus chuir Íosác síol sa tír sin, agus fuair sé céad oiread sa bhliain chéanna, agus bheannaigh an Tiarna é.

15 Agus d'éirigh an fear mór, agus bhí tréada agus tréada aige agus líon mór seirbhíseach.

16 Agus nuair a bhí laethanta an ghorta thart, thaispeáin an Tiarna d'Íosác agus dúirt leis, Éirigh suas, imigh as an áit seo agus fill ar ais go do thír féin, go tír Chanán. Agus d'éirigh Íosác agus d'fhill sé ar Heabrón atá i dtír Chanán, é féin agus gach a raibh aige mar a d'ordaigh an Tiarna dó.

17 Agus ina dhiaidh sin fuair Sealach mac Arfachsad bás sa bhliain sin, an t-ochtú bliain déag de shaol Iacób agus Éasau; agus ba cheithre chéad tríocha trí bliana iomlán laethanta Shealach, agus ansin fuair sé bás.

18 Ag an am sin chuir Íosác a mhac ab óige Iacób go teach Shem agus Eibéir, agus d'fhoghlaim sé treoracha an Tiarna, agus d'fhan Iacób i dteach Shem agus Eibéir ar feadh tríocha dhá bhliain, agus níor imigh a dheartháir Éasau, óir ní raibh sé sásta imeacht, agus d'fhan sé i dteach a athar i dtír Chanán.
19 Agus bhíodh Éasau i gcónaí ag fiach sna páirceanna chun a fháil abhaile cibé rud a d'fhéadfadh sé a fháil, agus mar sin a rinne Éasau na laethanta ar fad.
20 Agus fear cealgach agus cleasach ab ea Éasau, fear a sheilg croíthe na ndaoine agus a chuirfeadh meall orthu, agus fear gaisciúil ab ea Éasau sa réimse, agus le himeacht ama chuaigh sé ag seilg mar is gnách; agus tháinig sé chomh fada le réimse Sheír, is é sin Eadóm.
21 Agus d'fhan sé i dtír Sheír ag fiach sa réimse ar feadh bliana agus ceithre mhí.
22 Agus chonaic Éasau ansin i dtír Sheír iníon fear Chanánaigh, agus Iahúdít a hainm, iníon Bhéirí mac Eiféir, de chlann Het mac Chanán.
23 Agus ghlac Éasau í mar bhean chéile, agus tháinig sé chuici; bhí Éasau daichead bliain d'aois nuair a ghlac sé í, agus thug sé í go Heabrón, tír áitribh a athar, agus chónaigh sé ann.
24 Agus tharla sna laethanta sin, sa chéad bliain is a deichiú de shaol Íosác, is é sin sa chaogadú bliain de shaol Iacób, gur fuair Sem mac Naoi bás sa bhliain sin; bhí Sem sé chéad bliain d'aois nuair a fuair sé bás.
25 Agus nuair a fuair Sem bás, d'fhill Iacób ar a athair go Heabrón atá i dtír Chanán.
26 Agus sa séú bliain is caoga de shaol Iacób, tháinig daoine ó Harán, agus insíodh do Rebecca faoina deartháir Labán mac Bheituel.
27 Óir bhí bean Lábáin gan chlann sna laethanta sin, agus níor rug sí aon chlann, agus níor rug a chuid banóglach ar bith clann dó ach an oiread.
28 Agus chuimhnigh an Tiarna ina dhiaidh sin ar Adinah bean chéile Labáin, agus d'fhás sí torrach agus rug sí cúpla iníonacha, agus thug Labán Léa ar an té ba shine agus Ráchael ar an té ba óige ar a iníonacha.
29 Agus tháinig na daoine sin agus d'inis siad na rudaí seo do Rebecca, agus bhí áthas mór ar Rebecca gur thug an Tiarna cuairt ar a deartháir agus gur rugadh clann dó.

CAIBIDIL 29

1 Agus d'éirigh Íosác mac Abrahám sean agus an-tógtha, agus d'éirigh a shúile trom le haois; bhí siad dorcha agus ní raibh siad in ann a fheiceáil.
2 An uair sin ghlaoigh Íosác ar a mhac Éasau agus dúirt sé, "Faigh d'airm, le do thoil, do bholgán agus do bhogha, agus éirigh suas agus téigh amach faoin bpáirc agus faigh fiadh dom, agus déan bia blasta dom agus tabhair chugam é le go n-íosfaidh mé é ionas go mbeannaím thú roimh mo bhás, mar táim sean agus liath anois."
3 Agus rinne Éasau amhlaidh; agus thóg sé a arm agus chuaigh sé amach faoin bpáirc ag fiach fiadh, mar is gnách, le tabhairt dá athair mar a d'ordaigh sé dó, ionas go mbeannaífeadh sé é.
4 Agus chuala Rebecca na focail uile a labhair Íosác le hEasau, agus rinne sí deifir agus ghlaoigh sí ar a mac Iacób, ag rá, Mar seo a labhair d'athair le do dheartháir Éasau, agus mar seo a chuala mise; anois dá bhrí sin déan deifir agus déan an rud a déarfaidh mé leat.
5 Éirigh suas agus téigh, impím ort, chuig an tréad agus tabhair dhá mheannán gabhar breátha dom, agus gheobhaidh mé an bia blasta do d'athair, agus tabharfaidh tusa an bia blasta leis le go n-íosfaidh sé sula dtagann do dheartháir ón seilg, ionas go mbeannaíonn d'athair thú.
6 Agus dheifir sé agus rinne Iacób mar a d'ordaigh a mháthair dó, agus rinne sé an bia blasta agus thug sé os comhair a athar é sular tháinig Éasau óna sheilg.
7 Agus dúirt Íosác le Iacób, "Cé thú féin, a mhic?" Agus dúirt sé, "Is mise do chéadghin Éasau, rinne mé mar a d'ordaigh tú dom; éirigh suas anois, impím ort, agus ith de mo chuid fiaigh, ionas go mbeannaíonn d'anam mé mar a dúirt tú liom."
8 Agus d'éirigh Íosác agus d'ith sé agus d'ól sé, agus fuair a chroí sólás, agus bheannaigh sé Iacób agus d'imigh Iacób óna athair; agus a luaithe a bheannaigh Íosác Iacób agus a d'imigh sé uaidh, féach, tháinig Éasau óna sheilg ón bpáirc, agus rinne sé bia blasta freisin agus thug sé dá athair é le hithe agus le beannú dó.
9 Agus dúirt Íosác le hEasau, "Cé hé a ghabh fiadh agus a thug chugam í sular tháinig tú, agus a bheannaigh mé?" Agus bhí a fhios ag Éasau gur dhein a dheartháir Iacób é seo, agus las fearg Éasau i gcoinne a dhearthár Iacóib as an gcaoi sin a rinne sé leis.
10 Agus dúirt Éasau, Nach bhfuil Iacób air go ceart? óir chuir sé mo áit faoi dhó, thóg sé mo cheart breithe uaidh agus anois thóg sé mo bheannacht uaidh; agus ghuil Éasau go mór; agus nuair a chuala Íosác guth a mhic Éasau ag gol, dúirt Íosác le hÉasau, Cad is féidir liom a dhéanamh, a mhic? Tháinig do dheartháir le cleasaíocht agus thóg sé do bheannacht uaidh; agus bhí fuath ag Éasau dá dheartháir Iacób mar gheall ar an mbeannacht a thug a athair dó, agus las a fhearg go mór ina choinne.
11 Agus bhí eagla mhór ar Iacób roimh a dheartháir Éasau, agus d'éirigh sé suas agus theith sé go teach Éibeir mhic Sheim, agus d'fholaigh sé é féin ann ar son a dhearthár. Bhí Iacób trí bliana is seasca d'aois nuair a d'imigh sé as tír Chanán ó Heabrón. Bhí Iacób i bhfolach i dteach Éibeir ar feadh ceithre bliana déag ar son a dhearthár Éasau, agus lean sé air ag foghlaim bealaí an Tiarna agus a aithne ansin.
12 Agus nuair a chonaic Éasau gur theith Iacób uaidh agus gur éalaigh sé uaidh, agus gur bhain Iacób an bheannacht amach go cleasmhar, ansin bhrón sé go mór, agus bhí sé cráite lena athair agus lena mháthair freisin; agus d'éirigh sé suas freisin agus rug sé lena bhean chéile agus d'imigh sé óna athair agus óna mháthair go tír Sheir, agus d'fhan sé ann; agus chonaic Éasau bean ansin ó iníonacha Het arbh í Bosmat a hainm, iníon Elon an Hiteach, agus ghlac sé í mar bhean chéile sa bhreis ar a chéad bhean chéile, agus thug Éasau Adah mar ainm uirthi, ag rá go raibh an bheannacht imithe uaidh sa tréimhse sin.
13 Agus d'fhan Éasau i dtír Sheír sé mhí gan a athair ná a mháthair a fheiceáil, agus ina dhiaidh sin ghlac Éasau a mhná céile agus d'éirigh sé agus d'fhill sé ar thír Chanán, agus chuir Éasau a dhá bhean chéile i dteach a athar i Heabrón.
14 Agus chuir mná céile Éasau crá agus greann ar Íosác agus ar Rébeca lena ngníomhartha, óir níor shiúl siad i mbealaí an Tiarna, ach rinne siad seirbhís do dhéithe

adhmaid agus cloiche a n-athar mar a mhúin a n-athair dóibh, agus bhí siad níos measa ná a n-athair.

15 Agus chuaigh siad de réir drochmhianta a gcroí, agus rinne siad íobairtí agus dóigh siad túis do na Baalim, agus tháinig tuirse ar Íosác agus ar Rebecca díobh.

16 Agus dúirt Rebecca, Tá mé tuirseach de mo shaol mar gheall ar iníonacha Het; má ghlacann Iacób bean de iníonacha Het, mar atá siad seo de na hiníonacha sa tír, cad is fiú domsa an saol ansin?

17 Sna laethanta sin, ghabh Adah bean Esau torrach agus rug sí mac dó. Thug Esau Éilifaz mar ainm ar an mac a rugadh dó. Bhí Esau cúig bliana is seasca d'aois nuair a rug sí é.

18 Agus fuair Íosmael mac Abrahám bás sna laethanta sin, sa cheathrú bliain is seasca de shaol Iacób, agus ba iad céad tríocha seacht mbliana uile laethanta Íosmael agus ansin fuair sé bás.

19 Agus nuair a chuala Íosác go raibh Íosmael marbh, chaoin sé é, agus chaoin Íosác é ar feadh laethanta fada.

20 Agus tar éis ceithre bliana déag de chónaí Iacób i dteach Éibeir, bhí fonn ar Iacób a athair agus a mháthair a fheiceáil, agus tháinig Iacób go teach a athar agus a mháthar go Heabrón, agus bhí dearmad déanta ag Éasau sna laethanta sin ar a ndearna Iacób dó nuair a bhain sé an bheannacht uaidh sna laethanta sin.

21 Agus nuair a chonaic Éasau Iacób ag teacht chuig a athair agus a mháthair, chuimhnigh sé ar a ndearna Iacób leis, agus chuaigh fearg mhór air ina choinne agus d’iarr sé é a mharú.

22 Agus bhí Íosác mac Abrahám sean agus an-sean, agus dúirt Éasau, “Tá am m’athar ag druidim linn chun bás a fháil, agus nuair a gheobhaidh sé bás, maróidh mé mo dheartháir Iacób.”

23 Agus dúradh é seo le Rebecca, agus rinne sí deifir agus chuir sí fios ar a mac Iacób, agus dúirt sí leis, Éirigh, téigh agus teith go Harán chuig mo dheartháir Labán, agus fan ann tamall, go dtí go n-iompóidh fearg do dhearthár uait agus ansin fillfidh tú.

24 Agus ghlaoigh Íosác ar Iacób agus dúirt leis, Ná glac bean de chlann Chanán, óir is mar seo a d’ordaigh ár n-athair Abrahám dúinn de réir bhriathar an Tiarna a d’ordaigh sé dó, ag rá, Do do shliocht tabharfaidh mé an talamh seo; má choimeádann do chlann an conradh a rinne mé leat, ansin comhlíonfaidh mé do do chlann an rud a dúirt mé leat agus ní thréigfidh mé iad.

25 Anois, dá bhrí sin, a mhic, éist le mo ghlór, le gach a n-ordóidh mé duit, agus seachain bean a thógáil ó iníonacha Chanán; éirigh, téigh go Harán go teach Bhétúéil athair do mháthar, agus tóg bean as sin duit féin ó iníonacha Labán, deartháir do mháthar.

26 Dá bhrí sin, bí cúramach nach ndéanfaidh tú dearmad ar an Tiarna do Dhia agus ar a bhealaí uile sa tír ina bhfuil tú ag dul, agus nach ndéanfaidh tú ceangal le muintir na tíre agus go leanfaidh tú an díomhaoineas agus go dtréigfidh tú an Tiarna do Dhia.

27 Ach nuair a thiocfaidh tú chun na tíre, déan seirbhís don Tiarna ansiúd; ná claon ar dheis ná ar chlé ón mbealach a d’ordaigh mé duit, agus a d’fhoghlaim tú.

28 Agus go ndeonaí Dia Uilechumhachtach fabhar duit i radharc mhuintir an domhain, ionas go bhféadfá bean a thógáil ann de réir do rogha féin; bean atá maith agus díreach i mbealaí an Tiarna.

29 Agus go dtuga Dia beannacht d’athar Abrahám duit féin agus do do shliocht, agus go ndéanadh sé torthúil agus iomadúil thú, agus go ndéanadh slua mór thú sa tír ina bhfuil tú ag dul, agus go dtabharfadh Dia ar ais thú chuig an tír seo, tír chónaithe d’athar, le clann agus le saibhreas mór, le lúcháir agus le pléisiúr.

30 Agus chríochnaigh Íosác ag tabhairt orduithe do Iacób agus ag beannú dó, agus thug sé go leor bronntanas dó, airgead agus ór mar aon, agus chuir sé ar shiúl é; agus d’éist Iacób lena athair agus lena mháthair; phóg sé iad agus d’éirigh sé agus chuaigh sé go Padan-Aram; agus bhí Iacób seachtó a seacht mbliana d’aois nuair a d’imigh sé as tír Chanán ó Bhéar Seaba.

31 Agus nuair a d’imigh Iacób le dul go Haran, ghlaoigh Éasau ar a mhac Éilifaz, agus labhair sé leis i ngan fhios, ag rá, “Anois déan deifir, glac do chlaíomh i do láimh agus lean Iacób agus gabh roimhe ar an mbóthar, agus déan foláireamh air, agus maraigh é le do chlaíomh i gceann de na sléibhte, agus tóg gach a raibh aige agus tar ar ais.”

32 Agus fear gnóthach ab ea Éilifas mac Éasau agus saineolaí ar an mbogha mar a mhúin a athair dó, agus ba shealgair cáiliúil é sa réimse agus fear cróga.

33 Agus rinne Éilifáz mar a d’ordaigh a athair dó, agus bhí Éilifáz trí bliana déag d’aois ag an am sin, agus d’éirigh Éilifáz agus chuaigh sé agus thug deichniúr de dheartháireacha a mháthar leis agus lean sé Iacób.

34 Agus lean sé Iacób go dlúth, agus d’fhan sé i bhfolach air i dteorainn thír Chanán os comhair chathair Shechem.

35 Agus chonaic Iacób Éilifáz agus a chuid fear á leanúint, agus sheas Iacób san áit a raibh sé ag dul, d’fhonn a fháil amach cad a bhí ann, óir ní raibh a fhios aige an scéal; agus tharraing Éilifáz a chlaíomh agus chuaigh sé ar aghaidh, é féin agus a chuid fear, i dtreo Iacóib; agus dúirt Iacób leo, Cad é atá i gceist agaibh gur tháinig sibh anseo, agus cad is brí leis an tóir atá agaibh le bhur gclaímhte.

36 Agus tháinig Éilifáz i ngar do Iacób agus d’fhreagair sé agus dúirt leis, “Seo mar a d’ordaigh m’athair dom, agus anois dá bhrí sin ní chlaonfaidh mé ó na horduithe a thug m’athair dom.” Agus nuair a chonaic Iacób gur labhair Éasau le hÉlifáz fórsa a úsáid, chuaigh Iacób i ngar dó agus impigh sé ar Éilifáz agus a chuid fear, ag rá leis,

37 Féach gach a bhfuil agam agus a thug m’athair agus m’mháthair dom, glac chugat iad agus imigh uaim, agus ná maraigh mé, agus go measfar an rud seo mar fhíréantacht duit.

38 Agus thug an Tiarna fabhar do Iacób i súile Éilifáz mac Éasau agus a chuid fear, agus d’éist siad le guth Iacóib agus níor chuir siad chun báis é. Thug Éilifáz agus a chuid fear leo gach a raibh le Iacób, mar aon leis an airgead agus an t-ór a thug sé leis ó Bhéar Seaba; níor fhág siad tada aige.

39 Agus d’imigh Éilifaz agus a chuid fear uaidh agus d’fhill siad ar Éasau go Beerséba, agus d’inis siad dó gach a tharla dóibh le Iacób, agus thug siad dó gach a raibh tógtha acu ó Iacób.

40 Agus bhí fearg ar Éasau le hEilifaz a mhac, agus lena chuid fear a bhí leis, mar nár chuir siad Iacób chun báis.

41 Agus d’fhreagair siad agus dúirt siad le hEsau, Ós rud é gur impigh Iacób orainn sa chás seo gan é a mharú, las ár

dtrua dó, agus thógamar gach a raibh aige agus thugamar chugat é; agus thóg Ésau an t-airgead agus an t-ór go léir a thóg Éilifas ó Iacób agus chuir sé ina theach iad.
42 An uair sin nuair a chonaic Éasau gur bheannaigh Íosác Iacób agus gur ordaigh sé dó, “Ná glac bean de chuid iníonacha Chanán,” agus gur olc iníonacha Chanán i súile Íosác agus Rebeca,
43 Ansin chuaigh sé go teach Íosmael a uncail, agus i dteannta a sheanmhná céile ghlac sé Machlath iníon Íosmael, deirfiúr Nebayot, mar bhean chéile.

CAIBIDIL 30

1 Agus chuaigh Iacób ar aghaidh ag leanúint a bhealaigh go Haran, agus tháinig sé chomh fada le Sliabh Mhóiriá, agus d’fhan sé ann ar feadh na hoíche in aice le cathair Luz; agus thaispeáin an Tiarna ansin do Iacób an oíche sin, agus dúirt sé leis, Is mise an Tiarna Dia Abrahám agus Dia Íosác d’athar; an talamh ina luíonn tú tabharfaidh mé duit féin agus do do shliocht.
2 Agus féach, táim leat agus coimeádfaidh mé thú cibé áit a rachaidh tú, agus méadóidh mé do shliocht mar réaltaí na bhFlaitheas, agus cuirfidh mé do naimhde go léir faoi do bhráid; agus nuair a dhéanfaidh siad cogadh leat ní bheidh an bua acu ort, agus tabharfaidh mé ar ais chuig an tír seo thú le lúcháir, le clann, agus le saibhreas mór.
3 Agus dhúisigh Iacób as a chodladh agus bhí áthas mór air faoin bhfís a chonaic sé; agus thug sé Béitéil mar ainm ar an áit sin.
4 Agus d’éirigh Iacób as an áit sin agus áthas mór air, agus nuair a shiúl sé, mhothaigh sé a chosa éadrom le lúcháir, agus chuaigh sé as sin go tír chlann an Oirthir, agus d’fhill sé ar Haran agus shuigh sé ag tobar an aoire.
5 Agus fuair sé roinnt fear ann; ag dul ó Harán chun a dtréada a bheathú, agus chuir Iacób fios orthu, agus dúirt siad, Is as Harán sinn.
6 Agus dúirt sé leo, “An bhfuil aithne agaibh ar Labán mac Nahor?” Agus dúirt siadsan, “Tá aithne againn air, agus féach, tá a iníon Ráchael ag teacht chun tréad a hathar a chothú.”
7 Agus é fós ag caint leo, tháinig Ráchael iníon Lábán chun caoirigh a hathar a chothú, óir ba bhan-aoire í.
8 Agus nuair a chonaic Iacób Ráchael, iníon Labán, deartháir a mháthar, rith sé agus phóg sé í, agus thóg sé a ghlór agus ghuil sé.
9 Agus d’inis Iacób do Ráchael gurbh é mac Rebeca, deirfiúr a hathar, é, agus rith Ráchael agus d’inis sí dá hathair é, agus lean Iacób air ag caoineadh mar nach raibh aon rud aige le tabhairt go teach Labáin.
10 Agus nuair a chuala Labán go raibh mac a dheirféar Iacób tagtha, rith sé agus phóg sé é agus chuir sé a ghéaga ina ghlaic agus thug sé isteach sa teach é agus thug sé arán dó, agus d’ith sé.
11 Agus d’inis Iacób do Lábán cad a rinne a dheartháir Éasau leis, agus cad a rinne a mhac Éilifas leis ar an mbóthar.
12 Agus d’fhan Iacób i dteach Labáin ar feadh míosa, agus d’ith agus d’ól Iacób i dteach Labáin. Ina dhiaidh sin dúirt Labán le Iacób, “Inis dom cad é do phá, óir conas is féidir leat seirbhís a dhéanamh dom gan aon chostas?”
13 Agus ní raibh aon mhic ag Labán ach iníonacha amháin, agus bhí a mhná céile agus a bhanríonaí eile fós gan leanbh sna laethanta sin; agus seo iad ainmneacha iníonacha Labán a rug a bhean Adinah dó; Léa ainm na hiníonacha ba shine agus Ráchael ainm na hiníonacha ba óige; agus bhí Léa tanaí, ach bhí Ráchael álainn agus dea-ghnéasach, agus bhí grá ag Iacób di.
14 Agus dúirt Iacób le Lábán, “Freasfaidh mé seacht mbliana duit ar son Ráchael, d’iníon is óige.” Agus thoiligh Lábán leis sin agus d’fhreasaigh Iacób seacht mbliana do Lábán ar son a iníne Ráchael.
15 Agus sa dara bliain d’fhan Iacób i Harán, is é sin sa seachtó naoú bliain de shaol Iacób, fuair Eber mac Sheim bás sa bhliain sin. Bhí sé ceithre chéad seasca a ceathair bliain d’aois nuair a fuair sé bás.
16 Agus nuair a chuala Iacób go raibh Éber marbh, bhrón sé go mór, agus chaoin sé agus chaoin sé é ar feadh laethanta fada.
17 Agus sa tríú bliain d’fhan Iacób i Harán, rug Bosmat, iníon Íosmael, bean chéile Éasau, mac dó, agus thug Éasau Reúéil mar ainm air.
18 Agus sa cheathrú bliain d’fhan Iacób i dteach Labáin, thug an Tiarna cuairt ar Labán agus chuimhnigh sé air mar gheall ar Iacób, agus rugadh mic dó, agus ba é Beor a chéadghin, Alib a dhara mac, agus Chorash an tríú ceann.
19 Agus thug an Tiarna saibhreas agus onóir do Labán, mic agus iníonacha, agus mhéadaigh an fear go mór de bharr Iacóib.
20 Agus sna laethanta sin, bhí Iacób ag fónamh do Labán i ngach sórt oibre, sa teach agus sa réimse, agus bhí beannacht an Tiarna i ngach a raibh ag Labán sa teach agus sa réimse.
21 Agus sa chúigiú bliain fuair Iahúdít, iníon Bhéirí, bean chéile Éasau, bás i dtír Chanán, agus ní raibh aon mhic aici ach iníonacha amháin.
22 Agus seo iad ainmneacha a hiníonacha a rug sí d’Esau: Marzith ainm na hiníonacha ba shine, agus Puith ainm na hiníonacha ba óige.
23 Agus nuair a fuair Iahúdít bás, d’éirigh Éasau agus chuaigh sé go Seír ag fiach sa réimse, mar ba ghnách leis, agus d’fhan Éasau i dtír Sheír ar feadh i bhfad.
24 Agus sa séú bliain, ghlac Éasau le chéile, i dteannta a mhná eile, Ahlibamah, iníon Zebeon an Hívigh, agus thug Éasau í go tír Chanán.
25 Agus d’fhás Achlibamah torrach agus rug sí triúr mac d’Esau, Ieús, Iaalan agus Corach.
26 Agus sna laethanta sin, i dtír Chanán, bhí achrann idir aoirí Éasau agus aoirí áitritheoirí thír Chanán, óir bhí eallach agus maoin Éasau ró-fhlúirseach dó fanacht i dtír Chanán, i dteach a athar, agus ní raibh tír Chanán in ann é a iompar de bharr a eallach.
27 Agus nuair a chonaic Éasau go raibh a achrann ag dul i méid le háitritheoirí thír Chanán, d’éirigh sé suas agus thug sé leis a mhná céile agus a mhic agus a iníonacha, agus gach a raibh aige, agus an eallach a bhí aige, agus a mhaoin go léir a fuair sé i dtír Chanán, agus d’imigh sé ó áitritheoirí na tíre go tír Sheír, agus d’fhan Éasau agus gach a raibh aige i dtír Sheír.
28 Ach ó am go ham théadh Éasau ag féachaint ar a athair agus a mháthair i dtír Chanán, agus phósadh Éasau leis na

Horaigh, agus thug sé a iníonacha do mhic Sheír, na Horaigh.
29 Agus thug sé a iníon ba shine, Marsít, d’Anah, mac Zebeon, deartháir a mhná céile, agus thug sé Puít d’Azar, mac Bilhan an Horach; agus d’fhan Éasau sa sliabh, é féin agus a chlann, agus bhí siad torthúil agus iomadúil.

CAIBIDIL 31

1 Agus sa seachtú bliain, nuair a críochnaíodh seirbhís Iacóib a d’fhóin sé do Labán, dúirt Iacób le Labán, “Tabhair dom mo bhean chéile, óir tá laethanta mo sheirbhíse comhlíonta.” Agus rinne Labán amhlaidh, agus chruinnigh Labán agus Iacób muintir na háite sin go léir agus rinne siad féasta.
2 Agus tráthnóna tháinig Labán isteach sa teach, agus ina dhiaidh sin tháinig Iacób ann le muintir na féasta, agus mhúch Labán na soilse go léir a bhí sa teach.
3 Agus dúirt Iacób le Lábán, “Cén fáth a ndéanann tú an rud seo orainn?” agus d’fhreagair Lábán, “Is mar sin atáimid ag déanamh sa tír seo.”
4 Agus ina dhiaidh sin rug Labán a iníon Léa, agus thug sé í chuig Iacób, agus tháinig sé chuici agus níorbh eol do Iacób gurbh í Léa í.
5 Agus thug Labán Zilpah dá iníon Léa mar bhanaí tí.
6 Agus bhí a fhios ag na daoine go léir a bhí ag an bhféasta cad a rinne Labán le Iacób, ach níor inis siad an scéal do Iacób.
7 Agus tháinig na comharsana go léir an oíche sin go teach Iacóib, agus d’ith siad agus d’ól siad agus rinne siad lúcháir, agus sheinn siad os comhair Léa ar thiompáin agus ar dhamhsaí, agus d’fhreagair siad os comhair Iacóib, Aileá, Aileá.
8 Agus chuala Iacób a gcuid focal ach níor thuig sé a mbrí, ach cheap sé go mb’fhéidir gurb é sin a nós sa tír seo.
9 Agus labhair na comharsana na focail seo os comhair Iacóib san oíche, agus mhúch Labán na soilse go léir a bhí sa teach an oíche sin.
10 Agus ar maidin, nuair a bhris an lá, chas Iacób ar a bhean chéile agus chonaic sé, agus féach, ba í Léa a bhí ina luí ina bhrollach, agus dúirt Iacób, “Féach anois, tá a fhios agam cad a dúirt na comharsana aréir, a Héileá,” a dúirt siad, “agus ní raibh a fhios agam.”
11 Agus ghlaoigh Iacób ar Labán agus dúirt leis, “Cad é seo a rinne tú dom? Ar son Ráchael a rinne mé seirbhís duit, agus cén fáth ar mheall tú mé agus ar thug tú Léa dom?”
12 Agus d’fhreagair Labán Iacób, ag rá, Ní mar sin a dhéantar inár n-áit an bhean is óige a thabhairt roimh an mbean is sine anois. Dá bhrí sin, más mian leat a deirfiúr a ghlacadh mar an gcéanna, glac í chugat don tseirbhís a dhéanfaidh tú dom ar feadh seacht mbliana eile.
13 Agus rinne Iacób amhlaidh, agus ghlac sé Ráchael mar bhean chéile freisin, agus d’fhóin sé do Lábán seacht mbliana eile, agus tháinig Iacób chuig Ráchael freisin, agus bhí grá níos mó aige do Ráchael ná do Léa, agus thug Lábán a bhanríon Bilha di mar bhanríon.
14 Agus nuair a chonaic an Tiarna go raibh fuath ag Léa, d’oscail an Tiarna a broinn, agus ghabh sí torrach agus rug sí ceathrar mac do Iacób sna laethanta sin.
15 Agus seo iad a n-ainmneacha, Reúben, Simeon, Léiví, agus Iúdá, agus ina dhiaidh sin scoir sí de bheith ag breith.
16 Agus ag an am sin bhí Ráchael gan chlann, agus ní raibh aon sliocht aici, agus bhí éad ar Ráchael lena deirfiúr Léa. Agus nuair a chonaic Ráchael nár rug sí aon chlann do Iacób, rug sí a banóglach Bilha, agus rug sí beirt mhac do Iacób, Dán agus Naftáilí.
17 Agus nuair a chonaic Léa gur scoir sí de bheith ag breith clainne, rug sí a banóglach Zilpah freisin, agus thug sí í do Iacób mar bhean chéile. Agus tháinig Iacób chuig Zilpah freisin, agus rug sí beirt mhac do Iacób, Gad agus Áiséar.
18 Agus ghabh Léa torrach arís sna laethanta sin agus rug sí beirt mhac agus iníon amháin do Iacób, agus seo iad a n-ainmneacha, Íosácar, Sebúlon agus a ndeirfiúr Dína.
19 Agus bhí Ráchel fós gan leanbh sna laethanta sin, agus ghuigh Ráchel chun an Tiarna an uair sin, agus dúirt sí, A Thiarna Dia, cuimhnigh orm agus tabhair cuairt orm, impím ort, óir anois diúltóidh mo fhear dom, óir níor rug mé clann dó.
20 Anois, a Thiarna Dia, éist le mo ghuí os do chomhair, agus féach ar mo thrioblóid, agus tabhair clann dom mar cheann de na banríona, ionas nach n-iompróidh mé mo mhaslú níos mó.
21 Agus éist Dia léi agus d’oscail sé a broinn, agus ghabh Ráchael torrach agus rug sí mac, agus dúirt sí, “Tá an Tiarna tar éis mo mhasla a bhaint di.” Agus thug sí Iósaef mar ainm air, ag rá, “Go gcuirfeadh an Tiarna mac eile liom.” Agus bhí Iacób aon bhliain is nócha d’aois nuair a rug sí é.
22 Ag an am sin chuir Rebecca, máthair Iacóib, a banaltra Debórá iníon Úz agus beirt de shearbhóntaí Íosác chuig Iacób.
23 Agus tháinig siad go Iacób go Harán agus dúirt siad leis, Chuir Rebecca sinn chugat ag iarraidh ort filleadh ar theach d’athar go tír Chanán; agus d’éist Iacób leo sa mhéid a dúirt a mháthair.
24 Ag an am sin, bhí na seacht mbliana eile a d’fhóin Iacób do Labán ar son Ráchael críochnaithe, agus ag deireadh ceithre bliana déag a raibh cónaí air i Harán dúirt Iacób le Labán, “Tabhair dom mo mhná céile agus lig dom imeacht ionas go n-imeoidh mé go dtí mo thír féin, óir féach, chuir mo mháthair teachtaireacht chugam ó thír Chanán á rá liom filleadh ar theach m’athar.”
25 Agus dúirt Lábán leis, Ní mar sin a iarraim ort; má fuair mé fabhar i do radharc ná tréig mé; socraigh do thuarastal dom agus tabharfaidh mé duit é, agus fan liom.
26 Agus dúirt Iacób leis, “Seo an luach saothair a thabharfaidh tú dom: go rachaidh mé trí do thréad uile inniu agus go mbainfidh mé uathu gach uan atá breac agus breac agus donn i measc na gcaorach agus na ngabhar, agus má dhéanann tú an rud seo domsa, fillfidh mé agus beathaím do thréad agus coimeádfaidh mé iad mar a bhí ar dtús.”
27 Agus rinne Lábán amhlaidh, agus bhain Lábán as a thréad gach a raibh ráite ag Iacób agus thug sé dó iad.
28 Agus chuir Iacób gach a raibh bainte aige ó thréad Labán i lámha a mhac, agus bhí Iacób ag cothú an chuid eile de thréad Labán.
29 Agus nuair a chonaic seirbhísigh Íosác, a chuir sé chuig Iacób, nach bhfillfeadh Iacób leo ansin go tír Chanán chuig a athair, d’imigh siad uaidh agus d’fhill siad abhaile go tír Chanán.

30 Agus d’fhan Debóra le Iacób i Harán, agus níor fhill sí le seirbhísigh Íosác go tír Chanán, agus d’fhan Debóra le mná céile agus le clann Iacób i Harán.

31 Agus d’fhóin Iacób do Labán sé bliana eile, agus nuair a rugadh na caoirigh, bhain Iacób uathu na caoirigh breac agus breac, mar a shocraigh sé le Labán, agus rinne Iacób amhlaidh i dteach Labáin ar feadh sé bliana, agus mhéadaigh an fear go mór agus bhí eallach agus banfhreasúir agus sclábhaithe fir, camaill agus asail aige.

32 Agus bhí dhá chéad tréad eallaigh ag Iacób, agus bhí a chuid eallaigh mór agus álainn agus an-thorthúil, agus bhí fonn ar gach teaghlach de chlann na ndaoine cuid d’eallaigh Iacóib a fháil, óir bhí siad thar a bheith rathúil.

33 Agus tháinig mórán de chlann na ndaoine chun cuid de thréad Iacób a fháil, agus thug Iacób caora dóibh mar shearbhónta nó mar bhan-shearbhónta nó mar asal nó mar chamall, nó cibé rud a theastaigh ó Iacób uathu, thug siad dó.

34 Agus fuair Iacób saibhreas agus onóir agus maoin trí na hidirbhearta seo le clann na ndaoine, agus bhí clann Labán in éad leis as an onóir seo.

35 Agus i gceann tamaill chuala sé briathra mhic Labán, ag rá, Thóg Iacób leis gach a raibh ag ár n-athair, agus as a raibh ag ár n-athair fuair sé an ghlóir seo go léir.

36 Agus chonaic Iacób aghaidh Labáin agus a chlann, agus féach, ní raibh sé i leith sna laethanta sin mar a bhí sé roimhe sin.

37 Agus nuair a bhí na sé bliana caite, thaispeáin an Tiarna do Iacób agus dúirt sé leis: “Éirigh, imigh as an tír seo agus fill ar ais go tír do dhúchais agus beidh mé leat.”

38 Agus d’éirigh Iacób an uair sin agus chuir sé a chlann agus a mhná céile agus gach a raibh aige ar chamaill, agus chuaigh sé amach chun dul go tír Chanán chuig a athair Íosác.

39 Agus ní raibh a fhios ag Labán gur imigh Iacób uaidh, óir bhí Labán ag bearradh caorach an lá sin.

40 Agus ghoid Ráchael íomhánna a hathar, agus thug sí leo iad agus chuir sí i bhfolach iad ar an gcamall ar a raibh sí ina suí, agus d’imigh sí léi.

41 Agus seo nós na n-íomhánna; trí fhear atá ar an gcéadghin a thógáil agus é a mharú agus an ghruaig a bhaint dá cheann, agus salann a thógáil agus an ceann a shailleadh agus é a ungadh in ola, ansin táibléad beag copair nó táibléad óir a thógáil agus an t-ainm a scríobh air, agus an táibléad a chur faoina theanga, agus an ceann a thógáil leis an táibléad faoin teanga agus é a chur sa teach, agus soilse a lasadh os a chomhair agus umhlú síos dó.

42 Agus an uair a chrom siad síos dó, labhraíonn sé leo i ngach ní a iarrann siad air, trí chumhacht an ainm atá scríofa ann.

43 Agus déanann cuid acu iad i bhfoirmeacha fir, óir agus airgid, agus téann siad chucu in amanna ar a bhfuil aithne acu, agus faigheann na figiúirí tionchar na réaltaí, agus insíonn siad dóibh rudaí amach anseo, agus ar an mbealach seo a bhí na híomhánna a ghoid Rachel óna hathair.

44 Agus ghoid Ráchael na híomhánna seo a bhí ag a hathair, ionas nach mbeadh a fhios ag Labán trína chéile cá ndeachaigh Iacób.

45 Agus tháinig Labán abhaile agus d’fhiafraigh sé faoi Iacób agus a theaghlach, ach ní raibh sé le fáil. Agus chuardaigh Labán a íomhánna le fios a bheith aige cá ndeachaigh Iacób, ach ní bhfuair sé iad. Chuaigh sé chuig íomhánna eile agus d’fhiafraigh sé díobh. Dúirt siad leis gur theith Iacób uaidh go dtí tír a athar, go dtí tír Chanán.

46 Agus d’éirigh Labán ansin agus thug sé a dheartháireacha agus a shearbhóntaí uile leis, agus chuaigh sé amach agus lean sé Iacób, agus rug sé air i sliabh Ghilead.

47 Agus dúirt Labán le Iacób, Cad é seo a rinne tú domsa, ag teitheadh agus ag mealladh mé, agus ag tabhairt mo iníonacha agus a gclann mar bhraighdeana claímh?

48 Agus níor lig tú dom iad a phógadh agus iad a sheoladh ar shiúl le lúcháir, agus ghoid tú mo dhéithe agus d’imigh tú.

49 Agus d’fhreagair Iacób Labán, ag rá, Mar bhí eagla orm go mbainfeá d’iníonacha uaim le fórsa; agus anois cibé duine a bhfaighidh tú do dhéithe leis, gheobhaidh sé bás.

50 Agus chuardaigh Labán na híomhánna agus rinne sé scrúdú ar phubaill agus ar throscán Iacóib go léir, ach ní bhfuair sé iad.

51 Agus dúirt Labán le Iacób, Déanfaimid conradh le chéile agus beidh sé ina fhianaise idir mise agus tusa; má dhéanann tú anró ar mo iníonacha, nó má ghlacann tú mná eile seachas mo iníonacha, beidh Dia ina fhinné idir mise agus tusa sa chás seo.

52 Agus thóg siad clocha agus rinne siad carn de, agus dúirt Labán, “Is finné idir mise agus tusa an carn seo,” uime sin thug sé Gilead mar ainm air.

53 Agus d’ofráil Iacób agus Labán íobairt ar an sliabh, agus d’ith siad ansiúd ag an gcarn, agus d’fhan siad ar an sliabh ar feadh na hoíche, agus d’éirigh Labán go moch ar maidin, agus ghuil sé lena iníonacha agus phóg sé iad, agus d’fhill sé ar a áit féin.

54 Agus dheifir sé agus chuir sé a mhac Beor, a bhí seacht mbliana déag d’aois, ar shiúl le hAibíorof mac Úz, mac Nahor, agus deichniúr fear leo.

55 Agus rinne siad deifir agus d’imigh siad agus chuaigh siad thar an mbóthar roimh Iacób, agus tháinig siad ar bhóthar eile go tír Sheír.

56 Agus tháinig siad go dtí Éasau agus dúirt siad leis, Mar seo a deir do dheartháir agus do ghaol, deartháir do mháthar, Labán mac Bhetúéil, ag rá,

57 An chuala tú cad a rinne do dheartháir Iacób domsa, a tháinig chugam nocht agus lomnocht ar dtús, agus chuaigh mé i bhfabhar dó, agus thug mé chuig mo theach é le honóir, agus rinne mé mórán de, agus thug mé mo bheirt iníon dó mar mhná céile agus beirt de mo chailíní freisin.

58 Agus bheannaigh Dia é ar mo shon, agus mhéadaigh sé go mór, agus rugadh mic, iníonacha agus banfhoireann dó.

59 Tá stoc ollmhór tréad agus caorach aige freisin, camaill agus asail, chomh maith le hairgead agus ór go flúirseach; agus nuair a chonaic sé go raibh a shaibhreas ag méadú, d’fhág sé mé agus mé ag dul ag bearradh mo chaoirigh, agus d’éirigh sé suas agus theith sé i ngan fhios.

60 Agus thóg sé a mhná céile agus a chlann ar chamaill, agus thug sé leis a chuid eallach agus maoin go léir a fuair sé i mo thír, agus thóg sé a aghaidh suas chun dul chuig a athair Íosác, go tír Chanán.

61 Agus níor lig sé dom mo iníonacha agus a gclann a phógadh, agus thug sé mo iníonacha mar bhraighdeana a gabhadh leis an gclaíomh, agus ghoid sé mo dhéithe freisin agus theith sé.

62 Agus anois tá sé fágtha agam i sliabh shruthán Iabúc, é féin agus gach a bhfuil aige; níl aon rud in easnamh air.
63 Más mian leat dul chuige, téigh ansin agus gheobhaidh tú é ansiúd, agus is féidir leat a dhéanamh leis mar is mian le d'anam; agus tháinig teachtairí Labán agus d'inis siad na nithe seo go léir d'Esau.
64 Agus chuala Éasau briathra uile theachtairí Labáin, agus las a fhearg go mór in aghaidh Iacóib, agus chuimhnigh sé ar a fhuath, agus las a fhearg ina chroí.
65 Agus dheifir sé agus thug sé leis a chlann agus a shearbhóntaí agus anamacha a theaghlaigh, seasca fear, agus chuaigh sé agus chruinnigh sé clann Sheir an Horach go léir agus a muintir, trí chéad daichead fear, agus ghabh sé an líon seo go léir, ceithre chéad fear, le claímhte tarraingthe, agus chuaigh sé go dtí Iacób le bualadh air.
66 Agus roinn Éasau an líon seo ina chodanna éagsúla, agus ghlac sé seasca fear a chlann agus a shearbhóntaí agus anamacha a theaghlaigh mar cheann amháin, agus thug sé iad faoi chúram Éilifáz a mhac ba shine.
67 Agus thug sé na cinn eile do chúram shé mhac Sheír an Horach, agus chuir sé gach fear os cionn a shliochd agus a chlann.
68 Agus chuaigh an campa seo ar fad mar a bhí, agus chuaigh Éasau ina measc i dtreo Iacóib, agus threoraigh sé iad go tapaidh.
69 Agus d'imigh teachtairí Labán ó Éasau agus chuaigh siad go tír Chanán, agus tháinig siad go teach Rebeca máthair Iacóib agus Éasau.
70 Agus dúradh léi, "Féach, tá do mhac Éasau imithe i gcoinne a dhearthár Iacóib le ceithre chéad fear; óir chuala sé go raibh sé ag teacht, agus tá sé imithe chun cogaidh a dhéanamh leis, agus chun é a bhualadh, agus chun gach a bhfuil aige a thógáil."
71 Agus rinne Rebecca deifir agus chuir sí seachtó a dó fear ó sheirbhísigh Íosác chun bualadh le Iacób ar an mbóthar; óir dúirt sí, B'fhéidir go ndéanfadh Éasau cogadh ar an mbóthar nuair a chasfadh sé air.
72 Agus chuaigh na teachtairí seo ar an mbóthar chun bualadh le Iacób, agus bhuail siad leis ar bhóthar an tsrutháin ar an taobh eile de shruthán Iabúc, agus dúirt Iacób nuair a chonaic sé iad, Tá an campa seo ceaptha dom ó Dhia, agus thug Iacób Machnaim mar ainm ar an áit sin.
73 Agus bhí aithne ag Iacób ar mhuintir a athar go léir, agus phóg sé iad agus chuir sé a mbarróg orthu agus tháinig sé leo, agus d'fhiafraigh Iacób díobh faoina athair agus faoina mháthair, agus dúirt siad, Bhí siad go maith.
74 Agus dúirt na teachtairí seo le Iacób, Chuir Rebecca do mháthair chugainn ag rá, 'Chuala mé, a mhic, go bhfuil do dheartháir Éasau imithe amach i do choinne ar an mbóthar le fir ó chlann Sheir an Horach.'
75 Dá bhrí sin, a mhic, éist le mo ghlór agus féach le do chomhairle cad a dhéanfaidh tú, agus nuair a thiocfaidh sé chugat, impigh air, agus ná labhair go heasurramach leis, agus tabhair bronntanas dó as do sheilbh, agus as an méid a thug Dia duit.
76 Agus nuair a fhiafraíonn sé díot faoi do chúrsaí, ná ceil aon rud uaidh, b'fhéidir go n-iompóidh sé óna fhearg i do choinne agus go sábhálfaidh tú d'anam dá bharr, tú féin agus gach a bhfuil agat, óir is dualgas ort onóir a thabhairt dó, óir is é do dheartháir is sine é.
77 Agus nuair a chuala Iacób briathra a mháthar a labhair na teachtairí leis, thóg Iacób a ghlór suas agus ghuil sé go searbh, agus rinne sé mar a d'ordaigh a mháthair dó an uair sin.

CAIBIDIL 32

1 Agus an uair sin chuir Iacób teachtairí chuig a dheartháir Éasau i dtreo thír Sheír, agus labhair sé leis briathra achainíocha.
2 Agus d'ordaigh sé dóibh, ag rá, Mar seo a déarfaidh sibh le mo thiarna, le hEasau, Mar seo a deir do sheirbhíseach Iacób, Ná ceapadh mo thiarna gur bhain mé tairbhe as beannacht m'athar a bheannaigh sé orm.
3 Óir tá fiche bliain caite agam le Labán, agus mheall sé mé agus d'athraigh sé mo phá deich n-uaire, mar a dúradh le mo thiarna cheana féin.
4 Agus rinne mé seirbhís dó ina theach go han-saothrach, agus ina dhiaidh sin chonaic Dia mo thrioblóid, mo shaothar agus obair mo lámha, agus thug sé orm grásta agus fabhar a fháil ina radharc.
5 Agus ina dhiaidh sin, trí mhórthrócaire agus cineáltas Dé, fuair mé daimh agus asail agus eallach, agus seirbhísigh fhir agus banfhrithe.
6 Agus anois táim ag teacht go dtí mo thír agus go dtí mo theach féin, chuig m'athair agus mo mháthair atá i dtír Chanán; agus chuir mé fios ar mo thiarna chun an méid seo go léir a chur in iúl d'fhonn go mbeadh fabhar aige i súile mo thiarna, ionas nach gceapfadh sé gur uaim féin a fuair mé saibhreas, nó gur bhain mé leas as an mbeannacht a thug m'athair dom.
7 Agus chuaigh na teachtairí sin go dtí Éasau, agus fuair siad é ar theorainneacha thír Eadóm ag dul i dtreo Iacóib, agus ceithre chéad fear de chlann Sheir an Horach ina seasamh le claímhte tarraingthe.
8 Agus d'inis teachtairí Iacóib d'Esau na focail uile a labhair Iacób leo faoi Ésau.
9 Agus d'fhreagair Éasau iad le bród agus le drochmheas, agus dúirt sé leo, "Chuala mé go deimhin agus dúradh liom go fírinneach cad a rinne Iacób le Labán, a chuir ardú céime air ina theach agus a thug a iníonacha dó mar mhná céile, agus a ghin mic agus iníonacha, agus a mhéadaigh go mór a shaibhreas agus a shaibhreas i dteach Labán trína acmhainní."
10 Agus nuair a chonaic sé go raibh a shaibhreas mór agus a shaibhreas mór, theith sé leis gach a raibh aige ó theach Labáin, agus thug sé iníonacha Labáin ar shiúl ó aghaidh a n-athar, mar bhraighdeana a gabhadh leis an gclaíomh gan a rá leis faoi.
11 Agus ní hamháin do Labán a rinne Iacób amhlaidh ach domsa freisin agus chuir sé mo cheann faoi dhó, agus an bhfanfaidh mé ina thost?
12 Anois, dá bhrí sin, táim tagtha inniu le mo champaí chun bualadh leis, agus déanfaidh mé leis de réir mhian mo chroí.
13 Agus d'fhill na teachtairí agus tháinig siad chuig Iacób agus dúirt siad leis, Tháinig muid chuig do dheartháir, chuig Éasau, agus d'inis muid do chuid focal go léir dó, agus seo mar a d'fhreagair sé dúinn, agus féach, tá sé ag teacht i do choinne le ceithre chéad fear.

14 Anois, féach cad atá le déanamh agat, agus guigh os comhair Dé go saorfaidh sé thú uaidh.

15 Agus nuair a chuala sé briathra a dhearthár a labhair sé le teachtairí Iacóib, tháinig eagla mhór ar Iacób agus bhí sé cráite.

16 Agus ghuigh Iacób chun an Tiarna a Dhia, agus dúirt sé, A Thiarna, Dia m'aithreacha, Abrahám agus Íosác, dúirt tú liom nuair a d'imigh mé ó theach m'athar, ag rá,

17 Is mise an Tiarna Dia d'athar Abrahám agus Dia Íosác, duitse a tugaim an talamh seo agus do do shliocht i do dhiaidh, agus déanfaidh mé do shliocht mar réaltaí na bhflaitheas, agus leathnóidh tú amach go ceithre thaobh na bhflaitheas, agus ionat féin agus i do shliocht beidh beannacht ar chlanna uile an domhain.

18 Agus chomhlíon tú do bhriathra, agus thug tú dom saibhreas agus clann agus eallach, de réir mianta mo chroí, thug tú do do shearbhónta; thug tú dom gach a d'iarr mé ort, ionas nach raibh aon rud in easnamh orm.

19 Agus dúirt tú liom ina dhiaidh sin, Fill ar ais chuig do thuismitheoirí agus chuig d'áit bhreithe agus déanfaidh mé go maith leat fós.

20 Agus anois ó tháinig mé, agus gur shaor tú mé ó Labán, titfidh mé i lámha Éasau a mharóidh mé, i ndáiríre, mar aon le máithreacha mo chlann.

21 Anois dá bhrí sin, a Thiarna Dia, saor mé, impím ort, ó lámha mo dhearthár Éasau freisin, óir tá eagla mhór orm roimhe.

22 Agus mura bhfuil fíréantacht ionam, déan é ar mhaithe le hAbrahám agus le m'athair Íosác.

23 Óir tá a fhios agam gur trí chineáltas agus trócaire a fuair mé an saibhreas seo; anois dá bhrí sin impím ort mé a shaoradh inniu le do chineáltas agus freagra a thabhairt dom.

24 Agus scoir Iacób de bheith ag guí chun an Tiarna, agus roinn sé an mhuintir a bhí leis leis na tréada agus na heallach ina dhá champa, agus thug sé an leath do chúram Damsec, mac Eilíeizéir, seirbhíseach Abrahám, le bheith ina champa, lena chlann, agus thug sé an leath eile do chúram a dhearthár Eilíeizéir mac Eilíeizéir, le bheith ina champa lena chlann.

25 Agus d'ordaigh sé dóibh, ag rá, Fanaigí i bhfad uainn le bhur gcampaí, agus ná tagaigí róghar dá chéile, agus má thagann Éasau chuig campa amháin agus má mharaíonn sé é, éalóidh an campa eile atá i bhfad uaidh uaidh.

26 Agus d'fhan Iacób ann an oíche sin, agus ar feadh na hoíche thug sé treoracha dá shearbhóntaí maidir leis na fórsaí agus a chlann.

27 Agus éist an Tiarna le paidir Iacóib an lá sin, agus ansin shaor an Tiarna Iacób ó lámha a dhearthár Éasau.

28 Agus chuir an Tiarna trí aingeal de na haingil neamh, agus chuaigh siad roimh Éasau agus tháinig siad chuige.

29 Agus thaispeáin na haingil seo d'Esau agus dá mhuintir mar dhá mhíle fear, ag marcaíocht ar chapaill a raibh gach sórt uirlisí cogaidh orthu, agus thaispeáin siad i radharc Esau agus a chuid fear go léir iad a bheith roinnte ina gceithre champa, agus ceithre cheann feadhna acu.

30 Agus chuaigh campa amháin ar aghaidh agus fuair siad Éasau ag teacht le ceithre chéad fear i dtreo a dhearthár Iacóib, agus rith an campa seo i dtreo Éasau agus a mhuintire agus chuir siad uafás orthu, agus thit Éasau den chapall le scanradh, agus scar a chuid fear go léir uaidh san áit sin, óir bhí eagla mhór orthu.

31 Agus ghlaodh an campa ar fad ina ndiaidh nuair a theith siad ó Éasau, agus d'fhreagair na fir laochra go léir, ag rá,

32 Is muidne seirbhísigh Iacóib, cé atá ina sheirbhíseach Dé, agus cé a sheasfaidh inár n-aghaidh ansin? Agus dúirt Éasau leo, Ó, mar sin, is é mo thiarna agus mo dhearthair Iacób bhur dtiarna, nach bhfaca mé le fiche bliain, agus anois ó tháinig mé chun é a fheiceáil inniu, an ndéanann sibh liom ar an mbealach seo?

33 Agus d'fhreagair na haingil é ag rá, Dar beo an Tiarna, murab é Iacób, a bhfuil tú ag caint faoi, do dhearthair, ní fhágfaimis aon duine fágtha díot féin agus do do mhuintir, ach ar son Iacóib amháin ní dhéanfaimis aon ní leo.

34 Agus d'imigh an campa seo ó Éasau agus a chuid fear agus d'imigh sé leo, agus bhí Éasau agus a chuid fear imithe uathu thart ar léig nuair a tháinig an dara campa ina threo le gach sórt arm, agus rinne siad le hÉasau agus a chuid fear mar a rinne an chéad champa leo.

35 Agus nuair a d'fhág siad é le dul ar aghaidh, féach, tháinig an tríú campa ina threo agus bhí uafás orthu go léir, agus thit Éasau den chapall, agus ghlaoigh an campa ar fad amach, agus dúirt siad, Is cinnte gur seirbhísigh Iacóib muid, cé hé seirbhíseach Dé, agus cé a fhéadfaidh seasamh inár n-aghaidh?

36 Agus d'fhreagair Éasau iad arís ag rá, Ó, mar sin, is é Iacób mo thiarna agus bhur dtiarna mo dhearthair, agus le fiche bliain ní fhaca mé a aghaidh agus ní chuala mé inniu go raibh sé ag teacht, chuaigh mé inniu chun bualadh leis, agus an ndéanann sibh liom ar an mbealach seo?

37 Agus d'fhreagair siad é agus dúirt siad leis, Dar beo an Tiarna, mura mbeadh Iacób mar do dhearthair mar a dúirt tú, ní raibh iarsma fágtha againn díot féin ná do do chuid fear, ach de bharr Iacób, a deir tú faoi mar do dhearthair, ní chuirfimid isteach ort féin ná ar do chuid fear.

38 Agus d'imigh an tríú campa uathu freisin, agus lean sé ar aghaidh lena chuid fear i dtreo Iacóib, nuair a tháinig an ceathrú campa ina threo, agus rinne siadsan leis féin agus lena chuid fear mar a rinne na daoine eile.

39 Agus nuair a chonaic Éasau an t-olc a rinne na ceithre aingeal air féin agus ar a chuid fear, tháinig eagla mhór air roimh a dhearthair Iacób, agus chuaigh sé chun bualadh leis i síocháin.

40 Agus cheil Éasau a fhuath i leith Iacóib, óir bhí eagla a bheatha air de bharr a dhearthár Iacóib, agus óir shamhlaigh sé gurbh iad seirbhísigh Iacóib na ceithre champa ar a raibh sé tar éis teacht.

41 Agus d'fhan Iacób an oíche sin lena shearbhóntaí ina gcampaí, agus shocraigh sé lena shearbhóntaí bronntanas a thabhairt d'Esau as gach a raibh aige, agus as a mhaoin go léir; agus d'éirigh Iacób ar maidin, é féin agus a chuid fear, agus roghnaigh siad bronntanas d'Esau as measc na n-eallach.

42 Agus seo é méid an bhronntanais a roghnaigh Iacób as a thréad le tabhairt dá dhearthair Éasau: agus roghnaigh sé dhá chéad daichead ceann as na tréada, agus roghnaigh sé tríocha ceann as na camaill agus asail, agus as na tréada roghnaigh sé caoga bó.

43 Agus chuir sé iad uile i ndeich ndream, agus chuir sé gach cineál leis féin, agus thug sé iad do dheichniúr dá sheirbhísigh, gach tream leis féin.

44 Agus d’ordaigh sé dóibh agus dúirt leo, “Fanaigí achar óna chéile, agus cuirigí spás idir na tréada, agus nuair a bhuailfidh Éasau libh agus a mhuintir leis agus a fhiafróidh siad díot, ag rá, ‘Cé leis thú, agus cá bhfuil tú ag dul, agus cé leis a bhfuil an méid seo go léir romhat,’ abair leo, ‘Is seirbhísigh Iacóib muid, agus tagaimid i síocháin chun bualadh le hÉasau, agus féach, tá Iacób ag teacht inár ndiaidh.’

45 Agus an rud atá romhainn is bronntanas é a sheol Iacób chuig a dheartháir Éasau.

46 Agus má deir siad libh, Cén fáth a bhfuil sé ag déanamh moille díbh ó theacht chun bualadh lena dheartháir agus a aghaidh a fheiceáil, ansin abair leo, Is cinnte go dtagann sé go lúcháireach inár ndiaidh chun bualadh lena dheartháir, óir dúirt sé, Déanfaidh mé é a shuaimhniú leis an mbronntanas a rachaidh chuige, agus ina dhiaidh sin feicfidh mé a aghaidh, b’fhéidir go nglacfaidh sé liom.

47 Mar sin chuaigh an bronntanas ar fad ar aghaidh i lámha a shearbhóntaí, agus chuaigh siad roimhe an lá sin, agus d’fhan sé an oíche sin lena champaí ag imeall shruthán Iabúc, agus d’éirigh sé i lár na hoíche, agus thug sé a mhná céile agus a bhanríona leis, agus gach a raibh aige, agus chuaigh sé thar áth Iabúc an oíche sin.

48 Agus nuair a chuaigh sé thar an sruthán a mhaoin go léir, fágadh Iacób ina aonar, agus bhuail fear leis, agus d’fhan sé ag gleac leis an oíche sin go dtí breacadh an lae, agus bhí log pluide Iacóib as alt de bharr an gleacaíochta leis.

49 Agus ag breacadh an lae d’fhág an fear Iacób ansin, agus bheannaigh sé é agus d’imigh sé leis, agus chuaigh Iacób thar an sruth ag breacadh an lae, agus bhí sé bacach ar a leis.

50 Agus d’éirigh an ghrian air nuair a bhí sé tar éis dul thar an sruthán, agus tháinig sé suas go dtí áit a chuid eallaigh agus a chlann.

51 Agus lean siad orthu go meán lae, agus iad ag imeacht, bhí an bronntanas ag dul rompu.

52 Agus thóg Iacób a shúile suas agus d’fhéach sé, agus féach, bhí Éasau i bhfad uaidh, ag teacht leis agus mórán fear, timpeall ceithre chéad fear, agus bhí eagla mhór ar Iacób roimh a dheartháir.

53 Agus dheifir sé agus roinn Iacób a chlann ar a mhná céile agus ar a chailíní seirbhíseacha, agus chuir sé a iníon Dinah i gcófra, agus thug sé í do lámha a shearbhóntaí.

54 Agus chuaigh sé roimh a chlann agus a mhná céile chun bualadh lena dheartháir, agus chrom sé síos go talamh, sea, chrom sé síos seacht n-uaire go dtí gur tháinig sé i ngar dá dheartháir, agus thug Dia deis do Iacób grásta agus fabhar a fháil i radharc Éasau agus a chuid fear, óir chuala Dia paidir Iacóib.

55 Agus thit eagla agus uafás Iacóib ar a dheartháir Éasau, óir bhí eagla mhór ar Éasau roimh Iacób de bharr a ndearna aingil Dé le hÉasau, agus d’iompaigh fearg Éasau in aghaidh Iacóib ina cineáltas.

56 Agus nuair a chonaic Éasau Iacób ag rith ina threo, rith sé ina threo freisin agus thug sé a ghabháil, agus thit sé ar a mhuineál, agus phóg siad agus ghuil siad.

57 Agus chuir Dia eagla agus cineáltas i leith Iacóib i gcroí na bhfear a tháinig le hEsau, agus phóg siadsan Iacób freisin agus chuir siad a mhuintir faoi.

58 Agus ghuil Éilifaz mac Éasau agus a cheathrar deartháireacha, mic Éasau, le Iacób, agus phóg siad é agus chuir siad barróg air, óir thit eagla Iacóib orthu uile.

59 Agus thóg Éasau a shúile suas agus chonaic sé na mná agus a sliocht, clann Iacóib, ag siúl taobh thiar de Iacób agus ag umhlú feadh an bhóthair d’Éasau.

60 Agus dúirt Éasau le Iacób, “Cé hiad seo atá leat, a dhearthair? An iad do chlann nó do shearbhóntaí iad?” Agus d’fhreagair Iacób Éasau agus dúirt sé, “Is iad mo chlann iad a thug Dia go fial do do shearbhónta.”

61 Agus Iacób ag labhairt le hEsau agus a chuid fear, chonaic Ésau an campa ar fad, agus dúirt sé le Iacób, “Cá as a fuair tú an campa ar fad a casadh orm inné?” Agus dúirt Iacób, “Is é sin a thug Dia go trócaireach do do shearbhónta ná fabhar a fháil i súile mo thiarna.”

62 Agus tháinig an bronntanas os comhair Éasau, agus chuir Iacób brú ar Éasau, ag rá, “Glac, le do thoil, an bronntanas a thug mé do mo thiarna.” Agus dúirt Éasau, “Cén fáth a bhfuil mé ag iarraidh é seo? Coinnigh do chuid féin an rud atá agat.”

63 Agus dúirt Iacób, Is ormsa atá sé seo go léir a thabhairt, ó chonaic mé do ghnúis, go bhfuil tú fós i síocháin.

64 Ach dhiúltaigh Éasau an bronntanas a ghlacadh, agus dúirt Iacób leis, “A thiarna, impím ort, má fuair mé fabhar i do radharc anois, glac mo bhronntanas uaimse, óir chonaic mé d’aghaidh, amhail is dá bhfeicfinn aghaidh dhiaga, mar gur thaitin sé leat ionam.”

65 Agus ghlac Éasau an bronntanas, agus thug Iacób airgead agus ór agus bedeiliam d’Éasau freisin, óir chuir sé brú air é féin agus ghlac sé leo.

66 Agus roinn Éasau an eallach a bhí sa champa, agus thug sé leath an eallaigh do na fir a tháinig leis, óir tháinig siad ar thuarastal, agus thug sé an leath eile dá chlann.

67 Agus thug sé an t-airgead, an t-ór agus an bdelliam i lámha Éilifas a mhac ba shine, agus dúirt Éasau le Iacób, “Fanfaimid leat, agus imeoidh muid go mall leat go dtí go dtiocfaidh tú chuig mo áit liom, ionas go bhféadfaimis cónaí ann le chéile.”

68 Agus d’fhreagair Iacób a dheartháir agus dúirt sé, Dhéanfainn mar a deir mo thiarna liom, ach tá a fhios ag mo thiarna go bhfuil na páistí an-óg, agus na tréada agus na tréada lena n-óg atá liom, imíonn siad go mall, óir dá mba thapa a rachaidís, gheobhaidís bás go léir, óir is eol duit a n-ualaí agus a dtuirse.

69 Dá bhrí sin, lig do mo thiarna dul ar aghaidh roimh a shearbhónta, agus imeoidh mé ar aghaidh go mall ar mhaithe leis na páistí agus leis an tréad, go dtí go dtiocfaidh mé go dtí áit mo thiarna i Seír.

70 Agus dúirt Éasau le Iacób, “Cuirfidh mé cuid den mhuintir atá liom leat chun aire a thabhairt duit ar an mbóthar, agus chun do thuirse agus d’ualach a iompar.” Agus dúirt sé, “Cad is gá dom, a thiarna, má fhaighim dea-ghuí i do radharc?”

71 Féach, tiocfaidh mé chugat go Seír le cónaí ann mar a dúirt tú; imigh leat ansin le do mhuintir, mar leanfaidh mé thú.

72 Agus dúirt Iacób é seo le hEasau d’fhonn Éasau agus a chuid fear a bhaint uaidh, ionas go bhféadfadh Iacób dul ina dhiaidh sin go teach a athar go tír Chanán.

73 Agus d’éist Éasau le guth Iacóib, agus d’fhill Éasau leis na ceithre chéad fear a bhí leis ar a mbealach go Seír, agus

chuaigh Iacób agus a mhuintir go léir an lá sin go dtí foirceann thír Chanán ina theorainneacha, agus d'fhan sé ann tamall.

CAIBIDIL 33

1 Agus tar éis tamaill ina dhiaidh sin d'imigh Iacób ó theorainneacha na tíre, agus tháinig sé go tír Shálem, is é sin cathair Sheicim, atá i dtír Chanán, agus d'fhan sé os comhair na cathrach.
2 Agus cheannaigh sé píosa den réimse a bhí ann ó chlann Hamor, muintir na tíre, ar chúig sheicil.
3 Agus thóg Iacób teach dó féin ann, agus chuir sé a phuball suas ann, agus rinne sé botháin dá chuid eallaigh, uime sin thug sé Sucót mar ainm ar an áit sin.
4 Agus d'fhan Iacób i Sucót bliain agus sé mhí.
5 Ag an am sin chuaigh cuid de mhná áitritheoirí na tíre go cathair Sheicim chun damhsa agus lúcháir a dhéanamh le hiníonacha mhuintir na cathrach, agus nuair a chuaigh siad amach chuaigh Ráchael agus Léa, mná céile Iacóib, lena dteaghlaigh freisin chun féachaint ar lúcháir iníonacha na cathrach.
6 Agus chuaigh Dínah iníon Iacóib leo freisin agus chonaic sí iníonacha na cathrach, agus d'fhan siad ansin os comhair na n-iníonacha seo agus muintir na cathrach uile ina seasamh leo chun a n-áthas a fheiceáil, agus muintir mhóra na cathrach uile ann.
7 Agus bhí Seicim mac Hamóir, prionsa na tíre, ina sheasamh ann freisin chun féachaint orthu.
8 Agus chonaic Seicim Dínah iníon Iacóib ina suí lena máthair os comhair iníonacha na cathrach, agus thaitin an cailín go mór leis, agus d'fhiafraigh sé dá chairde agus dá mhuintir ansin, ag rá, Cé hí an iníon sin atá ina suí i measc na mban, nach bhfuil aithne agam uirthi sa chathair seo?
9 Agus dúirt siad leis, Is cinnte gurb í seo iníon Iacóib mhic Íosác an Eabhraigh, atá ina cónaí sa chathair seo le tamall anuas, agus nuair a tuairiscíodh go raibh iníonacha na tíre ag dul amach chun lúcháir a dhéanamh chuaigh sí lena máthair agus lena cailíní seirbhíse chun suí ina measc mar a fheiceann tú.
10 Agus chonaic Seicim Dína iníon Iacóib, agus nuair a d'fhéach sé uirthi, lean a anam ar Dína.
11 Agus chuir sé fios agus thug air í a thógáil le fórsa, agus tháinig Dínah go teach Sheicim agus rug sé uirthi le fórsa agus luigh sé léi agus rinne sé umhal di, agus thug sé grá mór di agus chuir sé ina theach í.
12 Agus tháinig siad agus d'inis siad an scéal do Iacób, agus nuair a chuala Iacób gur thruailligh Seicim a iníon Dinah, chuir Iacób dháréag dá shearbhóntaí chun Dinah a thabhairt leo ó theach Sheicim, agus chuaigh siad agus tháinig siad go teach Sheicim chun Dinah a thabhairt leo as sin.
13 Agus nuair a tháinig siad, chuaigh Seicim amach chucu lena chuid fear agus thiomáin sé as a theach iad, agus níor lig sé dóibh teacht os comhair Dinah, ach bhí Seicim ina shuí le Dinah ag pógadh agus ag barróg í os a gcomhair.
14 Agus tháinig seirbhísigh Iacóib ar ais agus d'inis siad dó, ag rá, Nuair a tháinig muid, thiomáin sé féin agus a chuid fear sinn, agus mar sin a rinne Seicim le Dína os ár gcomhair.
15 Agus bhí a fhios ag Iacób freisin gur thruailligh Seicim a iníon, ach níor dhúirt sé tada, agus bhí a mhic ag beathú a chuid eallaigh sa pháirc, agus d'fhan Iacób ina thost go dtí gur fhill siad.
16 Agus sular tháinig a mhic abhaile, chuir Iacób beirt chailíní ó iníonacha a shearbhóntaí chun aire a thabhairt do Dhíne i dteach Sheicim, agus chun fanacht léi, agus chuir Sheicim triúr dá chairde chuig a athair Hamor mac Chidecim, mac Pheiréad, ag rá, Faigh an chailín seo dom mar bhean chéile.
17 Agus tháinig Hamor mac Chidekeim an Híveach go teach a mhic Sheicim, agus shuigh sé os a chomhair. Agus dúirt Hamor lena mhac, A Sheicim, nach bhfuil aon bhean i measc iníonacha do mhuintire go nglacfá bean Eabhraiseach nach de do mhuintir í?
18 Agus dúirt Seicim leis, "Níor cheart duit ach í a fháil domsa, óir is breá liom í." Agus rinne Hamor de réir bhriathar a mhic, óir bhí an-ghrá aige dó.
19 Agus chuaigh Hamór amach chuig Iacób le labhairt leis faoin ábhar seo, agus nuair a d'imigh sé ó theach a mhic Sheicim, sular tháinig sé chuig Iacób le labhairt leis, féach, tháinig mic Iacóib ón bpáirc, a luaithe a chuala siad an rud a rinne Sheicim mac Hamór.
20 Agus bhí brón mór ar na fir faoina ndeirfiúr, agus tháinig siad go léir abhaile lán feirge, sular thiocfadh am a gcuid eallach a bhailiú.
21 Agus tháinig siad agus shuigh siad os comhair a n-athar agus labhair siad leis le fearg mhór, ag rá, Is cinnte go bhfuil bás dlite don fhear seo agus dá theaghlach, mar gur ordaigh an Tiarna Dia an domhain uile do Naoi agus dá chlann gan robáil ná adhaltranas a dhéanamh choíche; féach anois, tá Seiceim tar éis ár ndeirfiúr a scriosadh agus striapachas a dhéanamh léi, agus níor labhair aon duine de mhuintir na cathrach focal leis.
22 Is cinnte go bhfuil a fhios agus tuigthe agat go bhfuil breithiúnas an bháis dlite do Shechem, agus dá athair, agus don chathair ar fad mar gheall ar a ndearna sé.
23 Agus iad ag caint os comhair a n-athar faoin ábhar seo, féach, tháinig Hamor athair Sheicim chun labhairt le Iacób faoi bhriathra a mhic i dtaobh Dhína, agus shuigh sé os comhair Iacóib agus os comhair a mhic.
24 Agus labhair Hamor leo, ag rá, Tá fonn ar anam mo mhic Shechem bhur n-iníon; impím oraibh í a thabhairt dó mar bhean chéile agus pósadh linn; tabhair dúinn bhur n-iníonacha agus tabharfaimid ár n-iníonacha daoibh, agus fanfaidh sibh linn inár dtír agus beimid mar aon phobal amháin sa tír.
25 Óir tá ár dtír an-fairsing, mar sin cuirigí fúibh agus déanaigí trádáil inti agus faighigí seilbh inti, agus déanaigí inti mar is mian libh, agus ní chuirfidh aon duine cosc oraibh le focal a rá libh.
26 Agus scoir Hamor de bheith ag labhairt le Iacób agus lena mhic, agus féach, bhí Seicim a mhac tagtha ina dhiaidh, agus shuigh sé os a gcomhair.
27 Agus labhair Seicim os comhair Iacóib agus a mhic, ag rá, Go bhfaighidh mé fabhar i bhur súile agus go dtabharfaidh sibh d'iníon dom, agus cibé rud a deir sibh liom, déanfaidh mé di é.
28 Iarr líon mór spré agus bronntanais orm, agus tabharfaidh mé duit é, agus cibé rud a déarfaidh tú liom déanfaidh mé é, agus cibé duine a dhéanfaidh ceannairc i

gcoinne d'orduithe, gheobhaidh sé bás; ach tabhair dom an cailín mar bhean chéile.

29 Agus d'fhreagair Simeon agus Léiví Hamor agus a mhac Seicim go meabhlach, ag rá, Déanfaimid ar bhur son gach a ndúirt sibh linn.

30 Agus féach, tá ár ndeirfiúr i do theach, ach fan uaithi go dtí go gcuirfimid fios chuig ár n-athair Íosác faoin ábhar seo, óir ní féidir linn aon rud a dhéanamh gan a thoiliú.

31 Óir is eol dó bealaí ár n-athar Abrahám, agus cibé rud a deir sé linn inseoidh muid daoibh, ní cheilfimid aon rud uait.

32 Agus labhair Simeon agus Léiví an méid seo le Seicim agus lena athair d'fhonn leithscéal a fháil, agus comhairle a lorg faoi cad ba cheart a dhéanamh le Seicim agus lena chathair sa chás seo.

33 Agus nuair a chuala Seicim agus a athair briathra Shimeon agus Léiví, ba mhaith leo é, agus tháinig Seicim agus a athair amach le dul abhaile.

34 Agus nuair a bhí siad imithe, dúirt mic Iacóib lena n-athair, ag rá, Féach, tá a fhios againn go bhfuil bás dlite do na drochdhaoine seo agus dá gcathair, mar gur sháraigh siad an rud a d'ordaigh Dia do Naoi agus dá chlann agus dá shliocht ina ndiaidh.

35 Agus freisin mar gur dhein Seicim an rud seo dár ndeirfiúr Dína trí í a thruailliú, óir ní dhéanfar a leithéid de ghráin inár measc choíche.

36 Anois, dá bhrí sin, bíodh a fhios agat agus féach cad a dhéanfaidh tú, agus iarr comhairle agus leithscéal cad is ceart a dhéanamh leo, d'fhonn áitritheoirí uile na cathrach seo a mharú.

37 Agus dúirt Simeon leo, "Seo comhairle cheart daoibh: abair leo gach fireannach ina measc a thimpeallghearradh mar atáimidne, agus mura mian leo é seo a dhéanamh, tógfaimid ár n-iníon uathu agus imeoidh muid leo."

38 Agus má thoilíonn siad leis seo a dhéanamh agus má dhéanann siad é, ansin nuair a bheidh siad faoi léigear le pian, ionsaíoimid iad lenár gclaímhte, amhail is dá mba dhuine ciúin síochánta é, agus maróimid gach fireannach ina measc.

39 Agus thaitin comhairle Shimeon leo, agus shocraigh Simeon agus Léiví déanamh leo mar a beartaíodh.

40 Agus ar maidin dár gcionn tháinig Seicim agus Hamor a athair ar ais chuig Iacób agus a mhic, le labhairt faoi Dhína, agus le cloisteáil cén freagra a thabharfadh mic Iacóib ar a gcuid focal.

41 Agus labhair mic Iacóib go mealltach leo, ag rá, D'inis muid bhur mbriathra uile dár n-athair Íosác, agus thaitin bhur mbriathra leis.

42 Ach labhair sé linn, ag rá, Mar seo a d'ordaigh Abrahám a athair dó ó Dhia, Tiarna an domhain uile, go ndéanfadh aon fhear nach de shliocht a bheadh ag iarraidh ceann dá iníonacha a phósadh, gach fireannach dá chuid a thimpeallghearradh, mar a thimpeallghearrtar sinn, agus ansin féadfaimid ár n-iníon a thabhairt dó mar bhean chéile.

43 Anois, tá ár mbealaí uile a labhair ár n-athair linn curtha in iúl againn duit, óir ní féidir linn an rud a labhair tú linn a dhéanamh, ár n-iníon a thabhairt d'fhear neamhthimpeallghearrtha, óir is náire dúinn é.

44 Ach seo a thoileoimid libh, ár n-iníon a thabhairt daoibh, agus glacfaimid bhur n-iníonacha linn freisin, agus cónaíoimid in bhur measc agus beimid ina n-aon phobal amháin mar a dúirt sibh, má éisteann sibh linn, agus má thoilíonn sibh a bheith cosúil linne, gach fireannach agaibh a thimpeallghearradh, mar atáimidne timpeallghearrtha.

45 Agus mura n-éistfidh sibh linn, gach fireannach a thimpeallghearradh mar a thimpeallghearrtar sinn, mar a d'ordaíomar, ansin tiocfaimid chugaibh, agus tógfaimid ár n-iníon uait agus imeoidh muid.

46 Agus chuala Seicim agus a athair Hamor briathra mhic Iacóib, agus thaitin an scéal go mór leo, agus rinne Seicim agus a athair Hamor deifir mianta mhic Iacóib a chomhlíonadh, óir bhí Seicim an-tógtha le Dína, agus bhí a anam ceangailte léi.

47 Agus rith Seicim agus a athair Hamor go geata na cathrach, agus chruinnigh siad fir a gcathrach go léir agus labhair siad leo focail mhic Iacóib, ag rá,

48 Tháinig muid chuig na fir seo, mic Iacóib, agus labhair muid leo faoina n-iníon, agus toileoidh na fir seo déanamh de réir ár mianta, agus féach, tá ár dtír fairsing dóibh, agus cónaífidh siad ann, agus déanfaidh siad trádáil ann, agus beimid mar aon phobal amháin; glacfaimid a n-iníonacha, agus tabharfaimid ár n-iníonacha dóibh mar mhná céile.

49 Ach ar an gcoinníoll seo amháin a thoileoidh na fir seo leis an rud seo a dhéanamh, go ndéanfar gach fireannach inár measc a thimpeallghearradh mar a dhéantar iadsan a thimpeallghearradh, mar a d'ordaigh a nDia dóibh, agus nuair a bheidh muid tar éis déanamh de réir a dtreoracha le bheith timpeallghearrtha, ansin fanfaidh siad inár measc, mar aon lena gcuid eallaigh agus a maoin, agus beimid mar aon phobal amháin leo.

50 Agus nuair a chuala fir na cathrach uile focail Sheicim agus a athar Hamór, ansin d'aontaigh fir a gcathrach uile leis an togra seo, agus d'umhlaíodar iad a thimpeallghearradh, óir bhí meas mór acu ar Sheicim agus ar a athair Hamór, mar gur prionsaí na tíre iad.

51 Agus an lá dár gcionn, d'éirigh Seicim agus Hamor a athair go moch ar maidin, agus chruinnigh siad fir a gcathrach go léir i lár na cathrach, agus ghlaoigh siad ar mhic Iacóib, agus rinne siad timpeallghearradh ar gach fireannach a bhain leo an lá sin agus an lá dár gcionn.

52 Agus thimpeallghearr siad Seicim agus Hamor a athair, agus cúigear deartháireacha Sheicim, agus ansin d'éirigh gach duine acu agus chuaigh siad abhaile, óir ba ón Tiarna a bhí an rud seo i gcoinne chathair Sheicim, agus ba ón Tiarna a bhí comhairle Shimeon sa chás seo, d'fhonn go dtabharfadh an Tiarna cathair Sheicim ar láimh bheirt mhac Iacóib.

CAIBIDIL 34

1 Agus ba é líon na bhfireannach uile a thimpeallghearradh sé chéad daichead a cúig fear, agus dhá chéad daichead a sé leanbh.

2 Ach níor éist Chiddekem mac Pheard, athair Hamór, ná a sheisear deartháireacha le Seicim ná lena athair Hamór, agus níor ghearrfaidís iad féin, óir ba ghráin leo togra mhic Iacóib, agus las sé fearg mhór ina ndiaidh nár éist muintir na cathrach leo.

3 Agus tráthnóna an dara lá, fuair siad ochtar páistí beaga nár timpeallghearradh, óir bhí a máithreacha tar éis iad a cheilt ó Shechem agus ó Hamor, a athair, agus ó fhir na cathrach.

4 Agus chuir Seicim agus a athair Hamor fios orthu le go dtabharfaí os a gcomhair iad le go ndéanfaí iad a thimpeallghearradh, nuair a léim Chidecim agus a sheisear deartháireacha orthu lena gclaímhte, agus d'iarr siad iad a mharú.
5 Agus d'iarr siad Seiceim agus a athair Hamor a mharú freisin, agus d'iarr siad Dinah a mharú leo mar gheall ar an ábhar seo.
6 Agus dúirt siad leo, Cad é an rud seo atá déanta agaibh? Nach bhfuil aon mhná i measc iníonacha bhur ndeartháireacha na gCanánach, gur mian libh iníonacha na nEabhraigh a thógáil libh féin, nach raibh aithne agaibh orthu roimhe seo, agus an gníomh seo a dhéanamh nár ordaigh bhur n-aithreacha daoibh riamh?
7 An gceapann tú go n-éireoidh leat tríd an ngníomh seo atá déanta agat? Agus cad a fhreagraíonn tú sa chás seo do do dheartháireacha na Canánaigh, a thiocfaidh amárach agus a chuirfidh ceist ort faoin rud seo?
8 Agus mura mbeidh bhur ngníomh cóir agus maith ina súile, cad a dhéanfaidh sibh ar son bhur n-anama, agus mise ar son ár n-anama, ó nár éist sibh lenár nglórtha?
9 Agus má chloiseann áitritheoirí na tíre agus do dheartháireacha uile, clann Ham, faoi do ghníomh, ag rá,
10 De bharr mná Eabhraí a rinne Seicim agus Hamor a athair, agus áitritheoirí a gcathrach go léir, an rud nárbh eol dóibh agus nár ordaigh a sinsir dóibh riamh, cá háit ansin a dteithfidh sibh nó cá gceilfidh sibh bhur náire, i rith bhur laethanta i láthair bhur ndeartháireacha, áitritheoirí thír Chanán?
11 Anois, dá bhrí sin, ní féidir linn seasamh in aghaidh an rud seo a rinne tú, ná ní féidir linn a bheith faoi ualach na cuinge seo nár ordaigh ár sinsir dúinn.
12 Féach amárach rachaimid agus cruinnímid ár ndeartháireacha go léir, na deartháireacha Canánach a chónaíonn sa tír, agus tiocfaimid go léir agus buailfimid thú agus gach duine a chuireann a muinín ionat, ionas nach bhfágfar aon iarsma díot féin ná díobh.
13 Agus nuair a chuala Hamor agus a mhac Seicim agus muintir na cathrach uile focail Chidecim agus a dheartháireacha, tháinig eagla uafásach orthu go gcaillfidís a n-anam de bharr a gcuid focal, agus ghabh siad aithreachas as a ndearna siad.
14 Agus d'fhreagair Seicim agus a athair Hamor a n-athair Chidecim agus a dheartháireacha, agus dúirt siad leo, Is fíor na focail uile a dúirt sibh linn.
15 Anois ná habair, ná samhlaigh i do chroí gur de bharr grá na nEabhraigh a rinneamar an rud seo nár ordaigh ár sinsir dúinn.
16 Ach ó chonaiceamar nach raibh sé ar intinn ná ar a n-aidhm géilleadh dár mianta maidir lena n-iníon maidir léi a ghlacadh, ach amháin ar an gcoinníoll seo, d'éisteamar lena nglórtha agus rinneamar an gníomh seo a chonaic tú, d'fhonn ár mian a bhaint amach uathu.
17 Agus nuair a bheidh ár n-iarratas faighte againn uathu, fillfimid orthu ansin agus déanfaimid leo an rud a deir tú linn.
18 Impímid oraibh, mar sin, fanacht agus fanacht go dtí go mbeidh ár bhfeoil leigheasta agus go mbeidh muid láidir arís, agus ansin rachaimid le chéile ina gcoinne, agus déanfaimid leo an rud atá i bhur gcroíthe agus inár gcroíthe féin.
19 Agus chuala Dína iníon Iacóib na focail seo uile a labhair Chidecem agus a dheartháireacha, agus an freagra a thug Hamor agus a mhac Seicem agus muintir a gcathrach dóibh.
20 Agus rinne sí deifir agus chuir sí ceann dá cailíní, a chuir a hathair chun aire a thabhairt di i dteach Sheicim, chuig a hathair Iacób agus chuig a deartháireacha, ag rá:
21 Mar seo a thug Chiddekem agus a dheartháireacha comhairle fút, agus mar seo a d'fhreagair Hamor agus Seicem agus muintir na cathrach iad.
22 Agus nuair a chuala Iacób na focail seo, líon sé le feirg, agus bhí sé feargach leo, agus las a fhearg ina gcoinne.
23 Agus mhionnaigh Simeon agus Léiví agus dúirt siad, Dar beo an Tiarna, Dia an domhain uile, faoin am seo amárach, ní bheidh aon duine fágtha sa chathair uile.
24 Agus bhí fiche fear óg i bhfolach nár thimpeallghearradh, agus throid na fir óga seo in aghaidh Shimeon agus Léiví, agus mharaigh Simeon agus Léiví ocht nduine déag díobh, agus theith beirt uathu agus d'éalaigh siad go dtí roinnt poill aoil a bhí sa chathair, agus chuardaigh Simeon agus Léiví iad, ach ní bhfuair siad iad.
25 Agus lean Simeon agus Léiví orthu ag dul timpeall sa chathair, agus mharaigh siad muintir na cathrach go léir ar imeall an chlaímh, agus níor fhág siad aon duine fágtha.
26 Agus bhí uafás mór i lár na cathrach, agus chuaigh gáir mhuintir na cathrach suas go neamh, agus ghlaodh na mná agus na páistí go léir os ard.
27 Agus scrios Simeon agus Léiví an chathair ar fad; níor fhág siad fireannach fágtha sa chathair ar fad.
28 Agus mharaigh siad Hamor agus a mhac Seicim le faobhar an chlaímh, agus thug siad Dína leo ó theach Sheicim agus d'imigh siad as sin.
29 Agus chuaigh mic Iacóib agus d'fhill siad, agus tháinig siad ar na mairbh, agus chreach siad a maoin go léir a bhí sa chathair agus sa réimse.
30 Agus iad ag tógáil na creiche, sheas trí chéad fear suas agus chaith siad deannach orthu agus bhuail siad iad le clocha. Nuair a chas Simeon orthu, mharaigh sé iad uile le faobhar an chlaímh. Chas Simeon os comhair Léiví agus tháinig sé isteach sa chathair.
31 Agus thug siad leo a gcaoraigh agus a ndaimh agus a n-eallach, agus an chuid eile de na mná agus na páistí, agus threoraigh siad iad seo go léir leo, agus d'oscail siad geata agus chuaigh siad amach agus tháinig siad chuig a n-athair Iacób le fuinneamh.
32 Agus nuair a chonaic Iacób gach a ndearna siad leis an gcathair, agus an chreach a thug siad uathu, bhí fearg mhór ar Iacób leo, agus dúirt Iacób leo, Cad é seo atá déanta agaibh dom? Féach, fuair mé suaimhneas i measc áitritheoirí Chanánacha na tíre, agus níor chuir aon duine acu isteach orm.
33 Agus anois tá tú tar éis mé a dhéanamh míthaitneamhach i measc áitritheoirí na tíre, i measc na gCanánach agus na bPeirizíteach, agus níl mé ach i measc líon beag, agus cruinneoidh siad go léir i mo choinne agus maróidh siad mé nuair a chloisfidh siad faoi do chuid oibre lena ndeartháireacha, agus scriosfar mise agus mo theaghlach.
34 Agus d'fhreagair Simeon agus Léiví agus a ndeartháireacha go léir leo a n-athair Iacób agus dúirt siad leis, Féach, táimid ina gcónaí sa tír, agus an ndéanfaidh

Seicim an rud seo dár ndeirfiúr? Cén fáth a bhfuil tú ciúin faoi gach a ndearna Seicim? Agus an ndéileálfaidh sé lenár ndeirfiúr mar a dhéanfadh sé le striapach sna sráideanna?

35 Agus ba é líon na mban a thug Simeon agus Léiví leo mar bhraighdeana ó chathair Sheicim, nár mharaigh siad, cúig is ochtó nár aithin fear.

36 Agus ina measc bhí cailín óg álainn agus dea-chuma, Bunah a bhí mar ainm uirthi, agus ghlac Simeon í mar bhean chéile, agus ba é seacht bhfear is daichead líon na bhfear a ghabh siad i mbraighdeanas agus nár mharaigh siad, agus mharaigh siad an chuid eile.

37 Agus na fir óga agus na mná óga go léir a thug Simeon agus Léiví leo i mbraighdeanas ó chathair Sheicim, bhí siad ina seirbhísigh ag clann Iacób agus ag a gclann ina ndiaidh, go dtí an lá a d'imigh clann Iacób as tír na hÉigipte.

38 Agus nuair a d'imigh Simeon agus Léiví as an gcathair, d'éirigh an bheirt fhear óg a bhí fágtha, a bhí i bhfolach sa chathair, agus nár fuair bás i measc mhuintir na cathrach, agus chuaigh na fir óga seo isteach sa chathair agus shiúl siad timpeall inti, agus fuair siad an chathair tréigthe gan fear, agus mná amháin ag gol, agus ghlaoigh na fir óga seo amach agus dúirt siad, Féach, seo an t-olc a rinne mic Iacóib an Eabhraigh don chathair seo nuair a scrios siad ceann de chathracha Chanán inniu, agus nár eagla orthu a n-anam roimh thír Chanán uile.

39 Agus d'fhág na fir seo an chathair agus chuaigh siad go cathair Thapnach, agus tháinig siad ann agus d'inis siad do mhuintir Thapnach gach a tharla dóibh, agus gach a ndearna mic Iacób le cathair Sheicim.

40 Agus shroich Iasúb rí Thapnach an scéal, agus chuir sé fir go cathair Sheicim chun na fir óga sin a fheiceáil, óir níor chreid an rí a scéal, ag rá, Conas a d'fhéadfadh beirt fhear baile chomh mór le Seicim a scrios?

41 Agus tháinig teachtairí Iacóib ar ais agus d'inis siad dó, ag rá, Tháinig muid go dtí an chathair, agus tá sí scriosta, níl fear ann; ach mná ag gol; agus níl aon tréad ná eallach ann, óir ghabh mic Iacóib leo gach a raibh sa chathair.

42 Agus chuir Iasúb iontas air seo, ag rá, Conas a d'fhéadfadh beirt fhear an rud seo a dhéanamh, cathair chomh mór sin a scrios, agus gan aon fhear amháin in ann seasamh ina gcoinne?

43 Óir ní raibh a leithéid ann ó laethanta Nimrod, agus níor tharla a leithéid fiú ó aimsir na haimsire is faide i gcéin; agus dúirt Iasúb rí Thapnach lena mhuintir, Bíodh misneach agaibh agus rachaimid agus troidfimid in aghaidh na nEabhraigh seo, agus déanfaimid leo mar a rinne siad leis an gcathair, agus díolfaimid cúis mhuintir na cathrach.

44 Agus chuaigh Iasúb rí Thapnach i gcomhairle lena chomhairleoirí faoin ábhar seo, agus dúirt a chomhairleoirí leis, Ní bheidh tú i do aonar in ann na hEabhraigh a shárú, óir ní mór dóibh a bheith cumhachtach chun an obair seo a dhéanamh don chathair ar fad.

45 Dá scriosfadh beirt acu an chathair ar fad, agus mura seasfadh aon duine ina gcoinne, cinnte má théann tú ina gcoinne, éireoidh siad uile inár n-aghaidh agus scriosfaidh siad sinn mar an gcéanna.

46 Ach má chuireann tú teachtaireacht chucu siúd uile atá timpeall orainn, agus má ligeann tú dóibh teacht le chéile, ansin rachaimid leo agus troidfimid i gcoinne chlann Iacóib; ansin buafaidh tú orthu.

47 Agus chuala Iasúb briathra a chomhairleoirí, agus thaitin a gcuid briathra leis féin agus lena mhuintir, agus rinne sé amhlaidh; agus chuir Iasúb rí Thapnach teachtaireacht chuig ríthe uile na nAmórach a bhí timpeallaithe ag Seicim agus Thapnach, ag rá,

48 Téigh suas liom agus cuidigh liom, agus buailfimid Iacób an tEabhraiseach agus a mhic uile, agus scriosfaimid iad ón talamh, óir is mar seo a rinne sé le cathair Sheicim, agus nach bhfuil a fhios agat faoi?

49 Agus chuala ríthe na nAmórach uile an t-olc a rinne mic Iacób ar chathair Sheicim, agus ghabh siad alltacht mhór fúthu.

50 Agus chruinnigh seacht rí na nAmórach lena n-arm uile, timpeall deich míle fear le claímhte tarraingthe, agus tháinig siad chun troid i gcoinne mhic Iacóib; agus chuala Iacób go raibh ríthe na nAmórach tar éis teacht le chéile chun troid i gcoinne a mhic, agus bhí eagla mhór ar Iacób, agus chuir sé sin isteach air.

51 Agus d'éirigh Iacób as a ghlao i gcoinne Shimeon agus Léiví, ag rá, "Cad é an gníomh seo a rinne sibh? Cén fáth ar ghortaigh sibh mé, ag tabhairt clann Chanán uile i mo choinne chun mé féin agus mo theaghlach a scrios? Óir bhí mé i mo shuaimhneas, mise agus mo theaghlach, agus rinne sibh an rud seo dom, agus spreag sibh áitritheoirí na tíre i mo choinne le bhur ngníomhartha."

52 Agus d'fhreagair Iúdá a athair, ag rá, An raibh sé gan chúis gur mharaigh mo dhearthháireacha Simeon agus Léiví áitritheoirí uile Sheicim? Is cinnte gurbh é an chúis a bhí leis ná gur umhlaigh Sheicim ár ndeirfiúr, agus gur sháraigh sé ordú ár nDia do Naoi agus dá chlann, óir thug Sheicim ár ndeirfiúr leis le fórsa, agus rinne sé adhaltranas léi.

53 Agus rinne Seicim an t-olc seo go léir agus níor chuir aon duine dá mhuintir isteach air, ag rá, Cén fáth a ndéanfaidh tú seo? Is cinnte gur chuige seo a chuaigh mo dhearthháireacha agus a bhuail siad an chathair, agus thug an Tiarna ina lámha í, mar gheall gur sháraigh a háitritheoirí orduithe ár nDia. An gan chúis, mar sin, a rinne siad an méid seo go léir?

54 Agus anois cén fáth a bhfuil eagla nó cráite ort, agus cén fáth a bhfuil tú míshásta le mo dhearthháireacha, agus cén fáth a bhfuil do fhearg lastha ina gcoinne?

55 Ár nDia, a thug cathair Sheicim agus a muintir ina láimh, tabharfaidh sé ríthe Chanánacha uile atá ag teacht inár n-aghaidh inár láimh freisin, agus déanfaimid leo mar a rinne mo dhearthháireacha le Seicim.

56 Anois bí socair fúthu agus caith uait do chuid eagla, ach cuir muinín sa Tiarna ár nDia, agus guí air cabhrú linn agus sinn a shaoradh, agus ár naimhde a thabhairt inár lámha.

57 Agus ghlaoigh Iúdá ar dhuine de shearbhóntaí a athar, "Téigh anois agus féach cá bhfuil na ríthe sin atá ag teacht inár n-aghaidh suite lena n-arm."

58 Agus chuaigh an seirbhíseach agus d'fhéach sé i bhfad uaidh, agus chuaigh sé suas os comhair Shliabh Shíon, agus chonaic sé campaí na ríthe uile ina seasamh sna páirceanna, agus d'fhill sé ar Iúdá agus dúirt sé, Féach, tá na ríthe suite sa pháirc lena gcampaí uile, pobal thar a bheith líonmhar, cosúil leis an ngaineamh ar bhruach na farraige.

59 Agus dúirt Iúdá le Simeon agus Léiví, agus lena dhearthháireacha uile, Neartaigh sibh féin agus bígí i

ngreann, óir tá an Tiarna ár nDia linn, ná bíodh eagla oraibh rompu.
60 Seas amach gach fear, crioslaithe lena airm chogaidh, a bhogha agus a chlaíomh, agus rachaimid agus troidfimid in aghaidh na bhfear neamhthimpeallghearrtha seo; is é an Tiarna ár nDia, sábhálfaidh sé sinn.
61 Agus d'éirigh siad suas, agus chuir gach duine acu a airm chogaidh orthu, mór agus beag, aon mhac déag de chuid Iacób, agus seirbhísigh uile Iacób leo.
62 Agus tháinig seirbhísigh Íosác uile a bhí in éineacht le hÍosác i Heabrón chucu, feistithe i ngach sórt uirlisí cogaidh, agus chuaigh mic Iacóib agus a seirbhísigh, céad agus dháréag fear, i dtreo na ríthe seo, agus chuaigh Iacób leo freisin.
63 Agus chuir mic Iacóib teachtaireacht chuig a n-athair Íosác mac Abrahám go Heabrón, is é sin Cireat Arba, ag rá,
64 Guímid ort ar ár son ar an Tiarna ár nDia, go gcosnóidh sé sinn ó lámha na gCanánach atá ag teacht inár n-aghaidh, agus go dtabharfaidh sé ar láimh dúinn iad.
65 Agus ghuigh Íosác mac Abrahám chun an Tiarna ar son a mhic, agus dúirt sé, A Thiarna Dia, gheall tú do m'athair, ag rá, Déanfaidh mé do shliocht a iolrú mar réaltaí na bhflaitheas, agus gheall tú domsa freisin, agus chomhlíon tú do bhriathar, anois agus ríthe Chanán ag teacht le chéile, chun cogadh a dhéanamh le mo chlann mar níor dhein siad aon fhoréigean.
66 Anois, dá bhrí sin, a Thiarna Dia, a Dhia an domhain uile, claon, impím ort, comhairle na ríthe seo ionas nach dtroidfidh siad i gcoinne mo mhic.
67 Agus croíthe na ríthe seo agus a muintire a chur faoi dhraíocht le huafás mo mhic agus a n-uabhar a ísliú, agus go n-iompóidh siad ó mo mhic.
68 Agus le do lámh láidir agus le do ghéag sínte amach saor mo mhic agus a seirbhísigh uathu, óir tá cumhacht agus neart i do lámha chun seo go léir a dhéanamh.
69 Agus chuaigh mic Iacóib agus a seirbhísigh i dtreo na ríthe seo, agus chuir siad a muinín san Tiarna a nDia, agus agus iad ag imeacht, ghuigh Iacób a n-athair leis an Tiarna freisin agus dúirt sé, A Thiarna Dia, a Dhia chumhachtach agus ard, a bhí i réim ó laethanta na sean, ó shin i leith go dtí seo agus go deo;
70 Is tusa a spreagann cogaí agus a chuireann deireadh leo, i do láimh tá cumhacht agus neart chun ardú agus leagadh síos; Ó, go raibh mo phaidir inghlactha i do láthair go bhfillfeá chugam le do thrócaire, chun croíthe na ríthe seo agus a muintire a chur faoi uafás mo mhic, agus iad agus a gcampaí a scanrú, agus le do chineáltas mór iad siúd go léir a chuireann a muinín ionat a shaoradh, óir is tusa a fhéadann daoine a chur faoinár smacht agus náisiúin a chur faoinár gcumhacht.

CAIBIDIL 35

1 Agus tháinig ríthe na nAmórach uile agus sheas siad sa réimse le dul i gcomhairle lena gcomhairleoirí cad a dhéanfaí le mic Iacóib, óir bhí eagla orthu rompu fós, ag rá, Féach, mharaigh beirt acu cathair Sheicim ar fad.
2 Agus chuala an Tiarna paidreacha Íosác agus Iacób, agus líon sé croíthe chomhairleoirí na ríthe seo uile le heagla agus sceimhle mhór gur scairt siad d'aonghuth,
3 An bhfuil tú amaideach inniu, nó nach bhfuil aon tuiscint ionat go dtroidfidh tú leis na hEabhraigh, agus cén fáth a mbeadh áthas ort i do scrios féin inniu?
4 Féach, tháinig beirt acu go cathair Sheicim gan eagla ná sceimhle, agus mharaigh siad áitritheoirí uile na cathrach, agus níor sheas aon duine ina gcoinne, agus conas a bheidh sibh in ann troid leo go léir?
5 Is cinnte go bhfuil a fhios agat go bhfuil cion mór ag a nDia orthu, agus gur dhein sé oibreacha cumhachtacha dóibh, nach ndearnadh a leithéid ó aimsir na sean, agus i measc déithe na náisiún uile, níl aon duine in ann a leithéid de ghníomhartha cumhachtacha a dhéanamh.
6 Go deimhin shaor sé a n-athair Abrahám, an tEabhrais, ó láimh Nimrod, agus ó láimh a mhuintire uile a bhí ag iarraidh é a mharú go minic.
7 Shaor sé é freisin ón tine inar chaith an rí Nimrod é, agus shaor a Dhia é uaidh.
8 Agus cé eile a dhéanfadh a leithéid? Is cinnte gurbh é Abrahám a mharaigh cúig rí Élam nuair a bhain siad le mac a dhearthár a bhí ina chónaí i Sodom sna laethanta sin.
9 Agus rug sé a shearbhónta a bhí dílis ina theach agus cúpla dá fhear, agus lean siad ríthe Élam in aon oíche amháin agus mharaigh siad iad, agus thug siad ar ais do mhac a dhearthár a mhaoin go léir a thóg siad uaidh.
10 Agus is cinnte go bhfuil a fhios agat go bhfuil Dia na nEabhraigh seo an-sásta leo, agus go bhfuil siadsan an-sásta leis freisin, óir tá a fhios acu gur shaor sé iad ó na naimhde go léir.
11 Agus féach, trína ghrá dá Dhia, ghlac Abrahám a aonmhac luachmhar agus bhí sé i gceist aige é a thabhairt suas mar íobairt uileloiscthe dá Dhia, agus murach Dia a chuir cosc air é sin a dhéanamh, bheadh sé déanta aige ansin trína ghrá dá Dhia.
12 Agus chonaic Dia a chuid oibreacha go léir, agus mhionnaigh sé dó, agus gheall sé dó go saorfadh sé a mhic agus a shliocht go léir ó gach trioblóid a thiocfadh orthu, mar gur dhein sé an rud seo, agus trína ghrá dá Dhia gur mhúch sé a thrua dá leanbh.
13 Agus nach chuala tú cad a rinne a nDia le Faraó rí na hÉigipte, agus le hAibimelech rí Ghearar, trí bhean Abrahám a thógáil, a dúirt fúithi, Is í mo dheirfiúr í, ar eagla go marófaí é mar gheall uirthi, agus go smaoineoidís ar í a thógáil mar bhean chéile? Agus rinne Dia leo féin agus lena muintir gach a chuala tú.
14 Agus féach, chonaiceamar féin lenár súile féin gur tháinig Éasau, deartháir Iacóib, chuige le ceithre chéad fear, agus é ar intinn aige é a mharú, óir chuimhnigh sé gur bhain sé beannacht a athar uaidh.
15 Agus chuaigh sé ina choinne nuair a tháinig sé ón tSiria, chun an mháthair agus na páistí a bhualadh, agus cé a shaor óna lámha é ach a Dhia a raibh a mhuinín aige ann? Shaor sé é ó láimh a dhearthár agus ó láimh a naimhde freisin, agus is cinnte go gcosnóidh sé iad arís.
16 Cé nach bhfuil a fhios aige gurbh é a nDia a spreag neart iontu chun an t-olc a chuala tú trácht air a dhéanamh i mbaile Sheicim?
17 An bhféadfadh beirt fhear, lena neart féin, cathair chomh mór le Seicim a scrios murach a nDia, a raibh a muinín acu ann? Dúirt sé agus rinne sé an méid seo go léir dóibh chun áitritheoirí na cathrach a mharú ina gcathair féin.

18 Agus an féidir leat ansin an bua a fháil orthu siúd a tháinig amach le chéile ó do chathair chun troid leo go léir, fiú dá dtiocfadh míle oiread eile chun cabhrach duit?

19 Is cinnte go bhfuil a fhios agus tuiscint agaibh nach chun troid leo atá sibh tagtha, ach chun cogaidh a dhéanamh lena nDia a roghnaigh iad, agus dá bhrí sin is chun scriosta atá sibh tagtha inniu.

20 Anois, dá bhrí sin, seachain an t-olc seo atá sibh ag iarraidh a thabhairt oraibh féin, agus is fearr daoibh gan dul chun catha leo, cé nach bhfuil ach líon beag acu, mar go bhfuil a nDia leo.

21 Agus nuair a chuala ríthe na nAmórach focail uile a gcomhairleoirí, líonadh a gcroí le huafás, agus bhí eagla orthu roimh chlann Iacóib agus ní throidfadh siad ina gcoinne.

22 Agus chlaon siad a gcluasa le briathra a gcomhairleoirí, agus d’éist siad lena gcuid focal go léir, agus thaitin briathra na gcomhairleoirí go mór leis na ríthe, agus rinne siad amhlaidh.

23 Agus chas na ríthe agus staon siad ó mhic Iacóib, óir níor leomh siad dul i ngar dóibh chun cogadh a dhéanamh leo, óir bhí eagla mhór orthu rompu, agus leáigh a gcroíthe iontu de bharr a n-eagla rompu.

24 Óir tháinig sé seo chucu ón Tiarna, óir chuala sé paidreacha a shearbhóntaí Íosác agus Iacób, óir chuir siad a muinín ann; agus d’fhill na ríthe seo go léir lena gcampaí an lá sin, gach duine dá chathair féin, agus níor throid siad ag an am sin le mic Iacób.

25 Agus d’fhan mic Iacóib ina seasamh an lá sin go dtí an tráthnóna os comhair Shliabh Shíon, agus ó chonaic siad nár tháinig na ríthe seo chun troid ina gcoinne, d’fhill mic Iacóib abhaile.

CAIBIDIL 36

1 An uair sin, thaispeáin an Tiarna do Iacób ag rá, Éirigh, téigh go Béitel agus fan ann, agus déan altóir ann don Tiarna a thaispeánann duit, a shaor thú féin agus do mhic ó thrioblóid.

2 Agus d’éirigh Iacób suas lena mhic agus lena chuid uile, agus chuaigh siad agus tháinig siad go Béitel de réir bhriathar an Tiarna.

3 Agus bhí Iacób naoi mbliana is nócha d’aois nuair a chuaigh sé suas go Béitéal, agus d’fhan Iacób agus a mhic agus an mhuintir go léir a bhí leis i mBéitéal i Luz, agus thóg sé altóir ann don Tiarna a thaispeáin dó, agus d’fhan Iacób agus a mhic i mBéitéal sé mhí.

4 Ag an am sin fuair Debórá iníon Úz, altra Rebecca, a bhí ag obair le Iacób, bás; agus chuir Iacób í faoi Bhéitéil faoi dhair a bhí ann.

5 Agus fuair Rebecca iníon Bhetúéil, máthair Iacóib, bás an tráth sin i Heabrón, is é sin Cireat Arba, agus cuireadh í i n-uaimh Machpelah a cheannaigh Abrahám ó chlann Het.

6 Agus bhí Rebecca céad tríocha trí bliana beo, agus fuair sí bás. Agus nuair a chuala Iacób go raibh a mháthair Rebecca marbh, chaoin sé go géar ar a mháthair, agus rinne sé caoineadh mór ar a son, agus ar son Debóra a banaltra faoin dair, agus thug sé Alon-Bacút mar ainm ar an áit sin.

7 Agus fuair Labán an Siriach bás sna laethanta sin, óir bhuail Dia é mar gur sháraigh sé an conradh a bhí idir é féin agus Iacób.

8 Agus bhí Iacób céad bliain d'aois nuair a thaispeáin an Tiarna dó, agus bheannaigh sé é agus thug sé Iosrael mar ainm air, agus d'fhás Ráchael bean Iacóib torrach sna laethanta sin.

9 Agus an uair sin chuaigh Iacób agus a mhuintir go léir ó Bhéitéal go dtí teach a athar, go Heabrón.

10 Agus iad ag imeacht ar an mbóthar, agus gan ach bealach beag fágtha le teacht go hEifréad, rug Ráchael mac agus bhí saothair chrua aici agus fuair sí bás.

11 Agus chuir Iacób í ar an mbealach go hEifrata, is é sin Beithil, agus chuir sé colún ar a huaigh, atá ann go dtí an lá inniu; agus bhí laethanta Ráchael cúig bliana is daichead agus ansin fuair sí bás.

12 Agus thug Iacób Beiniáim mar ainm ar a mhac a rugadh dó, a rug Ráchael dó, óir rugadh dó é sa tír ar dheis.

13 Agus tar éis bhás Ráchael, chuir Iacób a phuball suas i bpuball a banógla Bilha.

14 Agus bhí éad ar Reuben lena mháthair Léa mar gheall air seo, agus líon sé le fearg, agus d’éirigh sé ina fheirg agus chuaigh sé isteach i dteach Bhilha agus bhog sé leaba a athar as sin.

15 Ag an am sin baineadh an chuid den cheart breithe, mar aon leis na hoifigí ríoga agus sagartachta, de chlann Reúbaen, mar gur thruailligh sé leaba a athar, agus tugadh an ceart breithe do Iósaef, an oifig ríoga do Iúdá, agus an tsagartacht do Léiví, mar gur thruailligh Reúbaen leaba a athar.

16 Agus seo iad glúnta Iacóib a rugadh dó i bPadan-Aram, agus ba dháréag mac a bhí ag Iacób.

17 Ba iad mic Léa Reuben an chéadghin, agus Simeon, Léiví, Iúdá, Íosácar, Zabulun, agus a ndeirfiúr Dína; agus ba iad mic Ráchael Iósaef agus Beiniámin.

18 Ba iad mic Zilpah, banóglach Léa, Gad agus Áiséar, agus ba iad mic Bilhah, banóglach Ráchael, Dan agus Naftáilí; seo iad mic Iacóib a rugadh dó i bPadán Arám.

19 Agus d’imigh Iacób agus a mhic agus gach a raibh aige, agus tháinig siad go Mamra, is é sin Cireat Arba, atá i Heabrón, áit a raibh Abrahám agus Íosác ina gcónaí go forleathan, agus d’fhan Iacób agus a mhic agus gach a raibh aige lena athair i Heabrón.

20 Agus chuaigh a dhearthháir Éasau agus a mhic, agus gach a raibh aige, go tír Sheír agus chónaigh siad ann, agus bhí maoin acu i dtír Sheír, agus bhí clann Éasau torthúil agus iolraíodh iad go mór i dtír Sheír.

21 Agus seo iad ginealaigh Éasau a rugadh dó i dtír Chanán, agus ba chúigear mac a bhí ag Éasau.

22 Agus rug Adá d’Esau a chéadghin Eilifáz, agus rug sí Reúel dó freisin, agus rug Achlibama dó Ieús, Iáálám agus Corá.

23 Seo iad clann Éasau a rugadh dó i dtír Chanán; agus ba iad mic Éilifaz mac Éasau Teman, Omar, Zepho, Gatam, Kenaz agus Amalex, agus ba iad mic Reúéil Nachat, Zerach, Samah agus Mizzah.

24 Agus ba iad mic Ieúis Timna, Alvá agus Ietet; agus ba iad mic Iaálám Ala, Fínor agus Ceanas.

25 Agus ba iad clann Chorach Teman, Mibzar, Magdiel agus Eram; is iad sin clanna chlann Éasau de réir a ndiúcachtaí i dtír Sheír.

26 Agus seo iad ainmneacha mhac Sheír an Horaigh, áitritheoirí thír Sheír, Lótán, Sobal, Zibeon, Ana, Disán, Ezer agus Disán, seachtar mac iad.

27 Agus ba iad clann Lótáin Hori, Heman agus a ndeirfiúr Timna, is é sin Timna a tháinig chuig Iacób agus a mhic, ach níor éist siad léi, agus chuaigh sí agus rinneadh bean chéile di ag Éilifaz mac Éasau, agus rug sí Amalek dó.
28 Agus ba iad clann Shobal Alván, Manahát, Éabal, Sefó agus Onam, agus clann Shibeon Aiá agus Aná; seo é an tAná a fuair na hIemím san fhásach nuair a bhí sé ag beathú asail Shibeon a athar.
29 Agus é ag beathú asail a athar, threoraigh sé iad chuig an bhfásach ag amanna éagsúla chun iad a bheathú.
30 Agus lá amháin thug sé iad go ceann de na fásaigh ar bhruach na farraige, os comhair fhásach na ndaoine, agus agus é ag beathú iad, féach tháinig stoirm an-mhór ón taobh eile den fharraige agus luigh sí ar na hasail a bhí ag beathú ansin, agus sheas siad go léir ina seasamh.
31 Agus ina dhiaidh sin tháinig tuairim is céad is fiche ainmhí mór uafásach amach as an bhfásach ar an taobh eile den fharraige, agus tháinig siad go léir go dtí an áit a raibh na hasail, agus shuigh siad iad féin ann.
32 Agus bhí na hainmhithe sin, óna lár anuas, i gcruth clann na ndaoine, agus óna lár suas, bhí cuid acu cosúil le béir, agus cuid eile cosúil leis na keephas, agus eireabaill taobh thiar díobh ó idir a nguaillí ag síneadh síos go dtí an talamh, cosúil le heireabaill an ducheephath, agus tháinig na hainmhithe seo agus chuaigh siad ar muin na n-asal seo, agus threoraigh siad leo iad, agus d'imigh siad go dtí an lá inniu.
33 Agus chuaigh ceann de na hainmhithe seo i ngar do Anah agus bhuail sé é lena eireaball, agus ansin theith sé ón áit sin.
34 Agus nuair a chonaic sé an obair seo, tháinig eagla mhór air go raibh a bheatha ann, agus theith sé agus d'éalaigh sé go dtí an chathair.
35 Agus d'inis sé dá mhic agus dá dheartháireacha gach a tharla dó, agus chuaigh go leor fear ag lorg na n-asal ach ní bhfuair siad iad, agus níor imigh Anah ná a dheartháireacha go dtí an áit sin arís ón lá dár gcionn, óir bhí eagla mhór orthu a n-anama.
36 Agus ba iad clann Anah mac Sheír, Dison agus a dheirfiúr Ahlibamah, agus ba iad clann Dison, Hemdan, Esban, Itran agus Cheran, agus clann Eser, Bilhan, Zaavan agus Acan, agus clann Dison, Ús agus Áran.
37 Seo iad teaghlaigh chlann Sheír an Horach, de réir a ndiúcachtaí i dtír Sheír.
38 Agus chónaigh Éasau agus a chlann i dtír Sheir an Horach, áitritheoir na tíre, agus bhí maoin acu ann agus bhí siad torthúil agus iolraíodh go mór iad, agus chónaigh Iacób agus a chlann agus gach a raibh acu lena n-athair Íosác i dtír Chanán, mar a d'ordaigh an Tiarna dá n-athair Abrahám.

CAIBIDIL 37

1 Agus sa chéad is a cúigiú bliain de shaol Iacób, is é sin an naoú bliain d'fhan Iacób lena chlann i dtír Chanán, tháinig sé ó Phadán Aram.
2 Agus sna laethanta sin thaistil Iacób lena chlann ó Heabrón, agus chuaigh siad agus d'fhill siad ar chathair Sheicim, iad féin agus gach a raibh acu, agus d'fhan siad ann, óir fuair clann Iacób féarach maith agus torthúil dá gcuid eallaigh i gcathair Sheicim, tar éis cathair Sheicim a bheith atógtha an uair sin, agus bhí thart ar thrí chéad fear agus bean inti.
3 Agus chónaigh Iacób agus a chlann agus gach a raibh aige sa chuid den réimse a cheannaigh Iacób ó Hamor athair Sheicim nuair a tháinig sé ó Padan-Aram sular bhuail Simeon agus Léiví an chathair.
4 Agus chuala ríthe na gCanánach agus na nAmórach uile a bhí timpeall chathair Sheicim go raibh mic Iacób tagtha arís go Sheicim agus gur chónaigh siad ann.
5 Agus dúirt siad, An dtiocfaidh mic Iacóib an Eabhraigh arís chuig an gcathair agus an gcuirfidh siad cónaí inti, tar éis dóibh a háitritheoirí a bhualadh agus iad a dhíbirt? An bhfillfidh siad anois agus an dtiomáinfidh siad amach freisin na daoine a chónaíonn sa chathair nó an maróidh siad iad?
6 Agus chruinnigh ríthe Chanán uile arís, agus tháinig siad le chéile chun cogadh a dhéanamh le Iacób agus a mhic.
7 Agus chuir Iasúb rí Thapnach teachtaireacht chuig a ríthe comharsanachta go léir, chuig Éalán rí Gháis, agus chuig Iúraí rí Shiloh, agus chuig Paratón rí Chazar, agus chuig Susí rí Sharton, agus chuig Labán rí Bhéit Choran, agus chuig Seabír rí Otnaíma, ag rá,
8 Tar aníos chugam agus cuidigh liom, agus buailfimid Iacób an tEabhraigh agus a mhic, agus gach a bhfuil aige, óir tá siad tagtha arís go Seicim chun é a shealbhú agus chun a áitritheoirí a mharú mar a rinne siad roimhe.
9 Agus bhailigh na ríthe seo go léir le chéile agus tháinig siad lena gcampaí go léir, pobal thar a bheith líonmhar mar an gaineamh ar bhruach na farraige, agus bhí siad go léir os comhair Thapnach.
10 Agus chuaigh Iasúb rí Thapnach amach ina gcoinne lena arm uile, agus chuir sé campa leo os comhair Thapnach lasmuigh den chathair, agus roinn siad na ríthe seo go léir ina seacht ndáil, seacht gcampa i gcoinne mhic Iacóib.
11 Agus chuir siad fógra chuig Iacób agus a mhac, ag rá, Taraigí amach chugainn go léir ionas go mbeimid in ann bualadh le chéile sa mhachaire, agus díoltas a bhaint amach ar son mhuintir Sheicim a mharaigh sibh ina gcathair, agus fillfidh sibh anois ar chathair Sheicim agus fanfaidh sibh inti, agus maróidh sibh a háitritheoirí mar a rinne sibh roimhe.
12 Agus chuala mic Iacóib é seo agus lasadh a bhfeirg go mór faoi bhriathra ríthe Chanán, agus rinne deichniúr de mhic Iacóib deifir agus d'éirigh siad suas, agus chuir gach duine acu a airm chogaidh orthu féin; agus bhí céad agus a dó dá seirbhísigh leo feistithe i gcath.
13 Agus chuaigh na fir seo go léir, mic Iacóib agus a seirbhísigh, i dtreo na ríthe seo, agus bhí Iacób a n-athair leo, agus sheas siad go léir ar charn Sheicim.
14 Agus ghuigh Iacób chun an Tiarna ar son a mhic, agus shín sé a lámha amach chuig an Tiarna, agus dúirt sé, A Dhia, is Dia Uilechumhachtach thú, is tusa ár n-athair, is tusa a chruthaigh sinn agus is saothair do lámha sinn; guím ort mo mhic a shaoradh trí do thrócaire ó láimh a naimhde, atá ag teacht inniu chun troid leo agus iad a shábháil óna láimh, óir tá cumhacht agus neart i do láimh, chun an bheagán a shábháil ón mórán.
15 Agus tabhair neart croí agus cumhachta do mo mhic, do shearbhóntaí, chun troid lena naimhde, chun iad a chur faoi chois, agus a naimhde a chur faoi chois rompu, agus ná lig

do mo mhic ná dá searbhóntaí bás a fháil trí lámha chlann Chanán.

16 Ach más maith leat mo chlann mhac agus a seirbhísigh a bhaint díobh, glac leo i do thrócaire mhór trí lámha do chuid oifigeach, ionas nach gcaillfear iad inniu de láimh ríthe na nAmórach.

17 Agus nuair a scoir Iacób de bheith ag guí leis an Tiarna, chroith an talamh as a áit, agus dhorchaigh an ghrian, agus bhí uafás ar na ríthe seo go léir agus ghabh uafás mór iad.

18 Agus d’éist an Tiarna le paidir Iacóib, agus chuir an Tiarna uafás agus uafás i gcroíthe na ríthe uile agus a n-armtha i measc mhac Iacóib.

19 Óir thug an Tiarna orthu guth na gcarbad a chloisteáil, agus guth na gcapall cumhachtach ó mhic Iacóib, agus guth arm mór ina dteannta.

20 Agus ghabh uafás mór na ríthe seo roimh chlann Iacóib, agus agus iad ina seasamh ina gceathrúna, féach, tháinig clann Iacóib orthu, le céad agus dhá fhear déag, le béicíl mhór agus uafásach.

21 Agus nuair a chonaic na ríthe mic Iacóib ag teacht ina dtreo, bhuail níos mó scaoll iad, agus bhí siad claonta cúlú ó mhic Iacóib mar a bhí ar dtús, agus gan troid leo.

22 Ach níor tharraing siad siar, ag rá, Ba náire dúinn cúlú faoi dhó mar sin ó na hEabhraigh.

23 Agus tháinig mic Iacóib i ngar agus chuaigh siad ar aghaidh i gcoinne na ríthe seo go léir agus a n-arm, agus chonaic siad, agus féach, ba phobal an-chumhachtach é, chomh líonmhar le gaineamh na farraige.

24 Agus ghlaoigh mic Iacóib ar an Tiarna agus dúirt siad, Cabhraigh linn, a Thiarna, cabhraigh linn agus freagair sinn, óir tá ár muinín ionat, agus ná lig dúinn bás a fháil de láimh na bhfear neamhthimpeallghearrtha seo, atá tagtha inár n-aghaidh inniu.

25 Agus chuir mic Iacób a n-airm chogaidh orthu féin, agus rug gach fear acu a sciath agus a shleá ina lámha, agus chuaigh siad chun catha.

26 Agus rith Iúdá mac Iacóib ar dtús roimh a dheartháireacha, agus deichniúr dá shearbhóntaí leis, agus chuaigh sé i dtreo na ríthe seo.

27 Agus tháinig Iasúb rí Thapnach amach ar dtús lena arm roimh Iúdá, agus chonaic Iúdá Iasúb agus a arm ag teacht ina threo, agus las fearg Iúdá, agus las a fhearg ann, agus chuaigh sé i dtreo catha inar chuir Iúdá a shaol i mbaol.

28 Agus bhí Iasúb agus a arm go léir ag dul i dtreo Iúdá, agus é ag marcaíocht ar chapall an-láidir agus cumhachtach, agus fear an-cróga ab ea Iasúb, agus é clúdaithe le hiarann agus práis ó cheann go cos.

29 Agus é ar muin capaill, scaoil sé saigheada leis an dá lámh ón tosach agus ón gcúl, mar ba ghnách leis ina chuid cathanna go léir, agus níor chaill sé riamh an áit ar dhírigh sé a shaigheada.

30 Agus nuair a tháinig Iasúb chun troid in aghaidh Iúdá, agus é ag caitheamh go leor saigheada i gcoinne Iúdá, cheangail an Tiarna lámh Iasúb, agus preab na saigheada uile a scaoil sé ar a chuid fear féin.

31 Agus d’ainneoin seo, lean Iasúb ag dul i dtreo Iúdá, chun dúshlán a thabhairt dó leis na saigheada, ach bhí an fad eatarthu thart ar tríocha cubhad, agus nuair a chonaic Iúdá Iasúb ag scaoileadh a shaigheada ina choinne, rith sé chuige lena neart feirge.

32 Agus thóg Iúdá cloch mhór ón talamh, agus seasca seicil a meáchan, agus rith Iúdá i dtreo Iasúb, agus bhuail an chloch é ar a sciath, agus thit Iasúb dá chapall go talamh.

33 Agus phléasc an sciath as a chéile as lámh Iasúb, agus le neart an bhuille léim sí thart ar chúig bhabhta déag ar fhad, agus thit an sciath os comhair an dara campa.

34 Agus chonaic na ríthe a tháinig le Iasúb i gcéin neart Iúdá mac Iacóib agus a raibh déanta aige le Iasúb, agus bhí eagla uafásach orthu roimh Iúdá.

35 Agus bhailigh siad le chéile in aice le campa Iasúb, agus iad ag feiceáil a mhearbhall, tharraing Iúdá a chlaíomh agus bhuail sé daichead a dó fear de champa Iasúb, agus theith campa Iasúb ar fad roimh Iúdá, agus níor sheas aon duine ina choinne, agus d’fhág siad Iasúb agus theith siad uaidh, agus Iasúb fós ina luí ar an talamh.

36 Agus nuair a chonaic Iasúb go raibh fir uile a champa teitheadh uaidh, rinne sé deifir agus d’éirigh sé le sceimhle in aghaidh Iúdá, agus sheas sé ar a chosa os comhair Iúdá.

37 Agus bhí cath aonair ag Iasúb le Iúdá, ag cur sciath ar sciath, agus theith fir Iasúb go léir, óir bhí eagla mhór orthu roimh Iúdá.

38 Agus rug Iasúb a shleá ina láimh le Iúdá a bhualadh ar a cheann, ach chuir Iúdá a sciath go tapaidh ar a cheann i gcoinne sleá Iasúb, ionas gur bhuail sleá Iasúb sciath Iúdá, agus scoilt an sciath ina diaidh freisin.

39 Agus nuair a chonaic Iúdá go raibh a sciath scoilte, tharraing sé a chlaíomh go tapaidh agus bhuail sé Iasúb ag a rúitíní, agus ghearr sé a chosa de ionas gur thit Iasúb ar an talamh, agus gur thit an tsleá as a láimh.

40 Agus thóg Iúdá sleá Iasúb go tapaidh, agus ghearr sé a cheann leis agus chaith sé taobh lena chosa é.

41 Agus nuair a chonaic clann Iacóib an méid a rinne Iúdá le Iasúb, rith siad go léir isteach i measc na ríthe eile, agus throid clann Iacóib le harm Iasúb, agus le harm na ríthe uile a bhí ann.

42 Agus thit mic Iacóib cúig mhíle déag dá gcuid fear, agus bhuail siad iad amhail is dá mbeadh siad ag bualadh gort, agus theith an chuid eile ar a son.

43 Agus bhí Iúdá fós ina sheasamh le corp Iasúb, agus bhain sé a chóta lúireach de Iasúb.

44 Agus bhain Iúdá an t-iarann agus an práis a bhí timpeall ar Iasúb de, agus féach, tháinig naonúr fear de chaptaein Iasúb chun troid in aghaidh Iúdá.

45 Agus dheifir Iúdá agus thóg sé cloch ón talamh, agus bhuail sé ceann duine acu léi, agus bristeadh a chloigeann, agus thit an corp ón gcapall ar an talamh freisin.

46 Agus nuair a chonaic na hocht gcaptaen a bhí fágtha neart Iúdá, bhí eagla mhór orthu agus theith siad, agus lean Iúdá agus a dheichniúr fear iad, agus rug siad orthu agus mharaigh siad iad.

47 Agus bhí mic Iacóib fós ag bualadh arm na ríthe, agus mharaigh siad go leor acu, ach choinnigh na ríthe sin a seasamh go dána lena gcaptaein, agus níor tharraing siad siar óna n-áiteanna, agus d’éirigh siad as a n-arm siúd a theith ó mhic Iacóib, ach níor éisteadh aon duine leo, óir bhí eagla orthu go bhfaighidís bás.

48 Agus tar éis dóibh armtha na ríthe a bhualadh, d’fhill mic Iacóib uile agus tháinig siad os comhair Iúdá, agus bhí Iúdá fós ag marú ochtar captaen Iasúb, agus ag baint a gcuid éadaí díobh.

49 Agus chonaic Léiví Éalón rí Gháis ag teacht ina threo, lena cheithre chaptaen déag chun é a bhualadh, ach ní raibh a fhios sin go cinnte ag Léiví.
50 Agus tháinig Elon agus a chaptaein níos gaire dó, agus d'fhéach Léiví siar agus chonaic sé go raibh cath tugtha dó sa chúl, agus rith Léiví le dháréag dá shearbhóntaí, agus chuaigh siad agus mharaigh siad Elon agus a chaptaein le faobhar an chlaímh.

CAIBIDIL 38

1 Agus tháinig Jóhuri rí Shiloh aníos chun cabhrú le hEalón, agus chuaigh sé i ngar do Iacób, agus tharraing Iacób a bhogha a bhí ina láimh agus bhuail sé Jóhuri le saighead a chuir bás air.
2 Agus nuair a bhí Ihuri rí Shiloh marbh, theith na ceithre rí a bhí fágtha óna n-áit leis an gcuid eile de na captaein, agus rinne siad iarracht cúlú, ag rá, Níl aon neart againn níos mó leis na hEabhraigh tar éis dóibh na trí rí agus a gcaptaein a bhí níos cumhachtaí ná muidne a mharú.
3 Agus nuair a chonaic mic Iacóib go raibh na ríthe a bhí fágtha imithe óna n-áit, lean siad iad, agus tháinig Iacób freisin ó charn Sheicim ón áit inar sheas sé, agus chuaigh siad i ndiaidh na ríthe agus chuaigh siad i ngar dóibh lena seirbhísigh.
4 Agus nuair a chonaic na ríthe agus na captaein, agus an chuid eile dá n-arm, mic Iacóib ag druidim leo, theith siad go dtí gur shroich siad cathair Chazar.
5 Agus lean mic Iacóib iad go geata chathair Chazar, agus bhuail siad buille mór i measc na ríthe agus a n-arm, timpeall ceithre mhíle fear, agus agus iad ag bualadh arm na ríthe, bhí Iacób gnóthach lena bhogha ag srianadh é féin do na ríthe a bhualadh, agus mharaigh sé iad go léir.
6 Agus mharaigh sé Paratón rí Chazar ag geata chathair Chazar, agus ina dhiaidh sin bhuail sé Susi rí Sharton, agus Laban rí Bhetchorin, agus Sebir rí Machnaymah, agus mharaigh sé iad uile le saigheada, saighead do gach duine acu, agus fuair siad bás.
7 Agus nuair a chonaic mic Iacób go raibh na ríthe uile marbh agus go raibh siad briste suas agus ag cúlú, lean siad orthu ag cathú le harm na ríthe os comhair gheata Chazar, agus mharaigh siad fós thart ar cheithre chéad dá bhfear.
8 Agus thit triúr fear de shearbhóntaí Iacóib sa chath sin, agus nuair a chonaic Iúdá go raibh triúr dá shearbhóntaí básaithe, chuir sé brón mór air, agus las a fhearg ann in aghaidh na nAmórach.
9 Agus bhí eagla mhór ar a mbeatha ar na fir uile a bhí fágtha d'arm na ríthe, agus rith siad agus bhris siad geata bhallaí chathair Chazar, agus chuaigh siad uile isteach sa chathair ar mhaithe le sábháilteacht.
10 Agus d'fholaigh siad iad féin i lár chathair Chazar, óir bhí cathair Chazar an-mhór agus fairsing, agus nuair a chuaigh na harmaigh seo go léir isteach sa chathair, rith mic Iacóib ina ndiaidh go dtí an chathair.
11 Agus chuaigh ceathrar fear cumhachtach, a raibh taithí acu ar chath, amach as an gcathair agus sheas siad os comhair bhéal na cathrach, le claímhte agus sleá tarraingthe ina lámha, agus chuir siad iad féin os comhair mhic Iacóib, agus ní ligfidís dóibh dul isteach sa chathair.
12 Agus rith Naftáilí agus tháinig sé eatarthu agus bhuail sé beirt acu lena chlaíomh, agus ghearr sé a gcinn díobh in aon bhuille amháin.
13 Agus chas sé ar an mbeirt eile, agus féach, bhí siad teite, agus lean sé iad, rug sé orthu, bhuail sé iad agus mharaigh sé iad.
14 Agus tháinig mic Iacóib go dtí an chathair agus chonaic siad, agus féach, bhí balla eile leis an gcathair, agus chuardaigh siad geata an bhalla ach ní bhfuair siad é, agus léim Iúdá ar bharr an bhalla, agus lean Simeon agus Léiví é, agus tháinig an triúr acu anuas ón mballa isteach sa chathair.
15 Agus mharaigh Simeon agus Léiví na fir uile a theith isteach sa chathair ar shlándáil, agus áitritheoirí na cathrach chomh maith lena mná céile agus a gcuid páistí, mharaigh siad le faobhar an chlaímh é, agus chuaigh gáir na cathrach suas go neamh.
16 Agus léim Dan agus Naftali ar an mballa le feiceáil cad ba chúis leis an gcaoineadh, óir bhí imní ar mhic Iacóib faoina ndeartháireacha, agus chuala siad áitritheoirí na cathrach ag caoineadh agus ag achainí, ag rá, Glacaigí gach a bhfuil againn sa chathair agus imígí leo, ach ná cuirigí chun báis sinn.
17 Agus nuair a bhí Iúdá, Simeon agus Léiví tar éis scor de bheith ag bualadh áitritheoirí na cathrach, dhreap siad suas an balla agus ghlaoigh siad ar Dhán agus Naftáilí, a bhí ar an mballa, agus ar an gcuid eile dá ndeartháireacha, agus d'inis Simeon agus Léiví dóibh faoin mbealach isteach sa chathair, agus tháinig mic Iacóib uile chun an chreach a bhailiú.
18 Agus ghabh mic Iacóib creach chathair Chazar, na tréada agus na hainmhithe, agus an mhaoin, agus ghabh siad gach a bhféadfaí a ghabháil, agus d'imigh siad an lá sin ón gcathair.
19 Agus an lá dár gcionn chuaigh mic Iacóib go Sarton, óir chuala siad go raibh fir Sarton a bhí fanta sa chathair ag teacht le chéile chun troid leo as a rí a mharú, agus ba chathair an-ard agus dhaingnithe í Sarton, agus bhí balla domhain timpeall na cathrach aici.
20 Agus bhí colún an chlaí thart ar chaoga cubhad agus a leithead daichead cubhad, agus ní raibh áit ann d'aon duine dul isteach sa chathair mar gheall ar an gclaí. Chonaic mic Iacób claí na cathrach, agus d'iarr siad bealach isteach ann ach ní bhfuair siad é.
21 Óir bhí bealach isteach na cathrach ar chúl, agus gach fear ar theastaigh uaidh teacht isteach sa chathair, tháinig sé an bóthar sin agus chuaigh sé timpeall na cathrach ar fad, agus ina dhiaidh sin chuaigh sé isteach sa chathair.
22 Agus nuair a chonaic mic Iacóib nach raibh siad in ann an bealach isteach sa chathair a fháil, las siad fearg mhór ina ndiaidh, agus bhí eagla mhór ar áitritheoirí na cathrach go raibh mic Iacóib ag teacht chucu, óir chuala siad faoina neart agus faoin méid a rinne siad le Chazar.
23 Agus ní raibh áitritheoirí chathair Shartóin in ann dul amach i dtreo chlann Iacóib tar éis dóibh bailithe sa chathair chun troid ina gcoinne, ar eagla go bhféadfaidís dul isteach sa chathair dá bharr, ach nuair a chonaic siad go raibh siad ag teacht ina dtreo, bhí eagla mhór orthu rompu, óir chuala siad faoina neart agus faoin méid a rinne siad le Chazar.

24 Mar sin bhain áitritheoirí Shartóin droichead bhóthair na cathrach as a áit go tapaidh sular tháinig mic Iacóib, agus thug siad isteach sa chathair é.

25 Agus tháinig mic Iacóib agus chuardaigh siad bealach isteach sa chathair, ach ní bhfuair siad é. Chuaigh áitritheoirí na cathrach suas go barr an bhalla agus chonaic siad, agus féach, bhí mic Iacóib ag iarraidh bealach isteach sa chathair.

26 Agus cháin áitritheoirí na cathrach mic Iacóib ó bharr an bhalla, agus mhallaigh siad iad, agus chuala mic Iacóib na cháintí, agus bhí siad an-mhíshásta, agus las a bhfeirg iontu.

27 Agus chuir siad fearg ar mhic Iacóib leo, agus d'éirigh siad go léir agus léim siad thar an gclaí le neart a neart, agus trína neart chuaigh siad thar leithead daichead cubhad an chlaí.

28 Agus nuair a bhí siad tar éis dul thar an gclaí, sheas siad faoi bhalla na cathrach, agus fuair siad geataí uile na cathrach faoi iamh le doirse iarainn.

29 Agus tháinig mic Iacóib i ngar chun doirse gheataí na cathrach a bhriseadh suas, ach níor lig na háitritheoirí dóibh, óir ó bharr an bhalla bhí siad ag caitheamh clocha agus saigheada orthu.

30 Agus bhí líon na ndaoine a bhí ar an mballa thart ar cheithre chéad fear, agus nuair a chonaic mic Iacób nach ligfeadh fir na cathrach dóibh geataí na cathrach a oscailt, léim siad agus dhreap siad suas barr an bhalla, agus chuaigh Iúdá suas ar dtús go dtí an chuid thoir den chathair.

31 Agus chuaigh Gad agus Áiséar suas ina dhiaidh go dtí cúinne thiar na cathrach, agus Simeon agus Léiví ó thuaidh, agus Dan agus Reúben ó dheas.

32 Agus na fir a bhí ar bharr an bhalla, áitritheoirí na cathrach, nuair a chonaic siad mic Iacóib ag teacht aníos chucu, theith siad go léir ón mballa, agus chuaigh siad síos isteach sa chathair, agus d'fholaigh siad iad féin i lár na cathrach.

33 Agus tháinig Íosácar agus Naftáilí, a bhí fágtha faoin mballa, i ngar dóibh agus bhris siad geataí na cathrach, agus las siad tine ag geataí na cathrach, agus leáigh an t-iarann. Agus tháinig mic Iacóib uile isteach sa chathair, iad féin agus a gcuid fear uile, agus throid siad le háitritheoirí chathair Shartóin, agus bhuail siad iad le faobhar an chlaímh, agus níor sheas aon duine ina n-aghaidh.

34 Agus theith tuairim is dhá chéad fear ón gcathair, agus chuaigh siad go léir agus d'fholaigh siad iad féin i dtúr áirithe sa chathair, agus lean Iúdá iad go dtí an túr agus bhris sé an túr, a thit ar na fir, agus fuair siad go léir bás.

35 Agus chuaigh mic Iacóib suas bóthar dhíon an túir sin, agus chonaic siad, agus féach, bhí túr láidir agus ard eile i bhfad sa chathair, agus a bharr ag teacht suas go dtí na flaithis, agus rinne mic Iacóib deifir agus chuaigh siad anuas, agus chuaigh siad lena gcuid fear go léir go dtí an túr sin, agus fuair siad é lán de thrí chéad fear, bean agus páistí beaga.

36 Agus bhuail mic Iacób buille mór i measc na bhfear sin sa túr agus theith siad uathu.

37 Agus lean Simeon agus Léiví iad, nuair a tháinig dháréag fear cróga agus cumhachtach amach chucu ón áit inar fholaigh siad iad féin.

38 Agus choinnigh an dáréag fear sin cath láidir i gcoinne Shimeon agus Léiví, agus níorbh fhéidir le Simeon agus Léiví an bua a fháil orthu, agus bhris na fir ghaisce sin sciatha Shimeon agus Léiví, agus bhuail duine acu ceann Léiví lena chlaíomh, nuair a chuir Léiví a lámh go tapa ar a cheann, óir bhí eagla air roimh an gclaíomh, agus bhuail an claíomh lámh Léiví, agus ní raibh mórán de dhíth air lámh Léiví a ghearradh de.

39 Agus rug Léiví ar chlaíomh an fhir ghaisciúil a bhí ina láimh, agus thóg sé go foréigneach ón bhfear é, agus leis bhuail sé ceann an fhir chumhachtaigh, agus ghearr sé a cheann.

40 Agus tháinig aon fhear déag i ndán dóibh troid le Léiví, óir chonaic siad gur maraíodh duine acu, agus throid mic Iacóib, ach ní raibh mic Iacóib in ann an lámh in uachtar a fháil orthu, óir bhí na fir sin an-chumhachtach.

41 Agus nuair a chonaic mic Iacób nach raibh siad in ann iad a shárú, lig Simeon scread ard uafásach uaidh, agus bhain glór scread Shimeon uafás as an aon fhear déag cumhachtach.

42 Agus d'aithin Iúdá guth gáireach Shimeon i gcéin, agus rith Naftáilí agus Iúdá lena sciatha i dtreo Shimeon agus Léiví, agus fuair siad iad ag troid leis na fir chumhachtacha sin, gan a bheith in ann iad a shárú mar bhí a sciatha briste.

43 Agus chonaic Naftali go raibh sciatha Shimeon agus Léiví briste, agus thóg sé dhá sciath óna shearbhóntaí agus thug sé chuig Simeon agus Léiví iad.

44 Agus throid Simeon, Léiví agus Iúdá an lá sin an triúr in aghaidh an aon fhear déag cumhachtach go dtí luí na gréine, ach níorbh fhéidir leo an bua a fháil orthu.

45 Agus dúradh é seo le Iacób, agus bhrón sé go mór, agus ghuigh sé chun an Tiarna, agus chuaigh sé féin agus a mhac Naftali i gcoinne na bhfear cumhachtach seo.

46 Agus chuaigh Iacób i ngar dó agus tharraing sé a bhogha, agus tháinig sé i ngar do na laochra, agus mharaigh sé triúr dá gcuid fear leis an mbogha, agus d'fhill an t-ochtar eile ar ais, agus féach, bhí an cogadh ar siúl ina gcoinne chun tosaigh agus chun deiridh, agus bhí eagla mhór orthu faoina saol, agus ní fhéadfaidís seasamh os comhair mhic Iacóib, agus theith siad uathu.

47 Agus iad ag teitheadh, bhuail siad le Dan agus Asher ag teacht ina dtreo, agus bhuail siad orthu go tobann, agus throid siad leo, agus mharaigh siad beirt acu, agus lean Iúdá agus a dhearthaireacha iad, agus bhuail siad an chuid eile díobh, agus mharaigh siad iad.

48 Agus d'fhill mic Iacóib uile agus shiúil siad timpeall na cathrach, ag cuardach an bhféadfaidís aon fhear a fháil, agus fuair siad tuairim is fiche fear óg i bpluais sa chathair, agus bhuail Gad agus Áiséar iad uile, agus bhuail Dan agus Naftáilí an chuid eile de na fir a theith agus a d'éalaigh ón dara túr, agus bhuail siad iad uile.

49 Agus bhuail mic Iacób áitritheoirí uile chathair Shartún, ach d'fhág siad na mná agus na páistí sa chathair agus níor mharaigh siad iad.

50 Agus ba fhir chumhachtacha iad uile áitritheoirí chathair Shártóin, dhéanfadh duine acu míle a shaothrú, agus ní theithfeadh beirt acu ó dheich míle den chuid eile de na fir.

51 Agus mharaigh mic Iacóib áitritheoirí uile chathair Shartóin le faobhar an chlaímh, agus níor sheas aon duine ina gcoinne, agus d'fhág siad na mná sa chathair.

52 Agus ghabh mic Iacóib creach uile na cathrach, agus ghabh siad a raibh uathu, agus thug siad tréada agus tréada agus maoin ón gcathair, agus rinne mic Iacóib le Sarton

agus a áitritheoirí mar a rinne siad le Chazar agus a áitritheoirí, agus d'fhill siad agus d'imigh siad.

CAIBIDIL 39

1 Agus nuair a d'imigh mic Iacóib ó chathair Shartún, bhí siad imithe thart ar dhá chéad cubhad nuair a bhuail siad le háitritheoirí Thapnach ag teacht ina dtreo, óir chuaigh siad amach chun troid leo, mar gur bhuail siad rí Thapnach agus a chuid fear go léir.
2 Mar sin tháinig gach duine a bhí fágtha i gcathair Thapnach amach chun troid le mic Iacóib, agus cheap siad an chreach agus an chreach a ghabh siad ó Chazar agus ó Sharton a athghabháil uathu.
3 Agus throid an chuid eile de fhir Thapnach le mic Iacóib san áit sin, agus bhuail mic Iacóib iad, agus theith siad rompu, agus lean siad iad go cathair Arbelan, agus thit siad go léir roimh mhic Iacóib.
4 Agus d'fhill mic Iacóib agus tháinig siad go Tapnach, chun creach Tapnach a thógáil leo, agus nuair a tháinig siad go Tapnach chuala siad go raibh muintir Arbelan imithe amach chun bualadh leo chun creach a ndeartháireacha a shábháil, agus d'fhág mic Iacóib deichniúr dá gcuid fear i dTapnach chun an chathair a chreachadh, agus chuaigh siad amach i dtreo mhuintir Arbelan.
5 Agus chuaigh fir Arbelan amach lena mná céile chun troid le mic Iacóib, óir bhí a mná céile oilte sa chath, agus chuaigh siad amach, timpeall ceithre chéad fear agus bean.
6 Agus scairt mic Iacóib go léir le guth ard, agus rith siad go léir i dtreo áitritheoirí Arbelan, agus le guth mór agus uafásach.
7 Agus chuala áitritheoirí Arbelan torann béicíl mhic Iacóib, agus a mbuaic cosúil le torann leon agus cosúil le buaic na farraige agus a tonnta.
8 Agus ghabh eagla agus uafás a gcroí de bharr mhic Iacóib, agus bhí eagla uafásach orthu rompu, agus theith siad rompu isteach sa chathair, agus lean mic Iacóib iad go geata na cathrach, agus tháinig siad orthu sa chathair.
9 Agus throid mic Iacóib leo sa chathair, agus bhí a mná go léir ag caitheamh slabhraí i gcoinne mhic Iacóib, agus bhí an cath an-dian eatarthu an lá sin ar fad go dtí an tráthnóna.
10 Agus ní raibh mic Iacóib in ann iad a shárú, agus beagnach gur cailleadh mic Iacóib sa chath sin, agus ghlaoigh mic Iacóib ar an Tiarna agus fuair siad neart mór i dtreo an tráthnóna, agus bhuail mic Iacóib áitritheoirí Arbelan go léir le faobhar an chlaímh, fir, mná agus páistí beaga.
11 Agus an chuid eile den mhuintir a theith ó Sharton, bhuail mic Iacób iad in Arbelan, agus rinne mic Iacób le hArbelan agus le Tapnach mar a rinne siad le Chazar agus Sarton, agus nuair a chonaic na mná go raibh na fir go léir marbh, chuaigh siad suas ar dhíonta na cathrach agus bhuail siad mic Iacób trí chlocha a chaitheamh anuas cosúil le báisteach.
12 Agus rinne mic Iacóib deifir agus tháinig siad isteach sa chathair agus ghabh siad na mná go léir agus bhuail siad iad le faobhar an chlaímh, agus ghabh mic Iacóib an chreach agus an chreach go léir, na tréada agus na hainmhithe agus an eallach.
13 Agus rinne mic Iacóib le Machnaima mar a rinne siad le Tapnach, le Chazar agus le Silo, agus d'fhill siad as sin agus d'imigh siad leo.
14 Agus ar an gcúigiú lá chuala mic Iacóib go raibh muintir Ghaáis bailithe ina gcoinne chun catha, mar gur mharaigh siad a rí agus a gcaptaein, óir bhí ceithre chaptaein déag i gcathair Ghaáis, agus mharaigh mic Iacóib iad uile sa chéad chath.
15 Agus chuir mic Iacób a n-airm chogaidh orthu féin an lá sin, agus mháirseáil siad chun catha in aghaidh áitritheoirí Gháis. Bhí pobal láidir cumhachtach de mhuintir na nAmórach i nGáis. Ba í Gháis an chathair ba láidre agus ba dhaingne de chathracha uile na nAmórach, agus bhí trí bhalla aici.
16 Agus tháinig mic Iacóib go Gaáis agus fuair siad geataí na cathrach faoi ghlas, agus tuairim is cúig chéad fear ina seasamh ag barr an bhalla sheachtraigh, agus slua chomh líonmhar leis an ngaineamh ar bhruach na farraige i luíochán do mhic Iacóib ó lasmuigh den chathair ar chúl na cathrach.
17 Agus tháinig mic Iacóib i ngar dóibh chun geataí na cathrach a oscailt, agus agus iad ag druidim leo, féach, tháinig na daoine a bhí i luíochán ar chúl na cathrach amach as a n-áiteanna agus chuir siad timpeall ar mhic Iacóib.
18 Agus bhí mic Iacóib iata idir mhuintir Gháis, agus bhí an cath ar a n-aghaidh agus ar a gcúl araon, agus na fir uile a bhí ar an mballa ag caitheamh saigheada agus clocha orthu ón mballa.
19 Agus nuair a chonaic Iúdá go raibh fir Gháis ag éirí róthrom dóibh, lig sé scread ghéar uafásach amach agus bhí uafás ar fhir Gháis uile le guth ghlór Iúdá, agus thit fir den bhalla le linn a scread láidir, agus bhí eagla mhór ar gach duine a bhí lasmuigh agus istigh sa chathair.
20 Agus mic Iacóib fós ag druidim le doirse na cathrach a bhriseadh, chaith fir Gháis clocha agus saigheada orthu ó bharr an bhalla, agus chuir siad iallach orthu teitheadh ón ngeata.
21 Agus d'fhill mic Iacóib ar fhir Gháis a bhí leo ó lasmuigh den chathair, agus bhuail siad go huafásach iad, mar a bheadh sé ag bualadh gort, agus ní raibh siad in ann seasamh in aghaidh mhic Iacóib, óir bhí uafás agus sceimhle orthu de bharr scread Iúdá.
22 Agus mharaigh mic Iacóib na fir uile a bhí lasmuigh den chathair, agus lean mic Iacóib orthu ag druidim leo chun dul isteach sa chathair, agus chun troid faoi bhallaí na cathrach, ach ní raibh siad in ann óir bhí áitritheoirí Gháis uile a d'fhan sa chathair tar éis ballaí Gháis a thimpeallú i ngach treo, ionas nach raibh mic Iacóib in ann druidim leis an gcathair chun troid leo.
23 Agus tháinig mic Iacóib i ngar do choirnéal amháin le troid faoin mballa, chaith áitritheoirí Gháis saigheada agus clocha orthu cosúil le cithfholcadáin, agus theith siad ó bhun an bhalla.
24 Agus nuair a chonaic muintir Gháis a bhí ar an mballa nach raibh mic Iacób in ann iad a shárú ó bhun an bhalla, cháin siad mic Iacób leis na focail seo, ag rá,
25 Cad atá i gceist agaibh sa chath nach féidir libh an bua a fháil? An féidir libh ansin an rud céanna a dhéanamh le cathair chumhachtach Gháis agus a háitritheoirí mar a rinne sibh le cathracha na nAmórach nach raibh chomh

cumhachtach sin? Is cinnte gur leis na daoine laga inár measc a rinne sibh na rudaí céanna, agus gur mharaigh sibh iad i mbéal an phobail, óir ní raibh neart acu nuair a bhí uafás orthu de bharr fhuaim bhur nglaoch.

26 Agus an mbeidh sibh in ann troid anois mar sin san áit seo? Is cinnte go bhfaighidh sibh go léir bás anseo, agus díolfaimid cúis na gcathracha sin a scrios sibh.

27 Agus cháin áitritheoirí Gháis clann Iacóib go mór agus cháin siad a ndéithe, agus lean siad orthu ag caitheamh saigheada agus clocha orthu ón mballa.

28 Agus chuala Iúdá agus a dheartháireacha briathra áitritheoirí Gháis agus las siad go mór ina bhfeirg, agus bhí éad ar Iúdá lena Dhia sa chás seo, agus ghlaoigh sé amach agus dúirt sé, A Thiarna, cabhraigh, seol cabhair chugainn féin agus chuig ár ndeartháireacha.

29 Agus rith sé i bhfad uaidh le gach neart, agus a chlaíomh tarraingthe ina láimh, agus léim sé ón talamh agus le cumhacht a neart, dhreap sé an balla, agus thit a chlaíomh as a láimh.

30 Agus lig Iúdá scairt ar an mballa, agus bhí uafás ar na fir uile a bhí ar an mballa, agus thit cuid acu ón mballa isteach sa chathair agus fuair siad bás, agus nuair a chonaic siad neart Iúdá fós, bhí eagla mhór orthu agus theith siad isteach sa chathair ar a son ar son a n-anama.

31 Agus tugadh misneach do chuid acu troid le Iúdá ar an mballa, agus tháinig siad i ngar dó chun é a mharú nuair a chonaic siad nach raibh claíomh i láimh Iúdá, agus smaoinigh siad ar é a chaitheamh ón mballa chuig a dheartháireacha, agus tháinig fiche fear ón gcathair aníos chun cabhrú leo, agus chuir siad timpeall ar Iúdá agus ghlaodh siad go léir air, agus chuaigh siad i ngar dó le claímhte tarraingthe, agus chuir siad uafás ar Iúdá, agus ghlaodh Iúdá ar a dheartháireacha ón mballa.

32 Agus tharraing Iacób agus a mhic an bogha ó bhun an bhalla, agus bhuail siad triúr de na fir a bhí ar bharr an bhalla, agus lean Iúdá ag gol agus d'éirigh sé, A Thiarna, cabhraigh linn, a Thiarna, saor sinn! Agus ghlaoigh sé amach le guth ard ar an mballa, agus chualathas an ghlao i bhfad uainn.

33 Agus tar éis an ghlao seo, lean sé ar aghaidh ag béicíl arís, agus tháinig uafás ar na fir uile a bhí timpeall ar Iúdá ar bharr an bhalla, agus chaith gach duine acu a chlaíomh as a láimh le fuaim béicíl agus crith Iúdá, agus theith siad.

34 Agus rug Iúdá na claímhte a thit óna lámha, agus throid Iúdá leo agus mharaigh siad fiche fear dá gcuid ar an mballa.

35 Agus chuaigh tuairim is ochtó fear agus bean suas balla na cathrach agus thimpeallaigh siad go léir Iúdá, agus chuir an Tiarna eagla ar Iúdá ina gcroí, ionas nach raibh siad in ann druidim leis.

36 Agus tharraing Iacób agus a raibh leis an mbogha ó bhun an bhalla, agus mharaigh siad deichniúr fear ar an mballa, agus thit siad faoin mballa, os comhair Iacóib agus a mhic.

37 Agus nuair a chonaic na daoine ar an mballa go raibh fiche fear tite, rith siad i dtreo Iúdá le claímhte tarraingthe, ach ní fhéadfaidís druidim leis mar bhí uafás mór orthu roimh neart Iúdá.

38 Agus tháinig duine dá gcuid laochra darb ainm Arud chun Iúdá a bhualadh ar a cheann lena chlaíomh, nuair a chuir Iúdá a sciath ar a cheann go tapaidh, agus bhuail an claíomh an sciath, agus scoilteadh ina dhá leath í.

39 Agus tar éis dó Iúdá a bhualadh, rith an fear cumhachtach seo ar a shon féin de bharr eagla Iúdá, agus shleamhnaigh a chosa ar an mballa agus thit sé i measc chlann mhac Iacóib a bhí faoin mballa, agus bhuail clann Iacóib é agus mharaigh siad é.

40 Agus bhí pian i gceann Iúdá de bharr buille an fhir chumhachtaigh, agus bhí Iúdá beagnach tar éis bás a fháil dá bharr.

41 Agus nuair a chuala Dan é, ghlaodh Iúdá amach ar an mballa de bharr an phian a bhí air, agus las a fhearg ann, agus d'éirigh sé féin agus d'imigh sé i bhfad uaidh agus rith sé agus léim sé ón talamh agus dhreap sé an balla lena neart feirge.

42 Agus nuair a tháinig Dan ar an mballa in aice le Iúdá, theith na fir go léir a bhí ar an mballa a sheas in aghaidh Iúdá, agus chuaigh siad suas go dtí an dara balla, agus chaith siad saigheada agus clocha ar Dhan agus ar Iúdá ón dara balla, agus rinne siad iarracht iad a dhíbirt ón mballa.

43 Agus bhuail na saigheada agus na clocha Dan agus Iúdá, agus beagnach gur maraíodh iad ar an mballa, agus cibé áit ar theith Dan agus Iúdá ón mballa, rinneadh ionsaí orthu le saigheada agus clocha ón dara balla.

44 Agus bhí Iacób agus a mhic fós ag bealach isteach na cathrach faoin gcéad bhalla, agus ní raibh siad in ann a mbogha a tharraingt i gcoinne áitritheoirí na cathrach, mar ní raibh siad in ann iad a fheiceáil, agus iad ar an dara balla.

45 Agus nuair nach raibh Dan agus Iúdá in ann na clocha agus na saigheada a thit orthu ón dara balla a sheasamh a thuilleadh, léim siad beirt ar an dara balla in aice le muintir na cathrach, agus nuair a chonaic muintir na cathrach a bhí ar an dara balla go raibh Dan agus Iúdá tagtha chucu ar an dara balla, ghlaoigh siad go léir amach agus chuaigh siad síos idir na ballaí.

46 Agus chuala Iacób agus a mhic torann na nglaoch ó mhuintir na cathrach, agus iad fós ag bealach isteach na cathrach, agus bhí imní orthu faoi Dhán agus Iúdá nár chonaic siad, agus iad ar an dara balla.

47 Agus chuaigh Naftáilí suas lena neart feirge agus léim sé ar an gcéad bhalla le feiceáil cad ba chúis leis an ngáire a chuala siad sa chathair, agus tháinig Íosácar agus Zabúlun i ngar chun doirse na cathrach a bhriseadh, agus d'oscail siad geataí na cathrach agus tháinig siad isteach sa chathair.

48 Agus léim Naftali ón gcéad bhalla go dtí an dara ceann, agus tháinig sé chun cabhrú lena dheartháireacha, agus le háitritheoirí Gháis a bhí ar an mballa. Ó chonaic siad gurbh é Naftali an tríú duine a tháinig aníos chun cabhrú lena dheartháireacha, theith siad go léir agus chuaigh siad anuas isteach sa chathair, agus tháinig Iacób agus a mhic go léir agus a gcuid ógánach go léir isteach sa chathair chucu.

49 Agus chuaigh Iúdá, Dán agus Naftáilí anuas ón mballa isteach sa chathair agus lean siad áitritheoirí na cathrach. Bhí Simeon agus Léiví lasmuigh den chathair agus ní raibh a fhios acu go raibh an geata oscailte. Chuaigh siad suas as sin go dtí an balla agus tháinig siad anuas chuig a ndeartháireacha isteach sa chathair.

50 Agus bhí áitritheoirí na cathrach go léir tar éis teacht anuas isteach sa chathair, agus tháinig mic Iacóib chucu i dtreonna difriúla, agus cuireadh cath ina gcoinne ón tosaigh agus ón gcúl, agus bhuail mic Iacóib iad go

huafásach, agus mharaigh siad thart ar fiche míle fear agus bean díobh, ní raibh aon duine acu in ann seasamh in aghaidh mhic Iacóib.

51 Agus shreabh an fhuil go flúirseach sa chathair, agus bhí sí cosúil le sruthán uisce, agus shreabh an fhuil cosúil le sruthán go dtí an chuid sheachtrach den chathair, agus shroich sí fásach Bhetchorin.

52 Agus chonaic muintir Bhéit Chorin i gcéin an fhuil ag sileadh ó chathair Gháis, agus rith tuairim is seachtó fear as measc chun an fhuil a fheiceáil, agus tháinig siad go dtí an áit a raibh an fhuil.

53 Agus lean siad rian na fola agus tháinig siad go balla chathair Gháis, agus chonaic siad an fhuil ag sileadh ón gcathair, agus chuala siad glór gol ó áitritheoirí Gháis, óir chuaigh sí suas go neamh, agus lean an fhuil ag sileadh go flúirseach cosúil le sruthán uisce.

54 Agus bhí mic Iacóib uile fós ag bualadh áitritheoirí Gháis, agus bhí siad ag gabháil do mharú orthu go dtí an tráthnóna, timpeall fiche míle fear agus bean, agus dúirt muintir Chorin, “Is cinnte gurb é seo obair na nEabhraigh, óir tá siad fós ag cogadh i gcathracha uile na nAmórach.”

55 Agus rinne na daoine sin deifir agus rith siad go Beit Chorin, agus rug gach duine acu a airm chogaidh, agus ghlaoigh siad ar áitritheoirí uile Beit Chorin, agus chuir siadsan a n-airm chogaidh orthu féin le dul agus troid le mic Iacóib.

56 Agus nuair a bhí mic Iacóib críochnaithe le muintir Gháis a bhualadh, shiúil siad timpeall na cathrach chun na mairbh go léir a chreachadh, agus ag teacht isteach sa chuid is faide istigh den chathair agus níos faide ar aghaidh, bhuail triúr fear an-chumhachtach leo, agus ní raibh claíomh ina láimh.

57 Agus tháinig mic Iacóib suas go dtí an áit a raibh siad, agus theith na fir chumhachtacha, agus rug duine acu ar Zabulun, a chonaic sé ina bhuachaill óg agus gearr-státúil, agus le a neart leag sé ar an talamh é.

58 Agus rith Iacób chuige lena chlaíomh agus bhuail Iacób é faoina leasrach leis an gclaíomh, agus ghearr sé ina dhá leath é, agus thit an corp ar Sheabúlun.

59 Agus tháinig an dara duine i ngar dó agus rug sé ar Iacób le go leagfadh sé ar an talamh é, agus chas Iacób air agus ghlaoigh sé air, agus rith Simeon agus Léiví agus bhuail siad ar a chromáin é leis an gclaíomh agus leag siad ar an talamh é.

60 Agus d’éirigh an fear cumhachtach ón talamh le neart feirge, agus tháinig Iúdá chuige sula raibh a chos faighte aige, agus bhuail sé é sa cheann leis an gclaíomh, agus scoilteadh a cheann agus fuair sé bás.

61 Agus an tríú fear cumhachtach, nuair a chonaic sé go raibh a chomrádaithe maraithe, rith sé ó mhic Iacóib, agus lean mic Iacóib é sa chathair; agus agus an fear cumhachtach ag teitheadh fuair sé ceann de chlaímhte áitritheoirí na cathrach, agus thog sé suas é agus chas sé ar mhic Iacóib agus throid sé leo leis an gclaíomh sin.

62 Agus rith an fear cumhachtach go Iúdá le bualadh sa cheann leis an gclaíomh, agus ní raibh sciath i láimh Iúdá; agus é ag iarraidh é a bhualadh, thóg Naftáilí a sciath go tapa agus chuir sé i gceann Iúdá í, agus bhuail claíomh an fhir chumhachtaigh sciath Naftáilí agus d’éalaigh Iúdá ón gclaíomh.

63 Agus rith Simeon agus Léiví ar an bhfear cumhachtach lena gclaímhte agus bhuail siad go láidir é lena gclaímhte, agus chuaigh an dá chlaíomh isteach i gcorp an fhir chumhachtaigh agus roinn siad ina dhá leath é, ar fhad.

64 Agus bhuaigh mic Iacóib an triúr fear cumhachtach ag an am sin, mar aon le háitritheoirí uile Gháis, agus bhí an lá ar tí dul thart.

65 Agus shiúil mic Iacóib timpeall Gháis agus ghabh siad creach uile na cathrach, níor lig siad fiú do na páistí agus do na mná maireachtáil, agus rinne mic Iacóib le Gaáis mar a rinne siad le Sarton agus Silo.

CAIBIDIL 40

1 Agus thug mic Iacóib leo creach uile Gháis, agus chuaigh siad amach as an gcathair san oíche.

2 Bhí siad ag dul amach ag máirseáil i dtreo chaisleán Bhéit Chorín, agus bhí áitritheoirí Bhéit Chorín ag dul chuig an gcaisleán chun bualadh leo, agus an oíche sin throid mic Iacóib le háitritheoirí Bhéit Chorín, i gcaisleán Bhéit Chorín.

3 Agus ba fhir chumhachtacha iad áitritheoirí uile Bhéit Chorin, ní theithfeadh aon duine acu ó aghaidh míle fear, agus throid siad an oíche sin ar an gcaisleán, agus chualathas a ngáire an oíche sin ó chian, agus chrith an talamh lena ngáire.

4 Agus bhí eagla ar chlann Iacóib roimh na fir sin, mar nach raibh siad cleachta le troid sa dorchadas, agus bhí siad an-mhíshásta, agus ghlaoigh clann Iacóib ar an Tiarna, ag rá, Tabhair cabhair dúinn, a Thiarna, saor sinn ionas nach bhfaighimid bás de láimh na bhfear neamhthimpeallghearrtha seo.

5 Agus d’éist an Tiarna le guth mhac Iacóib, agus chuir an Tiarna uafás agus mearbhall mór ar mhuintir Bhéit Chorin, agus throid siad eatarthu féin i ndorchadas na hoíche, agus bhuail siad a chéile go líonmhar.

6 Agus mic Iacóib, agus a fhios acu gur thug an Tiarna spiorad claonta i measc na bhfear sin, agus go raibh siad ag troid lena chomharsa, chuaigh siad amach ó measc dronganna mhuintir Bhéit Chorín agus chuaigh siad chomh fada le fána chaisleán Bhéit Chorín, agus níos faide, agus d’fhan siad ann go slán sábháilte lena bhfear óga an oíche sin.

7 Agus throid muintir Bhéit Chorin ar feadh na hoíche, fear amháin lena dheartháir, agus an fear eile lena chomharsa, agus ghlaodh siad amach i ngach treo ar an gcaisleán, agus chualathas a nglaoch i gcéin, agus chroith an domhan ar fad lena nguth, óir bhí siad cumhachtach os cionn mhuintir uile an domhain.

8 Agus chuala áitritheoirí uile chathracha na gCanánach, na Hiteach, na nAmórach, na Hivigh agus ríthe uile Chanán, agus iadsan a bhí ar an taobh eile den Iordáin, torann na ngáire an oíche sin.

9 Agus dúirt siad, Is iad seo go deimhin cathanna na nEabhraigh atá ag troid in aghaidh na seacht gcathracha a tháinig i ngar dóibh; agus cé a sheasfaidh in aghaidh na nEabhraigh sin?

10 Agus bhí eagla mhór ar mhuintir uile chathracha na gCanánach, agus ar gach duine a bhí ar an taobh eile den Iordáin, roimh chlann Iacóib, óir dúirt siad, Féach, déanfar

dúinn an rud céanna a rinneadh leis na cathracha sin, óir cé a sheasfaidh in aghaidh a neart mór?

11 Agus bhí gáir na gCoriníteach an-mhór an oíche sin, agus lean siad ag méadú; agus bhuail siad a chéile go dtí an mhaidin, agus maraíodh líon mór díobh.

12 Agus tháinig an mhaidin, agus d'éirigh mic Iacóib uile ag breacadh an lae agus chuaigh siad suas go dtí an caisleán, agus bhuail siad an chuid eile de na Corinigh ar bhealach uafásach, agus maraíodh iad go léir sa chaisleán.

13 Agus tháinig an séú lá, agus chonaic áitritheoirí Chanán uile i gcéin muintir Bhéit Chorín uile ina luí marbh i gcaisleán Bhéit Chorín, agus iad scaipthe thart mar chonablaigh uan agus gabhar.

14 Agus thug mic Iacóib leo an chreach go léir a ghabh siad ó Gháis agus chuaigh siad go Beit Chorin, agus fuair siad an chathair lán de dhaoine cosúil le gaineamh na farraige, agus throid siad leo, agus bhuaigh mic Iacóib orthu ansin go dtí tráthnóna.

15 Agus rinne mic Iacóib le Beit Chorin mar a rinne siad le Gaash agus le Tapnach, agus mar a rinne siad le Chazar, le Sarton agus le Silo.

16 Agus thug mic Iacóib leo creach Bhéit Chorin agus creach uile na gcathracha, agus an lá sin chuaigh siad abhaile go Seicim.

17 Agus tháinig mic Iacóib abhaile go cathair Sheicim, agus d'fhan siad lasmuigh den chathair, agus ansin scíth a ligean ann ón gcogadh, agus d'fhan siad ann ar feadh na hoíche.

18 Agus d'fhág siad a seirbhísigh go léir, mar aon leis an gcreach go léir a thug siad leo ó na cathracha, lasmuigh den chathair, agus ní dheachaigh siad isteach sa chathair, óir dúirt siad, B'fhéidir go mbeadh níos mó troda inár n-aghaidh, agus go dtiocfaidís chun léigear a chur orainn i Seicim.

19 Agus d'fhan Iacób agus a mhic agus a seirbhísigh an oíche sin agus an lá dár gcionn sa chuid den pháirc a cheannaigh Iacób ó Hamor ar chúig sheicil, agus bhí gach a raibh gafa acu leo.

20 Agus bhí an chreach uile a ghabh mic Iacób i bpáirc na páirce, chomh ollmhór leis an ngaineamh ar bhruach na farraige.

21 Agus d'fhéach áitritheoirí na tíre orthu ó chian, agus bhí eagla ar áitritheoirí na tíre go léir roimh chlann Iacóib a rinne an rud seo, óir ní dhearna aon rí ó aimsir na sean a leithéid riamh.

22 Agus shocraigh seacht rí na gCanánach síocháin a dhéanamh le mic Iacóib, óir bhí eagla mhór orthu roimh a n-anam, mar gheall ar mhic Iacóib.

23 Agus ar an lá sin, an seachtú lá, chuir Iafia rí Heabrón teachtaireacht i ngan fhios chuig rí Aí, agus chuig rí Ghibeon, agus chuig rí Shaléim, agus chuig rí Adulam, agus chuig rí Laicis, agus chuig rí Chazar, agus chuig na ríthe Canánacha uile a bhí faoina smacht, ag rá,

24 Téigh suas liom, agus tar chugam ionas go rachaimid go clann Iacóib, agus déanfaidh mé síocháin leo, agus déanfaidh mé conradh leo, ar eagla go scriosfar bhur dtíortha uile le claímhte clann Iacóib, mar a rinne siad le Seicim agus na cathracha timpeall air, mar a chuala agus a chonaic tú.

25 Agus nuair a thiocfaidh tú chugamsa, ná tar le mórán fear, ach tugadh gach rí a thriúr ceannchaptaen leis, agus thug gach captaen triúr dá oifigigh leis.

26 Agus taraigí libh go léir go Heabrón, agus rachaimid le chéile chuig clann Iacóib, agus impímid orthu conradh síochána a dhéanamh linn.

27 Agus rinne na ríthe sin uile mar a chuir rí Heabrón chucu, óir bhí siad uile faoina chomhairle agus faoina cheannas, agus chruinnigh ríthe Chanán uile le chéile chun dul chuig clann Iacóib, chun síocháin a dhéanamh leo; agus d'fhill clann Iacóib agus chuaigh siad go dtí an chuid den pháirc a bhí i Seicim, óir ní raibh muinín acu as ríthe na tíre.

28 Agus d'fhill mic Iacóib agus d'fhan siad sa réimse ar feadh deich lá, agus níor tháinig aon duine chun cogaidh a dhéanamh leo.

29 Agus nuair a chonaic clann Iacóib nach raibh cuma cogaidh orthu, chruinnigh siad go léir agus chuaigh siad go cathair Sheicim, agus d'fhan clann Iacóib i Sheicim.

30 Agus tar éis daichead lá, bhailigh ríthe na nAmórach uile le chéile ó na háiteanna uile a raibh siad ina gcónaí iontu agus tháinig siad go Heabrón, chuig Iafia rí Heabrón.

31 Agus ba é fiche a haon rí líon na ríthe a tháinig go Heabrón chun síocháin a dhéanamh le mic Iacóib, agus ba é seasca a naoi líon na gcaptaen a tháinig leo, agus céad ochtó a naoi fear acu, agus d'fhan na ríthe seo go léir agus a gcuid fear le Sliabh Heabrón.

32 Agus chuaigh rí Heabrón amach lena thriúr captaen agus a naonúr fear, agus shocraigh na ríthe seo dul chuig mic Iacób chun síocháin a dhéanamh.

33 Agus dúirt siad le rí Heabrón, "Téigh romhainn le do chuid fear, agus labhair ar ár son le mic Iacóib, agus tiocfaimid i do dhiaidh agus daingneoimid do bhriathra." Agus rinne rí Heabrón amhlaidh.

34 Agus chuala mic Iacóib go raibh ríthe Chanán uile bailithe le chéile agus go raibh siad tar éis sosa i Heabrón, agus chuir mic Iacóib ceathrar dá seirbhísigh amach mar spiairí, ag rá, Imigh agus féachaigí ar na ríthe seo, agus déanaigí cuardach agus scrúdú ar a gcuid fear cibé acu is beag nó mór iad, agus mura bhfuil ach beag díobh, déanaigí iad uile a chomhaireamh agus filligí ar ais.

35 Agus chuaigh seirbhísigh Iacóib i ngan fhios chuig na ríthe seo, agus rinne siad mar a d'ordaigh mic Iacóib dóibh, agus an lá sin tháinig siad ar ais chuig mic Iacóib, agus dúirt siad leo, Tháinig muid chuig na ríthe sin, agus níl ach líon beag díobh, agus rinneamar comhaireamh orthu uile, agus féach, bhí siad dhá chéad ochtó a hocht, ríthe agus fir.

36 Agus dúirt mic Iacóib, Níl ach líon beag acu, dá bhrí sin ní rachaimid amach chucu go léir; agus ar maidin d'éirigh mic Iacóib agus roghnaigh siad seasca a dó fear dá gcuid, agus chuaigh deichniúr de mhic Iacóib leo; agus chuir siad a n-airm chogaidh orthu féin, óir dúirt siad, Tá siad ag teacht chun cogaidh a dhéanamh linn, óir ní raibh a fhios acu go raibh siad ag teacht chun síocháin a dhéanamh leo.

37 Agus chuaigh mic Iacóib lena seirbhísigh go geata Sheicim, i dtreo na ríthe sin, agus a n-athair Iacób leo.

38 Agus nuair a tháinig siad amach, féach, bhí rí Heabrón agus a thriúr captaen agus naonúr fear leis ag teacht an bóthar i gcoinne mhic Iacóib. Thóg mic Iacóib a súile agus chonaic siad Iafia rí Heabrón agus a chaptaen ag teacht ina dtreo i bhfad uathu. Sheas mic Iacóib ag geata Sheicim agus níor lean siad orthu.

39 Agus lean rí Heabrón air ag dul ar aghaidh, é féin agus a chaptaein, go dtí gur tháinig sé i ngar do mhic Iacóib, agus chrom sé féin agus a chaptaein síos dóibh go talamh, agus shuigh rí Heabrón lena chaptaein os comhair Iacóib agus a mhic.
40 Agus dúirt mic Iacóib leis, "Cad a tharla duit, a rí Heabrón? Cén fáth ar tháinig tú chugainn inniu? Cad atá á éileamh agat orainn?" Agus dúirt rí Heabrón le Iacób, "Impím ort, a thiarna, tá ríthe na gCanánach uile tagtha inniu chun síocháin a dhéanamh leat."
41 Agus chuala mic Iacóib briathra rí Heabrón, agus níor aontaigh siad lena mholtaí, óir ní raibh aon chreideamh ag mic Iacóib ann, óir shamhlaigh siad gur labhair rí Heabrón go cealgach leo.
42 Agus thuig rí Heabrón ó bhriathra mhac Iacóib nár chreid siad a bhriathra, agus chuaigh rí Heabrón níos gaire do Iacób agus dúirt leis, "Impím ort, a thiarna, a bheith cinnte go bhfuil na ríthe seo go léir tagtha chugat ar théarmaí síochánta, óir níor tháinig siad lena gcuid fear go léir, agus níor thug siad a n-airm chogaidh leo, óir tháinig siad chun síocháin a lorg ó mo thiarna agus óna mhic."
43 Agus d'fhreagair mic Iacóib rí Heabrón, ag rá, Cuir fios chucu na ríthe seo go léir, agus má insíonn tú an fhírinne dúinn, tiocfaidh gach duine acu ina n-aonar inár láthair, agus má thagann siad chugainn gan airm, beidh a fhios againn ansin go bhfuil siad ag lorg síochána uainn.
44 Agus chuir Iafia, rí Heabrón, duine dá chuid fear chuig na ríthe, agus tháinig siad uile os comhair mhic Iacóib, agus chrom siad síos dóibh go talamh, agus shuigh na ríthe seo os comhair Iacóib agus a mhic, agus labhair siad leo, ag rá,
45 Chuala muid gach a ndearna tú le ríthe na nAmórach le do chlaíomh agus le do lámh thar a bheith cumhachtach, ionas nach bhféadfadh aon duine seasamh in aghaidh oraibh, agus bhí eagla orainn romhaibh ar mhaithe lenár saol, ar eagla go dtarlódh sé dúinn mar a tharla dóibhsean.
46 Mar sin, tháinig muid chugaibh chun conradh síochána a dhéanamh eadrainn, agus anois dá bhrí sin déanaigí conradh síochána agus fírinne linn, nach gcuirfidh sibh isteach orainn, a mhéid nár chuireamar isteach oraibhse.
47 Agus bhí a fhios ag clann Iacóib gur tháinig siad i ndáiríre chun síocháin a lorg uathu, agus d'éist clann Iacóib leo, agus rinne siad conradh leo.
48 Agus mhionnaigh mic Iacóib dóibh nach gcuirfidís isteach orthu, agus mhionnaigh ríthe uile na gCanánach dóibh freisin, agus chuir mic Iacóib faoi cháin iad ón lá sin amach.
49 Agus ina dhiaidh sin tháinig captaein na ríthe seo uile lena gcuid fear os comhair Iacóib, agus bronntanais ina lámha do Iacób agus dá mhic, agus chrom siad síos dó go talamh.
50 Agus ansin ghríosaigh na ríthe seo mic Iacóib agus d'impigh siad orthu an chreach go léir a thug siad leo ó sheacht gcathracha na nAmórach a thabhairt ar ais, agus rinne mic Iacóib amhlaidh, agus thug siad ar ais gach a raibh gafa acu, na mná, na páistí, an eallach agus an chreach go léir a thug siad leo, agus chuir siad ar shiúl iad, agus d'imigh siad go dtí a chathair féin.
51 Agus chrom na ríthe seo go léir síos arís do mhic Iacóib, agus chuir siad nó thug siad go leor bronntanas chucu sna laethanta sin, agus chuir mic Iacóib na ríthe seo agus a gcuid fear ar shiúl, agus d'imigh siad go síochánta uathu go dtí a gcathracha, agus d'fhill mic Iacóib freisin ar a mbaile, go Seicim.
52 Agus bhí síocháin ann ón lá sin amach idir clann Iacóib agus ríthe na gCanánach, go dtí gur tháinig clann Iosrael chun tír Chanán a oidhreacht.

CAIBIDIL 41

1 Agus ag réabhlóid na bliana, d'imigh mic Iacóib ó Sheicim, agus tháinig siad go Heabrón, chuig a n-athair Íosác, agus d'fhan siad ann, ach chothaigh siad a dtréada agus a dtréada go laethúil i Sheicim, óir bhí féarach maith agus ramh ann sna laethanta sin, agus chónaigh Iacób agus a mhic agus a dteaghlach go léir i ngleann Heabrón.
2 Agus sna laethanta sin, sa bhliain sin, an céad bliain is a sé de shaol Iacób, sa deichiú bliain ó theacht Iacób ó Phadán Aram, fuair Léa bean Iacób bás; bhí sí aon bhliain is caoga d'aois nuair a fuair sí bás i Heabrón.
3 Agus chuir Iacób agus a mhic í i bpluais Mhachpelah, atá i Heabrón, a cheannaigh Abrahám ó chlann Het, mar sheilbh áit adhlactha.
4 Agus chónaigh mic Iacóib lena n-athair i ngleann Heabrón, agus thuig áitritheoirí uile na tíre a neart agus scaipeadh a gclú ar fud na tíre.
5 Agus bhí Iósaef mac Iacóib, agus a dheartháir Beiniam, mic Ráchael, bean chéile Iacóib, fós óg sna laethanta sin, agus níor imigh siad amach lena ndeartháireacha le linn a gcathanna i gcathracha uile na nAmórach.
6 Agus nuair a chonaic Iósaef neart agus mórgacht a dheartháireacha, mhol sé iad agus rinne sé mórtas orthu, ach chuir sé é féin i gcuimhne níos mó ná iad, agus chuir sé mórtas air féin os a gcionn; agus ba mhó grá a athair Iacób dó ná aon mhac eile, óir ba mhac a sheanaoise é, agus trína ghrá dó, rinne sé cóta ildathach dó.
7 Agus nuair a chonaic Iósaef gur mó a ghráigh a athair é ná a dheartháireacha, lean sé air ag ardú é féin os cionn a dheartháireacha, agus thug sé drochthuairiscí fúthu dá athair.
8 Agus nuair a chonaic mic Iacób iompar Iósaef ina leith, agus gur mhó a ghráigh a n-athair é ná aon duine acu, d'fhuathaigh siad é agus ní fhéadfaidís labhairt go síochánta leis ar feadh na laethanta ar fad.
9 Agus bhí Iósaef seacht mbliana déag d'aois, agus bhí sé fós ag déanamh mórtais de féin os cionn a dheartháireacha, agus ag smaoineamh ar é féin a ardú os a gcionn.
10 An uair sin, shamhlaigh sé aisling, agus tháinig sé chuig a dheartháireacha agus d'inis sé a aisling dóibh, agus dúirt sé leo, Shamhlaigh mé aisling, agus féach, bhíomar uile ag ceangal sceana sa pháirc, agus d'éirigh mo sceana agus leag sí í féin ar an talamh agus chuaigh bhur sceana timpeall uirthi agus chrom siad síos di.
11 Agus d'fhreagair a dheartháireacha é agus dúirt siad leis, "Cad is brí leis an aisling seo a shamhlaigh tú? An bhfuil tú ag smaoineamh i do chroí go mbeadh tú i réim nó i réim orainn?"
12 Agus tháinig sé fós, agus d'inis sé an scéal dá athair Iacób, agus phóg Iacób Iósaef nuair a chuala sé na focail seo óna bhéal, agus bheannaigh Iacób Iósaef.
13 Agus nuair a chonaic mic Iacóib gur bheannaigh a n-athair Iósaef agus gur phóg sé é, agus go raibh grá mór aige

dó, tháinig éad orthu leis agus ba mhó fós a bhfuath dóibh é.

14 Agus ina dhiaidh sin, bhí aisling eile ag Iósaef agus d'inis sé an aisling dá athair i láthair a dheartháireacha, agus dúirt Iósaef lena athair agus lena dheartháireacha, "Féach, bhí aisling agam arís, agus féach, chrom an ghrian agus an ghealach agus an t-aon réalta déag síos dom."

15 Agus chuala a athair briathra Iósaef agus a bhrionglóid, agus nuair a chonaic sé go raibh fuath ag a dheartháireacha d'Iósaef de bharr an scéil seo, cháin Iacób Iósaef os comhair a dheartháireacha de bharr an scéil seo, ag rá, Cad is brí leis an mbrionglóid seo a shamhlaigh tú, agus an t-ardú seo a dhéanamh i láthair do dheartháireacha atá níos sine ná tusa?

16 An samhlaíonn tú i do chroí go dtiocfainn féin, do mháthair agus d'aon deartháir déag agus go ndéanfaimis umhlaíocht duit, agus tú ag rá na rudaí seo?

17 Agus bhí éad ar a dheartháireacha leis de bharr a chuid focal agus aislingí, agus lean siad orthu ag fuath dó, agus choinnigh Iacób na brionglóidí ina chroí.

18 Agus chuaigh mic Iacóib lá amháin ag beathú tréada a n-athar i Seicim, óir bhí siad fós ina n-aoirí sna laethanta sin; agus agus mic Iacóib ag beathú an lá sin i Seicim, rinne siad moill, agus bhí am bailiúcháin na n-eallaigh caite, agus ní raibh siad tagtha.

19 Agus chonaic Iacób go raibh a mhic ag dul i léig i Seicim, agus dúirt Iacób leis féin, B'fhéidir gur éirigh muintir Sheicim chun troid ina gcoinne, agus dá bhrí sin tá moill déanta acu ag teacht inniu.

20 Agus ghlaoigh Iacób ar Iósaef a mhac agus thug sé ordú dó, ag rá, Féach, tá do dheartháireacha ag beathú i Seicim inniu, agus níl siad tar éis filleadh fós; imigh anois dá bhrí sin agus féach cá bhfuil siad, agus tabhair scéala chugam faoi leas do dheartháireacha agus leas an tréada.

21 Agus chuir Iacób a mhac Iósaef go gleann Heabrón, agus tháinig Iósaef ar a dheartháireacha go Seicim, ach ní bhfuair sé iad. Agus chuaigh Iósaef timpeall na páirce a bhí in aice le Seicim, ag féachaint cá raibh a dheartháireacha casaithe, agus chaill sé a bhealach san fhásach, agus ní raibh a fhios aige cén treo ba chóir dó dul.

22 Agus fuair aingeal an Tiarna é ag fánaíocht ar an mbóthar i dtreo na páirce, agus dúirt Iósaef le haingeal an Tiarna, Táim ag lorg mo dheartháireacha; nach chuala tú cá bhfuil siad ag beathú? Agus dúirt aingeal an Tiarna le Iósaef, Chonaic mé do dheartháireacha ag beathú anseo, agus chuala mé iad ag rá go rachaidís ag beathú i nDótan.

23 Agus d'éist Iósaef le guth aingeal an Tiarna, agus chuaigh sé chuig a dheartháireacha i nDótan agus fuair sé iad i nDótan ag cothú an tréada.

24 Agus chuaigh Iósaef ar aghaidh chuig a dheartháireacha, agus sular tháinig sé i ngar dóibh, bhí siad tar éis cinneadh a dhéanamh é a mharú.

25 Agus dúirt Simeon lena dheartháireacha, Féach, tá fear na mbrionglóidí ag teacht chugainn inniu, agus anois dá bhrí sin, taraigí agus maraímis é agus caithimis i gceann de na poill atá san fhásach é, agus nuair a lorgóidh a athair é uainn, déarfaimid gur ith beithíoch olc é.

26 Agus chuala Reuben briathra a dheartháireacha faoi Iósaef, agus dúirt sé leo, Ní ba chóir daoibh an rud seo a dhéanamh, óir conas is féidir linn breathnú suas ar ár n-athair Iacób? Caithigí isteach sa pholl seo é le go bhfaighidh sibh bás ann, ach ná sínigí lámh air le go ndoirtfeá a fhuil. Agus dúirt Reuben é seo d'fhonn é a shaoradh óna láimh, le go dtabharfadh sé ar ais chuig a athair é.

27 Agus nuair a tháinig Iósaef chuig a dheartháireacha, shuigh sé os a gcomhair, agus d'éirigh siad air agus rug siad air agus leag siad ar an talamh é, agus bhain siad an cóta ildathach a bhí air.

28 Agus rug siad leis agus chaith siad isteach i bpoll é, agus ní raibh uisce sa pholl, ach nathracha agus scairpeanna. Agus bhí eagla ar Iósaef roimh na nathracha agus na scairpeanna a bhí sa pholl. Agus ghlaoigh Iósaef amach le guth ard, agus d'fholaigh an Tiarna na nathracha agus na scairpeanna i dtaobhanna an phoill, agus ní dhearna siad aon dochar d'Iósaef.

29 Agus ghlaoigh Iósaef amach ón bpoll ar a dheartháireacha agus dúirt sé leo: "Cad a rinne mé oraibh, agus cad ina ndearna mé peaca? Cén fáth nach bhfuil eagla oraibh roimh an Tiarna i mo leith? Nach de bhur gcnámha agus de bhur bhfeoil mé, agus nach é Iacób bhur n-athair, m'athair? Cén fáth a ndéanann sibh an rud seo dom inniu, agus conas a bheidh sibh in ann breathnú suas chuig ár n-athair Iacób?"

30 Agus lean sé air ag glaoch amach agus ag glaoch ar a dheartháireacha ón bpoll, agus dúirt sé, A Iúdá, a Shimeon, agus a Léiví, a dheartháireacha, tóg mé suas as an dorchadas inar chuir sibh mé, agus tagaigí inniu chun trua a bheith agaibh dom, a chlann an Tiarna, agus a chlann Iacóib m'athar. Agus má pheacaigh mé in bhur n-aghaidh, nach sibhse clann Abrahám, Íosác agus Iacóib? Dá bhfeicfidís dílleachta, bhíodh trua acu dó, nó duine a raibh ocras air, thug siad arán dó le hithe, nó duine a raibh tart air, thug siad uisce dó le hól, nó duine a bhí nocht, chlúdaigh siad é le héadaí!

31 Agus conas a choinneoidh tú trua ó do dheartháir, óir is de do chnámha agus de do fheoil mé, agus má pheacaigh mé duit, is cinnte go ndéanfaidh tú é seo ar son m'athar!

32 Agus labhair Iósaef na focail seo ón bpoll, agus ní raibh a dheartháireacha in ann éisteacht leis, ná a gcluasa a chlaonadh le focail Iósaef, agus bhí Iósaef ag gol agus ag caoineadh sa pholl.

33 Agus dúirt Iósaef, Dá mbeadh a fhios ag m'athair inniu an gníomh a rinne mo dheartháireacha dom, agus na focail a labhair siad liom inniu.

34 Agus chuala a dheartháireacha go léir a ghlao agus a chaoineadh sa pholl, agus chuaigh a dheartháireacha agus d'imigh siad ón bpoll, ionas nach gcloisfidís gol Iósaef agus a chaoineadh sa pholl.

CAIBIDIL 42

1 Agus chuaigh siad agus shuigh siad ar an taobh eile, thart ar achar urchair bogha, agus shuigh siad ansin le harán a ithe, agus agus iad ag ithe, chomhairligh siad le chéile cad a dhéanfaí leis, cibé acu é a mharú nó é a thabhairt ar ais chuig a athair.

2 Bhí an chomhairle á coinneáil acu nuair a thóg siad a súile suas agus chonaic siad, agus féach, bhí grúpa Ismaelach ag teacht i bhfad uainn ar bhóthar Ghilead, ag dul síos go dtí an Éigipt.

3 Agus dúirt Iúdá leo, “Cén tairbhe a bhainfimid as dá maróimis ár ndeartháir? B’fhéidir go n-éileoidh Dia orainn é; seo an chomhairle atá molta ina leith, a dhéanfaidh sibh leis: Féach ar an dream seo d’Ismaelaigh ag dul síos go dtí an Éigipt,

4 Anois, dá bhrí sin, lig dúinn é a chur ar fáil dóibh, agus ná lig dúinn a bheith i ngreim air, agus tabharfaidh siad leo é, agus caillfear é i measc mhuintir na tíre, agus ní chuirfimid chun báis é lenár lámha féin. Agus thaitin an moladh lena dheartháireacha agus rinne siad de réir bhriathar Iúdá.

5 Agus iad ag caint faoin ábhar seo, sular tháinig grúpa na nIosmaelach suas chucu, chuaigh seachtar trádálaithe ó Mhidián tharstu, agus agus iad ag dul thart bhí tart orthu, agus thóg siad a súile agus chonaic siad an poll inar cuireadh Iósaef i bhfolach, agus d’fhéach siad, agus féach, bhí gach cineál éan air.

6 Agus rith na Midiáinigh seo go dtí an poll le huisce a ól, óir cheap siad go raibh uisce ann, agus nuair a tháinig siad os comhair an phoill chuala siad guth Iósaef ag caoineadh agus ag gol sa pholl, agus d’fhéach siad síos isteach sa pholl, agus chonaic siad agus féach bhí ógánach ann a raibh cuma dheas air agus cuma mhaith air.

7 Agus ghlaoigh siad air agus dúirt siad, Cé thú féin agus cé a thug anseo thú, agus cé a chuir sa pholl seo thú, san fhásach? Agus chabhraigh siad go léir le Iósaef a ardú agus tharraing siad amach é, agus thug siad aníos as an bpoll é, agus thug siad leo é agus d’imigh siad ar a dturas agus chuaigh siad thar a dheartháireacha.

8 Agus dúirt siad seo leo, Cén fáth a ndéanann sibh seo, ár seirbhíseach a thógáil uainn agus imeacht? Is cinnte gur chuireamar an buachaill seo sa pholl mar gur cheannairc sé inár n-aghaidh, agus tháinig sibhse agus thug sibh aníos é agus thug sibh libh é; anois, tabhair ar ais dúinn ár seirbhíseach.

9 Agus d’fhreagair na Midiáinigh agus dúirt siad le mic Iacóib, An é seo bhur seirbhíseach, nó an bhfreastalaíonn an fear seo oraibh? B’fhéidir gur seirbhísigh dó sibhse go léir, óir is deise agus is deise é ná aon duine agaibh, agus cén fáth a bhfuil sibh go léir ag bréagnú linn?

10 Anois, dá bhrí sin, ní éistfimid le do bhriathra, ná ní thabharfaimid aird ort, óir fuaireamar an buachaill sa pholl san fhásach, agus ghabhamar leis; dá bhrí sin imeoidh muid ar aghaidh.

11 Agus chuaigh mic Iacóib uile i ngar dóibh agus d’éirigh siad ina bhfóir agus dúirt siad leo, “Tabhair ar ais dúinn ár searbhónta, agus cén fáth a bhfaighidh sibh go léir bás de bharr faobhar an chlaímh?” Agus ghlaoigh na Midiáinigh orthu, agus tharraing siad a gclaímhte, agus chuaigh siad i ngar dóibh chun troid le mic Iacóib.

12 Agus féach, d’éirigh Simeon as a shuíochán ina gcoinne, agus léim sé ar an talamh agus tharraing sé a chlaíomh agus chuaigh sé i ngar do na Midiáinigh agus lig sé scread uafásach amach rompu, ionas gur chualathas a ghlaoch i gcéin, agus chroith an talamh le glaodh Shimeon.

13 Agus bhí uafás ar na Midianaigh de bharr Shimeon agus torann a ghlaoch, agus thit siad ar a n-aghaidh, agus bhí siad thar a bheith scanraithe.

14 Agus dúirt Simeon leo, Go deimhin is mise Simeon mac Iacóib an Eabhraigh, a scrios cathair Sheicim agus cathracha na nAmórach, agus mo dheartháir amháin; mar sin a dhéanfadh Dia domsa freisin, dá dtiocfadh bhur ndeartháireacha uile, muintir Mhidián, agus ríthe Chanán freisin, libh, nach bhféadfaidís troid i mo choinne.

15 Tabhair ar ais dúinn anois, dá bhrí sin, an t-ógánach a rug tú, ar eagla go dtabharfainn do fheoil d’éin an aeir agus d’ainmhithe na talún.

16 Agus bhí eagla níos mó ar na Midianaigh roimh Shimeon, agus chuaigh siad i dtreo mhic Iacóib le huafás agus le scanradh, agus le focail bhrónacha, ag rá,

17 Is cinnte gur dhúirt tú gurbh é an fear óg do shearbhónta, agus gur éirigh sé amach i do choinne, agus dá bhrí sin chuir tú sa pholl é; cad a dhéanfaidh tú ansin le seirbhíseach a dhéanann amach i gcoinne a mháistir? Anois, díol linn é, agus tabharfaimid duit gach a bhfuil uait dó; agus ba mhian leis an Tiarna é seo a dhéanamh ionas nach maródh mic Iacóib a ndeartháir.

18 Agus chonaic na Midiáinigh go raibh Iósaef deas agus dea-dhathach; bhí fonn orthu é a cheannach óna dheartháireacha agus bhí fonn orthu é a cheannach.

19 Agus d’éist mic Iacóib leis na Midiáinigh agus dhíol siad a ndeartháir Iósaef leo ar fiche píosa airgid, agus ní raibh a ndeartháir Reuben leo, agus thug na Midiáinigh Iósaef leo agus lean siad ar aghaidh lena n-aistear go Gilead.

20 Bhí siad ag imeacht ar an mbóthar, agus ghabh na Midiáinigh aithreachas as an méid a rinne siad, an t-ógánach a cheannach, agus dúirt duine acu leis an duine eile, Cad é an rud seo atá déanta againn, an t-ógánach seo a thógáil ó na hEabhraigh, atá deas agus dea-chuma air.

21 B’fhéidir gur goideadh an buachaill seo ó thír na nEabhraigh, agus cén fáth, más ea, a ndearnamar an rud seo? Agus má lorgaítear é agus má gheofar inár lámha é, gheobhaimid bás dá bharr.

22 Anois is cinnte gur dhíol fir chróga agus chumhachtacha linn é, neart duine dár chonaic sibh inniu; b’fhéidir gur ghoid siad óna thalamh é lena neart agus lena lámh láidir, agus dá bhrí sin gur dhíol siad linn é ar an luach beag a thugamar dóibh.

23 Agus iad ag comhrá le chéile ar an gcaoi seo, d’fhéach siad, agus féach, bhí an dream Ismaelach a bhí ag teacht ar dtús, agus a chonaic mic Iacób, ag druidim i dtreo na Midiánach, agus dúirt na Midiánach lena chéile, “Tagaigí, díolaimis an t-ógánach seo le dream Ismaelach atá ag teacht chugainn, agus glacfaimid leis an mbeagán a thugamar dó, agus saorfar sinn óna olc.”

24 Agus rinne siad amhlaidh, agus shroich siad na hIosmaelaigh, agus dhíol na Midianaigh Iósaef leis na hIosmaelaigh ar fiche píosa airgid a thug siad dá dheartháireacha ar a shon.

25 Agus chuaigh na Midiáinigh ar a mbóthar go Gilead, agus rug na hÍosmaelaigh leo Iósaef agus lig siad dó marcaíocht ar cheann de na camaill, agus bhí siad á threorú go dtí an Éigipt.

26 Agus chuala Iósaef go raibh na hÍosmaelaigh ag dul go dtí an Éigipt, agus chaoin agus ghuil Iósaef faoin rud seo go raibh sé le bheith chomh fada sin ó thír Chanán, óna athair, agus ghuil sé go searbh agus é ag marcaíocht ar an gcamall, agus chonaic duine dá gcuid fear é, agus thug sé air dul anuas den chamall agus siúl de chois, agus d’ainneoin sin lean Iósaef air ag caoineadh agus ag gol, agus dúirt sé, A athair, a athair.

27 Agus d’éirigh duine de na hÍosmaelaigh suas agus bhuail sé Iósaef ar an leiceann, agus lean sé air ag gol; agus bhí Iósaef tuirseach ar an mbóthar, agus ní raibh sé in ann dul ar aghaidh de bharr searbhas a anama, agus bhuail siad go léir é agus chuir siad isteach air ar an mbóthar, agus chuir siad uafás air d’fhonn go stopfadh sé den caoineadh.

28 Agus chonaic an Tiarna uaillmhian Iósaef agus a thrioblóid, agus thug an Tiarna dorchadas agus mearbhall anuas ar na fir sin, agus chríon lámh gach duine a bhuail é.

29 Agus dúirt siad lena chéile, “Cad é an rud seo a rinne Dia dúinn ar an mbóthar?” agus ní raibh a fhios acu gur tharla sé seo dóibh mar gheall ar Iósaef. Agus lean na fir ar aghaidh ar an mbóthar, agus ghabh siad feadh bhóthar Ephrata áit a raibh Ráchael curtha.

30 Agus shroich Iósaef uaigh a mháthar, agus rith Iósaef go dtí uaigh a mháthar, agus thit sé ar an uaigh agus ghuil sé.

31 Agus ghlaodh Iósaef os ard ag uaigh a mháthar, agus dúirt sé, A mháthair, a mháthair, a bhreith dom, dúisigh anois, agus éirigh agus féach ar do mhac, mar a díoladh mar sclábhaí é, agus gan aon duine le trua a bheith aige dó.

32 Éirigh agus féach ar do mhac, caoin liom mar gheall ar mo thrioblóidí, agus féach croí mo dheartháireacha.

33 Dúisigh mo mháthair, dúisigh, dúisigh as do chodladh ar mo shon, agus treoraigh do chathanna in aghaidh mo dheartháireacha. A Dhia, conas a bhain siad mo chóta díom, agus a dhíol siad mé faoi dhó cheana féin mar sclábhaí, agus a scar siad mé ó m'athair, agus níl aon duine ann le trua a bheith acu dom.

34 Éirigh agus cuir do chás ina gcoinne os comhair Dé, agus féach cé a fhíréanfaidh Dia sa bhreithiúnas, agus cé a dhaorfaidh sé.

35 Éirigh, a mháthair, éirigh, dúisigh as do chodladh agus féach ar m’athair conas atá a anam liom inniu, agus tabhair sólás dó agus suaimhneas dá chroí.

36 Agus lean Iósaef air ag labhairt na bhfocal seo, agus ghlaodh Iósaef os ard agus chaoin sé go searbh ar uaigh a mháthar; agus scoir sé de labhairt, agus le searbhas croí tháinig tost air mar chloch ar an uaigh.

37 Agus chuala Iósaef guth ag labhairt leis ó bhun na talún, a d’fhreagair é le searbhas croí, agus le guth caointe agus paidreoireachta sna focail seo:

38 A mhic, a mhic Iósaef, chuala mé guth do chaointe agus guth do chaoine; chonaic mé do dheora; tá a fhios agam do thrioblóidí, a mhic, agus cuireann sé brón orm ar do shon, agus tá brón mór curtha le mo bhrón.

39 Anois dá bhrí sin, a mhic Iósaef, cuir do dhóchas sa Tiarna, agus fan leis agus ná bíodh eagla ort, óir tá an Tiarna leat, saorfaidh sé thú ó gach trioblóid.

40 Éirigh, a mhic, agus téigh síos go dtí an Éigipt le do mháistrí, agus ná bíodh eagla ort, óir tá an Tiarna leat, a mhic. Agus lean sí uirthi ag labhairt mar na focail seo le Iósaef, agus d’fhan sí ina tost.

41 Agus chuala Iósaef seo, agus chuir sé iontas mór air faoi seo, agus lean sé air ag gol; agus ina dhiaidh sin chonaic duine de na hÍosmaelaigh é ag gol agus ag caoineadh ar an uaigh, agus las a fhearg ina choinne, agus thiomáin sé as sin é, agus bhuail sé é agus mhallaigh sé é.

42 Agus dúirt Iósaef leis na fir, Go bhfaighidh mé dea-ghuí in bhur súile agus go dtabharfaidh mé ar ais go teach m’athar, agus tabharfaidh sé neart saibhris daoibh.

43 Agus d’fhreagair siad é, ag rá, Nach sclábhaí thú, agus cá bhfuil d’athair? Agus dá mbeadh athair agat ní bheadh tú díolta faoi dhó cheana féin mar sclábhaí ar luach chomh beag sin; agus bhí a bhfeirg fós lastha ina choinne, agus lean siad orthu ag bualadh agus ag cáineadh é, agus ghuil Iósaef go searbh.

44 Agus chonaic an Tiarna anró Iósaef, agus bhuail an Tiarna na fir seo arís, agus thug sé pionós dóibh, agus chuir an Tiarna dorchadas ina n-áit ar an talamh, agus phléasc an tintreach agus bheuc an toirneach, agus chroith an talamh le glór na toirní agus na gaoithe móire, agus bhí na fir scanraithe agus ní raibh a fhios acu cá rachaidís.

45 Agus sheas na beithígh agus na camaill, agus threoraigh siad iad, ach ní imeoidh siad, bhuail siad iad, agus chrom siad ar an talamh; agus dúirt na fir lena chéile, Cad é seo a rinne Dia orainn? Cad iad ár gcionta, agus cad iad ár bpeacaí gur tharla an rud seo dúinn?

46 Agus d’fhreagair duine acu agus dúirt leo, B’fhéidir gur mar gheall ar pheaca an sclábhaí seo a bheith cráite a tharla an rud seo dúinn inniu; anois dá bhrí sin impígí air go láidir sinn a mhaitheamh, agus ansin beidh a fhios againn cé a tharla an t-olc seo dúinn, agus má bhíonn trua ag Dia orainn, ansin beidh a fhios againn gur mar gheall ar pheaca an sclábhaí seo a bheith cráite a tharla an rud seo go léir dúinn.

47 Agus rinne na fir amhlaidh, agus d’impigh siad ar Iósaef agus chuir siad brú air maithiúnas a thabhairt dóibh; agus dúirt siad, Pheacamar don Tiarna agus duitse, dá bhrí sin geall anois go n-iarrfaidh tú ar do Dhia an bás seo a bhaint dínn, óir pheacamar dó.

48 Agus rinne Iósaef de réir a mbriathra, agus d’éist an Tiarna le Iósaef, agus chuir an Tiarna deireadh leis an bplá a chuir sé ar na fir sin mar gheall ar Iósaef, agus d’éirigh na beithígh suas ón talamh agus threoraigh siad iad, agus chuaigh siad ar aghaidh, agus mhaolaigh an stoirm mhór agus tháinig suaimhneas ar an talamh, agus chuaigh na fir ar a dturas chun dul síos go dtí an Éigipt, agus bhí a fhios ag na fir gur tharla an t-olc seo dóibh mar gheall ar Iósaef.

49 Agus dúirt siad lena chéile, Féach, tá a fhios againn gurbh é a thrioblóid a tharla an t-olc seo dúinn; anois, cén fáth a dtabharfaimid an bás seo ar ár n-anamacha? Déanaimis comhairle faoi cad atá le déanamh leis an sclábhaí seo.

50 Agus d’fhreagair duine acu agus dúirt sé, Is cinnte gur dhúirt sé linn é a thabhairt ar ais chuig a athair; anois dá bhrí sin, tógaimis ar ais é agus rachaimid go dtí an áit a inseoidh sé dúinn, agus glacfaimid óna theaghlach an praghas a thugamar dó agus imeoidh muid ansin.

51 Agus d’fhreagair duine eile agus dúirt sé, Féach, is comhairle an-mhaith í seo, ach ní féidir linn í a dhéanamh mar tá an bealach an-fhada uainn, agus ní féidir linn imeacht ónár mbóthar.

52 Agus d’fhreagair duine eile agus dúirt leo, Seo í an chomhairle atá le glacadh, ní chlaonfaimid uaithi; féach, táimid ag dul go dtí an Éigipt inniu, agus nuair a shroichfimid an Éigipt, díolfaimid é ansin ar phraghas ard, agus saorfar sinn óna olc.

53 Agus thaitin an rud seo leis na fir agus rinne siad amhlaidh, agus lean siad ar aghaidh lena n-aistear go dtí an Éigipt le Iósaef.

CAIBIDIL 43

1 Agus nuair a dhíol mic Iacóib a ndeartháir Iósaef leis na Midiáinigh, bhuail a gcroíthe é, agus rinne siad aithreachas as a ngníomhartha, agus d'iarr siad é le tabhairt ar ais, ach ní bhfuair siad é.
2 Agus d'fhill Reuben ar an bpoll inar cuireadh Iósaef, d'fhonn é a thógáil amach agus é a thabhairt ar ais dá athair, agus sheas Reuben leis an bpoll, agus níor chuala sé focal, agus ghlaoigh sé amach Iósaef! Iósaef! agus níor fhreagair ná níor labhair aon duine focal.
3 Agus dúirt Reuben, "Fuair Iósaef bás de dheasca eagla, nó gurbh é nathair éigin ba chúis lena bhás." Agus chuaigh Reuben síos sa pholl, agus chuardaigh sé Iósaef ach ní bhfuair sé sa pholl é, agus tháinig sé amach arís.
4 Agus stróic Reuben a chuid éadaigh agus dúirt sé, "Níl an leanbh ann, agus conas a dhéanfaidh mé réiteach le m'athair faoi má tá sé marbh?" Agus chuaigh sé chuig a dheartháireacha agus fuair sé iad ag caoineadh mar gheall ar Iósaef, agus ag comhairliú le chéile conas réiteach a dhéanamh lena n-athair faoi. Agus dúirt Reuben lena dheartháireacha, "Tháinig mé go dtí an poll agus féach, ní raibh Iósaef ann, cad a déarfaimid lenár n-athair ansin? óir ní bheidh m'athair ag iarraidh ach an buachaill uaimse."
5 Agus d'fhreagair a dheartháireacha é ag rá, Mar sin agus mar sin a rinneamar, agus ina dhiaidh sin bhuail ár gcroíthe sinn mar gheall ar an ngníomh seo, agus suímid anois ag lorg leithscéil conas a dhéanfaimid ár n-athair a réiteach leis.
6 Agus dúirt Reuben leo, "Cad é seo atá déanta agaibh chun gruaig liath ár n-athar a thabhairt anuas go dtí an uaigh i mbrón? Ní maith an rud atá déanta agaibh."
7 Agus shuigh Reuben leo, agus d'éirigh siad go léir suas agus mhionnaigh siad dá chéile gan an rud seo a insint do Iacób, agus dúirt siad go léir, An fear a inseoidh seo dár n-athair nó dá theaghlach, nó a thuairisceoidh seo d'aon duine de chlann na tíre, éireoidh muid go léir ina choinne agus maróimid é leis an gclaíomh.
8 Agus bhí eagla ar mhic Iacóib a chéile faoin ábhar seo, ón duine ab óige go dtí an duine ba shine, agus níor labhair aon duine focal, agus cheil siad an scéal ina gcroí.
9 Agus shuigh siad síos ina dhiaidh sin le cinneadh a dhéanamh agus rud éigin a cheapadh le rá lena n-athair Iacób faoi na rudaí seo go léir.
10 Agus dúirt Íosácar leo, "Seo comhairle daoibh, más maith libh an rud seo a dhéanamh: glacaigí cóta Iósaef agus stróicigí é, agus maraígí meannán gabhar agus tumaigí ina fhuil é."
11 Agus seol chuig ár n-athair é agus nuair a fheicfidh sé é déarfaidh sé gur shlog beithíoch olc é, dá bhrí sin stróic a chóta agus féach beidh a chuid fola ar a chóta, agus trí é seo a dhéanamh beidh muid saor ó ghearáin ár n-athar.
12 Agus thaitin comhairle Íosácar leo, agus d'éist siad leis agus rinne siad de réir bhriathar Íosácar a chomhairligh sé dóibh.
13 Agus rinne siad deifir agus thóg siad cóta Iósaef agus stróic siad é, agus mharaigh siad meannán gabhar agus thum siad an cóta i bhfuil an mheannáin, agus ansin shaltair siad sa deannach é, agus chuir siad an cóta chuig a n-athair Iacób faoi láimh Naftali, agus d'ordaigh siad dó na focail seo a rá:
14 Bhí an eallach bailithe againn agus bhíomar tagtha chomh fada le bóthar Sheicim agus níos faide, nuair a fuaireamar an cóta seo ar an mbóthar san fhásach tumtha i bhfuil agus i ndeannach; anois dá bhrí sin bíodh a fhios agat an é cóta do mhic é nó nach ea.
15 Agus chuaigh Naftali agus tháinig sé chuig a athair agus thug sé an cóta dó, agus labhair sé leis na focail uile a d'ordaigh a dheartháireacha dó.
16 Agus chonaic Iacób cóta Iósaef agus d'aithin sé é agus thit sé ar a aghaidh ar an talamh, agus d'éirigh sé ina thost mar chloch, agus ina dhiaidh sin d'éirigh sé suas agus ghlaoigh sé amach le guth ard agus gol agus dúirt sé, Is é cóta mo mhic Iósaef é!
17 Agus rinne Iacób deifir agus chuir sé duine dá shearbhóntaí chuig a mhic, agus chuaigh seisean chucu agus fuair sé iad ag teacht an bhóthair leis an tréad.
18 Agus tháinig mic Iacóib chuig a n-athair tráthnóna, agus féach, bhí a gcuid éadaí stróicthe agus deannach ar a gcinn, agus fuair siad a n-athair ag béicíl agus ag gol go hard.
19 Agus dúirt Iacób lena mhic, "Inis dom go fírinneach cén t-olc a thug sibh orm go tobann inniu?" Agus d'fhreagair siad a n-athair Iacób, ag rá, "Bhíomar ag teacht inniu tar éis an tréad a bhailiú isteach, agus tháinig muid chomh fada le cathair Sheicim ar an mbóthar san fhásach, agus fuaireamar an cóta seo lán fola ar an talamh, agus bhí a fhios againn é agus chuireamar teachtaireacht chugat an bhféadfá a fháil amach."
20 Agus chuala Iacób briathra a mhic agus ghlaoigh sé amach le guth ard, agus dúirt sé, Is é cóta mo mhic é, tá beithíoch olc tar éis é a shlogadh; tá Iósaef stróicthe ina phíosaí, óir chuir mé uaidh inniu é chun a fheiceáil an raibh gach rud go maith libh agus go raibh gach rud go maith leis na tréada agus chun scéala a thabhairt chugam uaibh, agus d'imigh sé mar a d'ordaigh mé dó, agus tharla sé seo dó inniu agus mé ag ceapadh go raibh mo mhac libh.
21 Agus d'fhreagair mic Iacóib agus dúirt siad, Ní tháinig sé chugainn, agus ní fhacamar é ó am ár n-imeachta uait go dtí seo.
22 Agus nuair a chuala Iacób a gcuid focal, ghlaodh sé amach arís, agus d'éirigh sé suas agus stróic sé a chuid éadaigh, agus chuir sé sacéadach ar a leasraí, agus ghuil sé go searbh agus chaoin sé agus thóg sé a ghlór i ngol agus d'éigh sé agus dúirt sé na focail seo,
23 A Iósaef mo mhac, a Iósaef mo mhic, chuir mé chugat inniu ar mhaithe le leas do dheartháireacha, agus féach, tá tú stróicthe i bpíosaí; is trí mo láimhse a tharla seo do mo mhac.
24 Is brón liom do Iósaef, a mhic, is brón liom do shon; a chomhbhéasach a bhí tú dom le linn mo shaoil, agus anois a chomh searbh is atá do bhás dom.
25 0, go bhfuair mé bás i d'áit, a Iósaef, mo mhac, óir is brón mór domsa, a mhic, a mhic, a Iósaef, a mhic, cá bhfuil tú, agus cá dtarraingíodh thú? Éirigh, éirigh as d'áit, agus tar agus féach mo bhrón ort, a Iósaef, mo mhac.
26 Tar anois agus déan cuntas ar na deora atá ag sileadh ó mo shúile síos mo leicne, agus tabhair suas iad os comhair an Tiarna, ionas go n-imeoidh a fhearg uaim.
27 0 A Iósaef, a mhic, conas a thit tú, de láimh duine nár thit aon duine leis ó thús an domhain go dtí an lá inniu? óir cuireadh chun báis thú le bualadh namhaid, a rinneadh go

cruálach, ach is cinnte go bhfuil a fhios agam gur tharla sé seo duit, mar gheall ar líon mo pheacaí.

28 Éirigh anois agus féach cé chomh searbh is atá mo thrioblaid duit, a mhic, cé nach mise a thóg thú, ná a mhúnlaigh thú, ná a thug anáil ná anam duit, ach gurbh é Dia a mhúnlaigh thú agus a thóg do chnámha agus a chlúdaigh iad le feoil, agus a d'anáil anáil na beatha i do shrón, agus ansin thug sé domsa thú.

29 Anois, a Dhia a thug dom thú, thóg sé uaim thú, agus mar sin a tharla duit

30 Agus lean Iacób air ag labhairt mar na focail seo faoi Iósaef, agus ghuil sé go searbh; thit sé ar an talamh agus d'fhan sé ina thost.

31 Agus nuair a chonaic mic Iacób uile trioblóid a n-athar, ghabh siad aithreachas as a ndearna siad, agus ghuil siadsan go searbh freisin.

32 Agus d'éirigh Iúdá agus thóg sé ceann a athar ón talamh, agus chuir sé ar a ucht é, agus chuimil sé deora a athar dá leicne, agus ghuil Iúdá go hard, agus ceann a athar ina luí ar a ucht, ciúin mar chloch.

33 Agus chonaic mic Iacóib trioblóid a n-athar, agus thóg siad a nglórtha agus lean siad orthu ag gol, agus bhí Iacób fós ina luí ar an talamh mar chloch.

34 Agus d'éirigh a mhic uile agus a shearbhóntaí agus clann a shearbhóntaí suas agus sheas siad timpeall air le sólás a thabhairt dó, ach dhiúltaigh sé sólás a ghlacadh.

35 Agus d'éirigh teaghlach Iacóib ar fad agus chaoin siad go mór de bharr trioblóide Iósaef agus a n-athar. Agus tháinig an scéala chuig Íosác mac Abrahám athair Iacóib, agus ghuil sé go searbh faoi Iósaef, é féin agus a theaghlach ar fad. Agus d'imigh sé ón áit a raibh cónaí air i Heabrón, agus a chuid fear leis, agus thug sé sólás dá mhac Iacób, ach dhiúltaigh sé sólás a fháil.

36 Agus ina dhiaidh sin, d'éirigh Iacób ón talamh, agus a dheora ag sileadh síos a leicne, agus dúirt sé lena mhic, Éirigh suas agus tóg bhur gclaímhte agus bhur mboghanna, agus téigí amach faoin bpáirc, agus féachaigí an féidir libh corp mo mhic a fháil agus é a thabhairt chugam le go n-adhlacfaidh mé é.

37 Cuir ceist ort freisin, impím ort, i measc na n-ainmhithe agus déan fiach orthu, agus an rud a thiocfaidh ar dtús sula ngabhfaidh tú é agus a thugann tú chugamsa; b'fhéidir go ndéanfaidh an Tiarna trua do mo thrioblóid inniu, agus go n-ullmhóidh sé romhat an rud a stróic mo mhac ina phíosaí, agus go dtabharfaidh sé chugamsa é, agus déanfaidh mé díoltas ar son mo mhic.

38 Agus rinne a mhic mar a d'ordaigh a n-athair dóibh, agus d'éirigh siad go moch ar maidin, agus rug gach duine acu a chlaíomh agus a bhogha ina láimh, agus chuaigh siad amach faoin bpáirc ag fiach na n-ainmhithe.

39 Agus bhí Iacób fós ag béicíl os ard agus ag gol agus ag siúl anonn is anall sa teach, agus é ag bualadh a lámha le chéile, ag rá, Iósaef, a mhac, Iósaef, a mhac.

40 Agus chuaigh mic Iacóib isteach san fhásach chun na beithígh a ghabháil, agus féach, tháinig mac tíre ina dtreo, agus rug siad air, agus thug siad chuig a n-athair é, agus dúirt siad leis, Seo an chéad cheann a fuaireamar, agus thugamar chugat é mar a d'ordaigh tú dúinn, agus ní bhfuaireamar corp do mhic.

41 Agus thóg Iacób an beithíoch ó lámha a mhic, agus ghlaoigh sé amach le guth ard agus gol, agus an beithíoch ina láimh, agus labhair sé le croí searbh leis an mbeithíoch, Cén fáth ar shlog tú mo mhac Iósaef, agus cén chaoi nárbh eagla ort roimh Dhia na talún, ná roimh mo thrioblóid ar son mo mhic Iósaef?

42 Agus d'ith tú mo mhac gan chúis, mar níor dhein sé aon fhoréigean, agus dá bhrí sin chuir tú cion orm ina leith, dá bhrí sin éileoidh Dia an té atá faoi ghéarleanúint.

43 Agus d'oscail an Tiarna béal an bhéist chun sólás a thabhairt do Iacób lena bhriathra, agus d'fhreagair sé Iacób agus labhair sé na focail seo leis,

44 Mar atá Dia beo a chruthaigh sinn ar talamh, agus mar atá d'anam beo, a thiarna, ní fhaca mé do mhac, agus níor stróic mé ina phíosaí é, ach tháinig mé ó thír i bhfad i gcéin chun mo mhic a d'imigh uaim inniu a lorg, agus níl a fhios agam an bhfuil sé beo nó marbh.

45 Agus tháinig mé isteach sa pháirc inniu ag lorg mo mhic, agus fuair do mhic mé, agus ghabh siad mé agus mhéadaigh siad mo bhrón, agus thug siad os do chomhair mé inniu, agus tá mo chuid focal go léir ráite agam anois leat.

46 Agus anois dá bhrí sin, a mhic an duine, táim i do lámha, agus déan liom inniu mar is maith leat, ach dar le Dia a chruthaigh mé, ní fhaca mé do mhac, agus níor stróic mé ina phíosaí é, agus níor chuaigh feoil duine isteach i mo bhéal le linn mo shaoil.

47 Agus nuair a chuala Iacób focail an bhéist, ghabh sé iontas mór, agus chuir sé an bhéist amach as a láimh, agus d'imigh sí a bealach.

48 Agus bhí Iacób fós ag gol agus ag caoineadh os ard ar son Iósaef lá i ndiaidh lae, agus bhí sé ag caoineadh a mhic ar feadh laethanta fada.

CAIBIDIL 44

1 Agus chuaigh mic Ismael, a cheannaigh Iósaef ó na Midianaigh, a cheannaigh é óna dheartháireacha, go dtí an Éigipt le Iósaef, agus tháinig siad ar theorainneacha na hÉigipte, agus nuair a tháinig siad i ngar don Éigipt, bhuail siad le ceathrar fear de chlann Mheadáin mhic Abrahám, a bhí imithe as tír na hÉigipte ar a dturas.

2 Agus dúirt na hÍosmaelaigh leo, "An bhfuil fonn agaibh an sclábhaí seo a cheannach uainn?" agus dúirt siad, "Tabhair dúinn é." Agus thug siad Iósaef dóibh, agus chonaic siad gur ógánach an-deas a bhí ann agus cheannaigh siad é ar fiche seicil.

3 Agus lean na hÍsealúitigh ar aghaidh lena n-aistear go dtí an Éigipt agus d'fhill na Medánaigh ar an Éigipt an lá sin freisin, agus dúirt na Medánaigh lena chéile, "Féach, chuala muid go bhfuil Potifar, oifigeach de chuid Pharao, captaen na ngardaí, ag lorg seirbhíseach maith a sheasfaidh os a chomhair chun freastal air, agus chun é a cheapadh ina mhaoirseoir ar a theach agus ar gach a raibh aige."

4 Anois, dá bhrí sin, déanaimis é a dhíol leis ar a bhfuil uainn, más féidir leis a thabhairt dúinn an rud a bheidh ag teastáil uainn uaidh.

5 Agus chuaigh na Medanaigh seo agus tháinig siad go teach Photifar, agus dúirt siad leis, Chuala muid go bhfuil seirbhíseach maith á lorg agat le freastal ort, féach, tá seirbhíseach againn a thaitneoidh leat, má thugann tú dúinn an rud a theastaíonn uainn, agus díolfaimid leat é.

6 Agus dúirt Potifar, “Tabhair os mo chomhair é, agus feicfidh mé é, agus má thoilíonn sé liom tabharfaidh mé duit an méid a bheidh uait dó.”

7 Agus chuaigh na Medanaigh agus thug siad Iósaef leo agus chuir siad os comhair Phoitifar é, agus chonaic sé é, agus thaitin sé go mór leis, agus dúirt Potifar leo, Inis dom cad atá uait don ógánach seo?

8 Agus dúirt siad, Ceithre chéad píosa airgid atá uainn dó, agus dúirt Potifar, Tabharfaidh mé duit é má thugann tú taifead a dhíola chugam, agus má inseoidh tú dom a stair, óir b’fhéidir gur goideadh é, óir ní sclábhaí ná mac sclábhaí an t-ógánach seo, ach feicim air cuma dhuine deas agus dathúil.

9 Agus chuaigh na Medanaigh agus thug siad chuige na hÍosmaelaigh a dhíol é leo, agus d’inis siad dó, ag rá, Is sclábhaí é agus dhíolamar leo é.

10 Agus chuala Potifar briathra na nIosmaelach agus é ag tabhairt an airgid do na Medánaigh, agus ghlac na Medánaigh an t-airgead agus d’imigh siad ar a n-aistear, agus d’fhill na hIosmaelachaigh abhaile freisin.

11 Agus rug Potifar le Iósaef agus thug sé leis chuig a theach é le go bhfreastalódh sé air, agus fuair Iósaef fabhar i súile Potifar, agus chuir sé muinín ann, agus cheap sé ina mhaoirseoir ar a theach é, agus thug sé gach a raibh aige ina láimh dó.

12 Agus bhí an Tiarna le Iósaef agus d’éirigh sé ina fhear rathúil, agus bheannaigh an Tiarna teach Photifar ar mhaithe le Iósaef.

13 Agus d’fhág Potifar gach a raibh aige i lámha Iósaef, agus ba é Iósaef a chuir rudaí isteach agus amach, agus rialaíodh gach rud de réir a thoile i dteach Potifar.

14 Agus bhí Iósaef ocht mbliana déag d’aois, ógánach le súile áille agus cuma thaitneamhach air, agus ní raibh a leithéid i dtír na hÉigipte ar fad.

15 Ag an am sin, agus é i dteach a mháistir, ag dul isteach agus amach as an teach agus ag freastal ar a mháistir, thóg Zelicah, bean a mháistir, a súile suas i dtreo Iósaef agus d’fhéach sí air, agus féach, ba ógánach deas dea-ghné é.

16 Agus bhí dúil aici ina háilleacht ina croí, agus bhí a hanam dírithe ar Iósaef, agus mheall sí é lá i ndiaidh lae, agus chuir Zelicah ina luí ar Iósaef gach lá, ach níor thóg Iósaef a shúile suas chun bean a mháistir a fheiceáil.

17 Agus dúirt Zelicah leis, Nach álainn atá do chuma agus do chruth, d’fhéach mé go fírinneach ar na sclábhaithe uile, agus ní fhaca mé sclábhaí chomh hálainn leatsa; agus dúirt Iósaef léi, Is cinnte gur chruthaigh an té a chruthaigh mé i mbroinn mo mháthar an cine daonna uile.

18 Agus dúirt sí leis, Nach álainn do shúile, lena ndearna tú gach duine san Éigipt a shamhlú, fir agus mná; agus dúirt sé léi, Nach álainn iad fad atáimid beo, ach dá bhfeicfeá iad san uaigh, is cinnte go n-imeoidh tú uathu.

19 Agus dúirt sí leis, Nach álainn agus nach taitneamhach iad do chuid focal uile; glac anois, impím ort, an cláirseach atá sa teach, agus seinn le do lámha agus lig dúinn do chuid focal a chloisteáil.

20 Agus dúirt sé léi, Nach álainn agus nach taitneamhach mo bhriathra nuair a labhraím moladh mo Dhia agus a ghlóire; agus dúirt sí leis, Nach álainn gruaig do chinn, féach an cíor óir atá sa teach, glac í, impím ort, agus lúb gruaig do chinn.

21 Agus dúirt sé léi, “Cá fhad a bheidh tú ag labhairt na mbriathra seo? Scoir de na briathra seo a rá liom, agus éirigh agus tabhair aire do chúrsaí do thí.”

22 Agus dúirt sí leis, Níl aon duine i mo theach, agus níl aon rud le tabhairt faoi ach do bhriathra agus do mhianta; ach in ainneoin seo go léir, níorbh fhéidir léi Iósaef a thabhairt chuici, agus níor chuir sé a shúil uirthi, ach dhírigh sé a shúile síos go dtí an talamh.

23 Agus bhí fonn ar Iósaef ina croí luí léi, agus nuair a bhí Iósaef ina shuí sa teach ag déanamh a chuid oibre, tháinig Zelicah agus shuigh sí os a chomhair, agus mheall sí é gach lá lena cainte luí léi, nó breathnú uirthi choíche, ach níor éistfeadh Iósaef léi.

24 Agus dúirt sí leis, Mura ndéanfaidh tú de réir mo bhriathra, pionósóidh mé tú le pionós an bháis, agus cuirfidh mé cuing iarainn ort.

25 Agus dúirt Iósaef léi, Go deimhin scaoileann Dia, a chruthaigh an duine, geimhle na bpríosúnach, agus is é a shaorfaidh mé ó do phríosún agus ó do bhreithiúnas.

26 Agus nuair nárbh fhéidir léi é a chur ina luí air, agus a hanam fós dírithe air, chuir a dúil tinneas trom uirthi.

27 Agus tháinig mná uile na hÉigipte chun cuairt a thabhairt uirthi, agus dúirt siad léi, Cén fáth a bhfuil tú sa staid seo ag dul in olcas? A dhuine nach bhfuil aon rud in easnamh ort; is cinnte gur prionsa mór agus measúil é d’fhear céile i súile an rí, dá mbeadh aon rud de mhian do chroí in easnamh ort?

28 Agus d’fhreagair Zelicah iad, ag rá, Cuirfear in iúl daoibh inniu cad as a dtagann an neamhord seo a fheiceann sibh mé, agus d’ordaigh sí dá seirbhísigh bia a ullmhú do na mná go léir, agus rinne sí fleá dóibh, agus d’ith na mná go léir i dteach Zelicah.

29 Agus thug sí sceana dóibh le craiceann na gcnónna citris a bhaint díobh le hithe, agus d’ordaigh sí dóibh éadaí costasacha a chur ar Iósaef, agus é a chur os a gcomhair, agus tháinig Iósaef os a gcomhair agus d’fhéach na mná go léir ar Iósaef, agus ní raibh siad in ann a súile a bhaint de, agus ghearr siad go léir a lámha leis na sceana a bhí ina lámha, agus bhí na cnónna citris go léir a bhí ina lámha lán le fuil.

30 Agus ní raibh a fhios acu cad a bhí déanta acu ach lean siad orthu ag féachaint ar áilleacht Iósaef, agus níor chas siad a súile uaidh.

31 Agus chonaic Zelicah a raibh déanta acu, agus dúirt sí leo, Cad é an obair seo atá déanta agaibh? Féach, thug mé citróin daoibh le hithe agus ghearr sibh go léir bhur lámha.

32 Agus chonaic na mná uile a lámha, agus féach, bhí siad lán fola, agus a gcuid fola ag sileadh síos ar a gcuid éadaí, agus dúirt siad léi, Tá an sclábhaí seo i do theach tar éis an ceann is fearr a fháil orainn, agus ní fhéadfaimis ár súile a chasadh uaidh de bharr a áilleachta.

33 Agus dúirt sí leo, Is cinnte gur tharla sé seo daoibh an nóiméad a d’fhéach sibh air, agus nárbh fhéidir libh sibh féin a choinneáil siar uaidh; conas is féidir liom gan é a dhéanamh nuair a bhíonn sé i mo theach i gcónaí, agus mé á fheiceáil ag dul isteach agus amach as mo theach lá i ndiaidh lae? Conas is féidir liom gan dul i léig nó fiú bás a fháil dá bharr?

34 Agus dúirt siad léi, Is fíor na focail, óir cé a fheiceann an chuma álainn seo sa teach agus staonadh uaidh, agus nach é do sclábhaí agus do fhreastalaí i do theach é, agus

cén fáth nach n-insíonn tú dó cad atá i do chroí, agus nach ligeann tú do d'anam bás a fháil tríd an ábhar seo?

35 Agus dúirt sí leo, Táim ag iarraidh gach lá é a chur ina luí, agus ní thabharfaidh sé aon toil dom, agus gheall mé gach rud maith dó, ach ní bhfuair mé aon fhreagra uaidh; dá bhrí sin táim i riocht meathlaithe mar a fheiceann sibh.

36 Agus tháinig tinneas an-mhór ar Zelicah de bharr a dúil i Iósaef, agus bhí sí an-tinn i ngrá leis, agus ní raibh a fhios ag muintir theaghlach Zelicah ná ag a fear céile faoin scéal seo, go raibh Zelicah tinn de bharr a grá do Iósaef.

37 Agus d'fhiafraigh muintir a tí go léir di, ag rá, "Cén fáth a bhfuil tú tinn agus ag dul in olcas, agus gan aon rud in easnamh ort?" Agus dúirt sí leo, "Níl a fhios agam an rud seo atá ag dul i méid orm gach lá."

38 Agus thagadh na mná go léir agus a cairde gach lá chun í a fheiceáil, agus labhair siad léi, agus dúirt sí leo, Ní féidir é seo a dhéanamh ach trí ghrá Iósaef; agus dúirt siad léi, Meall é agus gabh é i ngan fhios, b'fhéidir go n-éistfeadh sé leat, agus go gcuirfeadh sé an bás seo uait.

39 Agus d'éirigh Zelicah níos measa óna grá do Iósaef, agus lean sí uirthi ag meath, go dtí gur gann a neart aici seasamh.

40 Agus lá áirithe bhí Iósaef ag déanamh obair a mháistir sa teach, agus tháinig Zelicah i ngan fhios agus bhuail sé go tobann air, agus d'éirigh Iósaef ina coinne, agus bhí sé níos cumhachtaí ná í, agus thug sé síos í go dtí an talamh.

41 Agus ghuil Zelicah de bharr mian a croí dó, agus impigh sí air le caoineadh, agus shil a deora síos a leicne, agus labhair sí leis le guth achainí agus le searbhas anama, ag rá,

42 An chuala tú, an bhfaca tú nó an raibh aithne agat riamh ar bhean chomh hálainn agus atá mise, nó níos fearr ná mé féin, a labhraíonn leat gach lá, a thiteann i léig de bharr grá duit, a bhronnann an onóir seo go léir ort, agus fós ní éisteann tú le mo ghlór?

43 Agus más de bharr eagla do mháistir é, ar eagla go bpionósfadh sé thú, mar a bheo an rí ní thiocfaidh aon dochar duit ó do mháistir mar gheall ar an rud seo; anois, dá bhrí sin, éist liom, agus toiligh ar mhaithe leis an onóir a thug mé duit, agus cuir an bás seo ar ceal uaim, agus cén fáth a bhfaighfinn bás ar do shon? Agus stop sí ag labhairt.

44 Agus d'fhreagair Iósaef í, ag rá, "Fan uaim, agus fág an scéal seo faoi mo mháistir; féach, níl a fhios ag mo mháistir cad atá agam sa teach, óir thug sé i mo láimh gach a bhfuil aige, agus conas a dhéanfaidh mé na rudaí seo i dteach mo mháistir?"

45 Óir thug sé onóir mhór dom ina theach freisin, agus rinne sé maoirseoir ar a theach díom freisin, agus d'ardaigh sé mé, agus níl aon duine níos mó sa teach seo ná mise, agus níor choinnigh mo mháistir aon rud uaim, ach tusa atá ina bhean chéile, conas is féidir leat na focail seo a labhairt liom, agus conas is féidir liom an t-olc mór seo agus an peaca seo a dhéanamh do Dhia agus do d'fhear céile?

46 Anois, dá bhrí sin, seachain mé, agus ná habair focail mar seo arís, óir ní éistfidh mé le do bhriathra. Ach níor éistfeadh Zelicah le Iósaef nuair a labhair sé na focail seo léi, ach mheall sí é gach lá chun éisteacht léi.

47 Agus ina dhiaidh sin líonadh sruthán na hÉigipte os cionn a thaobhanna go léir, agus chuaigh áitritheoirí uile na hÉigipte amach, agus chuaigh an rí agus na prionsaí amach le tiompáin agus le damhsaí, óir ba mhór an lúcháir é san Éigipt, agus lá saoire tráth thuilte farraige Shihor, agus chuaigh siad ann chun lúcháir a dhéanamh an lá ar fad.

48 Agus nuair a chuaigh na hÉigiptigh amach go dtí an abhainn le lúcháir a cheiliúradh, mar ba ghnách leo, chuaigh muintir uile theach Photifar leo, ach ní rachadh Zelicah leo, óir dúirt sí, "Táim tinn," agus d'fhan sí ina haonar sa teach, agus ní raibh aon duine eile léi sa teach.

49 Agus d'éirigh sí suas agus chuaigh sí suas go dtí a teampall sa teach, agus chuir sí éadaí ríoga uirthi féin, agus chuir sí clocha luachmhara óinics ar a ceann, inleagtha le hairgead agus ór, agus rinne sí a aghaidh agus a craiceann a mhaisiú le gach sórt leachtanna íonúcháin ban, agus chumhraigh sí an teampall agus an teach le cassia agus túis, agus scaip sí mirr agus aló, agus ina dhiaidh sin shuigh sí i ndoras an teampaill, i bpasáiste an tí, trína ndeachaigh Iósaef chun a chuid oibre a dhéanamh, agus féach, tháinig Iósaef ón bpáirc, agus chuaigh sé isteach sa teach chun obair a mháistir a dhéanamh.

50 Agus shroich sé an áit a raibh air dul tríd, agus chonaic sé obair uile Zelicah, agus d'fhill sé ar ais.

51 Agus chonaic Zelicah Iósaef ag casadh uaithi, agus ghlaoigh sí air, ag rá Cad atá ort, a Iósaef? Tar chuig do chuid oibre, agus féach, déanfaidh mé spás duit go dtí go mbeidh tú imithe chuig do shuíochán.

52 Agus d'fhill Iósaef agus tháinig sé ar an teach, agus chuaigh sé as sin go dtí áit a shuí, agus shuigh sé síos chun obair a mháistir a dhéanamh mar is gnách agus féach tháinig Zelicah chuige agus sheas sí os a chomhair in éadaí ríoga, agus scaipeadh boladh a cuid éadaí i gcéin.

53 Agus dheifir sí agus rug sí ar Iósaef agus ar a chuid éadaigh, agus dúirt sí leis, Dar beo an rí mura gcomhlíonfaidh tú m'iarratas gheobhaidh tú bás inniu, agus dheifir sí agus shín sí amach a lámh eile agus tharraing sí claíomh ó faoina héadaí, agus chuir sí ar mhuineál Iósaef é, agus dúirt sí, Éirigh agus comhlíon m'iarratas, agus mura ndéanann gheobhaidh tú bás inniu.

54 Agus bhí eagla ar Iósaef roimpi mar gheall ar an rud seo a dhéanamh aici, agus d'éirigh sé suas chun teitheadh uaithi, agus rug sí ar aghaidh a chuid éadaigh, agus le sceimhle a theith stróiceadh an t-éadach a rug Zelicah air, agus d'fhág Iósaef an t-éadach i láimh Zelicah, agus theith sé agus d'éalaigh sé, óir bhí eagla air.

55 Agus nuair a chonaic Zelicah go raibh éadaí Iósaef stróicthe, agus gur fhág sé ina láimh é, agus gur theith sé, bhí eagla uirthi go scaipfeadh an scéal fúithi, agus d'éirigh sí suas agus ghníomhaigh sí go seiftiúil, agus bhain sí na héadaí a raibh sí gléasta iontu di, agus chuir sí a cuid éadaí eile uirthi.

56 Agus thóg sí éadaí Iósaef, agus leag sí taobh léi é, agus chuaigh sí agus shuigh sí san áit inar shuigh sí ina breoiteacht, sular imigh muintir a tí amach go dtí an abhainn, agus ghlaoigh sí ar bhuachaill óg a bhí sa teach an uair sin, agus d'ordaigh sí dó glaoch ar mhuintir an tí chuici.

57 Agus nuair a chonaic sí iad dúirt sí leo le guth ard agus le caointeoireacht, Féach cad a thug bhur máistir chugam isteach sa teach, óir tháinig sé inniu chun luí liom.

58 Óir nuair a chuaigh tú amach tháinig sé chun an tí, agus nuair a chonaic sé nach raibh aon duine sa teach, tháinig sé chugam, agus rug sé orm, le hintinn luí liom.

59 Agus rug mé ar a chuid éadaigh agus stróic mé iad agus ghlaoigh mé air le guth ard, agus nuair a thóg mé mo ghlór, bhí eagla air go raibh a bheatha air agus d'fhág sé a chuid éadaigh os mo chomhair, agus theith sé.

60 Agus níor labhair muintir a tí tada, ach las a bhfeirg go mór in aghaidh Iósaef, agus chuaigh siad chuig a mháistir agus d'inis siad dó focail a chleasa.

61 Agus tháinig Potifar abhaile faoi fheirg, agus ghlaoigh a bhean air, ag rá, Cad é an rud seo a rinne tú dom agus seirbhíseach Dea-bhróin á thabhairt isteach i mo theach, óir tháinig sé chugam inniu chun spraoi a bheith aige liom; is mar sin a rinne sé dom inniu.

62 Agus chuala Potifar briathra a mhná céile, agus d'ordaigh sé pionós trom a ghearradh ar Iósaef, agus rinneadh amhlaidh dó.

63 Agus iad á bhualadh, ghlaoigh Iósaef amach le guth ard, agus thóg sé a shúile suas chun na bhflaitheas, agus dúirt sé, A Thiarna Dia, tá a fhios agat go bhfuilim neamhchiontach sna rudaí seo go léir, agus cén fáth a bhfaighidh mé bás inniu trí bhréag, trí láimh na ndrochdhaoine neamhthimpeallghearrtha seo, a bhfuil aithne agat orthu?

64 Agus fir Phoitifar ag bualadh Iósaef, lean sé air ag gol agus ag caoineadh, agus bhí leanbh aon mhí déag d'aois ann, agus d'oscail an Tiarna béal an linbh, agus labhair sé na focail seo os comhair fir Phoitifar, a bhí ag bualadh Iósaef, ag rá,

65 Cad atá uait ón bhfear seo, agus cén fáth a ndéanann tú an t-olc seo air? Labhraíonn mo mháthair bréag agus insíonn sí bréaga; sin mar a rinneadh.

66 Agus d'inis an leanbh dóibh go cruinn gach a tharla, agus d'inis sé dóibh gach focal a dúirt Zelicah le Iósaef lá i ndiaidh lae.

67 Agus chuala na fir uile focail an linbh agus chuir focail an linbh iontas mór orthu, agus stop an leanbh ag labhairt agus d'fhan sé ina thost.

68 Agus bhí náire mhór ar Photifar faoi bhriathra a mhic, agus d'ordaigh sé dá chuid fear gan Iósaef a bhualadh a thuilleadh, agus stop na fir de bheith ag bualadh Iósaef.

69 Agus rug Potifar Iósaef leis agus d'ordaigh sé é a thabhairt os comhair na sagart, a bhí ina mbreithiúna ag an rí, chun breithiúnas a thabhairt air maidir leis an scéal seo.

70 Agus tháinig Potifar agus Iósaef os comhair na sagart a bhí ina mbreithiúna ag an rí, agus dúirt sé leo, "Cinntigh, le do thoil, cén breith atá dlite do sheirbhíseach, óir is mar sin a rinne sé."

71 Agus dúirt na sagairt le Iósaef, "Cén fáth ar dheineas tú an rud seo le do mháistir?" agus d'fhreagair Iósaef iad, "Ní mar sin a thiarnaí, mar sin a bhí an scéal." Agus dúirt Potifar le Iósaef, "Chuir mé i do lámha gach a raibh agam, agus níor choinnigh mé aon rud uait ach mo bhean chéile, agus conas a d'fhéadfá an t-olc seo a dhéanamh?"

72 Agus d'fhreagair Iósaef á rá, Ní mar sin a thiarna, mar a bheo an Tiarna, agus mar a bheo d'anam féin, a thiarna, ní fíor an focal a chuala tú ó do bhean chéile, óir is mar sin a bhí an scéal inniu.

73 Tá bliain caite ó bhí mé i do theach; an bhfaca tú aon éagóir ionam, nó aon rud a d'fhéadfadh a chur ort mo shaol a éileamh?

74 Agus dúirt na sagairt le Potifar, "Cuir chugainn, impímid ort, agus lig dóibh éadaí stróicthe Iósaef a thabhairt chugainn, agus lig dúinn an stróic a fheiceáil ann, agus más os comhair an éadaigh atá an stróic, ansin caithfidh go raibh a aghaidh os a comhair agus go raibh sí tar éis greim a fháil air le teacht chuici, agus le meabhlaireacht a rinne do bhean gach a ndúirt sí."

75 Agus thug siad éadaí Iósaef os comhair na sagart a bhí ina mbreithiúna, agus chonaic siad agus féach bhí an cuimilt os comhair Iósaef, agus bhí a fhios ag na sagairt breithiúnais go léir gur chuir sí brú air, agus dúirt siad, Níl an breithiúnas báis dlite don sclábhaí seo mar ní dhearna sé aon rud, ach is é an breithiúnas atá air ná é a chur sa phríosún mar gheall ar an tuairisc a chuaigh amach trína chéile i gcoinne do mhná céile.

76 Agus chuala Potifar a gcuid focal, agus chuir sé sa phríosún é, an áit a raibh príosúnaigh an rí faoi ghlas, agus bhí Iósaef i bpríosún dhá bhliain déag.

77 Agus d'ainneoin seo, níor chas bean a mháistir uaidh, agus níor scoir sí de labhairt leis lá i ndiaidh lae le héisteacht léi, agus ag deireadh trí mhí lean Zelicah ag dul chuig Iósaef go dtí an teach coinneála lá i ndiaidh lae, agus mheall sí é chun héisteacht léi, agus dúirt Zelicah le Iósaef, Cá fhad a fhanfaidh tú sa teach seo? ach éist anois le mo ghlór, agus tabharfaidh mé amach as an teach seo thú.

78 Agus d'fhreagair Iósaef í, ag rá, Is fearr dom fanacht sa teach seo ná éisteacht le do bhriathra, agus peaca a dhéanamh in aghaidh Dé; agus dúirt sí leis, Mura gcomhlíonfaidh tú mo mhian, bainfidh mé do shúile amach, cuirfidh mé geimhle ar do chosa, agus tabharfaidh mé thú i lámha na ndaoine nár aithin tú roimhe seo.

79 Agus d'fhreagair Iósaef í agus dúirt sé, Féach, tá Dia an domhain uile in ann mé a shaoradh ó gach a bhfuil tú in ann a dhéanamh dom, óir osclaíonn sé súile na ndall, agus scaoileann sé iad siúd atá ceangailte, agus caomhnaíonn sé na strainséirí go léir nach bhfuil eolach ar an tír.

80 Agus nuair nach raibh Zelicah in ann Iósaef a chur ina luí air éisteacht léi, scoir sí de dhul chun é a mhealladh; agus bhí Iósaef fós faoi ghlas i dteach an ghéibhinn. Agus bhí Iacób athair Iósaef, agus a dheartháireacha go léir a bhí i dtír Chanán, ag caoineadh agus ag gol sna laethanta sin mar gheall ar Iósaef, óir dhiúltaigh Iacób sólás a fháil dá mhac Iósaef, agus ghlaodh Iacób os ard, agus ghuil agus bhrón sé na laethanta sin ar fad.

CAIBIDIL 45

1 Agus ba ag an am sin sa bhliain sin, an bhliain a chuaigh Iósaef síos go dtí an Éigipt tar éis dá dheartháireacha é a dhíol, a chuaigh Reúbaen mac Iacóib go Timna agus ghlac sé Eliúrám, iníon Abí an Chanánaigh, mar bhean chéile, agus tháinig sé chuici.

2 Agus tháinig Eliuram bean Reuben torrach agus rug sí ceathrar mac dó: Hanoch, Palu, Hetzron agus Carmi; agus ghlac a dheartháir Simeon a dheirfiúr Dinah mar bhean chéile, agus rug sí cúigear mac dó: Memuel, Iamin, Ohad, Iachin agus Zochar.

3 Agus ina dhiaidh sin tháinig sé go Bunah an bhean Chanánach, is í sin Bunah a thug Simeon leis i mbraighdeanas ó chathair Shechem, agus bhí Bunah os comhair Dinah agus ag freastal uirthi, agus tháinig Simeon chuici, agus rug sí Saul dó.

4 Agus chuaigh Iúdá an uair sin go hAdulam, agus tháinig sé chuig fear as Adulam, agus Hirah a bhí mar ainm air,

agus chonaic Iúdá iníon fir as Canán ann, agus Aliyat, iníon Shua, a bhí mar ainm uirthi, agus rug sé í, agus rug Aliyat do Iúdá, Er, Onan agus Silo; triúr mac.

5 Agus chuaigh Léiví agus Íosácar go dtí tír an oirthir, agus ghlac siad leo féin mar mhná iníonacha Ióbáb mac Ioctáin, mac Éibeir; agus bhí beirt iníonacha ag Ióbáb mac Ioctáin; Adína ainm na hiníne ba shine, agus Arída ainm na hiníne ba óige.

6 Agus rug Léiví Adinah, agus rug Íosácar Aridah, agus tháinig siad go tír Chanán, go teach a n-athar, agus rug Adinah do Léiví Gerson, Ceath agus Merari; triúr mac.

7 Agus rug Arida ceathrar mac d'Íosácar: Tola, Puva, Iób agus Samar; agus chuaigh Dan go tír Mhóáb agus ghlac sé Aflalet, iníon Chamudan an Mhóábaigh, mar bhean, agus thug sé í go tír Chanán.

8 Agus bhí Aflalet gan leanbh, ní raibh aon sliocht aici, agus chuimhnigh Dia ina dhiaidh sin ar Aflalet bean chéile Dháin, agus ghabh sí torrach agus rug sí mac, agus thug sí Cushim mar ainm air.

9 Agus chuaigh Gad agus Naftali go Haran agus rug siad as sin iníonacha Amúram mac Úz, mac Nahor, mar mhná céile.

10 Agus seo iad ainmneacha iníonacha Amúrám; Merimah ainm na hiníonacha ba shine, agus Úsít ainm na hiníonacha ba óige; agus rug Naftáilí Merimah, agus rug Gad Úsít; agus thug sé iad go tír Chanán, go teach a n-athar.

11 Agus rug Merimah ceathrar mac do Naftali Iachzeel, Guni, Iazer agus Sálaim; agus rug Úzít seachtar mac do Gad Zefion, Cági, Shuni, Ezbon, Eri, Arodi agus Arali.

12 Agus chuaigh Áiséar amach agus rug sé Adón iníon Aflal, mac Hadad, mac Íosmael, mar bhean chéile, agus thug sé í go tír Chanán.

13 Agus fuair Adón bean Áiséar bás sna laethanta sin: ní raibh aon sliocht aici; agus tar éis bhás Adón chuaigh Áiséar go dtí an taobh eile den abhainn agus phós sé Hadúra iníon Abimael, mac Eber, mac Sheim, mar bhean.

14 Agus bhí an bhean óg deas de chuma, agus bean chiallmhar, agus ba í bean chéile Mhalciel mac Élam mac Sheim.

15 Agus rug Hadúra iníon do Mhalcíéil, agus thug sé Searach mar ainm uirthi, agus fuair Malcíéil bás ina dhiaidh sin, agus chuaigh Hadúra agus d'fhan sí i dteach a hathar.

16 Agus tar éis bhás a mhná ag Áiséar chuaigh sé agus ghlac sé Hadura mar bhean chéile, agus thug sé í go tír Chanán, agus thug sé a hiníon Searach leo freisin, agus bhí sí trí bliana d'aois, agus tógadh an cailín i dteach Iacóib.

17 Agus bhí an cailín álainn de chuma, agus lean sí bealaí naofa chlann Iacóib; ní raibh aon rud in easnamh uirthi, agus thug an Tiarna eagna agus tuiscint di.

18 Agus d'fhás Hadúra bean Áiséar torrach agus rug sí dó Iimna, Ísva, Ísvi agus Beiriah; ceathrar mac.

19 Agus chuaigh Zabulun go Midián, agus ghabh sé Merisá iníon Mholad, mac Abida, mac Midián, mar bhean, agus thug sé í go tír Chanán.

20 Agus rug Merusha do Zabúlun Sered, Elon agus Yachleel; triúr mac.

21 Agus chuir Iacób teachtaire go hArám, mac Shoba, mac Tharah, agus ghlac sé Beiniám Micheália iníon Arám dá mhac, agus tháinig sí go tír Chanán go teach Iacób; agus bhí Beiniám deich mbliana d'aois nuair a ghlac sé Micheália iníon Arám mar bhean chéile.

22 Agus ghabh Mechalia torrach agus rug sí cúigear mac do Bheniamin: Béala, Beicéar, Asbéál, Geara agus Náman; agus chuaigh Beiniamin ina dhiaidh sin agus ghlac sé Aribát, iníon Shomarón, mac Abrahám, mar bhean chéile, sa bhreis ar a chéad bhean chéile, agus é ocht mbliana déag d'aois; agus rug Aribát do Bheniamin: Achí, Vos, Múpim, Chúpim, agus Ord; cúigear mac.

23 Agus sna laethanta sin chuaigh Iúdá go teach Sheim agus ghlac sé Tamar iníon Élam, mac Sheim, mar bhean dá chéadghin Éar.

24 Agus tháinig Er chuici féin, Tamar, agus ba bhean chéile dó í. Agus nuair a tháinig sé chuici, scrios sé a shliocht go hoscailte. Bhí a shaothar olc i súile an Tiarna, agus mharaigh an Tiarna é.

25 Agus tar éis bhás Er, céadghin Iúdá, dúirt Iúdá le hOnán, "Téigh chuig bean do dhearthár agus pós í mar an ngaol is gaire, agus tóg sliocht do do dheartháir."

26 Agus ghlac Onan Tamar mar bhean chéile agus tháinig sé chuici, agus rinne Onan freisin obair a dhearthár, agus ba olc a obair i súile an Tiarna, agus mharaigh sé é freisin.

27 Agus nuair a fuair Onan bás, dúirt Iúdá le Tamar, "Fan i dteach d'athar go dtí go mbeidh mo mhac Sileo fásta." Agus nár thaitin Tamar le Iúdá a thuilleadh, le í a thabhairt do Shileo, óir dúirt sé, "B'fhéidir go bhfaighidh sé bás freisin cosúil lena dheartháireacha."

28 Agus d'éirigh Tamar agus chuaigh sí agus d'fhan sí i dteach a hathar, agus bhí Tamar i dteach a hathar ar feadh tamaill.

29 Agus le linn réabhlóid na bliana, fuair Aliyat bean chéile Iúdá bás; agus tugadh sólás do Iúdá as a bhean chéile, agus tar éis bhás Aliyat, chuaigh Iúdá suas lena chara Hirah go Timna chun a gcuid caorach a lomadh.

30 Agus chuala Tamar go raibh Iúdá imithe suas go Timna chun na caoirigh a lomadh, agus go raibh Silo fásta, agus nach raibh dúil ag Iúdá inti.

31 Agus d'éirigh Tamar agus bhain sí éadaí a baintreachta di, agus chuir sí brat uirthi féin, agus chlúdaigh sí í féin go hiomlán, agus chuaigh sí agus shuigh sí ar an mbóthar poiblí atá ar an mbóthar go Timna.

32 Agus chuaigh Iúdá thart agus chonaic sé í agus rug sé léi agus tháinig sé chuici, agus d'fhás sí torrach uaidh, agus tráth a breithe, féach, bhí cúpla ina broinn, agus thug sé Perez mar ainm ar an gcéad duine, agus Zárah mar ainm ar an dara duine.

CAIBIDIL 46

1 Sna laethanta sin bhí Iósaef fós i ngéibheann i dteach an phríosúin i dtír na hÉigipte.

2 Ag an am sin bhí freastalaithe Fharó ina seasamh os a chomhair, príomhfheidhmeannach na mbuitléirí agus príomhfheidhmeannach na mbácálaí a bhain le rí na hÉigipte.

3 Agus ghlac an buitléir fíon agus chuir sé os comhair an rí le hól, agus chuir an bácálaí arán os comhair an rí le hithe, agus d'ól an rí den fhíon agus d'ith sé den arán, é féin agus a shearbhóntaí agus a mhinistéirí a bhí ag ithe ag bord an rí.

4 Agus iad ag ithe agus ag ól, d'fhan an búistéir agus an bácálaí ansin, agus fuair airí Pharaoh go leor cuileog sa

fhíon a thug an búistéir leis, agus fuarthas clocha nítreach in arán an bhácálaí.

5 Agus chuir captaen na ngardaí Iósaef i bhfeighil oifigigh Fharao, agus bhí oifigigh Fharao i ngéibheann ar feadh bliana.

6 Agus ag deireadh na bliana, bhí aislingí acu beirt in aon oíche amháin, san áit ghlasála ina raibh siad, agus ar maidin tháinig Iósaef chucu chun aire a thabhairt dóibh mar is gnách, agus chonaic sé iad, agus féach, bhí a n-aghaidheanna gruama agus brónach.

7 Agus d'fhiafraigh Iósaef díobh, "Cén fáth a bhfuil bhur n-aghaidheanna brónach agus dubhach inniu?" Agus dúirt siad leis, "Bhraith muid aisling, agus níl aon duine ann chun í a mhíniú." Agus dúirt Iósaef leo, "Inis dom, impím oraibh, bhur n-aisling, agus tabharfaidh Dia freagra síochána daoibh mar is mian libh."

8 Agus d'inis an buitléir a bhrionglóid do Iósaef, agus dúirt sé, Chonaic mé i mo bhrionglóid, agus féach, bhí fíniúna mór os mo chomhair, agus ar an bhfíniúna sin chonaic mé trí chraobh, agus bhláthaigh an fhíniúna go tapaidh agus shroich sí airde mhór, agus d'aibigh a braislí agus rinneadh fíonchaora díobh.

9 Agus thóg mé na fíonchaora agus bhrúigh mé iad i gcupán, agus chuir mé i lámh Pharao é agus d'ól sé; agus dúirt Iósaef leis, Na trí chraobh a bhí ar an bhfíniúna, is trí lá iad.

10 Ach laistigh de thrí lá, ordóidh an rí thú a thabhairt amach agus cuirfidh sé ar ais i d'oifig thú, agus tabharfaidh tú a fhíon don rí le hól mar a bhí tú ar dtús nuair a bhí tú i do bhuitléir aige; ach lig dom fabhar a fháil i do shúile, ionas go gcuimhneoidh tú orm le Faraó nuair a bheidh gach rud go maith leat, agus déan cineáltas dom, agus tabhair amach as an bpríosún seo mé, óir goideadh mé ó thír Chanán agus díoladh mé mar sclábhaí san áit seo.

11 Agus is bréag freisin an rud a dúradh leat faoi bhean mo mháistir, óir chuir siad sa phríosún seo mé gan chúis; agus d'fhreagair an buitléir Iósaef, ag rá, Má dhéanann an rí go maith liom mar a rinne mé ar dtús, mar a mhínigh tú dom sa deireadh, déanfaidh mé gach a bhfuil uait, agus tabharfaidh mé amach as an bpríosún seo thú.

12 Agus an bácálaí, nuair a chonaic sé gur léirigh Iósaef brionglóid an bhuitléire go cruinn, tháinig sé chuige freisin, agus d'inis sé a bhrionglóid ar fad do Iósaef.

13 Agus dúirt sé leis, I mo bhrionglóid chonaic mé agus féach trí chiseán bána ar mo cheann, agus d'fhéach mé, agus féach, bhí sa chiseán uachtarach gach sórt bia bácáilte do Pharaoh, agus féach, bhí na héin á n-ithe de mo cheann.

14 Agus dúirt Iósaef leis, Is trí lá iad na trí chiseán a chonaic tú, ach i gceann trí lá bainfidh an Fharó do cheann díot, agus crochfaidh sé thú ar chrann, agus íosfaidh na héin do fheoil díot, mar a chonaic tú i do bhrionglóid.

15 Sna laethanta sin bhí an bhanríon ar tí breith a fháil, agus an lá sin rug sí mac do rí na hÉigipte, agus d'fhógair siad go raibh a chéad mhac faighte ag an rí agus rinne muintir na hÉigipte go léir mar aon le hoifigigh agus seirbhísigh Pharaoh lúcháir mhór.

16 Agus ar an tríú lá dá bhreith, rinne Faraó féasta dá oifigigh agus dá sheirbhísigh, do shluaite thír Shoar agus thír na hÉigipte.

17 Agus tháinig muintir na hÉigipte go léir agus seirbhísigh Pharaoh chun ithe agus ól leis an rí ag féasta a mhic, agus chun lúcháir a dhéanamh i ngáirdeas an rí.

18 Agus bhí oifigigh uile an rí agus a sheirbhísigh ag déanamh lúcháire an tráth sin ar feadh ocht lá ag an bhféasta, agus rinne siad ceiliúradh le gach sórt uirlisí ceoil, le tiompáin agus le damhsaí i dteach an rí ar feadh ocht lá.

19 Agus an buitléir, a raibh Iósaef tar éis a bhrionglóid a mhíniú dó, d'imigh sé as an áireamh, agus níor luaigh sé é leis an rí mar a gheall sé, óir ba ón Tiarna a bhí an rud seo chun Iósaef a phionósú mar gheall ar a mhuinín i ndaoine.

20 Agus d'fhan Iósaef ina dhiaidh sin sa phríosún dhá bhliain, go dtí gur shroich sé dhá bhliain déag.

CAIBIDIL 47

1 Agus bhí Íosác mac Abrahám fós ina chónaí sna laethanta sin i dtír Chanán; bhí sé an-sean, céad ochtó bliain d'aois, agus bhí Éasau a mhac, deartháir Iacóib, i dtír Eadóm, agus bhí maoin aige féin agus ag a mhic ann i measc chlann Sheír.

2 Agus chuala Éasau go raibh am a athar ag druidim le bás, agus tháinig sé féin agus a mhic agus a theaghlach go tír Chanán, go teach a athar, agus d'imigh Iacób agus a mhic as an áit inar chónaigh siad i Heabrón, agus tháinig siad go léir chuig a n-athair Íosác, agus fuair siad Éasau agus a mhic sa phuball.

3 Agus shuigh Iacób agus a mhic os comhair a athar Íosác, agus bhí Iacób fós ag caoineadh a mhic Iósaef.

4 Agus dúirt Íosác le Iacób, "Tabhair anseo do mhic chugam agus beannóidh mé iad." Agus thug Iacób a aon leanbh déag os comhair a athar Íosác.

5 Agus chuir Íosác a lámha ar mhic Iacóib uile, agus rug sé orthu agus chuir sé a mbarróg orthu, agus phóg sé iad duine ar dhuine, agus bheannaigh Íosác iad an lá sin, agus dúirt sé leo, Go mbeannaí Dia bhur n-aithreacha thú agus go méadódh sé bhur sliocht mar réaltaí na bhflaitheas.

6 Agus bheannaigh Íosác mic Éasau freisin, ag rá, Go gcuirfeadh Dia eagla agus uafás oraibh do chách a fheicfidh oraibh, agus do bhur naimhde go léir.

7 Agus ghlaoigh Íosác ar Iacób agus ar a mhic, agus tháinig siad go léir agus shuigh siad os comhair Íosác, agus dúirt Íosác le Iacób, Dúirt an Tiarna Dia an domhain uile liom, 'Tabharfaidh mé an talamh seo mar oidhreacht do do shliocht má choimeádann do chlann mo reachtanna agus mo bhealaí, agus comhlíonfaidh mé dóibh an mionn a thug mé do d'athair Abrahám.'

8 Anois dá bhrí sin, a mhic, múin do do chlann agus do chlann do chlann eagla an Tiarna a bheith orthu, agus dul ar an mbealach maith a thaitneoidh leis an Tiarna do Dhia, óir má choimeádann tú bealaí an Tiarna agus a reachtanna, coimeádfaidh an Tiarna a chonradh le hAbrahám duit freisin, agus déanfaidh sé go maith duit féin agus do do shliocht i gcónaí.

9 Agus nuair a bhí Íosác críochnaithe ag tabhairt orduithe do Iacób agus dá chlann, thug sé suas an deora agus fuair sé bás, agus bailíodh é lena mhuintir.

10 Agus thit Iacób agus Éasau ar aghaidh a n-athar Íosác, agus ghuil siad. Bhí Íosác céad agus ochtó bliain d'aois nuair a fuair sé bás i dtír Chanán, i Heabrón. Thug a mhic

leis é go uaimh Mhachpéala, a cheannaigh Abrahám ó chlann Het mar sheilbh áit adhlactha.

11 Agus chuaigh ríthe thír Chanán uile le Iacób agus Éasau chun Íosác a adhlacadh, agus thug ríthe Chanán uile onóir mhór d'Íosác nuair a fuair sé bás.

12 Agus shiúil mic Iacóib agus mic Éasau cosnochta timpeall, ag siúl agus ag caoineadh go dtí gur shroich siad Cireat Arba.

13 Agus chuir Iacób agus Éasau a n-athair Íosác i n-uaimh Mhachpealá atá i gCirat Arba i Heabrón, agus chuir siad é le honóir mhór, mar a dhéanfadh ríthe.

14 Agus rinne Iacób agus a mhic, agus Éasau agus a mhic, agus ríthe Chanán uile caoin mhór throm, agus chuir siad faoi adhlacadh é agus chaoin siad é ar feadh laethanta fada.

15 Agus nuair a fuair Íosác bás, d'fhág sé a chuid eallaigh agus a mhaoin agus gach a raibh aige dá mhic; agus dúirt Éasau le Iacób, Féach, impím ort, roinnfimid ina dhá chuid gach a bhfuil fágtha ag ár n-athair, agus beidh an rogha agamsa, agus dúirt Iacób, Déanfaimid amhlaidh.

16 Agus thug Iacób leis gach a raibh fágtha ag Íosác i dtír Chanán, an eallach agus an maoin, agus chuir sé ina dhá chuid iad os comhair Éasau agus a mhic, agus dúirt sé le hÉasau, "Féach, tá seo go léir romhat; roghnaigh duit féin an leath a ghlacfaidh tú."

17 Agus dúirt Iacób le hEsau, Éist, impím ort, leis an méid a labhraím leat, ag rá, Labhair an Tiarna Dia neimhe agus talún lenár n-aithreacha Abrahám agus Íosác, ag rá, Do do shliocht tabharfaidh mé an talamh seo mar oidhreacht go deo.

18 Anois, dá bhrí sin, gach a bhfuil fágtha ag ár n-athair, tá sé romhat, agus féach, tá an tír uile romhat; roghnaigh astu sin cibé rud is mian leat.

19 Más mian leat an talamh ar fad, glac é duit féin agus do do chlann go deo, agus glacfaidh mise an saibhreas seo, agus más mian leat an saibhreas, glac é duit féin, agus glacfaidh mé an talamh seo dom féin agus do mo chlann le go n-oidhreoidh sé go deo.

20 Agus bhí Nebayoth mac Ishmael sa tír an uair sin lena chlann, agus chuaigh Esau an lá sin agus chuaigh sé i gcomhairle leis, ag rá.

21 Mar seo a labhair Iacób liom, agus mar seo a d'fhreagair sé mé, tabhair do chomhairle anois agus éistfimid.

22 Agus dúirt Nebayot, "Cad é seo a dúirt Iacób leat? Féach, tá clann Chanán uile ina gcónaí go slán ina dtír féin, agus deir Iacób go n-oidhreoidh sé é lena shliocht go léir."

23 Imigh leat anois, dá bhrí sin, agus tóg leat saibhreas d'athar go léir agus fág do dheartháir Iacób sa tír, mar a dúirt sé.

24 Agus d'éirigh Éasau agus d'fhill sé ar Iacób, agus rinne sé gach a raibh comhairle tugtha ag Nebayot mac Ishmael dó; agus ghlac Éasau leis an rachmas go léir a d'fhág Íosác, na hanamacha, na beithígh, an eallach agus an mhaoin, agus an saibhreas go léir; níor thug sé tada dá dheartháir Iacób; agus ghabh Iacób talamh Chanán go léir, ó shruth na hÉigipte go dtí abhainn Euphrates, agus ghabh sé é mar sheilbh shíoraí, agus dá chlann agus dá shliocht ina dhiaidh go deo.

25 Thug Iacób uaimh Machpelah, atá i Heabrón, óna dheartháir Éasau, uaimh a cheannaigh Abrahám ó Ephron mar áit adhlactha dó féin agus dá shliocht go deo.

26 Agus scríobh Iacób na nithe seo uile i leabhar an cheannaigh, agus shínigh sé é, agus thug sé fianaise ar seo uile le ceathrar finnéithe dílse.

27 Agus seo iad na focail a scríobh Iacób sa leabhar, ag rá: Tír Chanán agus cathracha uile na Hiteach, na Hibhíteach, na Iebúsach, na nAmórach, na bPeirisíteach, agus na nGeirgasach, na seacht náisiún uile ó abhainn na hÉigipte go dtí abhainn Euphrates.

28 Agus cathair Heabrón Cireat Arba, agus an uaimh atá inti, cheannaigh Iacób an t-iomlán óna dheartháir Éasau ar luach, mar sheilbh agus mar oidhreacht dá shliocht ina dhiaidh go deo.

29 Agus ghlac Iacób leabhar an cheannaigh agus an síniú, an t-ordú agus na reachtanna agus an leabhar nochtaithe, agus chuir sé i soitheach cré iad ionas go bhfanfaidís ar feadh i bhfad, agus thug sé iad i lámha a chlann.

30 Thug Éasau leis gach a d'fhág a athair dó tar éis a bháis óna dheartháir Iacób, agus thug sé leis an maoin uile, ó dhuine agus ó ainmhí, ó chamall agus ó asal, ó dhamh agus ó uan, ó airgead agus ó ór, ó chlocha agus ó bhdeiliam, agus ó gach saibhreas a bhí ag Íosác mac Abrahám; ní raibh aon rud fágtha nár thug Éasau leis féin as gach a d'fhág Íosác tar éis a bháis.

31 Agus thug Éasau leis an méid seo go léir, agus chuaigh sé féin agus a chlann abhaile go tír Sheir an Horach, ar shiúl óna dheartháir Iacób agus óna chlann.

32 Agus bhí maoin ag Éasau i measc chlann Sheir, agus níor fhill Éasau ar thír Chanán ón lá sin amach.

33 Agus rinneadh oidhreacht shíoraí de thír Chanán ar fad do chlann Iosrael, agus fuair Éasau agus a chlann uile sliabh Sheír mar oidhreacht.

CAIBIDIL 48

1 Sna laethanta sin, tar éis bhás Íosác, d'ordaigh an Tiarna gorta a chur ar an talamh ar fad.

2 Ag an am sin bhí Faraó rí na hÉigipte ina shuí ar a ríchathaoir i dtír na hÉigipte, agus luigh sé ina leaba agus bhí brionglóidí aige, agus chonaic Faraó ina bhrionglóid é féin ina sheasamh ar bhruach abhainn na hÉigipte.

3 Agus é ina sheasamh, chonaic sé agus féach seacht mbó ramhra feola agus dea-chuma ag teacht aníos as an abhainn.

4 Agus tháinig seacht mbó eile, tanaí agus droch-chuma orthu, aníos ina ndiaidh, agus shlog na seacht mbó droch-chuma na cinn mhaithe, agus bhí a n-aghaidh fós chomh dona agus a bhí siad ar dtús.

5 Agus dhúisigh sé, agus chodail sé arís agus bhrionglóidigh sé an dara huair, agus chonaic sé agus féach seacht nduais arbhair ag teacht aníos ar aon ghas amháin, dlúth agus maith, agus seacht nduais tanaí, loiscthe ag an ngaoth thoir, ag teacht aníos ina ndiaidh, agus shlog na duais tanaí na cinn lán, agus dhúisigh Faraó as a bhrionglóid.

6 Agus ar maidin chuimhnigh an rí ar a bhrionglóidí, agus bhí a spiorad buartha go mór de bharr a bhrionglóidí, agus rinne an rí deifir agus chuir sé fios ar dhraoithe uile na hÉigipte, agus ar na saoithe, agus tháinig siad agus sheas siad os comhair Pharaoh.

7 Agus dúirt an rí leo, "Bhraith mé brionglóidí, agus níl aon duine ann chun iad a mhíniú; agus dúirt siad leis an rí,

"Inis do bhrionglóidí do do shearbhóntaí agus lig dúinn iad a chloisteáil."

8 Agus d'inis an rí a bhrionglóidí dóibh, agus d'fhreagair siad uile agus dúirt siad d'aon ghuth leis an rí, Go maire an rí go deo; agus seo é míniú do bhrionglóidí.

9 Léiríonn na seacht mbó mhaithe a chonaic tú seacht n-iníon a bheirfear duit sna laethanta deiridh, agus na seacht mbó a chonaic tú ag teacht aníos ina ndiaidh, agus a shlog iad, is comhartha iad go bhfaighidh na hiníonacha a bheirfear duit bás i saol an rí.

10 Agus an rud a chonaic tú sa dara brionglóid faoi sheacht ndubhán arbhair mhaith ag teacht aníos ar aon ghas amháin, seo a léirmhíniú, go dtógfaidh tú duit féin sna laethanta deiridh seacht gcathracha ar fud thír na hÉigipte; agus an rud a chonaic tú de na seacht ndubhán arbhair ag teacht aníos ina ndiaidh agus á slogadh suas agus tú ag féachaint orthu le do shúile, is comhartha é go scriosfar na cathracha a thógfaidh tú go léir sna laethanta deiridh, i saol an rí.

11 Agus nuair a labhair siad na focail seo níor chluin an rí a gcuid focal, ná níor dhírigh sé a chroí orthu, óir bhí a fhios ag an rí ina eagna nár thug siad míniú ceart ar na brionglóidí; agus nuair a bhí deireadh leo ag labhairt os comhair an rí, d'fhreagair an rí iad, ag rá, Cad é an rud seo a dúirt sibh liom? Is cinnte gur labhair sibh bréag agus gur labhair sibh bréaga; mar sin anois tabhair míniú ceart ar mo bhrionglóidí, ionas nach bhfaighidh sibh bás.

12 Agus d'ordaigh an rí ina dhiaidh sin, agus chuir sé fios agus ghlaoigh sé arís ar dhream eile, agus tháinig siad agus sheas siad os comhair an rí, agus d'inis an rí a bhrionglóidí dóibh, agus d'fhreagair siad go léir é de réir an chéad léirmhínithe, agus las fearg an rí agus bhí sé an-fheargach, agus dúirt an rí leo, Is cinnte go labhraíonn sibh bréaga agus go n-insíonn sibh bréag.

13 Agus d'ordaigh an rí fógra a eisiúint ar fud thír na hÉigipte, ag rá, "Tá cinneadh déanta ag an rí agus ag a chuid fear mór go bhfaighidh aon fhear críonna a bhfuil eolas agus tuiscint aige ar mhíniú aislingí, agus nach dtiocfaidh inniu os comhair an rí, bás."

14 Agus an fear a mhíneoidh don rí an míniú ceart ar a bhrionglóidí, tabharfar dó gach a n-iarrfaidh sé ar an rí. Agus thiocfaidh gach saoi i dtír na hÉigipte os comhair an rí, mar aon leis na draoithe agus na draoithe go léir a bhí san Éigipt agus i nGosen, i Ramseses, i Tachpanches, i Zoar, agus i ngach áit ar theorainneacha na hÉigipte, agus sheas siad go léir os comhair an rí.

15 Agus tháinig na huaisle agus na prionsaí uile, agus freastalaithe an rí, le chéile ó chathracha uile na hÉigipte, agus shuigh siad go léir os comhair an rí, agus d'inis an rí a bhrionglóidí os comhair na ndraíochtaithe agus na bprionsaí, agus bhí ionadh ar gach duine a shuigh os comhair an rí faoin bhfís.

16 Agus bhí na saoithe go léir a bhí i láthair an rí an-deighilte faoin míniú a bhí acu ar a bhrionglóidí; léirigh cuid acu iad don rí, ag rá, Is seacht rí iad na seacht mbó mhaithe, a thógfar ó shliocht an rí ar an Éigipt.

17 Agus is seacht bprionsa iad na seacht mbó olca, a sheasfaidh ina gcoinne sna laethanta deiridh agus a scriosfaidh iad; agus is iad na seacht nduais arbhair na seacht bprionsa móra a bhaineann leis an Éigipt, a thitfidh i lámha na seacht bprionsa is laige dá naimhde, i gcogaí ár dtiarna an rí.

18 Agus mhínigh cuid acu don rí ar an mbealach seo, ag rá, Is iad na seacht mbó maithe cathracha láidre na hÉigipte, agus is iad na seacht mbó olca seacht náisiún thír Chanán, a thiocfaidh in aghaidh sheacht gcathracha na hÉigipte sna laethanta deiridh agus a scriosfaidh iad.

19 Agus an rud a chonaic tú sa dara brionglóid, seacht nduaiseanna arbhair mhaithe agus olca, is comhartha é go bhfillfidh rialtas na hÉigipte ar do shliocht arís mar a bhí ar dtús.

20 Agus ina réimeas casfaidh muintir chathracha na hÉigipte i gcoinne seacht gcathracha Chanán atá níos láidre ná iad, agus scriosfaidh siad iad, agus fillfidh riail na hÉigipte ar do shliocht.

21 Agus dúirt cuid acu leis an rí, "Seo míniú do bhrionglóidí; is seacht mbanríon iad na seacht mbó mhaithe a bheidh mar mhná céile agat sna laethanta deiridh, agus léiríonn na seacht mbó olca go bhfaighidh na mná sin go léir bás le linn shaolré an rí."

22 Agus na seacht nduaiseanna arbhair, maithe agus olca, a chonaic tú sa dara brionglóid, is ceithre leanbh déag iad, agus sna laethanta deiridh seasfaidh siad suas agus troidfidh siad lena chéile, agus buaileann seachtar acu an seachtar is cumhachtaí.

23 Agus dúirt cuid acu na focail seo leis an rí, ag rá, Léiríonn na seacht mbó maithe go mbeidh seachtar clainne á mbreith agat, agus go maróidh siad seachtar de chlann do chlann sna laethanta deiridh; agus na seacht nduais mhaithe arbhair a chonaic tú sa dara brionglóid, is iad na prionsaí sin a throidfidh seachtar prionsaí eile nach bhfuil chomh cumhachtach sin ina gcoinne agus a scriosfaidh siad iad sna laethanta deiridh, agus díolfaidh siad cúis do chlann, agus fillfidh an rialtas ar do shliocht arís.

24 Agus chuala an rí gach focal a dúirt saoithe na hÉigipte agus a léirmhíniú ar a bhrionglóidí, agus níor thaitin aon cheann acu leis an rí.

25 Agus bhí a fhios ag an rí ina eagna nach raibh siad ar fad ceart sna focail seo go léir, óir ba ón Tiarna a bhí sé seo chun briathra na ndaoine críonna san Éigipt a chur ar neamhní, d'fhonn go bhféadfadh Iósaef dul amach as teach na coinneála, agus d'fhonn go mbeadh sé mór san Éigipt.

26 Agus chonaic an rí nár labhair aon duine i measc na bhfear críonna agus na ndraíodóirí san Éigipt leis i gceart, agus las fearg an rí, agus las a fhearg ina chroí.

27 Agus d'ordaigh an rí go n-imeodh na saoithe agus na draoithe go léir as a láthair, agus d'imigh siad go léir as láthair an rí faoi náire agus faoi dhíomá.

28 Agus d'ordaigh an rí fógra a sheoladh ar fud na hÉigipte chun na draoithe go léir a bhí san Éigipt a mharú, agus gan ligean d'aon duine acu maireachtáil.

29 Agus d'éirigh captaein na ngardaí a bhain leis an rí, agus tharraing gach fear a chlaíomh, agus thosaigh siad ag bualadh draoithe na hÉigipte agus na saoithe.

30 Agus ina dhiaidh sin tháinig Merod, príomh-bhuitléar an rí, agus chrom sé síos os comhair an rí agus shuigh sé os a chomhair.

31 Agus dúirt an buitléir leis an rí, Go maire an rí go deo, agus go raibh a réimeas ardaithe sa tír.

32 Bhí fearg ort le do shearbhónta sna laethanta sin, dhá bhliain anois ó shin, agus chuir tú mé i ngarda, agus bhí mé féin agus príomh-bhácálaí i ngarda ar feadh tamaill.

33 Agus bhí seirbhíseach Eabhraise linn a bhain le captaen na ngardaí, Iósaef a bhí mar ainm air, óir bhí a mháistir i bhfeirg leis agus chuir sé i ngéibheann é, agus d'fhóin sé dúinn ansin.
34 Agus tamall ina dhiaidh sin, nuair a bhíomar sa gharda, bhí aislingí againn in aon oíche amháin, mise agus príomhbhácálaí na mbácálaithe; bhí aislingí againn, gach fear de réir mhíniú a aislinge.
35 Agus tháinig muid ar maidin agus d'inis muid don seirbhíseach sin iad, agus léirmhínigh sé ár mbrionglóidí dúinn, do gach fear de réir a bhrionglóidí, an ndearna sé an léirmhíniú ceart.
36 Agus mar a léirigh sé dúinn, mar sin a tharla; níor thit aon cheann dá bhriathra ar an talamh.
37 Agus anois dá bhrí sin, ná maraigh mo thiarna agus mo rí muintir na hÉigipte gan chúis; féach, tá an sclábhaí sin fós faoi ghlas sa teach ag captaen na ngardaí, a mháistir, i dteach na ngardaí.
38 Más maith leis an rí, cuir fios air le go dtiocfaidh sé os do chomhair agus cuirfidh sé in iúl duit cad é an míniú ceart ar an aisling a bhí agat.
39 Agus chuala an rí briathra an phríomhbhuitléire, agus d'ordaigh an rí gan críonna na hÉigipte a mharú.
40 Agus d'ordaigh an rí dá shearbhóntaí Iósaef a thabhairt os a chomhair, agus dúirt an rí leo, "Téigh chuige agus ná cuir eagla ort air ar eagla go mbeadh mearbhall air agus nach mbeadh a fhios aige conas labhairt i gceart."
41 Agus chuaigh seirbhísigh an rí go dtí Iósaef, agus thug siad amach as an bpríosún é go tapaidh, agus bhearraigh seirbhísigh an rí é, agus d'athraigh sé a éadaí príosúin agus tháinig sé i láthair an rí.
42 Agus bhí an rí ina shuí ar a ríchathaoir ríoga i gculaith phrionsaúil agus éifód órga timpeall air, agus lonraigh an t-ór breá a bhí air, agus chuir an carbuncle, an ruby agus an smaragd, mar aon leis na clocha luachmhara go léir a bhí ar cheann an rí, iontas mór ar an tsúil, agus chuir Iósaef iontas mór ar an rí.
43 Agus bhí an ríchathaoir ar a raibh an rí ina shuí clúdaithe le hór agus airgead, agus le clocha óinicse, agus bhí seachtó céim inti.
44 Agus ba nós leo ar fud thír na hÉigipte, gach fear a thagadh chun labhairt leis an rí, más prionsa é nó duine measúil i súile an rí, go rachadh sé suas go dtí ríchathaoir an rí go dtí an tríocha haon chéim, agus go dtéadh an rí síos go dtí an tríocha séú céim, agus go labhródh sé leis.
45 Dá mba dhuine de na gnáthdhaoine é, théadh sé suas go dtí an tríú céim, agus thuirlingfeadh an rí síos go dtí an ceathrú céim agus labhródh sé leis, agus ba ghnách leo, thairis sin, go ndreapfadh aon fhear a thuigeann labhairt sna seachtó teanga go léir na seachtó céim, agus go rachadh sé suas agus go labhródh sé go dtí go sroichfeadh sé an rí.
46 Agus aon fhear nárbh fhéidir leis an seachtó a chríochnú, dhreap sé suas an oiread céimeanna agus na teangacha a raibh a fhios aige a labhairt.
47 Agus ba ghnách sna laethanta sin san Éigipt gan aon duine a bheith i réim orthu ach amháin go dtuigfeadh sé labhairt na seachtó teanga.
48 Agus nuair a tháinig Iósaef os comhair an rí, chrom sé síos go dtí an talamh os comhair an rí, agus chuaigh sé suas go dtí an tríú céim, agus shuigh an rí ar an gceathrú céim agus labhair sé le Iósaef.
49 Agus dúirt an rí le Iósaef, Bhí aisling agam, agus níl aon léirmhínithe agam chun í a léirmhíniú i gceart, agus d'ordaigh mé inniu go dtiocfadh draoithe agus críonna uile na hÉigipte os mo chomhair, agus d'inis mé mo bhrionglóidí dóibh, agus níor léirmhínigh aon duine i gceart iad dom.
50 Agus ina dhiaidh sin chuala mé fút inniu, gur fear críonna thú, agus gur féidir leat gach aisling a chloiseann tú a mhíniú i gceart.
51 Agus d'fhreagair Iósaef Faraó, ag rá, Inseodh Faraó na brionglóidí a shamhlaigh sé; is cinnte gur le Dia a léirmhínithe; agus d'inis Faraó a bhrionglóidí do Iósaef, brionglóid na mbó, agus brionglóid na nduaiseanna arbhair, agus scoir an rí den chaint.
52 Agus ansin cuireadh spiorad Dé ar Iósaef os comhair an rí, agus bhí a fhios aige gach a tharlódh don rí ón lá sin amach, agus bhí a fhios aige cad a léirmhíniú a bhí ar bhrionglóid an rí, agus labhair sé os comhair an rí.
53 Agus fuair Iósaef fabhar i súile an rí, agus chlaon an rí a chluasa agus a chroí, agus d'éist sé le briathra uile Iósaef. Agus dúirt Iósaef leis an rí, Ná samhlaigh gur dhá bhrionglóid iad, óir níl ann ach aon bhrionglóid amháin, don rud a roghnaigh Dia a dhéanamh ar fud na tíre a thaispeáin sé don rí ina bhrionglóid, agus seo é an míniú ceart ar do bhrionglóid:
54 Is seacht mbliana iad na seacht mbó maithe agus na dias arbhair, agus is seacht mbliana iad na seacht mbó olca agus na dias arbhair freisin; is aon aisling amháin í.
55 Féach, sna seacht mbliana atá le teacht, beidh flúirse mhór ar fud na tíre, agus ina dhiaidh sin tiocfaidh seacht mbliana gorta ina ndiaidh, gorta an-trom; agus dearmadfar an flúirse go léir sa tír, agus scriosfaidh an gorta áitritheoirí na tíre.
56 Bhí brionglóid amháin ag an rí, agus dá bhrí sin rinneadh an brionglóid a athrá do Pharao mar go bhfuil an rud socraithe ag Dia, agus go dtabharfaidh Dia chun críche go luath é.
57 Anois, dá bhrí sin, tabharfaidh mé comhairle duit agus saorfaidh mé d'anam féin agus anamacha áitritheoirí na tíre ó dhroch-ghorta, go ndéanfaidh tú cuardach ar fud do ríochta ar fhear an-chúramach agus críonna, a bhfuil eolas aige ar chúrsaí uile an rialtais, agus go gceapfaidh tú é chun maoirseacht a dhéanamh ar thír na hÉigipte.
58 Agus ceapadh an fear a chuirfidh tú os cionn na hÉigipte oifigigh faoi, agus bailíodh siad isteach bia na mblianta maithe atá le teacht, agus bailiúdh siad arbhar agus chuirfidís i dtaisce é i do stórais cheaptha.
59 Agus lig dóibh an bia sin a choinneáil ar feadh seacht mbliana an ghorta, ionas go mbeidh sé ar fáil duit féin agus do do mhuintir agus do do thír ar fad, agus nach ngearrfar amach thú féin ná do thír leis an ngorta.
60 Ordaítear freisin do gach duine a chónaíonn sa tír toradh a ghoirt féin a bhailiú isteach i rith na seacht mbliana maithe, agus é a chur ina stórais, ionas go mbeidh sé ar fáil dóibh i laethanta an ghorta agus go mairfidh siad air.
61 Seo é an léirmhíniú ceart ar do bhrionglóid, agus seo an chomhairle a tugadh chun d'anam agus anamacha do chuid ábhar uile a shábháil.
62 Agus d'fhreagair an rí agus dúirt sé le Iósaef, Cé a deir agus cé a fhios go bhfuil do bhriathra ceart? Agus dúirt sé leis an rí, Beidh seo ina chomhartha duit maidir le mo

chuid focal go léir, go bhfuil siad fíor agus go bhfuil mo chomhairle maith duit.
63 Féach, tá do bhean ina suí inniu ar stól na breithe, agus beirfidh sí mac duit agus beidh tú sásta leis; nuair a bheidh do leanbh imithe as broinn a mháthar, gheobhaidh do chéad mhac a rugadh dhá bhliain ó shin bás, agus gheobhaidh tú sólás sa leanbh a bheirfear duit inniu.
64 Agus chríochnaigh Iósaef ag labhairt na bhfocal seo leis an rí, agus chrom sé síos don rí agus chuaigh sé amach, agus nuair a d'imigh Iósaef ó láthair an rí, tháinig na comharthaí a labhair Iósaef leis an rí i gcrích an lá sin.
65 Agus rug an bhanríon mac an lá sin agus chuala an rí an dea-scéal faoina mhac, agus rinne sé áthas, agus nuair a d'imigh an tuairisceoir ó láthair an rí, fuair seirbhísigh an rí mac céadghin an rí marbh ar an talamh.
66 Agus bhí caoineadh agus torann mór i dteach an rí, agus chuala an rí é, agus dúirt sé, Cad é an torann agus an caoineadh a chuala mé sa teach? Agus dúradh leis an rí go raibh a chéad mhac tar éis bháis; ansin bhí a fhios ag an rí go raibh gach focal a dúirt Iósaef fíor, agus fuair an rí sólás dá mhac leis an leanbh a rugadh dó an lá sin mar a dúirt Iósaef.

CAIBIDIL 49

1 Tar éis na n-imeachtaí seo chuir an rí fios agus chruinnigh sé a oifigigh agus a sheirbhísigh go léir, agus na prionsaí agus na huaisle go léir a bhain leis an rí, agus tháinig siad go léir os comhair an rí.
2 Agus dúirt an rí leo, Féach, chonaic agus chuala sibh gach focal a dúirt an fear Eabhraiseach seo, agus gach comharthaí a d'fhógair sé a thiocfadh i gcrích, agus níor thit aon cheann dá chuid focal ar an talamh.
3 Tá a fhios agat gur thug sé míniú ceart ar an aisling, agus go dtiocfaidh sé i gcrích go cinnte, glac comhairle anois dá bhrí sin, agus bíodh a fhios agat cad a dhéanfaidh tú agus conas a shaorfar an tír ón ngorta.
4 Cuardaigh anois agus féach an féidir a leithéid a fháil, a bhfuil eagna agus eolas ina chroí, agus ceapfaidh mé é i gceannas ar an tír.
5 Óir chuala tú an chomhairle a thug an fear Eabhrach maidir leis seo chun an tír a shábháil ón ngorta leis, agus tá a fhios agam nach saorfar an tír ón ngorta ach le comhairle an fhir Eabhrach, an té a thug an chomhairle dom.
6 Agus d'fhreagair siad uile an rí agus dúirt siad, "Is maith an chomhairle a thug an tEabhraigh faoi seo; anois dá bhrí sin, a thiarna agus a rí, féach, tá an tír ar fad i do láimh; déan an rud is maith leat."
7 An té a roghnaíonn tú, agus a bhfuil a fhios agat i do chuid eagna a bheith críonna agus in ann an tír a shaoradh lena eagna, ceapfaidh an rí é chun bheith faoi a smacht ar an tír.
8 Agus dúirt an rí leis na hoifigigh uile: Shíl mé, ó chuir Dia in iúl don fhear Eabhrach gach a ndúirt sé, nach bhfuil aon duine chomh ciallmhar agus chomh críonna sa tír ar fad agus atá sé; má thaitníonn sé libh, cuirfidh mé i gceannas ar an tír é, óir sábhálfaidh sé an tír lena eagna.
9 Agus d'fhreagair na hoifigigh uile an rí agus dúirt siad, Ach is cinnte go bhfuil sé scríofa i ndlíthe na hÉigipte, agus níor cheart é a shárú, nach mbeidh aon fhear i réim ar an Éigipt, ná ina dhara rí, ach duine a bhfuil eolas aige ar gach teanga de chuid chlann na ndaoine.
10 Anois dá bhrí sin, a thiarna agus a rí, féach, ní féidir leis an bhfear Eabhraise seo ach an Eabhrais a labhairt, agus conas is féidir leis a bheith os ár gcionn an dara ceannaire, fear nach bhfuil fiú ár dteanga ar eolas aige?
11 Anois, impímid ort fios a chur air, agus lig dó teacht os do chomhair, agus é a thástáil i ngach ní, agus déan mar is cuí leat.
12 Agus dúirt an rí, "Déanfar amárach é, agus is maith an rud a dúirt tú." Agus tháinig na hoifigigh uile an lá sin os comhair an rí.
13 Agus an oíche sin chuir an Tiarna ceann dá aingil sheirbhíse, agus tháinig sé go tír na hÉigipte go Iósaef, agus sheas aingeal an Tiarna os cionn Iósaef, agus féach, bhí Iósaef ina luí sa leaba san oíche i dteach a mháistir sa phríosún, óir chuir a mháistir ar ais sa phríosún é ar son a mhná céile.
14 Agus dhúisigh an t-aingeal é as a chodladh, agus d'éirigh Iósaef agus sheas sé ar a chosa, agus féach, bhí aingeal an Tiarna ina sheasamh os a chomhair; agus labhair aingeal an Tiarna le Iósaef, agus mhúin sé teangacha uile an duine dó an oíche sin, agus thug sé Iósaef mar ainm air.
15 Agus d'imigh aingeal an Tiarna uaidh, agus d'fhill Iósaef agus luigh sé ar a leaba, agus chuir an fhís a chonaic sé iontas ar Iósaef.
16 Agus ar maidin gur chuir an rí fios ar a oifigigh agus a sheirbhísigh go léir, agus tháinig siad go léir agus shuigh siad os comhair an rí, agus d'ordaigh an rí Iósaef a thabhairt, agus chuaigh seirbhísigh an rí agus thug siad Iósaef os comhair Fharao.
17 Agus tháinig an rí amach agus chuaigh sé suas céimeanna an ríchathaoir, agus labhair Iósaef leis an rí i ngach teanga, agus chuaigh Iósaef suas chuige agus labhair leis an rí go dtí gur shroich sé os comhair an rí sa seachtódú céim, agus shuigh sé os comhair an rí.
18 Agus bhí an rí an-áthasach faoi Iósaef, agus bhí oifigigh uile an rí an-áthasach leis an rí nuair a chuala siad briathra uile Iósaef.
19 Agus ba mhian leis an rí agus leis na hoifigigh Iósaef a cheapadh ina dhara duine i ndiaidh an rí thar thír na hÉigipte ar fad, agus labhair an rí le Iósaef, ag rá,
20 Thug tú comhairle dom anois fear críonna a cheapadh thar thír na hÉigipte, d'fhonn an tír a shábháil ón ngorta lena eagna; anois dá bhrí sin, ó chuir Dia seo go léir in iúl duit, agus na focail go léir a labhair tú, níl fear críonna críonna cosúil leatsa ar fud na tíre.
21 Agus ní thabharfar Iósaef ort feasta, ach Zafnath Paaneah a bheidh mar ainm ort; beidh tú i mo dhiaidh, agus de réir do bhriathair a bheidh cúrsaí mo rialála uile, agus de réir do bhriathair a rachaidh agus a thiocfaidh mo phobal isteach.
22 Gheobhaidh mo shearbhóntaí agus mo oifigigh a dtuarastal míosúil ó do láimh, agus umhlóidh pobal na tíre go léir duit; i mo ríchathaoir amháin a bheidh mé níos mó ná tusa.
23 Agus bhain an rí a fháinne dá láimh agus chuir sé ar láimh Iósaef é, agus chuir an rí éadaí ríoga ar Iósaef, agus chuir sé coróin óir ar a cheann, agus chuir sé slabhra óir ar a mhuineál.

24 Agus thug an rí ordú dá shearbhóntaí, agus chuir siad ag marcaíocht é sa dara carbad a bhí ag an rí, a chuaigh os coinne charbad an rí, agus thug sé air marcaíocht a dhéanamh ar chapall mór láidir de cheann de chapaill an rí, agus é a threorú trí shráideanna thír na hÉigipte.
25 Agus d'ordaigh an rí dóibh siúd go léir a bhí ag seinm ar thiompáin, cláirsí agus uirlisí ceoil eile dul amach le Iósaef; chuaigh míle tiompán, míle meicól, agus míle nebalim ina dhiaidh.
26 Agus cúig mhíle fear, le claímhte tarraingthe ag lonrú ina lámha, agus chuaigh siad ag máirseáil agus ag seinm os comhair Iósaef, agus fiche míle de mhórfhir an rí, crioslaithe le criosanna craicinn clúdaithe le hór, ag máirseáil ar dheis Iósaef, agus fiche míle ar a chlé, agus chuaigh na mná agus na cailíní go léir suas ar na díonta nó sheas siad sna sráideanna ag seinm agus ag déanamh lúcháire ar Iósaef, agus ag breathnú ar chuma Iósaef agus ar a áilleacht.
27 Agus chuaigh muintir an rí roimhe agus ina dhiaidh, ag cur cumhráin ar an mbóthar le túis agus le cassia, agus le gach sórt cumhráin bhreá, agus scaip siad mirr agus aló feadh an bhóthair, agus d'fhógair fiche fear na focail seo os a chomhair ar fud na tíre in ardghlór:
28 An bhfeiceann tú an fear seo a roghnaigh an rí mar dhara fear aige? Rialóidh sé cúrsaí uile an rialtais, agus an té a sháraíonn a orduithe, nó nach gcromfaidh síos os a chomhair go talamh, gheobhaidh sé bás, óir tá sé ag ceannairc in aghaidh an rí agus a dhara fear.
29 Agus nuair a bhí deireadh leis na teachtairí ag fógairt, chrom muintir na hÉigipte go léir síos go talamh os comhair Iósaef agus dúirt siad, Go maire an rí, agus go maire a dhara duine freisin; agus chrom áitritheoirí na hÉigipte go léir síos feadh an bhóthair, agus nuair a tháinig na teachtairí chucu, chrom siad síos, agus rinne siad lúcháir le gach sórt tiompán, meicéal agus nebal os comhair Iósaef.
30 Agus thóg Iósaef a shúile suas chun na bhflaitheas ar a chapall, agus ghlaoigh sé amach agus dúirt sé, Tógann sé an bochtán as an deannach, Tógann sé an duine atá i ngátar as an aoileach. A Thiarna na Slua, is beannaithe an fear a chuireann a muinín ionat.
31 Agus chuaigh Iósaef ar fud thír na hÉigipte in éineacht le seirbhísigh agus oifigigh Fharao, agus thaispeáin siad dó tír na hÉigipte ar fad agus seoda uile an rí.
32 Agus d'fhill Iósaef agus tháinig sé an lá sin os comhair Fharao, agus thug an rí seilbh do Iósaef i dtír na hÉigipte, seilbh páirceanna agus fíonghoirt, agus thug an rí trí mhíle tallann airgid agus míle tallann óir do Iósaef, agus clocha óinicse agus bdelliam agus go leor bronntanas.
33 Agus an lá dár gcionn d'ordaigh an rí do mhuintir na hÉigipte uile ofrálacha agus bronntanais a thabhairt do Iósaef, agus go gcuirfí bás ar an té a sháródh ordú an rí; agus rinne siad áit ard i sráid na cathrach, agus scaip siad éadaí ann, agus cibé duine a thug aon rud do Iósaef, chuir sé san áit ard é.
34 Agus chaith muintir na hÉigipte uile rud éigin isteach san ardáit, fáinne cluaise óir ag duine amháin, agus fáinní agus cluaise ag an duine eile, agus soithí éagsúla oibre óir agus airgid, agus clocha óinicse agus bdelliam a chaith sé ar an ardáit; thug gach duine rud éigin dá sheilbh.
35 Agus thóg Iósaef iad seo go léir agus chuir sé ina chisteáin iad, agus rinne oifigigh agus uaisle an rí uile ardmholadh d'Iósaef, agus thug siad go leor bronntanas dó, ós rud é gur roghnaigh an rí é mar an dara duine aige.
36 Agus chuir an rí teachtaireacht chuig Potiphera mac Ahiram, sagart On, agus rug sé a iníon óg Osnath agus thug sé í do Iósaef mar bhean chéile.
37 Agus ba í an cailín an-deas, maighdean, bean nárbh aithin fear léi, agus ghlac Iósaef í mar bhean chéile; agus dúirt an rí le Iósaef, Is mise Faraó, agus ach tusa ní leomhfaidh aon duine a lámh ná a chos a ardú chun mo phobal a rialú ar fud thír na hÉigipte.
38 Agus bhí Iósaef tríocha bliain d'aois nuair a sheas sé os comhair Fharao, agus chuaigh Iósaef amach ó láthair an rí, agus ba é an dara fear de chuid an rí san Éigipt é.
39 Agus thug an rí céad seirbhíseach do Iósaef le freastal air ina theach, agus chuir Iósaef go leor seirbhíseach amach freisin agus cheannaigh sé iad agus d'fhan siad i dteach Iósaef.
40 Ansin thóg Iósaef teach an-álainn dó féin cosúil le tithe ríthe, os comhair chúirt phálás an rí, agus rinne sé teampall mór sa teach, an-deas agus áisiúil dá chónaí; bhí trí bliana ag Iósaef ag tógáil a thí.
41 Agus rinne Iósaef ríchathaoir an-deas dó féin, lán d'ór agus d'airgead, agus chlúdaigh sé í le clocha óinicse agus le bdeiliam, agus rinne sé uirthi cosúlacht thír na hÉigipte ar fad, agus cosúlacht abhainn na hÉigipte a uiscíonn tír na hÉigipte ar fad; agus shuigh Iósaef go daingean ar a ríchathaoir ina theach agus mhéadaigh an Tiarna eagna Iósaef.
42 Agus bhí grá mór ag áitritheoirí uile na hÉigipte agus ag seirbhísigh Fharó agus a phrionsaí do Iósaef, óir ba ón Tiarna a tugadh an rud seo do Iósaef.
43 Agus bhí arm cogaidh ag Iósaef, ag dul amach i sluaite agus i dtrúpaí suas le daichead míle sé chéad fear, in ann airm a iompar chun cabhrú leis an rí agus le Iósaef in aghaidh an namhad, chomh maith le hoifigigh an rí agus a sheirbhísigh agus áitritheoirí na hÉigipte gan áireamh.
44 Agus thug Iósaef dá chuid fear cumhachtach, agus dá shlua uile, sciatha agus sleá, agus caipíní agus cótaí lúireacha agus clocha le haghaidh sleá.

CAIBIDIL 50

1 An tráth sin tháinig clann Tharsis i gcoinne chlann Íosmael, agus rinne siad cogadh leo, agus chreach clann Tharsis na hÍosmaelaigh ar feadh i bhfad.
2 Agus bhí clann Ismael beag i líon sna laethanta sin, agus ní raibh siad in ann cloinn Tharsis a shárú, agus bhí siad faoi leatrom go mór.
3 Agus chuir seanóirí na nIosmaelach taifead chuig rí na hÉigipte, ag rá, Seol oifigigh agus fórsaí chuig do shearbhóntaí, impím ort, chun cabhrú linn troid i gcoinne chlann Tharsis, óir táimid ag dul i léig le fada an lá.
4 Agus chuir Faraó Iósaef leis na laochra agus an slua a bhí leis, agus a laochra féin ó theach an rí chomh maith.
5 Agus chuaigh siad go tír Havilá chuig clann Ismael, chun cabhrú leo i gcoinne chlann Tharsis, agus throid clann Ismael le clann Tharsis, agus bhuail Iósaef na Tarsisigh agus chuir sé a dtír go léir faoi chois, agus tá clann Ismael ina gcónaí ann go dtí an lá inniu.
6 Agus nuair a cuireadh tír Tharsis faoi chois, theith na Tarsisigh go léir, agus tháinig siad ar theorainn a

ndeartháireacha, clann Iáváin, agus d’fhill Iósaef, a chuid laochra go léir agus a shlua, ar an Éigipt, gan aon fhear amháin ar iarraidh.

7 Agus ag réabhlóid na bliana, sa dara bliain de réimeas Iósaef ar an Éigipt, thug an Tiarna flúirse mhór ar fud na tíre ar feadh seacht mbliana mar a dúirt Iósaef, óir bheannaigh an Tiarna toradh uile na talún sna laethanta sin ar feadh seacht mbliana, agus d’ith siad agus bhí siad sásta go mór.

8 Agus bhí oifigigh ag Iósaef faoina chúram ag an am sin, agus bhailigh siad bia na mblianta maithe go léir, agus bhailigh siad arbhar bliain i ndiaidh bliana, agus chuir siad i gcistí Iósaef é.

9 Agus aon uair a bhailigh siad an bia, d’ordaigh Iósaef dóibh an t-arbhar sna cluasa a thabhairt leo, agus cuid den ithir ón bpáirc a thabhairt leo freisin, ionas nach ndéanfadh sé milleadh.

10 Agus rinne Iósaef de réir seo bliain i ndiaidh bliana, agus bhailigh sé arbhar cosúil le gaineamh na farraige go flúirseach, óir bhí a stórais ollmhór agus ní fhéadfaí a áireamh de bharr líonmhaireachta.

11 Agus bhailigh áitritheoirí uile na hÉigipte gach sórt bia ina stórais go flúirseach le linn na seacht mbliana maithe, ach níor dhein siad leis mar a rinne Iósaef.

12 Agus an bia go léir a bhailigh Iósaef agus na hÉigiptigh le linn seacht mbliana na flúirse, cuireadh i stórais é don tír le haghaidh seacht mbliana an ghorta, chun tacú leis an tír ar fad.

13 Agus líon áitritheoirí na hÉigipte gach fear a stór agus a áit cheilte le harbhar, le bheith ina gcothabháil le linn an ghorta.

14 Agus chuir Iósaef an bia go léir a bhailigh sé i ngach cathair san Éigipt, agus dhún sé na stórais go léir agus chuir sé gardaí orthu.

15 Agus rug Osnath, bean Iósaef, iníon Photifera, beirt mhac dó, Manasseh agus Ephraim, agus bhí Iósaef ceithre bliana is tríocha d'aois nuair a ghin sé iad.

16 Agus d’fhás na buachaillí aníos agus lean siad a bhealaí agus a threoracha, níor chlaon siad ón mbealach a mhúin a n-athair dóibh, ar dheis ná ar chlé.

17 Agus bhí an Tiarna leis na buachaillí, agus d’fhás siad aníos agus bhí tuiscint agus oilteacht acu i ngach eagna agus i ngach gnó rialtais, agus rinne oifigigh uile an rí agus a chuid mórfhir de chuid áitritheoirí na hÉigipte ardmholadh do na buachaillí, agus tógadh iad i measc chlann an rí.

18 Agus bhí deireadh leis na seacht mbliana flúirse a bhí ar fud na tíre, agus tháinig na seacht mbliana gorta ina ndiaidh mar a dúirt Iósaef, agus bhí an gorta ar fud na tíre.

19 Agus chonaic muintir na hÉigipte go léir go raibh an gorta tosaithe i dtír na hÉigipte, agus d’oscail muintir na hÉigipte go léir a stórais arbhair óir bhí an gorta ag dul i bhfeidhm orthu.

20 Agus fuair siad an bia go léir a bhí ina stórais lán de mhíoltóga agus neamhoiriúnach le hithe, agus mhair an gorta ar fud na tíre, agus tháinig áitritheoirí uile na hÉigipte agus ghlaodh siad os comhair Pharaoh, óir bhí an gorta trom orthu.

21 Agus dúirt siad le Pharao, “Tabhair bia do do shearbhóntaí, agus cén fáth a bhfaighfimid bás den ocras os comhair do shúl, muid féin agus ár bpáistí beaga?”

22 Agus d’fhreagair Faraó iad, ag rá, Agus cén fáth a bhfuil sibh ag glaoch orm? Nach ndearna Iósaef ordú an arbhar a chur i dtaisce le linn na seacht mbliana flúirse do bhlianta an ghorta? Agus cén fáth nár éist sibh lena ghlór?

23 Agus d’fhreagair muintir na hÉigipte an rí, ag rá, Dar beo d’anam, a thiarna, rinne do shearbhóntaí gach a d’ordaigh Iósaef, óir bhailigh do shearbhóntaí isteach toradh a bpáirceanna le linn na seacht mbliana flúirse agus chuir siad sna stórais é go dtí an lá inniu.

24 Agus nuair a bhuaigh an gorta ar do shearbhóntaí d’oscail muid ár stórais, agus féach, bhí ár dtorthaí go léir lán de phláigh agus ní raibh siad oiriúnach le haghaidh bia.

25 Agus nuair a chuala an rí gach a raibh tarlaithe do mhuintir na hÉigipte, tháinig eagla mhór ar an rí de bharr an ghorta, agus bhí uafás mór air; agus d’fhreagair an rí muintir na hÉigipte, ag rá, Ó tharla seo go léir daoibh, téigí chuig Iósaef, déanaigí cibé rud a deir sé libh, ná sáraígí a orduithe.

26 Agus chuaigh muintir na hÉigipte uile amach agus tháinig siad chuig Iósaef, agus dúirt siad leis, “Tabhair dúinn bia, nó cén fáth a bhfaighfimid bás os do chomhair den ocras? Óir bhailíomar ár dtorthaí isteach i rith na seacht mbliana mar a d’ordaigh tú, agus chuireamar i stór é, agus mar sin a tharla dúinn.”

27 Agus nuair a chuala Iósaef briathra uile mhuintir na hÉigipte agus a tharla dóibh, d’oscail Iósaef a stórais uile den toradh agus dhíol sé é le muintir na hÉigipte.

28 Agus bhí an gorta i réim ar fud na tíre, agus bhí an gorta i ngach tír, ach i dtír na hÉigipte bhí toradh le díol.

29 Agus tháinig áitritheoirí uile na hÉigipte chuig Iósaef chun arbhar a cheannach, óir bhí an gorta ag dul i bhfeidhm orthu, agus bhí a n-arbhar go léir millte, agus dhíol Iósaef é gach lá le muintir uile na hÉigipte.

30 Agus chuala áitritheoirí uile thír Chanán agus na Filistínigh, agus iad siúd thar an Iordáin, agus clann an oirthir agus cathracha uile na dtíortha i bhfad agus i ngar go raibh arbhar san Éigipt, agus tháinig siad go léir go dtí an Éigipt chun arbhar a cheannach, óir bhí an gorta ag dul i bhfeidhm orthu.

31 Agus d’oscail Iósaef na stórais arbhair agus chuir sé oifigigh orthu, agus sheas siad gach lá ag díol le gach duine a tháinig.

32 Agus bhí a fhios ag Iósaef go dtiocfadh a dheartháireacha go dtí an Éigipt chun arbhar a cheannach, óir bhí an gorta ag dul i méid ar fud na talún. Agus d’ordaigh Iósaef dá mhuintir uile é a fhógairt ar fud thír na hÉigipte, ag rá,

33 Is toil leis an rí, a dhara rí agus a bhfear móra, nach gcuirfeadh aon duine ar mian leis arbhar a cheannach san Éigipt a shearbhóntaí go dtí an Éigipt chun é a cheannach, ach a mhic, agus aon Éigipteach nó Canánach a thiocfaidh ó aon cheann de na siopaí a cheannaigh arbhar san Éigipt, agus a rachaidh agus a dhíolfaidh é ar fud na tíre, gheobhaidh sé bás, mar ní cheannóidh aon duine ach chun cothabháil a theaghlaigh.

34 Agus aon fhear a threoraíonn dhá nó trí ainmhí, gheobhaidh sé bás, óir ní threoraíonn fear ach a ainmhí féin.

35 Agus chuir Iósaef gardaí ag geataí na hÉigipte, agus d’ordaigh sé dóibh, ag rá, Aon duine a thiocfaidh chun arbhar a cheannach, ná lig dó dul isteach go dtí go scríobhfar síos a ainm, agus ainm a athar, agus ainm athair

a athar, agus cibé rud a scríobhfar i rith an lae, seol a n-ainmneacha chugam tráthnóna ionas go mbeidh a n-ainmneacha ar eolas agam.
36 Agus chuir Iósaef oifigigh ar fud thír na hÉigipte, agus d'ordaigh sé dóibh na rudaí seo go léir a dhéanamh.
37 Agus rinne Iósaef na rudaí seo go léir, agus rinne sé na reachtanna seo, d'fhonn go mbeadh a fhios aige cathain a thiocfadh a dheartháireacha go dtí an Éigipt chun arbhar a cheannach; agus thug muintir Iósaef faoi deara go bhfógrófaí é gach lá san Éigipt de réir na bhfocal agus na reachtanna seo a d'ordaigh Iósaef.
38 Agus chuala áitritheoirí uile thoir agus thiar na tíre, agus an domhain uile, faoi na reachtanna agus na rialacháin a d'achtaigh Iósaef san Éigipt, agus tháinig áitritheoirí imill an domhain agus cheannaigh siad arbhar san Éigipt lá i ndiaidh lae, agus ansin d'imigh siad.
39 Agus rinne oifigigh uile na hÉigipte mar a d'ordaigh Iósaef, agus scríobhadh na geatóirí ainmneacha agus ainmneacha a n-athar ar gach duine a tháinig go dtí an Éigipt chun arbhar a cheannach, agus thugadh siad os comhair Iósaef iad tráthnóna gach lá.

CAIBIDIL 51

1 Agus chuala Iacób ina dhiaidh sin go raibh arbhar san Éigipt, agus ghlaoigh sé ar a mhic dul go dtí an Éigipt chun arbhar a cheannach, óir bhuaigh an gorta orthusan freisin, agus ghlaoigh sé ar a mhic, ag rá,
2 Féach, cloisim go bhfuil arbhar san Éigipt, agus go dtéann muintir na cruinne uile ann chun arbhar a cheannach, cén fáth a léireofá sibh féin sásta os comhair an domhain uile? Imigh sibhse síos go dtí an Éigipt freisin agus ceannaigh beagán arbhair dúinn i measc na ndaoine a thagann ann, ionas nach bhfaighfimid bás.
3 Agus d'éist mic Iacóib le guth a n-athar, agus d'éirigh siad suas chun dul síos go dtí an Éigipt chun arbhar a cheannach i measc na ndaoine eile a tháinig ann.
4 Agus d'ordaigh Iacób a n-athair dóibh, ag rá, Nuair a thiocfaidh sibh isteach sa chathair ná téigí isteach le chéile trí aon gheata amháin, ar son áitritheoirí na tíre.
5 Agus chuaigh mic Iacóib amach agus chuaigh siad go dtí an Éigipt, agus rinne mic Iacóib gach a raibh ordaithe ag a n-athair dóibh, agus níor chuir Iacób Beiniáimin uaidh, óir dúirt sé, Ar eagla go dtarlódh timpiste dó ar an mbóthar cosúil lena dheartháir; agus chuaigh deichniúr mac Iacóib amach.
6 Agus mic Iacóib ag imeacht ar an mbóthar, ghabh siad aithreachas as a ndearna siad le Iósaef, agus labhair siad lena chéile, ag rá, Tá a fhios againn gur chuaigh ár ndeartháir Iósaef síos go dtí an Éigipt, agus anois déanfaimid é a lorg san áit a rachaimid, agus má gheobhaimid é tógfaimid óna mháistir é ar fhuascailt, agus mura bhfaighidh, le fórsa, agus gheobhaidh muid bás ar a shon.
7 Agus d'aontaigh mic Iacóib leis an rud seo agus neartaigh siad iad féin ar son Iósaef, chun é a shaoradh ó láimh a mháistir, agus chuaigh mic Iacóib go dtí an Éigipt; agus nuair a tháinig siad i ngar don Éigipt scar siad óna chéile, agus chuaigh siad trí dheich ngeata na hÉigipte, agus scríobh na geatóirí a n-ainmneacha an lá sin, agus thug siad chuig Iósaef iad tráthnóna.
8 Agus léigh Iósaef na hainmneacha ó láimh gheatairí na cathrach, agus fuair sé amach go raibh a dheartháireacha tar éis dul isteach trí dheich ngeata na cathrach, agus d'ordaigh Iósaef ag an am sin go bhfógrófaí ar fud thír na hÉigipte, ag rá,
9 Imígí amach, a ghardaí stórais uile, dúnaigí na stórais arbhair uile agus fágaigí ceann amháin ar oscailt, ionas gur féidir leo siúd a thagann ceannach uaidh.
10 Agus rinne oifigigh uile Iósaef amhlaidh an tráth sin, agus dhún siad na siopaí uile agus níor fhág siad ach ceann amháin oscailte.
11 Agus thug Iósaef ainmneacha scríofa a dheartháireacha don té a bhí i gceannas ar an siopa oscailte, agus dúirt sé leis, Cibé duine a thiocfaidh chugat chun arbhar a cheannach, fiafraigh dá ainm, agus nuair a thiocfaidh fir leis na hainmneacha sin os do chomhair, glac iad agus seol iad, agus rinne siad amhlaidh.
12 Agus nuair a tháinig mic Iacóib isteach sa chathair, chruinnigh siad le chéile sa chathair chun Iósaef a lorg sula gceannóidís arbhar dóibh féin.
13 Agus chuaigh siad go ballaí na striapach, agus chuardaigh siad Iósaef i measc bhallaí na striapach ar feadh trí lá, óir cheap siad go dtiocfadh Iósaef isteach i measc bhallaí na striapach, óir bhí Iósaef an-deas agus dea-ghnéasach, agus chuardaigh mic Iacóib Iósaef ar feadh trí lá, agus ní bhfuair siad é.
14 Agus an fear a bhí i gceannas ar an siopa oscailte, rinne sé cuardach ar na hainmneacha a thug Iósaef dó, ach ní bhfuair sé iad.
15 Agus chuir sé teachtaireacht chuig Iósaef, ag rá, Tá trí lá caite anois, agus níor tháinig na fir a thug tú a n-ainmneacha dom; agus chuir Iósaef seirbhísigh amach chun na bhfear a lorg ar fud na hÉigipte, agus chun iad a thabhairt os comhair Iósaef.
16 Agus chuaigh seirbhísigh Iósaef agus tháinig siad go dtí an Éigipt agus ní bhfuair siad iad, agus chuaigh siad go Gosen agus ní raibh siad ann, agus ansin chuaigh siad go cathair Rameses agus ní bhfuair siad iad.
17 Agus lean Iósaef air ag seoladh sé sheirbhíseach déag chun a dheartháireacha a lorg, agus chuaigh siad agus scaip siad iad féin i gceithre choirnéal na cathrach, agus chuaigh ceathrar de na seirbhísigh isteach i dteach na striapach, agus fuair siad an deichniúr fear ansin ag lorg a ndearthár.
18 Agus rug an ceathrar fear sin leo agus thug siad os a chomhair iad, agus chrom siad síos dó go talamh, agus bhí Iósaef ina shuí ar a ríchathaoir ina theampall, gléasta in éadaí ríoga, agus coróin mhór óir ar a cheann, agus na fir chumhachtacha uile ina suí timpeall air.
19 Agus chonaic mic Iacóib Iósaef, agus ba iontach a chruth agus a dhea-ghné agus a dhínit ina súile, agus chrom siad síos dó arís go talamh.
20 Agus chonaic Iósaef a dheartháireacha, agus d'aithin sé iad, ach níor aithin siadsan é, óir bhí Iósaef an-mhór ina súile, dá bhrí sin níor aithin siadsan é.
21 Agus labhair Iósaef leo, ag rá, "Cá as a dtáinig sibh?" agus d'fhreagair siad uile agus dúirt siad, "Tháinig do shearbhóntaí ó thír Chanán chun arbhar a cheannach, óir tá an gorta ag dul i méid ar fud na talún, agus chuala do shearbhóntaí go raibh arbhar san Éigipt, agus mar sin tháinig siad i measc na ndaoine eile chun arbhar a cheannach dá gcothú."

22 Agus d'fhreagair Iósaef iad, ag rá, Más chun ceannach atá sibh tagtha mar a deir sibh, cén fáth a dtagann sibh trí dheich ngeata na cathrach? Ní féidir ach gur chun spiaireacht a dhéanamh sa tír atá sibh tagtha.

23 Agus d'fhreagair siad go léir Iósaef agus dúirt siad, Ní mar sin a thiarna, tá an ceart againn, ní spiairí iad do shearbhóntaí, ach tháinig muid chun arbhar a cheannach, óir is deartháireacha iad do shearbhóntaí go léir, mic aon fhir amháin i dtír Chanán, agus d'ordaigh ár n-athair dúinn, ag rá, Nuair a thagann sibh chun na cathrach ná téigí isteach le chéile trí gheata amháin ar son áitritheoirí na tíre.

24 Agus d'fhreagair Iósaef iad arís agus dúirt sé, Sin an rud a dúirt mé libh, tháinig sibh chun spiaireacht a dhéanamh tríd an tír, dá bhrí sin chuaigh sibh uile trí dheich ngeata na cathrach; tháinig sibh chun nocht na tíre a fheiceáil.

25 Is cinnte go n-imíonn gach duine a thagann chun arbhar a cheannach a bhealach féin, agus tá trí lá agat cheana féin sa tír, agus cad a dhéanann tú i mballaí na striapach ina bhfuil tú le trí lá anuas? Is cinnte go mbíonn rudaí mar seo ag spiairí.

26 Agus dúirt siad le Iósaef, "Ná bíodh sé i bhfad ónár dtiarna labhairt mar seo, óir is dháréag deartháir muid, mic ár n-athar Iacób, i dtír Chanán, mac Íosác, mac Abrahám an Eabhraigh, agus féach, tá an duine is óige lenár n-athair inniu i dtír Chanán, agus níl duine amháin beo, óir cailleadh uainn é, agus cheapamar go mb'fhéidir go mbeadh sé sa tír seo, agus mar sin táimid á lorg ar fud na tíre, agus táimid tagtha fiú go tithe striapach á lorg ansin."

27 Agus dúirt Iósaef leo, An ndearna sibh cuardach air ar fud na talún ansin, nach raibh fágtha agaibh ach an Éigipt le go mbeadh sibh á lorg inti? Agus cad ba cheart do bhur deartháir a dhéanamh i dtithe na striapach, cé go raibh sé san Éigipt? Nach ndúirt tú, 'Is de chlann Íosác, mac Abrahám, thú, agus cad a dhéanfaidh clann Iacóib ansin i dtithe na striapach?'

28 Agus dúirt siad leis, Mar chuala muid gur ghoid na hÍosmaelaigh uainn é, agus gur dúradh linn gur dhíol siad é san Éigipt, agus tá do shearbhónta, ár ndeartháir, an-deas agus dea-ghnéasach, agus cheapamar go mbeadh sé i dtithe striapach, dá bhrí sin chuaigh do shearbhóntaí ann á lorg agus chun fuascailt a thabhairt dó.

29 Agus d'fhreagair Iósaef iad fós, ag rá, Is cinnte go labhraíonn sibh bréag agus go n-insíonn sibh bréaga, ag rá fút féin gur mic Abrahám sibh; dar beo Faraó is spiairí sibh, dá bhrí sin tháinig sibh chuig tithe striapach ionas nach mbeadh aithne oraibh.

30 Agus dúirt Iósaef leo, "Anois, má fhaigheann sibh é, agus má éilíonn a mháistir praghas mór oraibh, an dtabharfaidh sibh dó é?" Agus dúirt siad, "Tabharfar."

31 Agus dúirt sé leo, "Agus mura n-aontaíonn a mháistir scaradh leis ar phraghas mór, cad a dhéanfaidh sibh leis ar a shon?" Agus d'fhreagair siad é, ag rá, "Mura dtabharfaidh sé dúinn é, maróimid é, agus tógaimid ár ndeartháir agus imeoidh muid."

32 Agus dúirt Iósaef leo, Sin an rud a dúirt mé libh; is spiairí sibh, óir tháinig sibh chun áitritheoirí na tíre a mharú, óir chuala muid gur mharaigh beirt de bhur ndeartháireacha áitritheoirí Sheicim go léir, i dtír Chanán, mar gheall ar bhur ndeirfiúr, agus tá sibhse tagtha anois chun a leithéid a dhéanamh san Éigipt mar gheall ar bhur ndeartháir.

33 Ach amháin ar an mbealach seo a bheidh a fhios agam gur fir fhírinne sibh; má chuireann sibh duine agaibh abhaile chun bhur ndeartháir is óige a thabhairt ó bhur n-athair, agus é a thabhairt anseo chugamsa, agus tríd an rud seo a dhéanamh beidh a fhios agam go bhfuil an ceart agaibh.

34 Agus ghlaoigh Iósaef ar sheachtó dá fhear cumhachtach, agus dúirt sé leo, "Tógaigí na fir seo agus tabhair isteach sa gharda iad."

35 Agus ghabh na fir chumhachtacha an deichniúr fear, rug siad orthu agus chuir siad i ngarda iad, agus d'fhan siad sa gharda ar feadh trí lá.

36 Agus ar an tríú lá thug Iósaef amach as an ngarda iad, agus dúirt sé leo, Déanaigí seo daoibh féin má tá sibh ina bhfear fíor, ionas go mairfidh sibh, beidh duine de bhur ndeartháireacha faoi ghlas sa gharda agus sibh ag dul agus ag tabhairt arbhar bhur dteaghlaigh abhaile go tír Chanán, agus tabhair bhur ndeartháir is óige libh, agus tabhair anseo chugam é, ionas go mbeidh a fhios agam gur fir fíora sibh nuair a dhéanfaidh sibh an rud seo.

37 Agus chuaigh Iósaef amach uathu agus tháinig sé isteach sa seomra, agus ghuil sé go hard, óir bhí trua aige dóibh, agus nigh sé a aghaidh, agus d'fhill sé orthu arís, agus thug sé Simeon uathu agus d'ordaigh sé é a cheangal, ach ní raibh Simeon sásta é sin a dhéanamh, óir ba fhear an-chumhachtach é agus ní fhéadfaidís é a cheangal.

38 Agus ghlaoigh Iósaef ar a chuid fear gaisce agus tháinig seachtó fear cróga os a chomhair le claímhte tarraingthe ina lámha, agus bhí uafás ar mhic Iacóib rompu.

39 Agus dúirt Iósaef leo, "Gabhaigí an fear seo agus cuirigí sa phríosún é go dtí go dtiocfaidh a dheartháireacha chuige." Agus rinne fir ghaisce Iósaef deifir agus rug siad go léir ar Shimeon le ceangal a dhéanamh air, agus lig Simeon scread uafásach uaidh agus chualathas an ghlao i gcéin.

40 Agus bhuail uafás na nglaoithe uile de chuid Iósaef le fuaim na scread, gur thit siad ar a n-aghaidh, agus bhí eagla mhór orthu agus theith siad.

41 Agus theith na fir uile a bhí in éineacht le Iósaef, óir bhí eagla mhór orthu faoina n-anam, agus níor fhan ann ach Iósaef agus a mhac Manasseh. Agus chonaic Manasseh mac Iósaef neart Shimeon, agus chuaigh fearg mhór air.

42 Agus d'éirigh Manasá mac Iósaef suas in aghaidh Shimeon, agus bhuail Manasá buille trom do Shimeon lena dhorn i gcúl a mhuiníl, agus tháinig deireadh lena fhearg Shimeon.

43 Agus rug Manasá ar Shimeon agus rug sé air go foréigneach agus cheangail sé é agus thug sé isteach i dteach na coinneála é, agus bhí iontas ar mhic Iacóib uile faoi ghníomh an óig.

44 Agus dúirt Simeon lena dheartháireacha, Ná habair aon duine agaibh gur bualadh Éigipteach é seo, ach gur bualadh theach m'athar é.

45 Agus ina dhiaidh sin d'ordaigh Iósaef glaoch air a bhí i gceannas ar an stóras, chun a málaí a líonadh le harbhar an oiread agus a d'fhéadfaidís a iompar, agus airgead gach fir a chur ar ais ina mhála, agus lón a thabhairt dóibh don bhóthar, agus mar sin a rinne sé leo.

46 Agus d'ordaigh Iósaef dóibh, ag rá, "Tabhair aire nach sáróidh sibh mo orduithe bhur ndeartháir a thabhairt mar a dúirt mé libh, agus nuair a thabharfaidh sibh bhur ndeartháir anseo chugam, ansin beidh a fhios agam gur fir

fhírinne sibh, agus déanfaidh sibh trádáil sa tír, agus tabharfaidh mé bhur ndeartháir ar ais daoibh, agus fillfidh sibh i síocháin ar bhur n-athair."

47 Agus d'fhreagair siad uile agus dúirt siad, De réir mar a labhraíonn ár dtiarna, déanfaimid amhlaidh, agus chrom siad síos dó go talamh.

48 Agus thóg gach fear a arbhar ar a asal, agus chuaigh siad amach chun dul go tír Chanán chuig a n-athair; agus tháinig siad go dtí an teach ósta agus scaip Léiví a mhála chun bia a thabhairt dá asal, nuair a chonaic sé agus féach, bhí a chuid airgid ina mheáchan iomlán fós ina mhála.

49 Agus bhí eagla mhór ar an bhfear, agus dúirt sé lena dheartháireacha, "Tá mo chuid airgid ar ais, agus féach, tá sé i mo shac." Agus bhí eagla mhór ar na fir, agus dúirt siad, "Cad é seo a rinne Dia orainn?"

50 Agus dúirt siad go léir, Cá bhfuil cineáltas an Tiarna lenár n-aithreacha, le hAbrahám, Íosác, agus Iacób, gur thug an Tiarna sinn inniu i lámha rí na hÉigipte le go ndéanfadh sé beart inár n-aghaidh?

51 Agus dúirt Iúdá leo, "Is cinnte gur peacaigh muid i láthair an Tiarna ár nDia mar dhíol muid ár ndeartháir, ár bhfeoil féin, agus cén fáth a ndeir sibh, 'Cá bhfuil cineáltas an Tiarna lenár n-aithreacha?'"

52 Agus dúirt Reuben leo, Nach ndúirt mé libh, Ná peacaigh i gcoinne an bhuachalla, agus nár éist sibh liom? Anois tá Dia ag iarraidh orainn é, agus conas a leomhfaidh sibh a rá, Cá bhfuil cineáltas an Tiarna lenár n-aithreacha, agus sibh ag peacaigh i gcoinne an Tiarna?

53 Agus d'fhan siad thar oíche san áit sin, agus d'éirigh siad go moch ar maidin agus luchtaigh siad a n-arbhar ar a n-asail, agus threoraigh siad iad agus d'imigh siad go teach a n-athar i dtír Chanán.

54 Agus chuaigh Iacób agus a theaghlach amach chun bualadh lena mhic, agus chonaic Iacób agus féach nach raibh a ndeartháir Simeon leo, agus dúirt Iacób lena mhic, Cá bhfuil bhur ndeartháir Simeon, nach bhfeicim? Agus d'inis a mhic dó gach a tharla dóibh san Éigipt.

CAIBIDIL 52

1 Agus chuaigh siad isteach ina dteach, agus d'oscail gach fear a mhála agus chonaic siad agus féach, bhí beart airgid gach fir ann, rud a chuir uafás mór orthu féin agus ar a n-athair.

2 Agus dúirt Iacób leo, "Cad é seo a rinne sibh orm? Chuir mé bhur ndeartháir Iósaef chugam ag fiosrú faoi bhur sláinte agus dúirt sibh liom gur shlog beithíoch fhiáin é."

3 Agus chuaigh Simeon libh chun bia a cheannach agus deir sibh gur chuir rí na hÉigipte i bpríosún é, agus gur mian libh Beiniámin a ghabháil le go mbásódh sé é freisin, agus mo chuid gruaige liath a thabhairt anuas le brón go dtí an uaigh mar gheall ar Bhiniámin agus a dheartháir Iósaef.

4 Anois, dá bhrí sin, ní rachaidh mo mhac síos libh, óir tá a dheartháir marbh agus tá sé fágtha ina aonar, agus d'fhéadfadh dochar tarlú dó ar an mbealach a rachaidh sibh, mar a tharla dá dheartháir.

5 Agus dúirt Reuben lena athair, "Maróidh tú mo bheirt mhac mura dtabharfaidh mé do mhac leat agus mura gcuirfidh mé os do chomhair é." Agus dúirt Iacób lena mhic, "Fanaigí anseo agus ná téigí síos go dtí an Éigipt, óir ní rachaidh mo mhac síos libh go dtí an Éigipt, ná ní bhfaighidh sé bás cosúil lena dheartháir."

6 Agus dúirt Iúdá leo, "Fanaigí uaidh go dtí go mbeidh an t-arbhar críochnaithe." Ansin déarfaidh sé, "Tabhairigí bhur ndeartháir anuas," nuair a bheidh a bheatha féin agus beatha a theaghlaigh i mbaol ón ngorta.

7 Agus sna laethanta sin bhí an gorta trom ar fud na tíre, agus chuaigh muintir na talún go léir agus tháinig siad go dtí an Éigipt chun bia a cheannach, óir bhí an gorta mór orthu, agus d'fhan mic Iacóib i gCánán bliain agus dhá mhí go dtí gur críochnaigh a n-arbhar.

8 Agus tar éis dóibh a n-arbhar a bheith críochnaithe, bhí teaghlach Iacóib ar fad buailte leis an ocras, agus tháinig naíonáin mhac Iacóib le chéile agus chuaigh siad i dtreo Iacóib, agus thimpeallaigh siad go léir é, agus dúirt siad leis, "Tabhair dúinn arán, agus cén fáth a bhfaighfimid bás den ocras i do láthair?"

9 Chuala Iacób briathra chlann a mhic, agus ghuil sé go hard, agus phléasc trua dó, agus ghlaoigh Iacób ar a mhic agus tháinig siad go léir agus shuigh siad os a chomhair.

10 Agus dúirt Iacób leo, "Nach bhfaca sibh an chaoi a bhfuil bhur gclann ag gol orm inniu, ag rá, 'Tabhair arán dúinn, agus níl aon arán againn?' Anois, dá bhrí sin, filligí ar ais agus ceannaígí beagán bia dúinn."

11 Agus d'fhreagair Iúdá agus dúirt lena athair, Má chuireann tú ár ndeartháir linn, rachaimid síos agus ceannóimid arbhar duit, agus mura gcuireann tú leis é, ní rachaimid síos, óir is cinnte gur ordaigh rí na hÉigipte dúinn go sonrach, ag rá, Ní fheicfidh sibh mo aghaidh mura mbeidh bhur ndeartháir libh, óir is rí láidir cumhachtach rí na hÉigipte, agus féach, má théimid chuige gan ár ndeartháir, cuirfear chun báis sinn go léir.

12 Nach bhfuil a fhios agat agus nach gcuala tú go bhfuil an rí seo an-chumhachtach agus críonna, agus nach bhfuil a leithéid ar domhan? Féach, chonaiceamar ríthe uile an domhain agus ní fhacamar rí cosúil leis an rí sin, rí na hÉigipte; is cinnte i measc ríthe uile an domhain níl aon duine níos mó ná Abimelech rí na bhFilistíneach, ach tá rí na hÉigipte níos mó agus níos cumhachtaí ná é, agus ní féidir Abimelech a chur i gcomparáid ach le duine dá oifigigh.

13 A athair, ní fhaca tú a phálás agus a ríchathaoir, agus a shearbhóntaí uile ina seasamh os a chomhair; ní fhaca tú an rí sin ar a ríchathaoir ina mhórgacht agus ina chuma ríoga, gléasta ina róbaí ríoga agus coróin mhór óir ar a cheann; ní fhaca tú an onóir agus an ghlóir a thug Dia dó, óir níl a leithéid ar domhan.

14 A Athair, ní fhaca tú an eagna, an tuiscint agus an t-eolas a thug Dia ina chroí, agus níor chuala tú a ghlór binn nuair a labhair sé linn.

15 Níl a fhios againn, a athair, cé a chuir ár n-ainmneacha agus gach a tharla dúinn in iúl dó, ach d'fhiafraigh sé díot freisin, ag rá, An bhfuil d'athair fós beo, agus an bhfuil gach rud go maith leis?

16 Ní fhaca tú cúrsaí rialtais na hÉigipte á rialú aige, gan fiosrú a dhéanamh ar Fharó a thiarna; ní fhaca tú an t-uafás agus an eagla a chuir sé ar na hÉigiptigh go léir.

17 Agus nuair a d'imíomar uaidh freisin, bhagair muid go ndéanfaimis leis an Éigipt mar a dhéanfaimis leis an gcuid eile de chathracha na nAmórach, agus bhíomar thar a bheith feargach i gcoinne a chuid focal go léir a labhair sé

fúinn mar spiairí, agus anois nuair a thiocfaimid os a chomhair arís titfidh a uafás orainn go léir, agus ní bheidh aon duine againn in ann rud beag ná mór a labhairt leis.

18 Anois, dá bhrí sin, a athair, cuir an buachaill linn, agus rachaimid síos agus ceannóimid bia duit le go mbeidh muid in ann maireachtáil, agus ní bhfaighidh muid bás den ocras. Agus dúirt Iacób, Cén fáth ar ndearna tú chomh dona sin liom agus tú ag insint don rí go raibh deartháir agat? Cad é an rud seo atá déanta agat dom?

19 Agus dúirt Iúdá le Iacób a athair, “Tabhair an buachaill faoi mo chúram agus éireoimid agus rachaimid síos go dtí an Éigipt agus ceannóimid arbhar, agus ansin fillfimid. Agus nuair a fhillfimid, mura mbeidh an buachaill linn, ligfidh mé do locht a iompar go deo.”

20 An bhfaca tú ár naíonáin uile ag gol os do chionn leis an ocras agus gan aon chumhacht i do láimh chun iad a shásamh? Lig do thrua a bheith agat dóibh anois agus cuir ár ndeartháir linn agus imeoidh muid.

21 Óir conas a léireofar cineáltas an Tiarna dár sinsir duit nuair a deir tú go dtógfaidh rí na hÉigipte do mhac uaidh? Dar beo an Tiarna ní thréigfidh mé é go dtí go dtabharfaidh mé agus go gcuirfidh mé os do chomhair é; ach guí ar ár son leis an Tiarna, go ndéanfadh sé cineáltas linn, chun go nglacfar linn go fabhrach agus go cineálta os comhair rí na hÉigipte agus a chuid fear, óir mura mbeadh moill déanta againn, is cinnte go mbeadh muid tar éis filleadh an dara huair le do mhac.

22 Agus dúirt Iacób lena mhic, Tá mo mhuinín sa Tiarna Dia go saorfaidh sé sibh agus go dtabharfaidh sé fabhar daoibh i súile rí na hÉigipte, agus i súile a chuid fear uile.

23 Éirigh suas anois, dá bhrí sin, agus téigh chuig an bhfear, agus tabhair bronntanas dó as a bhfuil le fáil sa tír agus tabhair os a chomhair é, agus go ndéanaim Dia Uilechumhachtach trócaire oraibh ina chomhair ionas go gcuirfidh sé bhur ndeartháireacha, Beiniam agus Simeon, libh.

24 Agus d’éirigh na fir uile suas, agus thug siad leo a ndeartháir Beiniámin, agus thug siad leo bronntanas mór de na rudaí is fearr sa tír, agus thug siad leo cuid dhúbailte airgid freisin.

25 Agus thug Iacób ordú docht dá mhic maidir le Beiniam, ag rá, Tabhair aire dó ar an mbealach a bhfuil sibh ag dul, agus ná scaradh sibh féin uaidh ar an mbóthar, ná san Éigipt.

26 Agus d’éirigh Iacób óna mhic agus shín sé a lámha amach agus ghuigh sé chun an Tiarna ar son a mhic, ag rá, A Thiarna, Dia neimhe agus talún, cuimhnigh ar do chonradh lenár n-athair Abrahám, cuimhnigh air le m’athair Íosác agus bí cineálta le mo mhic agus ná tabhair iad i lámha rí na hÉigipte; déan é, impím ort, a Dhia, ar mhaithe le do thrócaire agus fuascail mo chlann uile agus saor iad ó smacht na hÉigipte, agus seol a mbeirt deartháireacha chucu.

27 Agus thóg mná uile mhac Iacóib agus a gclann a súile suas chun na bhflaitheas agus ghuil siad go léir os comhair an Tiarna, agus ghlaoigh siad air a n-aithreacha a shaoradh ó láimh rí na hÉigipte.

28 Agus scríobh Iacób cuntas chuig rí na hÉigipte agus thug sé i láimh Iúdá agus i láimh a mhac é do rí na hÉigipte, ag rá,

29 Ó do sheirbhíseach Iacób, mac Íosác, mac Abrahám an Eabhraigh, prionsa Dé, chuig an rí cumhachtach críonna, nochtóir rúin, rí na hÉigipte, beannacht.

30 Bíodh a fhios ag mo thiarna rí na hÉigipte go raibh an gorta trom orainn i dtír Chanán, agus chuir mé mo mhic chugat le beagán bia a cheannach uait dúinn le go mbeimid in ann maireachtáil.

31 Óir bhí mo mhic timpeall orm agus ní féidir liomsa, ós rud é go bhfuilim an-aosta, a fheiceáil le mo shúile, óir tá mo shúile trom le haois, agus bíonn mé ag gol gach lá faoi mo mhac, faoi Iósaef a cailleadh romham, agus d’ordaigh mé do mo mhic gan dul isteach i ngeataí na cathrach nuair a thiocfaidís go dtí an Éigipt, mar gheall ar áitritheoirí na tíre.

32 Agus d’ordaigh mé dóibh freisin dul timpeall na hÉigipte ag lorg mo mhic Iósaef, b’fhéidir go bhfaighidís é ansin, agus rinne siad amhlaidh, agus mheas tú gur spiairí na tíre iad.

33 Nach chuala muid fút gur léirmhínigh tú brionglóid Pharao agus gur labhair tú an fhírinne leis? Conas nach bhfuil a fhios agat, mar sin, i do eagna an spiairí iad mo mhic nó nach spiairí?

34 Anois dá bhrí sin, a thiarna agus a rí, féach, chuir mé mo mhac romhat, mar a dúirt tú le mo mhic; impím ort súil a choinneáil air go dtí go bhfillfidh sé chugam i síocháin lena dheartháireacha.

35 Nach bhfuil a fhios agat, nó nach gcuala tú cad a rinne ár nDia le Faraó nuair a rug sé mo mháthair Sárá leis, agus cad a rinne sé le hAibimelech rí na bhFilistíneach ar a son, agus freisin cad a rinne ár n-athair Abrahám le naoi rí Élam, conas a bhuail sé iad go léir le cúpla fear a bhí leis?

36 Agus freisin cad a rinne mo bheirt mhac Simeon agus Léiví leis na hocht gcathracha a bhí ag na hAmóraigh, conas a scrios siad iad de bharr a ndeirfiúr Dínah?

37 Agus freisin, mar gheall ar a ndeartháir Benjamin, thug siad sólás dóibh féin as cailliúint a dhearthár Iósaef; cad a dhéanfaidh siad dó ansin nuair a fheicfidh siad lámh aon phobail ag buachan orthu, ar a shon?

38 Nach bhfuil a fhios agat, a rí na hÉigipte, go bhfuil cumhacht Dé linn, agus go gcloiseann Dia ár n-urnaí i gcónaí agus nach dtréigfidh sé sinn ar feadh an tsaoil?

39 Agus nuair a d’inis mo mhic dom faoi do chaidreamh leo, níor ghlaoigh mé ar an Tiarna ar do shon, óir ansin bheifeá básaithe le do chuid fear sula dtiocfadh mo mhac Beiniam romhat, ach shíl mé, ó tharla go raibh mo mhac Simeon i do theach, go mb’fhéidir go ndéanfá cineáltas leis, agus dá bhrí sin níor dheineas an rud seo duit.

40 Anois, dá bhrí sin, féach, tá mo mhac Benjamin ag teacht chugat le mo mhic; tabhair aire dó agus coinnigh súil air, agus ansin cuirfidh Dia a shúile ort agus ar fud do ríochta.

41 Anois, d’inis mé duit gach a bhfuil i mo chroí, agus féach, tá mo mhic ag teacht chugat lena ndeartháir; scrúdaigh aghaidh an domhain uile ar a son agus seol ar ais iad i síocháin lena ndeartháireacha.

42 Agus thug Iacób an taifead dá mhic faoi chúram Iúdá le go dtabharfadh sé do rí na hÉigipte é.

CAIBIDIL 53

1 Agus d’éirigh mic Iacóib agus thug siad leo Beiniáimin agus na bronntanais go léir, agus chuaigh siad agus tháinig siad go dtí an Éigipt agus sheas siad os comhair Iósaef.

2 Agus chonaic Iósaef a dheartháir Beiniáim leo agus chuir sé fáilte rompu, agus tháinig na fir seo go teach Iósaef.

3 Agus d’ordaigh Iósaef do fhear a thí bia a thabhairt dá dheartháireacha, agus rinne sé amhlaidh dóibh.

4 Agus ag meán lae chuir Iósaef fios ar na fir teacht ina láthair le Benjamin, agus d’inis na fir do mhaor tí Iósaef faoin airgead a bhí curtha ar ais ina málaí, agus dúirt sé leo, “Beidh gach rud go maith libh, ná bíodh eagla oraibh,” agus thug sé a ndeartháir Simeon chucu.

5 Agus dúirt Simeon lena dheartháireacha, “Bhí tiarna na nÉigipteach an-chineálta dom; níor choinnigh sé i ngéibheann mé, mar a chonaic sibh le bhur súile féin; óir nuair a chuaigh sibh amach as an gcathair, scaoil sé saor mé agus bhí sé cineálta liom ina theach.”

6 Agus rug Iúdá ar lámh Bhiniáimin, agus tháinig siad os comhair Iósaef, agus chrom siad síos dó go talamh.

7 Agus thug na fir an bronntanas do Iósaef agus shuigh siad go léir os a chomhair, agus dúirt Iósaef leo, “An bhfuil gach rud go maith libh, an bhfuil gach rud go maith le bhur gclann, an bhfuil gach rud go maith le bhur n-athair aosta?” agus dúirt siad, “Tá gach rud go maith,” agus ghlac Iúdá an taifead a chuir Iacób uaidh agus thug sé i láimh Iósaef é.

8 Agus léigh Iósaef an litir agus thuig sé scríbhneoireacht a athar, agus theastaigh uaidh caoineadh agus chuaigh sé isteach i seomra istigh agus ghuil sé go hard; agus chuaigh sé amach.

9 Agus thóg sé a shúile suas agus chonaic sé a dheartháir Beiniáim, agus dúirt sé, An é seo do dheartháir a raibh tú ag caint liom faoi? Agus chuaigh Beiniáim i dtreo Iósaef, agus chuir Iósaef a lámh ar a cheann agus dúirt sé leis, Go raibh Dia trócaireach duit, a mhic.

10 Agus nuair a chonaic Iósaef a dheartháir, mac a mháthar, theastaigh uaidh caoineadh arís, agus chuaigh sé isteach sa seomra, agus ghuil sé ann, agus nigh sé a aghaidh, agus chuaigh sé amach agus stad sé den chaoineadh, agus dúirt sé, Ullmhaigh bia.

11 Agus bhí cupán ag Iósaef as ar ól sé é, agus bhí sé déanta as airgead, greanta go hálainn le clocha óinicse agus bdelliam, agus bhuail Iósaef an cupán i radharc a dheartháireacha agus iad ina suí ag ithe leis.

12 Agus dúirt Iósaef leis na fir, “Tá a fhios agam ón gcupán seo gur clann ó aon mháthair amháin iad Reuben an chéadghin, Simeon agus Léiví agus Iúdá, Íosácar agus Zabulun; suígí síos le hithe de réir bhur mbreitheanna.”

13 Agus chuir sé na cinn eile de réir a mbreithe, agus dúirt sé, Tá a fhios agam nach bhfuil deartháir ag an deartháir is óige seo agaibh, agus níl deartháir agamsa, díreach mar atá aige, dá bhrí sin suífidh sé síos le hithe liom.

14 Agus chuaigh Beiniáim suas os comhair Iósaef agus shuigh sé ar an ríchathaoir, agus chonaic na fir gníomhartha Iósaef, agus ghabh siad iontas fúthu; agus d’ith agus d’ól na fir ag an am sin le Iósaef, agus ansin thug sé bronntanais dóibh, agus thug Iósaef bronntanas amháin do Bhiniáim, agus chonaic Manasseh agus Ephraim gníomhartha a n-athar, agus thug siad bronntanais dó freisin, agus thug Osnath bronntanas amháin dó, agus ba chúig bhronntanas iad i láimh Bhiniáim.

15 Agus thug Iósaef fíon amach dóibh le hól, ach níor ól siad, agus dúirt siad, Ón lá a cailleadh Iósaef níor ólamar fíon, ná níor ith muid aon bhia blasta.

16 Agus mhionnaigh Iósaef dóibh, agus chuir sé brú mór orthu, agus d’ól siad go flúirseach leis an lá sin, agus ina dhiaidh sin chas Iósaef chuig a dheartháir Beiniáim le labhairt leis, agus Beiniáim fós ina shuí ar an ríchathaoir os comhair Iósaef.

17 Agus dúirt Iósaef leis, “An bhfuil aon chlann agat?” agus dúirt sé, “Tá deichniúr mac ag do shearbhónta, agus seo iad a n-ainmneacha, Béala, Beicéar, Asbál, Geara, Naaman, Achi, Ros, Múpim, Chúpim, agus Ord, agus thug mé a n-ainmneacha i ndiaidh mo dhearthár nár chonaic mé riamh.”

18 Agus d’ordaigh sé dóibh a léarscáil de na réaltaí a thabhairt os a chomhair, léarscáil a raibh a fhios ag Iósaef na hamanna go léir inti, agus dúirt Iósaef le Beiniáimin, Chuala mé go bhfuil na hEabhraigh eolach ar gach eagna, an bhfuil a fhios agat aon rud faoi seo?

19 Agus dúirt Beiniáim, “Tá a fhios ag do shearbhónta freisin an eagna go léir a mhúin m’athair dom.” Agus dúirt Iósaef le Beiniáim, “Féach anois ar an uirlis seo agus tuig cá bhfuil do dheartháir Iósaef san Éigipt, a dúirt tú a chuaigh síos go dtí an Éigipt.”

20 Agus chonaic Beiniám an uirlis sin leis an léarscáil de réaltaí na bhflaitheas, agus bhí sé críonna agus d’fhéach sé ann le fios a bheith aige cá raibh a dheartháir, agus roinn Beiniám tír na hÉigipte ina ceithre chuid, agus fuair sé amach gurbh é a dheartháir Iósaef an té a bhí ina shuí ar an ríchathaoir os a chomhair, agus chuir Beiniám iontas mór air, agus nuair a chonaic Iósaef go raibh a dheartháir Beiniám chomh hiontach sin, dúirt sé le Beiniám, Cad a chonaic tú, agus cén fáth a bhfuil iontas ort?

21 Agus dúirt Beiniam le Iósaef, Feicim as seo go bhfuil mo dheartháir Iósaef ina shuí anseo liom ar an ríchathaoir, agus dúirt Iósaef leis, Is mise Iósaef do dheartháir, ná nocht an rud seo do do dheartháireacha; féach, cuirfidh mé leat thú nuair a imeoidh siad, agus ordóidh mé iad a thabhairt ar ais isteach sa chathair, agus tógfaidh mé leat uathu thú.

22 Agus má chuireann siad a mbeatha i mbaol agus má throidann siad ar do shon, ansin beidh a fhios agam go bhfuil aithrí déanta acu as a ndearna siad dom, agus cuirfidh mé mé féin in iúl dóibh, agus má thréigeann siad thú nuair a ghabhfaidh mé thú, ansin fanfaidh tú liom, agus déanfaidh mé achrann leo, agus imeoidh siad, agus ní bheidh mé in aithne dóibh.

23 Ag an am sin d’ordaigh Iósaef dá oifigeach a málaí a líonadh le bia, agus airgead gach fir a chur ina shac féin, agus an cupán a chur i sac Bheniamin, agus bia a thabhairt dóibh don bhóthar, agus rinne siad amhlaidh dóibh.

24 Agus an lá dár gcionn d’éirigh na fir go moch ar maidin, agus luchtaigh siad a n-arbhar ar a n-asail, agus d’imigh siad le Beiniáim, agus chuaigh siad go tír Chanán lena ndeartháir Beiniáim.

25 Ní raibh siad imithe i bhfad ón Éigipt nuair a d’ordaigh Iósaef don té a bhí i gceannas ar a theach, ag rá, Éirigh, lean na fir seo sula n-imeoidh siad rófhada ón Éigipt, agus abair leo, Cén fáth ar ghoid sibh cupán mo mháistir?

26 Agus d’éirigh oifigeach Iósaef agus shroich sé chucu, agus labhair sé leo gach focal a dúirt Iósaef; agus nuair a chuala siad an rud seo tháinig fearg mhór orthu, agus dúirt

siad, An té a bhfaighfear cupán do mháistir leis, gheobhaidh sé bás, agus beimidne ina sclábhaithe chomh maith.
27 Agus rinne siad deifir agus thug gach fear a mhála anuas óna asal, agus d'fhéach siad ina málaí agus fuarthas an cupán i mála Bhiniáimin, agus stróic siad a n-éadaí agus d'fhill siad ar an gcathair, agus bhuail siad Bhiniáimin ar an mbóthar, á bhualadh i gcónaí go dtí gur tháinig sé isteach sa chathair, agus sheas siad os comhair Iósaef.
28 Agus las fearg Iúdá agus dúirt sé, "Níor thug an fear seo ar ais mé ach chun an Éigipt a scrios inniu."
29 Agus tháinig na fir go teach Iósaef, agus fuair siad Iósaef ina shuí ar a ríchathaoir, agus na fir chumhachtacha uile ina seasamh ar a dheis agus ar a chlé.
30 Agus dúirt Iósaef leo, "Cad é an gníomh seo a rinne sibh, gur thóg sibh mo chupán airgid agus gur imigh sibh? Ach tá a fhios agam gur thóg sibh mo chupán le go bhfeicfeá tríd sin cén chuid den tír a raibh bhur ndeartháir."
31 Agus dúirt Iúdá, "Cad a déarfaimid lenár dtiarna, cad a labhróimid agus conas a dhéanfaimid údar maith dúinn féin? Fuair Dia cion do shearbhóntaí uile inniu, agus dá bhrí sin rinne sé an rud seo dúinn inniu."
32 Agus d'éirigh Iósaef agus rug sé ar Bheniamin agus thug sé óna dheartháireacha é le foréigean, agus tháinig sé isteach sa teach agus dhún sé an doras orthu, agus d'ordaigh Iósaef don té a bhí i gceannas ar a theach a rá leo, "Seo a deir an rí, Imigh i síocháin chuig bhur n-athair, féach, rug mé an fear ina raibh mo chupán le fáil."

CAIBIDIL 54

1 Agus nuair a chonaic Iúdá an chaoi a raibh Iósaef ag déileáil leo, chuaigh Iúdá chuige agus bhris sé an doras, agus tháinig sé lena dheartháireacha os comhair Iósaef.
2 Agus dúirt Iúdá le Iósaef, "Ná bíodh sé ina dhroch-rud i súile mo thiarna, an féidir le do shearbhónta focal a labhairt os do chomhair, impím ort?" Agus dúirt Iósaef leis, "Labhair."
3 Agus labhair Iúdá os comhair Iósaef, agus bhí a dheartháireacha ina seasamh ina láthair ansiúd; agus dúirt Iúdá le Iósaef, Is cinnte gur mheas tú gur spiairí na tíre sinn nuair a tháinig muid chuig ár dtiarna den chéad uair chun bia a cheannach, agus thugamar Beiniámin os do chomhair, agus tá tú fós ag magadh fúinn inniu.
4 Anois, dá bhrí sin, lig don rí éisteacht le mo bhriathra, agus cuir ár ndeartháir chugainn, impím ort, le go rachadh sé linn chuig ár n-athair, ar eagla go rachadh d'anam féin amú inniu agus gach anam a n-áitritheoirí san Éigipt.
5 Nach bhfuil a fhios agat cad a rinne beirt de mo dheartháireacha, Simeon agus Léiví, le cathair Sheicim, agus le seacht gcathracha na nAmórach, mar gheall ar ár ndeirfiúr Dinah, agus freisin cad a dhéanfaidís ar mhaithe lena ndeartháir Benjamin?
6 Agus mise le mo neart féin, atá níos mó agus níos cumhachtaí ná an bheirt acu, tagaimse inniu ort féin agus ar do thír mura bhfuil tú sásta ár ndeartháir a sheoladh.
7 Nach gcuala tú cad a rinne ár nDia, a roghnaigh sinn, le Faraó mar gheall ar Shárá ár máthar, a thóg sé ónár n-athair? Bhuail sé é féin agus a theaghlach le plá troma, agus fós inniu bíonn na hÉigiptigh ag insint an iontais seo dá chéile? Mar sin a dhéanfaidh ár nDia duitse mar gheall ar Bhiniáimin, a thóg tú óna athair inniu, agus mar gheall ar na droch-rudaí a chuireann tú orainn inniu i do thír féin. Mar cuimhneoidh ár nDia ar a chonradh lenár n-athair Abrahám agus tabharfaidh sé olc ort, mar gur chuir tú brón ar anam ár n-athar inniu.
8 Éist, dá bhrí sin, le mo bhriathra a labhair mé leat inniu, agus cuir ár ndeartháir ar shiúl ar eagla go bhfaighidh tú féin agus muintir do thíre bás leis an gclaíomh, óir ní féidir libh go léir an bua a fháil orm.
9 Agus d'fhreagair Iósaef Iúdá, ag rá, Cén fáth ar oscail tú do bhéal go fairsing agus cén fáth a bhfuil tú ag maíomh fúinn, ag rá, 'Tá neart agat?' Dar beo Faraó, dá n-ordóinn mo chuid fear gaisce go léir troid libh, is cinnte go mbáiteofá féin agus do dheartháireacha seo sa láib.
10 Agus dúirt Iúdá le Iósaef, Is cinnte gur cuí duit féin agus do do mhuintir eagla a bheith romham; dar beo an Tiarna, má tharraingím mo chlaíomh uair amháin ní chuirfidh mé i mo thruaill arís é go dtí go mbeidh an Éigipt ar fad buailte agam inniu, agus tosóidh mé leatsa agus críochnóidh mé le Faraó do mháistir.
11 Agus d'fhreagair Iósaef agus dúirt leis, Ní leatsa amháin atá an neart; is láidre agus is cumhachtaí mé ná tusa, agus má tharraingíonn tú do chlaíomh cuirfidh mé faoi do mhuineál é agus faoi mhuineál do dheartháireacha uile.
12 Agus dúirt Iúdá leis, Dá n-osclóinn mo bhéal i do choinne inniu, shlogfainn thú ionas go scriosfaí thú ón talamh agus go rachaidh tú as do ríocht inniu. Agus dúirt Iósaef, Dá n-osclófá do bhéal, tá cumhacht agus neart agam do bhéal a dhúnadh le cloch go dtí nach mbeidh tú in ann focal a rá; féach cé mhéad cloch atá romhainn, is féidir liom cloch a thógáil agus í a bhrú isteach i do bhéal agus do ghialla a bhriseadh.
13 Agus dúirt Iúdá, "Is finné eadrainn Dia, nár mhian linn go dtí seo cath a chur ort, ach tabhair dúinn ár ndeartháir agus imeoidh muid uait." Agus d'fhreagair Iósaef agus dúirt sé, "Dar mar atá Faraó beo, dá dtiocfadh ríthe Chanán uile le chéile libh, ní thógfá as mo láimh é."
14 Imigh leat anois, dá bhrí sin, chuig d'athair, agus beidh do dheartháir ina sclábhaí agamsa, óir robáil sé teach an rí. Agus dúirt Iúdá, Cad a bhaineann leatsa nó le carachtar an rí, go seolann an rí amach óna theach, ar fud na tíre, airgead agus ór, bíodh sé i mbronntanais nó i gcostas, agus tú fós ag caint faoin gcupán a chuir tú i mála ár ndearthár agus ag rá gur ghoid sé uait é?
15 Nár leag Dia dár ndeartháir Beiniáim ná d'aon duine de shliocht Abrahám an rud seo a dhéanamh le goid uait, nó ó aon duine eile, bíodh sé ina rí, ina phrionsa nó ina fhear eile.
16 Anois, dá bhrí sin, scor den chúiseamh seo ar eagla go gcloisfeadh an domhan ar fad do bhriathra, ag rá, 'Ar bheagán airgid, rinne rí na hÉigipte achrann leis na fir, agus chuir sé cúiseamh orthu agus ghlac sé a ndeartháir mar sclábhaí.'
17 Agus d'fhreagair Iósaef agus dúirt sé, Glac an cupán seo chugat agus imigh uaim agus fág do dheartháir mar sclábhaí, óir is breithiúnas do ghadaí a bheith i sclábhaí.
18 Agus dúirt Iúdá, "Cén fáth nach bhfuil náire ort as do bhriathra, ár ndeartháir a fhágáil agus do chupán a thógáil? Má thugann tú dúinn do chupán, nó míle oiread, ní fhágfaimid ár ndeartháir ar son an airgid atá i lámh aon duine, ionas nach bhfaighfimid bás air."

19 Agus d'fhreagair Iósaef, Cén fáth ar thréig tú do dheartháir agus ar dhíol tú é ar fiche píosa airgid go dtí an lá inniu, agus cén fáth nach ndéanfaidh tú an rud céanna don deartháir seo?

20 Agus dúirt Iúdá, Is finné idir mise agus tusa an Tiarna nach mian linn do chathanna; tabhair dúinn ár ndeartháir anois agus imeoidh muid uait gan achrann.

21 Agus d'fhreagair Iósaef agus dúirt sé, Dá dtiocfadh ríthe na tíre uile le chéile ní bheadh siad in ann bhur ndeartháir a thógáil as mo láimh. Agus dúirt Iúdá, Cad a déarfaimid lenár n-athair nuair a fheicfidh sé nach dtagann ár ndeartháir linn, agus go mbeidh brón air?

22 Agus d'fhreagair Iósaef agus dúirt sé, Seo an rud a déarfaidh tú le d'athair, ag rá, Tá an rópa imithe i ndiaidh an bhuicéid.

23 Agus dúirt Iúdá, "Is rí thú, gan dabht, agus cén fáth a labhrann tú na rudaí seo, ag tabhairt breithiúnais bhréagaigh? Is mairg don rí atá cosúil leatsa."

24 Agus d'fhreagair Iósaef agus dúirt sé, Níl aon bhreith bhréagach sa bhfocal a labhair mé i leith bhur ndearthár Iósaef, óir dhíol sibh uile é leis na Midiáinigh ar fiche píosa airgid, agus shéan sibh uile é do bhur n-athair agus dúirt sibh leis, 'Tá beithíoch olc tar éis é a shlogadh, tá Iósaef stróicthe ina phíosaí.'

25 Agus dúirt Iúdá, "Féach, tá tine Sheim ag lasadh i mo chroí; anois loiscfidh mé do thalamh uile le tine." Agus d'fhreagair Iósaef agus dúirt sé, "Is cinnte gur mhúch do dheirfiúr chéile Tamar, a mharaigh do mhic, tine Sheim."

26 Agus dúirt Iúdá, Dá mbainfinn ribín gruaige as mo fheoil, líonfaidh mé an Éigipt go léir lena fuil.

27 Agus d'fhreagair Iósaef agus dúirt sé, Is é seo do nós a dhéanamh mar a rinne tú le do dheartháir a dhíol tú, agus thum tú a chóta san fhuil agus thug tú chuig d'athair é d'fhonn go ndéarfadh sé gur shlog beithíoch olc é agus seo a chuid fola.

28 Agus nuair a chuala Iúdá an scéal seo, las fearg mhór air agus las a fhearg ina chroí. Bhí cloch os a chomhair san áit sin, cloch a raibh meáchan ceithre chéad seicil inti, agus las fearg Iúdá agus rug sé ar an gcloch ina láimh amháin agus chaith sé suas chun na bhflaitheas í agus rug sé uirthi lena lámh chlé.

29 Agus chuir sé faoina chosa é ina dhiaidh sin, agus shuigh sé air le a neart go léir agus rinneadh deannach den chloch de bharr fhórsa Iúdá.

30 Agus chonaic Iósaef gníomh Iúdá agus bhí eagla an domhain air, ach d'ordaigh sé dá mhac Manasá agus rinne sé le cloch eile freisin cosúil le gníomh Iúdá, agus dúirt Iúdá lena dheartháireacha, Ná habair aon duine agaibh, Is Éigipteach an fear seo, ach trína dhéanamh an rud seo is de theaghlach ár n-athar é.

31 Agus dúirt Iósaef, "Ní duitse amháin a thugtar neart, óir is fir chumhachtacha muidne freisin, agus cén fáth a mbeadh tú ag maíomh asainn uile?" Agus dúirt Iúdá le Iósaef, "Cuir ár ndeartháir chugat, impím ort, agus ná scrios do thír inniu."

32 Agus d'fhreagair Iósaef agus dúirt sé leo, Imigh agus insigh do bhur n-athair, gur shlog beithíoch olc é mar a dúirt tú faoi bhur ndeartháir Iósaef.

33 Agus labhair Iúdá lena dheartháir Naftali, agus dúirt sé leis, "Déan deifir, téigh anois agus déan comhaireamh ar shráideanna uile na hÉigipte agus tar agus inis dom." Agus dúirt Simeon leis, "Ná bíodh an rud seo ina thrioblóid duit; rachaidh mé anois go dtí an sliabh agus tógfaidh mé cloch mhór amháin ón sliabh agus leagfaidh mé í ar gach duine san Éigipt, agus maróidh mé gach a bhfuil ann."

34 Agus chuala Iósaef na focail seo uile a labhair a dheartháireacha os a chomhair, agus ní raibh a fhios acu gur thuig Iósaef iad, óir shamhlaigh siad nach raibh a fhios aige Eabhrais a labhairt.

35 Agus bhí eagla mhór ar Iósaef faoi bhriathra a dheartháireacha go scriosfaidís an Éigipt, agus d'ordaigh sé dá mhac Manasseh, ag rá, Imigh anois, déan deifir agus cruinnigh chugam uile áitritheoirí na hÉigipte, agus na fir chróga uile le chéile, agus lig dóibh teacht chugam anois ar chapall agus ar chois agus le gach sórt uirlisí ceoil, agus chuaigh Manasseh agus rinne sé amhlaidh.

36 Agus d'imigh Naftali mar a d'ordaigh Iúdá dó, óir bhí Naftali chomh héadrom le ceann de na fianna gasta, agus shiúil sé ar chluasa arbhair agus ní bhrisfidís faoi.

37 Agus chuaigh sé agus rinne sé comhaireamh ar shráideanna uile na hÉigipte, agus fuair sé dhá cheann déag díobh ann, agus tháinig sé go deifir agus d'inis sé do Iúdá, agus dúirt Iúdá lena dheartháireacha, Déanaigí deifir agus cuirigí claíomh gach duine ar a leasraí agus rachaimid thar an Éigipt, agus buailfimid iad go léir, agus ní fhágfaimid aon iarsma fágtha.

38 Agus dúirt Iúdá, Féach, scriosfaidh mé trí shráid le mo neart, agus scriosfaidh gach duine agaibh sráid amháin; agus nuair a bhí Iúdá ag labhairt an ruda seo, féach, tháinig áitritheoirí na hÉigipte agus na laochra uile ina dtreo le gach sórt uirlisí ceoil agus le gártha móra.

39 Agus ba é a líon cúig chéad marcach agus deich míle coisithe, agus ceithre chéad fear a d'fhéadfadh troid gan chlaíomh ná sleá, ach lena lámha agus lena neart.

40 Agus tháinig na fir chumhachtacha go léir le ruaille buaille agus le béicíl mhóra, agus chuir siad uile timpeall ar mhic Iacóib agus chuir siad uafás orthu, agus chrith an talamh le fuaim a mbéicíle.

41 Agus nuair a chonaic mic Iacóib na trúpaí seo, bhí eagla mhór orthu go raibh a mbeatha le sárú, agus rinne Iósaef amhlaidh d'fhonn uafás a chur ar mhic Iacóib le go gcuirfidís faoi chois iad.

42 Agus nuair a chonaic Iúdá cuid dá dheartháireacha scanraithe, dúirt sé leo, "Cén fáth a bhfuil eagla oraibh agus grásta Dé linn?" Agus nuair a chonaic Iúdá muintir na hÉigipte go léir timpeall orthu ar ordú Iósaef le scanradh a chur orthu, níor thug Iósaef ach ordú dóibh, "Ná bainigí le haon cheann acu."

43 Ansin dheifir Iúdá agus tharraing sé a chlaíomh, agus lig sé scread ard searbh amach, agus bhuail sé lena chlaíomh, agus léim sé ar an talamh agus lean sé air ag béicíl i gcoinne an phobail uile.

44 Agus nuair a rinne sé an rud seo, chuir an Tiarna uafás Iúdá agus a dheartháireacha ar na fir ghaisce agus ar an slua go léir a bhí timpeall orthu.

45 Agus theith siad uile ag fuaim na nglaoch, agus ghabh uafás uafás agus thit siad ar a chéile, agus fuair mórán acu bás agus iad ag titim, agus theith siad uile ó Iúdá agus a dheartháireacha agus ó Iósaef.

46 Agus iad ag teitheadh, lean Iúdá agus a dheartháireacha iad go teach Fharao, agus d'éalaigh siad go léir, agus

shuigh Iúdá arís os comhair Iósaef agus bhéic sé air cosúil le leon, agus thug sé scread mhór uafásach air.
47 Agus chualathas an scread i gcéin, agus chuala áitritheoirí uile Shucóit é, agus chrith an Éigipt go léir le fuaim an scread, agus thit ballaí na hÉigipte agus thír Ghóisin de bharr chreathadh na talún, agus thit Faraó óna ríchathaoir ar an talamh freisin, agus thug mná torracha uile na hÉigipte agus Ghóisin breith anabaí nuair a chuala siad torann an chreatha, óir bhí eagla uafásach orthu.
48 Agus chuir Faraó teachtaireacht uaidh á rá, “Cad é an rud seo a tharla inniu i dtír na hÉigipte?” Agus tháinig siad agus d’inis siad dó na scéalta uile ó thús go deireadh, agus chuir Faraó eagla agus ionadh air agus bhí eagla mhór air.
49 Agus mhéadaigh a eagla nuair a chuala sé na nithe seo go léir, agus chuir sé teachtaireacht chuig Iósaef, ag rá, Thug tú na hEabhraigh chugam chun an Éigipt go léir a scrios; cad a dhéanfaidh tú leis an sclábhaí gadaí sin? Lig dó imeacht agus lig dó imeacht lena dheartháireacha, agus ná lig dúinn bás a fháil de bharr a n-olc, fiú sinn féin, tusa agus an Éigipt go léir.
50 Agus mura mian leat an rud seo a dhéanamh, caith uait mo chuid earraí luachmhara go léir, agus téigh leo go dtí a dtír féin, más mian leat é, óir scriosfaidh siad mo thír ar fad inniu agus maróidh siad mo mhuintir ar fad; fiú mná uile na hÉigipte, tá breith anabaí faighte acu de bharr a nglaoch; féach cad atá déanta acu trína nglaoch agus a gcaint amháin, agus má throidann siad leis an gclaíomh, scriosfaidh siad an tír; roghnaigh anois, dá bhrí sin, an rud is mian leat, cibé acu mise nó na hEabhraigh, cibé acu an Éigipt nó tír na nEabhraigh.
51 Agus tháinig siad agus d’inis siad do Iósaef gach focal a dúirt Faraó faoi, agus bhí eagla mhór ar Iósaef roimh bhriathra Faraó agus bhí Iúdá agus a dheartháireacha fós ina seasamh os comhair Iósaef i bhfeirg agus i ngreim, agus bhéic mic Iacóib uile ar Iósaef, cosúil le béic na farraige agus a tonnta.
52 Agus bhí eagla mhór ar Iósaef roimh a dheartháireacha agus roimh Pharao, agus d’iarr Iósaef leithscéal le go ndéanfaidís é féin a chur in iúl dá dheartháireacha, ar eagla go scriosfaidís an Éigipt go léir.
53 Agus thug Iósaef ordú dá mhac Manasseh, agus chuaigh Manasseh i dtreo Iúdá, agus chuir sé a lámh ar a ghualainn, agus tháinig deireadh le fearg Iúdá.
54 Agus dúirt Iúdá lena dheartháireacha, Ná habair aon duine agaibh gur gníomh ógánaigh Éigipteach é seo óir is í seo obair theach m’athar.
55 Agus nuair a chonaic Iósaef agus nuair a thuig sé go raibh fearg Iúdá socair, chuaigh sé i ngar dó chun labhairt le Iúdá i dteanga mhín.
56 Agus dúirt Iósaef le Iúdá, “Is cinnte go labhraíonn tú an fhírinne agus gur dheimhnigh tú inniu do dhearbhuithe faoi do neart, agus go méadaí do Dhia a bhfuil dúil aige ionat do leas; ach inis dom go fírinneach cén fáth as measc do dheartháireacha uile a bhfuil tú ag argóint liom ar son an bhuachalla, mar níor labhair aon duine acu focal liom faoi.”
57 Agus d’fhreagair Iúdá Iósaef, ag rá, Is cinnte go bhfuil a fhios agat gur urraigh mé an buachaill dá athair, ag rá, Mura dtabharfainn chuige é, bheinn i mbun a chionta go deo.
58 Dá bhrí sin, chuaigh mé chugat ó mo dheartháireacha uile, óir chonaic mé nach raibh tú sásta ligean dó imeacht uait; anois dá bhrí sin go bhfaighidh mé grásta i do shúile go gcuirfidh tú chugainn é, agus féach, fanfaidh mé mar ionadaí dó, chun freastal ort in aon rud is mian leat, óir cibé áit a sheolfaidh tú mé, rachaidh mé chun freastal ort le fuinneamh mór.
59 Seol mé anois chuig rí cumhachtach a d’éirigh amach i do choinne, agus beidh a fhios agat cad a dhéanfaidh mé dó agus dá thír; cé go mbeadh marcshlua agus coisithe nó slua thar a bheith cumhachtach aige, maróidh mé iad go léir agus tabharfaidh mé ceann an rí os do chomhair.
60 Nach bhfuil a fhios agat nó nach gcuala tú gur bhuail ár n-athair Abrahám agus a shearbhónta Eilíeizéar ríthe uile Élam agus a n-armtha in aon oíche amháin, gan aon duine fágtha ina dhiaidh? Agus ó shin i leith, tugadh neart ár n-athar dúinn mar oidhreacht, dúinn féin agus dár sliocht go deo.
61 Agus d’fhreagair Iósaef agus dúirt sé, “Labhraíonn tú an fhírinne, agus níl bréag i do bhéal, óir dúradh linn freisin go bhfuil cumhacht ag na hEabhraigh agus go bhfuil an-áthas ag an Tiarna a nDia orthu, agus cé a fhéadfaidh seasamh ina n-aghaidh ansin?”
62 Ach ar an gcoinníoll seo a chuirfidh mé bhur deartháir, má thugann sibh a dheartháir os mo chomhair, mac a mháthar, a ndúirt sibh gur imigh sé uait síos go dtí an Éigipt; agus nuair a thabharfaidh sibh a dheartháir chugam, glacfaidh mé ina áit é, mar ní raibh aon duine agaibh ina urras dó ag bhur n-athair, agus nuair a thiocfaidh sé chugam, cuirfidh mé libh ansin a dheartháir a raibh sibh i bhur n-urras dó.
63 Agus las fearg Iúdá in aghaidh Iósaef nuair a labhair sé an rud seo, agus shil a shúile fuil le feirg, agus dúirt sé lena dheartháireacha, Cén chaoi a bhfuil an fear seo ag iarraidh a scrios féin agus scrios na hÉigipte uile inniu!
64 Agus d’fhreagair Simeon Iósaef, ag rá, Nach ndúirt muid leat ar dtús nach raibh a fhios againn an áit ar leith a ndeachaigh sé, agus an raibh sé marbh nó beo, agus cén fáth a labhraíonn mo thiarna mar seo?
65 Agus nuair a chonaic Iósaef aghaidh Iúdá, thuig sé go raibh a fhearg ag lasadh nuair a labhair sé leis, ag rá, “Tabhair chugam bhur ndeartháir eile in ionad an dearthár seo.”
66 Agus dúirt Iósaef lena dheartháireacha, “Dúirt sibh go deimhin go raibh bhur deartháir marbh nó caillte, dá nglaofainn air inniu agus dá dtiocfadh sé os bhur gcomhair, an dtabharfá domsa é in ionad a dhearthár?”
67 Agus thosaigh Iósaef ag labhairt agus ag glaoch amach, A Iósaef, a Iósaef, tar i mo láthair inniu, agus taispeáin do dheartháireacha agus suigh ina láthair.
68 Agus nuair a labhair Iósaef an rud seo ina láthair, d’fhéach siad gach duine ar bhealach difriúil le feiceáil cá as a thiocfadh Iósaef ina láthair.
69 Agus thug Iósaef faoi deara a ngníomhartha uile, agus dúirt sé leo, Cén fáth a bhfuil sibh ag féachaint anseo agus ansiúd? Is mise Iósaef a dhíol sibh go dtí an Éigipt, ná bíodh brón oraibh anois gur dhíol sibh mé, óir chuir Dia romhaibh mé mar thaca le linn an ghorta.
70 Agus bhí uafás ar a dheartháireacha roimhe nuair a chuala siad briathra Iósaef, agus bhí uafás mór ar Iúdá roimhe.
71 Agus nuair a chuala Beiniám briathra Iósaef, bhí sé os a gcomhair i lár an tí, agus rith Beiniám chuig a dheartháir

Iósaef, agus chuir sé a ghabháil leis agus thit sé ar a mhuineál, agus ghuil siad.

72 Agus nuair a chonaic deartháireacha Iósaef go raibh Beiniam tar éis titim ar mhuineál a dhearthár agus gur ghuil sé leis, leag siadsan freisin a lámh ar Iósaef agus chuir siad a n-ucht ina n-ucht, agus ghuil siad go hard le Iósaef.

73 Agus chualathas an guth i dteach Ióseef gur deartháireacha le Ióseef iad, agus thaitin sé sin go mór le Faraó, óir bhí eagla air rompu go scriosfaidís an Éigipt.

74 Agus chuir Faraó a shearbhóntaí chuig Iósaef chun beannacht a ghuí leis i dtaobh a dheartháireacha a tháinig chuige, agus tháinig captaein na n-arm agus na dtrúpaí uile a bhí san Éigipt chun lúcháir a dhéanamh le Iósaef, agus rinne an Éigipt ar fad lúcháir mhór faoi dheartháireacha Iósaef.

75 Agus chuir Faraó a shearbhóntaí chuig Iósaef, ag rá, Abair le do dheartháireacha gach a bhfuil acu a thabhairt leo agus lig dóibh teacht chugam, agus cuirfidh mé iad sa chuid is fearr de thír na hÉigipte, agus rinne siad amhlaidh.

76 Agus d'ordaigh Iósaef don té a bhí i gceannas ar a theach bronntanais agus éadaí a thabhairt amach dá dheartháireacha, agus thug sé amach dóibh go leor éadaí, róbaí ríoga, agus go leor bronntanas, agus roinn Iósaef iad i measc a dheartháireacha.

77 Agus thug sé athrú éadaí óir agus airgid do gach duine dá dheartháireacha, agus trí chéad píosa airgid, agus d'ordaigh Iósaef dóibh uile na héadaí seo a ghléasadh, agus iad a thabhairt os comhair Pharaoh.

78 Agus nuair a chonaic Faraó gur fir chróga agus álainn iad deartháireacha Iósaef uile, rinne sé áthas mór air.

79 Agus ina dhiaidh sin chuaigh siad amach ó láthair Pharao le dul go tír Chanán, chuig a n-athair, agus bhí a ndeartháir Beiniam leo.

80 Agus d'éirigh Iósaef agus thug sé aon charbad déag dóibh ó Pharao, agus thug Iósaef a charbad dóibh, ar a raibh sé ag marcaíocht lá a chorónaithe san Éigipt, chun a athair a thabhairt go dtí an Éigipt; agus chuir Iósaef chuig clann a dheartháireacha uile éadaí de réir a n-uimhreacha, agus céad píosa airgid chuig gach duine acu, agus chuir sé éadaí chuig mná céile a dheartháireacha freisin ó éadaí mná céile an rí, agus chuir sé iad.

81 Agus thug sé deichniúr fear do gach duine dá dheartháireacha le dul leo go tír Chanán chun freastal orthu, chun freastal ar a gclann agus ar gach a raibh acu agus iad ag teacht go dtí an Éigipt.

82 Agus chuir Iósaef deich gculaith éadaigh le lámh a dhearthár Bheniamin dá dheichniúr mac, cuid amháin os cionn an chuid eile de chlann mhac Iacóib.

83 Agus chuir sé caoga píosa airgid chuig gach duine acu, agus deich gcarbad ar son Pharaoh, agus chuir sé chuig a athair deich n-asal lán le gach só a bhain leis an Éigipt, agus deich n-asal baineann lán le harbhar agus le harán agus le bia dá athair, agus do chách a bhí leis mar sholáthairtí don turas.

84 Agus chuir sé chuig a dheirfiúr Dínah éadaí airgid agus óir, agus túis agus mirr, agus aló agus maisiúcháin ban i neart, agus chuir sé an rud céanna ó mhná céile Fharó go mná céile Bheniamin.

85 Agus thug sé dá dheartháireacha uile, agus dá mná céile chomh maith, gach saghas clocha óinicse agus bdelliam, agus ó na rudaí luachmhara uile i measc mhórmhuintir na hÉigipte, níor fágadh aon rud de na rudaí costasacha uile ach an méid a sheol Iósaef chuig teaghlach a athar.

86 Agus chuir sé a dheartháireacha ar shiúl, agus d'imigh siad, agus chuir sé a dheartháir Beiniámin leo.

87 Agus chuaigh Iósaef amach leo chun iad a thionlacan ar an mbóthar go teorainneacha na hÉigipte, agus d'ordaigh sé dóibh maidir lena athair agus a theaghlach teacht go dtí an Éigipt.

88 Agus dúirt sé leo, Ná bígí ag argóint ar an mbóthar, óir is ón Tiarna a rinneadh an rud seo chun pobal mór a choinneáil ó ghorta, óir beidh cúig bliana gorta fós sa tír.

89 Agus d'ordaigh sé dóibh, ag rá, Nuair a thiocfaidh sibh go tír Chanán, ná taraigí go tobann os comhair m'athar sa chás seo, ach gníomhaígí de réir bhur n-eagna.

90 Agus scoir Iósaef de bheith ag tabhairt ordaithe dóibh, agus d'fhill sé agus chuaigh sé ar ais go dtí an Éigipt, agus chuaigh mic Iacóib go tír Chanán le lúcháir agus le sólás chuig a n-athair Iacób.

91 Agus tháinig siad go dtí teorainneacha na tíre, agus dúirt siad lena chéile, Cad a dhéanfaimid sa chás seo os comhair ár n-athar? óir má thagann muid chuige go tobann agus má inseoidh muid an scéal dó, beidh scanradh mór air faoinár gcuid focal agus ní chreidfidh sé sinn.

92 Agus d'imigh siad leo go dtí gur tháinig siad i ngar dá dtithe, agus fuair siad Searach, iníon Áiséar, ag dul amach chun bualadh leo, agus bhí an cailín an-mhaith agus cliste, agus bhí a fhios aici conas an cláirseach a sheinm.

93 Agus ghlaoigh siad uirthi agus tháinig sí os a gcomhair, agus phóg sí iad, agus rug siad uirthi agus thug siad cláirseach di, ag rá, Imigh anois os comhair ár n-athar, agus suigh os a chomhair, agus buail an cláirseach, agus abair na focail seo.

94 Agus d'ordaigh siad di dul abhaile leo, agus thóg sí an chláirseach agus rith sí rompu, agus tháinig sí agus shuigh sí in aice le Iacób.

95 Agus sheinn sí go maith agus chan sí, agus dúirt sí le binneas a focail, Tá Iósaef m'uncail beo, agus tá sé i réim ar fud thír na hÉigipte, agus níl sé marbh.

96 Agus lean sí uirthi ag athrá agus ag rá na bhfocal seo, agus chuala Iacób a focail agus thaitin siad leis.

97 D'éist sé agus í á n-athrá faoi dhó agus faoi thrí, agus tháinig lúcháir i gcroí Iacóib de bharr binneas a cuid focal, agus bhí spiorad Dé air, agus bhí a fhios aige gur fíor a cuid focal go léir.

98 Agus bheannaigh Iacób Searach nuair a labhair sí na focail seo ina láthair, agus dúirt sé léi, A iníon, nár bhuaigh an bás ort choíche, óir d'athbheoigh tú mo spiorad; labhair fós i mo láthair mar a labhair tú, óir chuir tú áthas orm le do chuid focal uile.

99 Agus lean sí uirthi ag canadh na bhfocal seo, agus d'éist Iacób leis agus thaitin sé leis, agus rinne sé áthas, agus bhí spiorad Dé air.

100 Agus é fós ag caint léi, féach, tháinig a mhic chuige le capaill agus le carbaid agus le héadaí ríoga agus seirbhísigh ag rith rompu.

101 Agus d'éirigh Iacób chun bualadh leo, agus chonaic sé a mhic gléasta in éadaí ríoga agus chonaic sé na seoda go léir a sheol Iósaef chucu.

102 Agus dúirt siad leis, "Inseoidh tú dúinn go bhfuil ár ndeartháir Iósaef beo, agus gurb é atá i réim ar fud thír na hÉigipte, agus gurb é a labhair linn mar a dúirt muid leat."

103 Agus chuala Iacób focail uile a mhic, agus bhuail a chroí go tapa ag a gcuid focal, óir níor chreid sé iad go dtí go bhfeicfeadh sé gach a thug Iósaef dóibh agus a chuir sé chuige, agus na comharthaí uile a labhair Iósaef leo.
104 Agus d'oscail siad amach os a chomhair, agus thaispeáin siad dó gach a raibh curtha ag Iósaef chuige, thug siad do gach duine a raibh curtha ag Iósaef chuige, agus bhí a fhios aige gur labhair siad an fhírinne, agus bhí áthas mór air faoin scéal a bhí aige faoina mhac.
105 Agus dúirt Iacób, Is leor domsa go bhfuil mo mhac Iósaef fós beo, rachaidh mé agus feicfidh mé é sula bhfaighidh mé bás.
106 Agus d'inis a mhic dó gach a tharla dóibh, agus dúirt Iacób, "Rachaidh mé síos go dtí an Éigipt chun mo mhac agus a shliocht a fheiceáil."
107 Agus d'éirigh Iacób agus chuir sé air na héadaí a sheol Iósaef chuige, agus tar éis dó a chuid gruaige a ní agus a bhearradh, chuir sé an turban a sheol Iósaef chuige ar a cheann.
108 Agus chuir muintir Iacóib agus a mná céile na héadaí a sheol Iósaef chucu orthu, agus rinne siad áthas mór ar Iósaef go raibh sé fós beo agus go raibh sé i réim san Éigipt,
109 Agus chuala áitritheoirí Chanán uile an scéal seo, agus tháinig siad agus rinne siad áthas mór le Iacób go raibh sé fós beo.
110 Agus rinne Iacób féasta dóibh ar feadh trí lá, agus d'ith agus d'ól ríthe Chanán uile agus uaisle na tíre agus rinne siad áthas i dteach Iacóib.

CAIBIDIL 55

1 Agus tar éis seo dúirt Iacób, Rachaidh mé agus feicfidh mé mo mhac san Éigipt agus ansin fillfidh mé ar ais go tír Chanán faoinar labhair Dia le hAbrahám, óir ní féidir liom tír mo dhúchais a fhágáil.
2 Féach, tháinig focal an Tiarna chuige, ag rá, Imigh síos go dtí an Éigipt agus do theaghlach uile agus fan ann; ná bíodh eagla ort dul síos go dtí an Éigipt óir déanfaidh mé náisiún mór díot ansiúd.
3 Agus dúirt Iacób leis féin, Rachaidh mé agus feicfidh mé mo mhac an bhfuil eagla a Dé fós ina chroí i measc áitritheoirí uile na hÉigipte.
4 Agus dúirt an Tiarna le Iacób, "Ná bíodh eagla ort faoi Iósaef, óir tá sé fós dílis domsa, mar is maith leat," agus bhí áthas mór ar Iacób faoina mhac.
5 Ag an am sin d'ordaigh Iacób dá mhic agus dá theaghlach dul go dtí an Éigipt de réir bhriathar an Tiarna chuige, agus d'éirigh Iacób lena mhic agus lena theaghlach go léir, agus d'imigh sé as tír Chanán ó Bhéar Seaba, le lúcháir agus le lúcháir chroí, agus chuaigh siad go tír na hÉigipte.
6 Agus nuair a tháinig siad i ngar don Éigipt, chuir Iacób Iúdá roimhe chuig Iósaef le go dtabharfadh sé léargas dó ar an staid san Éigipt, agus rinne Iúdá de réir bhriathar a athar, agus rith sé agus tháinig sé chuig Iósaef, agus shann siad áit dóibh i dtír Ghóisin dá theaghlach uile, agus d'fhill Iúdá agus tháinig sé ar an mbóthar chuig a athair.
7 Agus chuir Iósaef an carbad i bhfeidhm, agus chruinnigh sé a chuid fear cumhachtach go léir agus a shearbhóntaí agus oifigigh uile na hÉigipte le dul i ngleic lena athair Iacób, agus fógraíodh ordú Iósaef san Éigipt, ag rá, Gach duine nach dtéann i ngleic le Iacób, gheobhaidh sé bás.
8 Agus an lá dár gcionn chuaigh Iósaef amach le gach duine den Éigipt, slua mór cumhachtach, iad uile gléasta in éadaí línéadaigh mhín agus corcra agus le huirlisí airgid agus óir agus a n-uirlisí cogaidh leo.
9 Agus chuaigh siad go léir i dtreo Iacób le gach sórt uirlisí ceoil, le drumaí agus le tiompáin, ag scaipeadh mirr agus aló feadh an bhóthair, agus lean siad go léir an nós seo, agus chroith an talamh lena ngáire.
10 Agus chuaigh mná uile na hÉigipte suas ar dhíonta na hÉigipte agus ar na ballaí chun bualadh le Iacób, agus bhí coróin ríoga Fharaó ar cheann Iósaef, óir chuir Fharaó chuige í le cur air tráth a rachadh sé chun bualadh lena athair.
11 Agus nuair a tháinig Iósaef laistigh de chaoga cubhad óna athair, d'éirigh sé den charbad agus shiúil sé i dtreo a athar, agus nuair a chonaic oifigigh agus uaisle na hÉigipte go léir go raibh Iósaef imithe de shiúl na gcos i dtreo a athar, d'éirigh siadsan freisin agus shiúil siad de shiúl na gcos i dtreo Iacóib.
12 Agus nuair a tháinig Iacób i ngar do champa Iósaef, thug Iacób faoi deara an campa a bhí ag teacht chuige in éineacht le Iósaef, agus thaitin sé leis agus chuir sé iontas ar Iacób faoi.
13 Agus dúirt Iacób le Iúdá, Cé hé an fear sin a fheicim i gcampa na hÉigipte gléasta i róbaí ríoga le héadach dearg air agus coróin ríoga ar a cheann, atá tagtha anuas as a charbad agus atá ag teacht chugainn? Agus d'fhreagair Iúdá a athair, ag rá, Is é do mhac Iósaef an rí é; agus rinne Iacób áthas nuair a chonaic sé glóir a mhic.
14 Agus tháinig Iósaef i ngar dá athair agus chrom sé síos dó, agus chrom fir an champa go léir síos go talamh leis os comhair Iacóib.
15 Agus féach, rith Iacób agus dheifir sé chuig a mhac Iósaef agus thit sé ar a mhuineál agus phóg sé é, agus ghuil siad, agus chuir Iósaef a athair faoi gheasa agus phóg sé é, agus ghuil siad agus ghuil muintir na hÉigipte go léir leo.
16 Agus dúirt Iacób le Iósaef, "Anois gheobhaidh mé bás go sona sásta tar éis dom d'aghaidh a fheiceáil, mar go bhfuil tú fós beo agus i nglóir."
17 Agus ghuil mic Iacóib agus a mná céile agus a gclann agus a seirbhísigh, agus teaghlach Iacóib uile go mór le Iósaef, agus phóg siad é agus ghuil siad go mór leis.
18 Agus d'fhill Iósaef agus a mhuintir go léir ina dhiaidh sin abhaile go dtí an Éigipt, agus tháinig Iacób agus a mhic agus clann a theaghlaigh go léir le Iósaef go dtí an Éigipt, agus chuir Iósaef iad sa chuid is fearr den Éigipt, i dtír Ghóiséin.
19 Agus dúirt Iósaef lena athair agus lena dheartháireacha, Rachaidh mé suas agus inseoidh mé do Fharó, ag rá, Tá mo dheartháireacha agus teaghlach m'athar agus a gcuid uile tagtha chugam, agus féach, tá siad i dtír Ghóiséin.
20 Agus rinne Iósaef amhlaidh agus ghlac sé Reúben, Íosácar, Zabúlun agus a dheartháir Beiniámin óna dheartháireacha agus chuir sé os comhair Fharaó iad.
21 Agus labhair Iósaef le Faraó, ag rá, Tháinig mo dheartháireacha agus teaghlach m'athar agus a gcuid uile, mar aon lena dtréada agus a n-eallach, chugam ó thír Chanán, le fanacht san Éigipt; óir bhí an gorta trom orthu.

22 Agus dúirt Faraó le Iósaef, “Cuir d’athair agus do dheartháireacha sa chuid is fearr den tír, ná coinnigh uathu gach a bhfuil maith, agus tabhair dóibh ithe de shaill na tíre.”

23 Agus d’fhreagair Iósaef, ag rá, Féach, chuir mé iad i dtír Ghóisín, óir is aoirí iad, dá bhrí sin fanfaidís i nGóisín chun a dtréada a bheathú ar leithligh ó na hÉigiptigh.

24 Agus dúirt Faraó le Iósaef, Déan le do dheartháireacha gach a ndéarfaidh siad leat; agus chrom mic Iacóib síos do Faraó, agus d’imigh siad uaidh i síocháin, agus ina dhiaidh sin thug Iósaef a athair os comhair Faraó.

25 Agus tháinig Iacób agus chrom sé síos do Pharao, agus bheannaigh Iacób Pharao, agus ansin chuaigh sé amach; agus chónaigh Iacób agus a mhic uile, agus a theaghlach uile i dtír Ghóiséin.

26 Sa dara bliain, is é sin sa chéad tríochadú bliain de shaol Iacób, chothaigh Iósaef a athair agus a dheartháireacha, agus teaghlach a athar go léir, le harán de réir a gcuid páistí, ar feadh laethanta an ghorta; ní raibh aon rud in easnamh orthu.

27 Agus thug Iósaef dóibh an chuid is fearr den tír ar fad; bhí an chuid is fearr den Éigipt acu fad a mhair Iósaef; agus thug Iósaef dóibhsean freisin, agus do theaghlach a athar ar fad, éadaí agus éadaigh bliain i ndiaidh bliana; agus d’fhan mic Iacóib slán sábháilte san Éigipt fad a mhair a ndearthár.

28 Agus bhíodh Iacób ag ithe ag bord Iósaef i gcónaí, níor fhág Iacób ná a mhic bord Iósaef de ló ná d’oíche, seachas a n-ith clann Iacóib ina dtithe.

29 Agus d’ith an Éigipt ar fad arán ó theaghlach Iósaef le linn laethanta an ghorta, óir dhíol na hÉigiptigh ar fad a gcuid uile de bharr an ghorta.

30 Agus cheannaigh Iósaef tailte agus páirceanna uile na hÉigipte ar son aráin thar ceann Pharao, agus sholáthair Iósaef arán don Éigipt uile le linn laethanta an ghorta, agus bhailigh Iósaef an t-airgead agus an t-ór go léir a tháinig chuige ar son an arbhair a cheannaigh siad ar fud na tíre, agus bhailigh sé go leor óir agus airgid, chomh maith le méid ollmhór clocha óinics, bdelliam agus éadaí luachmhara a thug siad chuig Iósaef ó gach cearn den tír nuair a bhí a gcuid airgid caite.

31 Agus ghlac Iósaef an t-airgead agus an t-ór go léir a tháinig ina láimh, tuairim is seachtó a dó tallann óir agus airgid, agus clocha óinicse agus bdelliam go flúirseach freisin, agus chuaigh Iósaef agus cheil sé iad ina gceithre chuid, agus cheil sé cuid amháin san fhásach in aice leis an Muir Rua, agus cuid amháin cois abhainn Pheárat, agus an tríú agus an ceathrú cuid cheil sé san fhásach os comhair fhásach na Peirse agus na Meánach.

32 Agus thóg sé cuid den ór agus den airgead a bhí fágtha, agus thug sé dá dheartháireacha uile é agus do theaghlach a athar uile, agus do mhná uile theaghlach a athar, agus thug sé an chuid eile chuig teach Fharó, tuairim is fiche tallann óir agus airgid.

33 Agus thug Iósaef an t-ór agus an t-airgead go léir a bhí fágtha do Pharao, agus chuir Pharao sa chisteán é, agus tháinig deireadh le laethanta an ghorta ina dhiaidh sin sa tír, agus chuir siad síol agus fómhar ar fud na tíre, agus fuair siad a ngnáthchainníocht bliain i ndiaidh bliana; ní raibh aon rud in easnamh orthu.

34 Agus d’fhan Iósaef slán sábháilte san Éigipt, agus bhí an tír ar fad faoina chomhairle, agus d’fhan a athair agus a dheartháireacha go léir i dtír Ghóisin agus ghabh siad seilbh air.

35 Agus bhí Iósaef an-aosta, dul chun cinn déanta i laethanta, agus d’fhan a bheirt mhac, Ephraim agus Manasseh, i gcónaí i dteach Iacóib, mar aon le clann mhac Iacóib a ndeartháireacha, chun foghlaim faoi shlite an Tiarna agus a dhlí.

36 Agus chónaigh Iacób agus a mhic i dtír na hÉigipte i dtír Ghóiséin, agus ghabh siad seilbh air, agus bhí siad torthúil agus iomadúil ann.

CAIBIDIL 56

1 Agus mhair Iacób seacht mbliana déag i dtír na hÉigipte, agus ba iad laethanta agus blianta a shaoil Iacób céad daichead a seacht mbliana.

2 An uair sin bhuail an galar sin Iacób a thug air bás a fháil agus chuir sé fios ar a mhac Iósaef ón Éigipt, agus tháinig a mhac Iósaef ón Éigipt agus tháinig Iósaef chuig a athair.

3 Agus dúirt Iacób le Iósaef agus lena mhic, “Féach, táim ag fáil bháis, agus tabharfaidh Dia bhur sinsear cuairt oraibh, agus tabharfaidh sé ar ais sibh go dtí an tír a mhionnaigh an Tiarna a thabharfadh sé daoibh féin agus do bhur gclann i bhur ndiaidh. Anois, nuair a bheidh mé marbh, adhlaic mé san uaimh atá i Machpelah in Heabrón i dtír Chanán, in aice le mo shinsear.”

4 Agus thug Iacób mionn dá mhic go ndéanfaidís é a adhlacadh i Machpelah, i Heabrón, agus thug a mhic mionn dó faoin rud seo.

5 Agus d’ordaigh sé dóibh, ag rá, Déanaigí seirbhís don Tiarna bhur nDia, óir an té a shaor bhur n-aithreacha, saorfaidh sé sibhse ó gach trioblóid freisin.

6 Agus dúirt Iacób, Glaoigh ar bhur gclann uile chugam. Agus tháinig clann mhac Iacóib uile agus shuigh siad os a chomhair. Agus bheannaigh Iacób iad. Dúirt sé leo: “Tabharfaidh an Tiarna Dia bhur n-aithreacha míle oiread daoibh agus beannóidh sé sibh, agus go dtabharfaidh sé beannacht bhur n-athar Abrahám daoibh.” Agus chuaigh clann mhac Iacóib uile amach an lá sin tar éis dó iad a bheannú.

7 Agus an lá dár gcionn ghlaoigh Iacób ar a mhic arís, agus chruinnigh siad go léir agus tháinig siad chuige agus shuigh siad os a chomhair, agus bheannaigh Iacób a mhic an lá sin roimh a bhás, bheannaigh gach duine de réir a bheannachta; féach, tá sé scríofa i leabhar dhlí an Tiarna a bhaineann le hIosrael.

8 Agus dúirt Iacób le Iúdá, Tá a fhios agam, a mhic, gur fear cumhachtach thú do do dheartháireacha; bí i réim orthu, agus beidh do mhic i réim ar a mic féin go deo.

9 Múin do do mhic an bogha agus gach airm chogaidh, ionas go mbeidh siad in ann cathanna a ndearthár a throid a rialóidh ar a naimhde.

10 Agus d’ordaigh Iacób dá mhic arís an lá sin, ag rá, Féach, bailítear mé inniu chun mo mhuintire; tabhair aníos mé as an Éigipt, agus adhlaic mé i n-uaimh Machpelah mar a d’ordaigh mé duit.

11 Ach tabhair aire, impím oraibh, nach n-iompróidh aon duine de bhur mic mé, ach sibh féin amháin, agus seo an chaoi a ndéanfaidh sibh domsa nuair a iompróidh sibh mo chorp le dul leis go tír Chanán chun mé a adhlacadh,

12 Iúdá, Íosácar agus Zabúlun a iompróidh mo bhéar ar an taobh thoir; Reúbaen, Simeon agus Gád ar an taobh theas, Eafraim, Manasseh agus Beiniáim ar an taobh thiar, Dan, Áiséar agus Naftáilí ar an taobh thuaidh.

13 Ná lig do Léiví í a iompar leat, óir iompróidh sé féin agus a mhic áirc chonartha an Tiarna leis na hIosraeilítigh sa champa, agus ná lig do Iósaef mo mhac í a iompar, óir mar a bheadh a ghlóir ag rí; ach beidh Ephraim agus Manasseh ina n-áit.

14 Mar sin a dhéanfaidh tú dom nuair a bheirfidh tú ar shiúl mé; ná déan faillí ar aon ní de na rudaí uile a ordaím duit; agus tarlóidh nuair a dhéanfaidh tú seo dom, go gcuimhneoidh an Tiarna go fabhrach ort féin agus ar do chlann i do dhiaidh go deo.

15 Agus sibhse, a mhic, tabhair onóir dá dheartháir agus dá ghaol, agus tabhair ordú do bhur gclann agus do chlann bhur gclann i bhur ndiaidh freastal ar an Tiarna Dia bhur sinsear gach lá.

16 Ionnus go bhféadfá do laethanta a fhadú sa tír, tú féin agus do chlann agus clann do chlann go deo, nuair a dhéanfaidh tú an rud atá maith agus díreach i radharc an Tiarna do Dhia, ag dul ina bhealaí go léir.

17 Agus tusa, a Iósaef mo mhic, maith, impím ort, do dheartháireacha agus a ndrochghníomhartha uile sa dochar a rinne siad duit, óir ba é cuspóir Dé é sin a dhéanamh chun leasa duit féin agus do do chlann.

18 Agus a mhic, ná fág do dheartháireacha faoi chúram áitritheoirí na hÉigipte, ná déan dochar dá mothúcháin, óir féach, cuirim iad faoi láimh Dé agus i do láimh féin chun iad a chosaint ó na hÉigiptigh; agus d'fhreagair mic Iacóib a n-athair ag rá, A athair, gach a ndúirt tú linn, déanfaimid amhlaidh; go raibh Dia amháin linn.

19 Agus dúirt Iacób lena mhic, Go raibh Dia libh nuair a choinníonn sibh a bhealaí go léir; ná claon óna bhealaí ar dheis ná ar chlé agus déanaigí an rud atá maith agus díreach ina shúile.

20 Óir tá a fhios agam go dtiocfaidh go leor trioblóidí cráite oraibh sna laethanta deiridh sa tír, eadhon, a chlann bhur gclann agus clann bhur gclann, déanaigí seirbhís don Tiarna amháin agus sábhálfaidh sé sibh ó gach trioblóid.

21 Agus tarlóidh sé nuair a leanfaidh sibh Dia chun freastal air agus a mhúinfidh sibh do bhur gclann i bhur ndiaidh, agus do chlann bhur gclann, an Tiarna a aithint, ansin tógfaidh an Tiarna suas daoibh féin agus do bhur gclann seirbhíseach as measc bhur gclann, agus saorfaidh an Tiarna sibh trína láimh ó gach trioblóid, agus tabharfaidh sé amach as an Éigipt sibh agus tabharfaidh sé ar ais sibh go tír bhur n-aithreacha chun í a shealbhú go slán.

22 Agus scoir Iacób de bheith ag tabhairt orduithe dá mhic, agus tharraing sé a chosa isteach sa leaba, fuair sé bás agus bailíodh é lena mhuintir.

23 Agus thit Iósaef ar a athair agus scread sé amach agus ghuil sé os a chionn agus phóg sé é, agus ghlaoigh sé amach le guth searbh, agus dúirt sé, A athair, m'athair.

24 Agus tháinig mná a mhic agus a theaghlach go léir agus leag siad anuas ar Iacób, agus ghuil siad os a chionn, agus ghlaodh siad go hard faoi Iacób.

25 Agus d'éirigh mic Iacóib uile le chéile, agus stróic siad a gcuid éadaigh, agus chuir siad uile sacéadach ar a leasracha, agus thit siad ar a n-aghaidh, agus chaith siad deannach ar a gcinn i dtreo na bhflaitheas.

26 Agus dúradh an scéal le hOsnath bean Iósеef, agus d'éirigh sí agus chuir sí mála uirthi féin agus tháinig sí féin agus na mná Éigipteacha uile léi agus chaoin agus chaoin siad Iacób.

27 Agus tháinig muintir na hÉigipte uile a raibh aithne acu ar Iacób an lá sin nuair a chuala siad an scéal seo, agus ghuil an Éigipt ar fad ar feadh laethanta fada.

28 Agus tháinig na mná ó thír Chanán go dtí an Éigipt nuair a chuala siad go raibh Iacób marbh, agus chaoin siad air san Éigipt ar feadh seachtó lá.

29 Agus tar éis seo d'ordaigh Iósaef dá shearbhóntaí, na dochtúirí, a athair a bhalsamú le mirr agus le túis agus le gach sórt túise agus cumhráin, agus bhalsamúigh na dochtúirí Iacób mar a d'ordaigh Iósaef dóibh.

30 Agus ghuil agus chaoin muintir na hÉigipte go léir agus seanóirí agus áitritheoirí uile thír Ghóiséin faoi Iacób, agus chaoin agus chaoin a mhic go léir agus clann a theaghlaigh a n-athair Iacób ar feadh go leor laethanta.

31 Agus tar éis do laethanta a chaoineadh a bheith caite, ag deireadh seachtó lá, dúirt Iósaef le Faraó, Rachaidh mé suas agus cuirfidh mé m'athair i dtír Chanán mar a thug sé mionn dom, agus ansin fillfidh mé.

32 Agus chuir Faraó Iósaef uaidh ag rá, "Téigh suas agus adhlaic d'athair mar a dúirt sé, agus mar a thug sé ort mionnú a thabhairt." Agus d'éirigh Iósaef agus a dheartháireacha go léir chun dul go tír Chanán chun a n-athair Iacób a adhlacadh mar a d'ordaigh sé dóibh.

33 Agus d'ordaigh Faraó go gcuirfí an scéal ar fud na hÉigipte, ag rá, "Gach duine nach dtéann suas le Iósaef agus a dheartháireacha go tír Chanán chun Iacób a adhlacadh, gheobhaidh sé bás."

34 Agus chuala an Éigipt go léir fógra Pharao, agus d'éirigh siad go léir le chéile, agus chuaigh seirbhísigh Pharao go léir, agus seanóirí a thí, agus seanóirí thír na hÉigipte go léir suas le Iósaef, agus chuaigh oifigigh agus uaisle Pharao go léir suas mar sheirbhísigh Iósaef, agus chuaigh siad chun Iacób a adhlacadh i dtír Chanán.

35 Agus d'iompair mic Iacóib an urchar ar a raibh sé ina luí; de réir gach a d'ordaigh a n-athair dóibh, mar sin a rinne a mhic leis.

36 Agus bhí an cairéal déanta as ór íon, agus clocha óinicse agus bdelliam greamaithe timpeall air; agus bhí clúdach an chairéil déanta as obair fhite óir, ceangailte le snáitheanna, agus crúcaí de chlocha óinicse agus bdelliam os a gcionn.

37 Agus chuir Iósaef coróin mhór óir ar cheann a athar Iacóib, agus chuir sé slat óir ina láimh, agus chuir siad timpeall an tslat mar ba ghnách le ríthe le linn a saoil.

38 Agus chuaigh trúpaí uile na hÉigipte roimhe san eagar seo, ar dtús fir chumhachtacha uile Pharaoh, agus fir chumhachtacha Iósaef, agus ina ndiaidh sin an chuid eile de mhuintir na hÉigipte, agus bhí claímhte agus cótaí lúireacha orthu uile, agus uirlisí cogaidh orthu.

39 Agus chuaigh na caointeoirí agus na caointeoirí go léir i bhfad i gcéin os comhair an chromchinn, ag imeacht agus ag gol agus ag caoineadh, agus lean an chuid eile den phobal an chromchinn.

40 Agus chuaigh Iósaef agus a theaghlach le chéile i dtreo an chréatúir, cosnochta agus ag gol, agus chuaigh an chuid eile de sheirbhísigh Iósaef timpeall air; gach fear acu agus a chuid ornáidí air, agus airm chogaidh orthu uile.

41 Agus chuaigh caoga de sheirbhísigh Iacóib os comhair an chréatúir, agus scaip siad mirr agus aló, agus gach sórt cumhráin feadh an bhóthair, agus shiúil mic Iacóib uile a d'iompair an chréatúir ar an gcumhrán, agus chuaigh seirbhísigh Iacóib rompu ag scaipeadh an chumhráin feadh an bhóthair.
42 Agus chuaigh Iósaef suas le campa trom, agus rinne siad an nós seo gach lá go dtí gur shroich siad tír Chanán, agus tháinig siad go hurlár buailte Atad, a bhí ar an taobh eile den Iordáin, agus chaoin siad brón mór agus trom san áit sin.
43 Agus chuala ríthe Chanán uile an scéal seo agus chuaigh siad amach, gach fear óna theach, tríocha a haon rí de chuid Chanán, agus tháinig siad uile lena gcuid fear chun caoineadh agus gol a dhéanamh faoi Iacób.
44 Agus chonaic na ríthe seo go léir urchar Iacóib, agus féach, bhí coróin Iósaef air, agus chuir siad a gcoróin féin ar an urchar freisin, agus chuir siad coróin timpeall air.
45 Agus rinne na ríthe seo uile brón mór trom san áit sin, in éineacht le mic Iacóib agus mic na hÉigipte, ar son Iacóib, óir bhí a fhios ag ríthe Chanán uile crógacht Iacóib agus a mhic.
46 Agus tháinig an scéal chuig Éasau, ag rá, Fuair Iacób bás san Éigipt, agus tá a mhic agus an Éigipt go léir á thabhairt go tír Chanán chun é a adhlacadh.
47 Agus chuala Éasau an scéal seo, agus é ina chónaí i sliabh Sheír, d'éirigh sé suas lena mhic agus lena mhuintir uile agus lena theaghlach uile, pobal thar a bheith mór, agus tháinig siad chun caoineadh agus gol faoi Iacób.
48 Agus nuair a tháinig Éasau, chaoin sé a dheartháir Iacób, agus d'éirigh an Éigipt go léir agus Canán go léir ina seasamh arís agus chaoin siad go mór in éineacht le hÉasau faoi Iacób san áit sin.
49 Agus thug Iósaef agus a dheartháireacha a n-athair Iacób leo ón áit sin, agus chuaigh siad go Heabrón chun Iacób a adhlacadh sa uaimh in aice lena shinsear.
50 Agus tháinig siad go Cireat Arba, go dtí an uaimh, agus nuair a tháinig siad, sheas Éasau agus a mhic i gcoinne Iósaef agus a dheartháireacha mar bhac san uaimh, ag rá, Ní adhlacfar Iacób ann, óir is linne agus lenár n-athair í.
51 Agus chuala Iósaef agus a dheartháireacha focail mhic Éasau, agus tháinig fearg mhór orthu, agus chuaigh Iósaef i dtreo Éasau, ag rá, "Cad é an rud seo a dúirt siad? Is cinnte gur cheannaigh m'athair Iacób uait é ar mhórshaibhreas tar éis bhás Íosác, cúig bliana is fiche ó shin anois, agus cheannaigh sé talamh Chanán uile uait féin agus ó do mhic, agus ó do shliocht i do dhiaidh."
52 Agus cheannaigh Iacób é dá mhic agus dá shliocht ina dhiaidh mar oidhreacht shíoraí, agus cén fáth a labhraíonn tú na rudaí seo inniu?
53 Agus d'fhreagair Éasau, ag rá, "Labhraíonn tú bréag agus insíonn tú bréaga, óir níor dhíol mé aon rud a bhain liom sa tír seo ar fad, mar a deir tú, agus níor cheannaigh mo dheartháir Iacób aon rud a bhain liom sa tír seo."
54 Agus labhair Éasau na rudaí seo d'fhonn Iósaef a mhealladh lena bhriathra, óir bhí a fhios ag Éasau nach raibh Iósaef i láthair sna laethanta sin nuair a dhíol Éasau gach a raibh aige i dtír Chanán le Iacób.
55 Agus dúirt Iósaef le hEasau, "Is cinnte gur chuir m'athair na nithe seo i dtaifead an cheannaigh leat, agus gur thug sé fianaise ar an taifead le finnéithe, agus féach, tá sé linn san Éigipt."
56 Agus d'fhreagair Éasau, ag rá leis, Tabhair an taifead leat, gach a bhfaighidh tú sa taifead, mar sin déanfaimid é.
57 Agus ghlaoigh Iósaef ar Naftali a dheartháir, agus dúirt sé, Déan deifir go tapaidh, ná fan, agus rith go dtí an Éigipt, impím ort, agus tabhair leat na taifid uile; taifead an cheannaigh, an taifead séalaithe agus an taifead oscailte, agus na chéad taifid uile ina bhfuil gach idirbheart den cheart breithe scríofa, tabhair leat.
58 Agus tabharfaidh tú chugainn anseo iad, ionas go n-aithneoimid uathu gach focal a labhair Éasau agus a mhic inniu.
59 Agus d'éist Naftali le guth Ióseef agus rinne sé deifir agus rith sé síos go dtí an Éigipt, agus bhí Naftali níos éadroime ar a chois ná aon cheann de na fianna a bhí ar an bhfásach, óir shiúil sé ar chluasa arbhair gan iad a bhrú.
60 Agus nuair a chonaic Éasau go raibh Naftali imithe chun na dtaifead a bhailiú, mhéadaigh sé féin agus a mhic a bhfriotaíocht in aghaidh na huaimhe, agus d'éirigh Éasau agus a mhuintir go léir suas in aghaidh Iósaef agus a dheartháireacha chun catha.
61 Agus throid clann Iacóib uile agus muintir na hÉigipte le hEsau agus a chuid fear, agus buaileadh clann Iacóib clann Iacóib agus a chuid fear, agus mharaigh clann Iacóib daichead fear de mhuintir Easau.
62 Agus bhí Cushim mac Dháin, mac Iacóib, ag an am sin le mic Iacóib, ach bhí sé thart ar chéad cubhad ar shiúl ón áit chatha, óir d'fhan sé le clann mhic Iacóib le cois urláir Iacóib chun é a chosaint.
63 Agus bhí Cushim balbh agus bodhar, ach thuig sé fós guth an uafáis i measc na ndaoine.
64 Agus d'fhiafraigh sé, ag rá, Cén fáth nach n-adhlaiceann sibh na mairbh, agus cad é an t-uafás mór seo? Agus d'fhreagair siad dó briathra Esau agus a mhic; agus rith sé go dtí Esau i lár an chatha, agus mharaigh sé Esau le claíomh, agus ghearr sé a cheann de, agus léim sé i bhfad uaidh, agus thit Esau i measc mhuintir an chatha.
65 Agus nuair a rinne Cushim an rud seo, bhuaigh mic Iacób ar mhic Éasau, agus chuir mic Iacób a n-athair Iacób faoi bhrú san uaimh, agus chonaic mic Éasau é.
66 Agus cuireadh Iacób i Heabrón, in uaimh Mhachpealá a cheannaigh Abrahám ó mhic Het mar sheilbh áit adhlactha, agus cuireadh é in éadaí an-luachmhara.
67 Agus níor tugadh onóir den chineál céanna d'aon rí agus a thug Iósaef dá athair nuair a fuair sé bás, óir chuir sé é le honóir mhór cosúil le hadhlacadh ríthe.
68 Agus rinne Iósaef agus a dheartháireacha caoineadh seacht lá ar son a n-athar.

CAIBIDIL 57

1 Agus ina dhiaidh sin chuir clann Éasau cogadh ar chlann Iacóib, agus throid clann Éasau le clann Iacóib i Heabrón, agus bhí Éasau fós marbh, gan a bheith curtha.
2 Agus bhí an cath dian eatarthu, agus buaileadh clann Éasau os comhair chlann Iacóib, agus mharaigh clann Iacóib ochtó fear de chlann Éasau, agus níor fuair aon duine bás de mhuintir chlann Iacóib; agus bhuaigh lámh Iósaef ar mhuintir uile chlann Éasau, agus ghabh sé Zepho mac Éilifaz mac Éasau agus caoga dá fhear i

mbraighdeanas, agus cheangail sé iad le slabhraí iarainn, agus thug sé iad i láimh a shearbhóntaí le go dtabharfadh siad go dtí an Éigipt iad.

3 Agus nuair a ghabh mic Iacóib Zepho agus a mhuintir i mbraighdeanas, bhí eagla mhór ar an dream a bhí fágtha roimh theach Éasau, ar eagla go ngabhfaí iadsan freisin i mbraighdeanas, agus theith siad uile le hÉilifaz mac Éasau agus a mhuintir, le corp Éasau, agus chuaigh siad ar a mbóthar go Sliabh Sheír.

4 Agus tháinig siad go Sliabh Sheír agus chuir siad Éasau i Seír, ach níor thug siad a cheann leo go Seír, óir bhí sé curtha san áit inar tharla an cath i Heabrón.

5 Agus nuair a theith clann Éasau ó chlann Iacóib, lean clann Iacóib iad go dtí teorainneacha Sheír, ach níor mharaigh siad aon fhear amháin díobh agus iad ag leanúint orthu, óir chuir corp Éasau a thug siad leo mearbhall orthu, agus mar sin theith siad agus d’fhill clann Iacóib uathu agus tháinig siad suas go dtí an áit a raibh a ndeartháireacha i Heabrón, agus d’fhan siad ann an lá sin, agus an lá dár gcionn go dtí gur scíth a ligeadh siad ón gcath.

6 Agus ar an tríú lá chruinnigh siad clann Sheir an Horach go léir, agus chruinnigh siad clann an oirthir go léir, slua mór cosúil le gaineamh na farraige, agus chuaigh siad agus tháinig siad síos go dtí an Éigipt chun troid le Iósaef agus a dheartháireacha, d’fhonn a ndeartháireacha a shaoradh.

7 Agus chuala Iósaef agus clann Iacóib go léir gur tháinig clann Éasau agus clann an oirthir orthu chun catha a chur orthu d’fhonn a ndeartháireacha a shaoradh.

8 Agus chuaigh Iósaef agus a dheartháireacha agus fir láidre na hÉigipte amach agus throid siad i gcathair Ramses, agus bhuail Iósaef agus a dheartháireacha buille uafásach i measc chlann Éasau agus chlann an oirthir.

9 Agus mharaigh siad sé chéad míle fear díobh, agus mharaigh siad ina measc gach fear cumhachtach de chlann Sheir an Horach; ní raibh ach cúpla acu fágtha, agus mharaigh siad líon mór de chlann an oirthir agus de chlann Esau freisin; agus theith Éilifaz mac Esau agus clann an oirthir go léir roimh Iósaef agus a dheartháireacha.

10 Agus lean Iósaef agus a dheartháireacha iad go dtí gur shroich siad Sucót, agus mharaigh siad tríocha fear díobh i Sucót fós, agus d’éalaigh an chuid eile agus theith gach duine acu go dtí a chathair féin.

11 Agus d’fhill Iósaef agus a dheartháireacha agus fir chumhachtacha na hÉigipte ar ais uathu le lúcháir agus le croíúlacht, óir bhí a naimhde go léir buailte acu.

12 Agus bhí Zepho mac Éilifaz agus a chuid fear fós ina sclábhaithe san Éigipt ag clann Iacóib, agus mhéadaigh a bpian.

13 Agus nuair a d’fhill clann Éasau agus clann Sheir ar a dtír, chonaic clann Sheir go raibh siad uile tite i lámha chlann Iacóib agus mhuintir na hÉigipte de bharr chath chlann Éasau.

14 Agus dúirt clann Sheir le clann Esau, Chonaic sibh agus dá bhrí sin tá a fhios agaibh gurbh sibhse a rinne an campa seo, agus nach bhfuil aon fhear cumhachtach ná oilte cogaidh fágtha.

15 Imígí amach as ár dtír anois, imígí uainn go tír Chanán, go tír áitribh bhur n-aithreacha; cén fáth a mbeidh bhur gclann mar oidhreacht ar ár gclann sna laethanta deiridh?

16 Agus níor éist clann Éasau le clann Sheir, agus cheap clann Sheir cogadh a dhéanamh leo.

17 Agus chuir clann Éasau teachtaireacht i ngan fhios chuig Angeas rí na hAfraice, is é sin Dinhabah, ag rá,

18 Seol chugainn cuid de do chuid fear agus lig dóibh teacht chugainn, agus troidfimid in éineacht le clann Sheir na Horach, óir tá siad cinnte troid linn chun sinn a ruaigeadh as an tír.

19 Agus rinne Angeas rí Dinhabah amhlaidh, óir bhí sé cairdiúil le clann Esau sna laethanta sin, agus chuir Angeas cúig chéad coisithe cróga chuig clann Esau, agus ocht gcéad marcach.

20 Agus chuir clann Sheir teachtaireacht chuig clann an oirthir agus chuig clann Midian, ag rá, Chonaic sibh cad a rinne clann Esau orainn, agus dá bharr sin is beag nach scriosadh sinn go léir ina gcath le clann Iacób.

21 Anois, dá bhrí sin, tar chugainn agus cuidigh linn, agus troidfimid leo le chéile, agus tiomáinfimid iad as an tír agus díolfaimid cúis ár ndeartháireacha a fuair bás ar a son ina gcath lena ndeartháireacha, mic Iacóib.

22 Agus d’éist clann uile an oirthir le clann Sheir, agus tháinig siad chucu timpeall ocht gcéad fear le claímhte tarraingthe, agus throid clann Esau le clann Sheir an uair sin i bhfásach Phárán.

23 Agus bhuaigh clann Sheir ansin ar chlann Éasau, agus mharaigh clann Sheir an lá sin de chlann Éasau sa chath sin tuairim is dhá chéad fear de mhuintir Angeas rí Dinhaba.

24 Agus ar an dara lá tháinig clann Éasau ar ais chun troid den dara huair le clann Sheir, agus bhí an cath dian ar chlann Éasau an dara huair seo, agus chuir sé isteach go mór orthu mar gheall ar chlann Sheir.

25 Agus nuair a chonaic clann Éasau go raibh clann Sheir níos cumhachtaí ná iad féin, chas cuid de chlann Éasau agus chabhraigh siad le clann Sheir, a naimhde.

26 Agus thit ochtar is caoga fear eile de mhuintir chlann Éasau sa dara cath ag Angeas rí Dinhaba.

27 Agus ar an tríú lá chuala clann Éasau go raibh cuid dá ndeartháireacha tar éis casadh uathu chun troid ina gcoinne sa dara cath; agus bhrón clann Éasau nuair a chuala siad an scéal seo.

28 Agus dúirt siad, “Cad a dhéanfaimid lenár ndeartháireacha a d’iompaigh uainn chun cabhrú le clann Sheir, ár naimhde?” Agus chuir clann Éasau teachtaireacht arís chuig Angeas rí Dhinhaba, ag rá,

29 Seol fir eile chugainn arís ionas go bhféadfaimis troid leo i gcoinne chlann Sheir, óir tá siad faoi dhó níos troime ná mar a bhíomar cheana féin.

30 Agus chuir Angeas teachtairí chuig clann Éasau arís, tuairim is sé chéad fear cróga, agus tháinig siad chun cabhrú le clann Éasau.

31 Agus i gceann deich lá, chuir clann Éasau cogadh arís le clann Sheir i bhfásach Phárán, agus bhí an cath an-dian ar chlann Sheir, agus bhuaigh clann Éasau ar chlann Sheir ag an am sin, agus buaileadh clann Sheir roimh chlann Éasau, agus mharaigh clann Éasau thart ar dhá mhíle fear díobh.

32 Agus fuair gach laoch de chlann Sheir bás sa chath seo, agus níor fágadh ach a gcuid páistí óga ina gcathracha.

33 Agus theith Midián go léir agus clann an oirthir ón gcath, agus d’fhág siad clann Sheir agus theith siad nuair a chonaic siad go raibh an cath dian orthu, agus lean clann Esau clann an oirthir go léir go dtí gur shroich siad a dtír.

34 Agus mharaigh clann Éasau thart ar dhá chéad caoga fear díobh fós, agus thit thart ar tríocha fear as muintir chlann Éasau sa chath sin. Ach tháinig an t-olc seo orthu trína ndeartháireacha ag casadh uathu chun cabhrú le clann Sheir an Horach. Chuala clann Éasau arís faoi dhrochghníomhartha a ndeartháireacha agus chaoin siad arís faoin scéal.
35 Agus tar éis an chatha, d'fhill clann Éasau ar ais agus tháinig siad abhaile go Seir, agus mharaigh clann Éasau iad siúd a d'fhan i dtír chlann Seir; mharaigh siad a mná céile agus a gcuid páistí freisin, níor fhág siad aon duine beo ach caoga buachaill óg agus cailín a lig siad dóibh maireachtáil, agus níor chuir clann Éasau chun báis iad, agus rinneadh sclábhaithe díobh de na buachaillí, agus ghlac siad na cailíní mar mhná céile.
36 Agus chónaigh clann Éasau i Seír in áit chlann Seír, agus fuair siad a dtír mar oidhreacht agus ghabh siad seilbh uirthi.
37 Agus ghabh clann Éasau gach a raibh sa tír ag clann Sheir, a dtréada, a mbuachaillí agus a maoin, agus gach a raibh ag clann Sheir, ghabh clann Éasau leo, agus d'fhan clann Éasau i Seir in áit chlann Sheir go dtí an lá inniu, agus roinn clann Éasau an talamh ina ranna ar chúigear mac Éasau, de réir a dteaghlach.
38 Agus sna laethanta sin, shocraigh clann Éasau rí a chorónú orthu sa tír inar ghabh siad seilbh uirthi. Agus dúirt siad lena chéile, Ní mar sin, óir beidh sé i réim orainn inár dtír, agus beimid faoina chomhairle agus troidfidh sé ár gcathanna in aghaidh ár naimhde, agus rinne siad amhlaidh.
39 Agus mhionnaigh clann Éasau uile, ag rá, Nach mbeadh aon duine dá ndeartháireacha ina rí orthu choíche, ach fear coimhthíoch nach bhfuil dá ndeartháireacha, óir bhí anamacha chlann Éasau uile searbh, gach fear i gcoinne a mhic, a dhearthár agus a chara, de bharr an uilc a d'fhulaing siad óna ndeartháireacha nuair a throid siad le clann Sheir.
40 Dá bhrí sin mhionnaigh mic Éasau, ag rá, Ón lá sin amach ní thoghfaidís rí as measc a ndeartháireacha, ach rí ó thír choimhthíoch go dtí an lá inniu.
41 Agus bhí fear ann de mhuintir Angeas rí Dinhabah; Béala mac Beór a bhí mar ainm air, fear an-chróga, álainn agus deas agus críonna i ngach eagna, agus fear ciallmhar agus comhairleach; agus ní raibh aon duine de mhuintir Angeas cosúil leis.
42 Agus ghlac clann Éasau uile é agus d'ung siad é agus rinne siad coróin de ina rí, agus chrom siad síos dó agus dúirt siad leis, Go maire an rí, go maire an rí.
43 Agus scaip siad an braillín amach, agus thug siad dó gach fear cluaise óir agus airgid nó fáinní nó bráisléid, agus rinne siad an-saibhir de in airgead agus in ór, i gclocha óinicse agus i mbdelliam, agus rinne siad ríchathaoir ríoga dó, agus chuir siad coróin ríoga ar a cheann, agus thóg siad pálás dó agus chónaigh sé ann, agus rinneadh rí de ar chlann Éasau uile.
44 Agus ghlac muintir Angeas a dtuarastal as a gcath ó chlann Éasau, agus chuaigh siad agus d'fhill siad ag an am sin chuig a máistir i nDinhaba.
45 Agus bhí Béala i réim ar chlann Éasau tríocha bliain, agus d'fhan clann Éasau sa tír in ionad chlann Sheir, agus d'fhan siad go slán ina n-áit go dtí an lá inniu.

CAIBIDIL 58

1 Agus tharla sa tríochadú bliain ó dhul na hIosraeilítigh síos go dtí an Éigipt, is é sin sa seachtó haonú bliain de shaol Iósaef, gur fuair Faraó, rí na hÉigipte, bás sa bhliain sin, agus tháinig Magron a mhac i réim ina áit.
2 Agus d'ordaigh an Pharao do Iósaef roimh a bhás bheith ina athair dá mhac, Magron, agus go mbeadh Magron faoi chúram Iósaef agus faoina chomhairle.
3 Agus thoiligh an Éigipt go léir leis an rud seo go mbeadh Iósaef ina rí orthu, óir bhí grá ag na hÉigiptigh go léir d'Iósaef ó go dtí seo, níor shuigh ach Magron mac Fharó ar ríchathaoir a athar, agus rinneadh rí de sna laethanta sin in ionad a athar.
4 Bhí Magron bliain is daichead d'aois nuair a thosaigh sé ag réimeas, agus bhí sé daichead bliain i réim san Éigipt, agus thug an Éigipt ar fad Faraó air i ndiaidh ainm a athar, mar a ghnách leo san Éigipt a dhéanamh le gach rí a rialaigh orthu.
5 Agus nuair a tháinig Faraó i réim i ndiaidh a athar, chuir sé dlíthe na hÉigipte agus cúrsaí uile an rialtais i lámha Iósaef, mar a d'ordaigh a athair dó.
6 Agus rinneadh rí de Iósaef ar an Éigipt, óir bhí sé i gceannas ar an Éigipt uile, agus bhí an Éigipt uile faoina chúram agus faoina chomhairle, óir chlaon an Éigipt uile i dtreo Iósaef tar éis bhás Fharao, agus bhí grá mór acu dó bheith i réim orthu.
7 Ach bhí daoine áirithe ina measc nár thaitin leis, ag rá, "Ní bheidh aon strainséir i réim orainn." Ach sna laethanta sin, thit réimeas iomlán na hÉigipte ar Iósaef, tar éis bhás Fharó, agus é ina rialtóir, ag déanamh a thoil ar fud na tíre gan aon duine ag cur isteach air.
8 Agus bhí an Éigipt go léir faoi chúram Iósaef, agus rinne Iósaef cogadh leis na naimhde go léir máguaird, agus chuir sé faoi chois iad; chuir Iósaef faoi chois an tír go léir agus na Filistínigh go léir, go dtí teorainneacha Chanán, agus bhí siad go léir faoina smacht agus thug siad cáin bhliantúil do Iósaef.
9 Agus shuigh Faraó rí na hÉigipte ar a ríchathaoir in áit a athar, ach bhí sé faoi smacht agus faoi chomhairle Iósaef, mar a bhí sé ar dtús faoi smacht a athar.
10 Níor réimeas sé ach i dtír na hÉigipte amháin, faoi chomhairle Iósaef, ach bhí Iósaef i réim ar an tír ar fad ag an am sin, ón Éigipt go dtí an abhainn mhór Pheárat.
11 Agus bhí rath ar Iósaef ina chuid bealaí uile, agus bhí an Tiarna leis, agus thug an Tiarna dó eagna, onóir, glóir agus grá breise dó i gcroí na nÉigipteach agus ar fud na tíre, agus bhí Iósaef i réim ar an tír uile daichead bliain.
12 Agus thug tíortha na bhFilistíneach uile, Canán agus Sídón, agus an taobh eile den Iordáin, bronntanais chuig Iósaef ar feadh a shaoil, agus bhí an tír ar fad i lámha Iósaef, agus thug siad cháin bhliantúil dó mar a bhí leagtha síos, óir bhí Iósaef tar éis troid i gcoinne a naimhde máguaird go léir agus iad a chur faoi chois, agus bhí an tír ar fad i lámha Iósaef, agus bhí Iósaef ina shuí go daingean ar a ríchathaoir san Éigipt.
13 Agus bhí cónaí ar a dheartháireacha uile, mic Iacóib, go slán sa tír, fad ré Iósaef, agus bhí siad torthúil agus líonmhar go mór sa tír, agus rinne siad seirbhís don Tiarna ar feadh a ré, mar a d'ordaigh a n-athair Iacób dóibh.

14 Agus tar éis go leor laethanta agus blianta, agus clann Esau ina gcónaí go síochánta ina dtír féin le Béala a rí, tháinig torthúlacht agus líon mór clann Esau sa tír, agus shocraigh siad dul agus troid le clann Iacób agus le hÉigipt uile, agus a ndeartháir Zepho mac Éilifaz agus a chuid fear a shaoradh, óir bhí siad fós ina sclábhaithe ag Iósaef sna laethanta sin.
15 Agus chuir clann Éasau teachtaireacht chuig clann uile an oirthir, agus rinne siad síocháin leo, agus tháinig clann uile an oirthir chucu le dul le clann Éasau go dtí an Éigipt chun catha.
16 Agus tháinig daoine de mhuintir Angeas, rí Dhinhaba, chucu freisin, agus chuir siad teachtairí chuig clann Ismael freisin agus tháinig siad chucu freisin.
17 Agus chruinnigh an slua seo go léir agus tháinig siad go Seír chun cabhrú le clann Éasau ina gcath, agus bhí an campa seo an-mhór agus trom le daoine, chomh líonmhar le gaineamh na farraige, thart ar ocht gcéad míle fear, coisithe agus marcach, agus chuaigh na trúpaí seo go léir síos go dtí an Éigipt chun troid le mic Iacóib, agus chuir siad campa le Rameses.
18 Agus chuaigh Iósaef amach lena dheartháireacha le laochra na hÉigipte, tuairim is sé chéad fear, agus throid siad leo i dtír Ramsese; agus throid clann Iacóib arís an uair sin le clann Esau, sa chaogadú bliain de chlann Iacóib ag dul síos go dtí an Éigipt, is é sin an tríochadú bliain de réimeas Bhéala ar chlann Esau i Seir.
19 Agus thug an Tiarna laochra uile Éasau agus clann an oirthir i láimh Iósaef agus a dheartháireacha, agus buaileadh clann Éasau agus clann an oirthir os comhair Iósaef.
20 Agus de mhuintir Esau agus de chlann an oirthir a maraíodh, thit thart ar dhá chéad míle fear os comhair chlann Iacóib, agus thit a rí Béala mac Bheoir leo sa chath, agus nuair a chonaic clann Esau go raibh a rí tite sa chath agus marbh, lagaigh a lámha sa chath.
21 Agus bhí Iósaef agus a dheartháireacha agus muintir na hÉigipte fós ag bualadh mhuintir theaghlach Éasau, agus bhí eagla ar mhuintir Éasau go léir roimh chlann Iacóib agus theith siad uathu.
22 Agus lean Iósaef agus a dheartháireacha agus an Éigipt go léir iad ar feadh lae, agus mharaigh siad thart ar thrí chéad fear díobh fós, ag leanúint orthu ag bualadh orthu sa bhóthar; agus ina dhiaidh sin d'fhill siad uathu.
23 Agus d'fhill Iósaef agus a dheartháireacha go léir ar an Éigipt, ní raibh aon fhear amháin in easnamh orthu, ach thit dháréag fear de na hÉigiptigh.
24 Agus nuair a d'fhill Iósaef ar an Éigipt d'ordaigh sé Zepho agus a chuid fear a cheangal níos mó, agus cheangail siad iad i ngéibheann agus mhéadaigh siad a mbrón.
25 Agus d'fhill clann Éasau agus clann an oirthir go léir faoi náire ar a chathair féin, óir thit na laochra go léir a bhí leo sa chath.
26 Agus nuair a chonaic clann Éasau go raibh a rí tar éis bháis sa chath, rinne siad deifir agus ghlac siad fear ó mhuintir chlann an oirthir; Ióbáb mac Zarach a bhí air, ó thír Bhotzra, agus chuir siad i réim orthu é in ionad a rí, Béala.
27 Agus shuigh Ióbáb ar ríchathaoir Bhéala mar rí ina áit, agus bhí Iób ab i réim in Eadóm thar chlann Éasau uile ar feadh deich mbliana, agus níor chuaigh clann Éasau chun troda a dhéanamh le clann Iacóib ón lá sin amach, óir bhí a fhios ag clann Éasau crógacht chlann Iacóib, agus bhí eagla mhór orthu rompu.
28 Ach ó sin amach, bhí fuath ag clann Éasau do mhic Iacóib, agus bhí an fuath agus an naimhdeas an-láidir eatarthu ar feadh na laethanta go dtí an lá inniu.
29 Agus tar éis seo, tar éis deich mbliana, fuair Iób áb mac Zarach ó Bhotzra bás, agus ghabh clann Éasau fear darbh ainm Cusham ó thír Teman, agus rinne siad rí de orthu in ionad Iób áb, agus bhí Cusham i réim in Eadom ar chlann Éasau uile ar feadh fiche bliain.
30 Agus bhí cónaí ar Iósaef rí na hÉigipte, agus a dheartháireacha, agus clann Iosrael uile, go slán sábháilte san Éigipt sna laethanta sin, mar aon le clann Iósaef uile agus a dheartháireacha, gan aon bhac ná timpiste olc orthu, agus bhí tír na hÉigipte socair ag an am sin ón gcogadh i laethanta Iósaef agus a dheartháireacha.

CAIBIDIL 59

1 Agus seo iad ainmneacha chlann Iosrael a raibh cónaí orthu san Éigipt, a tháinig le Iacób, tháinig clann Iacóib uile go dtí an Éigipt, gach fear lena theaghlach.
2 Ba iad clann Léa Reuben, Simeon, Léiví, Iúdá, Íosácar agus Zabulun, agus a ndeirfiúr Dína.
3 Agus ba iad mic Ráchael Iósaef agus Beiniámin.
4 Agus ba iad mic Zilpah, banóglach Léa, Gad agus Áiséar.
5 Agus ba iad mic Bhilha, banóglach Ráchael, Dan agus Naftáilí.
6 Agus seo iad a sliocht a rugadh dóibh i dtír Chanán, sular tháinig siad go dtí an Éigipt lena n-athair Iacób.
7 Ba iad clann Reúben: Hanoch, Pallú, Hetzron agus Carmi.
8 Agus ba iad mic Shimeon Iemúel, Iámin, Óhad, Iáchín, Zochar agus Saúl mac na mná Canánaí.
9 Agus ba iad clann Léiví Gerson, Ceath agus Merari, agus a ndeirfiúr Iochebed, a rugadh dóibh agus iad ag dul síos go dtí an Éigipt.
10 Agus ba iad mic Iúdá: Ér, Onán, Sealach, Perez agus Zarach.
11 Agus fuair Er agus Onan bás i dtír Chanán; agus ba iad Cezron agus Chamul mic Pheairéis.
12 Agus ba iad mic Íosácar Tola, Puvah, Iób agus Samarón.
13 Agus ba iad mic Shebúlun Sered, Elon agus Iachleel, agus ba é Cushim mac Dháin.
14 Agus ba iad clann Naftáilí Iachseéil, Gúiní, Ietzer agus Siléam.
15 Agus ba iad clann Ghad ná Zifion, Chaggi, Shuni, Ezbon, Eri, Arodi agus Areli.
16 Agus ba iad clann Áiséir Jimna, Jishvah, Jishvi, Beiriah agus a ndeirfiúr Searach; agus ba iad mic Beiriah Cheber agus Malchiel.
17 Agus ba iad clann Bheniamin Béala, Beicéar, Asbéal, Geara, Naaman, Achi, Ros, Múpím, Chúpím agus Ord.
18 Agus ba iad Manasseh agus Ephraim mic Iósaef a rugadh dó san Éigipt.
19 Agus seachtó anam ab ea na hanam uile a tháinig amach as leasrach Iacóib; is iadsan a tháinig lena n-athair Iacób go dtí an Éigipt le cónaí ann: agus d'fhan Iósaef agus a dheartháireacha go léir slán sábháilte san Éigipt, agus d'ith siad de bharra na hÉigipte ar feadh shaol Iósaef.

20 Agus mhair Iósaef trí bliana is nócha i dtír na hÉigipte, agus bhí Iósaef ochtó bliain i réim ar an Éigipt uile.
21 Agus nuair a bhí laethanta Iósaef ag druidim lena bhás, chuir sé fios agus ghlaoigh sé ar a dheartháireacha agus ar theaghlach a athar go léir, agus tháinig siad go léir le chéile agus shuigh siad os a chomhair.
22 Agus dúirt Iósaef lena dheartháireacha agus le teaghlach a athar ar fad, "Féach, táim ag fáil bháis, agus tabharfaidh Dia cuairt oraibh go cinnte agus tabharfaidh sé aníos sibh ón tír seo go dtí an tír a mhionnaigh sé do bhur n-aithreacha a thabhairt dóibh."
23 Agus nuair a thabharfaidh Dia cuairt oraibh chun sibh a thabhairt aníos as seo go tír bhur n-aithreacha, ansin tabhair mo chnámha aníos libh as seo.
24 Agus thug Iósaef mionn do chlann Iosrael ar son a sliocht ina ndiaidh, ag rá, Tabharfaidh Dia cuairt oraibh go cinnte agus tabharfaidh sibh mo chnámha aníos libh as seo.
25 Agus ina dhiaidh sin fuair Iósaef bás sa bhliain sin, an seachtó haon bliain ó dhul clann Iosrael síos go dtí an Éigipt.
26 Agus bhí Iósaef céad agus deich mbliana d'aois nuair a fuair sé bás i dtír na hÉigipte, agus d'éirigh a dheartháireacha agus a sheirbhísigh uile agus chuir siad balsamú ar Iósaef, mar ba ghnách leo, agus chaoin a dheartháireacha agus an Éigipt uile é ar feadh seachtó lá.
27 Agus chuir siad Iósaef i gcónra lán de spíosraí agus de gach sórt cumhráin, agus chuir siad é cois abhann, is é sin Sihor, agus a mhic agus a dheartháireacha go léir, agus rinne teaghlach a athar go léir caoineadh seacht lá air.
28 Agus tar éis bhás Iósaef, thosaigh na hÉigiptigh go léir sna laethanta sin ag rialú ar chlann Iosrael, agus ghlac Faraó, rí na hÉigipte, a tháinig i réim in áit a athar, le dlíthe uile na hÉigipte agus chuir sé rialtas iomlán na hÉigipte faoina chomhairle, agus bhí sé i réim go daingean ar a mhuintir.

CAIBIDIL 60

1 Agus nuair a tháinig an bhliain, an seachtó a dó bliain ó chuaigh clann Iosrael síos go dtí an Éigipt, tar éis bhás Iósaef, theith Zepho mac Éilifaz mac Esau as an Éigipt, é féin agus a chuid fear, agus d'imigh siad leo.
2 Agus tháinig sé go dtí an Afraic, is é sin Dinhabah, chuig Angeas rí na hAfraice, agus ghlac Angeas leo le honóir mhór, agus rinne sé Zepho ina chaptaen ar a shlua.
3 Agus fuair Zepho fabhar i súile Angeas agus i súile a mhuintire, agus bhí Zepho ina chaptaen ar an arm ag Angeas rí na hAfraice ar feadh go leor laethanta.
4 Agus mheall Zepho Angeas rí na hAfraice chun a arm go léir a bhailiú le dul agus troid leis na hÉigiptigh, agus le mic Iacóib, agus díoltas a bhaint amach orthu ar son cúis a dheartháireacha.
5 Ach ní éistfeadh Angeas le Zepho an rud seo a dhéanamh, óir bhí a fhios ag Angeas neart mhic Iacóib, agus cad a rinne siad dá arm ina gcogaíocht le clann Éasau.
6 Agus bhí Zepho an-mhór sna laethanta sin i súile Angeas agus i súile a mhuintire uile, agus bhí sé i gcónaí ag mealladh iad chun cogaidh a dhéanamh in aghaidh na hÉigipte, ach ní dhearna siad.
7 Agus tharla sna laethanta sin go raibh fear i dtír Chitim i gcathair Puzimna, darbh ainm Uzu, agus rinne clann Chitim neamh-dhiagacht de, agus fuair an fear bás agus ní raibh mac aige, ach iníon amháin darbh ainm Jania.
8 Agus bhí an cailín thar a bheith álainn, deas agus cliste; ní fhacthas a leithéid in áilleacht agus in eagna ar fud na tíre.
9 Agus chonaic muintir Angeas rí na hAfraice í agus tháinig siad agus mhol siad í chuige, agus chuir Angeas teachtaireacht chuig clann Chitim, agus d'iarr sé í a thógáil dó féin mar bhean chéile, agus thoiligh muintir Chitim í a thabhairt dó mar bhean chéile.
10 Agus nuair a bhí teachtairí Angeas ag imeacht ó thír Chitim chun a n-aistear, féach, tháinig teachtairí Thurnus rí Bhibentu go Chitim, óir chuir Turnus rí Bhibentu a theachtairí amach freisin ag iarraidh Jania dó, le glacadh leis mar bhean chéile, óir bhí a chuid fear go léir tar éis í a mholadh dó freisin, dá bhrí sin chuir sé a chuid seirbhíseach go léir chuici.
11 Agus tháinig seirbhísigh Thurnus go Cittim, agus d'iarr siad Jania, le go dtabharfaí chuig a rí Turnus í mar bhean chéile.
12 Agus dúirt muintir Chitim leo, Ní féidir linn í a thabhairt, mar gur theastaigh ó Angeas rí na hAfraice í a ghlacadh leis mar bhean chéile sular tháinig tú, agus go dtabharfaimis dó í, agus anois dá bhrí sin ní féidir linn an rud seo a dhéanamh chun Angeas a bhaint den mhaighdean d'fhonn í a thabhairt do Thurnus.
13 Óir tá eagla mhór orainn roimh Angeas go dtiocfaidh sé chun catha inár n-aghaidh agus go scriosfaidh sé sinn, agus ní bheidh Turnus, bhur máistir, in ann sinn a shaoradh óna láimh.
14 Agus nuair a chuala teachtairí Thurnus focail uile chlann Chitim, d'fhill siad ar a máistir agus d'inis siad dó focail uile chlann Chitim.
15 Agus chuir clann Chitim teachtaireacht chugat Angeas, ag rá, Féach, chuir Turnus fios ar Jania chun í a thógáil leis mar bhean chéile, agus seo an freagra a thugamar dó; agus chuala muid gur bhailigh sé a arm ar fad le dul chun cogaidh i do choinne, agus go bhfuil sé ar intinn aige dul thar bhóthar Sardunia chun troid i gcoinne do dhearthár Lucus, agus ina dhiaidh sin tiocfaidh sé chun troid i do choinne.
16 Agus chuala Angeas focail chlann Chitim a chuir siad chuige sa taifead, agus las a fhearg agus d'éirigh sé suas agus chruinnigh sé a arm ar fad agus tháinig sé trí oileáin na farraige, an bóthar go Sardúnia, chuig a dheartháir Lucas rí Sardúnia.
17 Agus chuala Niblos mac Lúcas go raibh a uncail Angeas ag teacht, agus chuaigh sé amach ina choinne le harm trom, agus phóg sé é agus chuir sé barróg air, agus dúirt Niblos le Angeas, Nuair a fhiafraíonn tú de m'athair faoina shláinte, cathain a rachaidh mé leat chun troid le Turnus, iarr air mé a cheapadh i mo chaptaen ar a shlua, agus rinne Angeas amhlaidh, agus tháinig sé chuig a dheartháir agus tháinig a dheartháir ina choinne, agus d'fhiafraigh sé de faoina shláinte.
18 Agus d'iarr Angeas ar a dheartháir Lucus a bheith i riocht maith, agus a mhac Niblos a cheapadh ina chaptaen ar a shlua, agus rinne Lucus amhlaidh, agus d'éirigh Angeas agus a dheartháir Lucus agus chuaigh siad i dtreo Turnus chun catha, agus arm mór agus sluagh trom leo.

19 Agus tháinig sé i longa, agus tháinig siad isteach i gcúige Astóras, agus féach, tháinig Turnus ina dtreo, óir chuaigh sé amach go Sardúnia, agus bhí sé i gceist aige í a scriosadh agus ina dhiaidh sin dul ar aghaidh as sin go Angeas chun troid leis.
20 Agus bhuail Angeas agus a dheartháir Lucus le Turnus i ngleann Canopia, agus bhí an cath láidir agus cumhachtach eatarthu san áit sin.
21 Agus bhí an cath dian ar Lucus rí na Sardúine, agus thit a arm go léir, agus thit Niblos a mhac sa chath sin freisin.
22 Agus thug a uncail Angeas ordú dá shearbhóntaí agus rinne siad cónra óir do Niblos agus chuir siad ann é, agus chuir Angeas cath arís i gcoinne Turnus, agus bhí Angeas níos láidre ná é, agus mharaigh sé é, agus bhuail sé a mhuintir go léir le faobhar an chlaímh, agus dhíol Angeas cúis Niblos mac a dhearthár agus cúis arm a dhearthár Lucus.
23 Agus nuair a fuair Turnus bás, lagaigh lámha na ndaoine a tháinig slán ón gcath, agus theith siad ó Angeas agus Lucus a dheartháir.
24 Agus lean Angeas agus a dheartháir Lucus iad go dtí an bóthar mór atá idir Alphanu agus Romah, agus mharaigh siad arm iomlán Thurnus le faobhar an chlaímh.
25 Agus d'ordaigh Lúcas rí na Sardúine dá shearbhóntaí cónra práis a dhéanamh, agus corp a mhic Niblos a chur ann, agus chuir siad san áit sin é.
26 Agus thóg siad túr ard air ansin ar an mbóthar mór, agus thug siad Niblos mar ainm air go dtí an lá inniu, agus chuir siad Turnus rí Bibentu ann san áit sin in éineacht le Niblos.
27 Agus féach ar an mbóthar mór idir Alphanu agus Romah tá uaigh Niblos ar thaobh amháin agus uaigh Turnus ar an taobh eile, agus tá cabhsa eatarthu go dtí an lá inniu.
28 Agus nuair a cuireadh Niblos, d'fhill Lucus a athair lena arm ar a thír Sardunia, agus chuaigh Angeas a dheartháir rí na hAfraice lena mhuintir go cathair Bibentu, is é sin cathair Turnus.
29 Agus chuala áitritheoirí Bhibintiú faoina chlú agus bhí eagla mhór orthu roimhe, agus chuaigh siad amach chun bualadh leis le caoineadh agus le hachainí, agus d'impigh áitritheoirí Bhibintiú ar Angeas gan iad a mharú ná a gcathair a scrios; agus rinne sé amhlaidh, óir measadh Bhibintiú sna laethanta sin mar cheann de chathracha chlann Chitim; dá bhrí sin níor scrios sé an chathair.
30 Ach ón lá sin ar aghaidh théadh trúpaí rí na hAfraice go Cítim chun é a chreachadh agus a chreachadh, agus aon uair a théadh siad, théadh Zepho captaen arm Angeas leo.
31 Agus ina dhiaidh sin d'iompaigh Angeas lena arm agus shroich siad cathair Puzimna, agus ghlac Angeas Jania iníon Uzu mar bhean chéile as sin agus thug sé í chuig a chathair san Afraic.

CAIBIDIL 61

1 Agus tharla an tráth sin gur ordaigh Faraó rí na hÉigipte dá mhuintir uile pálás láidir a thógáil dó san Éigipt.
2 Agus d'ordaigh sé freisin do mhic Iacóib cabhrú leis na hÉigiptigh san fhoirgneamh, agus thóg na hÉigiptigh pálás álainn agus galánta mar áit chónaithe ríoga, agus chónaigh sé ann agus athnuaigh sé a rialtas agus bhí sé i réim go daingean.
3 Agus fuair Zabulun mac Iacóib bás sa bhliain sin, is é sin an seachtó a dó bliain ó chuaigh clann Iosrael síos go dtí an Éigipt, agus fuair Zabulun bás agus é céad agus ceithre bliana déag d'aois, agus cuireadh i gcónra é agus tugadh i lámha a chlann é.
4 Agus sa chúigiú bliain is seachtó fuair a dheartháir Simeon bás, bhí sé céad is fiche bliain d'aois nuair a fuair sé bás, agus cuireadh i gcónra é freisin agus tugadh i lámha a chlann é.
5 Agus bhí Zepho mac Éilifaz mac Esau, captaen arm Angeas rí Dinhabah, fós ag mealladh Angeas gach lá chun ullmhú don chath le troid i gcoinne chlann Iacóib san Éigipt, agus ní raibh Angeas sásta an rud seo a dhéanamh, óir bhí a shearbhóntaí tar éis cur síos a dhéanamh dó ar neart chlann Iacóib, cad a rinne siad dóibh ina gcath i gcoinne chlann Esau.
6 Agus bhíodh Zepho sna laethanta sin ag mealladh Angeas go laethúil chun troid le mic Iacóib sna laethanta sin.
7 Agus tar éis tamaill d'éist Angeas le briathra Zepho agus thoiligh sé leis troid le mic Iacóib san Éigipt, agus chuir Angeas a mhuintir go léir in ord, slua chomh líonmhar leis an ngaineamh atá ar bhruach na farraige, agus rinne sé a rún dul go dtí an Éigipt chun catha.
8 Agus i measc shearbhóntaí Angeas bhí ógánach cúig bliana déag d'aois, Balaam mac Bheoir a ainm agus bhí an t-ógánach an-eagna agus thuig sé ealaín na draíochta.
9 Agus dúirt Angeas le Balaam, "Déan draíocht dúinn, le draíocht, ionas go mbeidh a fhios againn cé a bhuafaidh sa chath seo a bhfuilimid ag dul ann anois."
10 Agus d'ordaigh Balaam dóibh céir a thabhairt dó, agus rinne sé cosúlacht carbad agus marcach díobh a léirigh arm Angeas agus arm na hÉigipte, agus chuir sé sna huiscí a bhí ullmhaithe go healaíonta aige chuige sin iad, agus ghlac sé craobhacha crainn mirtle ina láimh, agus d'úsáid sé a chleasacht, agus cheangail sé iad os cionn an uisce, agus feiceadh dó san uisce íomhánna cosúla sluaite Angeas ag titim os comhair íomhánna cosúla na nÉigipteach agus mhic Iacóib.
11 Agus d'inis Balaam an rud seo d'Angéas, agus thit Angéas i ngeall air féin agus níor chuir sé arm air féin le dul síos go dtí an Éigipt chun catha, agus d'fhan sé ina chathair.
12 Agus nuair a chonaic Zepho mac Éilifaz go raibh Angeas ag iarraidh dul chun catha leis na hÉigiptigh, theith Zepho ó Angeas ón Afraic, agus chuaigh sé agus tháinig sé go Citéim.
13 Agus ghlac muintir Chitim go léir leis le honóir mhór, agus d'fhostaigh siad é chun a gcathanna a throid ar feadh na laethanta, agus tháinig Zepho chun bheith thar a bheith saibhir sna laethanta sin, agus bhí trúpaí rí na hAfraice fós ag scaipeadh iad féin sna laethanta sin, agus bhailigh clann Chitim le chéile agus chuaigh siad go Sliabh Cuptizia mar gheall ar thrúpaí Angeas rí na hAfraice, a bhí ag teacht orthu.
14 Agus lá amháin chaill Zepho collóg óg, agus chuaigh sé á lorg, agus chuala sé í ag béicíl timpeall an tsléibhe.
15 Agus chuaigh Zepho agus chonaic sé agus féach, bhí uaimh mhór ag bun an tsléibhe, agus bhí cloch mhór ann ag bealach na huaimhe, agus scoilt Zepho an chloch agus chuaigh sé isteach san uaimh agus d'fhéach sé agus féach,

bhí ainmhí mór ag ithe an daimh; ón lár aníos bhí cuma fir air, agus ón lár anuas bhí cuma ainmhí air, agus d'éirigh Zepho in aghaidh an ainmhí agus mharaigh sé é lena chlaímhte.

16 Agus chuala áitritheoirí Chitim faoin scéal seo, agus rinne siad áthas mór, agus dúirt siad, Cad a dhéanfaimid leis an bhfear seo a mharaigh an t-ainmhí seo a d'ith ár n-eallach?

17 Agus chruinnigh siad uile le chéile chun lá amháin sa bhliain a choisreacan dó, agus thug siad Zepho mar ainm air, agus thug siad íobairtí deoch dó bliain i ndiaidh bliana ar an lá sin, agus thug siad bronntanais dó.

18 Ag an am sin, tháinig tinneas ar Jania, iníon Uzu, bean chéile an rí Angeas, agus bhraith Angeas agus a oifigigh a tinneas go mór. Dúirt Angeas lena chuid fear críonna, "Cad a dhéanfaidh mé le Jania agus conas a leigheasfaidh mé í óna tinneas?" Dúirt a chuid fear críonna leis, "Mar nach bhfuil aer ár dtíre cosúil le haer thír Chittim, agus nach bhfuil ár n-uisce cosúil lena n-uisce siúd, dá bhrí sin a tháinig tinneas ar an mbanríon."

19 Óir de bharr athrú an aeir agus an uisce a tháinig tinneas uirthi, agus freisin toisc nár ól sí ina tír féin ach an t-uisce a tháinig ó Purmah, uisce a thóg a sinsir le droichid.

20 Agus thug Angeas ordú dá shearbhóntaí, agus thug siad uiscí Purmah de chuid Chittim chuige i soithí, agus mheáigh siad na huiscí sin le huiscí uile thír na hAfraice, agus fuair siad amach go raibh na huiscí sin níos éadroime ná uiscí na hAfraice.

21 Agus chonaic Angeas an rud seo, agus d'ordaigh sé dá oifigigh uile na gearrthóirí cloiche a bhailiú ina mílte agus ina ndeicheanna mílte, agus shnoigh siad clocha gan líon, agus tháinig na tógálaithe agus thóg siad droichead thar a bheith láidir, agus thug siad an tobar uisce ó thír Chittim go dtí an Afraic, agus bhí na huiscí sin do bhanríon Jania agus dá cúram go léir, le hól astu agus le bácáil, le níochán agus le folcadh leo, agus freisin chun gach síol as a bhfaightear bia, agus gach toradh na talún a uisciú leo.

22 Agus d'ordaigh an rí go dtabharfaidís cuid de thalamh Chitim i longa móra, agus thug siad clocha leo freisin le tógáil leo, agus thóg na tógálaithe páláis do bhanríon Iainia, agus leigheasadh an bhanríon óna galar.

23 Agus le linn réabhlóid na bliana lean trúpaí na hAfraice ag teacht go tír Chitim chun creach a dhéanamh mar is gnách, agus chuala Zepho mac Eliphaz a dtuairisc, agus thug sé orduithe fúthu agus throid sé leo, agus theith siad roimhe, agus shaor sé tír Chitim uathu.

24 Agus chonaic clann Chitim crógacht Zepho, agus shocraigh clann Chitim agus rinne siad rí de Zepho orthu, agus rinneadh rí de orthu, agus le linn dó a bheith i réim chuaigh siad chun clann Tubal agus na hoileáin máguaird go léir a chur faoi chois.

25 Agus chuaigh a rí Zepho i gceannas orthu agus rinne siad cogadh le Tubal agus na hoileáin, agus chuir siad faoi chois iad, agus nuair a d'fhill siad ón gcath athnuaigh siad a rialtas dó, agus thóg siad pálás an-mhór dó mar áit chónaithe agus mar shuíochán ríoga, agus rinne siad ríchathaoir mhór dó, agus bhí Zepho i réim ar fud thír Chitim agus ar thír na hIodáile ar feadh caoga bliain.

CAIBIDIL 62

1 Sa bhliain sin, an seachtó naoú bliain ó chuaigh clann Iosrael síos go dtí an Éigipt, fuair Reúbaen mac Iacóib bás i dtír na hÉigipte. Bhí Reúbaen céad is cúig bliana is fiche d'aois nuair a fuair sé bás, agus chuir siad i gcónra é, agus tugadh i lámha a chlann é.

2 Agus sa bhliain ochtó fuair a dheartháir Dan bás; bhí sé céad agus fiche bliain d'aois nuair a fuair sé bás, agus cuireadh i gcónra é freisin agus tugadh i lámha a chlann é.

3 Agus sa bhliain sin fuair Cusam bás rí Eadom, agus ina dhiaidh sin tháinig Hadad mac Bhedad i réim ar feadh tríocha cúig bliana; agus sa bhliain ochtó a haon fuair Íosácar mac Iacóib bás san Éigipt, agus bhí Íosácar céad fiche a dó bliain d'aois nuair a fuair sé bás, agus cuireadh i gcónra é san Éigipt, agus tugadh i lámha a chlann é.

4 Agus sa dara bliain is ochtó fuair a dheartháir Áiséar bás, bhí sé céad is fiche trí bliana d'aois nuair a fuair sé bás, agus cuireadh i gcónra é san Éigipt, agus tugadh i lámha a chlann é.

5 Agus sa tríú bliain is ochtó fuair Gad bás, bhí sé céad is cúig bliana is fiche d'aois nuair a fuair sé bás, agus cuireadh i gcónra é san Éigipt, agus tugadh i lámha a chlann é.

6 Agus sa cheathrú bliain is ochtó, is é sin an caogadú bliain de réimeas Hadad mac Bheadad, rí Eadom, gur chruinnigh Hadad clann Éasau go léir, agus chuir sé a arm uile i dtoll a chéile, tuairim is ceithre chéad míle fear, agus threoraigh sé a bhealach go tír Mhóáb, agus chuaigh sé chun troid i gcoinne Mhóáb agus chun iad a chur faoi cháin dó.

7 Agus chuala clann Mhóáb an scéal seo, agus bhí eagla an domhain orthu, agus chuir siad teachtaireacht chuig clann Mhidián chun cabhrú leo sa troid le Hadad mac Bheadad, rí Eadom.

8 Agus tháinig Hadad go tír Mhóáb, agus chuaigh Moáb agus clann Mhidián amach ina choinne, agus chuir siad iad féin i bhfórsa catha ina choinne i réimse Mhóáb.

9 Agus throid Hadad le Moab, agus thit mórán de chlann Mhoab agus de chlann Mhidián, timpeall dhá chéad míle fear.

10 Agus bhí an cath an-dian ar Mhóáb, agus nuair a chonaic clann Mhóáb go raibh an cath dian orthu, lagaigh siad a lámha agus chas siad a ndroim, agus d'fhág siad clann Mhidián ag leanúint ar aghaidh leis an gcath.

11 Agus ní raibh a fhios ag clann Mhídián cad a bhí i gceist ag Moáb, ach neartaigh siad iad féin sa chath agus throid siad le Hadad agus a shlua uile, agus thit Midián uile roimhe.

12 Agus bhuail Hadad Midián go léir le buille trom, agus mharaigh sé iad le faobhar an chlaímh, níor fhág sé aon duine fágtha díobh siúd a tháinig chun cabhrú le Moáb.

13 Agus nuair a bhí clann Mhidiáin go léir básaithe sa chath, agus clann Mhóáib teitheadh, chuir Hadad faoi cháin Mhóáib go léir an tráth sin, agus tháinig siad faoina smacht, agus d'íoc siad cáin bhliantúil mar a ordaíodh, agus d'fhill Hadad ar a thír féin.

14 Agus le linn réabhlóid na bliana, nuair a chuala an chuid eile de mhuintir Mhídián a bhí sa tír gur thit a ndeartháireacha go léir i gcath le Hadad ar son Mhóáb, mar gheall gur chas clann Mhóáb a ndroim sa chath agus gur fhág siad Midian le troid, ansin shocraigh cúigear de phrionsa Mhídián, leis an gcuid eile dá ndeartháireacha a

d’fhan ina dtír, troid le Moáb chun díoltas a bhaint amach as cúis a ndeartháireacha.

15 Agus chuir clann Mhidiáin chuig a ndeartháireacha uile clann an oirthir, agus a ndeartháireacha uile, tháinig clann Chetura uile chun cabhrú le Midiáin chun troid i gcoinne Mhóáib.

16 Agus chuala clann Mhóáb an scéal seo, agus bhí eagla mhór orthu go raibh clann an oirthir uile bailithe le chéile ina gcoinne chun catha, agus chuir clann Mhóáb cuimhneachán go tír Eadom chuig Hadad mac Bheadad, ag rá,

17 Tar chugainn anois agus cuidigh linn agus buailfimid Midian, óir bhailigh siad go léir le chéile agus tháinig siad inár gcoinne lena ndeartháireacha go léir, clann an oirthir, chun catha, chun díoltas a bhaint amach ar chúis Midian a thit sa chath.

18 Agus chuaigh Hadad mac Bhedad, rí Eadom, amach lena arm uile agus chuaigh sé go tír Mhóáb chun troid le Midián, agus throid Midián agus clann an oirthir le Moáb i réimse Mhóáb, agus bhí an cath an-fhíochmhar eatarthu.

19 Agus bhuail Hadad clann Mhidiáin uile agus clann an oirthir le faobhar an chlaímh, agus shaor Hadad Moáb ó láimh Mhidiáin an tráth sin, agus theith an chuid eile de Mhidiáin agus de chlann an oirthir roimh Hadad agus a arm, agus lean Hadad iad go dtí a dtír, agus bhuail sé iad le hardú trom, agus thit na mairbh ar an mbóthar.

20 Agus shaor Hadad Moáb ó láimh Mhidián, óir bhí clann Mhidián uile tite de bharr an chlaímh, agus d’fhill Hadad agus d’fhill sé ar a thír féin.

21 Agus ón lá sin amach, bhí fuath ag clann Mhidiáin do chlann Mhóáb, mar gur thit siad sa chath ar a son, agus bhí naimhdeas mór agus láidir eatarthu ar feadh na laethanta ar fad.

22 Agus gach duine a fuarthas de Mhídián ar bhóthar thír Mhóáb, fuair claíomh Mhóáb bás, agus gach duine a fuarthas de Mhóáb ar bhóthar thír Mhídián, fuair claíomh Mhídián bás; mar sin a rinne Midián le Móáb, agus Moáb le Midián ar feadh go leor laethanta.

23 Agus tharla an tráth sin gur fuair Iúdá mac Iacóib bás san Éigipt, sa séú bliain is ochtó tar éis do Iacób dul síos go dtí an Éigipt, agus bhí Iúdá céad is fiche naoi mbliana d'aois nuair a fuair sé bás, agus chuir siad balsam air agus chuir siad i gcónra é, agus tugadh i lámha a chlann é.

24 Agus sa naoú bliain is ochtó fuair Naftali bás, agus é céad tríocha a dó bliain d'aois, agus cuireadh i gcónra é agus tugadh i lámha a chlann é.

25 Agus tharla sa nóchadú bliain ó dhul na hIosraeilítigh síos go dtí an Éigipt, is é sin sa tríochadú bliain de réimeas Zepho mac Éilifaz, mac Esau, thar chlann Chitim, gur tháinig clann na hAfraice ar chlann Chitim chun iad a chreachadh mar is gnách, ach ní raibh siad tar éis teacht orthu le trí bliana déag anuas.

26 Agus tháinig siad chucu sa bhliain sin, agus chuaigh Zepho mac Éilifaz amach chucu le cuid dá chuid fear agus bhuail sé go géar iad, agus theith trúpaí na hAfraice ó Zepho agus thit na mairbh roimhe, agus lean Zepho agus a chuid fear iad, ag leanúint orthu agus ag bualadh orthu go dtí go raibh siad gar don Afraic.

27 Agus chuala Angeas rí na hAfraice an rud a rinne Zepho, agus chuir sé sin isteach go mór air, agus bhí eagla ar Angeas roimh Zepho an t-am ar fad.

CAIBIDIL 63

1 Agus sa tríú bliain is nócha fuair Léiví mac Iacóib bás san Éigipt, agus bhí Léiví céad tríocha seacht mbliana d'aois nuair a fuair sé bás, agus chuir siad i gcónra é agus tugadh i lámha a chlann é.

2 Agus tar éis bhás Léiví, nuair a chonaic an Éigipt ar fad go raibh clann Iacóib, deartháireacha Iósaef, marbh, thosaigh na hÉigiptigh ar fad ag crá agus ag cur searbhas ar chlann Iacóib ón lá sin go dtí an lá a ndeachaigh siad amach as an Éigipt, agus ghabh siad óna lámha na fíonghoirt agus na páirceanna go léir a thug Iósaef dóibh, agus na tithe galánta go léir inar chónaigh clann Iosrael, agus saibhreas na hÉigipte go léir, ghabh na hÉigiptigh iad go léir ó chlann Iacóib sna laethanta sin.

3 Agus chuaigh lámh na hÉigipte uile i ndroch-ghéar sna laethanta sin i gcoinne chlann Iosrael, agus rinne na hÉigiptigh dochar do na hIosraelaigh go dtí gur thuirsigh clann Iosrael a mbeatha de bharr na nÉigipteach.

4 Agus tharla sna laethanta sin, sa chéad bliain is a dó ó dhul Iosrael síos go dtí an Éigipt, gur fuair Faraó rí na hÉigipte bás, agus tháinig a mhac Melol i réim ina áit, agus fuair gach fear cumhachtach na hÉigipte agus an ghlúin sin uile a raibh aithne acu ar Iósaef agus a dheartháireacha bás sna laethanta sin.

5 Agus d’éirigh glúin eile ina n-áit, nárbh eol dóibh clann Iacóib ná an mhaith uile a rinne siad dóibh, ná a neart uile san Éigipt.

6 Dá bhrí sin, thosaigh an Éigipt ar fad ón lá sin amach ag cur searbhas ar shaol mhic Iacóib, agus ag cur gach sórt saothair chrua orthu, mar nár aithin siad a sinsir a shaor iad le linn laethanta an ghorta.

7 Agus ba ón Tiarna freisin a tháinig sé seo, ar son chlann Iosrael, chun leasa dóibh ina laethanta deiridh, ionas go mbeadh aithne ag clann Iosrael uile ar an Tiarna a nDia.

8 Agus d’fhonn na comharthaí agus na míorúiltí móra a dhéanfadh an Tiarna san Éigipt ar son a mhuintire Iosrael a thuiscint, d’fhonn go mbeadh eagla ar chlann Iosrael roimh an Tiarna Dia a sinsear, agus go siúlfaidís ina bhealaí uile, iad féin agus a sliocht ina ndiaidh ar feadh a shaoil.

9 Bhí Melol fiche bliain d'aois nuair a thosaigh sé ag réimeas, agus bhí sé nócha a ceathair bliana i réim, agus thug an Éigipt ar fad Faraó air i ndiaidh ainm a athar, mar ba ghnách leo déanamh le gach rí a bhí i réim orthu san Éigipt.

10 Ag an am sin chuaigh trúpaí uile Angeas rí na hAfraice amach chun scaipeadh ar fud thír Chitim mar is gnách le haghaidh creiche.

11 Agus chuala Zepho mac Éilifaz mac Éasau a dtuairisc, agus chuaigh sé amach ina gcoinne lena arm, agus throid sé leo ansin ar an mbóthar.

12 Agus bhuail Zepho trúpaí rí na hAfraice le faobhar an chlaímh, agus níor fhág sé aon duine fágtha acu, agus níor fhill fiú duine ar bith ar a mháistir san Afraic.

13 Agus chuala Angeas faoin méid a rinne Zepho mac Éilifaz lena chuid trúpaí uile, gur scrios sé iad, agus chruinnigh Angeas a chuid trúpaí uile, fir uile thír na hAfraice, pobal líonmhar cosúil leis an gaineamh ar bhruach na farraige.

14 Agus chuir Angeas teachtaireacht chuig a dheartháir Lúcas, ag rá, Tar chugam le do chuid fear go léir agus cabhraigh liom Zepho agus clann Chitim go léir a scrios mo chuid fear a mharú, agus tháinig Lúcas lena arm ar fad, fórsa an-mhór, chun cabhrú le Angeas a dheartháir troid le Zepho agus clann Chitim.
15 Agus chuala Zepho agus clann Chitim an scéal seo, agus tháinig eagla mhór orthu agus thit sceimhle mhór ar a gcroí.
16 Agus chuir Zepho litir freisin go tír Edom chuig Hadad mac Bhedad rí Edom agus chuig clann Esau uile, ag rá,
17 Chuala mé go bhfuil Angeas rí na hAfraice ag teacht chugainn lena dheartháir chun cath a chur orainn, agus tá eagla mhór orainn roimhe, mar tá a arm an-mhór, go háirithe agus é ag teacht inár n-aghaidh lena dheartháir agus lena arm mar an gcéanna.
18 Anois, dá bhrí sin, tar aníos liomsa freisin agus cabhraigh liom, agus troidfimid le chéile in aghaidh Angeas agus a dheartháir Lúcas, agus sábhálfaidh tú sinn as a lámha, ach mura ndéanfaidh, bíodh a fhios agat go bhfaighfimid bás go léir.
19 Agus chuir clann Éasau litir chuig clann Chitim agus chuig Zepho a rí, ag rá, Ní féidir linn troid in aghaidh Angeas agus a mhuintir óir tá conradh síochána eadrainn le blianta fada anuas, ó laethanta Bhéala an chéad rí, agus ó laethanta Iósaef mac Iacóib rí na hÉigipte, a throid muid leis ar an taobh eile den Iordáin nuair a chuir sé a athair faoi thalamh.
20 Agus nuair a chuala Zepho briathra a dheartháireacha, clann Éasau, staon sé uathu, agus bhí eagla mhór ar Zepho roimh Angeas.
21 Agus chuir Angeas agus a dheartháir Lúcas a gcuid fórsaí uile, tuairim is ocht gcéad míle fear, i n-eagair i gcoinne chlann Chitim.
22 Agus dúirt clann Chitim uile le Zepho, “Guí ar ár son chuig Dia do shinsear, b’fhéidir go saorfaidh sé sinn ó láimh Angeas agus a arm, óir chuala muid gur Dia mór é agus go saorann sé gach duine a chuireann a mhuinín ann.”
23 Agus chuala Zepho a gcuid focal, agus d’iarr Zepho an Tiarna agus dúirt sé,
24 0 A Thiarna, a Dhia Abrahám agus Íosác mo shinsear, tá a fhios agam inniu gur Dia fíor thú, agus go bhfuil déithe na náisiún uile díomhaoine agus gan úsáid.
25 Cuimhnigh anois domsa inniu do chonradh le hAbrahám ár n-athair, a rinne ár sinsir dúinn, agus déan go trócaireach liom inniu ar mhaithe le hAbrahám agus Íosác ár n-aithreacha, agus saor mise agus clann Chitim ó láimh rí na hAfraice atá ag teacht inár n-aghaidh chun catha.
26 Agus d’éist an Tiarna le guth Zepho, agus thug sé aird air ar son Abrahám agus Íosác, agus shaor an Tiarna Zepho agus clann Chitim ó láimh Angeas agus a mhuintire.
27 Agus throid Zepho i gcoinne Angeas rí na hAfraice agus a mhuintir go léir an lá sin, agus thug an Tiarna muintir Angeas go léir i lámha chlann Chitim.
28 Agus bhí an cath dian ar Angeas, agus bhuail Zepho fir Angeas uile agus a dheartháir Lúcas le faobhar an chlaímh, agus thit díobh go dtí tráthnóna an lae sin thart ar cheithre chéad míle fear.
29 Agus nuair a chonaic Angeas gur cailleadh a chuid fear go léir, chuir sé litir chuig áitritheoirí uile na hAfraice le teacht chuige, chun cabhrú leis sa chath, agus scríobh sé sa litir, ag rá, Gach duine a fhaightear san Afraic, ligid dóibh teacht chugam ó dheich mbliana d’aois agus os a chionn; ligid dóibh go léir teacht chugam, agus féach mura dtagann sé gheobhaidh sé bás, agus gach a bhfuil aige, agus a theaghlach ar fad, tógfaidh an rí leis.
30 Agus bhí uafás ar mhuintir eile na hAfraice faoi bhriathra Angeas, agus chuaigh thart ar thrí chéad míle fear agus buachaill, ó dheich mbliana d’aois agus os a chionn, amach as an gcathair, agus tháinig siad go Angeas.
31 Agus ag deireadh deich lá, athchathraigh Angeas an cath i gcoinne Zepho agus chlann Chitim, agus bhí an cath an-mhór agus láidir eatarthu.
32 Agus ó arm Angeas agus Lucus, chuir Zepho mórán de na créachtaithe faoina láimh, tuairim is dhá mhíle fear, agus thit Sosiphtar captaen arm Angeas sa chath sin.
33 Agus nuair a thit Sosiphtar, chas trúpaí na hAfraice a ndroim le teitheadh, agus theith siad, agus bhí Angeas agus Lucus a dheartháir leo.
34 Agus lean Zepho agus clann Chitim iad, agus bhuail siad go trom iad fós ar an mbóthar, timpeall dhá chéad fear, agus lean siad Azdrubal mac Angeas a theith lena athair, agus mharaigh siad fiche dá fhear ar an mbóthar, agus d’éalaigh Azdrubal ó chlann Chitim, agus níor mharaigh siad é.
35 Agus theith Angeas agus Lucus a dheartháir leis an gcuid eile dá gcuid fear, agus d’éalaigh siad agus tháinig siad go dtí an Afraic faoi uafás agus faoi uafás, agus bhí eagla ar Angeas an lá ar fad go rachadh Zepho mac Eliphaz chun cogaidh leis.

CAIBIDIL 64

1 Agus bhí Balám mac Bheoir ag an am sin le hAngeas sa chath, agus nuair a chonaic sé go raibh bua ag Zepho ar Angeas, theith sé as sin agus tháinig sé go Citéim.
2 Agus ghlac Zepho agus clann Chitim leis le honóir mhór, óir bhí aithne ag Zepho ar eagna Bhalaam, agus thug Zepho go leor bronntanas do Bhalaam agus d’fhan sé leis.
3 Agus nuair a d’fhill Zepho ón gcogadh, d’ordaigh sé comhaireamh a dhéanamh ar chlann Chitim uile a chuaigh chun catha leis, agus féach, ní raibh aon duine fágtha ar iarraidh.
4 Agus rinne Zepho áthas faoin rud seo, agus athnuaigh sé a ríocht, agus rinne sé féasta dá chuid ábhar go léir.
5 Ach níor chuimhin le Zepho an Tiarna agus níor thug sé faoi deara gur chabhraigh an Tiarna leis sa chath, agus gur shaor sé é féin agus a mhuintir ó láimh rí na hAfraice, ach shiúil sé fós i mbealaí chlann Chitim agus chlann olc Esau, chun freastal ar dhéithe eile a mhúin a dheartháireacha clann Esau dó; dá bhrí sin deirtear, As na drochdhaoine a thagann olc.
6 Agus bhí Zepho i réim go daingean ar chlann Chitim uile, ach ní raibh aithne aige ar an Tiarna a shaor é féin agus a mhuintir uile ó láimh rí na hAfraice; agus níor tháinig trúpaí na hAfraice go Chitim arís chun creach a dhéanamh mar is gnách, óir bhí a fhios acu faoi chumhacht Zepho a bhuail iad uile ar imeall an chlaímh, agus mar sin bhí eagla ar Angeas roimh Zepho mac Éilifaz, agus roimh chlann Chitim ar feadh a shaoil.
7 An tráth sin nuair a d’fhill Zepho ón gcogadh, agus nuair a chonaic Zepho an chaoi ar éirigh leis muintir na hAfraice

go léir a shárú agus a bhuaigh sé orthu sa chath ar imeall an chlaímh, ansin chomhairligh Zepho le clann Chitim dul go dtí an Éigipt chun troid le clann Iacóib agus le Faraó rí na hÉigipte.
8 Óir chuala Zepho go raibh laochra na hÉigipte marbh agus go raibh Iósaef agus a dheartháireacha, mic Iacób, marbh, agus go raibh a gclann uile, clann Iosrael, fós san Éigipt.
9 Agus shíl Zepho dul chun troda ina gcoinne agus ina gcoinne uile na hÉigipte, chun díoltas a bhaint amach ar son a dheartháireacha, clann Éasau, a raibh Iósaef, a dheartháireacha agus uile na hÉigipte tar éis iad a ruaigeadh i dtír Chanán, nuair a chuaigh siad suas chun Iacób a adhlacadh i Heabrón.
10 Agus chuir Zepho teachtairí chuig Hadad mac Bhedad rí Eadom, agus chuig a dheartháireacha uile, clann Éasau, ag rá,
11 Nach ndúirt tú nach dtroideofá i gcoinne rí na hAfraice mar is ball de do chonradh é? Féach, throid mé leis agus bhuail mé é féin agus a mhuintir go léir.
12 Anois, dá bhrí sin, tá sé beartaithe agam troid in aghaidh na hÉigipte agus clann Iacóib atá ann, agus díoltas a bhaint amach orthu as an méid a rinne Iósaef, a dheartháireacha agus a shinsear linn i dtír Chanán nuair a chuaigh siad suas chun a n-athair a adhlacadh i Heabrón.
13 Anois, más mian libh teacht chugam chun cabhrú liom sa troid ina gcoinne agus ina gcoinne na hÉigipte, ansin déanfaimid díoltas ar son ár ndeartháireacha.
14 Agus d'éist clann Éasau le briathra Zepho, agus bhailigh clann Éasau le chéile, sluagh an-mhór, agus chuaigh siad chun cabhrú le Zepho agus clann Chitim sa chath.
15 Agus chuir Zepho teachtaireacht chuig clann uile an oirthir agus chuig clann uile Ishmael le focail mar seo, agus bhailigh siad le chéile agus tháinig siad chun cabhrach a thabhairt do Zepho agus do chlann Chitim sa chogadh in aghaidh na hÉigipte.
16 Agus chuaigh na ríthe seo uile amach, rí Eadom agus clann an oirthir, agus clann Ismael uile, agus Zepho rí Chitim, agus chuir siad a n-armtha uile i n-eagair i Heabrón.
17 Agus bhí an campa an-trom, ag síneadh ar fhad achar trí lá taistil, sluagh chomh líonmhar leis an ngaineamh ar bhruach na farraige nach féidir a chomhaireamh.
18 Agus chuaigh na ríthe seo go léir agus a n-armtha síos agus tháinig siad i gcoinne na hÉigipte go léir i gcath, agus chuir siad campa le chéile i ngleann Patros.
19 Agus chuala an Éigipt go léir a dtuairisc, agus bhailigh siad le chéile freisin, muintir uile thír na hÉigipte, agus gach ceann de chathracha na hÉigipte, tuairim is trí chéad míle fear.
20 Agus chuir fir na hÉigipte teachtaireacht chuig clann Iosrael a bhí sna laethanta sin i dtír Ghóisen, le teacht chucu d'fhonn dul agus troid leis na ríthe seo.
21 Agus chruinnigh fir Iosrael le chéile agus bhí siad thart ar chéad caoga fear, agus chuaigh siad chun catha chun cabhrú leis na hÉigiptigh.
22 Agus chuaigh fir Iosrael agus na hÉigipte amach, timpeall trí chéad míle fear agus céad caoga fear, agus chuaigh siad i dtreo na ríthe seo chun catha, agus chuir siad iad féin ó lasmuigh de thír Ghóisin os comhair Patros.
23 Agus níor chreid na hÉigiptigh in Iosrael dul leo ina gcampaí le chéile chun catha, óir dúirt na hÉigiptigh go léir, B'fhéidir go dtabharfadh clann Iosrael sinn i láimh chlann Éasau agus Íosmael, óir is iadsan a ndeartháireacha.
24 Agus dúirt na hÉigiptigh go léir le clann Iosrael, Fanaigí anseo le chéile i bhur seasamh agus rachaimid agus troidfimid i gcoinne chlann Éasau agus Íosmael, agus má bhíonn an bua ag na ríthe seo orainn, taraigí go léir orthu agus cabhraigh linn, agus rinne clann Iosrael amhlaidh.
25 Agus bhí campa déanta ag Zepho mac Éilifaz mac Esau rí Chitim, agus Hadad mac Bhedad rí Eadom, agus a gcampaí uile, agus clann an oirthir uile, agus clann Ishmael, pobal chomh líonmhar le gaineamh, i ngleann Patros os comhair Thacpanches.
26 Agus bhí Balám mac Bheoir an tSíriaigh ansiúd i gcampa Zefó, óir tháinig sé le clann Chitím chun an chatha, agus fear a raibh meas mór air i súile Zefó agus a chuid fear ab ea Balám.
27 Agus dúirt Zepho le Balaam, “Déan iarracht dúinn trí fháistine ionas go mbeidh a fhios againn cé a bhuafaidh sa chath, sinne nó na hÉigiptigh.”
28 Agus d'éirigh Balaam suas agus rinne sé iarracht ar ealaín na fáistine, agus bhí sé oilte ina heolas, ach bhí mearbhall air agus scriosadh an obair ina láimh.
29 Agus rinne sé iarracht arís ach níor éirigh leis, agus chuir Balám éadóchas air agus d'fhág sé é agus níor chríochnaigh sé é, óir ba ón Tiarna a bhí sé seo, d'fhonn Zepho agus a mhuintir a chur i lámha chlann Iosrael, a raibh a muinín acu as an Tiarna, Dia a sinsear, ina gcogadh.
30 Agus chuir Zepho agus Hadad a gcuid fórsaí i n-ord catha, agus chuaigh na hÉigiptigh go léir ina n-aonar ina gcoinne, tuairim is trí chéad míle fear, agus ní raibh fear amháin d'Iosrael leo.
31 Agus throid na hÉigiptigh go léir leis na ríthe seo os comhair Pathros agus Tachpanches, agus bhí an cath dian in aghaidh na nÉigipteach.
32 Agus bhí na ríthe níos láidre ná na hÉigiptigh sa chath sin, agus thit thart ar chéad ochtó fear de chuid na hÉigipte an lá sin, agus thart ar tríocha fear de chuid fhórsaí na ríthe, agus theith fir uile na hÉigipte ó na ríthe, agus mar sin lean clann Éasau agus Íosmael na hÉigiptigh, ag leanúint orthu ag bualadh go dtí an áit a raibh campa chlann Iosrael.
33 Agus ghlaoigh na hÉigiptigh go léir ar chlann Iosrael, ag rá, “Deifir linn agus cabhraigh linn agus saor sinn ó láimh Éasau, Íosmael agus chlann Chitim.”
34 Agus rith céad agus caoga fear de chlann Iosrael óna stáisiún go campaí na ríthe seo, agus ghlaoigh clann Iosrael ar an Tiarna a nDia chun iad a shaoradh.
35 Agus d'éist an Tiarna le hIosrael, agus thug an Tiarna fir na ríthe uile ina láimh, agus throid clann Iosrael in aghaidh na ríthe seo, agus mharaigh clann Iosrael thart ar cheithre mhíle fear de na ríthe.
36 Agus chuir an Tiarna uafás mór i gcampa na ríthe, ionas gur thit eagla chlann Iosrael orthu.
37 Agus theith sluaite na ríthe uile ó chlann Iosrael agus lean clann Iosrael orthu ag buaileadh orthu go dtí teorainneacha thír Chúis.
38 Agus mharaigh clann Iosrael dhá mhíle fear díobh ar an mbóthar, agus níor thit aon duine de chlann Iosrael.
39 Agus nuair a chonaic na hÉigiptigh gur chomh beag sin a bhí clann Iosrael tar éis troid leis na ríthe, agus go raibh an cath chomh dian sin ina gcoinne,

40 Bhí eagla mhór ar na hÉigiptigh go léir faoina n-anam de bharr an chatha ghéir, agus theith an Éigipt go léir, gach fear i bhfolach ó na fórsaí eagraithe, agus d'fholaigh siad iad féin sa bhóthar, agus d'fhág siad na hIosraeilítigh le troid.
41 Agus thug clann Iosrael buille uafásach do fhir na ríthe, agus d'fhill siad uathu tar éis dóibh iad a thiomáint go teorainn thír Chúis.
42 Agus bhí a fhios ag Iosrael uile an rud a rinne fir na hÉigipte leo, gur theith siad uathu sa chath, agus gur fhág siad iad le troid leo féin.
43 Mar sin ghníomhaigh clann Iosrael go seiftiúil freisin, agus nuair a d'fhill clann Iosrael ón gcath, fuair siad cuid de na hÉigiptigh ar an mbóthar agus bhuail siad iad ansin.
44 Agus iad á marú, dúirt siad na focail seo leo:
45 Cén fáth ar imigh sibh uainn agus ar fhág sibh sinn, agus muid beagáinín ina slua, le troid in aghaidh na ríthe seo a raibh slua mór acu le sinn a bhualadh, ionas go bhféadfá bhur n-anamacha féin a shaoradh dá bharr?
46 Agus faoi chuid acu a casadh ar na hIosraeilítigh ar an mbóthar, labhair clann Iosrael lena chéile, ag rá, Buail, buail, óir is Íosmaealach é, nó Eadómach, nó de chlann Chitim, agus sheas siad os a chionn agus mharaigh siad é, agus thuig siad gur Éigipteach a bhí ann.
47 Agus rinne clann Iosrael na rudaí seo go seiftiúil in aghaidh na nÉigipteach, mar gur thréig siad iad sa chath agus gur theith siad uathu.
48 Agus mharaigh clann Iosrael de fhir na hÉigipte ar an mbóthar ar an mbealach seo, timpeall dhá chéad fear.
49 Agus chonaic fir uile na hÉigipte an t-olc a rinne clann Iosrael orthu, agus mar sin bhí eagla mhór ar an Éigipt uile roimh chlann Iosrael, óir chonaic siad a gcumhacht mhór, agus nár thit aon fhear acu.
50 Mar sin d'fhill clann Iosrael uile ar a mbealach go Gosen le lúcháir, agus d'fhill an chuid eile den Éigipt gach fear ar a áit féin.

CAIBIDIL 65

1 Agus tar éis na n-ábhar seo, chruinnigh comhairleoirí uile Fharó, rí na hÉigipte, agus seanóirí uile na hÉigipte, agus tháinig siad os comhair an rí agus chrom siad síos go talamh, agus shuigh siad os a chomhair.
2 Agus labhair comhairleoirí agus seanóirí na hÉigipte leis an rí, ag rá,
3 Féach, tá muintir chlann Iosrael níos mó agus níos cumhachtaí ná sinne, agus tá a fhios agat an t-olc ar fad a rinne siad orainn ar an mbóthar nuair a d'fhill muid ón gcath.
4 Agus chonaic tú a gcumhacht láidir freisin, óir is óna n-aithreacha a tháinig an chumhacht seo chucu, óir níor sheas ach cúpla fear in aghaidh pobail chomh líonmhar leis an ngaineamh, agus bhuail siad iad ar imeall an chlaímh, agus níor thit aon duine díobh féin, ionas dá mbeadh siad líonmhar, bheadh siad scriosta go hiomlán ansin.
5 Anois, dá bhrí sin, tabhair comhairle dúinn cad is ceart a dhéanamh leo, go dtí go scriosfaimid iad de réir a chéile as ár measc, ar eagla go n-éireoidh siad ró-líonmhar dúinn sa tír.
6 Óir má mhéadaíonn clann Iosrael sa tír, beidh siad ina mbac orainn, agus má tharlaíonn aon chogadh, rachaidh siadsan lenár namhaid inár n-aghaidh lena neart mór, agus troidfidh siad inár n-aghaidh, scriosfaidh siad sinn as an tír agus imeoidh siad uaidh.
7 Mar sin d'fhreagair an rí seanóirí na hÉigipte agus dúirt leo, Seo an plean atá molta i gcoinne Iosrael, nach n-imeoidh muid uaidh,
8 Féach, tá Pitom agus Rameses sa tír, cathracha nach bhfuil daingnithe in aghaidh catha, is dual duitse agus dúinne iad a thógáil agus a dhaingniú.
9 Imigh leatsa anois, dá bhrí sin, agus déanaigí go seiftiúil ina leith, agus fógairt guth san Éigipt agus i nGósen ar ordú an rí, ag rá,
10 A fhir uile na hÉigipte, a Ghóiséin, a Phatros, agus a n-áitritheoirí uile! d'ordaigh an rí dúinn Pitom agus Ramesees a thógáil, agus iad a dhaingniú don chath; cé agaibh as an Éigipt uile, as clann Iosrael agus as áitritheoirí na gcathracha uile, atá sásta tógáil linn, gheobhaidh gach duine a thuarastal go laethúil de réir ordaithe an rí; mar sin imígí ar dtús agus déanaigí go healaíonta, agus cruinnígí sibh féin agus taraigí go Pitom agus Ramesees le tógáil.
11 Agus tú i mbun tógála, tabhair faoi deara go ndéanfar fógra den chineál seo ar fud na hÉigipte gach lá ar ordú an rí.
12 Agus nuair a thiocfaidh cuid de chlann Iosrael chun tógála leat, tabharfaidh tú a bpá dóibh go laethúil ar feadh cúpla lá.
13 Agus tar éis dóibh tógáil a dhéanamh leat ar a dtuarastal laethúil, tarraing sibh féin uathu gach lá duine ar dhuine i rún, agus ansin éireoidh sibh suas agus beidh sibh i bhur máistrí tascanna agus i bhur n-oifigigh, agus fágfaidh sibh iad ina dhiaidh sin ag tógáil gan phá, agus má dhiúltaíonn siad, ansin cuir iallach orthu le do neart go léir tógáil.
14 Agus má dhéanann tú é seo beidh sé go maith dúinn ár dtír a neartú i gcoinne chlann Iosrael, óir de bharr thuirse na tógála agus na hoibre, laghdóidh clann Iosrael, mar go mbainfidh tú a mná céile díobh lá i ndiaidh lae.
15 Agus d'éist seanóirí uile na hÉigipte le comhairle an rí, agus bhí an chomhairle go maith ina súile féin agus i súile shearbhóntaí Fharao, agus i súile na hÉigipte uile, agus rinne siad de réir bhriathar an rí.
16 Agus d'imigh na seirbhísigh go léir ón rí, agus thug siad fógra ar fud na hÉigipte go léir, i dTachpanches agus i nGosen, agus sna cathracha go léir a bhí timpeall na hÉigipte, ag rá,
17 Chonaic sibh cad a rinne clann Éasau agus Íosmael linn, a tháinig chun cogaidh inár n-aghaidh agus a bhí ag iarraidh sinn a scrios.
18 Anois, dá bhrí sin, d'ordaigh an rí dúinn an tír a dhaingniú, cathracha Pítom agus Rameses a thógáil, agus iad a dhaingniú don chath, dá dtiocfaidís inár n-aghaidh arís.
19 Cibé duine agaibh as an Éigipt ar fad agus as clann Iosrael a thiocfaidh chun tógála linn, gheobhaidh sé a thuarastal laethúil ón rí, mar atá ordaithe aige dúinn.
20 Agus nuair a chuala an Éigipt agus clann Iosrael uile gach a raibh ráite ag seirbhísigh Fharao, tháinig Pitom agus Ramesees ó na hÉigiptigh agus clann Iosrael chun tógála le seirbhísigh Fharao, ach níor tháinig aon duine de chlann Léiví lena ndeartháireacha chun tógála.
21 Agus tháinig seirbhísigh uile Pharaoh agus a phrionsaí ar dtús le ceilg chun tógála le hIosrael uile mar oibrithe

laethúla ar cíos, agus thug siad a dtuarastal laethúil d'Iosrael ar dtús.
22 Agus thóg seirbhísigh Pharaoh le hIosrael uile, agus bhí siad fostaithe san obair sin le hIosrael ar feadh míosa.
23 Agus ag deireadh na míosa, thosaigh seirbhísigh uile Pharaoh ag cúlú go rúnda ó mhuintir Iosrael gach lá.
24 Agus lean Iosrael ar aghaidh leis an obair an uair sin, ach fuair siad a dtuarastal laethúil ansin, mar bhí cuid de fhir na hÉigipte fós ag déanamh na hoibre le hIosrael an uair sin; dá bhrí sin thug na hÉigiptigh a dtuarastal d'Iosrael sna laethanta sin, ionas go bhféadfaidís féin, na hÉigiptigh a gcomhoibrithe, an tuarastal a fháil as a saothair freisin.
25 Agus i gceann bliana agus ceithre mhí, bhí na hÉigiptigh go léir imithe ó chlann Iosrael, agus fágadh clann Iosrael ina n-aonar ag gabháil don obair.
26 Agus tar éis do na hÉigiptigh go léir cúlú ó chlann Iosrael, d'fhill siad agus rinneadh foréigean agus oifigigh orthu, agus sheas cuid acu os cionn chlann Iosrael mar mhaoir oibre, le go bhfaigheadh siad uathu gach a thug siad dóibh mar phá a saothair.
27 Agus rinne na hÉigiptigh an nós seo le clann Iosrael lá i ndiaidh lae, d'fhonn iad a phianadh ina gcuid oibre.
28 Agus bhí clann Iosrael uile ina n-aonar ag gabháil don obair, agus staon na hÉigiptigh ó aon phá a thabhairt do chlann Iosrael ó shin i leith.
29 Agus nuair a dhiúltaigh cuid de fhir Iosrael oibriú mar gheall ar gan an pá a fháil dóibh, ansin chuir na bailitheoirí agus seirbhísigh Fharao brú orthu agus bhuail siad buillí troma orthu, agus chuir siad iallach orthu filleadh le fórsa, chun oibriú lena ndeartháireacha; mar sin a rinne na hÉigiptigh go léir le clann Iosrael an t-am ar fad.
30 Agus bhí eagla mhór ar chlann Iosrael go léir roimh na hÉigiptigh sa chás seo, agus d'fhill clann Iosrael go léir agus d'oibrigh siad leo féin gan phá.
31 Agus thóg clann Iosrael Pitom agus Rameses, agus rinne clann Iosrael uile an obair, cuid acu ag déanamh brící, agus cuid eile ag tógáil, agus thóg agus dhaingnigh clann Iosrael talamh na hÉigipte go léir agus a ballaí, agus bhí clann Iosrael ag gabháil don obair ar feadh blianta fada, go dtí gur tháinig an t-am inar chuimhnigh an Tiarna orthu agus gur thug sé amach as an Éigipt iad.
32 Ach ní raibh clann Léiví ag obair lena ndeartháireacha Iosrael, ón tús go dtí an lá a ndeachaigh siad amach as an Éigipt.
33 Óir bhí a fhios ag clann Léiví go léir gur labhair na hÉigiptigh na focail seo go léir le meabhlaireacht leis na hIosraeilítigh, agus dá bhrí sin níor ghlac clann Léiví páirt san obair lena ndeartháireacha.
34 Agus níor dhírigh na hÉigiptigh a n-aird ar chlann Léiví a chur ag obair ina dhiaidh sin, ós rud é nach raibh siad lena ndeartháireacha ar dtús, dá bhrí sin d'fhág na hÉigiptigh iad ina n-aonar.
35 Agus lean lámha fhir na hÉigipte orthu ag obair go dian i gcoinne chlann Iosrael, agus chuir na hÉigiptigh iallach ar chlann Iosrael obair a dhéanamh go dian.
36 Agus chuir na hÉigiptigh searbhas ar shaol chlann Iosrael le hobair chrua, i moirtéal agus i mbrící, agus i ngach sórt oibre sa réimse chomh maith.
37 Agus thug clann Iosrael "Mearor, rí na hÉigipte," ar Mhelol rí na hÉigipte, mar gur chuir na hÉigiptigh searbhas ar a saol le gach sórt oibre ina laethanta.
38 Agus an obair uile a chuir na hÉigiptigh ar chlann Iosrael a shaothrú, rinne siad í go dian chun clann Iosrael a phianadh, ach dá mhéad a phianadh siad, is ea is mó a mhéadaigh siad agus a d'fhás siad, agus bhí brón ar na hÉigiptigh de bharr chlann Iosrael.

CAIBIDIL 66

1 Ag an am sin fuair Hadad mac Bhedad rí Eadóm bás, agus tháinig Samla ó Mhesrecah, ó thír chlann an oirthir, i réim ina áit.
2 Sa tríú bliain déag de réimeas Fharó rí na hÉigipte, an céad is fiche cúigiú bliain ó chuaigh clann Iosrael síos go dtí an Éigipt, bhí Samlah ocht mbliana déag i réim ar Eadóm.
3 Agus nuair a tháinig sé i réim, tharraing sé a shluaite amach chun dul agus troid i gcoinne Zepho mac Éilifaz agus chlann Chitim, mar gur chuir siad cogadh i gcoinne Angeas rí na hAfraice, agus scrios siad a arm ar fad.
4 Ach níor phléigh sé leis, óir chuir clann Éasau bac air, ag rá, Ba dhearthair dóibh é. Agus d'éist Samlah le guth chlann Éasau, agus d'fhill sé lena chuid fórsaí uile go tír Eadom, agus níor lean sé ar aghaidh chun troda a dhéanamh i gcoinne Zepho mac Éilifaz.
5 Agus chuala Faraó rí na hÉigipte an scéal seo, á rá, Tá Samlah rí Eadom tar éis cinneadh a dhéanamh troid i gcoinne chlann Chitim, agus ina dhiaidh sin tiocfaidh sé chun troid i gcoinne na hÉigipte.
6 Agus nuair a chuala na hÉigiptigh an scéal seo, mhéadaigh siad an saothar ar chlann Iosrael, ar eagla go ndéanfadh clann Iosrael leo mar a rinne siad leo ina gcogadh le clann Éasau i laethanta Hadad.
7 Dúirt na hÉigiptigh le clann Iosrael, "Déanaigí deifir agus déanaigí bhur gcuid oibre, agus críochnaígí bhur gcúram, agus neartaígí an tír, ar eagla go dtiocfadh clann Éasau bhur ndeartháireacha chun troid inár n-aghaidh, óir is ar bhur son-sa a thiocfaidh siad inár n-aghaidh."
8 Agus rinne clann Iosrael obair fhir na hÉigipte lá i ndiaidh lae, agus chuir na hÉigiptigh isteach ar chlann Iosrael d'fhonn a líon a laghdú sa tír.
9 Ach de réir mar a mhéadaigh na hÉigiptigh an saothar ar chlann Iosrael, is amhlaidh a mhéadaigh agus a líon clann Iosrael, agus líon clann Iosrael an Éigipt ar fad.
10 Agus sa chéad is fiche cúigiú bliain ó dhul Iosrael síos go dtí an Éigipt, chonaic na hÉigiptigh go léir nár éirigh lena gcomhairle in aghaidh Iosrael, ach gur mhéadaigh agus gur fhás siad, agus gur líonadh tír na hÉigipte agus tír Ghóisen de chlann Iosrael.
11 Mar sin tháinig seanóirí uile na hÉigipte agus a cuid saoithe os comhair an rí agus chrom siad síos dó agus shuigh siad os a chomhair.
12 Agus dúirt seanóirí agus críonna na hÉigipte go léir leis an rí, "Go maire an rí go deo; thug tú an chomhairle dúinn i gcoinne chlann Iosrael, agus rinneamar leo de réir bhriathar an rí."
13 Ach de réir mar a mhéadaíonn an saothar, is amhlaidh a mhéadaíonn agus a fhásann siad sa tír, agus féach, tá an tír ar fad lán díobh.

14 Anois dá bhrí sin, a thiarna agus a rí, tá súile na hÉigipte uile ort chun comhairle a thabhairt dóibh le do chuid eagna, trína bhféadfaidís Iosrael a shárú chun iad a scriosadh, nó chun iad a laghdú as an tír; agus d'fhreagair an rí iad ag rá, "Tabhair comhairle daoibh sa chás seo ionas go mbeidh a fhios againn cad atá le déanamh leo."
15 Agus d'fhreagair oifigeach, duine de chomhairleoirí an rí, Iób a bhí mar ainm air, ó Mheaspatáim i dtír Úz, an rí, ag rá,
16 Más maith leis an rí é, éisteadh sé le comhairle a shearbhónta; agus dúirt an rí leis, Labhair.
17 Agus labhair Iób os comhair an rí, na bprionsaí, agus os comhair seanóirí uile na hÉigipte, ag rá,
18 Féach, is comhairle an rí a thug sé roimhe seo maidir le saothar chlann Iosrael an-mhaith, agus níor cheart duit iad siúd a shaothraíonn a bhaint uathu go deo.
19 Ach seo an chomhairle a thugtar trína bhféadfá iad a mhaolú, más maith leis an rí iad a chur faoi chois.
20 Féach, tá eagla orainn roimh chogadh le fada an lá, agus dúirt muid, Nuair a bheidh Iosrael torthúil sa tír, díbreoidh siad sinn as an tír má tharlaíonn cogadh.
21 Más maith leis an rí é, eisíodh foraithne ríoga, agus scríobhadh i ndlíthe na hÉigipte é nach féidir a chúlghairm, go ndoirtfear fuil gach fireannach a bheirtear do chlann Iosrael ar an talamh.
22 Agus tríd an méid seo a dhéanamh agat, nuair a bheidh clann fhireann uile Iosrael básaithe, scoirfidh olc a gcogaí; déanadh an rí amhlaidh agus chuir sé fios ar na mná cabhracha Eabhraise uile agus ordaíodh dóibh an scéal seo a chur i gcrích; agus thaitin an rud leis an rí agus leis na prionsaí, agus rinne an rí de réir bhriathar Iób.
23 Agus chuir an rí fios ar na mná cabhracha Eabhraise, agus Sefra a bhí mar ainm ar cheann acu agus Pua a bhí mar ainm ar an gceann eile.
24 Agus tháinig na mná cabhrach os comhair an rí, agus sheas siad ina láthair.
25 Agus dúirt an rí leo, "Nuair a dhéanfaidh sibh obair bhean chabhrach do na mná Eabhraise, agus a fheiceann sibh iad ar na stóil, más mac é, maróidh sibh é, ach más iníon é, mairfidh sí."
26 Ach mura ndéanfaidh sibh an rud seo, ansin loiscfidh mé sibh féin agus bhur dtithe go léir le tine.
27 Ach bhí eagla Dé ar na mná cabhracha agus níor éist siad le rí na hÉigipte ná lena bhriathra, agus nuair a rug na mná Eabhracha mac nó iníon don bhean chabhrach, ansin rinne an bhean chabhrach gach a raibh riachtanach don leanbh agus ligfeadh sí dó maireachtáil; agus mar sin rinne na mná cabhrach ar feadh an tsaoil.
28 Agus dúradh an scéal seo leis an rí, agus chuir sé fios ar na mná cabhrach agus dúirt sé leo, Cén fáth ar dheineas sibh an rud seo agus ar fhág sibh na páistí beo?
29 Agus d'fhreagair na mná cabhrach agus labhair siad le chéile i láthair an rí, ag rá,
30 Ná ceapadh an rí go bhfuil na mná Eabhracha cosúil leis na mná Éigipteach, óir tá clann Iosrael uile slán, agus sula dtagann an bhean chabhrach chucu bíonn siad ar an saol. Agus maidir linne, do bhanmhaighdeana, níor rugadh aon bhean Eabhrach orainn le fada an lá, óir is mná cabhracha iad na mná Eabhracha uile, mar tá siad slán.
31 Agus chuala an Fharó a gcuid focal agus chreid sé iad sa scéal seo, agus d'imigh na mná cabhrach ón rí, agus rinne Dia go maith leo, agus mhéadaigh an pobal agus d'fhás sé go han-mhór.

CAIBIDIL 67

1 Bhí fear i dtír na hÉigipte de shliocht Léiví, darbh ainm Amram mac Cheath, mhic Léiví, mhic Iosrael.
2 Agus chuaigh an fear seo agus rug sé bean léi, Iochebed iníon Léiví deirfiúr a athar, agus bhí sí céad fiche sé bliana d'aois, agus tháinig sé chuici.
3 Agus ghabh an bhean torrach agus rug sí iníon, agus thug sí Miriam mar ainm uirthi, mar sna laethanta sin bhí na hÉigiptigh tar éis saol chlann Iosrael a mhilleadh.
4 Agus d'fhás sí torrach arís agus rug sí mac agus thug sí Árón mar ainm air, óir i laethanta a gabhála thosaigh Faraó ag doirteadh fuil chlann fhireann Iosrael.
5 Sna laethanta sin fuair Zepho mac Éilifaz mac Éasau, rí Chitim, bás, agus tháinig Iaineas i réim ina áit.
6 Agus bhí Zepho i réim ar chlann Chitim ar feadh caoga bliain, agus fuair sé bás agus cuireadh é i gcathair Nabna i dtír Chitim.
7 Agus tháinig Janeas, duine de na fir chumhachtacha de chlann Chitim, i réim ina dhiaidh agus mhair sé caoga bliain.
8 Agus tar éis bhás rí Chitim theith Balaam mac Bheoir ó thír Chitim, agus chuaigh sé agus tháinig sé go dtí an Éigipt chuig Faraó rí na hÉigipte.
9 Agus ghlac Faraó leis le honóir mhór, óir chuala sé faoina eagna, agus thug sé bronntanais dó agus rinne sé comhairleoir de, agus thug sé mórtas dó.
10 Agus d'fhan Balaam san Éigipt, i ngrá le huaisle uile an rí, agus mhol na huaisle é, óir bhí fonn orthu go léir a eagna a fhoghlaim.
11 Agus sa chéad tríochadú bliain ó dhul Iosrael síos go dtí an Éigipt, shamhlaigh Faraó go raibh sé ina shuí ar a ríchathaoir ríoga, agus thóg sé a shúile agus chonaic sé seanfhear ina sheasamh os a chomhair, agus scálaí i lámha an tseanfhir, scálaí a úsáideann ceannaithe.
12 Agus thóg an seanfhear na scálaí agus chroch sé iad os comhair Pharao.
13 Agus rug an seanfhear le seanóirí uile na hÉigipte agus a huaisle agus a fir mhóra uile, agus cheangail sé le chéile iad agus chuir sé in aon scála amháin iad.
14 Agus thóg sé meannán bainne agus chuir sé sa mheá eile é, agus bhí an meannán i réim os cionn gach ní eile.
15 Agus chuir an fhís uafásach seo iontas ar Pharao, cén fáth go raibh an meannán i réim os cionn gach ní eile, agus dhúisigh Pharao agus féach gur aisling a bhí ann.
16 Agus d'éirigh Faraó go moch ar maidin agus ghlaoigh sé ar a shearbhóntaí uile agus d'inis sé an aisling dóibh, agus tháinig eagla mhór ar na fir.
17 Agus dúirt an rí lena chuid fear críonna go léir, Mínigh, impím oraibh, an aisling a shamhlaigh mé, ionas go mbeidh a fhios agam í.
18 Agus d'fhreagair Balám mac Bheoir an rí agus dúirt leis, Ní chiallaíonn sé seo ach olc mór a thiocfaidh chun cinn in aghaidh na hÉigipte sna laethanta deiridh.
19 Óir beirfear mac d'Iosrael a scriosfaidh an Éigipt go léir agus a háitritheoirí, agus a thabharfaidh clann Iosrael amach as an Éigipt le lámh láidir.

20 Anois, dá bhrí sin, a rí, glac comhairle faoin ábhar seo, chun dóchas agus a n-ionchas a scrios, sula n-éireoidh an t-olc seo i gcoinne na hÉigipte.

21 Agus dúirt an rí le Balám, "Cad a dhéanfaimid le hIosrael? Is cinnte gur ar bhealach áirithe a chomhairligh muid ina gcoinne ar dtús agus nárbh fhéidir linn iad a shárú."

22 Anois, dá bhrí sin, tabhair comhairle duit ina gcoinne freisin chun go mbeimid in ann iad a shárú.

23 Agus d'fhreagair Balám an rí, ag rá, Cuir fios anois agus glaoigh ar do bheirt chomhairleoirí, agus feicfimid cad é a gcomhairle ar an ábhar seo agus ina dhiaidh sin labhróidh do shearbhónta.

24 Agus chuir an rí fios agus ghlaoigh sé ar a bheirt chomhairleoirí, Reúel an Midiánach agus Iób an tUzíteach, agus tháinig siad agus shuigh siad os comhair an rí.

25 Agus dúirt an rí leo, "Féach, chuala sibh beirt an aisling a shamhlaigh mé, agus a léirmhíniú; anois, dá bhrí sin, tabhair comhairle agus faigh amach agus féach cad atá le déanamh le clann Iosrael, ionas go mbeimid in ann iad a shárú sula dtiocfaidh a n-olc chun cinn inár n-aghaidh."

26 Agus d'fhreagair Reúéil an Midiánach an rí agus dúirt sé, Go maire an rí, go maire an rí go deo.

27 Más maith leis an rí é, lig dó scor de na hEabhraigh agus imeacht uathu, agus ná síneadh sé a lámh amach ina gcoinne.

28 Óir is iad seo iad a roghnaigh an Tiarna sna seanlaethanta, agus a thóg sé mar chrannchur dá oidhreacht as measc náisiúin uile an domhain agus ríthe an domhain; agus cé a shín a lámh ina gcoinne gan phionós, nár dhíol a nDia as?

29 Is eol duit go deimhin nuair a chuaigh Abrahám síos go dtí an Éigipt gur chonaic Faraó, iar-rí na hÉigipte, Sárá a bhean chéile agus gur ghlac sé léi mar bhean chéile, óir dúirt Abrahám, 'Is í mo dheirfiúr í,' óir bhí eagla air go maródh fir na hÉigipte é mar gheall ar a mhná céile.

30 Agus nuair a rug rí na hÉigipte Sárá leis, bhuail Dia é féin agus a theaghlach le plá troma, go dtí gur thug sé Sárá a bhean chéile ar ais d'Abrahám, agus ansin a leigheasadh é.

31 Agus phionós Dia Abimelech an Geararach, rí na bhFilistíneach, mar gheall ar Shárá bean Abrahám, trí gach broinn a dhúnadh ó fhear go beithíoch.

32 Nuair a tháinig a nDia chuig Abimelech i mbrionglóid na hoíche agus gur chuir sé uafás air d'fhonn Sárá a thabhairt ar ais d'Abrahám a rug sé leis, agus ina dhiaidh sin pionósaíodh muintir Ghearar go léir mar gheall ar Shárá, ghuigh Abrahám chuig a Dhia ar a son, agus éisteadh leis an achainí agus leighis sé iad.

33 Agus bhí eagla ar Abimelech faoin olc seo go léir a tháinig air féin agus ar a mhuintir, agus d'fhill sé ar Abrahám a bhean chéile Sárá, agus thug sé bronntanais iomadúla dó léi.

34 Rinne sé amhlaidh freisin le hÍosác nuair a thiomáin sé as Ghearar é, agus rinne Dia rudaí iontacha dó, ionas gur thriomaigh srutháin uile Ghearar, agus nár thug a gcrann torthúla toradh.

35 Go dtí gur chuaigh Abimelech ó Ghearar, agus Achúsat duine dá chairde, agus Pichol ceannasaí a shlua, chuige agus gur chrom siad síos agus gur chrom siad síos os a chomhair go talamh.

36 Agus d'iarr siad air guí ar a son, agus ghuigh sé chun an Tiarna ar a son, agus éisteadh leis an Tiarna le hachainí agus leighis sé iad.

37 Saoradh Iacób, an fear simplí, trína ionracas ó láimh a dhearthár Éasau, agus ó láimh Labán an tSiriaigh, deartháir a mháthar, a bhí ag iarraidh a bheatha; mar an gcéanna ó láimh ríthe Chanán uile a tháinig le chéile ina choinne agus ina choinne a chlann chun iad a scrios, agus shaor an Tiarna iad óna lámha, ionas gur chas siad orthu agus gur bhuail siad iad, óir cé a shín a lámh amach ina gcoinne riamh gan phionós?

38 Is cinnte gur thóg an chéad Fharó, athair d'athar, Iósaef mac Iacóib os cionn prionsaí uile thír na hÉigipte nuair a chonaic sé a eagna, óir trína eagna d'fhuascail sé áitritheoirí uile na tíre ón ngorta.

39 Ina dhiaidh sin d'ordaigh sé do Iacób agus dá chlann teacht anuas go dtí an Éigipt, d'fhonn, trína mbua, tír na hÉigipte agus tír Ghóisin a shaoradh ón ngorta.

40 Anois, dá bhrí sin, más maith leat é, ná scrios clann Iosrael, ach mura mian leat go bhfanfaidís san Éigipt, seol amach as seo iad, ionas go rachaidh siad go tír Chanán, an tír inar fhan a sinsir ina gcoigríoch.

41 Agus nuair a chuala an Fharó briathra Ieatró, bhí fearg mhór air leis, agus d'éirigh sé le náire ó láthair an rí, agus chuaigh sé go Midián, a thír féin, agus thug sé bata Iósaef leis.

42 Agus dúirt an rí le hIób an tUzíteach, "Cad a deir tú le hIób, agus cad é do chomhairle i dtaobh na nEabhraigh?"

43 Dúirt Iób leis an rí, "Féach, tá áitritheoirí na tíre uile faoi do smacht; déanadh an rí mar is maith leis."

44 Agus dúirt an rí le Balám, "Cad atá á rá agat, a Bhalám? Abair do bhriathar ionas go n-éistfimid leis."

45 Agus dúirt Balám leis an rí, "Saorfar iad ó gach a chomhairle a thug an rí i gcoinne na nEabhraigh, agus ní bheidh an rí in ann iad a chur i bhfeidhm le haon chomhairle."

46 Óir mura bhfuil tú ag súil le iad a laghdú leis an tine lasrach, ní féidir leat iad a shárú, óir is cinnte gur shaor a nDia Abrahám a n-athair ó Úr na gCaldéach; agus má tá tú ag súil le iad a scrios le claíomh, is cinnte gur saoradh Íosác a n-athair uaidh, agus cuireadh reithe ina áit.

47 Agus mura mbeifeá ag iarraidh iad a laghdú le saothar crua agus dian, ní bheidh tú in ann é sin a dhéanamh fiú, óir rinne a n-athair Iacób seirbhís do Labán i ngach sórt saothair chrua, agus d'éirigh leis.

48 Anois dá bhrí sin, a Rí, éist le mo bhriathra, óir is í seo an chomhairle atá tugtha ina gcoinne, trína mbeidh tú i réim orthu, agus nach gcaillfidh tú uaidh.

49 Más toil leis an rí, lig dó a ordú go gcaithfear san uisce a gcuid páistí uile a bheirfear ón lá seo amach, óir is féidir leat a n-ainm a scriosadh leis seo, óir níor triaileadh aon duine acu ná a n-aithreacha ar an mbealach seo.

50 Agus chuala an rí briathra Bhaláam, agus thaitin an rud leis an rí agus leis na prionsaí, agus rinne an rí de réir bhriathar Bhaláam.

51 Agus d'ordaigh an rí fógra a eisiúint agus dlí a dhéanamh ar fud thír na hÉigipte, ag rá, Gach mac fireannach a bheirtear do na hEabhraigh ón lá seo amach, caithfear san uisce é.

52 Agus ghlaoigh an Fharó ar a shearbhóntaí uile, ag rá, "Imigh anois agus cuir ceist ar fud thír Ghóisin mar a

bhfuil clann Iosrael, agus féach an gcaithfear san abhainn gach mac a bheirtear do na hEabhraigh, ach fágfaidh sibh gach iníon beo.”

53 Agus nuair a chuala clann Iosrael an rud a d’ordaigh Faraó, a gcuid mac léinn a chaitheamh san abhainn, scar cuid den phobal óna mná céile agus lean cuid eile leo.

54 Agus ón lá sin ar aghaidh, nuair a tháinig am na breithe do na mná sin in Iosrael a bhí fanta lena bhfear céile, chuaigh siad amach sa pháirc le breith a thabhairt ann, agus rug siad amach sa pháirc, agus d’fhág siad a gcuid páistí ar an bpáirc agus d’fhill siad abhaile.

55 Agus an Tiarna, a mhionnaigh dá sinsir go ndéanfadh sé iad a iolrú, chuir sé ceann dá aingil sheirbhíse atá ar neamh chun gach leanbh a ní in uisce, chun é a ungadh agus a fhilleadh agus chun dhá chloch réidh a chur ina lámha as a n-ól sé bainne as ceann acu agus mil as an gceann eile, agus thug sé a chuid gruaige fás go dtí a ghlúine, ionas go bhféadfadh sé é féin a chlúdach; chun sólás a thabhairt dó agus cloí leis, trína thrua dó.

56 Agus nuair a bhí trua ag Dia dóibh agus gur mhian leis iad a iolrú ar aghaidh na talún, d’ordaigh sé dá thalamh iad a ghlacadh le go gcoimeádfaí ann iad go dtí am a bhfásfaidís aníos, agus ina dhiaidh sin d’oscail an talamh a bhéal agus chuir sé amach iad agus d’fhás siad amach as an gcathair cosúil le luibh na talún, agus féar na foraoise, agus d’fhill siad ar ais chuig a theaghlach agus ar theach a athar, agus d’fhan siad leo.

57 Agus bhí naíonáin chlann Iosrael ar an talamh cosúil le luibh na páirce, trí ghrásta Dé dóibh.

58 Agus nuair a chonaic na hÉigiptigh go léir an rud seo, chuaigh siad amach, gach duine dá bpáirc féin lena chuing daimh agus lena chéachta, agus threabhadh siad í mar a threabhadh duine an talamh in am an tsíl.

59 Agus nuair a bhí siad ag treabhadh ní raibh siad in ann dochar a dhéanamh do naíonáin chlann Iosrael, agus mar sin mhéadaigh an pobal agus d’fhás sé go han-mhór.

60 Agus d’ordaigh Faraó dá oifigigh dul go Gosen gach lá ag lorg naíonán chlann Iosrael.

61 Agus nuair a bhí ceann á lorg acu agus faighte acu, thóg siad é ó bhrollach a mháthar le fórsa, agus chaith siad san abhainn é, ach d’fhág siad an leanbh baineann lena mháthair; mar sin a rinne na hÉigiptigh leis na hIosraeilítigh ar feadh a shaoil.

CAIBIDIL 68

1 Agus ba ag an am sin a bhí spiorad Dé ar Miriam iníon Amram, deirfiúr Árón, agus chuaigh sí amach agus rinne sí fáistine faoin teach, ag rá, Féach, beirfear mac dúinn ó m’athair agus ó m’mháthair an uair seo, agus sábhálfaidh sé Iosrael ó lámha na hÉigipte.

2 Agus nuair a chuala Amram briathra a iníne, chuaigh sé agus thug sé a bhean ar ais go dtí an teach, tar éis dó í a thiomáint ar shiúl tráth ar ordaigh Faraó gach mac fireannach de theaghlach Iacób a chaitheamh san uisce.

3 Agus rug Amram leis Iochebed a bhean, trí bliana tar éis dó í a thiomáint uaidh, agus tháinig sé chuici agus d’fhás sí torrach.

4 Agus ag deireadh seacht mí óna ginmhilleadh rug sí mac, agus líonadh an teach ar fad le solas mór mar sholas na gréine agus na gealaí tráth a lonrúcháin.

5 Agus nuair a chonaic an bhean an leanbh go raibh sé go hálainn agus taitneamhach don radharc, chuir sí i bhfolach é ar feadh trí mhí i seomra istigh.

6 Sna laethanta sin rinne na hÉigiptigh comhcheilg chun na hEabhraigh go léir a scriosadh ansin.

7 Agus chuaigh mná na hÉigipte go Gosen áit a raibh clann Iosrael, agus d’iompair siad a gcuid ógánach ar a nguaillí, a gcuid naíonán nárbh fhéidir leo labhairt fós.

8 Agus sna laethanta sin, nuair a bhí mná chlann Iosrael ag breith, chuir gach bean a mac i bhfolach ó na hÉigiptigh, le nach mbeadh a fhios ag na hÉigiptigh faoina mbreith, agus nach scriosfaidís as an tír iad.

9 Agus tháinig na mná Éigipteacha go Gosen agus a gcuid páistí nárbh fhéidir leo labhairt ar a nguaillí, agus nuair a tháinig bean Éigipteach isteach i dteach mná Eabhraí thosaigh a leanbh ag caoineadh.

10 Agus nuair a ghlaodh sé, d’fhreagair an leanbh a bhí sa seomra istigh é, agus chuaigh mná na hÉigipte agus d’inis siad é i dteach Fharao.

11 Agus chuir Faraó a oifigigh amach chun na páistí a thógáil agus iad a mharú; mar sin a rinne na hÉigiptigh leis na mná Eabhraise an t-am ar fad.

12 Agus ba ag an am sin, tuairim is trí mhí ó cheilt Iochebed a mac, a tháinig an scéal chun solais i dteach Pharaoh.

13 Agus rinne an bhean deifir a mac a thabhairt léi sular tháinig na hoifigigh, agus thug sí dó cófra luachair, agus chuir sí é le slaib agus le pic, agus chuir sí an leanbh ann, agus leag sí é sna bratacha ar bhruach na habhann.

14 Agus sheas a dheirfiúr Miriam i bhfad uaidh le fios a bheith aici cad a dhéanfaí leis, agus cad a tharlódh dá briathra.

15 Agus chuir Dia teas uafásach amach ag an am sin i dtír na hÉigipte, a dhóigh feoil an duine cosúil leis an ngrian ina ciorcal, agus chuir sé brú mór ar na hÉigiptigh.

16 Agus chuaigh na hÉigiptigh go léir síos chun folcadh san abhainn, de bharr an teasa mhillteach a dhóigh a gcuid feola.

17 Agus chuaigh Baitia, iníon Fharó, chun folcadh san abhainn freisin, de bharr an teasa mhóir, agus shiúil a cailíní ar bhruach na habhann, agus mná uile na hÉigipte chomh maith.

18 Agus thóg Baitia a súile suas i dtreo na habhann, agus chonaic sí an áirc ar an uisce, agus chuir sí a cailín aimsire chun í a thabhairt.

19 Agus d’oscail sí é agus chonaic sí an leanbh, agus féach, bhí an naíonán ag gol, agus ghabh sí trua dó, agus dúirt sí, Is duine de na páistí Eabhracha é seo.

20 Agus bhí fonn ar mhná uile na hÉigipte a bhí ag siúl ar bhruach na habhann cíoch a thabhairt dó, ach ní dhéanfadh sé cíoch, óir ba é an Tiarna a rinne an rud sin, d’fhonn é a thabhairt ar ais chuig cíoch a mháthar.

21 Agus bhí a dheirfiúr Miriam ag an am sin i measc na mban Éigipteach ar bhruach na habhann, agus chonaic sí an rud seo agus dúirt sí le hiníon an Fharó, An rachaidh mé agus an dtabharfaidh mé altra de na mná Eabhraise, ionas go ndéanfaidh sí an leanbh a chothú duit?

22 Agus dúirt iníon Pharao léi, “Imigh leat.” Chuaigh an bhean óg agus ghlaoigh sí ar mháthair an linbh.

23 Agus dúirt iníon Fharao le hIochebed, “Tóg an leanbh seo leat agus tabhair cíoch dó, agus íocfaidh mé do

thuarastal leat, dhá phíosa airgid in aghaidh an lae.” Agus rug an bhean an leanbh agus thug sí cíoch dó.

24 Agus tar éis dhá bhliain, nuair a d’fhás an leanbh aníos, thug sí chuig iníon Fharao é, agus bhí sé aici mar mhac, agus thug sí Maois mar ainm air, óir dúirt sí, Mar gur tharraing mé amach as an uisce é.

25 Agus thug a athair Amram Cábar mar ainm air, óir, a dúirt sé, “Is leis a bhí baint aige lena bhean a raibh sé tar éis diúltú di.”

26 Agus thug Iochebed a mháthair Iacútíel mar ainm air, “Mar,” a dúirt sí, “Tá súil agam leis ón Uilechumhachtach,” agus thug Dia ar ais dom é.”

27 Agus thug a dheirfiúr Miriam Iered air, óir chuaigh sí síos ina dhiaidh go dtí an abhainn le fios a bheith aici cad a bheadh ina dheireadh.

28 Agus thug a dheartháir Áron Abi Zanúch mar ainm air, ag rá, D’fhág m’athair mo mháthair agus d’fhill sé chuici ar a shon.

29 Agus thug Ceath athair Amram Abigdor mar ainm air, mar gur dheisigh Dia, ar a shon, an bhearna a bhí i dteach Iacób, ionas nach bhféadfaidís a gclann fhireann a chaitheamh san uisce feasta.

30 Agus thug a n-altra Abi Socho air, ag rá, Bhí sé i bhfolach ina bhothán ar feadh trí mhí, ar son chlann Ham.

31 Agus thug Iosrael uile Seamaiá mac Netaneel mar ainm air, óir dúirt siad, ‘Ina laethanta chuala Dia a nglaoch agus tharrtháil sé iad óna n-ionsaitheoirí.’

32 Agus bhí Maois i dteach Fharao, agus bhí sé ag Baitia, iníon Fharao, mar mhac, agus d’fhás Maois aníos i measc chlann an rí.

CAIBIDIL 69

1 Agus fuair rí Eadom bás sna laethanta sin, san ochtú bliain déag dá réimeas, agus cuireadh é ina theampall a thóg sé dó féin mar áit chónaithe ríoga i dtír Eadom.

2 Agus chuir clann Éasau teachtairí go Peatóir atá ar an abhainn, agus thug siad leo as sin fear óg le súile áille agus cuma thaitneamhach air, Saul a bhí mar ainm air, agus rinne siad rí de orthu in áit Shamla.

3 Agus bhí Saul i réim ar chlann Éasau uile i dtír Eadóm ar feadh daichead bliain.

4 Agus nuair a chonaic Faraó rí na hÉigipte nár éirigh leis an gcomhairle a thug Balaam do chlann Iosrael, ach go raibh siad fós torthúil, ag iolrú agus ag fás ar fud thír na hÉigipte,

5 Ansin d’ordaigh Faraó sna laethanta sin fógra a eisiúint ar fud na hÉigipte chuig clann Iosrael, ag rá, Ní laghdódh aon duine aon chuid dá shaothar laethúil.

6 Agus an fear a gheofar easnamhach ina shaothar a dhéanann sé go laethúil, cibé acu i moirtéal nó i mbrící, cuirfear a mhac is óige ina áit.

7 Agus neartaigh saothar na hÉigipte ar chlann Iosrael sna laethanta sin, agus féach, dá mbeadh bríce amháin in easnamh i saothar laethúil aon duine, thóg na hÉigiptigh a mhac ab óige le fórsa óna mháthair, agus chuir siad isteach sa bhfoirgneamh é in áit na bríce a bhí fágtha in easnamh ar a athair.

8 Agus rinne fir na hÉigipte amhlaidh le clann Iosrael uile lá i ndiaidh lae, na laethanta ar feadh tréimhse fada.

9 Ach ní raibh treibh Léiví ag obair leis na hIosraeilítigh, a ndeartháireacha, ag an am sin ó thús, óir bhí a fhios ag clann Léiví an chleasaíocht a bhí ag na hÉigiptigh ar dtús i leith na nIosraeilítigh.

CAIBIDIL 70

1 Agus sa tríú bliain ó rugadh Maois, bhí Faraó ina shuí ag fleá, agus bhí Alparanit an bhanríon ina suí ar a dheis agus Baitia ar a chlé, agus an buachaill Maois ina luí ar a hucht, agus Balám mac Bheoir lena bheirt mhac, agus prionsaí uile na ríochta ina suí ag bord i láthair an rí.

2 Agus shín an buachaill a lámh amach ar cheann an rí, agus thóg sé an choróin de cheann an rí agus chuir sé ar a cheann féin í.

3 Agus nuair a chonaic an rí agus na prionsaí an obair a rinne an buachaill, tháinig uafás ar an rí agus ar na prionsaí, agus chuir fear amháin ionadh in iúl dá chomharsa.

4 Agus dúirt an rí leis na prionsaí a bhí os a chomhair ag bord, “Cad a deir sibhse agus cad a deir sibh, a phrionsaí, sa chás seo, agus cad é an breithiúnas a thabharfar ar an mbuachaill mar gheall ar an ngníomh seo?”

5 Agus d’fhreagair Balám mac Bheoir an draoi os comhair an rí agus na bprionsaí, agus dúirt sé, “Cuimhnigh anois, a thiarna agus a rí, an aisling a shamhlaigh tú ó shin, agus an aisling a mhínigh do shearbhónta duit.”

6 Anois, dá bhrí sin, is mac de chlann na nEabhrach é seo, a bhfuil spiorad Dé ann, agus ná ceapadh mo thiarna an rí gur gan eolas a rinne an buachaill seo an rud seo.

7 Óir is buachaill Eabhraise é, agus tá eagna agus tuiscint aige, cé gur leanbh fós é, agus le heagna a rinne sé é seo agus roghnaigh sé ríocht na hÉigipte dó féin.

8 Óir is é seo nós na nEabhraigh uile ríthe agus a n-uaisle a mhealladh, na rudaí seo go léir a dhéanamh go seiftiúil, d’fhonn crith a chur ar ríthe an domhain agus ar a gcuid fear.

9 Is eol duit go deimhin gur mar seo a rinne Abrahám, a n-athair, a mheall arm Nimrod rí Bhabilóin agus Abimelech rí Ghearar, agus gur ghabh sé seilbh ar thír chlann Het agus ar ríocht Chanán uile.

10 Agus gur tháinig sé anuas go dtí an Éigipt agus gur dhúirt sé faoi Shárá a bhean chéile, Is í mo dheirfiúr í, chun an Éigipt agus a rí a chur amú.

11 Rinne a mhac Íosác amhlaidh freisin nuair a chuaigh sé go Gearar agus a chónaigh ann, agus bhuaigh a neart ar arm Abimelech rí na bhFilistíneach.

12 Bhí sé ag smaoineamh freisin ar ríocht na bhFilistíneach a chur ar ceal, ag rá gurbh í Rebeca a bhean chéile a dheirfiúr.

13 Bhí Iacób fealltach lena dheartháir freisin, agus bhain sé a cheart breithe agus a bheannacht uaidh.

14 Chuaigh sé ansin go Padan-Aram go teach Labán, deartháir a mháthar, agus fuair sé a iníon, a chuid eallaigh agus gach a raibh aige uaidh go seiftiúil, agus theith sé agus d’fhill sé ar ais go tír Chanán chuig a athair.

15 Dhíol a mhic a ndeartháir Iósaef, a chuaigh síos go dtí an Éigipt agus a rinneadh sclábhaí de, agus a cuireadh i bpríosún ar feadh dhá bhliain déag.

16 Go dtí gur shamhlaigh an iar-Fharao brionglóidí, agus gur tharraing sé amach as an bpríosún é, agus gur ardaigh

sé é os cionn gach prionsaí san Éigipt de bharr gur léirigh sé a bhrionglóidí dó.

17 Agus nuair a chuir Dia gorta ar fud na tíre, chuir sé fios ar a athair agus ar a dheartháireacha go léir, agus ar theaghlach a athar ar fad, agus thug sé leo é, agus chothaigh sé iad gan phraghas ná luach saothair, agus cheannaigh sé na hÉigiptigh mar sclábhaithe.

18 Anois, dá bhrí sin, a thiarna a rí, féach, tá an leanbh seo tar éis teacht chun cinn ina n-áit san Éigipt, le déanamh de réir a ngníomhartha agus le magadh a dhéanamh le gach rí, prionsa agus breitheamh.

19 Más maith leis an rí é, lig dúinn a chuid fola a dhoirteadh ar an talamh anois, ar eagla go bhfásfaidh sé suas agus go mbainfidh sé an rialtas as do láimh, agus go gcaillfidh dóchas na hÉigipte tar éis dó a bheith i réim.

20 Agus dúirt Balám leis an rí, “Glaoimis ar bhreithiúna uile na hÉigipte agus ar a saoithe, agus cuirfimid in iúl dúinn an bhfuil an breithiúnas báis dlite don bhuachaill seo mar a dúirt tú, agus ansin cuirfimid chun báis é.”

21 Agus chuir Faraó fios agus ghlaoigh sé ar gach saoi san Éigipt agus tháinig siad os comhair an rí, agus tháinig aingeal an Tiarna ina measc, agus bhí sé cosúil le duine de shaoi na hÉigipte.

22 Agus dúirt an rí leis na saoithe, “Is cinnte gur chuala sibh cad a rinne an buachaill Eabhraiseach seo atá sa teach, agus gur mar sin a thug Balaam breithiúnas sa scéal.”

23 Tabhair breithiúnas oraibh féin anois agus féach cad atá dlite don bhuachaill as an ngníomh a rinne sé.

24 Agus d’fhreagair an t-aingeal, a raibh cuma duine de shaoi Pharao air, agus dúirt sé mar seo a leanas, i láthair shaoi uile na hÉigipte agus i láthair an rí agus na bprionsaí:

25 Más toil leis an rí, cuireadh an rí fios ar fhir a thabharfaidh cloch óinics agus gual tine os a chomhair, agus a chuirfidh iad os comhair an linbh, agus má shíneann an leanbh a lámh amach agus má thógann sé an chloch óinics, ansin beidh a fhios againn gur le heagna a rinne an t-ógánach gach a ndearna sé, agus ní mór dúinn é a mharú.

26 Ach má shíneann sé a lámh amach ar an ngual, ansin beidh a fhios againn nach le heolas a rinne sé an rud seo, agus mairfidh sé.

27 Agus bhí an rud go maith i súile an rí agus na bprionsaí, agus rinne an rí de réir bhriathar aingeal an Tiarna.

28 Agus d’ordaigh an rí an chloch óinics agus an gual a thabhairt agus a chur os comhair Mhaois.

29 Agus chuir siad an buachaill os a gcomhair, agus rinne an buachaill iarracht a lámh a shíneadh amach chuig an gcloch óinics, ach rug aingeal an Tiarna ar a lámh agus chuir sé ar an ngual í, agus múchadh an gual ina láimh, agus thóg sé suas í agus chuir sé ina bhéal í, agus dhóigh sé cuid dá liopaí agus cuid dá theanga, agus tháinig tromas ina bhéal agus ina theanga air.

30 Agus nuair a chonaic an rí agus na prionsaí é seo, thuig siad nár ghníomhaigh Maois go ciallmhar nuair a bhain sé an choróin de cheann an rí.

31 Mar sin, staon an rí agus na prionsaí ón leanbh a mharú, agus d’fhan Maois i dteach Fharó ag fás aníos, agus bhí an Tiarna leis.

32 Agus fad a bhí an buachaill i dteach an rí, bhí corcra air agus d’fhás sé suas i measc chlann an rí.

33 Agus nuair a d’fhás Maois aníos i dteach an rí, mheas Baitia iníon Fharó gur mac í, agus thug teaghlach uile Fharó onóir dó, agus bhí eagla ar fhir uile na hÉigipte roimhe.

34 Agus théadh sé amach gach lá agus tháinig sé isteach i dtír Ghóisin, áit a raibh a dheartháireacha clann Iosrael, agus chonaic Maois iad gach lá i nganntanas anála agus i saothar crua.

35 Agus d’fhiafraigh Maois díobh, ag rá, Cén fáth a bhfuil an obair seo á déanamh daoibh ó lá go lá?

36 Agus d’inis siad dó gach a tharla dóibh, agus na horduithe uile a chuir Faraó orthu roimh a bhreith.

37 Agus d’inis siad dó na comhairle uile a bhí comhairle tugtha ag Balám mac Bheoir ina gcoinne, agus an comhairle a bhí tugtha aige ina choinne freisin d’fhonn é a mharú nuair a bhain sé coróin an rí dá cheann.

38 Agus nuair a chuala Maois na nithe seo, las a fhearg in aghaidh Bhaláam, agus d’iarr sé é a mharú, agus bhí sé i luíochán air lá i ndiaidh lae.

39 Agus bhí eagla ar Bhaláam roimh Mhaois, agus d’éirigh sé féin agus a bheirt mhac agus d’imigh siad as an Éigipt, agus theith siad agus thug siad a n-anamacha ar láimh agus thug siad iad féin go tír Chuis go Cicianus, rí Chuis.

40 Agus Maois i dteach an rí ag dul amach agus ag teacht isteach, thug an Tiarna fabhar dó i súile Fharó, agus i súile a sheirbhíseach uile, agus i súile mhuintir uile na hÉigipte, agus bhí grá mór acu do Mhaois.

41 Agus tháinig an lá a chuaigh Maois go Gosen chun a dheartháireacha a fheiceáil, agus chonaic sé clann Iosrael ina n-ualaí agus ina saothar crua, agus bhí brón ar Mhaois dá mbarr.

42 Agus d’fhill Maois ar an Éigipt agus tháinig sé go teach Fharao, agus tháinig sé os comhair an rí, agus chrom Maois síos os comhair an rí.

43 Agus dúirt Maois le Faraó, “A thiarna, táim tagtha chun iarratas beag a iarraidh ort; ná lig dom mo aghaidh a thabhairt uait gan bhrí.” Agus dúirt Faraó leis, “Labhair.”

44 Agus dúirt Maois le Faraó, “Tabhair lá amháin do do shearbhóntaí, clann Iosrael atá i nGósen, le scíth a ligean óna saothar.”

45 Agus d’fhreagair an rí Maois agus dúirt sé, Féach, táim tar éis do ghnúis a ardú sa rud seo chun d’iarratas a chomhlíonadh.

46 Agus d’ordaigh Faraó fógra a scaoileadh ar fud na hÉigipte agus Ghóiséine, ag rá,

47 Seo mar a deir an rí libh, a chlann Iosrael uile, ar feadh sé lá déanfaidh sibh bhur saothar agus bhur saothar, ach ar an seachtú lá scíthfidh sibh, agus ní dhéanfaidh sibh aon obair, mar sin déanfaidh sibh na laethanta ar fad, mar a d’ordaigh an rí agus Maois mac Bhatia.

48 Agus bhí áthas ar Mhaois faoin rud seo a thug an rí dó, agus rinne clann Iosrael uile mar a d’ordaigh Maois dóibh.

49 Óir ba ón Tiarna a bhí an rud seo do chlann Iosrael, óir bhí an Tiarna tosaithe ag cuimhneamh ar chlann Iosrael chun iad a shábháil ar mhaithe lena n-aithreacha.

50 Agus bhí an Tiarna le Maois agus scaipeadh a chlú ar fud na hÉigipte.

51 Agus tháinig clú agus cáil ar Mhaois i súile na nÉigipteach uile, agus i súile chlann Iosrael uile, ag iarraidh leas a mhuintire Iosrael agus ag labhairt focail síochána fúthu leis an rí.

CAIBIDIL 71

1 Agus nuair a bhí Maois ocht mbliana déag d'aois, bhí fonn air a athair agus a mháthair a fheiceáil agus chuaigh sé chucu go Gosen. Agus nuair a tháinig Maois i ngar do Gosen, tháinig sé go dtí an áit a raibh clann Iosrael ag obair, agus thug sé faoi deara a n-ualaí, agus chonaic sé Éigipteach ag bualadh duine dá dheartháireacha Eabhraise.
2 Agus nuair a chonaic an fear a buaileadh Maois, rith sé chuige ag lorg cabhrach, óir bhí meas mór ar Mhaois i dteach Fharao, agus dúirt sé leis, "Féach orm, a thiarna, tháinig an tÉigipteach seo isteach i mo theach san oíche, cheangail sé mé, agus tháinig sé chuig mo bhean chéile i mo láthair, agus anois tá sé ag iarraidh mo shaol a bhaint de."
3 Agus nuair a chuala Maois an drochscéal seo, las a fhearg in aghaidh an Éigiptigh, agus chas sé an bealach seo agus an bealach eile, agus nuair a chonaic sé nach raibh aon duine ann, bhuail sé an Éigipteach agus chuir sé i bhfolach é sa ghaineamh, agus shaor sé an tEabhraigh ó láimh an té a bhuail é.
4 Agus chuaigh an tEabhraiseach abhaile, agus d'fhill Maois ar a theach, agus chuaigh sé amach agus tháinig sé ar ais go teach an rí.
5 Agus nuair a d'fhill an fear abhaile, smaoinigh sé ar a bhean chéile a thréigean, óir ní raibh sé ceart i dteach Iacóib go dtiocfadh fear ar bith chuig a bhean chéile tar éis di a bheith truaillithe.
6 Agus chuaigh an bhean agus d'inis sí dá deartháireacha, agus bhí deartháireacha na mná ag iarraidh é a mharú, agus theith sé abhaile agus d'éalaigh sé.
7 Agus ar an dara lá chuaigh Maois amach chuig a dheartháireacha, agus chonaic sé, agus féach, bhí beirt fhear ag argóint, agus dúirt sé leis an drochdhuine, Cén fáth a bhfuil tú ag bualadh do chomharsa?
8 Agus d'fhreagair sé é agus dúirt leis, "Cé a cheap thú mar phrionsa agus mar bhreitheamh orainn? An gceapann tú mé a mharú mar a mharaigh tú an tÉigipteach?" Agus bhí eagla ar Mhaois agus dúirt sé, "Is cinnte go bhfuil an scéal ar eolas?"
9 Agus chuala Faraó faoin scéal seo, agus d'ordaigh sé Maois a mharú, agus chuir Dia a aingeal uaidh, agus thaispeáin sé do Faraó i gcosúlacht captaen garda.
10 Agus thóg aingeal an Tiarna an claíomh ó láimh chaptaen na ngardaí, agus bhain sé a cheann de leis, óir rinneadh cosúlacht chaptaen na ngardaí i gcosúlacht Mhaois.
11 Agus rug aingeal an Tiarna ar dheis Mhaois, agus thug sé amach as an Éigipt é, agus chuir sé ó lasmuigh de theorainneacha na hÉigipte é, achar daichead lá taistil.
12 Agus d'fhan Árón a dheartháir ina aonar i dtír na hÉigipte, agus rinne sé fáistine do chlann Iosrael, ag rá,
13 Mar seo a deir an Tiarna, Dia bhur sinsear: Caithigí uathu, gach duine, na gráineálacha a bhí i súile a shúl, agus ná truailligí sibh féin le híola na hÉigipte.
14 Agus d'éirigh clann Iosrael as a riocht agus níor éist siad le hAaron an uair sin.
15 Agus shíl an Tiarna iad a scriosadh, mura mbeadh cuimhne ag an Tiarna ar an gconradh a rinne sé le hAbrahám, Íosác agus Iacób.
16 Sna laethanta sin, lean lámh Fharó de bheith dian i gcoinne chlann Iosrael, agus chuir sé brú agus leatrom orthu go dtí an t-am ar chuir Dia a bhriathar amach agus ar thug sé aird orthu.

CAIBIDIL 72

1 Agus sna laethanta sin bhí cogadh mór idir clann Chuis agus clann an oirthir agus Aram, agus d'éirigh siad amach in aghaidh rí Chuis a raibh siad faoina smacht.
2 Mar sin chuaigh Ciciánus rí Cuis amach le clann Cuis uile, pobal chomh líonmhar leis an ngaineamh, agus chuaigh sé chun troid in aghaidh Aram agus clann an oirthir, chun iad a chur faoi smacht.
3 Agus nuair a chuaigh Kikianus amach, d'fhág sé Balaam an draoi, agus a bheirt mhac, chun an chathair a chosaint, agus an cineál is ísle de mhuintir na tíre.
4 Mar sin chuaigh Kikianus amach go hAram agus clann an oirthir, agus throid sé ina gcoinne agus bhuail sé iad, agus thit siad go léir gortaithe os comhair Kikianus agus a mhuintire.
5 Agus ghabh sé go leor acu i mbraighdeanas agus chuir sé faoi smacht iad mar a bhí ar dtús, agus chuir sé campa ar a dtír chun ómós a fháil uathu mar is gnách.
6 Agus nuair a d'fhág rí Cush Balaam mac Beor é chun an chathair agus boicht na cathrach a chosaint, d'éirigh sé suas agus chomhairligh sé le muintir na tíre éirí amach i gcoinne an rí Kikianus, gan ligean dó dul isteach sa chathair nuair a thiocfadh sé abhaile.
7 Agus d'éist muintir na tíre leis, agus thug siad mionn dó agus rinne siad rí de orthu, agus a bheirt mhac ina gceannairí ar an arm.
8 Mar sin d'éirigh siad suas agus thóg siad ballaí na cathrach ag an dá choirnéal, agus thóg siad foirgneamh thar a bheith láidir.
9 Agus ag an tríú cúinne thochail siad díoga gan líon, idir an chathair agus an abhainn a bhí timpeall ar thír Chuis ar fad, agus phléasc siad uiscí na habhann amach ann.
10 Ag an gceathrú cúinne bhailigh siad líon mór nathracha lena ngeasa agus lena ngearrthachtaí, agus dhaingnigh siad an chathair agus chónaigh siad inti, agus ní dheachaigh aon duine amach ná isteach rompu.
11 Agus throid Kikianus in aghaidh Aram agus chlann an oirthir agus chuir sé faoi chois iad mar a bhí roimhe, agus thug siad a ngnáth-cháin dó, agus d'imigh sé agus d'fhill sé ar a thír.
12 Agus nuair a tháinig Ciciánus rí Cuis i ngar dá chathair agus captaein na bhfórsaí uile leis, thóg siad a súile suas agus chonaic siad go raibh ballaí na cathrach tógtha suas agus ardaithe go mór, agus mar sin chuir sé seo iontas ar na fir.
13 Agus dúirt siad lena chéile, "Is é an fáth gur chonaic siad go raibh moill orainn sa chath agus gur chuir siad eagla mhór orainn, agus dá bhrí sin rinne siad an rud seo agus thóg siad ballaí na cathrach agus dhaingnigh siad iad ionas nach dtiocfadh ríthe Chanán chun catha ina gcoinne."
14 Mar sin chuaigh an rí agus na trúpaí i ngar do dhoras na cathrach agus d'fhéach siad suas agus féach, bhí geataí uile na cathrach dúnta, agus ghlaoigh siad ar na gardaí, ag rá, Oscail dúinn, ionas go bhféadfaimis dul isteach sa chathair.
15 Ach dhiúltaigh na gardaí oscailt dóibh de réir ordaithe Bhaláam an draoi, a rí, agus níor lig siad dóibh dul isteach ina gcathair.

16 Mar sin chuir siad cath orthu os comhair gheata na cathrach, agus thit céad tríocha fear den arm ag Cikianus an lá sin.

17 Agus an lá dár gcionn lean siad orthu ag troid agus throid siad ar bhruach na habhann; rinne siad iarracht dul thar bráid ach níorbh fhéidir leo, agus mar sin chuaigh cuid acu go tóin poill agus fuair siad bás.

18 Mar sin d'ordaigh an rí dóibh crainn a ghearradh síos chun raftaí a dhéanamh, ar a bhféadfaidís dul chucu, agus rinne siad amhlaidh.

19 Agus nuair a shroich siad áit na ndíog, bhí na huiscí ag rothlú le muilte, agus bádh dhá chéad fear ar dheich rafta.

20 Agus ar an tríú lá tháinig siad chun troda ag an taobh inar raibh na nathracha, ach ní fhéadfaidís druidim ann, óir mharaigh na nathracha céad seachtó fear díobh, agus scoir siad de bheith ag troid in aghaidh Cuis, agus chuir siad léigear ar Cuis ar feadh naoi mbliana, gan aon duine ag teacht amach ná isteach.

21 Ag an am sin a raibh an cogadh agus an léigear i gcoinne Chúis, theith Maois as an Éigipt ó Fharó a bhí ag iarraidh é a mharú as an Éigipteach a mharú.

22 Agus bhí Maois ocht mbliana déag d'aois nuair a theith sé as an Éigipt ó láthair Pharao, agus theith sé agus d'éalaigh sé go campa Kikianus, a bhí ag léigear Cush ag an am sin.

23 Agus bhí Maois naoi mbliana i gcampa Chikianus rí Cuis, an t-am ar fad a bhí siad ag léigear Cuis, agus chuaigh Maois amach agus tháinig sé isteach leo.

24 Agus bhí grá ag an rí agus ag na prionsaí agus ag na fir laochra go léir do Mhaois, óir bhí sé mór agus fiúntach, bhí a airde cosúil le leon uasal, bhí a aghaidh cosúil leis an ngrian, agus bhí a neart cosúil le leon, agus ba chomhairleoir don rí é.

25 Agus i ndeireadh naoi mbliana, ghabh galar marfach Kikianus, agus bhuaigh a bhreoiteacht air, agus fuair sé bás ar an seachtú lá.

26 Mar sin, chuir a shearbhóntaí balsamú air agus d'iompair siad é agus chuir siad faoi adhlac é os comhair gheata na cathrach i dtuaisceart thír na hÉigipte.

27 Agus thóg siad foirgneamh galánta láidir agus ard os a chionn, agus chuir siad clocha móra faoi.

28 Agus ghrean scríobhaithe an rí ar na clocha sin cumhacht uile a rí Kikianus, agus na cathanna uile a throid sé, féach, tá siad scríofa ansin inniu.

29 Anois, tar éis bhás Kikianus rí Cuis, chuir an cogadh brón mór ar a chuid fear agus trúpaí.

30 Dúirt siad lena chéile, "Tabhair comhairle dúinn faoi cad atá le déanamh againn an uair seo, ó tharla go bhfuil naoi mbliana caite againn sa fhásach ónár dtithe."

31 Má deirimid go dtroidfimid i gcoinne na cathrach, gortófar nó marófar go leor againn, agus má fhanfaimid anseo sa léigear, gheobhaidh muid bás freisin.

32 Óir anois cloisfidh ríthe Aram agus clann an oirthir go léir go bhfuil ár rí marbh, agus ionsaíoidh siad sinn go tobann ar bhealach naimhdeach, agus troidfidh siad inár n-aghaidh agus ní fhágfaidh siad aon iarsma againn.

33 Anois, dá bhrí sin, téimis agus ceapaimis rí orainn, agus fanaimis faoin léigear go dtí go dtabharfar an chathair dúinn.

34 Agus bhí fonn orthu fear a roghnú mar rí an lá sin as arm Kikianus, agus ní bhfuair siad aon duine dá rogha féin cosúil le Maois le bheith ina rí orthu.

35 Agus rinne siad deifir agus bhain gach fear a chuid éadaigh díobh agus chaith siad ar an talamh iad, agus rinne siad carn mór agus chuir siad Maois air.

36 Agus d'éirigh siad suas agus shéid siad na trumpaí agus ghlaoigh siad amach os a chomhair agus dúirt siad, "Go maire an rí, go maire an rí!"

37 Agus mhionnaigh an pobal agus na huaisle go léir dó Adóniá an bhanríon, an Cusíteach, bean Chicíanus, a thabhairt dó mar bhean chéile, agus rinne siad Maois ina rí orthu an lá sin.

38 Agus d'eisigh muintir uile Chúis fógra an lá sin, ag rá, "Caithfidh gach duine rud éigin a thabhairt do Mhaois de na rudaí atá ina sheilbh."

39 Agus scaip siad bileog ar an gcarn, agus chaith gach fear rud éigin dá chuid féin ann, fáinne óir ag duine acu agus bonn ag an duine eile.

40 Chomh maith leis sin, chaith clann Cuis clocha óinicse, bdelliam, péarlaí agus marmar ar an gcarn faoi bhráid Mhaois, chomh maith le hairgead agus ór go flúirseach.

41 Agus ghlac Maois an t-airgead agus an t-ór go léir, na soithí go léir, agus na clocha bdelliam agus óinics, a thug clann Chúis go léir dó, agus chuir sé iad i measc a chuid seoda.

42 Agus bhí Maois i réim ar chlann Chuis an lá sin, in áit Chikianus rí Chuis.

CAIBIDIL 73

1 Sa chúigiú bliain is caoga de réimeas Fharó rí na hÉigipte, is é sin sa seachtú bliain is caoga ó dhul clann Iosrael síos go dtí an Éigipt, tháinig Maois i réim i gCúis.

2 Bhí Maois seacht mbliana is fiche d'aois nuair a thosaigh sé ag réimeas ar Chúis, agus bhí sé i réim ar feadh daichead bliain.

3 Agus dheonaigh an Tiarna fabhar agus grásta do Mhaois i súile chlann uile Chuis, agus bhí grá mór ag clann Chuis dó, agus mar sin bhí fabhar ag an Tiarna agus ag daoine do Mhaois.

4 Agus ar an seachtú lá dá réimeas, chruinnigh clann Chúis uile le chéile agus tháinig siad os comhair Mhaois agus chrom siad síos dó go talamh.

5 Agus labhair na páistí uile le chéile i láthair an rí, ag rá, "Tabhair comhairle dúinn ionas go bhfeicfimid cad atá le déanamh leis an gcathair seo."

6 Óir tá naoi mbliana anois againn ag cur léigear timpeall na cathrach, agus ní fhacamar ár gclann ná ár mná céile.

7 Mar sin d'fhreagair an rí iad, ag rá, Má éistfidh sibh le mo ghlór i ngach a n-ordóidh mé daoibh, tabharfaidh an Tiarna an chathair inár lámha agus cuirfimid faoi chois í.

8 Óir má throidimid leo mar sa chath roimhe seo a bhí againn leo roimh bhás Kikianus, titfidh go leor againn síos gortaithe mar a bhí roimhe.

9 Anois, dá bhrí sin, seo comhairle daoibh sa chás seo; má éistfidh sibh le mo ghlór, tabharfar an chathair inár lámha.

10 Mar sin d'fhreagair na fórsaí uile an rí, ag rá, Déanfaimid gach a n-ordóidh ár dtiarna.

11 Agus dúirt Maois leo, "Téigí tríd agus glaoigí guth ar fud an champa chuig an bpobal uile, ag rá,

12 Mar seo a deir an rí, Téigh isteach sa choill agus tabhair leat cuid de na sléibhte óga den chorc, ógán ina láimh ag gach fear.

13 Agus aon duine a sháraíonn focal an rí, agus nach dtabharfaidh a mhac leis, gheobhaidh sé bás, agus tógfaidh an rí a chuid uile.

14 Agus nuair a thabharfaidh tú leo iad beidh siad faoi do chúram, tógfaidh tú iad go dtí go bhfásfaidh siad aníos, agus múinfidh tú dóibh conas rith orthu, mar is gnách le hógánaigh na seabhaice.

15 Chuala clann uile Chúis briathra Mhaois, agus d'éirigh siad suas agus chuir siad fógra amach ar fud an champa, ag rá,

16 Daoibhse, a chlann uile Chúis, is é ordú an rí, go n-imeoidís go léir le chéile go dtí an choill, agus go ngabhfaidh sibh na corraigh óga ann, gach fear ina láimh, agus go dtabharfaidh sibh abhaile iad.

17 Agus aon duine a sháraíonn ordú an rí, gheobhaidh sé bás, agus tógfaidh an rí gach a bhfuil aige.

18 Agus rinne an pobal go léir amhlaidh, agus chuaigh siad amach go dtí an choill agus dhreap siad suas sna crainn ghiúise agus ghabh siad ógán ina láimh, gach ógán de na corraigh, agus thug siad isteach san fhásach iad agus thóg siad iad ar ordú an rí, agus mhúin siad dóibh conas dul ar aghaidh, cosúil leis na seabhaic óga.

19 Agus tar éis na corraigh óga a thógáil, d'ordaigh an rí iad a choinneáil faoi ocras ar feadh trí lá, agus rinne an pobal go léir amhlaidh.

20 Agus ar an tríú lá, dúirt an rí leo, Neartaigh sibh féin agus bígí i bhur bhfear cróga, agus cuirigí a armúr ar gach fear agus crioslaigh a chlaíomh air, agus marcaigh gach fear ar a chapall agus tóg a chorc óg ina láimh.

21 Agus éireoimid suas agus troidfimid i gcoinne na cathrach san áit a bhfuil na nathracha; agus rinne an pobal go léir mar a d'ordaigh an rí.

22 Agus rug gach fear a ógán ina láimh, agus d'imigh siad leo, agus nuair a shroich siad áit na nathracha dúirt an rí leo, “Cuir gach fear a ógán amach ar na nathracha.”

23 Agus chuir gach fear a chorc óg amach ar ordú an rí, agus rith na corraigh óga ar na nathracha agus shlog siad iad go léir agus scrios siad as an áit sin iad.

24 Agus nuair a chonaic an rí agus an pobal go raibh na nathracha go léir scriosta san áit sin, chuir an pobal go léir gártha mór suas.

25 Agus chuaigh siad i ngar don chathair agus throid siad ina coinne agus ghabh siad í agus chuir siad faoi chois í, agus chuaigh siad isteach sa chathair.

26 Agus fuair míle agus céad fear bás an lá sin de mhuintir na cathrach, gach duine a raibh ina gcónaí ann, ach ní bhfuair aon duine bás de mhuintir an léig.

27 Mar sin chuaigh clann Cuis go léir abhaile, gach duine acu, chuig a bhean chéile agus a chlann agus chuig gach a raibh aige.

28 Agus nuair a chonaic Balaam an draoi go raibh an chathair gafa, d'oscail sé an geata agus theith sé féin agus a bheirt mhac agus a ochtar deartháireacha agus d'fhill siad ar an Éigipt go dtí Faraó rí na hÉigipte.

29 Is iadsan na draoithe agus na draoithe a luaitear i leabhar an dlí, ag seasamh in aghaidh Mhaois nuair a thug an Tiarna na plá ar an Éigipt.

30 Mar sin ghabh Maois an chathair lena eagna, agus chuir clann Cuis é ar an ríchathaoir in ionad Chikianus rí Cuis.

31 Agus chuir siad an choróin ríoga ar a cheann, agus thug siad Adoniah banríon Cusíteach, bean chéile Chikianus, dó mar bhean chéile.

32 Agus bhí eagla ar Mhaois roimh an Tiarna Dia a shinsear, agus mar sin níor tháinig sé chuici, agus níor chas sé a shúile uirthi.

33 Óir chuimhnigh Maois ar an gcaoi ar thug Abrahám mionn dá shearbhónta Eilíeizéar, á rá leis, “Ná tóg bean de chlann Chanán do mo mhac Íosác.”

34 Agus an rud a rinne Íosác nuair a theith Iacób óna dhearthháir, nuair a d'ordaigh sé dó, ag rá, Ná glac bean de chuid iníonacha Chanán, agus ná déan comhghuaillíocht le haon cheann de chlann Ham.

35 Óir thug an Tiarna ár nDia Ham mac Naoi, agus a chlann agus a shliocht uile, mar sclábhaithe do chlann Shem agus do chlann Iafet, agus dá sliocht ina ndiaidh mar sclábhaithe, go deo.

36 Dá bhrí sin níor dhírigh Maois a chroí ná a shúile ar bhean chéile Chikianus an uile lá a raibh sé i réim ar Chúis.

37 Agus bhí eagla an Tiarna a Dhia ar Mhaois ar feadh a shaoil, agus shiúil Maois i láthair an Tiarna i bhfírinne, lena chroí agus lena anam go léir, níor chlaon sé ón mbealach ceart ar feadh laethanta a shaoil; níor chlaon sé ón mbealach ar dheis ná ar chlé, inar shiúil Abrahám, Íosác agus Iacób.

38 Agus neartaigh Maois é féin i ríocht chlann Cuis, agus threoraigh sé clann Cuis lena eagna gnáth, agus d'éirigh le Maois ina ríocht.

39 Agus an tráth sin chuala Aram agus clann an oirthir go raibh Cicianus rí Cuis tar éis bháis, agus mar sin d'éirigh Aram agus clann an oirthir amach in aghaidh Cuis sna laethanta sin.

40 Agus bhailigh Maois clann Cuis uile, pobal an-chumhachtach, tuairim is tríocha míle fear, agus chuaigh sé amach chun troid in aghaidh Aram agus clann an oirthir.

41 Agus chuaigh siad ar dtús chuig clann an oirthir, agus nuair a chuala clann an oirthir a dtuairisc, chuaigh siad ina gcoinne, agus chuir siad cath leo.

42 Agus bhí an cogadh dian i gcoinne chlann an oirthir, agus mar sin thug an Tiarna clann an oirthir uile i láimh Mhaois, agus thit timpeall trí chéad fear marbh.

43 Agus d'fhill clann an oirthir go léir ar ais agus theith siad, agus lean Maois agus clann Chuis iad agus chuir siad faoi chois iad, agus chuir siad cáin orthu, mar ba ghnách leo.

44 Mar sin chuaigh Maois agus an pobal go léir leis as sin go tír Aram chun catha.

45 Agus chuaigh muintir Aram freisin ina gcoinne, agus throid siad ina gcoinne, agus thug an Tiarna iad i láimh Mhaois, agus thit go leor de fhir Aram síos gortaithe.

46 Agus cuireadh Aram faoi chois ag Maois agus ag muintir Chúis freisin, agus thug siad a ngnáthcháin dóibh freisin.

47 Agus chuir Maois Aram agus clann an oirthir faoi smacht chlann Cuis, agus d'fhill Maois agus an pobal go léir a bhí leis ar thír Cuis.

48 Agus neartaigh Maois é féin i ríocht chlann Cuis, agus bhí an Tiarna leis, agus bhí eagla ar chlann Cuis uile roimhe.

CAIBIDIL 74

1 I gceann na mblianta fuair Saul rí Eadom bás, agus tháinig Baal Chanán mac Achbor i réim ina áit.
2 Sa séú bliain déag de réimeas Mhaois ar Chúis, bhí Bál Chanán mac Achbor i réim i dtír Eadóm ar chlann Eadóm uile ar feadh tríocha hocht mbliana.
3 Le linn a ré, d'éirigh Moáb amach i gcoinne chumhacht Eadóm, tar éis dóibh a bheith faoi smacht Eadóm ó laethanta Hadad mac Bheadad, a bhuail iad féin agus Midián, agus a chuir Moáb faoi smacht Eadóm.
4 Agus nuair a tháinig Bál Chanán mac Achbor i réim ar Eadóm, tharraing clann Mhóáb uile a ndílseacht siar ó Eadóm.
5 Agus fuair Angeas rí na hAfraice bás sna laethanta sin, agus tháinig a mhac Azdrubal i réim ina áit.
6 Agus sna laethanta sin fuair Janeas rí chlann Chittim bás, agus cuireadh é ina theampall a thóg sé dó féin i machaire Canopia mar áit chónaithe, agus tháinig Latinus i réim ina áit.
7 Sa dara bliain is fiche de réimeas Mhaois ar chlann Chuis, bhí Latinus i réim ar chlann Chitim ar feadh cúig bliana is daichead.
8 Agus thóg sé túr mór cumhachtach dó féin freisin, agus thóg sé teampall galánta ann mar áit chónaithe dó, chun a rialtas a stiúradh, mar ba ghnách.
9 Sa tríú bliain dá réimeas thug sé faoi deara go ndéanfaí fógra dá chuid fear oilte go léir, agus rinne siadsan go leor long dó.
10 Agus chruinnigh Latinus a chuid fórsaí go léir, agus tháinig siad i longa, agus chuaigh siad ann chun troid le Azdrubal mac Angeas rí na hAfraice, agus tháinig siad go dtí an Afraic agus chuaigh siad i mbun catha le Azdrubal agus a arm.
11 Agus bhuaigh Latinus ar Azdrubal, agus thóg Latinus ó Azdrubal an t-uiscebhealach a thug a athair ó chlann Chitim, nuair a ghlac sé Janiah iníon Uzi mar bhean chéile, agus mar sin leag Latinus droichead an uiscebhealaigh, agus bhuail sé buille trom ar arm iomlán Azdrubal.
12 Agus neartaigh fir láidre Azdrubal a bhí fágtha, agus líonadh a gcroí le héad, agus d'iarr siad bás, agus chuaigh siad i mbun catha arís le Latinus rí Chittim.
13 Agus bhí an cath dian ar fhir uile na hAfraice, agus thit siad go léir gortaithe os comhair Latinus agus a mhuintire, agus thit Azdrubal an rí sa chath sin freisin.
14 Agus bhí iníon an-álainn ag an rí Azdrubal, Úispeiséina a bhí mar ainm uirthi, agus bhróidnigh fir uile na hAfraice a cosúlacht ar a gcuid éadaí, mar gheall ar a háilleacht mhór agus a cuma thaitneamhach.
15 Agus chonaic fir Latinus Ushpezena, iníon Azdrubal, agus mhol siad í do Latinus a rí.
16 Agus d'ordaigh Latinus í a thabhairt chuige, agus ghlac Latinus Úispeiséina mar bhean chéile, agus d'fhill sé ar a bhealach go Cítim.
17 Agus tar éis bhás Azdrubal mac Angeas, nuair a d'fhill Latinus ar a thír ón gcath, d'éirigh áitritheoirí uile na hAfraice suas agus ghabh siad Anibal mac Angeas, deartháir níos óige Azdrubal, agus rinne siad rí de ina ionad sin thar thír iomlán na hAfraice.
18 Agus nuair a tháinig sé i réim, shocraigh sé dul go Cítim chun troid le clann Cítim, chun díoltas a bhaint amach ar son cúis Azdrubal a dhearthár, agus ar chúis áitritheoirí na hAfraice, agus rinne sé amhlaidh.
19 Agus rinne sé go leor long, agus tháinig sé ann lena arm uile, agus chuaigh sé go Cítim.
20 Mar sin throid Ainíbal le clann Chitim, agus thit clann Chitim gortaithe os comhair Ainíbal agus a arm, agus dhíol Ainíbal cúis a dhearthár.
21 Agus lean Anibal leis an gcogadh ar feadh ocht mbliana déag le clann Chitim, agus d'fhan Anibal i dtír Chitim agus chuir sé a champa ann ar feadh i bhfad.
22 Agus bhuail Anibal clann Chitim go han-dona, agus mharaigh sé a bhfear móra agus a bprionsaí, agus den chuid eile den phobal mharaigh sé thart ar ochtó míle fear.
23 Agus ag deireadh laethanta agus blianta, d'fhill Anibal ar a thír féin san Afraic, agus bhí sé i réim go daingean in áit Azdrubal a dhearthár.

CAIBIDIL 75

1 An tráth sin, sa chéad ochtódú bliain ó dhul clann Iosrael síos go dtí an Éigipt, tháinig tríocha míle fear cróga amach as an Éigipt de chlann Iosrael, a bhí uile de threibh Iósaef, de chlann Eafráim mhic Iósaef.
2 Óir dúirt siad gur críochnaíodh an tréimhse a cheap an Tiarna do chlann Iosrael i sean-aimsir, a labhair sé le hAbrahám.
3 Agus chuir na fir seo crios orthu féin, agus chuir gach fear acu a chlaíomh ar a thaobh, agus gach fear acu a armúr air, agus chuir siad muinín ina neart féin, agus chuaigh siad amach le chéile as an Éigipt le lámh láidir.
4 Ach níor thug siad leo aon lón don bhóthar, ach airgead agus ór amháin, agus níor thug siad leo fiú arán don lá sin, óir shíl siad go bhfaigheadh siad a lón ó na Filistínigh le haghaidh pá, agus mura bhfaigheadh siad, thógfaidís é le fórsa.
5 Agus ba fhir an-chumhachtacha agus cróga iad na fir seo, d'fhéadfadh fear amháin míle a shaothrú agus d'fhéadfadh beirt deich míle a ruaigeadh, agus mar sin chuir siad muinín ina neart féin agus chuaigh siad le chéile mar a bhí siad.
6 Agus dhírigh siad a gcúrsa i dtreo thír Ghat, agus chuaigh siad síos agus fuair siad aoirí Ghat ag beathú eallach chlann Ghat.
7 Agus dúirt siad leis na haoirí, "Tabhair dúinn cuid de na caoirigh ar phá, le go n-íosfaimid, óir tá ocras orainn, mar níor ith muid arán inniu."
8 Agus dúirt na haoirí, "An caoirigh nó eallach ár gcuid iad, go dtabharfaimis daoibh iad ar phá fiú?" Agus tháinig clann Eafráim i ngar dúinn le go ngoidfí iad le fórsa.
9 Agus ghlaodh aoirí Ghat os a gcionn gur chualathas a nglaoch i gcéin, agus chuaigh clann Ghat uile amach chucu.
10 Agus nuair a chonaic clann Ghat drochghníomhartha chlann Ephraim, d'fhill siad agus chruinnigh siad fir Ghat le chéile, agus chuir gach fear acu a armúr orthu, agus tháinig siad amach i gcoinne chlann Ephraim chun catha.
11 Agus throid siad leo i ngleann Ghat, agus bhí an cath dian, agus bhuail siad líon mór óna chéile an lá sin.

12 Agus ar an dara lá chuir clann Ghat teachtaireacht chuig cathracha uile na bhFilistíneach ag iarraidh orthu teacht i gcabhair orthu, ag rá,
13 Tar aníos chugainn agus cabhraigh linn, ionas go mbuailfimid clann Ephraim a tháinig amach as an Éigipt chun ár n-eallach a ghoid, agus chun troid inár n-aghaidh gan chúis.
14 Bhí anamacha chlann Ephraim tuirseach den ocras agus den tart, óir ní raibh arán ithe acu le trí lá. Agus chuaigh daichead míle fear amach ó chathracha na bhFilistíneach chun cabhrú le fir Ghat.
15 Agus bhí na fir seo i mbun catha le clann Ephraim, agus thug an Tiarna clann Ephraim i lámha na bhFilistíneach.
16 Agus bhuail siad clann Ephraim go léir, gach duine a chuaigh amach as an Éigipt, ní raibh fágtha ach deichniúr fear a theith ón gcath.
17 Óir tháinig an t-olc seo ón Tiarna i gcoinne chlann Ephraim, óir sháraigh siad briathar an Tiarna agus iad ag imeacht as an Éigipt, sular tháinig an tréimhse a cheap an Tiarna sna seanlaethanta d'Iosrael.
18 Agus thit líon mór fear de na Filistínigh freisin, tuairim is fiche míle fear, agus d'iompair a ndeartháireacha iad agus d'adhlaic siad iad ina gcathracha.
19 Agus d'fhan mairbh chlann Ephraim tréigthe i ngleann Ghat ar feadh laethanta agus blianta fada, agus níor tugadh chun adhlactha iad, agus líonadh an gleann le cnámha fir.
20 Agus tháinig na fir a d'éalaigh ón gcath go dtí an Éigipt, agus d'inis siad do chlann Iosrael gach a tharla dóibh.
21 Agus chaoin a n-athair Ephraim iad ar feadh laethanta fada, agus tháinig a dheartháireacha chun sólás a thabhairt dó.
22 Agus tháinig sé chuig a bhean chéile agus rug sí mac, agus thug sé Beria mar ainm air, óir bhí sí mí-ámharach ina theach.

CAIBIDIL 76

1 Agus bhí Maois mac Amram fós ina rí i dtír Chuis sna laethanta sin, agus d'éirigh leis ina ríocht, agus stiúraigh sé rialachán chlann Chuis i gceart, i bhfíréantacht agus in ionracas.
2 Agus bhí grá ag clann uile Chúis do Mhaois an t-am ar fad a raibh sé i réim orthu, agus bhí eagla mhór air roimh áitritheoirí uile thír Chúis.
3 Agus sa daicheadú bliain de réimeas Mhaois ar Chúis, bhí Maois ina shuí ar an ríchathaoir agus Adóiniá an bhanríon os a chomhair, agus na huaisle uile ina suí timpeall air.
4 Agus dúirt Adóniá an bhanríon os comhair an rí agus na bprionsaí, "Cad é an rud seo atá déanta agaibhse, a chlann Cúis, le fada an lá?"
5 Is eol duit go deimhin nár tháinig an fear seo i mo threo le daichead bliain anuas ó bhí sé i réim ar Chúis, ná nár sheirbhísigh sé déithe chlann Chúis.
6 Éistigí anois, a chlann Cúis, agus ná ligigí don fhear seo réimeas a dhéanamh oraibh feasta, mar nach de ár gcolainn é.
7 Féach, tá mo mhac Menacrus fásta, lig dó bheith i réim oraibh, óir is fearr daoibh freastal ar mhac bhur dtiarna ná freastal ar strainséir, sclábhaí rí na hÉigipte.
8 Agus chuala muintir agus uaisle uile chlann Cúis na focail a labhair Adóniá an bhanríon ina gcluasa.
9 Agus bhí an pobal go léir ag ullmhú go dtí an tráthnóna, agus ar maidin d'éirigh siad go moch agus rinne siad Menacrus mac Kikianus ina rí orthu.
10 Agus bhí eagla ar chlann uile Chuis a lámh a shíneadh amach i gcoinne Mhaois, óir bhí an Tiarna le Maois, agus chuimhnigh clann Chuis ar an mionn a thug siad do Mhaois, dá bhrí sin níor dhein siad aon dochar dó.
11 Ach thug clann Cuis go leor bronntanas do Mhaois, agus chuir siad uathu é le honóir mhór.
12 Mar sin d'imigh Maois as tír Chuis, agus chuaigh sé abhaile agus scoir sé de bheith i réim ar Chuis, agus bhí Maois sé bliana is seasca d'aois nuair a d'imigh sé as tír Chuis, óir ba ón Tiarna a bhí an rud, óir bhí an tréimhse tagtha a cheap sé sna seanlaethanta, chun Iosrael a thabhairt amach ó thrioblóid chlann Ham.
13 Chuaigh Maois go Midián mar bhí eagla air filleadh ar an Éigipt de bharr Fharao, agus chuaigh sé agus shuigh sé ag tobar uisce i Midián.
14 Agus chuaigh seachtar iníonacha Reúéil an Mhidiáinigh amach ag cothú tréada a n-athar.
15 Agus tháinig siad go dtí an tobar agus tharraing siad uisce chun uisce a thabhairt do thréad a n-athar.
16 Tháinig aoirí Mhidián agus thiomáin siad leo iad, agus d'éirigh Maois agus chabhraigh sé leo agus thug sé uisce don tréad.
17 Agus tháinig siad abhaile chuig a n-athair Reúéil, agus d'inis siad dó cad a rinne Maois dóibh.
18 Agus dúirt siad, "Fear Éigipteach a shaor sinn ó lámha na n-aoirí; tharraing sé uisce dúinn agus thug sé uisce don tréad."
19 Agus dúirt Reuéil lena iníonacha, Cá bhfuil sé? Cén fáth ar fhág sibh an fear?
20 Agus chuir Reuéil fios air agus thug sé leis é agus thug sé abhaile é, agus d'ith sé arán leis.
21 Agus d'inis Maois do Reúéil gur theith sé as an Éigipt agus gur réimeas é ar Chúis ar feadh daichead bliain, agus gur bhain siad an réimeas de ina dhiaidh sin, agus gur scaoil siad ar shiúl é i síocháin le honóir agus le bronntanais.
22 Agus nuair a chuala Reúéil briathra Mhaois, dúirt Reúéil leis féin, "Cuirfidh mé an fear seo i bpríosún, agus déanfaidh mé réiteach ar chlann Chúis trína dhéanamh, óir theith sé uathu."
23 Agus rug siad leis agus chuir siad isteach sa phríosún é, agus bhí Maois sa phríosún ar feadh deich mbliana, agus fad a bhí Maois sa phríosún, ghlac Ziporah iníon Reuéil trua dó, agus thug sí arán agus uisce dó an t-am ar fad.
24 Agus bhí clann Iosrael go léir fós i dtír na hÉigipte ag freastal ar na hÉigiptigh i ngach sórt oibre crua, agus bhí lámh na hÉigipte fós dian ar chlann Iosrael sna laethanta sin.
25 Ag an am sin bhuail an Tiarna Faraó rí na hÉigipte, agus bhuail plá na lobhra é ó bhonn a chos go barr a chinn; de bharr an cruálachta a rinneadh ar chlann Iosrael a tháinig an plá seo ag an am sin ón Tiarna ar Faraó rí na hÉigipte.
26 Óir d'éist an Tiarna le paidir a mhuintire, clann Iosrael, agus shroich a nglaoch chuige de bharr a saothair chrua.

27 Níor iompaigh a fhearg uathu fós, agus bhí lámh Fharó sínte amach fós i gcoinne chlann Iosrael, agus chruigh Fharó a mhuineál os comhair an Tiarna, agus mhéadaigh sé a chuing ar chlann Iosrael, agus chuir sé searbhas ar a saol le gach sórt saothair chrua.
28 Agus nuair a chuir an Tiarna an phlá ar Fharó rí na hÉigipte, d'iarr sé ar a chuid fear críonna agus draoithe é a leigheas.
29 Agus dúirt a chuid fear críonna agus draoithe leis, Dá gcuirfí fuil leanaí beaga sna créachtaí go leigheasfaí é.
30 Agus d'éist an Fharó leo, agus chuir sé a airí go Gosen chuig clann Iosrael chun a gcuid páistí beaga a thógáil leo.
31 Agus chuaigh airí Pharao agus thóg siad naíonáin chlann Iosrael ó bhrollach a máithreacha le fórsa, agus thug siad chuig Pharao iad gach lá, leanbh in aghaidh an lae, agus mharaigh na lianna iad agus chuir siad an phlá orthu; mar sin a rinne siad i rith an lae.
32 Agus ba é líon na bpáistí a mharaigh Pharao trí chéad seachtó a cúig.
33 Ach níor éist an Tiarna le lianna rí na hÉigipte, agus lean an phlá ag dul i méid go mór.
34 Agus bhí deich mbliana ag cur as don phlá sin do Pharao, ach fós bhí croí Pharao níos cruaite fós i gcoinne chlann Iosrael.
35 Agus tar éis deich mbliana lean an Tiarna de bheith ag cur plá millteach ar Fharó.
36 Agus bhuail an Tiarna é le meall dona agus le tinneas boilg, agus d'iompaigh an phlá sin ina boilg throm.
37 Ag an am sin tháinig beirt aire Pharaoh ó thír Ghosen áit a raibh clann Iosrael uile, agus chuaigh siad go teach Pharaoh agus dúirt siad leis, "Chonaiceamar clann Iosrael ag déanamh faillí ina gcuid oibre agus ag déanamh faillí ina saothar."
38 Agus nuair a chuala Faraó briathra a airí, las a fhearg go mór in aghaidh chlann Iosrael, óir bhí brón mór air de bharr a phian coirp.
39 Agus d'fhreagair sé agus dúirt sé, Anois ó tá a fhios ag clann Iosrael go bhfuil mé tinn, tá siad ag casadh agus ag magadh fúinn; anois dá bhrí sin, cuir mo charbad i bhfeidhm dom, agus rachaidh mé go Gosen agus feicfidh mé an magadh atá á dhéanamh ag clann Iosrael fúm; agus chuir a shearbhóntaí an carbad i bhfeidhm dó.
40 Agus rug siad leis agus chuir siad ar chapall é, óir ní raibh sé in ann marcaíocht leis féin;
41 Agus thug sé leis deichniúr marcach agus deichniúr coisithe, agus chuaigh sé go dtí clann Iosrael go Gosen.
42 Agus nuair a shroich siad teorainn na hÉigipte, chuaigh capall an rí isteach i gceantar caol, ardaithe i gcuid log an fhíonghort, a raibh fál timpeall air ar an dá thaobh, agus an tír íseal, lom ar an taobh eile.
43 Agus rith na capaill go tapaidh san áit sin agus bhrúigh siad a chéile, agus bhrúigh na capaill eile capall an rí.
44 Agus thit capall an rí isteach sa mhachaire íseal agus an rí ag marcaíocht air, agus nuair a thit sé chas an carbad thar aghaidh an rí agus luigh an capall ar an rí, agus ghlaoigh an rí amach, óir bhí a fheoil an-ghéar.
45 Agus stróiceadh feoil an rí de, agus bristeadh a chnámha agus ní raibh sé in ann marcaíocht a dhéanamh, óir ba ón Tiarna a tháinig an rud seo chuige, óir chuala an Tiarna gol a mhuintire, clann Iosrael, agus a n-anró.
46 Agus d'iompair a shearbhóntaí ar a nguaillí é, beag ar bheag, agus thug siad ar ais go dtí an Éigipt é, agus tháinig na marcaigh a bhí leis ar ais go dtí an Éigipt freisin.
47 Agus chuir siad ina leaba é, agus bhí a fhios ag an rí go raibh deireadh leis an mbás, agus mar sin tháinig Aparanith, an bhanríon a bhean chéile, agus ghoil sí os comhair an rí, agus ghuil an rí go hard léi.
48 Agus tháinig a uaisle agus a sheirbhísigh go léir an lá sin agus chonaic siad an rí sa chruachás sin, agus ghuil siad go hard leis.
49 Agus thug prionsaí an rí agus a chomhairleoirí uile comhairle don rí duine a chur i réim ina áit sa tír, cibé duine a roghnódh sé dá mhic.
50 Agus bhí triúr mac agus beirt iníonacha ag an rí a rug Aparanith an bhanríon a bhean dó, chomh maith le clann na gcoimhdeach a bhí ag an rí.
51 Agus seo iad a n-ainmneacha, Othri an chéadghin, Adikam an dara ceann, agus Morion an tríú ceann, agus a ndeirfiúracha, Baitia ainm an duine ba shine agus Acúzi ainm an duine eile.
52 Agus ba amadán é Othri céadghin an rí, agus bhí sé deifir agus deifir ina chuid focal.
53 Ach fear glic agus críonna ab ea Adikam agus eolach ar eagna na hÉigipte go léir, ach ní raibh cuma mhaith air, bhí sé trom ina fheoil, agus bhí sé an-ghearr ina sheasamh; ní raibh sé ach cubhad amháin ar airde.
54 Agus nuair a chonaic an rí go raibh a mhac Adikam cliste agus críonna i ngach ní, shocraigh an rí go mbeadh sé ina rí ina áit tar éis a bháis.
55 Agus rug sé Gedúdá iníon Abailot dó féin, bean a bhí deich mbliana d'aois, agus rug sí ceathrar mac dó.
56 Agus chuaigh sé ina dhiaidh sin agus ghlac sé trí bhean agus ghin sé ochtar mac agus trí iníon.
57 Agus chuaigh an neamhord i réim go mór ar an rí, agus bhí a fheoil ag boladh mar fheoil chorpaigh a caitheadh ar an bpáirc i rith an tsamhraidh, le linn teas na gréine.
58 Agus nuair a chonaic an rí go raibh a bhreoiteacht tar éis dul i bhfeidhm go mór air, d'ordaigh sé a mhac Adikam a thabhairt chuige, agus rinne siad rí de ar an tír ina áit.
59 Agus i gceann trí bliana, fuair an rí bás, faoi náire, faoi dhíspeagadh agus faoi ghráin, agus d'iompair a shearbhóntaí é agus chuir siad é i dtuama ríthe na hÉigipte i Zoan Mizraim.
60 Ach níor chuir siad balsam air mar ba ghnách le ríthe, óir bhí a fheoil lofa, agus ní raibh siad in ann druidim chun é a balsamú de bharr an bholadh, agus mar sin chuir siad faoi thalamh é go sciobtha.
61 Óir is ón Tiarna a tháinig an t-olc seo dó, óir bhí an Tiarna tar éis an t-olc a dhíol leis as an olc a rinne sé d'Iosrael ina laethanta.
62 Agus fuair sé bás le huafás agus le náire, agus tháinig a mhac Adikam i réim ina áit.

CAIBIDIL 77

1 Bhí Adikam fiche bliain d'aois nuair a tháinig sé i réim ar an Éigipt, agus bhí sé ceithre bliana i réim.
2 Sa bhliain dhá chéad is a sé ó dhul Iosrael síos go dtí an Éigipt, tháinig Adikam i réim ar an Éigipt, ach níor fhan sé chomh fada ina réimeas ar an Éigipt agus a lean a shinsearacha ina réimeas.

3 Bhí Melol a athair i réim ar feadh nócha a ceathair bliana san Éigipt, ach bhí sé tinn deich mbliana agus fuair sé bás, óir bhí sé olc i láthair an Tiarna.
4 Agus thug na hÉigiptigh uile ainm Adikam Faraó air mar ainm a shinsear, mar ba ghnách leo san Éigipt.
5 Agus thug gach críonna de chuid Pharaoh Adikam Ahuz mar ainm air, óir tugtar Ahuz air sa teanga Éigipteach.
6 Agus bhí Adikam thar a bheith gránna, agus bhí sé cubhad agus réise agus bhí féasóg mhór aige a shroich go boinn a chosa.
7 Agus shuigh Faraó ar ríchathaoir a athar le bheith i réim ar an Éigipt, agus stiúraigh sé rialachán na hÉigipte ina eagna féin.
8 Agus é i réim, sháraigh sé a athair agus na ríthe roimhe sin in olcas, agus mhéadaigh sé a chuing ar chlann Iosrael.
9 Agus chuaigh sé lena shearbhóntaí go Gosen chuig clann Iosrael, agus neartaigh sé an saothar orthu agus dúirt sé leo, “Críochnaígí bhur n-obair, tasc gach lae, agus ná ligigí do lámha moill a chur ar ár gcuid oibre ón lá seo amach mar a rinne sibh i laethanta m’athar.”
10 Agus chuir sé oifigigh orthu as measc chlann Iosrael, agus os a gcomhair chuir sé maoir oibre as measc a shearbhóntaí.
11 Agus chuir sé beart brící orthu le go ndéanfaidís de réir an líon sin, lá i ndiaidh lae, agus d’fhill sé ar ais agus chuaigh sé go dtí an Éigipt.
12 Ag an am sin, d’ordaigh maoir oibre Fharó d’oifigigh chlann Iosrael de réir ordaithe Fharó, ag rá,
13 Mar seo a deir an Fharó, Déan do chuid oibre gach lá, agus críochnaigh do thasc, agus coinnigh tomhas laethúil na mbrící; ná laghdaigh aon rud.
14 Agus tarlóidh sé, má bhíonn easnamh oraibh i bhur mbrící laethúla, go gcuirfidh mé bhur leanaí óga ina n-áit.
15 Agus rinne maoir oibre na hÉigipte sna laethanta sin mar a d’ordaigh Faraó dóibh.
16 Agus aon uair a bhfaighfí aon easnamh i dtomhas laethúil chlann Iosrael de na brící a bhí acu, théadh maoir oibre Fharó chuig mná céile chlann Iosrael agus thógfadh siad naíonáin de chlann Iosrael de réir líon na mbrící a bhí easnamhach, thógfadh siad iad le fórsa ó ucht a máthar, agus chuirfidís san fhoirgneamh iad in ionad na mbrící;
17 Agus a n-aithreacha agus a máithreacha ag gol os a gcomhair agus ag gol nuair a chuala siad guthanna a naíonán ag gol i mballa an fhoirgnimh.
18 Agus bhuaigh na máistrí oibre ar Iosrael, ionas go gcuirfeadh na hIosraelaigh a gclann sa bhfoirgneamh, ionas go gcuirfeadh fear a mhac sa bhalla agus go gcuirfeadh sé moirtéal air, agus a shúile ag gol air, agus a dheora ag sileadh síos ar a leanbh.
19 Agus rinne maoir oibre na hÉigipte amhlaidh le leanaí Iosrael ar feadh laethanta fada, agus ní raibh trua ná comhbhá ag aon duine le leanaí chlann Iosrael.
20 Agus ba é dhá chéad seachtó líon na bpáistí uile a maraíodh san fhoirgneamh, cuid acu ar thóg siad iad in ionad na mbrící a d’fhág a n-aithreacha in easnamh, agus cuid eile a tharraing siad amach marbh as an bhfoirgneamh.
21 Agus ba mhó i gcruachás an saothar a cuireadh ar chlann Iosrael i laethanta Adikam ná an obair a rinne siad i laethanta a athar.
22 Agus d’osnaigh clann Iosrael gach lá de bharr a gcuid oibre trom, óir dúirt siad leo féin, Féach nuair a gheobhaidh Faraó bás, éireoidh a mhac suas agus déanfaidh sé ár gcuid oibre a dhéanamh níos éasca!
23 Ach mhéadaigh siad an obair dheireanach níos mó ná an chéad cheann, agus lig clann Iosrael osna faoi seo agus chuaigh a n-éileamh suas chuig Dia mar gheall ar a saothar.
24 Agus chuala Dia guth chlann Iosrael agus a nglaoch sna laethanta sin, agus chuimhnigh Dia dóibh ar a chonradh a rinne sé le hAbrahám, Íosác agus Iacób.
25 Agus chonaic Dia ualach chlann Iosrael, agus a n-obair throm sna laethanta sin, agus chinn sé iad a shaoradh.
26 Agus bhí Maois mac Amram fós faoi ghlas sa phríosún sna laethanta sin, i dteach Reúéil an Mhidiáinigh, agus bhí Ziporah iníon Reúéil ag tabhairt bia dó i ngan fhios gach lá.
27 Agus cuireadh Maois i ngéibheann i dteach Reúéil ar feadh deich mbliana.
28 Agus ag deireadh deich mbliana, an chéad bhliain de réimeas Pharao ar an Éigipt, in áit a athar,
29 Dúirt Ziporah lena hathair Reúéil, “Ní dhéanann aon duine fiosrú ná cuardach ar an bhfear Eabhraiseach a cheangail tú i bpríosún le deich mbliana anois.”
30 Anois dá bhrí sin, más maith leat é, cuirfimid fios agus feicfimid an bhfuil sé beo nó marbh, ach ní raibh a fhios ag a hathair go raibh sí ag tacú leis.
31 Agus d’fhreagair Reuéil a hathair agus dúirt sé léi, An ndearnadh a leithéid riamh go gcuirfí fear i bpríosún gan bhia ar feadh deich mbliana, agus go mairfeadh sé?
32 Agus d’fhreagair Ziporah a hathair, ag rá, Is cinnte gur chuala tú go bhfuil Dia na nEabhraigh mór agus uafásach, agus go ndéanann sé míorúiltí dóibh i gcónaí.
33 Is é a shaor Abrahám ó Úr na gCaldéach, agus Íosác ó chlaíomh a athar, agus Iacób ó aingeal an Tiarna a bhí ag gleac leis ag áth Iabúc.
34 Chomh maith leis sin, leis an bhfear seo rinne sé go leor rudaí, shaor sé é ón abhainn san Éigipt agus ó chlaíomh Pharao, agus ó chlann Chúis, mar sin is féidir leis é a shaoradh ón ngorta agus é a choinneáil beo.
35 Agus bhí an rud sin go maith i súile Reuéil, agus rinne sé de réir focal a iníne, agus chuir sé fios chuig an bpríosún le fáil amach cad a tharla do Mhaois.
36 Agus chonaic sé, agus féach, an fear a bhí ina chónaí sa phríosún, ina sheasamh ar a chosa, ag moladh agus ag guí le Dia a shinsear.
37 Agus d’ordaigh Reúéil do Mhaois a thabhairt amach as an bpríosún, agus bhearradh é agus d’athraigh sé a chuid éadaí príosúin agus d’ith sé arán.
38 Agus ina dhiaidh sin chuaigh Maois isteach i ngairdín Reúéil a bhí taobh thiar den teach, agus ghuigh sé ansin chun an Tiarna a Dhia, a rinne míorúiltí móra dó.
39 Agus agus é ag guí, d’fhéach sé os a chomhair, agus féach, bhí bata saifír curtha sa talamh, a bhí curtha i lár an ghairdín.
40 Agus chuaigh sé i ngar don mhaide agus d’fhéach sé, agus féach, bhí ainm an Tiarna Dia na Slua greanta air, scríofa agus forbartha ar an maide.
41 Agus léigh sé é agus shín sé a lámh amach agus bhain sé é amach mar chrann foraoise as an toir, agus an bata ina láimh.
42 Agus seo an bata lenar rinneadh oibreacha uile ár nDia, tar éis dó neamh agus talamh a chruthú, agus a sluaite uile, farraigí, aibhneacha agus a n-iasc uile.

43 Agus nuair a thiomáin Dia Ádhamh as gairdín Éidin, ghlac sé an bata ina láimh agus chuaigh sé agus shaothraigh sé an talamh as ar tógadh é.

44 Agus tháinig an bata anuas go Naoi agus tugadh do Shem agus dá shliocht é, go dtí gur tháinig sé i láimh Abrahám an Eabhrach.

45 Agus nuair a thug Abrahám a chuid uile dá mhac Íosác, thug sé an bata seo dó freisin.

46 Agus nuair a theith Iacób go Padan Aram, rug sé leis é, agus nuair a d'fhill sé ar a athair níor fhág sé ina dhiaidh é.

47 Agus nuair a chuaigh sé síos go dtí an Éigipt, ghlac sé ina láimh é agus thug sé do Iósaef é, cuid amháin os cionn a dheartháireacha, óir bhí Iacób tar éis é a thógáil le fórsa óna dheartháir Éasau.

48 Agus tar éis bhás Iósaef, tháinig uaisle na hÉigipte isteach i dteach Iósaef, agus tháinig an bata i láimh Reúéil an Mhidiáinigh, agus nuair a d'imigh sé as an Éigipt, ghlac sé ina láimh é agus chuir sé ina ghairdín é.

49 Agus rinne fir chumhachtacha uile na gCiníteach iarracht é a bhaint nuair a bhí siad ag iarraidh a iníon Ziporah a fháil, ach níor éirigh leo.

50 Mar sin d'fhan an maide sin curtha i ngairdín Reúéil, go dtí gur tháinig an té a raibh an ceart aige air agus a thóg é.

51 Agus nuair a chonaic Reúel an bata i láimh Mhaois, chuir sé iontas air, agus thug sé a iníon Ziporah dó mar bhean chéile.

CAIBIDIL 78

1 Ag an am sin fuair Bál Chanán mac Achbor, rí Eadom, bás agus cuireadh ina theach é i dtír Eadom.

2 Agus tar éis a bháis, chuir clann Éasau fear go tír Edóm, agus thug siad leo as sin fear a bhí in Edóm, Hadad a bhí mar ainm air, agus rinne siad rí de orthu in áit Bhaal Chanán, a rí.

3 Agus bhí Hadad i réim ar chlann Éadom ar feadh ocht mbliana is daichead.

4 Agus nuair a tháinig sé i réim, shocraigh sé troid i gcoinne chlann Mhóáb, chun iad a chur faoi smacht chlann Éasau mar a bhí siad roimhe, ach ní raibh sé in ann, mar chuala clann Mhóáb an scéal seo, agus d'éirigh siad suas agus rinne siad deifir rí a thoghadh orthu as measc a ndeartháireacha.

5 Agus ina dhiaidh sin bhailigh siad slua mór le chéile, agus chuir siad chuig clann Ammon a ndeartháireacha ag lorg cabhrach chun troid i gcoinne Hadad rí Eadom.

6 Agus chuala Hadad an rud a rinne clann Mhóáb, agus bhí eagla mhór air rompu, agus staon sé ó throid ina gcoinne.

7 Sna laethanta sin, i Midian, ghlac Maois mac Amram Ziporah iníon Reuéil an Midianaigh mar bhean chéile.

8 Agus shiúil Siporah i gcosáin iníonacha Iacóib; ní raibh inti níos lú ná fíréantacht Shárá, Rebecca, Ráchael agus Léa.

9 Agus ghabh Siporah torrach agus rug sí mac agus thug sé Gersom mar ainm air, óir dúirt sé, Bhí mé i mo strainséir i dtír iasachta; ach níor thimpeallghearr sé a réamhchraiceann, ar ordú Reúéil a athair céile.

10 Agus d'fhás sí torrach arís agus rug sí mac, ach ghearr sí a réamhchraiceann agus thug sí Eilíeizir mar ainm air, óir dúirt Maois, Mar gur chabhraigh Dia m'aithreacha liom, agus gur shaor sé mé ó chlaíomh Fharó.

11 Agus mhéadaigh Faraó rí na hÉigipte go mór saothar chlann Iosrael sna laethanta sin, agus lean sé de bheith ag déanamh a chuing níos troime ar chlann Iosrael.

12 Agus d'ordaigh sé fógra a dhéanamh san Éigipt, ag rá, Ná tabhair a thuilleadh tuí don phobal le brící a dhéanamh leo, ligidís imeacht agus tuí a bhailiú dóibh féin de réir mar is féidir leo é a fháil.

13 Chomh maith leis sin, líon na mbrící a dhéanfaidh siad, tabhair dóibh gach lá, agus ná laghdaigh aon rud uathu, óir tá siad díomhaoin ina gcuid oibre.

14 Agus chuala clann Iosrael é seo, agus rinne siad caoin agus osna, agus ghlaoigh siad ar an Tiarna de bharr searbhas a n-anama.

15 Agus chuala an Tiarna gol chlann Iosrael, agus chonaic sé an t-éagóir a bhí á déanamh ag na hÉigiptigh orthu.

16 Agus bhí éad ar an Tiarna lena phobal agus lena oidhreacht, agus d'éist sé lena nglór, agus shocraigh sé iad a thabhairt amach as anró na hÉigipte, agus tír Chanán a thabhairt dóibh mar sheilbh.

CAIBIDIL 79

1 Agus sna laethanta sin bhí Maois ag cothú tréada Reúéil an Midiáinigh, athair céile, taobh amuigh de fhásach Shín, agus an bata a thóg sé óna athair céile ina láimh.

2 Agus tharla lá amháin gur imigh meannán gabhar ar seachrán ón tréad, agus lean Maois é agus shroich sé sliabh Dé go Horeb.

3 Agus nuair a shroich sé Horeb, thaispeáin an Tiarna é féin dó ansin sa tor, agus fuair sé an tor ag lasadh le tine, ach ní raibh aon chumhacht ag an tine ar an tor chun é a dhó.

4 Agus chuir an radharc seo iontas mór ar Mhaois, nár loisc an tor, agus chuaigh sé i ngar dó chun an rud mór seo a fheiceáil, agus ghlaoigh an Tiarna ar Mhaois as an tine agus d'ordaigh sé dó dul síos go dtí an Éigipt, chuig Faraó rí na hÉigipte, chun clann Iosrael a sheoladh óna sheirbhís.

5 Agus dúirt an Tiarna le Maois, "Imigh, fill ar an Éigipt, óir tá na fir sin uile a bhí ag iarraidh do bheatha marbh, agus abair le Faraó clann Iosrael a sheoladh amach as a thír."

6 Agus thaispeáin an Tiarna dó comharthaí agus míorúiltí a dhéanamh san Éigipt os comhair shúile Fharao agus a chuid ábhar, ionas go gcreidfidís gurbh é an Tiarna a chuir uaidh é.

7 Agus d'éist Maois le gach a raibh ordaithe ag an Tiarna dó, agus d'fhill sé ar a athair céile agus d'inis sé an scéal dó, agus dúirt Reúéil leis, "Imigh i síocháin."

8 Agus d'éirigh Maois chun dul go dtí an Éigipt, agus thug sé a bhean chéile agus a mhic leis, agus bhí sé i dteach ósta ar an mbóthar, agus tháinig aingeal Dé anuas, agus d'iarr sé cúis ina choinne.

9 Agus bhí fonn air é a mharú mar gheall ar a chéadghin mhic, mar nár thimpeallghearr sé é, agus gur sháraigh sé an conradh a rinne an Tiarna le hAbrahám.

10 Óir d'éist Maois le briathra a athar céile a labhair sé leis, gan a chéad mhac a thimpeallghearradh, dá bhrí sin níor thimpeallghearr sé é.

11 Agus chonaic Siporah aingeal an Tiarna ag lorg cúise i gcoinne Mhaois, agus thuig sí gurbh é an chúis nár thimpeallghearr sé a mac Gersom.

12 Agus dheifir ar Ziporah agus thóg sí clocha de na clocha géara a bhí ann, agus thimpeallghearr sí a mac, agus shaor sí a fear céile agus a mac ó láimh aingeal an Tiarna.
13 Agus bhí Árón mac Amram, deartháir Mhaois, san Éigipt ag siúl cois abhann an lá sin.
14 Agus thaispeáin an Tiarna é féin dó san áit sin, agus dúirt sé leis, "Téigh anois i dtreo Mhaois san fhásach." Agus chuaigh sé agus bhuail sé leis i sliabh Dé, agus phóg sé é.
15 Agus thóg Árón a shúile suas agus chonaic sé Ziporah bean Mhaois agus a clann, agus dúirt sé le Maois, Cé hiad seo duit?
16 Agus dúirt Maois leis, "Is iad mo bhean chéile agus mo mhic iad, a thug Dia dom i Midian; agus chuir an scéal brón ar Áron mar gheall ar an mbean agus a clann."
17 Agus dúirt Árón le Maois, "Lig an bhean agus a clann ar shiúl ionas go rachaidh siad go teach a hathar." Agus d'éist Maois le briathra Árón agus rinne sé amhlaidh.
18 Agus d'fhill Siporah lena clann, agus chuaigh siad go teach Reúéil, agus d'fhan siad ann go dtí gur tháinig an t-am a thug an Tiarna cuairt ar a mhuintir, agus a thug amach as an Éigipt iad ó láimh Pharao.
19 Agus tháinig Maois agus Árón go dtí an Éigipt chuig pobal chlann Iosrael, agus labhair siad leo briathra uile an Tiarna, agus rinne an pobal lúcháir mhór.
20 Agus d'éirigh Maois agus Árón go moch an lá dár gcionn, agus chuaigh siad go teach Fharó, agus rug siad bata Dé ina lámha.
21 Agus nuair a shroich siad geata an rí, bhí dhá leon óg faoi ghlas ann le huirlisí iarainn, agus ní dheachaigh aon duine amach ná isteach óna láthair, ach amháin iad siúd a d'ordaigh an rí dóibh teacht, nuair a tháinig na draoithe agus a tharraing na leoin ar shiúl lena n-draíocht, agus thug sé seo chuig an rí iad.
22 Agus dheifir Maois agus thóg sé an bata ar na leoin, agus scaoil sé saor iad, agus tháinig Maois agus Árón isteach i dteach an rí.
23 Tháinig na leoin leo freisin faoi lúcháir, agus lean siad iad agus rinne siad lúcháir mar a dhéanann madra lúcháir ar a mháistir nuair a thagann sé ón bpáirc.
24 Agus nuair a chonaic Faraó an rud seo, ghabh sé iontas mór faoi, agus chuir an scéal uafás air, óir bhí a gcuma cosúil le cuma chlann Dé.
25 Agus dúirt Faraó le Maois, "Cad atá uait?" agus d'fhreagair siad é, ag rá, "Chuir an Tiarna Dia na nEabhraigh sinn chugat á rá, 'Seol mo phobal amach chun go ndéanfaidh siad seirbhís dom.'"
26 Agus nuair a chuala Faraó a gcuid focal, ghabh uafás mór a n-eagla rompu, agus dúirt sé leo, Imigh libh inniu agus filligí ar ais chugam amárach, agus rinne siad de réir bhriathar an rí.
27 Agus nuair a bhí siad imithe, chuir an Fharó fios ar Bhaláam an draoi, agus ar Iaineas agus Iambres a mhic, agus ar na draoithe, na draíochtóirí agus na comhairleoirí uile a bhain leis an rí, agus tháinig siad uile agus shuigh siad os comhair an rí.
28 Agus d'inis an rí dóibh na focail uile a labhair Maois agus a dheartháir Árón leis, agus dúirt na draoithe leis an rí, Ach conas a tháinig na fir chugat, de bharr na leoin a bhí faoi ghlas ag an ngeata?
29 Agus dúirt an rí, Mar gur thóg siad a slat i gcoinne na leon agus gur scaoil siad saor iad, agus gur tháinig siad chugamsa, agus rinne na leoin áthas orthu freisin mar a dhéanann madra áthas bualadh lena mháistir.
30 Agus d'fhreagair Balám mac Bheoir an draoi an rí, ag rá, Níl iontu seo ach draoithe cosúil linn féin.
31 Anois, dá bhrí sin, cuir fios orthu, agus lig dóibh teacht agus déanfaimid iad a thriail, agus rinne an rí amhlaidh.
32 Agus ar maidin chuir Faraó fios ar Mhaois agus ar Árón chun teacht os comhair an rí, agus ghlac siad slat Dé, agus tháinig siad chuig an rí agus labhair siad leis, ag rá,
33 Mar seo a dúirt an Tiarna Dia na nEabhraigh, Seol mo mhuintir chun go ndéanfaidh siad seirbhís dom.
34 Agus dúirt an rí leo, Ach cé a chreidfidh sibh gur teachtairí Dé sibh agus gur de réir a ordaithe a thagann sibh chugamsa?
35 Anois, dá bhrí sin, tabhair iontas nó comhartha sa scéal seo, agus ansin creidfear na focail a labhras tú.
36 Agus dheifir Áron agus chaith sé an tslat as a láimh os comhair Fharao agus os comhair a shearbhóntaí, agus d'iompaigh an tslat ina nathair.
37 Agus chonaic na draoithe é seo agus chaith gach fear acu a shlat ar an talamh agus rinneadh nathracha díobh.
38 Agus thóg nathair slat Árón a ceann agus d'oscail sí a béal chun slata na ndraoithe a shlogadh.
39 Agus d'fhreagair Balám an draoi agus dúirt sé, Is é seo an rud a bhí ann ó aimsir na sean, go slogadh nathair a chéile, agus go n-íosfadh créatúir bheo a chéile.
40 Anois, dá bhrí sin, tabhair ar ais í mar a bhí sí ar dtús, agus cuirfimid ár slata ar ais mar a bhí siad ar dtús, agus má shlogann do shlat ár slata, ansin beidh a fhios againn go bhfuil spiorad Dé ionat, agus mura slogann, níl ionat ach ceardaí cosúil linn féin.
41 Agus dheifir Áron agus shín sé a lámh amach agus rug sé ar eireaball na nathrach agus rinneadh slat de ina láimh, agus rinne na draoithe an rud céanna lena slata, agus rug gach fear acu ar eireaball a nathrach, agus rinneadh slata díobh mar a bhí ar dtús.
42 Agus nuair a cuireadh slata ar ais ina n-áit, shlog slat Árón a slata.
43 Agus nuair a chonaic an rí an rud seo, d'ordaigh sé leabhar na dtaifead a bhain le ríthe na hÉigipte a thabhairt leo, agus thug siad leo leabhar na dtaifead, croinicí ríthe na hÉigipte, ina raibh uile íol na hÉigipte greanta, óir cheap siad ainm an Tiarna a fháil ann, ach ní bhfuair siad é.
44 Agus dúirt an Fharó le Maois agus le hAaron, "Féach, ní bhfuair mé ainm bhur nDia scríofa sa leabhar seo, agus níl a fhios agam a ainm."
45 Agus d'fhreagair na comhairleoirí agus na fir críonna an rí, Chuala muid gur mac na ndaoine críonna é Dia na nEabhraigh, mac na ríthe ársa.
46 Agus chas an Fharó ar Mhaois agus ar Árón agus dúirt sé leo, Níl aithne agam ar an Tiarna a d'fhógair sibh, agus ní chuirfidh mé a phobal uaidh ach an oiread.
47 Agus d'fhreagair siad agus dúirt siad leis an rí, Is é an Tiarna Dia na nDéithe a ainm, agus d'fhógair sé a ainm orainn ó laethanta ár sinsear, agus chuir sé sinn, ag rá, Téigh go dtí an Fharó agus abair leis, Seol mo mhuintir chun go ndéanfaidh siad seirbhís dom.
48 Seol chugainn anois, le go ndéanfaimid turas trí lá san fhásach, agus go ndéanfaimid íobairt dó ansiúd. Óir ó

chuaigh muid síos go dtí an Éigipt, níor ghlac sé uainn íobairt uileloiscthe, ofráil ná íobairt. Mura seolann tú chugainn, lasfaidh a fhearg i do choinne agus buailfidh sé an Éigipt leis an bplá nó leis an gclaíomh.
49 Agus dúirt Faraó leo, Inis dom anois a chumhacht agus a neart; agus dúirt siad leis, Chruthaigh sé neamh agus talamh, na farraigí agus a n-iasc uile, mhúnlaigh sé an solas, chruthaigh sé an dorchadas, chuir sé báisteach ar an talamh agus uiscigh sé é, agus thug sé don luibh agus don fhéar fás, chruthaigh sé duine agus beithíoch agus ainmhithe na foraoise, éin an aeir agus iasc na farraige, agus trína bhéal a mhaireann siad agus a fhaigheann siad bás.
50 Go deimhin chruthaigh sé thú i mbroinn do mháthar, agus chuir sé anáil na beatha ionat, agus thóg sé thú agus chuir sé ar ríchathaoir ríoga na hÉigipte thú, agus bainfidh sé d'anáil agus d'anam uait, agus tabharfaidh sé ar ais thú ar an talamh as ar tógadh thú.
51 Agus las fearg an rí de bharr a gcuid focal, agus dúirt sé leo, Ach cé i measc déithe na náisiún uile a d'fhéadfadh seo a dhéanamh? Is liomsa an abhainn, agus is mise a rinne í dom féin.
52 Agus dhíbir sé iad uaidh, agus d'ordaigh sé an saothar ar Iosrael a bheith níos déine ná mar a bhí sé inné agus roimhe.
53 Agus chuaigh Maois agus Árón amach ó láthair an rí, agus chonaic siad clann Iosrael i ndroch-chaoi mar gur chuir na máistrí oibre a gcuid oibre thar a bheith trom.
54 Agus d'fhill Maois ar an Tiarna agus dúirt sé, Cén fáth ar chaith tú go dona le do phobal? Ó tháinig mé chun labhairt le Faraó faoin rud a chuir tú uaidh mé, rinne sé drochíde mhór ar chlann Iosrael.
55 Agus dúirt an Tiarna le Maois, Féach, feicfidh tú go scaoilfidh Faraó clann Iosrael as a thír le lámh shínte amach agus le plá troma.
56 Agus d'fhan Maois agus Árón i measc a ndeartháireacha clann Iosrael san Éigipt.
57 Agus maidir le clann Iosrael, chuir na hÉigiptigh searbhas ar a saol leis an obair throm a chuir siad orthu.

CAIBIDIL 80

1 Agus i gceann dhá bhliain, chuir an Tiarna Maois arís chuig Faraó chun clann Iosrael a thabhairt amach, agus chun iad a sheoladh amach as tír na hÉigipte.
2 Agus chuaigh Maois agus tháinig sé go teach Fharao, agus labhair sé leis focail an Tiarna a chuir uaidh é, ach níor éist Fharao le guth an Tiarna, agus dhúisigh Dia a chumhacht san Éigipt ar Fharao agus ar a chuid ábhar, agus bhuail Dia Fharao agus a mhuintir le pláigh an-mhóra agus an-ghéara.
3 Agus chuir an Tiarna teachtaireacht trí láimh Árón agus rinne sé fuil d'uiscí uile na hÉigipte, maille lena srutháin agus a n-aibhneacha uile.
4 Agus nuair a tháinig Éigipteach chun uisce a ól agus a tharraingt, d'fhéach sé isteach ina chrúiscín, agus féach, bhí an t-uisce go léir iompaithe ina fhuil; agus nuair a tháinig sé chun a chupán a ól, rinneadh fuil den uisce sa chupán.
5 Agus nuair a ghlúinfeadh bean a taos agus a chócaráil sí a bia, d'athraíodh a gcuma cosúil le fuil.
6 Agus chuir an Tiarna teachtaire amach arís agus thug sé froganna amach ina n-uiscí uile, agus tháinig na froganna uile isteach i dtithe na nÉigipteach.
7 Agus nuair a d'ól na hÉigiptigh, líonadh a mbolg le froganna agus damhsaigh siad ina mbolg mar a dhamhsaíonn siad san abhainn.
8 Agus d'iompaigh a n-uisce óil agus a n-uisce cócaireachta go léir ina froganna, agus nuair a luigh siad ina leapacha, bhíodh froganna á gcothú acu ón allas.
9 D'ainneoin seo go léir níor iompaigh fearg an Tiarna uathu, agus shín a lámh amach i gcoinne na nÉigipteach go léir chun iad a bhualadh le gach plá trom.
10 Agus chuir sé fios agus bhuail sé a ndeannach ina mhíolta, agus bhí na míolta san Éigipt dhá chubhad ar airde ar an talamh.
11 Bhí na míolta an-líonmhar freisin, i bhfeoil daoine agus ainmhithe, i measc áitritheoirí uile na hÉigipte, agus chuir an Tiarna na míolta ar an rí agus ar an mbanríon freisin, agus chuir na míolta brón mór ar an Éigipt.
12 Mar sin féin, níor imigh fearg an Tiarna uaidh, agus bhí a lámh fós sínte amach ar an Éigipt.
13 Agus chuir an Tiarna gach saghas beithíoch na páirce isteach san Éigipt, agus tháinig siad agus scrios siad an Éigipt go léir, duine agus beithíoch, agus crainn, agus gach ní a bhí san Éigipt.
14 Agus chuir an Tiarna nathracha tine, scairpeanna, lucha, easóga, buafa, mar aon le cinn eile ag sníomh sa deannach.
15 Cuileoga, adharca, dreancaidí, feithidí agus cuileoga beaga, gach saith de réir a chineáil.
16 Agus tháinig gach cineál reiptílí agus ainmhithe sciathánacha go dtí an Éigipt agus chuir siad brón mór ar na hÉigiptigh.
17 Agus tháinig na dreancaidí agus na cuileoga isteach i súile agus i gcluasa na nÉigipteach.
18 Agus tháinig an cipín orthu agus thiomáin sí ar shiúl iad, agus d'imigh siad uaidh isteach ina seomraí istigh, agus lean sí iad.
19 Agus nuair a d'fholaigh na hÉigiptigh iad féin de bharr an tsrutha ainmhithe, ghlas siad a ndoirse ina ndiaidh, agus d'ordaigh Dia don tSulánút a bhí sa bhfarraige teacht aníos agus dul isteach san Éigipt.
20 Agus bhí airm fhada aici, deich gcubhad ar fhad chomh fada le cubhad fir.
21 Agus chuaigh sí suas ar na díonta agus nocht sí na rachtaí agus an t-urlár agus ghearr sí iad, agus shín sí a lámh isteach sa teach agus bhain sí an glas agus an bolta, agus d'oscail sí tithe na hÉigipte.
22 Ina dhiaidh sin tháinig an scian ainmhithe isteach i dtithe na hÉigipte, agus scrios an scian ainmhithe na hÉigiptigh, agus chuir sé brón mór orthu.
23 Mar sin féin níor imigh fearg an Tiarna ó na hÉigiptigh, agus bhí a lámh sínte amach ina gcoinne fós.
24 Agus chuir Dia an plá, agus scaip an plá an Éigipt, sna capaill agus sna hasail, agus sna camaill, sna tréada daimh agus caorach agus sa duine.
25 Agus nuair a d'éirigh na hÉigiptigh go moch ar maidin chun a gcuid eallach a thabhairt amach ar féarach, fuair siad a gcuid eallach go léir marbh.
26 Agus ní raibh fágtha d'eallach na nÉigipteach ach duine amháin as gach deichniúr, agus ní bhfuair aon duine bás d'eallach Iosrael i nGósen.

27 Agus chuir Dia lasadh dóite i bhfeoil na nÉigipteach, a phléasc a gcraicne, agus tháinig tochas dian air i measc na nÉigipteach go léir ó bhonn a gcos go barr a gcinn.
28 Agus bhí go leor nimheanna ina bhfeoil, agus chuaigh a bhfeoil ag meath go dtí gur lobhadh agus gur lobhadh iad.
29 Mar sin féin níor imigh fearg an Tiarna uaidh, agus bhí a lámh sínte amach fós thar an Éigipt go léir.
30 Agus chuir an Tiarna clocha sneachta an-trom amach, a bhuail a bhfíniúnacha agus a bhris a gcrann torthaí agus a thriomaigh suas iad ionas go dtitfeadh siad orthu.
31 Chomh maith leis sin, thit gach luibh ghlas agus d'éag sé, óir tháinig tine mheasctha anuas i measc na clocha sneachta, agus dá bhrí sin d'ith an clocha sneachta agus an tine gach ní.
32 Chomh maith leis sin, fuair fir agus beithígh a fuarthas amuigh bás de bharr lasracha tine agus clocha sneachta, agus bhí na leoin óga go léir traochta.
33 Agus chuir an Tiarna lócaist go leor isteach san Éigipt, an Chasel, an Salom, an Chargol, agus an Chagole, lócaist dá samhail, a d'ith gach a raibh fágtha ag an gcloichshneachta.
34 Ansin rinne na hÉigiptigh áthas ar na lócaist, cé gur ith siad toradh na páirce, agus ghabh siad iad go flúirseach agus chuir siad salann orthu mar bhia.
35 Agus chas an Tiarna gaoth mhór farraige a thug leis na lócaist uile, fiú iad siúd a bhí saillte, agus a chaith isteach sa Mhuir Rua iad; níor fhan lócaist amháin laistigh de theorainneacha na hÉigipte.
36 Agus chuir Dia dorchadas ar an Éigipt, agus bhí dorchadas i dtír na hÉigipte agus i bPatros ar feadh trí lá, ionas nach bhféadfadh fear a lámh a fheiceáil nuair a thógfadh sé í chuig a bhéal.
37 Ag an am sin fuair mórán de mhuintir Iosrael bás a d'éirigh amach in aghaidh an Tiarna agus nár éist le Maois agus Árón, agus nár chreid iontu gur chuir Dia uaidh iad.
38 Agus a dúirt, Ní rachaimid amach as an Éigipt ar eagla go mbásóimid leis an ocras i bhfásach uaigneach, agus nár éistfeadh le guth Mhaois.
39 Agus bhuail an Tiarna iad sna trí lá dorchadais, agus chuir clann Iosrael iad sna laethanta sin, gan a fhios ag na hÉigiptigh fúthu ná gan lúcháir orthu.
40 Agus bhí an dorchadas an-mhór san Éigipt ar feadh trí lá, agus aon duine a bhí ina sheasamh nuair a tháinig an dorchadas, d'fhan sé ina sheasamh ina áit, agus an té a bhí ina shuí d'fhan sé ina shuí, agus an té a bhí ina luí d'fhan sé ina luí sa staid chéanna, agus an té a bhí ag siúl d'fhan sé ina shuí ar an talamh san áit chéanna; agus tharla an rud seo do na hÉigiptigh go léir, go dtí gur imigh an dorchadas.
41 Agus chuaigh laethanta an dorchadais thart, agus chuir an Tiarna Maois agus Árón chuig clann Iosrael, ag rá, Ceiliúraígí bhur bhféile agus déanaigí bhur gCáisc, óir féach, tagaim i lár na hoíche i measc na nÉigipteach go léir, agus buailfidh mé a gcéadghin go léir, ó chéadghin fir go céadghin beithíoch, agus nuair a fheicfidh mé bhur gCáisc, rachaidh mé thar bhur gceann.
42 Agus rinne clann Iosrael de réir gach a raibh ordaithe ag an Tiarna do Mhaois agus d'Árón, mar sin a rinne siad an oíche sin.
43 Agus i lár na hoíche chuaigh an Tiarna amach i lár na hÉigipte agus bhuail sé gach céadghin de na hÉigiptigh, ó chéadghin an duine go céadghin an ainmhí.
44 Agus d'éirigh an Fharó san oíche, é féin agus a shearbhóntaí uile agus na hÉigiptigh uile, agus bhí caoineadh mór ar fud na hÉigipte an oíche sin, óir ní raibh teach ann nach raibh corp marbh ann.
45 Scriosadh freisin cosúlachtaí chéadghin na hÉigipte, a bhí snoite i mballaí a dtithe, agus thit siad ar an talamh.
46 Fiú cnámha a gcéadghin a fuair bás roimhe seo agus a bhí curtha ina dtithe acu, bhailigh madraí na hÉigipte an oíche sin agus tharraing siad os comhair na nÉigipteach iad agus chaith siad os a gcomhair iad.
47 Agus chonaic na hÉigiptigh go léir an t-olc seo a tháinig orthu go tobann, agus scread siad go léir amach le guth ard.
48 Agus ghuil clanna uile na hÉigipte an oíche sin, gach fear ar son a mhic agus gach fear ar son a iníne, an chéadghin, agus chualathas torann na hÉigipte i gcéin an oíche sin.
49 Agus chuaigh Baitia iníon Fharó amach leis an rí an oíche sin chun Maois agus Árón a lorg ina dtithe, agus fuair siad ina dtithe iad, ag ithe agus ag ól agus ag déanamh lúcháire le hIosrael uile.
50 Agus dúirt Báitia le Maois, An é seo luach saothair an mhaith a rinne mé duit, a thóg agus a shín mé amach thú, agus a thug tú an t-olc seo orm féin agus ar theaghlach m'athar?
51 Agus dúirt Maois léi, "Deich bplá a thug an Tiarna ar an Éigipt, gan dabht; an ndearna aon olc duit ó aon cheann acu? An ndearna aon cheann acu dochar duit?" Agus dúirt sí, "Ní hea."
52 Agus dúirt Maois léi, "Cé gur tusa an chéadghin do do mháthair, ní bhfaighidh tú bás, agus ní thiocfaidh aon olc ort i lár na hÉigipte."
53 Agus dúirt sí, "Cén tairbhe atá agamsa nuair a fheicim an rí, mo dheartháir, agus a theaghlach agus a chuid ábhar go léir sa tsláinte seo, a gcéadghin a bhású le céadghin uile na hÉigipte?"
54 Agus dúirt Maois léi, "Is cinnte nach n-éistfeadh do dheartháir agus a theaghlach, agus a chuid ábhar, teaghlaigh na hÉigipte, le briathra an Tiarna, agus dá bhrí sin tháinig an t-olc seo orthu."
55 Agus chuaigh Faraó rí na hÉigipte i dteagmháil le Maois agus Árón, agus le cuid de chlann Iosrael a bhí leo san áit sin, agus ghuigh sé leo, ag rá,
56 Éirigh suas agus tabhair leat do bhráithre, clann Iosrael uile atá sa tír, lena gcuid caorach agus a gcuid daimh, agus gach a bhfuil acu; ní fhágfaidh siad aon rud fágtha, ach guígí ar mo shon chuig an Tiarna bhur nDia.
57 Agus dúirt Maois le Faraó, "Féach, cé gur tusa céadghin do mháthar, ná bíodh eagla ort, óir ní bhfaighidh tú bás, óir d'ordaigh an Tiarna duit maireachtáil, d'fhonn a chumhacht mhór agus a lámh láidir sínte amach a thaispeáint duit."
58 Agus d'ordaigh Faraó clann Iosrael a sheoladh ar shiúl, agus neartaigh na hÉigiptigh go léir iad a sheoladh, óir dúirt siad, Táimid uile ag dul in éag.
59 Agus chuir na hÉigiptigh uile clann Iosrael amach, le saibhreas mór, caoirigh agus daimh agus earraí luachmhara, de réir mhionn an Tiarna idir é féin agus ár nAthair Abrahám.
60 Agus rinne clann Iosrael moill ag imeacht san oíche, agus nuair a tháinig na hÉigiptigh chucu le tabhairt amach

iad, dúirt siad leo, An gadaithe muid, go n-imeodh muid amach san oíche?
61 Agus d'iarr clann Iosrael ar na hÉigiptigh soithí airgid agus soithí óir agus éadaí, agus bhain clann Iosrael a gcuid éadaí as na hÉigiptigh.
62 Agus dhein Maois deifir agus d'éirigh sé suas agus chuaigh sé go habhainn na hÉigipte, agus thug sé cónra Iósaef aníos as sin agus thug sé leis é.
63 Thug clann Iosrael suas freisin, gach fear cónra a athar leis, agus gach fear cónraí a threibhe féin.

CAIBIDIL 81

1 Agus chuaigh clann Iosrael ó Rameses go Sucót, tuairim is sé chéad míle fear de chois, seachas na páistí agus a mná céile.
2 Chuaigh slua measctha suas leo freisin, agus tréada agus tréada, fiú go leor eallaigh.
3 Agus mhair clann Iosrael dhá chéad agus deich mbliana i dtír na hÉigipte faoi shaothar crua.
4 Agus ag deireadh dhá chéad agus deich mbliana, thug an Tiarna clann Iosrael amach as an Éigipt le lámh láidir.
5 Agus thaistil clann Iosrael ón Éigipt agus ó Ghosen agus ó Rameses, agus chuir siad campa i Succoth ar an gcúigiú lá déag den chéad mhí.
6 Agus d'adhlaic na hÉigiptigh a gcéadghin uile a bhuail an Tiarna, agus d'adhlaic na hÉigiptigh uile a mairbh ar feadh trí lá.
7 Agus d'imigh clann Iosrael ó Shucót agus shuigh siad a gcampa in Eatóm, ag ceann an fhásaigh.
8 Agus ar an tríú lá tar éis do na hÉigiptigh a gcéadghin a adhlacadh, d'éirigh go leor fear as an Éigipt agus chuaigh siad i ndiaidh Iosrael chun iad a thabhairt ar ais go dtí an Éigipt, óir rinne siad aithreachas gur scaoil siad na hIosraelaigh óna ndaoirse.
9 Agus dúirt fear amháin lena chomharsa, Is cinnte gur labhair Maois agus Áron le Faraó, ag rá, 'Rachaimid trí lá san fhásach agus déanfaimid íobairt don Tiarna ár nDia.'
10 Anois, dá bhrí sin, éirímis go moch ar maidin agus cuirfimid ar ais iad, agus má fhilleann siad linn go dtí an Éigipt chuig a máistrí, ansin beidh a fhios againn go bhfuil creideamh iontu, ach mura bhfillfidh siad, ansin troidfimid leo, agus cuirfimid ar ais iad le cumhacht mhór agus le lámh láidir.
11 Agus d'éirigh uaisle uile Pharaoh ar maidin, agus leo tuairim is seacht gcéad míle fear, agus d'imigh siad as an Éigipt an lá sin, agus tháinig siad go dtí an áit a raibh clann Iosrael.
12 Agus chonaic na hÉigiptigh go léir agus féach, Maois agus Árón agus clann Iosrael go léir ina suí os comhair Phí Hahirot, ag ithe agus ag ól agus ag ceiliúradh féile an Tiarna.
13 Agus dúirt na hÉigiptigh go léir le clann Iosrael, "Is cinnte gur dhúirt sibh, 'Rachaimid ar thuras trí lá san fhásach agus íobairt a dhéanamh dár nDia agus fillfimid.'"
14 Anois, dá bhrí sin, tá cúig lá ann ó d'imigh tú, cén fáth nach bhfilleann tú ar do mháistrí?
15 Agus d'fhreagair Maois agus Árón iad, ag rá, Mar gheall gur thug an Tiarna ár nDia fianaise ionainn, ag rá, Ní fhillfidh sibh ar an Éigipt arís, ach rachaimid go tír ina bhfuil bainne agus mil ag sileadh, mar a mhionnaigh an Tiarna ár nDia dár sinsir a thabhairt dúinn.
16 Agus nuair a chonaic uaisle na hÉigipte nár éist clann Iosrael leo, le filleadh ar an Éigipt, chuir siad iad féin i ngéibheann chun troid le hIosrael.
17 Agus neartaigh an Tiarna croíthe chlann Iosrael i gcoinne na nÉigipteach, gur bhuail siad go trom iad, agus bhí an cath dian ar na hÉigiptigh, agus theith na hÉigiptigh go léir ó chlann Iosrael, óir fuair mórán díobh bás de láimh Iosrael.
18 Agus chuaigh uaisle Pharao go dtí an Éigipt agus d'inis siad do Pharao, ag rá, Tá clann Iosrael teitheadh, agus ní fhillfidh siad ar an Éigipt arís, agus ar an mbealach seo a labhair Maois agus Áron linn.
19 Agus chuala Faraó an scéal seo, agus chas a chroí agus croíthe a chuid ábhar go léir i gcoinne Iosrael, agus ghabh siad aithreachas as Iosrael a sheoladh; agus chomhairligh na hÉigiptigh go léir do Faraó dul sa tóir ar chlann Iosrael chun iad a chur ag filleadh ar a n-ualaigh.
20 Agus dúirt gach fear lena dhearthháir, Cad é seo atá déanta againn, gur scaoileamar Iosrael ónár ndaoirse?
21 Agus neartaigh an Tiarna croíthe na nÉigipteach uile chun na hIosraeilítigh a leanúint, óir ba mhian leis an Tiarna na hÉigiptigh a threascairt sa Mhuir Rua.
22 Agus d'éirigh an Fharó agus chuir sé a charbad i bhfeidhm, agus d'ordaigh sé do na hÉigiptigh go léir teacht le chéile, níor fágadh aon fhear amháin ach na páistí agus na mná.
23 Agus chuaigh na hÉigiptigh uile amach le Faraó ag tóraíocht chlann Iosrael, agus ba champa thar a bheith mór agus trom campa na hÉigipte, timpeall deich gcéad míle fear.
24 Agus chuaigh an campa seo ar fad agus lean siad clann Iosrael le go dtabharfaidís ar ais go dtí an Éigipt iad, agus shroich siad iad agus iad i gcampa cois Muir Rua.
25 Agus thóg clann Iosrael a súile suas, agus chonaic siad na hÉigiptigh go léir ag leanúint orthu, agus bhí uafás mór ar chlann Iosrael rompu, agus ghlaoigh clann Iosrael ar an Tiarna.
26 Agus mar gheall ar na hÉigiptigh, roinn clann Iosrael iad féin ina gceithre dhream, agus bhí siad roinnte ina dtuairimí, óir bhí eagla orthu roimh na hÉigiptigh, agus labhair Maois le gach duine acu.
27 Ba iad clann Reúbaen, Shimeon agus Íosácar an chéad roinn, agus shocraigh siad iad féin a chaitheamh san fharraige, óir bhí eagla mhór orthu roimh na hÉigiptigh.
28 Agus dúirt Maois leo, Ná bíodh eagla oraibh, seasaigí go socair agus féachaigí ar shlánú an Tiarna a dhéanfaidh sé inniu ar bhur son.
29 Ba iad clann Zabulun, Benjamin agus Naftali an dara roinn, agus shocraigh siad filleadh ar an Éigipt leis na hÉigiptigh.
30 Agus dúirt Maois leo, "Ná bíodh eagla oraibh, óir mar a chonaic sibh na hÉigiptigh inniu, ní fheicfidh sibh iad arís go deo na ndeor."
31 Ba iad clann Iúdá agus Iósaef an tríú roinn, agus shocraigh siad dul i ngleic leis na hÉigiptigh chun troid leo.
32 Agus dúirt Maois leo, "Seasaibh in bhur n-áiteanna, óir troidfidh an Tiarna ar bhur son, agus fanfaidh sibh i ndoimhneacht."

33 Agus ba iad clann Léiví, Gád agus Áiséar an ceathrú roinn, agus shocraigh siad dul i measc na nÉigipteach chun iad a chur i gcruachás, agus dúirt Maois leo, Fan i do sheasaimh agus ná bíodh eagla oraibh, ach glaoigh ar an Tiarna go saorfaidh sé sibh as a lámha.
34 Ina dhiaidh sin d'éirigh Maois ó lár an phobail, agus ghuigh sé chun an Tiarna agus dúirt,
35 A Thiarna Dia an domhain uile, sábháil anois do phobal a thug tú amach as an Éigipt, agus ná lig do na hÉigiptigh a bheith bródúil as an gcumhacht agus an neart atá acu.
36 Agus dúirt an Tiarna le Maois, "Cén fáth a bhfuil tú ag glaoch orm? Abair le clann Iosrael imeacht, agus sín amach do shlat ar an bhfarraige agus roinn í, agus rachaidh clann Iosrael tríd."
37 Agus rinne Maois amhlaidh, agus thóg sé a shlat ar an bhfarraige agus roinn sé í.
38 Agus roinneadh uiscí na farraige ina dhá chuid déag, agus ghabh clann Iosrael tríd de shiúl na gcos, le bróga orthu, mar a ghabhfadh fear trí bhóthar ullmhaithe.
39 Agus léirigh an Tiarna a mhíorúiltí do chlann Iosrael san Éigipt agus sa bhfarraige trí láimh Mhaois agus Árón.
40 Agus nuair a chuaigh clann Iosrael isteach san fharraige, tháinig na hÉigiptigh ina ndiaidh, agus tháinig uiscí na farraige orthu arís, agus chuaigh siad go léir faoi uisce, agus níor fágadh aon fhear amháin ach amháin Faraó, a thug buíochas don Tiarna agus a chreid ann, dá bhrí sin níor chuir an Tiarna deireadh leis an am sin leis na hÉigiptigh.
41 Agus d'ordaigh an Tiarna d'aingeal é a thógáil ó measc na nÉigipteach, agus chaith siadsan é ar thír Nínivé agus bhí sé i réim air ar feadh i bhfad.
42 Agus an lá sin shábháil an Tiarna Iosrael ó láimh na hÉigipte, agus chonaic clann Iosrael uile go raibh na hÉigiptigh imithe i léig, agus chonaic siad lámh mhór an Tiarna, ina raibh déanta aige san Éigipt agus sa bhfarraige.
43 Ansin chan Maois agus clann Iosrael an t-amhrán seo don Tiarna, an lá a chuir an Tiarna na hÉigiptigh faoi chois rompu.
44 Agus chan Iosrael uile le chéile, ag rá, Canfaidh mé don Tiarna óir tá sé ardaithe go mór, chaith sé an capall agus a mharcach san fharraige; féach, tá sé scríofa i leabhar dhlí Dé.
45 Ina dhiaidh sin chuaigh clann Iosrael ar aghaidh lena n-aistear, agus shuigh siad campa i Mára, agus thug an Tiarna reachtanna agus breithiúnais do chlann Iosrael san áit sin i Mára, agus d'ordaigh an Tiarna do chlann Iosrael siúl ina bhealaí uile agus freastal air.
46 Agus d'imigh siad ó Mhárá agus tháinig siad go hÉilím, agus in Éilím bhí dhá thobar déag uisce agus seachtó crann dáta, agus bhí na páistí ina gcampa ansin cois na n-uiscí.
47 Agus d'imigh siad ó Éilim agus tháinig siad go fásach Shín, ar an gcúigiú lá déag den dara mí tar éis dóibh imeacht as an Éigipt.
48 Ag an am sin thug an Tiarna an manna do chlann Iosrael le hithe, agus chuir an Tiarna bia ag cur fearthainne ó neamh do chlann Iosrael lá i ndiaidh lae.
49 Agus d'ith clann Iosrael an manna ar feadh daichead bliain, na laethanta uile a bhí siad san fhásach, go dtí gur tháinig siad go tír Chanán le seilbh a ghlacadh air.
50 Agus d'imigh siad ó fhásach Shín agus shuíodar a gcampa in Alús.
51 Agus d'imigh siad ó Alus agus shuíodar a gcampa i Rephidim.
52 Agus nuair a bhí clann Iosrael i Rephidim, tháinig Amalek mac Éilifaz, mac Esau, deartháir Zepho, chun troid in aghaidh Iosrael.
53 Agus thug sé leis ocht gcéad agus a haon míle fear, draoithe agus draíochtóirí, agus d'ullmhaigh sé chun catha a chur ar Iosrael i Rephidim.
54 Agus thug siad cath mór dian in aghaidh Iosrael, agus thug an Tiarna Amalek agus a mhuintir ar láimh Mhaois agus chlann Iosrael, agus ar láimh Iósua mac Nún an Eafráite, seirbhíseach Mhaois.
55 Agus bhuail clann Iosrael Amalec agus a mhuintir le faobhar an chlaímh, ach bhí an cath an-ghéar ar chlann Iosrael.
56 Agus dúirt an Tiarna le Maois, "Scríobh an rud seo mar chuimhneachán duit i leabhar, agus cuir i láimh Iósua mac Nún, do shearbhónta, é, agus tabhair orduithe do chlann Iosrael, ag rá, 'Nuair a thiocfaidh sibh go tír Chanán, scriosfaidh sibh cuimhne Amalec go hiomlán ó faoi neamh.'
57 Agus rinne Maois amhlaidh, agus ghlac sé an leabhar agus scríobh sé na focail seo air, ag rá,
58 Cuimhnigh ar a ndearna Amalec leat ar an mbóthar nuair a d'imigh tú as an Éigipt.
59 A bhuail leat ar an mbóthar agus a bhuail do chúl, fiú iad siúd a bhí lag i do dhiaidh nuair a bhí tú lag agus tuirseach.
60 Dá bhrí sin, nuair a bheidh an Tiarna do Dhia tar éis suaimhneas a thabhairt duit ó do naimhde uile máguaird sa tír a thugann an Tiarna do Dhia duit mar oidhreacht, le seilbh a ghlacadh air, scriosfaidh tú cuimhne Amalec ó faoi neamh, ní dhéanfaidh tú dearmad air.
61 Agus an rí a dhéanfaidh trua d'Amalaic, nó dá chuimhne nó dá shliocht, féach, éileoidh mé air é, agus gearrfaidh mé amach é ó measc a mhuintire.
62 Agus scríobh Maois na nithe seo uile i leabhar, agus thug sé ordú do chlann Iosrael maidir leis na nithe seo uile.

CAIBIDIL 82

1 Agus d'imigh clann Iosrael ó Rephidim agus shuigh siad a gcampa i bhfásach Shíonái sa tríú mí tar éis dóibh imeacht as an Éigipt.
2 Ag an am sin tháinig Reúéil an Midiáníteach, athair céile Mhaois, agus a iníon Ziporah agus a beirt mhac, óir chuala sé faoi mhíorúiltí an Tiarna a rinne sé d'Iosrael, gur shaor sé iad ó láimh na hÉigipte.
3 Agus tháinig Reúel chuig Maois go dtí an fásach inar raibh sé campa, áit a raibh sliabh Dé.
4 Agus chuaigh Maois amach chun bualadh lena athair céile le mór-onóir, agus bhí Iosrael uile leis.
5 Agus d'fhan Reúéil agus a chlann i measc chlann Iosrael ar feadh go leor laethanta, agus bhí aithne ag Reúéil ar an Tiarna ón lá sin ar aghaidh.
6 Agus sa tríú mí ó imeacht chlann Iosrael as an Éigipt, ar an séú lá de, thug an Tiarna na deich n-aithne d'Iosrael ar Shliabh Shíonáí.
7 Agus chuala Iosrael uile na haitheanta seo uile, agus rinne Iosrael uile áthas mór sa Tiarna an lá sin.

8 Agus luigh glóir an Tiarna ar Shliabh Shíonáí, agus ghlaoigh sé ar Mhaois, agus tháinig Maois i lár néil agus chuaigh sé suas an sliabh.
9 Agus bhí Maois ar an sliabh daichead lá agus daichead oíche; níor ith sé arán ná níor ól sé uisce, agus mhúin an Tiarna dó na reachtanna agus na breithiúnais d'fhonn clann Iosrael a mhúineadh.
10 Agus scríobh an Tiarna na deich n-aithne a d'ordaigh sé do chlann Iosrael ar dhá tháibléad cloiche, a thug sé do Mhaois le hordú a thabhairt do chlann Iosrael.
11 Agus i ndeireadh daichead lá agus daichead oíche, nuair a bhí an Tiarna críochnaithe ag labhairt le Maois ar Shliabh Shíonáí, thug an Tiarna do Mhaois na táibléid chloiche, scríofa le méar Dé.
12 Agus nuair a chonaic clann Iosrael go raibh moill ar Mhaois teacht anuas ón sliabh, bhailigh siad timpeall Árón agus dúirt siad, Maidir leis an bhfear seo, Maois, níl a fhios againn cad a tharla dó.
13 Éirigh suas anois, dá bhrí sin, déan dia dúinn a rachaidh romhainn, ionas nach bhfaighidh tú bás.
14 Agus bhí eagla mhór ar Árón roimh an bpobal, agus d'ordaigh sé dóibh ór a thabhairt dó agus rinne sé lao leáite de don phobal.
15 Agus dúirt an Tiarna le Maois, sular tháinig sé anuas ón sliabh, "Téigh anuas, óir thruailligh do mhuintir a thug tú amach as an Éigipt iad féin."
16 Rinne siad lao leáite dóibh féin, agus chrom siad síos dó, fág mé anois, ionas go scriosfaidh mé iad den talamh, óir is pobal righinmhuineálta iad.
17 Agus d'impigh Maois aghaidh an Tiarna, agus ghuigh sé chun an Tiarna ar son an phobail ar son an lao a rinne siad, agus ina dhiaidh sin chuaigh sé anuas ón sliabh agus an dá tháibléad cloiche ina láimh aige, a thug Dia dó chun orduithe a thabhairt do chlann Iosrael.
18 Agus nuair a tháinig Maois i ngar don champa agus a chonaic sé an lao a rinne an pobal, las fearg Mhaois agus bhris sé na táibléid faoin sliabh.
19 Agus tháinig Maois go dtí an campa agus thóg sé an lao agus dhóigh sé é sa tine, agus mheilt sé é go dtí gur deannach mín a bhí ann, agus scaip sé ar an uisce é agus thug sé do chlann Iosrael le hól é.
20 Agus fuair thart ar thrí mhíle fear a rinne an lao bás de réir claímhte a chéile.
21 Agus an lá ar na mhárach dúirt Maois leis an bpobal, Rachaidh mé suas chuig an Tiarna, b'fhéidir go ndéanfainn leorghníomh ar son bhur bpeacaí a pheacaigh sibh don Tiarna.
22 Agus chuaigh Maois suas arís chuig an Tiarna, agus d'fhan sé leis an Tiarna daichead lá agus daichead oíche.
23 Agus i rith an daichead lá d'impigh Maois ar an Tiarna ar son chlann Iosrael, agus d'éist an Tiarna le paidir Mhaois, agus d'éist an Tiarna leis an achainí a rinne Maois ar son Iosrael.
24 Ansin labhair an Tiarna le Maois dhá tháibléad cloiche a ghearradh agus iad a thabhairt suas chuig an Tiarna, agus scríobhfadh seisean na deich n-aithne orthu.
25 Rinne Maois amhlaidh, agus tháinig sé anuas agus shnoigh sé an dá tháibléad agus chuaigh sé suas go Sliabh Shíonáí chuig an Tiarna, agus scríobh an Tiarna na deich n-aithne ar na táibléid.
26 Agus d'fhan Maois fós leis an Tiarna daichead lá agus daichead oíche, agus thug an Tiarna treoir dó i reachtanna agus i mbreithiúnais le cur in iúl d'Iosrael.
27 Agus d'ordaigh an Tiarna dó maidir le clann Iosrael tearmann a dhéanamh don Tiarna, ionas go mbeadh a ainm suite ann, agus thaispeáin an Tiarna dó cosúlacht an tearmainn agus cosúlacht a chuid soithí uile.
28 Agus ag deireadh an daichead lá, tháinig Maois anuas ón sliabh agus an dá tháibléad ina láimh.
29 Agus tháinig Maois chuig clann Iosrael agus labhair sé leo briathra uile an Tiarna, agus mhúin sé dóibh dlíthe, reachtanna agus breithiúnais a mhúin an Tiarna dó.
30 Agus d'inis Maois do chlann Iosrael focal an Tiarna, go ndéanfaí tearmann dó, le go mbeadh cónaí air i measc chlann Iosrael.
31 Agus bhí áthas mór ar an bpobal faoin dea-rud uile a labhair an Tiarna leo trí Mhaois, agus dúirt siad, Déanfaimid gach a labhair an Tiarna leat.
32 Agus d'éirigh an pobal suas mar aon fhear amháin agus thug siad tairgse flaithiúla do theampall an Tiarna, agus thug gach fear tabhartas an Tiarna le haghaidh obair an teampaill, agus le haghaidh a sheirbhíse uile.
33 Agus thug clann Iosrael uile leo gach a raibh ina sheilbh le haghaidh obair naomh an Tiarna, ór, airgead agus práis, agus gach ní a bhí úsáideach don naomh.
34 Agus tháinig na fir críonna uile a raibh taithí acu ar obair agus rinne siad tearmann an Tiarna, de réir gach a raibh ordaithe ag an Tiarna, gach duine san obair a raibh sé cleachtaithe inti; agus rinne na fir críonna uile a raibh croí acu an tearmann, agus a throscán agus na soithí uile don tseirbhís naofa, mar a d'ordaigh an Tiarna do Mhaois.
35 Agus críochnaíodh obair naomh an tabarnacail i gceann cúig mhí, agus rinne clann Iosrael gach a raibh ordaithe ag an Tiarna do Mhaois.
36 Agus thug siad an naomh agus a chuid fearas go léir chuig Maois; díreach mar a léirigh an Tiarna do Mhaois, rinne clann Iosrael amhlaidh.
37 Agus chonaic Maois an obair, agus féach, rinne siad í mar a d'ordaigh an Tiarna dó, agus mar sin bheannaigh Maois iad.

CAIBIDIL 83

1 Agus sa dara mí déag, ar an tríú lá is fiche den mhí, rug Maois Áron agus a mhic leis, agus chuir sé a gcuid éadaí orthu, agus d'ung sé iad agus rinne sé leo mar a d'ordaigh an Tiarna dó, agus thug Maois suas na híobairtí uile a d'ordaigh an Tiarna dó an lá sin.
2 Ina dhiaidh sin rug Maois Áron agus a mhic leis agus dúirt sé leo, Fanfaidh sibh ar feadh seacht lá ag doras an tabarnacail, óir is mar sin a ordaíodh dom.
3 Agus rinne Árón agus a mhic gach a raibh ordaithe ag an Tiarna dóibh trí Mhaois, agus d'fhan siad ar feadh seacht lá ag doras an tabarnacail.
4 Agus ar an ochtú lá, an chéad lá den chéad mhí, sa dara bliain ó imeacht na nIosraeilíteach as an Éigipt, thóg Maois an tearmann, agus chuir Maois suas troscán an tabarnacail agus troscán an tearmainn go léir, agus rinne sé gach a raibh ordaithe ag an Tiarna dó.
5 Agus ghlaoigh Maois ar Árón agus ar a mhic, agus thug siad leo an íobairt uileloiscthe agus an íobairt pheaca ar a

son féin agus ar son chlann Iosrael, mar a d'ordaigh an Tiarna do Mhaois.

6 An lá sin ghlac beirt mhac Árón, Nadab agus Abihu, tine aisteach agus thug siad os comhair an Tiarna í, tine nár ordaigh an Tiarna dóibh, agus chuaigh tine amach ó láthair an Tiarna agus dhóigh sí iad, agus fuair siad bás os comhair an Tiarna an lá sin.

7 Ansin an lá a raibh Maois críochnaithe ag tógáil an tearmainn, thosaigh ceannairí chlann Iosrael ag tabhairt a gcuid ofrálacha os comhair an Tiarna le haghaidh coisreacan na haltóra.

8 Agus thug siad a gcuid ofrálacha suas gach prionsa ar feadh aon lae amháin, prionsa gach lá ar feadh dhá lá dhéag.

9 Agus na híobairtí uile a thug siad leo, gach fear ina lá féin, muiréar airgid amháin a mheáigh céad tríocha seicil, babhla airgid amháin a mheáigh seachtó seicil de réir seicil an naomh, an dá cheann lán de phlúr mín measctha le hola mar íobairt bia.

10 Spúnóg amháin, deich seicil óir inti, lán de thuis.

11 Tarbh óg amháin, reithe amháin, uan bliana amháin mar íobairt uileloiscthe.

12 Agus meannán gabhar amháin mar íobairt pheaca.

13 Agus mar íobairt síochána, dhá tharbh, cúig reithe, cúig ghabhar, cúig uan bliana d'aois.

14 Mar sin a rinne dháréag prionsa Iosrael lá i ndiaidh lae, gach fear ina lá féin.

15 Agus ina dhiaidh sin, ar an tríú lá déag den mhí, d'ordaigh Maois do chlann Iosrael an Cháisc a cheiliúradh.

16 Agus choinnigh clann Iosrael an Cháisc ina ham féin ar an gceathrú lá déag den mhí, mar a d'ordaigh an Tiarna do Mhaois, mar sin a rinne clann Iosrael.

17 Agus sa dara mí, ar an gcéad lá de, labhair an Tiarna le Maois, ag rá,

18 Déan comhaireamh ar chinn fhireannacha uile chlann Iosrael ó fiche bliain d'aois agus os a chionn, tusa agus do dheartháir Árón agus dháréag prionsaí Iosrael.

19 Agus rinne Maois amhlaidh, agus tháinig Áron le dháréag prionsaí Iosrael, agus rinne siad comhaireamh ar chlann Iosrael i bhfásach Shíonái.

20 Agus ba é líon chlann Iosrael de réir tithe a n-athar, ó fiche bliain d'aois agus os a chionn, sé chéad trí mhíle, cúig chéad agus caoga.

21 Ach níor cuireadh clann Léiví san áireamh i measc a ndeartháireacha clann Iosrael.

22 Agus ba é líon fhireannach uile chlann Iosrael ó mhí d'aois agus os a chionn dhá mhíle is fiche, dhá chéad seachtó a trí.

23 Agus ba é líon chlann Léiví ó mhí d'aois agus os a chionn dhá mhíle is fiche.

24 Agus chuir Maois na sagairt agus na Léivítigh gach duine dá sheirbhís féin agus dá ualaigh féin chun freastal ar thearmann an tabarnacail, mar a d'ordaigh an Tiarna do Mhaois.

25 Agus ar an bhfichiú lá den mhí, tógadh an néal ó thaibearnacal na fianaise.

26 Ag an am sin lean clann Iosrael ar aghaidh lena n-aistear ó fhásach Shíonái, agus rinne siad turas trí lá, agus luigh an scamall ar fhásach Phárán; ansin las fearg an Tiarna in aghaidh Iosrael, óir bhíodar tar éis an Tiarna a ghríosú trí fheoil a iarraidh air, le go bhféadfaidís ithe.

27 Agus d'éist an Tiarna lena nglór, agus thug sé feoil dóibh a d'íosfaidís ar feadh míosa.

28 Ach ina dhiaidh sin las fearg an Tiarna ina gcoinne, agus bhuail sé ár mór orthu, agus cuireadh iad ansin san áit sin.

29 Agus thug clann Iosrael Cebrot Hataavá ar an áit sin, óir is ann a adhlaic siad na daoine a raibh fonn feola orthu.

30 Agus d'imigh siad ó Chebrot Hataavá agus shuíodar a gcampa i Hazerot atá i bhfásach Phárán.

31 Agus clann Iosrael i Hazarot, las fearg an Tiarna in aghaidh Miriam de bharr Mhaois, agus d'éirigh sí lobhrach, bán mar shneachta.

32 Agus cuireadh seacht lá i leataobh í lasmuigh den champa, go dtí gur glacadh léi arís tar éis a lobhra.

33 D'imigh clann Iosrael ina dhiaidh sin ó Hazerot, agus shuíodar a gcampa i gceann fásach Phárán.

34 Ag an am sin, labhair an Tiarna le Maois dháréag fear a sheoladh ó chlann Iosrael, fear amháin in aghaidh treibhe, chun dul agus tír Chanán a iniúchadh.

35 Agus chuir Maois an dáréag fear uaidh, agus tháinig siad go tír Chanán chun í a chuardach agus a scrúdú, agus rinne siad iniúchadh ar an tír ar fad ó fhásach Shín go Reachob mar a shroicheann tú Chamot.

36 Agus tar éis daichead lá tháinig siad chuig Maois agus Árón, agus thug siad scéala dó mar a bhí ina gcroí, agus thug deichniúr fear drochthuairisc do chlann Iosrael, faoin tír a raibh siad tar éis iniúchadh a dhéanamh uirthi, ag rá, Is fearr dúinn filleadh ar an Éigipt ná dul go dtí an tír seo, tír a shlogann a háitritheoirí.

37 Ach dúirt Iósua mac Nún agus Cálaeb mac Iafúna, a bhí i measc na ndaoine a rinne taiscéalaíocht ar an tír, "Tá an tír thar a bheith maith."

38 Má bhíonn an Tiarna sásta ionainn, tabharfaidh sé sinn chuig an tír seo agus tabharfaidh sé dúinn í, óir is tír í ina bhfuil bainne agus mil ag sileadh.

39 Ach níor éist clann Iosrael leo, agus d'éist siad le briathra an deichniúr fear a thug drochthuairisc faoin tír.

40 Agus chuala an Tiarna cogarnaigh chlann Iosrael agus tháinig fearg air agus mhionnaigh sé, ag rá,

41 Ní fheicfidh aon fhear den ghlúin olc seo an tír ó fiche bliain d'aois agus os a chionn, ach amháin Cálaeb mac Iafúna agus Iósua mac Nún.

42 Ach is cinnte go rachaidh an ghlúin olc seo amú sa fhásach seo, agus tiocfaidh a gclann isteach sa tír agus sealbhóidh siad í; mar sin las fearg an Tiarna in aghaidh Iosrael, agus chuir sé ag fánaíocht iad sa fhásach ar feadh daichead bliain go dtí deireadh na glúine olc sin, mar nár lean siad an Tiarna.

43 Agus d'fhan na daoine i bhfásach Phárán ar feadh i bhfad, agus ina dhiaidh sin chuaigh siad ar aghaidh go dtí an fásach ar bhealach na Mara Rua.

CAIBIDIL 84

1 An tráth sin, rug Corach mac Ietzer mac Cheath mac Léiví go leor fear de chlann Iosrael leis, agus d'éirigh siad suas agus rinne siad achrann le Maois agus le hÁrón agus leis an gcomhthionól ar fad.

2 Agus las fearg an Tiarna leo, agus d'oscail an talamh a bhéal, agus shlog sé iad, lena dtithe agus gach a raibh acu, agus gach duine a raibh le Corach.

3 Agus ina dhiaidh sin thug Dia ar an bpobal dul timpeall ar shlí Shliabh Sheír ar feadh tamaill fhada.

4 An uair sin dúirt an Tiarna le Maois, “Ná cuir tús le cogadh i gcoinne chlann Éasau, óir ní thabharfaidh mé daoibh aon rud dá gcuid féin, an oiread agus a d’fhéadfaí bonn na coise a shaltairt air, óir thug mé Sliabh Sheir mar oidhreacht d’Éasau.”

5 Dá bhrí sin, throid clann Éasau i gcoinne chlann Sheir san am a chuaigh thart, agus thug an Tiarna clann Sheir i lámha chlann Éasau, agus scrios sé iad rompu, agus d’fhan clann Éasau ina n-áit go dtí an lá inniu.

6 Dá bhrí sin dúirt an Tiarna le clann Iosrael, Ná troid i gcoinne chlann Éasau, bhur ndeartháireacha, óir níl aon rud agaibh ina dtír, ach is féidir libh bia a cheannach uathu ar airgead agus é a ithe, agus uisce a cheannach uathu ar airgead agus é a ól.

7 Agus rinne clann Iosrael de réir bhriathar an Tiarna.

8 Agus chuaigh clann Iosrael timpeall an fhásaigh, ag dul timpeall ar Shliabh Shíonái ar feadh i bhfad, agus níor bhain siad le clann Éasau, agus d’fhan siad sa cheantar sin ar feadh naoi mbliana déag.

9 Ag an am sin fuair Latinus rí chlann Chitim bás, sa chúigiú bliain is daichead dá réimeas, is é sin an ceathrú bliain déag ó imeacht chlann Iosrael as an Éigipt.

10 Agus chuir siad faoi thalamh é san áit a thóg sé dó féin i dtír Chitim, agus bhí Abimnas i réim ina áit ar feadh tríocha ocht mbliana.

11 Agus chuaigh clann Iosrael thar theorainn chlann Éasau sna laethanta sin, tar éis naoi mbliana déag, agus tháinig siad agus chuaigh siad thar bhóthar fhásach Mhóáb.

12 Agus dúirt an Tiarna le Maois, Ná cuir léigear ar Mhóáb, agus ná troid ina gcoinne, óir ní thabharfaidh mé aon rud dá dtír daoibh.

13 Agus ghabh clann Iosrael bóthar fhásach Mhóáb ar feadh naoi mbliana déag, agus níor throid siad ina gcoinne.

14 Agus sa tríochadú bliain ó imeacht chlann Iosrael as an Éigipt, bhuail an Tiarna croí Shíon, rí na nAmórach, agus chuir sé cogadh air féin agus chuaigh sé amach chun troid i gcoinne chlann Mhóáb.

15 Agus chuir Sión teachtairí chuig Beor mac Iaineas, mac Bhaláam, comhairleoir rí na hÉigipte, agus chuig a mhac Bhaláam, chun Moáb a mhallú, d’fhonn é a thabhairt i láimh Shión.

16 Agus chuaigh na teachtairí agus thug siad Beor mac Iainéas agus Balaam a mhac leo ó Pheatór i Mesopotamia. Tháinig Beor agus Balaam a mhac go cathair Shihon agus mhallaigh siad Moáb agus a rí i láthair Shihon rí na nAmórach.

17 Chuaigh Sión amach lena arm uile agus chuaigh sé go Moáb agus throid sé ina gcoinne. Chuir sé faoi chois iad, agus thug an Tiarna ina láimh iad, agus mharaigh Sión rí Moáb.

18 Agus ghabh Sihon cathracha Mhóáib uile sa chath; ghabh sé Hesbon uathu freisin, óir ba cheann de chathracha Mhóáib é Hesbon, agus chuir Sihon a phrionsaí agus a uaisle i Hesbon, agus ba le Sihon Hesbon sna laethanta sin.

19 Dá bhrí sin labhair na parabalóirí Beor agus Balaam a mhac na focail seo, ag rá, Tar go Hesbon, tógfar agus daingneofar cathair Shíon.

20 Is mairg duit, a Mhóáib! Tá tú caillte, a mhuintir Chemos! Féach, tá sé scríofa i leabhar dhlí Dé.

21 Agus nuair a bhí Moáb buailte ag Sión, chuir sé gardaí sna cathracha a ghabh sé ó Moáb, agus thit líon mór de chlann Mhóáb sa chath i lámha Sión, agus ghabh sé a lán acu, mic agus iníonacha, agus mharaigh sé a rí; agus mar sin d’fhill Sión ar a thír féin.

22 Agus thug Sihon bronntanais iomadúla airgid agus óir do Bhéar agus do Bhaláam a mhac, agus scaoil sé leo iad, agus chuaigh siad go dtí a mbaile agus a dtír dhúchais go Mesopotamia.

23 Ag an am sin, d’imigh clann Iosrael uile ó bhóthar fhásach Mhóáib, agus d’fhill siad agus thimpeallaigh siad fásach Eadom.

24 Mar sin tháinig an pobal ar fad go fásach Shín sa chéad mhí den daicheadú bliain tar éis dóibh imeacht as an Éigipt, agus d’fhan clann Iosrael ansin i gCáidéis i bhfásach Shín, agus fuair Miriám bás ansin agus cuireadh ann í.

25 An uair sin chuir Maois teachtairí chuig Hadad rí Eadóm, ag rá, “Seo a deir do dheartháir Iosrael: Lig dom dul trí do thír, impím ort; ní rachaimid trí pháirc ná fíonghort, ní ólfaimid uisce an tobair; siúlfaimid ar bhóthar an rí.”

26 Agus dúirt Eadóm leis, “Ní rachaidh tú trí mo thír.” Agus chuaigh Eadóm amach i gcoinne chlann Iosrael le sluagh mór.

27 Agus dhiúltaigh clann Éasau ligean do chlann Iosrael dul trína dtír, agus mar sin d’imigh clann Iosrael uathu agus níor throid siad ina gcoinne.

28 Óir roimhe seo bhí an Tiarna tar éis ordú a thabhairt do chlann Iosrael, ag rá, Ná troidfidh sibh in aghaidh chlann Éasau, dá bhrí sin d’imigh clann Iosrael uathu agus níor throid siad ina gcoinne.

29 D’imigh clann Iosrael ó Chadeis agus tháinig an pobal go léir go Sliabh Hor.

30 Ag an am sin dúirt an Tiarna le Maois, “Abair le do dheartháir Árón go bhfaighidh sé bás ansin, óir ní thiocfaidh sé isteach sa tír a thug mé do chlann Iosrael.”

31 Agus chuaigh Árón suas, ar ordú an Tiarna, go Sliabh Hor, sa daicheadú bliain, sa chúigiú mí, ar an gcéad lá den mhí.

32 Agus bhí Áron céad is fiche trí bliana d’aois nuair a fuair sé bás i Sliabh Hor.

CAIBIDIL 85

1 Agus chuala rí Arad an Canánach, a raibh cónaí air sa deisceart, go raibh na hIosraeilítigh tagtha ar bhealach na spiairí, agus chuir sé a fhórsaí le chéile chun troid in aghaidh na nIosraeilítigh.

2 Agus bhí eagla mhór ar chlann Iosrael roimhe, óir bhí arm mór trom aige, agus mar sin shocraigh clann Iosrael filleadh ar an Éigipt.

3 Agus d’fhill clann Iosrael ar ais, turas trí lá, go Maserath Beni Jaakon, óir bhí eagla mhór orthu roimh an rí Arad.

4 Agus ní raibh clann Iosrael sásta filleadh ar a n-áiteanna, agus mar sin d’fhan siad i mBeni Jaakon ar feadh tríocha lá.

5 Agus nuair a chonaic clann Léiví nach bhfillfeadh clann Iosrael ar ais, bhí éad orthu ar son an Tiarna, agus d’éirigh siad suas agus throid siad in aghaidh a ndeartháireacha agus clann Iosrael, agus mharaigh siad cuid mhór díobh, agus chuir siad iallach orthu filleadh ar a n-áit, Sliabh Hor.

6 Agus nuair a d’fhill siad, bhí rí Arad fós ag ullmhú a shlua le haghaidh catha in aghaidh na nIosraeilíteach.
7 Agus thug Iosrael mionn, ag rá, Má thugann tú an pobal seo i mo láimh, scriosfaidh mé a gcathracha go hiomlán.
8 Agus d’éist an Tiarna le guth Iosrael, agus thug sé na Canánaigh ina láimh, agus scrios sé iad agus a gcathracha go hiomlán, agus thug sé Horma mar ainm ar an áit.
9 Agus d’imigh clann Iosrael ó Shliabh Hor agus shuigh siad a gcampa in Obot, agus d’imigh siad ó Obot agus shuigh siad a gcampa in Ije-abarim, i dteorainn Mhóáib.
10 Agus chuir clann Iosrael teachtaireacht chuig Moáb, ag rá, Lig dúinn dul trí do thír anois isteach inár n-áit féin, ach ní ligfeadh clann Moáb do chlann Iosrael dul trína dtír féin, óir bhí eagla mhór ar chlann Moáb go ndéanfadh clann Iosrael leo mar a rinne Síon rí na nAmórach leo, a ghabh a dtír féin agus a mharaigh go leor acu.
11 Dá bhrí sin ní ligfeadh Moáb do na hIosraeilítigh dul trína thír, agus d’ordaigh an Tiarna do chlann Iosrael, ag rá, Gan troid in aghaidh Moáb, agus mar sin d’imigh clann Iosrael ó Moáb.
12 Agus d’imigh clann Iosrael ó theorainn Mhóáib, agus tháinig siad go dtí an taobh eile den Arnon, teorainn Mhóáib, idir Móáib agus na hAmóraigh, agus shuigh siad a gcampa i dteorainn Shíon, rí na nAmórach, i bhfásach Chedaemót.
13 Agus chuir clann Iosrael teachtairí chuig Sihon rí na nAmórach, ag rá,
14 Lig dúinn dul trí do thír, ní chasfaimid isteach sna páirceanna ná sna fíonghoirt, rachaimid ar aghaidh feadh mhórbhealach an rí go dtí go mbeidh muid tar éis dul thar do theorainn, ach ní ligfeadh Sihon do na hIosraeilítigh dul thart.
15 Mar sin bhailigh Siochon muintir na nAmórach go léir agus chuaigh sé amach san fhásach chun bualadh le clann Iosrael, agus throid sé in aghaidh Iosrael i Iahas.
16 Agus thug an Tiarna Sihon rí na nAmórach i láimh chlann Iosrael, agus bhuail Iosrael muintir Shihon go léir le faobhar an chlaímh agus dhíol sé cúis Mhóáb.
17 Agus ghabh clann Iosrael seilbh ar thalamh Shihon ó Aram go dtí Iabúc, go clann Ammon, agus ghabh siad creach uile na gcathracha.
18 Agus ghabh Iosrael na cathracha seo go léir, agus chónaigh Iosrael i gcathracha uile na nAmórach.
19 Agus shocraigh clann Iosrael uile troid in aghaidh chlann Ammon, chun a dtír féin a ghabháil freisin.
20 Agus dúirt an Tiarna le clann Iosrael, Ná cuirigí léigear ar chlann Ammon, agus ná cuirigí cath ina gcoinne, óir ní thabharfaidh mé aon rud dá dtír daoibh. Agus d’éist clann Iosrael le briathar an Tiarna, agus níor throid siad i gcoinne chlann Ammon.
21 Agus chas clann Iosrael agus chuaigh siad suas feadh Bháisín go tír Óg, rí Bháisín, agus chuaigh Óg rí Bháisín amach chun cath a chur ar na hIosraelaigh, agus bhí go leor fear cróga leis, agus fórsa an-láidir ó mhuintir na nAmórach.
22 Agus fear an-chumhachtach ab ea Óg rí Bhaiséin, ach bhí a mhac Nárón thar a bheith cumhachtach, níos láidre fós ná é.
23 Agus dúirt Óg ina chroí, Féach anois, tá trí pharsa ag campa iomlán Iosrael, anois buailfidh mé iad láithreach gan chlaíomh ná sleá.
24 Agus chuaigh Óg suas Sliabh Iáhaz, agus thóg sé as sin cloch mhór amháin, a raibh a fad trí pharsa, agus chuir sé ar a cheann í, agus shocraigh sé í a chaitheamh ar champa chlann Iosrael, chun na hIosraelaigh uile a bhualadh leis an gcloch sin.
25 Agus tháinig aingeal an Tiarna agus sháigh sé an chloch ar cheann Óg, agus thit an chloch ar mhuineál Óg a thit ar an talamh de bharr mheáchan na cloiche ar a mhuineál.
26 Ag an am sin dúirt an Tiarna le clann Iosrael, “Ná bíodh eagla oraibh roimhe, óir thug mé é féin agus a mhuintir go léir agus a thalamh go léir i bhur láimh, agus déanfaidh sibh leis mar a rinne sibh le Sihon.”
27 Agus chuaigh Maois síos chuige le dream beag de chlann Iosrael, agus bhuail Maois Óg le bata ag rúitíní a chosa agus mharaigh sé é.
28 Ina dhiaidh sin, lean clann Iosrael clann Óg agus a mhuintir go léir, agus bhuail siad agus scrios siad iad go dtí nach raibh aon iarsma fágtha acu.
29 Ina dhiaidh sin chuir Maois cuid de chlann Iosrael amach chun Iaazer a spiaireacht, óir ba chathair an-cháiliúil í Iaazer.
30 Agus chuaigh na spiairí go Iazer agus rinne siad iniúchadh air, agus chuir na spiairí a muinín sa Tiarna, agus throid siad in aghaidh mhuintir Iazer.
31 Agus ghabh na fir seo Iazer agus a shráidbhailte, agus thug an Tiarna ina láimh iad, agus dhíbir siad na hAmóraigh a bhí ann.
32 Agus ghabh clann Iosrael talamh dhá rí na nAmórach, seasca cathair a bhí ar an taobh eile den Iordáin, ó shruth Arnon go Sliabh Herman.
33 Agus d’imigh clann Iosrael agus tháinig siad go machaire Mhóáb atá ar an taobh seo den Iordáin, láimh le Iericho.
34 Agus chuala clann Mhóáb an t-olc go léir a rinne clann Iosrael ar dhá rí na nAmórach, ar Shíon agus ar Óg, agus mar sin bhí eagla mhór ar fhir Mhóáb go léir roimh chlann Iosrael.
35 Agus dúirt seanóirí Mhóáb, Féach, níorbh fhéidir le dhá rí na nAmórach, Sihon agus Óg, a bhí níos cumhachtaí ná ríthe uile an domhain, seasamh in aghaidh chlann Iosrael, conas is féidir linn seasamh ina láthair ansin?
36 Is cinnte gur chuir siad teachtaireacht chugainn roimhe seo chun dul tríd ár dtír ar a mbealach, agus ní ligfimis dóibh, anois casfaidh siad orainn lena gclaímhte troma agus scriosfaidh siad sinn; agus bhí Moáb i ngéarchéim de bharr chlann Iosrael, agus bhí eagla mhór orthu rompu, agus chomhairligh siad le chéile cad a dhéanfaí le clann Iosrael.
37 Agus shocraigh seanóirí Mhóáb agus ghlac siad duine dá gcuid fear, Bálác mac Zipor an Móábach, agus rinne siad rí de orthu ag an am sin, agus fear an-chríonna ab ea Bálác.
38 Agus d’éirigh seanóirí Mhóáb suas agus chuir siad teachtairí chuig clann Mhídián le síocháin a dhéanamh leo, óir bhí cath mór agus naimhdeas idir Mhóáb agus Mhídián sna laethanta sin, ó laethanta Hadad mac Bhedad rí Eadom, a bhuail Mhídián i réimse Mhóáb, go dtí na laethanta seo.
39 Agus chuir clann Mhóáb teachtaireacht chuig clann Mhídián, agus rinne siad síocháin leo, agus tháinig seanóirí Mhídián go tír Mhóáb chun síocháin a dhéanamh ar son clann Mhídián.

40 Agus chuaigh seanóirí Mhóáb i gcomhairle le seanóirí Mhidián faoi cad a dhéanfadh siad chun a mbeatha a shábháil ó Iosrael.
41 Agus dúirt clann Mhóáb go léir le seanóirí Mhidián, "Anois, dá bhrí sin, tá clann Iosrael ag lí suas gach a bhfuil thart orainn, mar a líonn damh féar na páirce, óir is amhlaidh a rinne siad leis an dá rí de chuid na nAmórach atá níos láidre ná sinn."
42 Agus dúirt seanóirí Mhidián le Moáb, Chuala muid, an tráth a throid Sihon rí na nAmórach in bhur n-aghaidh, nuair a bhuaigh sé oraibh agus a ghabh sé bhur dtír, gur chuir sé teachtaireacht chuig Beor mac Iainéas agus chuig Balaam a mhac ón Mheaspatáim, agus tháinig siad agus mhallaigh siad oraibh; dá bhrí sin bhuaigh lámh Sihon oraibh, agus ghabh sé bhur dtír.
43 Anois, dá bhrí sin, cuir chuig Balám a mhac freisin, óir tá sé fós ina thír féin, agus tabhair a thuarastal dó, ionas go dtiocfaidh sé agus go mallóidh sé na daoine uile a bhfuil eagla ort rompu; agus chuala seanóirí Mhóáb an scéal seo, agus ba mhian leo cur chuig Balám mac Bheoir.
44 Chuir Bálác mac Zipor rí Mhóáb teachtairí chuig Balám ag rá,
45 Féach, tá pobal tagtha amach as an Éigipt, clúdaíonn siad aghaidh na talún, agus fanann siad os mo chomhair.
46 Tar anois, dá bhrí sin, agus tabhair mallacht dom ar an bpobal seo, óir tá siad róchumhachtach domsa, b'fhéidir go mbuafaidh mé orthu agus go dtiomáinfidh mé amach iad. Mar chuala mé go bhfuil beannacht ar an té a mbeannaíonn tú, agus mallacht ar an té a mhallaíonn tú.
47 Chuaigh teachtairí Bhalaic go Balaam agus thug siad leo é chun na daoine a mhallú le go gcuirfidís cath ar Mhóáb.
48 Agus tháinig Balám go Balám chun Iosrael a mhallú, agus dúirt an Tiarna le Balám, "Ná mallaigh an pobal seo óir tá siad beannaithe."
49 Agus bhíodh Balác ag áiteamh ar Bhalám lá i ndiaidh lae chun Iosrael a mhallú, ach níor éist Balám le Balám de bharr bhriathar an Tiarna a labhair sé le Balám.
50 Agus nuair a chonaic Bálác nach n-aontaídh Balám lena mhian, d'éirigh sé agus chuaigh sé abhaile, agus d'fhill Balám freisin ar a thír agus chuaigh sé as sin go Midián.
51 Agus d'imigh clann Iosrael ó mhachaire Mhóáb, agus shuigh siad a gcampa cois Iordáine ó Bhéit Iesimót go dtí Ábal Sitim, ag ceann machairí Mhóáb.
52 Agus nuair a bhí clann Iosrael ina gcónaí i machaire Shitim, thosaigh siad ag déanamh strìopachais le hiníonacha Mhóáb.
53 Agus chuaigh clann Iosrael i ngar do Mhóáb, agus chuir clann Mhóáb a bpubaill suas os comhair champa chlann Iosrael.
54 Agus bhí eagla ar chlann Mhóáb roimh chlann Iosrael, agus rug clann Mhóáb lena n-iníonacha uile agus lena mná céile a raibh cuma álainn agus deas orthu, agus chuir siad ór agus airgead agus éadaí luachmhara orthu.
55 Agus chuir clann Mhóáb na mná sin ina suí ag doras a dteanta, ionas go bhfeicfeadh clann Iosrael iad agus go gcasfadh siad orthu, agus nach dtroidfidís i gcoinne Mhóáb.
56 Agus rinne clann Mhóáb uile an rud seo le clann Iosrael, agus chuir gach fear a bhean chéile agus a iníon ag doras a phuball, agus chonaic clann Iosrael uile gníomh chlann Mhóáb, agus chas clann Iosrael ar iníonacha Mhóáb agus chuir siad dúil iontu, agus chuaigh siad chucu.
57 Agus tharla sé nuair a thiocfadh Eabhrach go doras phuball Mhóáib, agus go bhfeicfeadh sé iníon Mhóáib agus go mbeadh fonn air í a lorg ina chroí, agus go labhródh sé léi ag doras an phuball an rud a bhí uaidh, agus iad ag caint le chéile, thigeadh fir an phuball amach agus labhródh siad leis an Eabhrach mar seo a leanas:
58 Is eol daoibh gur deartháireacha muid, gur sliocht Lót muid uile agus sliocht Abrahám a dhearthár, cén fáth nach bhfanfaidh sibh linn, agus cén fáth nach n-íosfaidh sibh ár n-arán agus ár n-íobairt?
59 Agus nuair a bhí clann Mhóáb tar éis é a shárú lena gcuid cainte, agus tar éis é a mhealladh lena gcuid focal bréige, chuir siad ina suí é sa phuball agus chócaráil siad agus rinne siad íobairt dó, agus d'ith sé dá n-íobairt agus dá n-arán.
60 Thug siad fíon dó ansin agus d'ól sé agus chuaigh sé ar meisce, agus chuir siad cailín álainn os a chomhair, agus rinne sé léi mar ba mhian leis, óir ní raibh a fhios aige cad a bhí á dhéanamh aige, mar bhí sé tar éis flúirseach fíona a ól.
61 Mar sin a rinne clann Mhóáb le hIosrael san áit sin, i machaire Shittim, agus las fearg an Tiarna in aghaidh Iosrael mar gheall ar an ábhar seo, agus chuir sé plá ina measc, agus fuair ceithre mhíle is fiche fear bás de chlann Iosrael ansin.
62 Bhí fear de chlann Shimeon ann arbh ainm dó Zimri mac Salu, a cheangail é féin le Cosbi, iníon Zur, rí Mhidiáin, i radharc chlann Iosrael uile.
63 Agus chonaic Fíneas mac Eleazar, mac Árón an sagart, an drochrud seo a rinne Zimri, agus thóg sé sleá agus d'éirigh sé suas agus chuaigh sé ina ndiaidh, agus sháigh sé iad beirt agus mharaigh sé iad, agus stad an phlá ó chlann Iosrael.

CAIBIDIL 86

1 An tráth sin i ndiaidh na plá, labhair an Tiarna le Maois agus le hEileazar mac Árón an sagart, ag rá,
2 Déan ceannairí phobal uile chlann Iosrael a chomhaireamh, ó fiche bliain d'aois agus os a chionn, gach duine a chuaigh amach san arm.
3 Agus rinne Maois agus Eleazar comhaireamh ar chlann Iosrael de réir a dteaghlach, agus ba é líon Iosrael uile seacht gcéad míle seacht gcéad agus tríocha.
4 Agus ba é líon chlann Léiví, ó mhí d'aois agus os a chionn, trí mhíle is fiche, agus ní raibh aon fhear ina measc siúd de na daoine a ndearna Maois agus Árón comhaireamh orthu i bhfásach Shíonáí.
5 Óir dúirt an Tiarna leo go bhfaighidís bás san fhásach, agus fuair siad uile bás, agus níor fágadh aon duine acu ach amháin Cálaeb mac Iafúna agus Iósua mac Nún.
6 Agus ina dhiaidh sin dúirt an Tiarna le Maois, "Abair le clann Iosrael díoltas a bhaint amach ar Mhidián as cúis a ndeartháireacha, clann Iosrael."
7 Agus rinne Maois amhlaidh, agus roghnaigh clann Iosrael dhá mhíle déag fear as a measc, míle fear in aghaidh gach treibhe, agus chuaigh siad go Midián.
8 Agus chuir clann Iosrael cogadh ar Mhidián, agus mharaigh siad gach fireannach, chomh maith le cúigear

prionsaí Mhidián, agus mharaigh siad Balaam mac Bheoir leis an gclaíomh.
9 Agus ghabh clann Iosrael mná Midián ina mbraighdeanas, lena gcuid páistí agus a gcuid eallach, agus gach a raibh acu.
10 Agus thug siad leo an chreach agus an chreach go léir, agus thug siad chuig Maois agus chuig Ealasar iad go machairí Mhóáib.
11 Agus chuaigh Maois agus Eleazar agus prionsaí an phobail uile amach ina gcoinne le lúcháir.
12 Agus roinn siad creach Mhidiáin uile, agus bhí díoltas bainte amach ag clann Iosrael ar Mhidiáin ar son cúis a ndeartháireacha clann Iosrael.

CAIBIDIL 87

1 An uair sin dúirt an Tiarna le Maois, "Féach, tá deireadh le do laethanta; glac anois Iósua mac Nún do shearbhónta agus cuir sa tabarnacal é, agus tabharfaidh mé ordú dó." Agus rinne Maois amhlaidh.
2 Agus d'fheic an Tiarna sa tabarnacal i gcolún néil, agus sheas an colún néil ag bealach isteach an tabarnacail.
3 Agus d'ordaigh an Tiarna do Iósua mac Nún agus dúirt leis, "Bí láidir agus misniúil, óir is tusa a thabharfaidh clann Iosrael isteach sa tír a mhionnaigh mé a thabhairt dóibh, agus beidh mé leat."
4 Agus dúirt Maois le Iósua, "Bí láidir agus misniúil, óir tabharfaidh tú oidhreacht do chlann Iosrael, agus beidh an Tiarna leat, ní fhágann sé thú ná ní thréigfidh sé thú, ná bíodh eagla ort ná ná bíodh díomá ort."
5 Agus ghlaoigh Maois ar chlann Iosrael uile agus dúirt sé leo, Chonaic sibh an mhaitheas uile a rinne an Tiarna bhur nDia daoibh san fhásach.
6 Anois, dá bhrí sin, coimeádaigí gach focal atá sa dlí seo, agus siúiligí i slí an Tiarna bhur nDia, ná claonaigí ón slí a d'ordaigh an Tiarna daoibh, ar dheis ná ar chlé.
7 Agus mhúin Maois reachtanna agus breithiúnais agus dlíthe do chlann Iosrael le déanamh sa tír mar a d'ordaigh an Tiarna dó.
8 Agus mhúin sé dóibh slí an Tiarna agus a dhlíthe; féach, tá siad scríofa ar leabhar dhlí Dé a thug sé do chlann Iosrael trí láimh Mhaois.
9 Agus chríochnaigh Maois ag ordú do chlann Iosrael, agus dúirt an Tiarna leis, ag rá, Téigh suas go Sliabh Abarim agus faigh bás ann, agus bailigh tú le do mhuintir mar a bailíodh do dheartháir Árón.
10 Agus chuaigh Maois suas mar a d'ordaigh an Tiarna dó, agus fuair sé bás ansin i dtír Mhóáb de réir ordaithe an Tiarna, sa daicheadú bliain ó imeacht clann Iosrael as tír na hÉigipte.
11 Agus chaoin clann Iosrael Maois i machairí Mhóáb ar feadh tríocha lá, agus críochnaíodh laethanta an chaointe agus an bhróin ar Mhaois.

CAIBIDIL 88

1 Agus tar éis bhás Mhaoise a dúirt an Tiarna le Iósua mac Nún, ag rá,
2 Éirigh suas agus gabh thar an Iordáin go dtí an talamh a thug mé do chlann Iosrael, agus tabharfaidh tú oidhreacht do chlann Iosrael.
3 Gach áit a siúlfaidh bonn bhur gcos uirthi, is libhse í, ó fhásach na Liobáine go dtí an abhainn mhór, abhainn Pheárat, beidh sí mar theorainn agaibh.
4 Ní sheasfaidh aon duine i do choinne ar feadh do shaoil; mar a bhí mé le Maois, mar sin a bheidh mé leatsa, ach bí láidir agus misneach agat chun an dlí go léir a d'ordaigh Maois duit a chomhlíonadh, ná claon ón mbealach ar dheis ná ar chlé, ionas go n-éireoidh leat i ngach a ndéanann tú.
5 Agus d'ordaigh Iósua d'oifigigh Iosrael, ag rá, "Téigí tríd an gcampa agus tabhair ord don phobal, 'Ullmhaígí bia daoibh féin, óir i gceann trí lá eile rachaidh sibh thar an Iordáin chun seilbh a ghlacadh ar an tír."
6 Agus rinne oifigigh chlann Iosrael amhlaidh, agus thug siad orduithe don phobal agus rinne siad gach a raibh ordaithe ag Iósua.
7 Agus chuir Iósua beirt fhear amach chun tír Iericho a bhriathaireacht, agus chuaigh na fir agus rinne siad brabhsáil ar Iericho.
8 Agus i ndeireadh seacht lá tháinig siad chuig Iósua sa champa agus dúirt siad leis, Thug an Tiarna an tír ar fad inár láimh, agus tá a háitritheoirí ag leá le heagla romhainn.
9 Agus ina dhiaidh sin, d'éirigh Iósua ar maidin agus Iosrael uile leis, agus d'imigh siad ó Shitim, agus chuaigh Iósua agus Iosrael uile leis thar an Iordáin; agus bhí Iósua ochtó a dó bliain d'aois nuair a chuaigh sé thar an Iordáin le hIosrael.
10 Agus chuaigh na daoine suas ón Iordáin ar an deichiú lá den chéad mhí, agus shuigh siad campa i nGilgal ag cúinne thoir Iericho.
11 Agus choinnigh clann Iosrael an Cháisc i nGilgal, i machairí Iericho, ar an gceathrú lá déag den mhí, mar atá scríofa i ndlí Mhaois.
12 Agus scoir an manna an tráth sin ar maidin na Cásca, agus ní raibh a thuilleadh manna ag clann Iosrael, agus d'ith siad toradh thír Chanán.
13 Agus bhí Iericho druidte go hiomlán i gcoinne chlann Iosrael, ní raibh aon duine ag teacht amach ná ag dul isteach.
14 Agus sa dara mí, ar an gcéad lá den mhí, dúirt an Tiarna le Iósua, Éirigh suas, féach, thug mé Iericho i do láimh agus a mhuintir uile; agus rachaidh do chuid laochra uile timpeall na cathrach uair amháin gach lá, mar sin a dhéanfaidh tú ar feadh sé lá.
15 Agus séidfidh na sagairt na trumpaí, agus nuair a chloisfidh sibh fuaim an trumpa, déanfaidh an pobal uile gáir mhór, agus titfidh ballaí na cathrach anuas; rachaidh an pobal uile suas, gach fear i gcoinne a chéile comhraic.
16 Agus rinne Iósua amhlaidh de réir gach a raibh ordaithe ag an Tiarna dó.
17 Agus ar an seachtú lá chuaigh siad timpeall na cathrach seacht n-uaire, agus shéid na sagairt na trumpaí.
18 Agus ag an seachtú babhta, dúirt Iósua leis an bpobal, "Glaoigh, óir thug an Tiarna an chathair ar fad inár lámha."
19 Ach an chathair agus gach a bhfuil inti, beidh sí mallaithe don Tiarna, agus seachain sibh féin ón rud mallaithe, ar eagla go gcuirfidh sibh campa Iosrael faoi mhallacht agus go gcuirfidh sibh isteach air.
20 Ach an t-airgead agus an t-ór agus an práis agus an t-iarann go léir, beidh siad coisricthe don Tiarna, tiocfaidh siad isteach i gciste an Tiarna.

21 Agus shéid na daoine na trumpaí agus rinne siad gártha móra, agus thit ballaí Iericho anuas, agus chuaigh an pobal go léir suas, gach fear díreach os a chomhair, agus ghabh siad an chathair agus scrios siad go hiomlán gach a raibh inti, idir fhear agus bhean, óg agus aosta, damh agus caora agus asal, le faobhar an chlaímh.

22 Agus dhóigh siad an chathair ar fad le tine; níor chuir siad i gciste an Tiarna ach na soithí airgid agus óir, agus práis agus iarainn.

23 Agus mhionnaigh Iósua an uair sin, ag rá, "Mallacht ar an bhfear a thógfaidh Iericho! Leagfaidh sé a bhunchloch ina chéadghin, agus leagfaidh sé a gheataí ina mhac is óige."

24 Agus rinne Achán mac Charmi, mac Shabdí, mac Zerach, mac Iúdá, feall ar an rud mallaithe, agus thóg sé cuid den rud mallaithe agus chuir sé i bhfolach é sa phuball, agus las fearg an Tiarna in aghaidh Iosrael.

25 Agus ina dhiaidh sin, nuair a d'fhill clann Iosrael ó dhó Iericho, chuir Iósua fir amach chun Aí a spiaireacht freisin, agus chun troid ina coinne.

26 Agus chuaigh na fir suas agus rinne siad spiaireacht ar Aí, agus d'fhill siad agus dúirt siad, Ná lig don phobal go léir dul suas leat go Aí, ach lig do thrí mhíle fear dul suas agus an chathair a bhualadh, óir níl inti ach tearcfhir.

27 Agus rinne Iósua amhlaidh, agus chuaigh thart ar thrí mhíle fear de chlann Iosrael suas leis, agus throid siad in aghaidh mhuintir Aí.

28 Agus bhí an cath dian in aghaidh Iosrael, agus bhuaigh fir Aí tríocha sé fhear d'Iosrael, agus theith clann Iosrael ó fhear Aí.

29 Agus nuair a chonaic Iósua an rud seo, stróic sé a chuid éadaigh agus thit sé ar a aghaidh ar an talamh os comhair an Tiarna, é féin agus seanóirí Iosrael, agus chuir siad deannach ar a gcinn.

30 Agus dúirt Iósua, "Cén fáth, a Thiarna, ar thug tú an pobal seo thar an Iordáin? Cad a déarfaidh mé tar éis do chlann Iosrael a ndroim a chasadh ar a naimhde?"

31 Anois dá bhrí sin, cloisfidh na Canánaigh uile, áitritheoirí na tíre, an scéal seo, agus timpeallóidh siad sinn agus gearrfaidh siad ár n-ainm de.

32 Agus dúirt an Tiarna le Iósua, "Cén fáth a dtiteann tú ar d'aghaidh? Éirigh, imigh leat, óir pheacaigh clann Iosrael, agus ghlac siad cuid den rud mallaithe; ní bheidh mé leo níos mó mura scriosfaidh siad an rud mallaithe as a measc."

33 Agus d'éirigh Iósua agus chruinnigh sé an pobal, agus thug sé leis an Úrim de réir ordaithe an Tiarna, agus gabhadh treibh Iúdá, agus gabhadh Achán mac Charmi.

34 Agus dúirt Iósua le hAchan, "Inis dom, a mhic, cad a rinne tú." Agus dúirt Achán, "Chonaic mé i measc na creiche éadaí breátha ó Shinar agus dhá chéad seicil airgid, agus ding óir caoga seicil meáchain; bhí dúil agam iontu agus thóg mé iad, agus féach, tá siad go léir i bhfolach sa talamh i lár an bhotháin."

35 Agus chuir Iósua fir uaidh a chuaigh agus a thug leo iad ó phuball Áchan, agus thug siad chuig Iósua iad.

36 Agus rug Iósua Achán agus na fearais seo, agus a mhic agus a iníonacha agus gach a raibh aige, agus thug siad leo iad go gleann Achóir.

37 Agus dhóigh Iósua iad ansin le tine, agus chaith clann Iosrael uile clocha ar Achán, agus thóg siad carn cloch air, uime sin thug sé gleann Achóir ar an áit sin, agus mar sin mhaolaigh fearg an Tiarna, agus tháinig Iósua ina dhiaidh sin go dtí an chathair agus throid sé ina coinne.

38 Agus dúirt an Tiarna le Iósua, "Ná bíodh eagla ort, ná bíodh uafás ort; féach, thug mé Aí, a rí agus a muintir, i do láimh, agus déanfaidh tú leo mar a rinne tú le Iericho agus a rí; ach a chreach agus a heallach a thógfaidh tú mar chreach duit féin; cuir luíochán ar an gcathair taobh thiar di."

39 Rinne Iósua de réir bhriathar an Tiarna, agus roghnaigh sé tríocha míle fear cróga as measc na gclann cogaidh, agus chuir sé uaidh iad, agus chuir siad luíochán ar an gcathair.

40 Agus d'ordaigh sé dóibh, ag rá, Nuair a fheicfidh sibh sinn teithfimid rompu go seiftiúil, agus leanfaidh siad sinn, ansin éireoidh sibhse as an luíochán agus gabhfaidh sibh an chathair, agus rinne siad amhlaidh.

41 Agus throid Iósua, agus chuaigh fir na cathrach amach i gcoinne Iosrael, gan a fhios acu go raibh siad i luíochán orthu taobh thiar den chathair.

42 Agus lig Iósua agus clann Iosrael go léir orthu féin a bheith tuirseach ina láthair, agus theith siad i dtreo an fhásaigh le cleasaíocht.

43 Agus bhailigh fir Aí na daoine go léir a bhí sa chathair le dul sa tóir ar na hIosraeilítigh, agus chuaigh siad amach agus mealladh ón gcathair iad, níor fágadh aon duine amháin, agus d'fhág siad an chathair oscailte agus lean siad na hIosraeilítigh.

44 Agus d'éirigh na daoine a bhí i luíochán as a n-áiteanna, agus rinne siad deifir chun teacht go dtí an chathair agus ghabh siad í agus chuir siad trí thine í, agus d'fhill fir Aí ar ais, agus féach, bhí deatach na cathrach ag ardú suas sna spéartha, agus ní raibh aon bhealach acu cúlú ceachtar bealach amháin ná bealach eile.

45 Agus bhí fir Aí uile i measc Iosrael, cuid acu ar an taobh seo agus cuid eile ar an taobh eile, agus bhuail siad iad ionas nár fhág duine acu fágtha.

46 Agus ghabh clann Iosrael Malós rí Aí beo, agus thug siad chuig Iósua é, agus chroch Iósua é ar chrann agus fuair sé bás.

47 Agus d'fhill clann Iosrael ar an gcathair tar éis dóibh í a dhó, agus bhuail siad gach a raibh inti le faobhar an chlaímh.

48 Agus ba é dhá mhíle déag líon na bhfear Aí, idir fhir agus mhná, a thit; níor ghabh siad leo féin ach eallach agus creach na cathrach, de réir bhriathar an Tiarna le Iósua.

49 Agus chuala na ríthe uile ar an taobh seo den Iordáin, ríthe Chanán uile, faoin olc a rinne clann Iosrael le Iericho agus le hAi, agus bhailigh siad le chéile chun troid in aghaidh Iosrael.

50 Ní raibh ach eagla mhór ar áitritheoirí Ghibeon roimh throid in aghaidh na nIosraeilíteach ar eagla go gcaillfidís bás, agus mar sin ghníomhaigh siad go seiftiúil, agus tháinig siad chuig Iósua agus chuig Iosrael uile, agus dúirt siad leo, "Tháinig muid ó thír i bhfad i gcéin, déanaigí conradh linn anois."

51 Agus chuaigh áitritheoirí Ghibeon thar chlann Iosrael, agus rinne clann Iosrael conradh leo, agus rinne siad síocháin leo, agus mhionnaigh prionsaí an phobail dóibh, ach ina dhiaidh sin thuig clann Iosrael gur comharsana leo iad agus go raibh cónaí orthu ina measc.

52 Ach níor mharaigh clann Iosrael iad; óir bhí mionn tugtha acu dóibh i láthair an Tiarna, agus rinneadh gearrthóirí adhmaid agus tarraingteoirí uisce díobh.

53 Agus dúirt Iósua leo, “Cén fáth ar mheall sibh mé, an rud seo a dhéanamh orainn?” Agus d’fhreagair siad é, ag rá, “Mar gur insíodh do do shearbhóntaí gach a ndearna sibh le ríthe uile na nAmórach, agus gur tháinig eagla mhór orainn as ár n-anam, agus rinneamar an rud seo.”

54 Agus cheap Iósua iad an lá sin chun adhmad a ghearradh agus uisce a tharraingt, agus roinn sé iad mar sclábhaithe ar threibheanna uile Iosrael.

55 Agus nuair a chuala Adónaisédéc rí Iarúsailéim gach a ndearna clann Iosrael le Iericho agus le hAí, chuir sé teachtaireacht chuig Hoham rí Heabrón agus chuig Piram rí Iarmút, agus chuig Iafia rí Laicis agus chuig Deber rí Eglon, ag rá,

56 Tar aníos chugam agus cabhraigh liom, ionas go mbuailfimid clann Iosrael agus áitritheoirí Ghibeon a rinne síocháin le clann Iosrael.

57 Agus bhailigh siad le chéile agus chuaigh cúig rí na nAmórach suas lena gcuid campaí uile, slua mór líonmhar chomh líonmhar le gaineamh na trá.

58 Agus tháinig na ríthe seo go léir agus chuir siad campa orthu os comhair Ghibeón, agus thosaigh siad ag troid i gcoinne áitritheoirí Ghibeón, agus chuir fir Ghibeón go léir teachtaireacht chuig Iósua, ag rá, Taraigí aníos chugainn go tapaidh agus cabhraigh linn, óir tá ríthe na nAmórach go léir bailithe le chéile chun troid inár n-aghaidh.

59 Agus chuaigh Iósua agus an slua troda go léir suas ó Ghilgal, agus tháinig Iósua orthu go tobann, agus bhuail sé an cúigear ríthe seo le hardú mór.

60 Agus chuir an Tiarna mearbhall orthu os comhair chlann Iosrael, agus bhuail siad iad le hardú uafásach i nGibeon, agus lean siad iad ar feadh an bhóthair a théann suas go Beit Horon go Macadá, agus theith siad ó chlann Iosrael.

61 Agus iad ag teitheadh, chuir an Tiarna clocha sneachta orthu ó neamh, agus fuair níos mó díobh bás de bharr na gclocha sneachta ná mar a fuair clann Iosrael mar gheall ar a n-ár.

62 Agus lean clann Iosrael iad, agus lean siad orthu ag bualadh sa bhóthar, ag dul ar aghaidh agus ag bualadh orthu.

63 Agus iad ag bualadh, agus an lá ag dul i laghad i dtreo an tráthnóna, dúirt Iósua i láthair an phobail uile, “A ghrian, seas i do thost ar Ghibeon, agus a ghealach i ngleann Ajalon, go dtí go mbeidh díoltas déanta ag an náisiún ar a naimhde.”

64 Agus d’éist an Tiarna le guth Iósua, agus sheas an ghrian i lár na bhflaitheas, agus sheas sí sé nóiméad is tríocha, agus sheas an ghealach freisin agus níor dheifir léi dul faoi lá iomlán.

65 Agus ní raibh aon lá cosúil leis sin, roimhe ná ina dhiaidh, inar éist an Tiarna le guth duine, óir throid an Tiarna ar son Iosrael.

CAIBIDIL 89

1 Ansin labhair Iósua an t-amhrán seo, an lá a thug an Tiarna na hAmóraigh i láimh Iósua agus chlann Iosrael, agus dúirt sé i radharc Iosrael uile,

2 Rinne tú nithe cumhachtacha, a Thiarna, rinne tú gníomhartha móra; cé atá cosúil leatsa? Canfaidh mo bhéal do d’ainm.

3 Mo mhaitheas agus mo dhaingean, mo thúr ard, canfaidh mé amhrán nua duit, canfaidh mé buíochas duit, is tusa neart mo shlánaithe.

4 Molfaidh ríthe uile an domhain thú, canfaidh prionsaí an domhain duit, déanfaidh clann Iosrael áthas i do shlánú, canfaidh siad agus molfaidh siad do chumhacht.

5 Ionat, a Thiarna, chuireamar ár muinín; dúirt muid gur tusa ár nDia, óir ba tusa ár ndídean agus ár dtúr láidir i gcoinne ár naimhde.

6 Chugat ghlaodh muid agus níor náireamar sinn, ionat chuireamar ár muinín agus saoradh thú; nuair a ghlaodh muid ort, chuala tú ár nglór, shaor tú ár n-anamacha ón gclaíomh, thaispeáin tú dúinn do ghrásta, thug tú dúinn do shlánú, rinne tú ár gcroíthe a áthas le do neart.

7 Chuaigh tú amach ar ár son, d’fhuascail tú do phobal le do lámh; d’fhreagair tú sinn ó flaithis do naofachta, shábháil tú sinn ó na deich mílte duine.

8 Sheas an ghrian agus an ghealach ina seasamh ar neamh, agus sheas tú i do fheirg in aghaidh ár n-ionsaitheoirí agus d’ordaigh tú do bhreithiúnais orthu.

9 Sheas prionsaí uile an domhain ina seasamh, bhailigh ríthe na náisiún le chéile, níor ghluais siad os do chomhair, bhí dúil acu i do chathanna.

10 D’éirigh tú ina gcoinne i do fheirg, agus leag tú do chorr orthu; scrios tú iad i do fheirg, agus ghearr tú amach iad i do chroí.

11 Tá náisiúin caite ag do fheirg, tá ríocht ag meath de bharr do fheirge, ghortaigh tú ríthe i lá do fheirge.

12 Doirt tú do fheirg orthu, ghabh do fheirg mhór iad; d’iompaigh tú a n-aingidh orthu, agus ghearr tú iad ina n-olc.

13 Leag siad gaiste, thit siad ann, d’fholaigh siad sa líontán, ghabhadh a gcos.

14 Bhí do lámh réidh i gcoinne do naimhde uile a dúirt, Trína gclaíomh a shealbhaigh siad an tír, trína ngéag a chónaigh siad sa chathair; líon tú a n-aghaidheanna le náire, leag tú a n-adharca síos go talamh, chuir tú uafás orthu i do fheirg, agus scrios tú iad i do fhearg.

15 Chrith agus chroith an talamh le fuaim do stoirme orthu, níor choinnigh tú a n-anamacha ón mbás, agus thug tú a n-anam síos go dtí an uaigh.

16 Lean tú iad i do stoirm, scrios tú iad i do ghaoth mhór, rinne tú a mbáisteach a chasadh ina clocha sneachta, thit siad i bpoill dhomhain ionas nach bhféadfaidís éirí.

17 Bhí a gcorpaigh cosúil le bruscar caite amach i lár na sráideanna.

18 Scriosadh agus loisc iad i do fheirg, shábháil tú do phobal le do neart.

19 Dá bhrí sin déanann ár gcroíthe lúcháir ionat, ardaíonn ár n-anamacha i do shlánú.

20 Inseoidh ár dteangacha do neart, canfaimid agus molfaimid do oibreacha iontacha.

21 Óir shábháil tú sinn ó ár naimhde, shaor tú sinn ó na daoine a d’éirigh inár gcoinne, scrios tú iad romhainn agus chuir tú faoi ár gcosa iad.

22 Mar sin, a Thiarna, rachaidh do naimhde go léir amú, agus beidh na drochdhaoine cosúil le muiceall a

thiomáineann an ghaoth, agus beidh do ghrá geal cosúil le crainn atá curtha cois uiscí.

23 Mar sin d'fhill Iósua agus Iosrael uile leis ar an gcampa i nGilgal, tar éis dóibh na ríthe uile a bhualadh, ionas nach raibh aon iarsma fágtha acu.

24 Agus theith na cúig ríthe leo féin ar shiúl na gcos ón gcath, agus d'fholaigh siad iad féin i bpluais, agus chuardaigh Iósua iad i réimse an chatha, ach ní bhfuair sé iad.

25 Agus ina dhiaidh sin dúradh le Iósua, "Fuarthas na ríthe agus féach, tá siad i bhfolach i bpluais."

26 Agus dúirt Iósua, "Ceapaigí fir ag béal na huaimhe, le go ngardóidís iad féin, ar eagla go ngoidfidís iad féin." Agus rinne clann Iosrael amhlaidh.

27 Agus ghlaoigh Iósua ar Iosrael uile agus dúirt sé leis na hoifigigh chatha, "Cuirigí bhur gcosa ar mhuineál na ríthe seo." Agus dúirt Iósua, "Déanfaidh an Tiarna mar sin le bhur naimhde uile."

28 Agus d'ordaigh Iósua ina dhiaidh sin na ríthe a mharú agus iad a chaitheamh isteach san uaimh, agus clocha móra a chur ag béal na huaimhe.

29 Agus chuaigh Iósua ina dhiaidh sin agus an pobal go léir a bhí leis an lá sin go Macadá, agus bhuail sé í le faobhar claímh.

30 Agus scrios sé go hiomlán na hanma agus gach a raibh ag an gcathair, agus rinne sé leis an rí agus le muintir na cathrach mar a rinne sé le Iericho.

31 Agus chuaigh sé as sin go Libna agus throid sé ina coinne, agus thug an Tiarna ina láimh é, agus bhuail Iósua é le faobhar claímh, agus a anam uile, agus rinne sé leis agus lena rí mar a rinne sé le Iericho.

32 Agus as sin chuaigh sé go Laicis chun troid ina coinne, agus chuaigh Horam rí Ghaza suas chun cabhrú le fir Laicis, agus bhuail Iósua é féin agus a mhuintir go dtí nár fágadh aon duine fágtha aige.

33 Agus ghabh Iósua Laicis agus a mhuintir uile, agus rinne sé leis mar a rinne sé le Libna.

34 Agus chuaigh Iósua as sin go hEglon, agus ghabh sé an ceann sin freisin, agus bhuail sé í agus a muintir uile le faobhar claímh.

35 Agus as sin chuaigh sé go Heabrón agus throid sé ina coinne agus ghabh sé é agus scrios sé go hiomlán é, agus d'fhill sé as sin le hIosrael uile go Debir agus throid sé ina coinne agus bhuail sé é le faobhar claímh.

36 Agus scrios sé gach anam ann, níor fhág sé aon duine beo, agus rinne sé leis agus lena rí mar a rinne sé le Iericho.

37 Agus bhuail Iósua ríthe na nAmórach uile ó Chadeis Barnea go hAsa, agus ghabh sé a dtír láithreach, óir bhí an Tiarna tar éis troid ar son Iosrael.

38 Agus tháinig Iósua agus Iosrael go léir go dtí an campa go Gilgal.

39 Nuair a chuala Iabin rí Chazar san am sin gach a ndearna Iósua le ríthe na nAmórach, chuir Iabin teachtaireacht chuigIóbat rí Mhidián, agus chuig Labán rí Shimrón, chuig Iafal rí Achsaf, agus chuig ríthe uile na nAmórach, ag rá,

40 Taraigí chugainn go tapaidh agus cabhraigh linn, ionas go mbuailfimid clann Iosrael, sula dtiocfaidh siad orainn agus sula ndéanfaidh siad linn mar a rinne siad le ríthe eile na nAmórach.

41 Agus d'éist na ríthe seo go léir le briathra Iáibín rí Chazór, agus chuaigh siad amach lena gcampaí go léir, seacht rí déag, agus bhí a muintir chomh líonmhar leis an ngaineamh ar bhruach na farraige, mar aon le capaill agus carbaid gan áireamh, agus tháinig siad agus shuigh siad i gcampa le chéile ag uiscí Mhéaróim, agus bhuail siad le chéile chun troid in aghaidh Iosrael.

42 Agus dúirt an Tiarna le Iósua, "Ná bíodh eagla ort rompu, óir amárach timpeall an ama seo tabharfaidh mé suas iad go léir marbh os do chomhair; gearrfaidh tú a gcapaill agus loiscfidh tú a gcarbad le tine."

43 Agus tháinig Iósua agus a chuid fear cogaidh go léir orthu go tobann agus bhuail sé iad, agus thit siad ina lámha, óir bhí an Tiarna tar éis iad a thabhairt i lámha chlann Iosrael.

44 Mar sin lean clann Iosrael na ríthe seo go léir lena gcampaí, agus bhuail siad iad go dtí nár fágadh aon duine acu, agus rinne Iósua leo mar a dúirt an Tiarna leis.

45 Agus d'fhill Iósua an uair sin go Hazór agus bhuail sé í leis an gclaíomh agus scrios sé gach anam ann agus dhóigh sé í le tine, agus ó Hazór chuaigh Iósua go Simron agus bhuail sé í agus scrios sé go hiomlán í.

46 Ón áit sin chuaigh sé go hAchsaf agus rinne sé leis mar a rinne sé le Simron.

47 Ón áit sin chuaigh sé go hAdulam agus bhuail sé gach duine a bhí ann, agus rinne sé le hAdulam mar a rinne sé le hAchsaf agus le Simron.

48 Agus chuaigh sé uathu go cathracha uile na ríthe a raibh buailte aige, agus bhuail sé na daoine uile a bhí fágtha díobh agus scrios sé go hiomlán iad.

49 Níor ghabh clann Iosrael ach a gcreach agus a n-eallach leo féin mar chreach, ach gach duine daonna a mharaigh siad, níor lig siad d'aon duine maireachtáil.

50 Mar a d'ordaigh an Tiarna do Mhaois, rinne Iósua agus Iosrael uile amhlaidh; níor theip orthu in aon rud.

51 Mar sin, bhuail Iósua agus clann Iosrael uile tír Chanán ar fad mar a d'ordaigh an Tiarna dóibh, agus bhuail siad a ríthe uile, tríocha a haon rí, agus ghabh clann Iosrael a dtír ar fad.

52 Seachas ríocht Shíon agus Óg atá ar an taobh eile den Iordáin, a raibh go leor cathracha buailte ag Maois, agus a thug Maois do na Reubenigh agus na Gadaigh agus do leath-threibh Mhanaise.

53 Agus bhuail Iósua na ríthe uile a bhí ar an taobh seo den Iordáin siar, agus thug sé iad mar oidhreacht do na naoi dtreibh agus do leath-threibh Iosrael.

54 Ar feadh cúig bliana, lean Iósua cogadh leis na ríthe seo, agus thug sé a gcathracha do na hIosraeilítigh, agus tháinig suaimhneas sa tír ón gcath ar fud chathracha na nAmórach agus na gCanánach.

CAIBIDIL 90

1 An tráth sin, sa chúigiú bliain tar éis do chlann Iosrael dul thar an Iordáin, tar éis do chlann Iosrael scíth a ligean ón gcogadh leis na Canánaigh, an tráth sin thosaigh cathanna móra agus diana idir Eadóm agus clann Chitim, agus throid clann Chitim in aghaidh Eadóm.

2 Agus chuaigh Abianus rí Chitim amach sa bhliain sin, is é sin, an t-aonú bliain is tríocha dá réimeas, agus fórsa mór

leis de laochra chlann Chitim, agus chuaigh sé go Seír chun troid i gcoinne chlann Éasau.

3 Agus chuala Hadad rí Eadom faoina thuairisc, agus chuaigh sé amach ina choinne le sluagh trom agus fórsa láidir, agus chuir sé cath leis i réimse Eadom.

4 Agus bhuaigh lámh Chitim ar chlann Éasau, agus mharaigh clann Chitim dhá mhíle is fiche fear de chlann Éasau, agus theith clann Éasau uile uathu.

5 Agus lean clann Chitim iad agus shroich siad Hadad rí Eadom, a bhí ag rith rompu agus ghabh siad beo é, agus thug siad chuig Abianus rí Chitim é.

6 Agus d'ordaigh Abianus é a chur chun báis, agus fuair Hadad rí Eadom bás sa ochtú bliain is daichead dá réimeas.

7 Agus lean clann Chitim orthu ag tóraíocht Edóm, agus bhuail siad ár mór orthu agus rinneadh Edóm faoi smacht chlann Chitim.

8 Agus bhí clann Chitim i réim ar Edóm, agus tháinig Edóm faoi smacht chlann Chitim agus rinneadh aon ríocht amháin de ón lá sin amach.

9 Agus ón am sin ar aghaidh ní raibh siad in ann a gcinn a ardú níos mó, agus rinneadh aon cheann dá ríocht le clann Chitim.

10 Agus chuir Abianus oifigigh in Eadóm agus rinneadh faoi réir agus faoi cháin de chlann Eadóm uile Abianus, agus d'fhill Abianus ar a thír féin, Chitim.

11 Agus nuair a d'fhill sé, rinne sé athnuachan ar a rialtas agus thóg sé pálás fairsing agus daingnithe dó féin mar áit chónaithe ríoga, agus bhí sé i réim go daingean ar chlann Chitim agus ar Eadom.

12 Sna laethanta sin, tar éis do chlann Iosrael na Canánaigh agus na hAmóraigh go léir a dhíbirt, bhí Iósua sean agus ard i mblianta.

13 Agus dúirt an Tiarna le Iósua, Tá tú sean, ard i do shaol, agus tá cuid mhór den tír fós le seilbh.

14 Anois, dá bhrí sin, roinn an talamh seo mar oidhreacht do na naoi dtreibh agus do leaththreibh Mhanase. D'éirigh Iósua agus rinne sé mar a dúirt an Tiarna leis.

15 Agus roinn sé an talamh ar fad ar threibheanna Iosrael mar oidhreacht de réir a roinnte.

16 Ach níor thug sé oidhreacht do threibh Léiví; is iad oidhreachtaí an Tiarna a n-oidhreacht mar a labhair an Tiarna fúthu trí lámh Mhaois.

17 Agus thug Iósua Sliabh Heabrón do Chálaeb mac Iafúna, cuid amháin os cionn a dheartháireacha, mar a labhair an Tiarna trí Mhaois.

18 Dá bhrí sin, rinneadh oidhreacht de Heabrón ag Cálaeb agus a chlann go dtí an lá inniu.

19 Agus roinn Iósua an tír ar fad le crannchuir ar Iosrael uile mar oidhreacht, mar a d'ordaigh an Tiarna dó.

20 Agus thug clann Iosrael cathracha do na Léivítigh as a n-oidhreacht féin, agus bruachbhailte dá n-eallach, agus dá maoin, mar a d'ordaigh an Tiarna do Mhaois, is amhlaidh a rinne clann Iosrael, agus roinn siad an talamh le crannchur, cibé acu mór nó beag.

21 Agus chuaigh siad chun an tír a shealbhú de réir a dteorainneacha, agus thug clann Iosrael oidhreacht do Iósua mac Nún ina measc.

22 De réir bhriathar an Tiarna thug siad dó an chathair a bhí uaidh, Timnat-Searach i Sliabh Eafráim, agus thóg sé an chathair agus chónaigh sé inti.

23 Seo iad na hoidhreachtaí a roinn Eleazar an sagart agus Iósua mac Nún agus ceannairí athair na dtreibheanna ar chlann Iosrael le crannchur i Silo, os comhair an Tiarna, ag doras an tabarnacail, agus a scoir siad de bheith ag roinnt na talún.

24 Agus thug an Tiarna an tír do na hIosraeilítigh, agus ghabh siad seilbh uirthi mar a dúirt an Tiarna leo, agus mar a mhionnaigh an Tiarna dá sinsir.

25 Agus thug an Tiarna suaimhneas do na hIosraelaigh ó na naimhde uile timpeall orthu, agus níor sheas aon duine ina gcoinne, agus thug an Tiarna a naimhde uile ina lámha, agus níor theip ar aon rud de na maitheasa uile a labhair an Tiarna le clann Iosrael; seadh, chomhlíon an Tiarna gach ní.

26 Agus ghlaoigh Iósua ar chlann Iosrael uile agus bheannaigh sé iad, agus d'ordaigh sé dóibh seirbhís a dhéanamh don Tiarna, agus ina dhiaidh sin chuir sé ar shiúl iad, agus chuaigh gach fear acu chuig a chathair, agus gach fear chuig a oidhreacht.

27 Agus rinne clann Iosrael seirbhís don Tiarna ar feadh ré Iósua, agus thug an Tiarna suaimhneas dóibh ó gach taobh díobh, agus chónaigh siad go slán ina gcathracha.

28 Agus sna laethanta sin, fuair Abianus rí Chitim bás, sa tríocha hochtú bliain dá réimeas, is é sin an seachtú bliain dá réimeas ar Eadom, agus cuireadh é san áit a thóg sé dó féin, agus bhí Latinus i réim ina áit ar feadh caoga bliain.

29 Agus le linn a réimeas thug sé arm amach, agus chuaigh sé agus throid sé i gcoinne áitritheoirí na Breataine agus Chearnaine, clann Eilíseá mac Iávain, agus bhuaigh sé orthu agus chuir sé faoi cháin iad.

30 Chuala sé ansin gur éirigh Edóm amach ó bheith faoi smacht Chitim, agus chuaigh Latinus chucu agus bhuail sé iad agus chuir sé faoi smacht iad, agus chuir sé faoi smacht chlann Chitim iad, agus rinneadh ríocht amháin d'Edóm le clann Chitim ar feadh a shaoil.

31 Agus ar feadh blianta fada ní raibh rí in Eadóm, agus bhí a rialtas le clann Chitim agus a rí.

32 Agus sa séú bliain is fiche tar éis do chlann Iosrael dul thar an Iordáin, is é sin an séú bliain is seasca tar éis do chlann Iosrael imeacht as an Éigipt, bhí Iósua sean, ardaithe i mblianta, céad agus ocht mbliana d'aois sna laethanta sin.

33 Agus ghlaoigh Iósua ar Iosrael uile, ar a seanóirí, a mbreithiúna agus a n-oifigigh, tar éis don Tiarna suaimhneas a thabhairt do chlann Iosrael uile óna naimhde uile máguaird, agus dúirt Iósua le seanóirí Iosrael agus lena mbreithiúna, Féach, táim sean, agus tá a fhios agaibh cad a rinne an Tiarna leis na náisiúin uile a dhíbir sé romhaibh, óir is é an Tiarna a throid ar bhur son.

34 Anois, dá bhrí sin, neartaígí sibh féin chun gach focal de dhlí Mhaois a choinneáil agus a chomhlíonadh, gan dul uaidh ar dheis ná ar chlé, agus gan dul i measc na náisiún atá fágtha sa tír; ná luaigh ainm a ndéithe, ach cloígí leis an Tiarna bhur nDia, mar atá déanta agaibh go dtí an lá inniu.

35 Agus spreag Iósua clann Iosrael go láidir chun seirbhís a thabhairt don Tiarna ar feadh a saoil.

36 Agus dúirt clann Iosrael uile, "Déanfaimid seirbhís don Tiarna ár nDia ar feadh ár saoil, muid féin agus ár gclann, agus clann ár gclann, agus ár sliocht go deo na ndeor."

37 Agus rinne Iósua conradh leis an bpobal an lá sin, agus scaoil sé clann Iosrael ar shiúl, agus chuaigh gach fear acu chuig a oidhreacht agus chuig a chathair.

38 Agus sna laethanta sin, nuair a bhí clann Iosrael ina gcónaí go slán ina gcathracha, gur adhlaic siad cónraí treibheanna a sinsear, a thug siad aníos as an Éigipt, gach fear i seilbh a chlann. D'adhlaic clann Iosrael dháréag mac Iacóib, gach fear i seilbh a chlann.
39 Agus seo iad ainmneacha na gcathracha inar adhlacadh dháréag mac Iacóib, a thug clann Iosrael aníos as an Éigipt.
40 Agus d'adhlaic siad Reuben agus Gad ar an taobh seo den Iordáin, i Rómia, áit a thug Maois dá gclann.
41 Agus chuir siad Simeon agus Léiví i gcathair Mhauda, a thug sé do chlann Shimeon, agus ba do chlann Léiví bruachbhaile na cathrach.
42 Agus chuir siad Iúdá i gcathair Bheniamin os comhair Bheithil.
43 Agus chuir siad cnámha Íosácar agus Zebúlun i Sídon, sa chuid a thit dá gclann.
44 Agus cuireadh Dán i gcathair a chlann in Estael, agus cuireadh Naftáilí agus Áiséar i gCáidéis Naftáilí, gach fear ina áit a thug sé dá chlann.
45 Agus chuir siad cnámha Iósaef i Seicim, sa chuid den pháirc a cheannaigh Iacób ó Hamor, agus a tháinig mar oidhreacht ag Iósaef.
46 Agus chuir siad Beiniáim i nIarúsailéim os comhair na hIabúsaí, a tugadh do chlann Bhiniáim; chuir clann Iosrael a n-aithreacha i gcathair a chlann.
47 Agus i gceann dhá bhliain, fuair Iósua mac Nún bás, céad agus deich mbliana d'aois, agus b'é ocht mbliana is fiche an tréimhse a raibh Iósua ina bhreithiúnas ar Iosrael, agus d'fhóin Iosrael don Tiarna ar feadh a shaoil.
48 Agus scéalta eile Iósua, agus a chathanna, agus na hachomaireachtaí lenar cháin sé Iosrael, agus gach a d'ordaigh sé dóibh, agus ainmneacha na gcathracha a bhí i seilbh chlann Iosrael ina laethanta, féach, tá siad scríofa i leabhar bhriathar Iósua le clann Iosrael, agus i leabhar chogaí an Tiarna, a scríobh Maois, Iósua agus clann Iosrael.
49 Agus chuir clann Iosrael Iósua i dteorainn a oidhreachta, i dTimnat-Searach, a tugadh dó i Sliabh Ephraim.
50 Agus fuair Eleazar mac Árón bás sna laethanta sin, agus cuireadh é i gcnoc a bhain le Fineas a mhac, a tugadh dó i Sliabh Ephraim.

CAIBIDIL 91

1 Ag an am sin, i ndiaidh bhás Iósua, bhí clann na gCanánach fós sa tír, agus shocraigh clann Iosrael iad a dhíbirt.
2 Agus d'fhiafraigh clann Iosrael den Tiarna, ag rá, Cé a rachaidh suas dúinn ar dtús i gcoinne na gCanánach chun troid ina gcoinne? Agus dúirt an Tiarna, Rachaidh Iúdá suas.
3 Agus dúirt clann Iúdá le Simeon, "Téigh suas linn inár gcrannchur, agus troidfimid in aghaidh na gCanánach agus rachaimid suas leatsa mar an gcéanna, i do chrannchur." Agus chuaigh clann Shimeon le clann Iúdá.
4 Agus chuaigh clann Iúdá suas agus throid siad in aghaidh na gCanánach, agus mar sin thug an Tiarna na Canánach i lámha chlann Iúdá, agus bhuaigh siad orthu i mBezek, deich míle fear.
5 Agus throid siad le hAdonibezek i mBezek, agus theith sé uathu, agus lean siad é agus ghabh siad é, agus rug siad air agus ghearr siad a ordóga agus a bharraicíní móra de.
6 Agus dúirt Adonibezec, "Trí fiche agus deich rí a raibh a n-ordóga agus a ladhracha móra gearrtha díobh, bhailigh siad a gcuid bia faoi mo bhord, mar a rinne mé féin, agus mar sin d'íoc Dia as domsa, agus thug siad go Iarúsailéim é agus fuair sé bás ann."
7 Agus chuaigh clann Shimeon le clann Iúdá, agus bhuail siad na Canánaigh le faobhar an chlaímh.
8 Agus bhí an Tiarna le clann Iúdá, agus ghabh siad seilbh ar an sliabh, agus chuaigh clann Iósaef suas go Béitéal, is é sin Lúz, agus bhí an Tiarna leo.
9 Agus rinne clann Iósaef spiaireacht ar Bhéitéal, agus chonaic na gardaí fear ag teacht amach as an gcathair, agus ghabh siad é agus dúirt siad leis, Taispeáin dúinn anois bealach isteach na cathrach agus taispeánfaimid cineáltas duit.
10 Agus thaispeáin an fear sin dóibh bealach isteach na cathrach, agus tháinig clann Iósaef agus bhuail siad an Chathair le faobhar an chlaímh.
11 Agus chuir siad an fear agus a theaghlach ar shiúl, agus chuaigh sé chuig na Hiteach agus thóg sé cathair, agus thug sé Luz mar ainm uirthi, agus d'fhan clann Iosrael go léir ina gcathracha, agus d'fhan clann Iosrael ina gcathracha, agus rinne clann Iosrael seirbhís don Tiarna ar feadh laethanta Iósua, agus ar feadh laethanta na seanóirí, a shín a saol i ndiaidh Iósua, agus a chonaic an obair mhór a rinne an Tiarna, a rinne sé ar son Iosrael.
12 Agus thug na seanóirí breithiúnas seacht mbliana déag ar Iosrael tar éis bhás Iósua.
13 Agus throid na seanóirí uile cathanna Iosrael in aghaidh na gCanánach agus dhíbir an Tiarna na Canánach roimh chlann Iosrael, d'fhonn clann Iosrael a chur ina dtír féin.
14 Agus chomhlíon sé na focail uile a labhair sé le hAbrahám, Íosác agus Iacób, agus an mionn a thug sé, go dtabharfadh sé dóibh féin agus dá gclann tír na gCanánach.
15 Agus thug an Tiarna do chlann Iosrael tír Chanán ar fad, mar a mhionnaigh sé dá sinsir, agus thug an Tiarna suaimhneas dóibh ó na daoine timpeall orthu, agus chónaigh clann Iosrael go sábháilte ina gcathracha.
16 Go raibh beannacht ar an Tiarna go deo na ndeor, amen, agus amen.
17 Neartaigh sibh féin, agus bíodh misneach ag croíthe gach duine agaibh a chuireann a muinín sa Tiarna. An Deireadh.